

STALİN'den Çeviriler

Erdogan A

Stalin' den Çeviriler

Erdoğan A

Çoğunlukla Gizli Yazışma ve Belgelerden

Kitaptaki çeviriler çoğunlukla, Svitlana M. Yoldaş tarafından Rusça dan İngilizceye Çevrilmiş olan 22 Ciltlik Gizli Sovyet Arşivleri'ndeki belgelere dayanmaktadır. Bunun yanında çevirisini bulamadığım, aramaktansa çevirmenin daha az zaman alacağını hesapladığım, ya da içinde ciddi "içerik" çeviri hataları gördüğüm diğer birkaç belgelerden yazılardan oluşmaktadır. Bu tür çeviriler direk belgelerden olduğundan yayınlanmış olan çevirilerden farklılık taşıyabilir.

Kopya hakkı, diğer tüm çevirilerde olduğu gibi, Devrimci Kitlelere aittir, her Marksist Leninist birey ve hareket tarafından parça ya da bütün olarak basılıp mücadele çıkarları doğrultusunda kullanılabilir.

Yararlanılan Temel Kaynaklar;

"Selected Transcripts 1903- 1951 from Soviet Archives", 3 Cilt, Svitlana M, Erdogan A

"Transcripts from the Soviet Archives", 14 Cilt, Svitlana M, Erdogan A

"Politburo and the Church 1922 – 1924", Svitlana M, Erdogan A

"Selected Secret Documents from Soviet Foreign Policy Documents Archives- 1919 to 1941", Svitlana M, Erdogan A

Diğer kaynaklar Çevirilen yazıların sonunda belirtilmiştir.

Başlığın Altında verilen Kaynak- Source orijinal Rusça Kaynak

Kimi konuşmalar "**düzeltilmemiş**" orijinal kaydolduğundan, olduğu gibi, aynı şekilde, gramerine bakmadan çevrilmiştir. Bu nedenle bazı kelime ve cümlelerin tekrarına rastlayabileceğiniz gibi, tamamlanmamış cümlelere de rastlayacaksınız – bu genellikle konuşmaları kayda alanın söyleneni gürültü ya da başka bir nedenle duymamasından, anlamamasından kaynaklanır.

İÇİNDEKİLER

P6- Stalin'in Merkez Komitesinin Genel Kurulunda Yayımlanmamış Son Konuşması- 1952

P10- Stalin'in Ekonomistlerle Görüşme Tutanağı ,15 Şubat 1952

P20- Stalin'in KV Ostrovityanov ile bir telefon görüşmesinin kaydı. 7 Şubat 1952

P22- Stalin ve Hindistan KP Görüşmesi -1951

P40- Stalin'in Ekonomistlerle Görüşme Tutanağı, 30 Mayıs 1950

P49- Stalin Japonya'daki Durum Üzerine -1950

P55- Stalin'in Ekonomistlerle Görüşme Tutanağı, 22 Şubat 1950

P57- Stalin'in Ekonomistlerle Görüşme Tutanağı, 24 Nisan 1950

P63- Stalin'in Çin CP Delegasyonu ile görüşmesinden- 1949

P65- Stalin'in Çin Delegasyonu Resepsiyonundaki Konuşmadan- 1949

P68- Stalin'in Yoldaşın Politbüro Özel Oturumunda Konuşması- 1948

P75- Stalin'in İngiliz Emek partisi delegesi ile gizli toplantısından- 1947

P77- Stalin'in Azerbaycan DP Lideri Ja'far'a Pishevari ye mektup- 1946

P80- Stalin'in Kırım Tatarları Sürgünü üzerine gizli mektubu – 1944

P85- Stalin'in Büyük Britanya Lord W. Beaverbrook ABD delegasyon başkanları ile yaptığı konuşmanın kaydı, 30 Eylül 1941

P91- Stalin'in Lord W. Beaverbrook ve A. Garriman ile yaptığı konuşmanın kaydı – 29 Eylül 1941

P97- GG Karpov'un Rus Ortodoks Kilisesi hiyerarşilerinin JV Stalin tarafından kabulüne ilişkin notu. Eylül 1943

P107- Stalin'in Ekonomistlerle Görüşme Tutanağı,29 Ocak 1941

P120- Stalin'in Cripps ile Sohbeti – Haziran 1940

- P122-** Stalin'in İngiltere Büyükelçisi Cripps ile Söyleşisi – 10 Temmuz 1941
- P128-** Stalin'in Kiev'den gelen Devlet Savunma Komitesinin telgrafına Yanıtı. 10 Temmuz 1941
- P130-** Stalin'in Beaverbrook ile yaptığı konuşmanın kaydı 29 Eylül 1941
- P136-** Stalin'in Beaverbrook ile yaptığı konuşmanın kaydı 30 Eylül 1941
- P142-** Stalin, Molotov ve Saraçoğlu Görüşmesi- 1939
- P155-** Stalin'in Kollektif çiftlik geliştirme üzerine konuşması. 22 Mayıs 1939
- P171-** Stalin'in "CPSU(b) tarihinin incelenmesi" üzerine yaptığı konuşmanın transkripti.
- P181-** Stalin den NI Yezhova. Sosyalist Devrimciler hakkında; 17 Ocak 1938
- P182-** Stalin, NKVD'deki olumsuz durum hakkında parti organlarının liderlerine. 25 Kasım 1938
- P184-** Stalin Yoldaşın 21 Mayıs 1937 tarihli İstihbarat Verilerine Dair Talimatlarının Kısa Bir Kaydı
- P188-** Stalin, NKVD memurlarının yasadışı eylemleri ile ilgili gerçeklerin araştırılması konusunda Boytsov'a. 12 Aralık 1938
- P189-** Stalin tutuklanan karşı devrimciler hakkında, 15 Eylül 1938
- P191-** Stalin ve VM Molotov'un Hayvancılık alanında sabotajlara ilişkin Direktifi. 2 Ekim 1937
- P193-** Stalin, Nahçıvan ASSR liderliğinin tutuklanması üzerine. 26 Eylül 1937
- P194-** Stalin ve Molotov dan "Kenelere karşı mücadele üzerine" direktifi, 31 Ağustos 1937
- P198-** Stalin, 2 Temmuz 1937 tarihli "Anti-Sovyet unsurlar üzerine" direktifin onaylanması üzerine.

P200- Stalin Yoldaşın 21 Mayıs 1937 tarihli İstihbarat Verilerine Dair Talimatlarının Kısa Bir Kaydı

P204- Stalin'in Seçmenler Toplantısında Konuşması- 1937

P210- Stalin Yoldaş'ın konuşmasından. 27 Şubat 1937

P213- Stalin'in konuşmasından. 4 Aralık 1936

P218- Stalin'in Romain Rolland ile röportajı, 28 Haziran 1935

P235- Stalin, Politbüro üyelerine 5 Ağustos 1934

P240- Stalin'in konuşması. 2 Temmuz 1934

P252- Stalin'in Buharin' in "Sovyet Ülkesinin Ekonomisi" makalesi hakkındaki mektubu. 14 Haziran 1934

P257- Stalin'in VM Molotov raporu üzerine yaptığı konuşma. 26 Kasım 1934

P267- S.V. Kosior, B.P. Sheboldaev, F.I. Goloshchekin, I.V. Stalin'in konuşmalarından 7 -12 Ocak, 1933

P270- Stalin'in LM Kaganovich ve VM Molotov'a SSCB'deki yabancı muhabirlerin seyahat yasağı hakkındaki notu. 19 Şubat 1933

P271- Stalin'in Kolektif çiftçilerin ilk kongresinde konuşmasından- şok işçiler. 19 Şubat 1933

P274- Stalin ve Sholokhov arasındaki yazışmalardan. 4 N- 6 Mayıs 1933

P281- Stalin, Köylülerin toplu tahliyelerinin durdurulması üzerine, 8 Mayıs,1933

P289- Stalin ve Molotov'un Merkez Komitesi Politbüro ve SBKP(b) Merkez Kontrol Komisyonu Başkanlığı'nın ortak toplantısında konuşmalarından. 27 Kasım 1932

P295- Stalin'in 7 Ağustos 1932 yasasının geliştirilmesi ve uygulanmasıyla ilgili olarak LM Kaganovich'e mektuplarından,

P299- Stalin, Askeri ve Deniz Kuvvetleri İşleri Halk Komiserine ve SSCB MN Devrimci Askeri Konseyi Başkanı'na 7 Mayıs 1932

- P301-** Stalin, Politbüro üyelerine, 5 Haziran 1932
- P302-** Stalin, kolektif çiftlik- köylü sektörü pahasına devlet çiftliklerinin planını kolaylaştırmak Üzerine. Kasım 28,1931
- P303-** Stalin'in Kollektifleştirme ve "mülksüzleştirme" üzerine parti örgütlerine telgrafı. 30 Ocak 1930
- P305-** Stalin'in "kulak çiftliklerinin alınımı ve çiftliklere yeniden yerleştirme yapılması için" hazırlıklar hakkında Telgrafı. 16 Şubat 1930
- P306-** Stalin "Kollektif çiftlik hareketinde parti çizgisinin çarpıtılmasına" karşı mücadele üzerine. 22 Mart 1930
- P308-** Stalin'den Demyan Bedny Yoldaşa -1930
- P313-** Stalin'in "Büyük Dönüm Noktası Yılı. Ekim'in XII. Yıl Dönümü" başlıklı makalesinden. 3 Kasım 1929
- P316-** Stalin Partinin Gelişmesinin Doğal Çelişkileri- 1926
- P322-** RCP(b)- VKP(b) Merkez Komitesi Politbüro toplantılarının tutanakları- Mart 1926
- P347-** Stalin'in Politbüro toplantısında yaptığı konuşmanın düzeltilmemiş bir metni. 18 Mart, 1926
- P373-** Stalin'in Politbüro toplantısında yaptığı konuşmanın düzeltilmemiş bir metni. 18 Mart, 1926
- P390-** Stalin, Bireysel Terörizm Hindu Müslüman Sorunu Üzerine – 1926
- P393-** Stalin, Bolşevikleşme Sorunu Üzerine- 1925
- P395-** Stalin, Ekim, Lenin ve Gelişmemizin Beklentileri- 1925
- P399-** Stalin, Uluslararası kadınlar günü – 1925
- P401-** Stalin, Gürcistan'daki ayaklanma Üzerine 2 Ekim 1924
- P402-** Stalin'in RCP Merkez Komitesi'nin "dini kuruluşlara karşı tutum" üzerine 30 numaralı genelge mektubu (b). 16 Ağustos 1923

P406- Stalin, Ekim Devrimi ve Orta Tabaka Sorunu – 1923

P411- Stalin'in Moskova ruhban sınıfı davasında idam cezasının onaylanması için anket yoluyla oy veren üyelere notu- Mayıs1922

P414- Stalin, Bakü Sovyet'inin 6 Kasım 1920 Kutlama Toplantısında yaptığı konuşma

P423- Stalin'in- 16 Ekim 1917'de Ayaklanma Üzerine Konuşmasından

P425- Stalin, Buz Kırıldı! - 1912

Stalin'in, Merkez Komitesinin Genel Kurulunda Yayımlanmamış Son Konuşması

Bu makale, Stalin'in doğumunun 120. Yıldönümü anısına Rus gazetesi "Glasnost" dan alınmıştır;

Stalin'in ölümünden önce CC CPSU'da yapılan son konuşmasıdır. 16 Ekim 1952

Makale, Sovyetler Birliği'nde ilk kez gazete tarafından yayınlandı.

Evet, partimizin kongresini yapmıştık. Çok iyi geçti ve birçoğunuz, aramızda bütünlük içinde bir uyum ve birliktelik olduğunu düşünebilir. Fakat düşüncede bu uyum ve birlik yok. Bazılarınız kararlarımıza karşı hatta beğenmiyorlar.

Diyorlar ki, **neden genişletilmiş bir Merkez Komitesine ihtiyacımız var.** Ama, CC CPSU'ya **yeni kan ve yeni güç** getirmenin gerektiği açık değil mi? **Bizler yaşılanıyoruz, er ya da geç öleceğiz,** ama bu büyük sorumluluğun meşalesini kimin eline vermeliyiz diye düşünmeliyiz, kimler bu sorumluluğun üstesinden gelecek ve komünizmin amacına ulaşacak? Bu (görev) için, **daha fazla enerjiye sahip genç insanlara, kararlı yoldaşlara ve siyasi liderlere ihtiyacımız var.** Peki, devletin kararlı, sadık bir siyasi liderini yetiştirmek ne anlama geliyor? Bu meşaleyi sürdürebilecek bir devlet lideri yetiştirebilmek için on, hayır, on beş yıla gerek var.

Ancak Sadece bunun olmasını **dilemek yeterli değildir.** Böylesine yeni kadroları yetiştirmek, zamana ve devletin günlük işleyişine katılıma, sosyalist toplumun inşasını daha üst düzeye taşıyacak devlet aygıt planlarının ve ideolojik kavramların tümünü içine alan pratik konularda öğrenmeyi gerektirir ve bu yoldaşlar her türlü oportünist eğilimi tespit edebilmeli ve ona karşı mücadele edebilmelidirler. Lenin tarafından öngörüldüğü şekilde, partimizin, tarihi, taktiği, planları ve Sovyetler Birliği'nin geleceği yönünde eğitilen Leninist bir işçi partisi olması gerekir.

Partimizin ve parti komitelerinin önemini ve rolünü artırmamızın gerekliliği aşikâr değil mi? Partinin çalışmalarını sürekli olumlu yönde geliştirmek için Lenin'in önerilerini takip etmeme şansını alabilir miyiz.? Bütün bunlar, özellikle CC CPSU'sunda, **liderliğe, daha genç olanların akışını gerektirir**. Biz Lenin'in daima önerdiği gibi, bu yolu izledik. Bu şekilde partimizin üyeliği de büyüdü.

Soru, **neden bazı tanınmış yoldaşları** parti ve devlet aygıtlarındaki görevlerinden aldık? Bu konuda ne denilebilir? Molotov, Kaganovich yoldaşları (*görevlerinden aldık*) değiştirdik. Voroshilov ve diğerleri, daha az talepkâr, fakat **aynı derecede önem taşıyan yeni görevlere seçildiler**. Bakan çalışması, güç, dayanıklılık ve yeni sorunlar için yeni düşünme isteyen **son derece zor bir iştir**. Neden genç ve nitelikli, enerjik yoldaşları onların yerlerine atadık? Onlar daha genç yoldaşlar, daha çok enerjiye ve güçlülüğe sahipler. Biz Eski Bolşevikler **sonsuza kadar burada olmayacağız**. Onlara destek olmalı ve onlara yardım etmeliyiz.

Değiştirilen yoldaşların, uzmanlıkları, özverileri ve saygıları sorgulanamaz (*şüphe götürmez bir gerçek olan*) olan, eski Bolşevikler, **çok önemli yeni pozisyonlardalar**. Hepsi artık SSCB Bakanlar Konseyi Başkan Yardımcıları. Bu nedenle, kaç tane bakan yardımcısının olduğunu ben bile bilmiyorum.

Komünistler olarak **kendi kendine eleştirel olmalı ve başkalarını da eleştirmeliyiz**.

Merkez Komitesi tarafından yoldaş Molotov ve Mikoian'a yönelik eleştiriler oldu.

Yoldaş Molotov- davamıza en fazla adanmış. Parti amacı uğruna hayatını verir.

Fakat onun çalışmalarının belirli zayıf yönünü göz ardı edemeyiz. Dışişleri Bakanı olarak kendisini "kaygan" bir Diplomatik Karşılaşmada bulan Molotov Yoldaş, İngiliz bir diplomata, **kapitalistlerin ülkemizde burjuva gazeteleri yayınlamaya** başlayabileceği konusunda güvence vermiş. Neden? CPSU'nun CCnin bilgisi olmaksızın, böylesine bir

güvence vermek doğru muydu? Burjuvazinin sınıf düşmanımız olduğu ve partili halkımız arasında **burjuva gazetelerini teşvik etmenin zarar vereceği aşikâr değil mi**, (bu) bize herhangi bir fayda sağlamayacaktır. Bunun gerçekleşmesine izin verilmiş olsaydı, Sosyalizm ve SBKP'ye karşı saldırıların önce çok kurnazca ve sonra açık biçimde başladığı durumları öngörebilirdik. Bu, yoldaş V.M. Molotov'un birinci siyasi hatasıdır.

Molotov'un Kırım'ı Sovyet Yahudilerine vermesi yönündeki yanlış önerisine (ne diyelim)?

Bu, yoldaş Molotov'un çılgınca bir hatası. Neden bu teklif edildi? Yoldaş Molotov bu öneri hangi gerekçelerle ortaya attı? Bir Yahudi Özerk Cumhuriyetimiz var. Başka (sına) artık ne gerek var? Kendi Özerk Bölgelerine ve Özerk Cumhuriyetlere sahip olan birçok azınlık ülkesi var ... şimdi bu yeterli değil mi? Veya bu, SSCB Anayasasına ve uluslara dair politikasına güvenme mi demek ti? Yoldaş Molotov, hiç kimse tarafından Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği üzerinde toprak iddiasını sürdürmek için avukat olarak atanmadı!

Değerli yoldaşımız V.M. Molotov'un ikinci hatası budur! Dolayısıyla, bu bağlamda Molotov yoldaş, Politbüro üyesi olarak bildirimlerinde doğru değildir. CPSU-CC (Molotov'un) önerisini kesin olarak mağlup etmiştir (reddetmiştir).

Molotov, eşine bu kadar derin bir saygı duyuyor; CC ya da Politbüro'nun şu ya da bu sorun üzerine karar vermesinden çok kısa bir süre sonra, bu karar hemen Molotov'un karısı Zhemchuzhina'ya ve arkadaşlarına iletiliyor. Burada hepiniz tarafından bilindiği gibi (Zhemchuzhina'nın) arkadaşları eski durumların gösterdiği gibi, **güvenilir değildir**. Şüphesiz ki, CPSU CC Politbüro üyelerinden biri olan yoldaşın davranış biçimi olamaz.

Şimdi **Mikoian yoldaşla ilgili olarak**. Mikoian Kesinlikle (vergiye) karşıdır ve bu nedenle Sovyet köylüleri için her türlü vergilere karşı ajitasyon yapıyor.

Değerli yoldaşımız A. I. Mikoian'a açık olmayan nedir?

Çiftçi Yardımcısı- Kollektif çiftçilerle iyi ilişkilerimiz var. Kollektif Çiftliklerimiz sonsuza kadar kolektifleştirme ye kararlılar. Mahsullarımız bol ve tüm Kollektif Çiftliklerimiz işçilerin yaptığı gibi devlete vergi vermelidir. Bu nedenle Mikoyan yoldaş tarafından öne sürülen öneriye katılmıyoruz.

MİKÖYAN- Konuşmacı tribününe gelir, kolektif çiftlik politikalarını savunmaya başlar.

STALIN- İyi Mikoyan yoldaş, sen kendi politikalarının içinde kaybolmuşsun ve şimdi de CC üyelerini kendinle birlikte kaybolmasına çalışıyorsun. Hala anlamadın mı?

MOLOTOV- konuşmacı tribününe gelir, **hatalarını CC'nin önünde tümüyle kabul eder** ve Stalin'in sadık bir öğrencisi olduğunu ve her zaman sadık kalacağını söyler.

STALIN- (Molotov'un konuşmasını keser) **bu saçmalık. Hiç öğrencim yok. Hepimiz büyük Lenin'in öğrencisiyiz.**

Stalin, gündeme madde madde devam etmeyi ve yoldaşları farklı devlet komitelerine seçmelerini önerir. Politbüro hariç, Başkanlığı CPSU-CC inde şimdi genişleyen CC de ve Sekreterlikte CPSUde CC'ne toplam 36 üye seçildi.

Seçilenlerin yeni listesinde olan hepsi eski Politbüro üyesidir- yoldaş A. Andrev'in şu an herkesin bildiği gibi ne yazık ki tamamen kulakları duymuyor ve bu nedenle görev yapamaz halde.

Podyumdan bir ses- Stalin yoldaşını CC CPSU nun Genel Sekreteri ve SSCB Bakanlar Kurulu Başkanı olarak seçmeliyiz.

STALIN- **Hayır! Beni bu iki görevden de almanızı (azletmenizi) rica ediyorum!**

MALENKOV- Tribüne geliyor: Yoldaşlar! Hepimiz oybirliğiyle, liderimiz ve öğretmenimiz Stalin yoldaşa CC Sekreteryası Genel Sekreteri olmasını rica ediyoruz.

Stalin'in Ekonomistlerle Görüşme Tutanağı, 15 Şubat 1952

A source: Historical Archives 2012 No. 4 pp. 23-28

Archive: ARAN. F. 1705. Op. 1.D. 166.L. 57-68. Typescript.

SORU (K.V. Ostrovityanov):" Ekonomik Sorunlar Üzerine Görüşleri" basında yayınlamak mümkün mü? Sizin notlarınızı araştırma, eğitsel ve edebi çalışmalarda kullanabilir miyiz?

CEVAP: "Notları" basında yayınlamamalısınız. Ekonomi politiğin sorunları konulu tartışma kapalı bir şekilde yapıldı ve halkın bu konudan haberi yok. Tartışmaya katılanların konuşmaları yayınlanmadı. Eğer notlarımla basında çıkarsam bu akıl almaz bir durum olur.

Notların basında çıkması sizin yararınıza değildir. Kitaptaki her şeyi Stalin tarafından önceden belirlenmiş gibi anlayacaklar. Beni öğreticinin-kitabın otoritesi ilgilendirir. Kitap, sorgusuz sualsiz bir otoriteye sahip olmalı. Notlarda olanların ilk defa ders kitabından öğrenilmesi daha doğru olacaktır.

Basında notlara atıfta bulunmamalısınız. Yayınlanmamış bir belgeye nasıl atıfta bulunabilirsiniz? Eğer Notlarımı beğeniyorsanız kitapta kullanın.

"Notlar" ı derslerde, bölümlerde, siyasi çevrelerde, yazara atıfta bulunmadan kullanabilirsiniz.

Birkaç kopya basıldıysa, daha fazlası eklenebilir, ancak basında henüz yayınlanamaz. Bir ders kitabı çıkacak, bir veya iki yıl daha geçecek, ardından "Notlar" yayınlanabilir. Bunları kompozisyon hacimlerinden birine dahil etmek mümkün olacaktır.

SORU: (K.V. Ostrovityanov) Ekonomik Sorunlar Üzerine Notlarınızda tüketici mallarından söz ediliyor; ama bizim için üretim araçları da mı metadır? Eğer değilse, üretim araçları üreten endüstrilerde maliyet muhasebesinin kullanımı nasıl açıklanabilir?

CEVAP: Serbestçe alınıp satılan ekmek, et, vb. her şey metadır. Bizim üretim araçlarımız, esasen meta olarak kabul edilemez. Bunlar,

piyasaya sürülen ve isteyen herkes tarafından satın alınabilen metalar değildir. Biz aslında üretim araçlarını dağıtıyoruz. Bunlar, genel kabul edilen anlamda meta değildir, kapitalist koşullarda var olan meta değildir. Kapitalizm şartlarında, orada üretim araçları metadır. **Bizim ülkemizde, üretim araçlarına meta denilemez.**

Bizdeki maliyet muhasebemiz, kapitalist işletmelerde kullanılan maliyet muhasebesi ile aynı değildir. Kapitalizmde maliyet muhasebesi karsız işletmelerin kapatıldığı şekilde yapılır. Bizim işletmelerimiz çok karlı olabilir, ya da tamamıyla karsız olabilir. Ama bizde karsız olanlar kapatılmaz. Karsız olanlar devlet bütçesinden destek alırlar. Bizde muhasebe, hesaplama ve dengeleme maliyet muhasebesi vardır. Muhasebe işletme yöneticilerini denetlemek için kullanılır. Ülkemizde üretim araçları sadece biçimsel olarak bir meta olarak görülür. Bizde tüketim metaları meta değişimi alanına aittir, üretim araçları olarak değil.

SORU: (K.V. Ostrovityanov) Üretim araçlarını 'özel bir tür meta' olarak adlandırmak doğru olur mu?

CEVAP: Hayır. Eğer o bir meta ise, satın almak isteyen herkese satılmalıdır. 'Özel bir tür meta' gibi ifadeler uygun olmaz. Değer yasası, tüketici metalarının satılması yoluyla üretim araçlarının üretimine etkiler. Burada değer yasası, hesaplama için, dengeleme için ve faaliyetlerin uygunluğunu kontrol etmek için gereklidir.

SORU: (K.V. Ostrovityanov) 'Kapitalizmin genel krizi' ve 'dünya kapitalist sistemi ekonomik krizleri' kavramları nasıl anlaşılmalı; bunlar bir ve aynı şey mi?

CEVAP: Bunlar aynı şeydir. Dünya kapitalist sisteminin krizinden bir bütün olarak bahsedilmesi gerektiğini vurguluyorum. Bizde genelde belli bir ülke ele alınıyor, ki bu doğru değildir. Eskiden bir tek ülkenin içinde bulunduğu durum temel alınarak genelde kapitalist ekonominin durumu gözlemleniyordu: İngiltere. Bugün, kapitalizmin durumunu değerlendirmek için tek bir ülke değil, bir bütün olarak kapitalist sistem ele alınmalı. **Bütün kapitalist ülkelerin ekonomisi yakın bir şekilde iç içe geçmiştir.** Kimi ülkeler diğerleri pahasına yükseliyor. Dünya kapitalist pazarının sınırlamaları hesaba katılmalıdır. Örneğin ABD,

rakipleri Almanya ve Japonya'nın gücünü ortadan kaldırarak kendisini iyi bir duruma getirdi. ABD, üretimi iki katına çıkararak tekelci gücünü arttırmayı umdu. Ama üretimi iki katına çıkaramadılar, hesapları bozuldu. Tek ülke, ABD, ilerledi ve diğerleri geri adım attı. Ancak durum istikrarsız, **bu oran gelecekte değişecektir**. Bir ülke kapitalizmi değerlendirmede tipik olarak ele alınamaz. Değerlendirme için tek ülkeyi ele almak doğru değildir; kapitalizmi bir bütün olarak ele almak gerekir. Vurguluyorum: "dünya sistemi bir bütün olarak ele alınmalı; ancak biz tek bir ülkeyi ele almaya alışmışız.

SORU: (D.T. Shepilov) Taslak Ders Kitabı için "Öneriler" de verilen "Sosyalist üretim tarzı" bölümünün taslağını doğru olarak kabul etmek mümkün mü?

CEVAP: "Öneriler" 'de sunulan taslak ile hemfikirim.

SORU: (A.A. Arakelyan) SSCB Milli Gelirinin "gerekli ürün" ve "artı-ürün" olarak adlandırılan bölümlerini nasıl isimlendirelim?

CEVAP: "Gerekli ve artı emek", "gerekli ve artı ürün" kavramları bizim ekonomimiz için uygun değil. Eğitime ve savunmaya giden şeyler gerekli ürün değil mi? İşçi buna ilgi duymuyor mu? Sosyalist bir ekonomide aşağı yukarı şu şekilde bir ayırım yapmak zorunludur: **kendi için emek ve toplum için emek**. Sosyalist ekonomi ile ilgili olarak daha önce "**gerekli emek**" olarak adlandırılan terim, "kendisi için emeğe" karşılık gelir ve daha önce "**artı emek**" olarak ifade edilen terim ise "**toplum için emeğe**" karşılık gelir.

SORU: (A. Arakelyan) SSCB'de değer yasasının "dönüşümü" kavramı yerine değer yasasının "işleyişinin sınırlandırılması" kavramını kullanmak doğru mudur?

CEVAP: Bilim yasaları yaratılamaz, yok edilemez, iptal edilemez, değiştirilemez ve dönüştürülemez. Yasalar dikkate alınmalıdır. Yasaları ihlal edersek biz zarar görürüz. Bizde yasaların zamanının geçtiğine dair yaygın bir inanış var. Bu bakış açısını sadece ekonomistler arasında değil, pratik çalışma içinde olanlarda ve politikacılarda görebiliriz. Bu, yasa muhtevası ile uyum içinde değildir. Yasaların dönüşümü ile ilgili önerme, bilimden sapmadır ve bu dar

kafalılardandır. Doğa ve toplum yasaları dönüştürülemez. **Eğer bir yasa dönüştürülebilir ise, o zaman o yasaı ortadan kaldırmak da mümkündür.** Eğer yasaları dönüştürmek ve kaldırmak mümkün ise bu "bizi hiçbir şey ilgilendirmez" anlamına gelir. Yasalar dikkate alınmalı, anlamalı, onlara hâkim olmalı ve kullanılmalıdır. Onların etki alanı sınırlanabilir. Fizikte ve kimyada, her ikisinde de böyledir. Bu bütün bilimlere uygulanır. Yasaların dönüştürme hakkında değil, onların pratik alanının sınırlandırılması hakkında söz etmek gerekir. Bu daha doğru ve daha bilimsel olur. Kitapta doğru olmayan hiçbir şeye izin verilmemeli. **Bütün dünyaya bir ekonomi politik ders kitabıyla konuşuyoruz.** Bu kitap ülke içinde ve dışında kullanılacak.

Yasaları sınırlamıyoruz, ama var olan objektif koşulları. Yasanın işleyiş alanı sınırlandığında yasa farklı görünür. Bizim ülkemizde **değer yasasının işleyiş alanı sınırlanmıştır.** Değer yasası tam olarak kapitalizm altında olduğu gibi aynı değildir. **Yasa ülkemizde dönüştürülmedi, objektif koşulları nedeniyle sınırlandırıldı.** Esas olan şu ki, özel mülkiyet ortadan kaldırıldı ve emek meta olmaktan çıkarıldı. Bunlar değer yasasının işleyiş alanının sınırlanmasını belirleyen objektif koşullardır. Ülkemizde değer yasasının bu sınırlanışı, biz öyle istediğimiz için değil, ama böyle bir gereklilikten, bu sınırlama için uygun koşullar bunlar olduğundan. Bu objektif koşullar, bizi değer yasasının işleyiş alanını sınırlamaya zorladı.

Yasa, objektif bir sürecin yansımasıdır. Yasa, objektif koşullar arasındaki karşılıklı bağlantıyı yansıtır. Yasa neden ile sonuç arasındaki ilişkiyi gösterir. Eğer şu ve bu güçler dengesi, şu ve bu objektif koşullar verili ise, o zaman kaçınılmaz olarak belirli sonuçlar ortaya çıkacaktır. Bunlar göz ardı edilemeyecek objektif koşullardır. **Eğer objektif koşullardan bazıları yoksa o zaman ilgili sonuçlar değişecektir.** Kapitalizm ile karşılaştırıldığında bizim objektif koşullarımız değişti (özel mülkiyet yok, emek meta değil); bu nedenle sonuçlar da farklıdır. Değer yasası ülkemizde dönüşmedi ama objektif koşullar nedeniyle işleyiş alanı sınırlandı.

SORU: SSCB'de kar kategorisi nasıl anlaşılmalı?

CEVAP: Belirli bir kara ihtiyacımız var. Kar olmadan rezerv oluşturamaz, birikim yapamaz, savunma görevlerinin yerine getirilmesini garantileyemeyiz, halkın ihtiyaçlarını karşılayamayız. İşte burada kendisi için çalışmayı ve toplum için çalışmayı görebilirsin. Kar sözcüğünün kendisi çok kötüdür. Başka bir kavram olsaydı daha iyi olurdu. Ama hangisi? Belki bir net gelir? Kar kategorisi arkasında tamamiyle farklı bir içeriği sahibiz. Bizde kendiliğinden bir sermaye akışı yok, rekabet yasası yok. Bizde kendiliğinden aşırı kar yasası yok, aynı şekilde ortalama kar yasası da yok. Ancak kar olmadan ekonomimizi geliştirmek imkânsızdır. Bizim işletmelerimiz için en az kar bile yeterlidir ve bazen başka işletmelerin karlarını kullanarak kendileri karsız çalışabilirler. Biz kendi kaynaklarımızı kendimiz dağıtıyoruz. Kapitalizmde sadece kar yapan işletmeler varlığına devam edebilir. Bizim çok karlı, bir dereceye kadar karlı ve tamamiyle karsız işletmelerimiz var. İlk yıllarda ağır sanayimiz hiç kar yaratmadı ve devamında kar yaratmaya başladı. Genel olarak ağır sanayi işletmeleri ilk dönemlerde kendileri fonlara ihtiyaç duyuyorlardı.

SORU: (A.I. Peshkov) Sovyet parası ile altın arasındaki bağlantı konusunda ekonomik ve askeri tartışmalar yürütenlerin çoğunluğunun pozisyonu doğru mu? Bu bağlantıyı reddeden azınlığı destekleyen bazıları, Kasım 1951 Tartışmaları ile İlgili Ekonomik Sorunlar Üzerine Notların bu soruna cevap vermediğini ileri sürüyorlar.

CEVAP: “Önergeleri” okudunuz mu? Notlarımda, Önergelere ilişkin diğer konularda yorumum olmadığı söyleniyor. Bu, bizim paramız ve altın ile bağlantısı konusunda “Önergeler” ile hemfikirim demektir.

SORU: (A.I. Peshkov) Tartışmadaki bazı katılımcıların iddia ettiği gibi, SSCB'deki ayrımsal rantının devlet tarafından tamamen geri çekilmesi gerektiği doğru mu?

CEVAP: Ayrımsal rant sorununda çoğunluğun görüşüyle aynı fikirdeyim.

SORU: (A.D. Gusakov) Sovyet parası ile altın arasındaki bağlantı, altının SSCB'de parasal bir meta olduğu anlamına gelir mi?

CEVAP: Altın bizim için parasal bir metadır. Eskiden bizde altın madenciliği maliyeti kötüydü, bu nedenle üretim maliyetini düşürmek için adımlar attık, iyi oldu. Altın standardına geçtik. Altını bir meta haline getirme çizgisinin peşindeyiz ve buna ulaşacağız. Elbette parayı altın ile değiştirmek gerekmiyor. Kapitalist ülkelerde durum artık böyle değil.

SORU: (I.D. Laptev) Sovyet kamu maliyesi temele mi yoksa devlet-politik üstyapısına mı atıfta bulunuyor?

CEVAP: Üstyapı mı temel mi? Genel olarak, temel ile üstyapı konusunda çok şey söylendi. Hatta Sovyet iktidarını temel olarak sınıflandıranlar bile var.

Eğer bu konuda temel-altyapı ile üstyapının **soyut nitelendirilmesinden** uzaklaşırsak, o zaman sosyalist mülkiyetten hareket etmek gerekir. Bizim bütçemiz kapitalist bütçeden tamamen farklıdır. Kapitalizmde her işletmenin kendi bütçesi vardır ve devlet bütçesi, bizim devlet bütçemizden daha dar bir alanı kapsar. **Bizim bütçemiz**, halk ekonomisinin tüm gelir ve giderini kapsar. Sadece yönetim için harcamaları değil, halk ekonomisinin tüm durumunu yansıtır. Bu ulusal ekonominin tümünün bütçesidir. Bu yüzden bizim finansımızda temelin unsurları öne çıkar. Ancak aynı zamanda bunların içerisinde üstyapı unsurları da vardır; örneğin idari harcamalar üstyapıya aittir. Bizim devletimiz ulusal ekonominin başıdır, bütçemiz ise sadece idari aygıtın masraflarını değil, aynı zamanda bütün ulusal ekonominin masraflarını kapsar.

SORU: (A.V. Bolgov) Tarımsal artel'in (*kooperatif birlik. E.A*), sosyalizmden komünizme aşamalı geçiş döneminin tamamı boyunca var olacağı ve tarımsal komünün yalnızca komünizmin ikinci aşamasına ait olacağı doğru mu?

CEVAP: Anlamsız bir soru. Artel komüne gider, bu açıktır. Komün köylülerin kişisel ihtiyaçlara hizmet etme işlevi ortadan kalktıktan sonra oluşacaktır. Tarım komünü konusunda acele etmeye gerek yok. Komüne geçiş bir sürü sorunun çözümünü, iyi kantinlerin, çamaşırhanelerin vb. yaratılmasını gerektirir. Köylüler kendilerine geçişin uygunluğuna ikna olduklarında, tarımsal komünler orada

olacaktır. Tarımsal artel, komünizmin ikinci aşamasına karşılık gelmez, büyük olasılıkla tarımsal komün karşılık gelir. Artel, özellikle doğrudan dağıtımın izin vermediği için, en azından ürün değişimine izin vermediği sürece metaların değişimini gerektirir. Ürün değişimi hala değişimdir ve doğrudan dağıtım ihtiyaçlara göre dağıtımdır. Meta üretimi, satış ve alış var olduğu sürece bunların dikkate alınması gerekir. Artel, alım satımla ilişkilidir ve doğrudan dağıtım komünizmin ikinci aşamasında olacaktır. Tarımsal artel'in ne zaman komün içine dönüşeceğini söylemek zordur. Komünizmin ikinci aşamasının komünler ortaya çıktığında başlayacağı kesin olarak söylenemez. Ancak komün olmadan komünizmin ikinci aşamasına geçişin imkânsız olduğunu söylemek de aynı şekilde risklidir.

Komünizmin ikinci aşamasına geçiş dar kafalı bir şekilde tahayyül edilemez. Komünizme özel bir 'giriş' olmayacaktır. Yavaş yavaş, biz farkına varmadan komünizme gireceğiz. Bu, 'kapı açıkken' girin" ile 'bir şehre giriş' gibi değildir. Şu anda birçok kolektif çiftliklerde kolektif çiftçiler halihazırda ev işlerinin zincirlerinden kurtulmak, kolektif çiftlikten et ve süt ürünleri elde etme amacıyla çiftlik hayvanlarını kolhoza devretmekten yanadırlar. Ama kümes hayvanları henüz terkedilmedi. Bunlar sadece izole gerçekler, geleceğin filizleridir. Şimdi tarımsal artel, ekonominin ülserleşmesi için bir engel değil. Komünizmin ilk aşamasında artel yavaş yavaş komüne geçecektir. **Bu geçişte çizilecek keskin bir çizgi yok.**

Kolektif çiftlik üretiminin, kademeli olarak ulusal üretime yaklaştırılması gereklidir. Burada karşılaşacağımız bir yığın zor sorun var. Kolektif çiftçilere halkla ilişkiler sorunlarına daha fazla duyarlı olmaları öğretilmelidir. Bugün kolektif çiftlik, kendi çiftliği dışında hiçbir şey bilmek istemiyor. Bugün, kolektif çiftliklerin bölge ve eyalet çapında bir birleşimi yok. Yukarıdan hem sanayi hem de kolektif çiftliklerin üretimini hesaba katan, sanayi ve tarım temsilcilerinden oluşan bir tüm-Birlik ekonomik yapısının yaratılmasına gitmemiz ve ardından ilk başta sadece artı üretimin dağıtımına geçmemiz gerekmez mi? Dağıtılmayan fonlar ve dağıtılacak fonların oluşturulması gerekir. Kolektif çiftçileri kademeli olarak tüm halkın çıkarlarını düşünmeleri için eğitmek gerekecektir. Ama bu uzun bir yolculuktur ve burada acele

etmemek gerekir. Acele edecek bir yer yok. İyi yapıyoruz Hedef güçlü. Yollar açık

SORU: (Z.V. Atlas) "Kasım 1951 tartışmasıyla bağlantılı ekonomik sorular üzerine açıklamalar" da "Para ekonomisi" terimi, neden tırnak işaretleri arasına alındı?

CEVAP: Meta dolaşımının- satış işlemlerinin olduğu yerde para da olmak zorundadır. Kapitalist ülkelerde, bankalar da dahil olmak üzere para ekonomisi, işçilerin mahvolmasına, halkın yoksullaşmasına ve sömürücülerin zenginleşmesine katkıda bulunur. Kapitalizmde para ve bankalar bir sömürü aracı olarak hizmet ederler. Bizim para ekonomimiz alışlagelmiş değil ama kapitalist para ekonomisinden farklıdır. Ülkemizde para ve para ekonomisi sosyalist ekonomiyi güçlendirmeye hizmet etmektedir. Bizim para ekonomimiz, sosyalizmin sonsuzluklarından aldığımız ve kullandığımız bir araçtır. Tırnak işareti bizim para ekonomimizi kapitalizmin para ekonomisi ile karıştırmamak için kullanılmıştır. "Değer" ve "değerin biçimleri" kelimeleri benim tarafımdan tırnak işareti olmadan verilmiştir. Buna para da dahildir. Değer yasası çok şeyi belirler; değer yasası, üretimi dolaylı olarak, dolaşımı ise doğrudan etkiler. Ancak eylem alanımız sınırlıdır; yıkıma neden olmaz. Kapitalistlerin en zor olan şey toplumsal ürünün gerçekleşmesi, metanın paraya dönüştürülmesidir. İşçilerin yıkımının eşlik ettiği bir çatırdamayla olur. Bizim uygulamamız kolaydır, sorunsuz gidiyor.

SORU: (G.A. Kozlov) Ulusal ekonominin planlı, orantılı kalkınma yasasının içeriği nedir?

CEVAP: Ulusal ekonominin planlı kalkınma yasası ile planlama arasında fark vardır. Planlar, gerekleriyle birlikte bu yasa uyarınca dikkate alınması gereken şeyleri hesaba katmayabilir. Örneğin, belirli sayıda otomobil üretimi planlanmışsa, ama buna karşılık gelen gereken miktarda tabaka metal planlanmamışsa, yılın ortasında otomobil fabrikaları duracaktır. Belirli bir miktar otomobil planlanmış, ama buna karşılık gerekli petrol miktarı planlanmamışsa, bu endüstriler arasındaki bağ ihlal edilmiş demektir. Bu durumlarda, ulusal ekonominin planlı ve orantılı kalkınması yasası kendisini ciddi bir

şekilde hissettirecektir. Bu yasa ihlal edilmediği zaman sessizce oturur ve adresi bilinmez; o hem her yeredir hem de hiçbir yerde. Genel olarak, tüm yasalar ihlal edildiğinde kendisini hissettirir ve cezasız kurtulamaz. Ulusal ekonominin planlı kalkınma yasası, sektörler arasındaki farklılığı, uyumu gösterir. Bu yasa Ulusal ekonominin tüm unsurlarının karşılıklı “haberleşme” içinde olmasını, birbirleriyle uyum içinde, orantılı gelişmesini talep eder. Ve ulusal ekonominin planlı kalkınma yasası, planlamadaki bu boşlukları düzeltir.

SORU: (M.I. Rubinstein) Yaşadığımız şu dönemde SSCB'nin temel ekonomik görevi nasıl anlaşılmalıdır? Bu görevi tanımlarken, kişi başına 1929 nüfusuna göre kapitalist üretimden yola çıkarak mı ilerlememiz gerekiyor, yoksa örneğin ABD'de, ekonominin askerileştirilmesi nedeniyle 1929'dakinden daha yüksek olan, kapitalist üretim seviyesine ilişkin son verileri mi kıyaslama amacıyla esas almak gerekir? Basında ve konferanslarda sık sık belirtildiği gibi, 9 Şubat 1946'da yaptığınız konuşmada belirtilen üretim seviyelerine ulaşmanın, SSCB'nin temel ekonomik görevini çözmek ve komünizmin ikinci aşamasına girmek anlamına geldiğini varsaymak doğru olur mu?

CEVAP: Kişi başına üretime dayalı hesaplama yöntemi geçerliliğini koruyor. Kişi başına üretim, ülkenin ekonomik gücünün temel ölçüsüdür, bunun yerini alan başka bir ölçü yoktur, ölü aynı şekilde kalır. 1929 düzeyinden değil, modern üretim seviyesinden yola çıkmamız gerekir. Yeni hesaplamalara ihtiyacımız var. Kişi başına üretimimizi, kapitalist ülkelerin son rakamlarıyla karşılaştırmak gerekir.

1946'da aktardığım rakamlar, **temel ekonomik sorunun çözümü ve ikinci aşamaya geçiş anlamına gelmiyor.** Bu rakamlara ulaşarak daha güçlü olacağız. Bu bizi, kazalardan, düşmanın saldırıları tehlikesinden, kapitalizmin saldırılarından koruyacaktır. Ancak 1946'daki konuşmada ortaya konan görevlerin çözümü henüz **komünizmin ikinci aşaması anlamına gelmiyor.** Komünizmin ikinci aşamasına geçiş konusunda bazı yoldaşlar çok acele içindeler. Yasalar yaratılamayacağı gibi, **bu geçişte aşırı bir şekilde hızlandırılmaz.** Bazıları hala komünizmin üçüncü aşamasını icat ediyor. Ölçüt aynı

olarak kalır, daha zengin olan ülkeyle karşılaştırma yapmak, modern verileri ele almak gerekir. Bu ilerlemek demektir.

Notlar

See: I.V. Stalin. Economic problems of socialism in the USSR. Sochineniya, M., 2012.T. 16. Part 2.P. 482-557.

Artashes Arkadievich Arakelyan (1909-1993)- economist, art. Researcher at the Institute of Economics of the Academy of Sciences of the USSR (1936-1941, 1945-1960), Academician of the Academy of Sciences of the Armenian SSR (since 1960).

Gusakov Alexander Dmitrievich- acting Head sector of the Institute of Economics of the USSR Academy of Sciences.

Lyubimov Nikolay Nikolaevich- head. Department of the Institute of Foreign Trade.

Bologoe Alexander Vladimirovich- Scientific Secretary of the Presidium of the USSR Academy of Sciences.

Atlas Zakhary Veniaminovich (1903-1978)- economist, senior researcher at the Institute of Economics of the USSR Academy of Sciences (1937-1948)- head. Department of the Moscow Financial Institute (1946-1963).

Kozlov Genrikh Abramovich (1901-1981)- economist, corr. Academy of Sciences of the USSR (since 1968).

Rubinstein Modest Iosifovich (1894-1969)- economist, senior researcher at the Institute of Economics of the USSR Academy of Sciences.

See: I.V. Stalin. Speech at the pre-election meeting of voters of the Stalin electoral district of Moscow on February 9, 1946. // He. Compositions. M., 2011 T 16 Ch. 1.S. 198-211.

Ruşadan İngilizceye çeviri Svitlana M Yoldaş

Stalin'in KV Ostrovityanov ile bir Telefon görüşmenin kaydı. 7 Şubat 1952

Source: Historical Archives 2012 No. 4 P. 29

Archive: ARAN. F. 1705. Op. 1.D. 166.L. 55-56. Autograph by hand of K. V. Ostrovityanov.

JV Stalin: Yoldaşlar, yaklaşık 20 kişi bir ders kitabı için benimle iletişime geçti. Ders Kitabının 50 sayfasına notlarımı yazdım. Bütün katılımcıları tartışmaya davet etmek tavsiye edilecek bir şey değil. Mektubu imzalayan yoldaşlara mı yoksa bölümlere mi göndereceksiniz?

Konstantin Ostrovityanov: Bütün konferans bölümlere ayrıldı: kapitalizm öncesi oluşumlar, kapitalizm, sosyalizm, bu nedenle, çok fazla iş.

JV Stalin: O zaman mektubu imzalayan yoldaşlara göndermek daha iyi olur. Bu büyük ihtimalle daha doğru olacaktır.

Konstantin Ostrovityanov: Evet, muhtemelen doğru. Belki sizde yorumlarınızı yayınlamalısınız?

JV Stalin: Hayır, bu yayınlamak için değil, yayınlamak sizin lehinize olmayacaktır. Yazarlar-kolektifini (*notlara*) bağlamamak için açıklamalar CPSU(b) Merkez Komitesi tarafından onaylanmadı. İfadelerin doğruluğu (*değerlendirilmesi*) için yazar ekibini takviye etmek, bir avukat ve bir istatistikçi dahil etmek, ekibi 10-15 kişiye çıkarmak gerekir.

Konstantin Ostrovityanov: Az daha iyidir, yaklaşık 10 kişi.

JV Stalin: Aynı zamanda tartışma olsun diye bazı eleştirmenleri de ekibe ilave edin. Ne dersin?

Konstantin Ostrovityanov: Ne tür eleştirmenler olduğuna bağlı

JV Stalin: Ders kitabında, farklı bölümlerin farklı yazarlar tarafından yazıldığını, farklı üslupları hissedebilirsiniz. 3-5 kişilik bir editör komisyonu oluşturmak gerekiyor.

Konstantin Ostrovityanov: 3 kişiden olması daha iyi.

JV Stalin: İşlem süresi 1 sene. Açıklamalar-notlar yayınlanmak üzere sunuluyor, yarın sunulacak. Bir **ders kitabının yaratılmasının dünya çapında tarihi bir çalışma olduğunu unutmayın.**

KV Ostrovityanov. [OSIF] In [Isarionovich], ve ben uluslararası ekonomik bir toplantı ile bağlantılı olarak Kopenhag'a gönderiliyoruz. Ne yapayım?

JV Stalin: Gitmek ister misin?

KV I Ostrovityanov: Bir ders kitabı üzerine çalışmayı tercih ederim.

JV Stalin: Başka birisini gönderebilirsiniz. Yarın karar verimiz.

Source: Historical Archives 2012 No. 4 P. 29

STALİN VE HİNDİSTAN KP GÖRÜSMESİ -1951

Önsöz

Stalin'in bu konuşması bir sürü önemli konulara değinen, konulara, somut duruma bağımlı kalarak, gerçekçi bir yaklaşımla değerlendirmeler, somut stratejik ve taktiksel önerileri içeren önemli bir değere sahiptir.

Stalin in bu değerlendirme ve önerilerini sadece "Hindistan'la ilgili" olarak ele almak, Marksizm'in Diyalektiğine aykırı bir yaklaşımdır. Stalin in değerlendirmeleri ve önerileri, özellikle bugün Türkiye'deki bazı hareketlerin gerek teorik ve gerekse pratik anlayış ve yaklaşımları konusunda ezber bozucu niteliktedir. Bu nedenle defalarca okunması, özümlemesi ve ciddi bir şekilde üzerinde düşünülmesi gereken bir öneme sahiptir. Erdoğan A.

STALİN VE HİNDİSTAN KP GÖRÜSMESİ -1951

Yoldaş Stalin: Sorularınızı aldım. Onlara cevap vereceğim ve sonra kendi görüşlerimi söyleyeceğim...

Belki her şeyi tartışmayı akşam üzeri yaptığımız için size garip gelebilir. Gündüzleri meşgulüz. Çalışıyoruz. İşten gece saat 6 da çıkıyoruz.

Konuşmaların uzun sürmesi size belki de garip gelebilir, ancak maalesef ki, görevlerimizi başka türlü yerine getiremeyiz. MK'miz partinize fikir vererek yardım etmemiz için sizinle şahsen toplanmamız görevini verdi. Partinizi ve görevlilerinizi iyi tanımıyoruz. Bu görevi çok ciddiye alırız. Fikirlerimizi verme üstlendiğimiz an, bunun üzerine partinizin ahlaki sorumluluğunu üzerimize alırız, içi boş-anlamsız fikirler veremeyiz. Sizinle ve materyallerle (*konularla*) kendimizi aşinalaştırmak ve sonra fikir vermek istedik.

Bir sürü sorular sormamız ve nerdeyse sorgulama yapmamız size garip gelebilir. Başka türlü yapamayız şartlarımız böyledir. Durumumuz öylesine ki, başka türlü yapamazdık. Bu pek hoş olmayan bir yol ama,

(bu konuda) yapabileceğimiz bir şey yok. (İçinde bulunduğumuz) Şartlar bunu gerektiriyor. Şimdi meselenin aslına geçelim.

Sorunuz: Hindistan da ki yaklaşan devrimi nasıl değerlendirmeli?

Biz, Ruslar, bu devrimi temelde tarımsal (devrim) olarak görüyoruz. Bu, feodal mülkiyetin tasfiyesi ve toprağın köylüler arasında onların kişisel mülkü olarak bölünmesi demektir. Bu, Köylü özel mülkiyetinin onaylanması için, feodal özel mülkiyetin tasfiyesi demektir. Gördüğünüz gibi **burada sosyalist olan hiçbir şey yok**. Hindistan'ın sosyalist devrimin eşiğinde olduğunu düşünmüyoruz. Bu aynı zamanda her yerde konuşulan Çin yoludur, tarımsal devrim, yani ulusal burjuvazinin mülkiyetine el konulmadan ve ulusallaştırılmadan **anti-feodal devrim**. Bu bir burjuva demokratik devrimi veya bir demokratik halk devriminin **ilk aşamasıdır**. Çin'den önce başlayan, Avrupa'nın doğu ülkelerindeki demokratik halk devriminin **iki aşaması vardır**. Birinci aşaması- tarım devrimi veya tabiri caizse, tarım reformu. Avrupa'daki halk demokrasisi ülkeleri savaştan sonraki ilk yılında bu aşamadan geçtiler. Çin şimdi bu birinci aşamasında. Hindistan bu aşamaya yaklaşıyor. Doğu Avrupa'da görüldüğü gibi, demokratik halk devriminin ikinci aşaması, **tarım devriminden, ulusal burjuvazinin mülksüzleştirilmesine geçişle oluşur**. Bu zaten sosyalist devrimin başlangıcıdır. Avrupa'nın tüm halk demokrasisi ülkelerinde işletmeler, fabrikalar, bankalar millileştirildi ve devlete devredildi. Çin hala bu ikinci aşamadan uzaktır. Bu aşama Hindistan'da da uzaktır, ya da Hindistan **bu aşamadan uzaktır**.

Orda, Hindistan da Çin biçiminde bir devrimin başlatılmasıyla ilgili Kominform gazetesinin başyazısından bahsediyorlar. Bu başyazı Hindistan'ın sosyalist devrim yolunda olduğunu düşünen [Balachandra Trimbak] Ranadive'in makaleleri ve konuşmaları nedeniyle ortaya çıktı. Biz, Rusya komünistleri, **bunun çok tehlikeli bir tez olduğunu düşünüyoruz** ve buna karşı konuşmaya karar verdik ve Hindistan'ın, Çin yolunu tecrübe ettiğini, yani, demokratik halk devriminin ilk aşaması olduğuna işaret ettik. Bu demektir ki, kendi devrimci cephenizi şu şekilde yaratmak zorunda olacaksınız; bütün köylülüğü ve kulakları feodal ağalara karşı ayaklandırın ki, feodal ağalar kendilerini izole olmuş hissetsinler. İngiliz emperyalistleriyle

ulusal burjuvazinin blokunu soyutlamak için, halkın ve ulusal burjuvazinin tüm ilerici katmanlarının, İngiliz emperyalizmine karşı ayaklanması gerekir. **Bir darbede** tüm emperyalistlerin, İngiliz ve Amerikalıların, hepsinin kovulması gerekir görüşüne alışılmış. **Cephe böyle bir şekilde yaratılamaz.** Ulusal **cephenin keskin tarafı İngiliz emperyalizmine karşı yöneltilmelidir.** Bırakın diğer emperyalistler, Amerikalılar dahil, onlarla ilgilenmediğinizi düşünsün. Bu gereklidir, böylece pratiğiniz nedeniyle tüm emperyalistler size karşı birleşik olmaz ve aralarına nifak saçmak için. Eğer Amerikan emperyalistleri kendileri kavgaya girerlerse, Hindistan birleşik ulusal cephesini onlara karşı da yönletilmesi gerekecek.

Ghosh: Tüm dünya da şu anda anti-demokratik kampın başı olarak kabul edilen Amerikan emperyalizmine karşı mücadele devam ederken neden sadece İngiliz emperyalizmine karşı (savaşmamız gerektiği konusu) bana açık (anlaşılır) değil?

Yoldaş Stalin: Çok basit; birleşik ulusal cephesi İngiltere'ye karşıdır, **İngiltere'den ulusal bağımsızlığı için, Amerika'dan değil.** Bu sizin ulusal özgünlüğünüzdür. Hindistan kimden yarı-kurtarıldı? İngiltere'den, Amerika'dan değil. Hindistan Amerika'nın değil, İngiltere'nin Commonwealth (*Eyaletler*) i içindedir. **Ordunuzda subaylar ve diğer uzmanlar Amerikalılar değil ama İngilizlerdir.** Bunlar tarihi gerçeklerdir ve bunlardan kaçınmak imkânsızdır.

Söylemek istediğim, parti kendisini bütün görevlerle, **dünyanın tüm emperyalizmiyle savaşmak görevleriyle yüklememelidir.** Sadece bir hedef almak gereklidir: İngiliz emperyalizminden kurtuluş. **Hindistan'ın ulusal görevi budur.** Feodal sınıflar da aynı şekilde. Şüphesiz, kulaklar düşmandır. Fakat hem feodal ağalara hem de kulaklara karşı savaşmak akılsızlıktır. Birinin iki yükü üstüne alması mantıksızlık olacaktır —kulaklara karşı mücadele ve feodalizme karşı mücadele.

(Öyle) Bir Cephe inşa edilmesi gerekir ki, yalnızlaşacak olan siz değil, düşman olmalı. Bu, söylemek gerekirse, komünist partinin mücadelesini kolaylaştıran bir taktiktir. Aklını kullanan

hiçbir kimse, yüklerin tümünü üstüne almak istemeyecektir. Sadece bir hedef alınması gerekir— İngiltere imparatorluğunun bir kalıntısı, feodalizmin tasfiyesi. Aynı anda diğer emperyalist güçlere dokunmadan, Feodal ağalarını izole et, feodal ağaları yok et ve İngiliz emperyalizmini yık. Eğer bu çalışırsa— meseleleri kolaylaştıracaktır. Şimdi, eğer Amerikan emperyalistleri **burunlarını sokarlarsa**, o zaman onlara karşı da mücadele yürütmek gerekecek, fakat insanlar bilecek ki siz değil onlar saldırdı. Amerikalıların ve Kuşkusuz kulakların da zamanı gelecek. Ama sonra, her birinin kendi sırası da gelecek.

Ghosh: Şimdi anladım.

Dange: Bu Amerikan emperyalistlerine karşı propaganda ve ajitasyon çalışmalarını yürütmeyi ve onlara karşı mücadeleyi aksatmayacak mı?

Yoldaş Stalin: Şüphesiz ki hayır. Onlar halkın düşmanıdır ve onlara karşı mücadele etmek gereklidir.

Dange: Bu soruyu Amerikan emperyalizmine karşı mücadele görevini kimsenin oportünistlik bir şekilde yorumlamaları için sordum.

Yoldaş Stalin: Düşman akıllı bir şekilde **yalnızlaştırılmalıdır**. Amerikalılara karşı değil ama İngiliz emperyalistlerine karşı bir karar önerin. Amerikalılar karışırsa, o zaman o başka bir durumdur.

Rao: Kulaklar arasında feodal sömürü uygulayan küçük bir kısım vardır: toprak kiralarlar ve tefecidirler. Genelde toprak ağalarının saflarındalar.

Yoldaş Stalin: Bu hiçbir şey ifade etmez. Feodal ağaların tasfiyesi esas **genel göreviyle** karşılaştırıldığında, **bu özel bir durumdur**. Propagandanızda feodal ağaların aleyhinde konuşmanız gerekir ama varlıklı köylülerin aleyhinde değil. Siz, kendiniz kulakları feodal ağalarla **bir birliğe itmemelisiniz**. Feodal ağalar **için bir müttefik yaratmaya gerek yoktur**. Kulakların köyde büyük bir etkinliği-nüfuzu var, köylüler kulakların kendi büyük becerileri sayesinde "bir yere geldiklerini" zannederler vs. Kulaklara köylüleri yenme olanağı verilmemelidir. Sizin feodal ağalarınız soylulardan mı?

Rao: Evet.

Yoldaş Stalin: Köylüler soyluları sevmezler. Burada, feodal ağalara köylülerle müttefiklik yapma fırsatı verilmemesi için, buna tutunmak gerekir.

Punnaiah: Aramızda ulusal burjuvazi sorununda kafa karışıklığı var. **Ulusal burjuvazi derken ne demek isteniyor?**

Yoldaş Stalin: Emperyalizm başka ülkeleri ele geçirme siyasetidir. Sizin ulusal burjuvaziniz başka ülkeleri almayı gerçekten düşünür mü? Bu arada, İngiliz emperyalizmi Hindistan'ı ele geçiriyor. **Ulusal burjuvazi, Hindistan'ın burjuvazisi, orta ve büyük, bunlar sizin kendi ulusal sömürücülerinizdir.** Onlara karşı hareket etmediğinizi söylemeniz gerekir, ama dış düşmana karşı, İngiliz emperyalistlerine karşı. **Ulusal burjuvazi arasında kendilerini sizinle aynı fikirde olan bir sürü unsurlar bulunacaktır.** Ulusal burjuvazinin en üst kesimi zaten emperyalizmle aynı ligdedir, fakat sadece bir kısmı ve ayrıca geniş değil. Burjuvazi temel olarak Hindistan'ın tam özgürlüğü için mücadelede sizi desteklemekle ilgilenir. Aynı şekilde, Feodalizmin tasfiyesiyle de ilgilenir. Burjuvazinin bir pazara, iyi bir pazara ihtiyacı vardır. Eğer köylüler toprak elde ederlerse, bir iç pazar olacaktır, orada satın alabilecek insanlar olacaktır. Basında tüm bunların açıklanması gerekir. Ulusal burjuvazinin İngilizlerin yanına gitmemesi sizin için avantaj olacaktır.

Şeyleri o şekilde düzenlemelisiniz ki, İngiliz emperyalistleri Hindistan'da yeni müttefik edinemesinler. **Çin'de hiçbir şekilde burjuvaziye mülksüzleştirme adımları atılmamıştır.** Çin'de sadece Japon mülkiyeti ulusallaştırıldı, Amerikalı işletmeler bile ulusallaştırılmadı, hepsi çalışıyorlar.

Eğer sizin devriminiz Çin tipi ise, şu an için, burjuvazinizi İngiliz emperyalistlerinin saflarına itecek adımlar atmamalısınız. **İşte size Çin tipi.** Çin'de ulusal burjuvaziye dokunmadılar ve şimdi sadece Amerikan emperyalizmine karşı konuşuyorlar ve Çin halk hükümetine yardım ediyorlar. Bu **Amerikan emperyalistlerinin Çin'de yalnızlaştırıldığı**nın söylenebileceği anlamına gelir.

Hindistan'ın bölünmüşlüğü ile ilgili olarak, bu İngilizler tarafından uygulanan dolandırıcılığın bir parçasıdır. Eğer siz bir hareket programı tasarlıyorsanız, orda, Pakistan, Hindistan ve Seylan arasında askeri ve ekonomik birlik istediğinizi söylemelisiniz. Birbirlerinden yapay olarak ayrılmış olan bu üç ülke, yaklaşacaklardır. Bu, bu ülkelerin kendilerini birleştirmeleriyle sonuçlanacaktır. Bu birleştirme fikri öne sürülmelidir ve halk sizi destekleyecektir. Pakistan ve Seylan'daki liderler buna karşı olacaktır, fakat halk onları ezecektir. Bu yapay bölünmenin neye yol açtığı, Bengal'de kendini gösteriyor. İlk olarak, Bengal vilayetleri (*nin*) Pakistan'dan (*bağları*) koparılmıştır.

Dange: Ulusal burjuvazi anlayışı, genel olarak orta burjuvaziye ulusal burjuvazi denir olarak sürekli öğretildik. Hindistan'da büyük burjuvazi İngiliz emperyalistlerinin saflarına geçmiştir.

Stalin Yoldaş: Hindistan'da tamamıyla İngiliz olan bankalarınız var mı?

Dange: Evet, Hindistan'da ortak (olarak sahip) olunanlar yanında, İngiliz bankaları var. Programımızda büyük burjuvazinin ulusallaştırılması için bir talep var. Bürokratik olan sermaye.

Stalin Yoldaş: Bürokratik sermaye değil, ama endüstriyel ve ticaret sermayesidir. Çin'de bürokratik sermaye devlet kaynaklarından kazanıldı. **O devletle ilişkili sermayedir** ve sanayi ile çok az ilişkilidir. Sun ve diğer aileler Amerikalılarla ayrıcalıklı anlaşmalar için para aldılar. Çin'deki büyük sanayiciler ve tüccarlara gelince: onlar oldukları gibi kaldılar. Onlar Amerikalı ve İngiliz banka sermayesiyle müttefik olsalar bile, büyük kapitalistleri kamulaştırmayı tavsiye etmem. **Sessiz bir biçimde düşmanın tarafına kim giderse mülklerini kaybedecek demek daha iyi olacaktır.**

Şüphesiz ki, eğer devrim ateşlenirse, büyük kapitalistlerin bir parçası tüyecektir. O zaman hain diye adlandırın ve mülklerine el koyun, fakat büyük burjuvaları İngiliz sermayesi ile dostluklarından dolayı mülksüzleştirmeyi tavsiye etmem. Çin de yaptıkları gibi yapın. Eğer programınızda büyük burjuvazinin mülksüzleştirilmesi varsa, onun çıkartılması gerekir. Yeni bir program veya hareket platformu çizmeniz gerekecek. Büyük burjuvaziye tarafsızlaştırmak ve tüm ulusal

burjuvazinin onda dokuzunu koparmak sizin için oldukça avantajlıdır. Kendinize yapay yeni düşmanlar yaratmaya gerek yoktur. Zaten bir sürüsü var. Büyük burjuvazinin sırası gelecek ve o zaman, tabii ki onlarla çatışmak zorunda kalacaksınız.

Devrimin sorunları aşamalı kararlaştırılır. Aşamaların hepsi bir (*yığın halinde olmaz*) araya konulamaz. Aşamaya göre karar vermek ve düşmanları adım adım yenmek gerekir – bugün bir kısmı, yarın diğerleri ve **güçlendiğiniz zaman, hepsini birden yenmeniz mümkün olabilir**, fakat şu an için hala zayıfsınız.

Sizler bizim devrimimizi kopya ediyorsunuz. Ancak bunlar farklı aşamalardır. Diğer partizan partilerin tecrübeleri eleştirel olarak ele alınmalı ve bu tecrübeyi Hindistan'ın özel şartlarına uygulamalısınız. **Soldan eleştirilmekten korkmayın.** Buharin ve Troçki Lenin'i **soldan eleştirdiler**, fakat sonunda gülünç oldular. Ranadiv Mao Zedong'u **soldan eleştirdi**, fakat Mao Zedong haklı -o kendi ülkesinin şartlarına uygun hareket ediyor. Kendi çizginizi takip edin ve **Solcu çığırkanlıklara aldırmayınız.**

Şimdi **ikinci soru üzerine, Çin yolu hakkında.**

Politik ve sosyal alanlarda Çin yolu üzerine zaten konuştum. Bu bir tarım devrimi olacaktır. Silahlı mücadele ile ilgili olarak, öyleyse, **Çinlilerin silahlı mücadeleyi değil, silahlı devrimi konuştukları söylenmelidir.** Onlar buna kurtarılmış bölgelerle ve kurtuluş ordusuyla birlikte partizan savaşı olarak baktılar. Bu demektir ki silahlı devrimden ve partizan savaşıdan bahsetmek gerekir, silahlı mücadeleden değil.

‘Silahlı mücadele’ deyimi ilk defa Kominform gazetesinde kullanıldı. Silahlı mücadele bir partizan savaşıdan daha fazla anlama sahiptir, köylülüğün partizan savaşı ile işçilerin genel grevler ve ayaklanmalarının **bir birleşimi demektir.** Partizan savaşı hala, ölçek olarak, **silahlı mücadeleden daha geniştir.** Çinliler **silahlı devrime** nasıl başladılar?

1926-27'de Çinli yoldaşlar Guomindangist'lerden koptular. Guomindang'a karşı 40-50 bin kişilik bir orduyu eğitmiş olarak, ayrı bir

kampa koptular. **Bu ordu partizan savaşının temeliydi.** Şehirlerden ve demiryollarından uzakta, ormanlarda ve dağlarda gizlenmeye başladılar. Şüphesiz ki, temel kadrolar, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi neredeyse, onlarda ordaydı. **Çin kurtuluş ordusu kendisini şehirde üslelendiremezdi.** Hafif silahlara sahiptiler ve kuşatılmamak, yok edilmemek için, şehirlerden ve demiryollarından uzakta bir sürü yerlerde özgür partizan bölgeleri kurdular. Kuşatıldılar, kuşatmadan kurtuldular, eski özgür bölgeleri terk ettiler ve yenilerini yarattılar, muharebelerden kaçındılar, ne kadar uzun sürdüyse, o kadar Çinli komünistler işçilerden ve şehirlerden koparıldılar.

Mao Zedung, şüphesiz, **işçilerle bağlarını koparmak istemedi,** fakat **partizan savaş yolu, şehirlerle ilişkiyi kaybetmeye neden oldu.** Bu, bahtsız-üzücü bir gereklilikti. Sonunda uzun bir dönem savundukları, Yan'an da üslelendiler. Köylülere çağrı yaptılar, onlara nasıl tarım devrimi sürdürmede eğittiler, ordularını genişlettiler ve ciddi bir güce dönüştürdüler. Fakat tüm bunlara rağmen, karakteristik **partizan mücadelesinin ciddi sakıncalarından** (*olumsuz yanlarından*) **kaçınamadılar.**

Kurtarılmış bir partizan bölgesi nedir?

Her şeye rağmen- sadece bir ülke içinde bir adadır. Bu bölgenin geri bölgesi yoktur, kuşatıla bilinir, abluka edile bilinir. Dayanabileceği geri bir alanı yoktur. Ve bu şekilde oldu. Yan'an kuşatıldı ve Çinliler burayı büyük kayıplar vererek terk ettiler. Eğer Çin komünistleri Mançurya'ya yerleşmeyi kararlaştırmasalardı, bu uzun bir süre böyle devam edecekti. Mançurya'ya geçmekle kendi pozisyonlarını hızla iyileştirdiler ve bir dost ülke şeklinde geri alan buldular. Şimdi artık bu bir ada değildi, bir ucu SSCB'ne dayanan bir yarımada gibi bir şeydi. Bundan sonra Chiang Kai-shek Çin partizanlarını kuşatma olanağını kaybetti. Ve sadece Çinliler yerleştikten sonra, kuzeyden güneye saldırıya geçme olanağına sahip oldular. Tarih budur.

Bunun etkileri nedir?

Köylülerin partizan savaşı ciddi bir meseledir ve **devrim için bir büyük kazançtır.** Bu alanda Çinliler özellikle geri ülkeler için, devrimci pratiğe yeni katkılar sağladılar. Ve şüphesiz, köylülerin nüfusunun

%80-90'ı olduğu bir ÷lkede, her komünist bu yöntemi mücadele alanına ilave etmek zorundadır. Bu reddedilemez.

Fakat aynı zamanda Çinli yoldaşların bu tecrübesinden ortaya çıktı ki, **kurtarılmış bölgelerle partizan savaşının kendi büyük dezavantajları-sakıncaları vardır.** Bu dezavantajlar, partizan bölgelerinin her zaman abluka edilmeye açık bir ada olduklarıdır. Bu çemberi başarıyla kırmak, sadece sağlam bir "geri" yaratmakla, bir dost komşu bölgeye bağlantı kurmak ve dayanmakla ve bu devleti kendi sağlam "geri"sine döndürmekle mümkündür. Çinliler Mançurya'ya yerleşmekle akıllı bir adım attılar. Eğer bunu yapmasalardı durum nasıl sonlanırdı bilemem.

Partizan savaşının zafere ulaşmak için kendi gücü yoktur. Partizan savaşı **eğer dost komşu ÷lkeye dayanırsa zafere götürür.** Çinli yoldaşların Manchurya'ya ulaşana kadar, çembere alınmaktan korktuklarından, saldırmak istememeleri son derece karakteristiktir ve sadece bu yer değıştirme den sonra açıkça saldırıya başladılar ve Çan Kay Şek ordularına karşı başarılar kazandılar. **Partizan savaşının** bu dezavantajları göz önüne alınmalı.

Bize diyorlar ki, partizan savaşı orada-Hindistan'da devrimin zaferini elde etmek için tamamen yeterlidir. **Bu doğru değil.** Çin'de Hindistan'dan daha uygun şartlar vardı. Çin'de eğitilmiş bir Halk Kurtuluş Ordusu vardı. Sizin eğitilmiş bir ordunuz yok. Çin'de Hindistan gibi, böyle yoğun demiryolu ağı yok, bu (Çinli) partizanlar için oldukça yararlı. Başarılı partizan savaşı için olanaklarınız Çin'dekinden daha az. Hindistan endüstriyel alanda Çin'den daha gelişkindir. Bu, gelişme bakış açısından **iyi**, ama **partizan savaşı bakış açısından kötüdür.** Ne kadar ayrı ve kurtarılmış bölgeler yaratırsanız yaratın, bunlar sadece **adacıklar olacaktır.** Sizin Çin partizanlarının yarattığı, SSCB'yi arkasına almak, gibi, dayanacağınız bir komşu dost ÷lke yok.

Afganistan, İran ve Tibet, Çinli komünistlerin hala ulaşamadığı yerler... Bu SSCB gibi bir "geri" (alan) değil. Burma? Pakistan? Bunların hepsi kara sınırları, gerisi deniz. Bu nedenle bir alternatif aramanız gerekli.

Partizan savaşı gereklimi? tartışmasız bir şekilde- evet gerek var.

Kurtarılmış bölgeler ve bir ulusal kurtuluş ordunuz olacak mı?

Böyle bölgeleriniz ve aynı zamanda böyle bir orduya sahip olma olanağı olacak mı? Ama, **bu zafer için yetersizdir**. Partizan savaşının **işçilerin devrimci eylemleri ile birleştirilmesi gerekir**. Bunsuz, sadece- (kendi başına) partizan **savaşı başarı elde edemez**. Eğer Hintli yoldaşlar ciddi bir demiryolu genel grevini örgütleyebilirlerse, o zaman bu ülkenin ve hükümetin hayatını felç edebilir ve bu partizan savaşına büyük yardım olur. Köylüyü ele alın... Eğer ona dersiniz ki -işte sizin için partizan savaşı ve onunla her şeyi yapacaksınız, o zaman köylü soracak -neden bu mücadelenin yükünü sadece bana yüklüyorsun, işçiler ne yapacaklar? Devrimin tüm yükünü kendi üstüne almayı kabul etmeyecektir. Yeterince akıllıdır, -vergiler vs- bütün kötülüklerin şehirlerden geldiğini biliyor. Şehirlerde bir müttefikinin olmasını ister.

Eğer ona işçilerle birlikte mücadele edeceğini söylerseniz, bunu anlayacak ve kabul edecektir. Burada, Rusya'da böyleydi. Sadece köylüler arasında bir mücadele takip etmek değil ve sadece partizan müfrezesini yaratmak değil, fakat aynı zamanda işçi sınıfı arasında ciddi yoğun çalışma yapmanız ve onların güvenlerini kazanmanız, çoğunluğunu saflara kazanmanız gerekir ve aynı zamanda işçiler arasında silahlı müfrezeleriniz olmalıdır, işçiler ve demiryolu çalışanları tarafından grevler hazırlamalısınız ve şehirlerde işçi müfrezeleriniz olmalıdır.

Ne zaman bu iki dere-ırmak birleşir, zaferin emin olduğu düşünülebilir. Biliyorsunuz ki Rusya'da 1905'te çar halka boyun eğdi, onlara bir Duma (*parlamento*) ve bir dizi başka özgürlükler verdi. Çar gerilemeye zorlandı.

Çarda böyle korku yaratan neydi? Demiryolu işçilerinin grevleri! Başkent ülkeden koparıldı. Demiryolu işçileri Petersburg'a (*girişe*) sadece işçi delegelerine müsaade ediyorlardı, mallar ve diğer hiçbir şeye değil.

Demiryolu işçilerinin grevlerinin önemi devrimde çok büyüktü ve bu partizan müfrezelerine yardım etti.

Sonra, askeri birlikler ve askerler arasında çalışma. 1917'de askerler arasında o kadar propaganda yaptık ki, bütün askeri birlikler bizim saflarımızdaydı.

Askerleri ne etkiledi? Toprak sorunu.

Bu öyle bir silah ki çarın koruma görevlisi olan Kazaklar bile karşı koyamadılar. **Eğer doğru politika takip edersen**, devrimci duygular ekebilir ve gerici çevreler içinde farklılıklar uyandırabilirsin.

Çin yolu Çin için iyiydi.

Fakat şehirlerde proletarya mücadelesinin köylülerin mücadelesiyle birleştirmek gerektiği Hindistan için yeterli değildir. Bazıları Çinli yoldaşların böyle bir birleşime karşı olduğunu düşünüyor. Bu yanlıştır.

Mao Zedong, orduları Nanking'e giderken, Şangay işçileri greve gitselerdi veya silah fabrikalarında işçiler greve gitselerdi, bundan memnun olmayacak mıydı? Elbette ki hayır. **Fakat bu Mao Zedong'un şehirlerle ilişkilerini kopardığı için olmadı.** Eğer demiryolu işçileri greve gitseler ve Çan Kay-Şek mermi alma imkanından mahrum olsaydı Mao Zedong şüphesiz ki mutlu olacaktı.

Buna rağmen, **işçilerle ilişkinin olmaması üzücü bir gerekliliktir**, ama ideal *(olması arzu edilen ve gereken)* **bir durum değildi.** Eğer Çinlilerin yapamadığı, **köylü savaşını işçi sınıfı mücadelesiyle birleştirmeyi becerebilirsiniz**, o ideal bir durum olur.

Dange: Biz nerdeyse partizan savaşını işçi sınıfının katılımını gerektirmeyecek bir teoriye döndürdük.

Stalin Yoldaş: Eğer Mao Zedong bunu bilseydi **sizi lanetlerdi.** (Gülüşmeler) Sonraki soruya geçelim. Çan Kay Şek Kuomintang hükümetinin Amerikan emperyalizminin bir kuklası ve şimdi (Rene) Plevin'in Fransız hükümetinin aynı Amerikan emperyalistlerinin bir kuklası olduğu gibi, Nehru'nun **hükümeti, İngiliz emperyalizminin bir kuklası olarak düşünebilir mi?**

Bana göre, Çan Kay Şek Çin'de **üslenmişken kukla olarak görülemez.** Formosa'ya taşındığı zaman **kukla oldu.** Ben Nehru hükümetini

kukla olarak göremem. Her ne olursa olsun kendisinin de kökleri nüfusun içinde. Bu, Bao Dai hükümeti değil... **Bao Dai gerçekten bir kukladır.** Bu nedenledir ki Hindistan'daki partizan savaşı mücadelenin esas biçimi- belki mücadelenin en yüksek biçimi demek gerekir- olarak görülemez. Köylüler; tüccarları boykot, tarım işçileri tarafından bir grev, kiracı çiftçiler in çalışmayı reddetmesi, toprak sahipleriyle kişisel çatışmalar, toprak sahiplerinin topraklarının gaspı ve o zaman mücadelenin en yüksek biçimi olarak partizan savaşına sahip olurlar.

Aynısı İşçiler için: bir yerel grev, bir sanayi grevi, bir politik grev, bir ayaklanmaya öncül olarak genel politik grev ve o zaman mücadelenin en yüksek biçimi olarak silahlı ayaklanma.

Bu nedenle, partizan savaşı ülkede mücadelenin esas biçimidir denemez. Aynı şekilde ülkede şu anda sivil savaşın tüm hızda olduğunu iddia etmekte doğru değildir. Telengana'da toprak gasp edildi fakat bunun şimdi hiçbir anlamı (önemi) yok. Bu hala mücadelenin açılım başlangıcıdır ama mücadelenin esas biçimi değildir. Hindistan bundan hala çok uzak. Köylüler,- kiralarda indirim, toprak sahiplerine verilen ürünün miktarının azaltılması vs., gibi - küçük sorunlarda mücadele etmeyi öğrenmelidir. **Kadrolar böyle küçük sorunlarda eğitilmeli ve hemen silahlı mücadeleden bahsetmemek gerekir.** Eğer yaygın bir silahlı mücadele başlayacaksa, o zaman partiniz zayıf olduğundan ciddi zorluklar la karşılaşacaksınız.

Partinin güçlü olması ve kitle mücadelesi gerekli yöne doğrultulmalı ve hatta bazen kitleleri dizginlemek gerekir mi. Biz 1917'de nasıl başladık?

Bizim orduda, donanmada birçok sempatizanımız vardı ve Moskova ve Leningrad Sovyetlerimiz vardı. Buna rağmen, işçilerin isyancı hareketlerini dizginledik. Geçici Hükümetin dağıtılması talepleri sunuldu. Fakat Leningrad garnizonu elimizde olmadığı için, bu, planlarımız içine girmedi.

Temmuz'da 40-50,000 kişinin çalıştığı büyük Putilov fabrikasında, denizcilerin ve askerlerin de desteklediği gösteriler başladı. Geçici Hükümetin alaşağı edilmesini istediler ve bu taleplerle MK binasına

geldiler. Her şey daha hazır olmadığından onları vazgeçtirdik. Ciddi bir ayaklanmaya doğru yönlendiğimizi biliyorduk.

Kitleler ileri doğru hareket ettiklerinde, **ayaklanmanın objektif faktörü vardı-**, ama ayaklanmanın sübjektif faktör yoktu — **parti hala hazır değildi.**

Bir ay önce, Eylül'de, Ayaklanma sorununu ortaya koymuştuk. Ayaklanmayı örgütleme kararı aldık, ama çok gizliydi. Politbüro üyeleri Kamenev ve Zinoviev, ayaklanmanın çılgın macera olarak görerek, basında ayaklanma ya karşı çıkınca, **Lenin onları hain ilan** etti ve planlarımızı düşmanlarımıza verdiler (*ihanet ettiler*) dedi.

Bu nedenle **ayaklanma konusunda** hiçbir zaman bağırılmaz, yoksa **ayaklanmanın sürpriz unsuru kaybolur.**

Burada Yoldaş Rao halkın önüne çıkalım ve onlara silahlı ayaklanma yı soralım diyor. Bu yapılamaz, planlar hakkında katiyen konuşulmaz, yoksa hepinizi tutuklarlar.

Diyelim ki, köylü: "Evet ayaklanma gerekir" der. Fakat bu halkı takip etmeli ve halkın arkasından sürüklenmeli demek değildir. Yönlendirmek halka önderlik yapmak anlamına gelir.

Böyle bir ayaklanmanın önerilebilirliği ile ilgili olarak bazen insanlar, **kendi bölgelerinin olaylarını ve gerçeklerini çıkış noktası olarak alarak**, ayaklanmaya hazır olduklarını söylerler, ama tüm ülkenin görüş açısından değil.

Bu sorun MK tarafından kararlaştırılmalıdır. Eğer bu açıksa, sonraki soruya geçelim.

Hintli yoldaşlar: Evet, açık.

Stalin Yoldaş: Parti örgütüne bağlılığından şüphe duyulan **partinin bir üyesine parti örgütünün ölüm cezası uygulayabilip uygulayamayacağını soruyorsunuz.**

Yapamaz. Lenin her zaman MK'nın uygulayabileceği **cezanın en yüksek şeklinin—partiden ihraç olduğunu öğretti**, ancak parti iktidara geldiğinde ve bazı parti üyeleri devrimin kanunlarını

çığnerlerse, o zaman hükümet onu hesap vermeye çağırır (*kovuşturma yürütür*).

Sizin birkaç belgelerinizden görülüyor ki, yoldaşlar düşmanlarla ilgili olarak devamlı **kişisel terör yönünde eğilimliler**. Eğer bize, Rus yoldaşlara, bu konu hakkında soruyorsanız, o zaman size söylemeliyiz ki **partimiz her zaman bireysel terörü reddetme ruhuyla eğitildi**. Eğer halkın kendisi toprak ağasına karşı savaşıyor ve çarpışmada bir toprak ağasını öldürürse, bunu kitleler katıldığı için, **bireysel terör olarak görmeyiz**.

Eğer parti kendisi toprak ağasını öldürmek için terörist müfreze örgütlerse ve **bu kitlelerin katılımı olmaksızın yapılırsa**, o zaman bireysel teröre karşı olduğumuz gibi biz buna da karşı çıkarız.

Kitlelerin pasifliği şartlarında, teröristlerin böylesine şiddet eylemleri, kitlelerin kendiliğinden eylem ruhunu öldürür, kitlelerde pasiflik ruhu yaratır ve halk (pasifliğini) şöyle nedenleyecektir —biz eylem yapamayız, **bizim için çalışacak kahramanlar var**. Bu nedenle, bir (tarafa) kahraman var ve diğer tarafa, mücadeleye **katılmayan bir kalabalık** (*takipçi sürü*) var.

Böyle eylemler, kitlelerin aktif katılımı ve örgütlülüğünü sağlama bakış açısından **çok tehlikelidir**. Rusya'da böyle bir parti vardı — Sosyalist Devrimciler— baş bakanları terörize etmek için özel müfrezeleri vardı. Biz her zaman bu partiye karşı çıktık. **Bu parti kitleler arasında bütün güvenirliliğini kaybetti**.

Biz, kahraman ve kalabalık (*takipçi sürü*) **teorilerine karşıyız**.

Aynı zamanda şu anda Hindistan'da toprağın kamulaştırılması sorunu nasıl konulabilir diye soruyorsunuz?

Bu aşamada bu talebi öne çıkarmanız gerekmez. **Bir taraftan**, toprak ağalarının toprağının bölünmesi talebini öne sürmek ve **aynı zamanda toprağın devlete verilmesi gereklidir** demek imkânsızdır. Toprağın kamulaştırılması talebi Halk demokrasisi ülkelerinde hiçbir zaman ilan edilmedi ve kesinlikle Çin'de de. Halk demokrasisi ülkelerinde bunu nasıl ele aldılar? **Toprağın alım satımını yasakladılar**. Bu kamulaştırmaya yaklaşım yöntemidir. Sadece devlet toprak elde

edebilir. Toprağın kişilerin elinde birikimi yasaktır. Kamulaştırma talebini ileri sürmek, şu anda, sizin avantajınıza değildir.

Bazı yoldaşlarınız Hindistan'da iç savaşın başladığını düşünüyorlar. Bunun hakkında konuşmak hala erkendir İç savaş için şartlar artıyor, ama hala gelişmemiş

Şimdi Ne yapacaksınız (*yapmayı planlamalısınız*)?

Bir çeşit platformunuzun olması sizin için iyi olacaktır veya şöyle diyelim, bir eylem programı. **Şüphesiz ki farklılıklar** (*farklı yaklaşım ve görüşler*) **olacak**. Bizim aramızda da fikir ayrılığı vardı, ama biz bir soruna şu şekilde (*yaklaşmaya*) karar verdik: **çoğunluk neye karar verdiyse kanundur.**

Partinin sadece tek bir iradesi olacağına göre, çoğunluğun kararıyla aynı fikir olmayan yoldaşlar bile, bu kararları şereflice uyguladılar. Hepiniz tartışma istiyorsunuz.

Buna barış zamanında müsaade edile bilindir, fakat ülkenizde devrimci durum geliyor ve orada bu lükse izin verilemez. **Partinizde az insan olmasının nedeni budur, çünkü sizin bitmek bilmeyen tartışmalarınız kitlelerin kafasını karıştırıyor.** Bolşevikler, çarlık şartlarında mümkün olabileceği kadar, 1903-12 döneminde, Menşevikleri atmak için açık tartışmalar yaptılar. O zaman bölünme politikamız olduğu zamandı. Fakat sizde **parti içinde düşmanlarınızın olduğu** böyle bir durum yok.

1912'de Menşevikleri atıp, Menşeviklerden arınmış, kendi partimizi yarattığımızda, parti homojen oldu. Farklılıklar gene vardı —o zaman dar bir grup olarak toplandık, problemi tartıştık ve çoğunluğun kararına göre hareket ettik.

Bolşevikler iktidara geldikten sonra Troçki, partinin sözümlerine ona gerçeklerden korktuğunu provokatif bir şekilde iddia ederek, bizim girişmek istemediğimiz bir tartışmaya zorladı. Tartışmaya başladık ve Troçki'yi (iddialarını) alt ettik. Fakat bu bütün partinin karşı olduğu bir tartışmaydı. Eğer **parti az çok homojen ise ve ideolojik birliği varsa, o zaman böyle bir partinin tartışma ya ihtiyacı yoktur.** Bir tartışma

sadece dar çevrelerde yürütölmek zorundadır, basına taşıyarak değöl. Çoğunluk neye karar verirse, kanundur.

Ghosh: Stalin Yoldaş haklı. Açık tartışmalar artık bizim için müsaade edilmez.

Stalin Yoldaş; Hindistan Komünist partide taraftarların bir kurumu olup olmadığını sorar.

Rao Dange: Hayır, sadece Parti üyeleri.

Stalin Yoldaş: Bizim partide 5,600,000 parti üyesi ve 800,000 aday üye var. Aday üyeliğın deneme döneminin önemi nedir? Daha önceleri partiye üye olmak isteyenleri kabul etmeden önce elekten geçirirdik. Bazılarını dört ya da beş sene, aday üye olarak elekten geçirerek, eğiterek tuttuk. Pek çok kişi partiye katılmak istedi, ama önce onları elekten geçirmek ve ikinci olarak onları eğitmek gerekli. Temel sosyalist eğitime ihtiyaçları var ve ondan sonra kabul edilir. Bizim tecrübemizde-deneyimimizde, adaylık kurumu doğruluğunu-değerini onayladı. Parti etrafında sempatizanlardan oluşan yoğun bir tabakamız var. Fakat partiyi yeni üyelerle fazla kalabalıklaştırmamalıyız, partiyi aşırı derecede genişletmemeliyiz. Parti üyelerinin miktarı değöl, kabul edilenlerin kalitesi, diğör her şeyin önüne konulmalıdır.

Hangi şartlar altında bir partizan savaşının başlatabileceğini soruyorsunuz.

İleri kapitalist ölkelerde **partizan savaşının büyük bir öneme sahip olamaz.** Buralarda partizanlar çabukça yakalanır. **Partizan savaşı az gelişmiş ve geri ölkelerde özellikle büyük öneme sahiptir.** Mesela, Amerika Birleşik Devletleri'nde veya Almanya'da partizan savaşı başlatmak çok zordur. Bir sürü geniş şehirler, yaygın demiryolu ağı ve endüstriyel bölgeler var buralarda ve bu şartlarda partizanlar hemen yakalanır. **Halk kitlelerinin kendilerini kahraman olarak görmeleri,** ama bir kahramanı kendi iradelerinin aracı olarak görürler, ki böylece düşmana karşı bireysel eylemler, kitleleri pasifliğe değöl aktifliğe yönlendirsin. Telengana'da olan, şüphesiz, her yönüyle desteklenmelidir. Bunlar iç savaşın ilk tomurcuklarıdır, fakat sadece

partizan savaşı için umut beklememeli. Şüphesiz, yardımcı olur, fakat **kendisinin yardıma ihtiyacı vardır.**

Halk arasında, işçiler arasında, ordu içinde ve aydınlar, köylülük arasında daha fazla çalışma yapmanız gerekir. Eğer işçiler arasında silahlı müfrezeler varsa, bir karışıklık durumunda hükümet kurumlarını ele geçirebilirler.

Leningrad'da işçi muhafızlarımız vardı, biz eğittik ve işçiler ayaklanma zamanında Kışlık Sarayı'na el koyarak, bize büyük bir hizmet olduklarını kanıtladılar.

Köylümüz işçi sınıfından çok yardım aldı. Genel olarak söylersek, toplumdaki bütün sınıflar içinde, köylülük, işçi sınıfına en çok güvenendi. **Mücadelenin bu iki şekli birleştirilmese gerekir — işçilerin ve köylülerin mücadelesi,** köylü ayaklanması ve işçilerin eylemi.

Endonezya'daki olayları hatırlarsınız. Endonezya'da, iyi Komünist parti liderleri vardır, ancak kendilerini vakitsiz bir ayaklanmayı kışkırtmaya müsaade ettiler. **Bunlar iyi, adanmış, cesur insanlardı, bir provokasyona gelmeye müsaade ettiler (provokasyona karşı uyanık olamadılar) ve yok oldular.**

Bir platform veya eylem programınızın olması sizin için iyi olur. Tarım devrimini bu platformun veya programın en üstüne koyun.

Bana aynı zamanda Nehru'nun dış politikasının doğasını soruyorsunuz. Bu, sözde Amerikan politikalarına karşı olduğunu göstermek için hesaplanmış bir oyun, manevradır. Gerçekte Nehru hükümeti İngiltere ve Amerika arasında oynamaktadır.

Rao, Dange, Ghosh ve Punnaiah Yoldaşlar: Görüşme için Stalin Yoldaş'a teşekkür ettiler ve Stalin Yoldaş'ın talimatları temelinde hareketlerinin tümünü düşüneceklerini ve bu talimatlara uygun olarak davranacaklarını açıkladılar.

Stalin Yoldaş: **Ben size talimat vermedim, bu sadece bir tavsiyedir,** sizin için zorunlu değildir. **Benimser veya benimsemezsiniz.**

Görüşme üç saattan fazla devam etti.

V. Grigor'yan tarafından yazıldı. 10.11.51

(İmza)

Stalin in görüşmesinin Wilson Center deki İngilizcesiyle karşılaştırarak
Türkçeye yeniden çevirisi.

Stalin'in Ekonomistlerle Görüşme Tutanağı, 30 Mayıs 1950

A source: Historical archive 2012 No. 4 pp. 18-22

Archive: ARAN. F. 1705. Op. 1.D. 166.L. 44-53. Typescript.

Sohbetin başlangıcı 19:00- sonu 20:00.

Tekel öncesi kapitalizm metnini nasıl sunmayı düşünüyorsunuz?
Bölümler halinde mi?

Tek tek bölümlerden hiçbir şey çıkmayacaktır. Büyük bir resme ihtiyacımız var. Bu nedenle bütün bölümlerin birlikte sunulmasını istedim. Aynı bir bölüm içinde hesaba katılamaz. Tekel öncesi kapitalizmi bir bütün olarak betimlemek ve ilgili ekonomik görüşlere hemen bir genel bakış vermek, Marks'ın önceki ekonomi politığı verdiği eleştiriyi sunmak gerekiyor.

"Tekel öncesi kapitalizm" bölümünün planına göre: İlk birikimi ayrı bir bölüm olarak nasıl vermeyi düşünüyorsunuz?

(CEVAP: Hayır, kapitalizmin ortaya çıkışı bölümüne girecek.)

Planınızda, "Ticari sermaye ve ticari kar" sorununun, XIII. bölümde sanayi sermayesinin özellikleri anlatıldıktan sonra, sunulması planlanmakta. Tarihsel olarak bu doğru değil. Ticari sermayenin tahlilinin daha önce yapılması gerekir. Ben ticari sermaye konusunu, kapitalist üretim tarzının ortaya çıkışından öncesine koyardım. Ticari sermaye sanayi sermayesinden öncedir. Tüccar sermayesi, imalatın ortaya çıkışını tetikledi.

(Not: Burada, tüccar sermayesini ve tüccar kârını, kapitalizmde artı değer dağılımı açısından ele almayı öneriyoruz ve feodalizm ile ilgili bölümde de o dönemdeki tüccar sermayesinin rolünü tartışıyoruz.)

O zaman başlık geçersiz; o zaman bölüm başlığını "Ticari kar" olarak isimlendirin; aksi taktirde ticari sermayenin makinalı üretim döneminde ortaya çıktığı algılaması olabilir ve bu tarihsel olarak yanlıştır.

Genel olarak kitapta tarihselcilikten kaçınıyorsunuz. Girişte, sergilemenin tarihsel yöntem kullanılarak yapılacağını söylüyorsunuz; ama tarihselcilikten kaçınıyorsunuz. Bu kitapta tarihselcilik gereklidir, onsuz sergilemek mümkün değildir. Burada hiç kimse ticari sermayenin neden kapitalizmdeki makinalı üretim döneminin incelenmesinden sonra konulduğunu anlamayacaktır.

Feodalizm üzerine olan bölümde kullanılan tarz yanlış, dedenin çocuklara anlatımı gibi popüler-anlatım tarzı var. Burada her şey bir yerlerden ortaya çıkıyor- feodal toprak ağası ortaya çıkıyor, tüccar ortaya çıkıyor, alıcı, sahnedeki kuklalar gibi.

Kendisi için yazdığınız kitleyi düşünmelisiniz. Aşçıları değil, 8-10 uncu sınıflardan mezunları akılda tutmak gerekir. Ve siz burada 'düzenleme' diye bir kelimeyi açıklıyorsunuz ve açıklama yapmadan dan anlamayacaklarını düşünüyorsunuz. Yanlış bir tarz tutturmuşsunuz, masal anlatır gibi anlatıyorsunuz.

Feodalizm bölümünde, kentin kırdan yeniden ayrıldığını yazıyorsunuz. Kentin kırdan ilk ayrılışı köleci toplum dönemindeydi ve ikinci defa, feodalizmde ayrıştı. Bu saçmalıktır. Sanki köleci toplumla birlikte kentler de ortadan kalktı.

Kentler, köleci toplumda ortaya çıktı. Feodalizm döneminde kentler olduğu gibi kaldı. Doğru, başlangıçta kentler çok az gelişti ve devamında kentler güçlendi. Kentlerin köylerden ayrılması devam etti. Amerika'nın keşfi ve pazarların genişlemesine bağlı olarak kentlerde ticaret gelişti ve büyük zenginlikler birikti.

Feodalizm bölümünde Amerika'nın keşfi ile ilgili hiçbir şey söylenmiyor. Rusya'dan da çok az bahsedilmiş. Feodalizm ile başlayarak Rusya'dan daha fazla bahsetmek zorundayız. Feodalizm bölümü, serfliğin kaldırılmasına kadar olan Rusya'daki feodalizm dönemini kapsamalıdır.

Feodalizm döneminde, o dönemde, çok büyük kentler vardı: Cenova, Venedik, Floransa. Feodalizm altında ticaret büyük boyutlara ulaştı. Floransa antik Roma'yı üç puan geride bırakabilirdi.

Köleci toplum altında büyük kentler ve geniş çaplı üretim oluştu. Köle emeği ve ucuz emek var olduğu sürece, geniş çaplı üretim ve büyük latifundialar (*Köleler tarafından işlenen toprak. E.A*) var olabilirdi. Köle emeği ortadan kalkmaya başlar başlamaz latifundialar da bölünmeye başladı. Eski canlı kent yaşamı artık kalmadı, ama kentler var olmaya ve yaşama devam etti. Ticaret devam etti; 150 kürekli gemiler vardı.

Bazı tarihçiler için, Orta çağın, köleci topluma oranla bir küçülme dönemini temsil ettiği, bu dönemde hiçbir ilerleme olmadığı anlayışı var. Fakat bu doğru değil.

Feodalizm bölümünde, feodal toplumun temelinde ne tür bir emeğin olduğundan bile bahsetmiyorsunuz. Fakat antik dünyada köle emeğinin, feodalizmde köylü emeğinin temel olduğunu göstermek gerekir.

Köleci toplumdaki büyük latifundialar parçalanınca kölelik sistemi de yıkıldı; artık köle yoktu, ama köylü kaldı. Ve kölelik sürecinde köylüler vardı, ama sayıları azdı ve sürekli köle olma tehdidi altındaydılar. Roma İmparatorluğu "barbar" denilen kabileler tarafından zapt edildi. Feodalizm, iki toplum birbiriyle çarpıştığı zaman yükselişe geçti: bir tarafta Roma İmparatorluğu ve diğer tarafta da Roma'ya karşı savaşan "barbar" kabileler. Bu sorunu atlamışsınız, "barbar" kabilelerin adından bile söz edilmiyor. Bunlar nasıl kabilelerdi? Bunlar Germenler, Slavlar, Galler ve diğerleriydi. Roma ele geçirildiğinde bu kabileler komün sistemine sahipti. Bu sistem, özellikle Germenler arasında kendi markasıyla güçlüydü. Kırsal toplum, Roma İmparatorluğu'ndan köle sahibi olan Roma'dan geriye kalanlarla çiftleşmeye başladı. Roma İmparatorluğu büyük bir dayanıklılık gösterdi. Önce Doğu ve Batı İmparatorlukları olarak ikiye ayrıldı. Batı İmparatorluğu çöktükten sonra Doğu Roma İmparatorluğu uzun süre yaşadı.

Feodalizm altında köylü emeğinin toplumun varlığının ana temeli haline geldiği açıkça ve kesin olarak söylenmelidir.

Biz her zaman Kapitalizmin feodal sistemin derinliklerinde doğduğunu söyleriz. Bu kesinlikle sorgulanamaz bir gerçektir ve bunun nasıl olduğunun tarihsel olarak gösterilmesi gerekir. Kapitalizmin feodalizmin derinliklerinde doğduğu hissedilmiyor.

Burada Amerika'nın keşfi yok. Fakat Amerika'nın keşfi orta çağda, burjuva devrimlerinden önce oldu. Hindistan'a deniz yolu arıyorlardı ve yeni bir kıta ile karşılaştılar. Fakat bu önemli değil. Önemli olan, ticaretin büyük bir şekilde artması ve pazarların genişlemesidir. Böylece ilk kapitalist üreticilerin lonca sistemini kırdığı koşullar yaratılmış oldu. Büyük bir meta talebi ve bu talebi karşılamak üzere üretici sistemi ortaya çıktı. Kapitalizmin ortaya çıkışı böyle olmuştur. Bunların hiçbirisi Feodal sistem bölümünde yok. Ders Kitabı yazmak kolay değildir. Tarih içine daha çok kafa yormamız gerekiyor. Feodalizm ile ilgili bölümün yazımı ihmalci. Bu şekilde ders vermeye alışkın, sönük, ilham vermeyen. **Sizi dinler, ama kimse eleştirmez.**

Kitap, milyonlarca insan için yazılıyor; sadece bizde değil, dünyanın her tarafında okunup incelenecek. Amerikalılar ve Çinliler kitabı okuyacaklar ve kitap bütün ülkelerde incelenecek. Daha nitelikli okuyucu kesimini hesaba katmalıyız.

Köleci toplum ilk sınıflı toplumdur. Kapitalizm öncesindeki en ilginç toplumdur. Sınıflı toplumun ülserleri bu sistemde azami sınırına itilmiştir. Bugün kapitalizm sıkıştığında köle sahiplerinin yöntemlerini kullanıyor. Eski dünyada savaşlar köle elde etmek için yapıldı. Ve bizim zamanımızda Hitler diğer ülkelerin halklarını, özellikle de Sovyetler Birliği halklarını köleleştirmek için bir savaş başlattı. Bu da bir insan avı yürüyüşüydü. Hitler her yerden köleler topladı. Milyonlarca yabancı işçiyi Almanya'ya taşıdı, bunların arasında İtalyanlar, Bulgarlar ve diğer ülkelerden insanlar vardı. Köleliği geri getirmek istedi, ama başaramadı. Kapitalizmin hastalandığında, eski, en vahşi köle tutma yöntemlerine döndüğü ortaya çıktı.

Burjuva ders kitapları, "Pericles'in Altın Çağı'nı" överek, antik dünyadaki demokratik hareketten bahsederler. Köle sahipliği dünyasındaki demokrasinin köle sahipleri için bir demokrasi olduğunu göstermek gerekir.

Ders kitabını daha da ciddiye almanızı rica ediyorum. Eğer konuyu bilmiyorsanız kitaplardan, diğer kaynaklardan araştırın, bilenlere sorun. Herkes bu kitabı okuyacak. Herkes için bir örnek olacak. Feodal sistem ile ilgili bölümün yeniden yazılması gerekir. Feodal sistemin

nasıl ortaya çıktığını göstermek gerekir. Köle sahibi elit kesim ortadan kaldırıldı. Kölelik ortadan kayboldu. Topraklar kaldı, zanaat kaldı, kolonlar (*Antik Roma'da küçük arazi kiracıları. E.A*) ve köylü emeği kaldı. Kentler kaldı ve Orta çağın sonlarında canlandılar.

Kapitalist çağ İngiltere ve Fransa'daki burjuva devrimleri ve Rusya'daki köylü reformları ile başlamalı. Bu zamana gelindiğinde kapitalizm zaten feodalizmin derinliklerinde temellerini oluşturmuştu.

Kapitalizmin ortaya çıkışıyla ilgili materyallerin bir kısmını feodalizm bölümüne aktarmak daha iyi olur.

Feodalizm döneminde devlet gücünün rolünü ve önemini göstermek gerekir. Roma İmparatorluğu ortadan kalktığında, ekonomi gibi iktidar da ademi merkeziyetçi olmaya başladı. Feodal toprak ağaları birbirlerine karşı savaştılar. Küçük beylikler kuruldu. Devlet iktidarı hayali hale geldi. Her bir toprak sahibi kendi gümrük idaresini oluşturdu. Merkezileştirme gerekliliği güç kazandı. Daha sonra ulusal pazarların ortaya çıkması temelinde ulus devletler şekillenmeye başlayınca merkezi iktidar gerçek bir güç kazandı. Ticaretin gelişmesi ulusal bir pazar gerektiriyordu. Ve siz kitapta ulusal pazardan tek bir kelime söz etmiyorsunuz. Feodal beyler ticarete müdahale etti. Çeşitli gümrük ve vergiler yoluyla etraflarını çitlerle çevrelediler. Tüm bunlar hakkında kısaca en az bir iki kelime söylemek gerekiyor.

Feodal sistem bize daha yakındır; daha dündü. Bölüm Rusya hakkında ve köylü reformları hakkında, -topraklı ya da topraksız- köylülerin nasıl kurtulduğu konusundan bahsetmelidir. Toprak sahipleri köylülerin kurtuluşunun aşağıdan yukarı gerçekleşmesinden korkuyorlardı, bu nedenle devlet bu reformları yukarıdan aşağı yaptı. Bizde serflik köylü reformu yapıldığında; Fransa'da ise burjuva devrimi ile son buldu.

Bölüm, doğru hükümleri ortaya koymaktadır. Ama bütün bunlar darmadağınık durumda, bir araya getirilmemiş; bir sıralama, dizileme yok. Ve en önemli şey söylenmemiş; Feodal sistemin ana temeli ne tür bir emektir?

Serf sisteminin sopa disiplinine dayandığını söyleyen İlyiş'ten bir alıntı var. (*Lenin'in Büyük Girişim yazısı, E.A*). Bu alıntı yazının bütünlüklü içeriğinden koparılacak yapılmış. Lenin, sorunun ekonomik yönüne büyük önem verir. İnsanları 600-700 yıl boyunca sopa altında tutamazsınız. Esas olan sopa değil, toprak sahiplerinin torağa sahip olmaları gerçeğindedir. Toprak esas, sopa ise tamamlayıcı idi. Şu ya da bu düşüncenin hangi bağlantıda söylendiğini düşünmeden Marks'tan ve Lenin'den alıntılar yapıyorsunuz.

Ekonomik düşünceler üzerinde cimri, kırpıcı olmayın. Bu düşünceler le aşına olan okuyucu, dönem ile ilgili daha somut bir anlayış elde edecektir. Colbert'in tüccarlık üzerine görüşlerinden bahsedilmesi gerekir. (*Colbert Jean Baptiste, Fransa Maliye bakanı. E.A*) Ülke içinde, Colbert tarifeleri kaldırdı ve devlet, imalatların ve sermayenin gelişimini teşvik etmek için yüksek tarifeleri sınırladı. Ticaret anlayışı burjuva devrimi öncesinde vardı.

Roma ve Yunanistan'daki demokratik hareket üzerine bir sayfa yazdım ve ilave etmek zorunda kaldım. Kölelik üzerine olan bölümde, Roma ve Yunanistan'daki demokratik hareket ile ilgili burjuva görüşlere hiçbir eleştiri bile yok. Bu hareket sadece burjuva edebiyatında değil, bizdeki bazı kitaplarda da övülüyor, Fransız ihtilalcileri Gracchi (*Tiberius, Halkın Roma Tribünü, E.A*) adına yemin ederlerdi.

Mademki konuyu ele alıyorsunuz, ilgili materyali de tarihsel yönetime göre sunmak gerekir. Çarşı propagandası tarzına, popüler dile kapılmamalısınız, yoksa dedem masal anlatıyormuş gibi sonuçlanır. Masala göre, kent kırdan ikinci bir defa daha ayrıldı. Bir bölünme vardı ve var olmaya devam etti; tekrar ayırmaya gerek yok. Köle sistemi altındaki eski kent kırdan kopmamıştı. Kentin kırdan ayrılması Orta çağın sonlarına doğru gelişti. Venedik ve Floransa gibi kentleri hatırlamak yeterli olacaktır. Ne ticareti yapıyorlardı, hangi gemiler! Ticari sermaye büyük bir rol oynadı. Krallar büyük tüccarlara bağımlıydı.

Venedik Konstantinapol'ü işgal etti. Asker kiraladılar ve zapt ettiler. Ticaretin kapsamı büyük ölçüde genişledi. Feodalizmin derinliklerinde güçlü bir tüccar sınıfı büyüdü. Yüksek kazançlar elde etiler. Antik

dünyada en büyük iki tefeci vardı, biri Hititli, adını hatırlamıyorum, diğeri de Hiram (*Tire ve Byblos Kralı. E.A*) adlı bir Fenikeli. Çok paraları vardı ve devlete bile borç veriyorlardı. Ama Fuggers'le (15. ve 12. yüzyılların en büyük Alman (*Augsburg'lu*) ticaret ve tefecilik odası. E.A) kıyaslandığında her ikisi de değersizdi.

(SORU: Önerlerinizle bağlantılı olarak, ürünle ilgili sorun, yerleşim planında olduğu gibi feodalizm bölümünde de kısmen canlandırılmamalı mı?)

Şüphesiz ki emtianın bireysel unsurları üzerine feodalizm bölümünde meta hakkında konuşmak daha iyi olur. Ve bir bütün olarak meta ile ilgili tüm sorun, kendi bütünlüğü içinde kapitalizm bölümünde verilir. Ne de olsa tarihsel yöntemi izlemeyi kabul ettik.

Marks başka bir yöntem izledi. Önce Kapitalizmin ekonomik hücresi olarak Meta'yı ele aldı, onu her yönden inceledi ve her yöne evirip çevirdi. Ama siz meta sorununu bölüm-bölüm verin ve kapitalizm bölümünde özetleyin. Bu öğrenmeyi kolaylaştırır. Karşılıklı gelen ilişkiler ortaya çıktıkça, meta teorisini ayrı unsurlarla vermek gerekir.

(SORU: Tekel öncesi kapitalizm döneminin ekonomik öğretilerini verdiğimizize göre, kitap içinde Lenin'in çalışmalarının kapsamı ne olacak? Bunları nerelerde bulundurmalıyız?)

Tekel öncesi kapitalizm üzerine bir çalışmada, Lenin'in eserleri emperyalizm üzerine kitabının ortaya çıkışına kadar ya da daha doğrusu Troçki'ye karşı "Avrupa Birleşik Devletleri sloganı üzerine" yazısının yayınlanmasından önce incelenmelidir. Çalışma tek tek ülkelerin yavaş yavaş birbirlerini ele geçirdiği ve hiç kimsenin işgal etmediği toprakları işgal ettiği sözde özgür kapitalizm döneminin ekonomik öğretilerini vurgulamalıdır. Sonra yeni bir dönem başladı, tekелci kapitalizm dönemi. Yani Lenin'in eserlerinin açıklanması iki bölüme ayrılmalıdır.

Tekel öncesi dönemdeki kapitalist ideoloji, tekелci dönemdekinden tamamıyla farklıdır. Tekel öncesi dönemde burjuvazi mümkün olan her şekilde feodalizmi kötüledi, özgürlükten söz edip liberalizmi yüceltti. Kapitalizmin ideolojisi, liberalizmin tüm kalıntılarını bir

kenara atıp önceki dönemlerin en gerici görüşlerini topladığında emperyalizmde tamamen farklı bir sonuç elde edilir. Şimdi zaten farklı bir ideoloji vardır.

(SORU: Aynı zamanda şu soruyla da karşı karşıya geldik: Tekel öncesi kapitalizm bölümünde, toprak kirası gibi emperyalizmle ilgili bölümde artık geri dönmediğimiz bir dizi konuyu ele alıyoruz. Burada modern kapitalizmle ilgili somut olgusal veriler verebilir miyiz?)

CEVAP; Elbette verebilirsiniz, çünkü emperyalizm aynı zamanda kapitalizmdir.

(SORU: Makinalı üretim dönemi ile ilgili bölümde, Marks'ta olduğu gibi konuyu buhar gücüyle işleyen makinalarla sınırlayalım mı, yoksa daha sonraki gelişmeleri göstermeli mi- bunlarsız makina sistemi diye bir şey olmayacak olan, içten yanmalı ve elektrikli motorlar?)

CEVAP; Elbette ki makinalar sisteminden de söz etmeliyiz. Nihayetinde Marks 1860'larda yazdı ve o zamandan bu yana teknoloji çok gelişti. Feodalizm ile ilgili bölümü 15-20 sayfa kadar daha genişletmemiz gerekecek.

SORU: İki bölüm yapmayalım mı? 1) Feodal üretim biçiminin temel özellikleri, 2) Feodal üretim biçiminin çürümesi.)

Nasıl gerekli bulacağınıza siz karar verin. Feodalizm ile ilgili bölümün, yaklaşık olarak kölelik üzerine yazılan bölümle aynı şekilde yeniden yapılması gerekiyor.

Feodalizm bölümünde "barbar" kabilelerin ekonomik sistemlerinden bahsetmek gerekiyor. Barbar denilen kabileler ile köle sahibi Roma karşı karşıya geldiğinde neler olduğu gösterilmeli.

Feodalizmin başlangıcında köylülerin köleleştirilmesi yoktu ve sonra oldu. Serf ilişkilerinin nasıl geliştiğini göstermek gerekir. Belki de feodalizm iki döneme ayrılmalıdır: erken ve sonra.

Üretim hakkında fazla konuşmayın, bu kapitalizmin en ilginç dönemi değil. Bu dönemde teknoloji eskidir, aslında şişirilmiş el sanatlarından başka bir şey değildir. Araba niteliksel olarak yeni bir şey verir.

Manifaktür ilgili olarak, kısaltılabilir, kendinizi kaptırmayın. Makina dönemi her şeyi altüst eden bir şekilde değiştirdi.

Tekel öncesi kapitalizmi yazmak için bir ay yeterli değildir. Sanırım kitabın yazılışı bütün bir yıl sürecektir. Hatta bazı bölümler gelecek yıla sarkabilir. Bu çok ciddi bir konudur.

Ders kitabına bütün Komisyon üyelerinin isimlerini koymayı ve "SBKP(B) MK tarafından onaylanmıştır" yazmayı düşünüyoruz.

Notlardan;

Pericles (c. 490-429 BC)- Athenian strategist (commander-in-chief) (444 / 443-429, except 430).

Colons are small land tenants in ancient Rome.

Colbert Jean Baptiste (1619-1683)- Comptroller General (Minister) of Finance of France (since 1665).

Gracchus Tiberius (162-133 BC)- Roman tribune of the people (133);

Hiram the Great (c. 978-944 BC)- King of Tiro and Byblos (969-936 BC).

Fuggers- the largest German (from Augsburg) trading and usurious house of the 15th-16th centuries.

Svitlana M yoldaşın Rusçadan İngilizceye Çevirisinden Türkçeye çevrilmiştir

Japonya'daki Durum Üzerine

JV Stalin

Kominform

6 Ocak, No. 1 (61) for 1950

Çin ve Kore'deki Amerikan emperyalistlerinin yağmacı planlarının başarısız olmasının ardından, Dış işleri Bakanlığı ve **ABD militaristleri ana dikkatlerini** Sovyetler Birliği'ne karşı askeri girişimler ve Asya ülkelerindeki demokratik hareketlere karşı ana üs olarak **Japonya'ya odakladılar.**

Her şeyden önce, **çeşitli temelsiz bahanelerle** Japonya ile barış anlaşması imzalamayı ertelemeye ve bu şekilde **Amerikan ordusunun** (bölgede) **uzun süreli kalışını yasallaştırmaya çalışıyorlar.**

Amerikan işgalcileri, ordularının ve Japon gericilerinin yardımıyla demokratik hareketi bastırmaya, Komünist Partisi ve sendikaları parçalamaya ve Japonya'nın **gerçek efendileri olmaya çalışıyorlar.** Şimdi bile Japonya'nın tüm siyasi ve ekonomik hayatı Amerikan militaristleri tarafından yönetiliyor. **Japon ekonomisi tamamen ABD tekellerine tabidir** ve **Amerikan emperyalizminin saldırgan planlarının** hizmetine sunulmaktadır. Japon topraklarında hava ve deniz üsleri üzerinde yaygın inşaat çalışmaları yapan, mühimmat endüstrisini genişleten ve Japon militaristlerini yeniden silahlandıran Amerikalılar, **ülkeyi askeri girişimler için bir üs haline getiriyor.**

2 Mart 1949'da Londra "Daily Mail" muhabiriyle yapılan bir röportajda McArthur, ABD'nin uzun zamandır **Japonya'yı yeni bir sıçrama tahtası üzerinde gördüğünü** ve bu konuda önemli çalışmalar yaptığını açıkça ilan etti.

Sözlerine "Okinawa'da, en ağır bombardıman uçaklarımız tarafından günde 3.500 uçuş sağlayabilen 25 hava alanı hazırladım ... Pasifik artık bir Anglo-Sakson gölüdür" diye devam etti

Bu yolla **Japonya'nın siyasi ve ekonomik durumu** tamamıyla **ABD'nin saldırgan politikası** ve Amerikan işgal makamlarının, bu amaçlardan kaynaklanan **eylemleri tarafından belirlenmektedir.**

Japon emperyalizminin yeniden canlandırılması ve ülkenin askerileşmesi politikasının izlenmesi, Japon gericiliğinin yardımıyla, Japonya'daki Amerikan yetkilileri, **demokratik örgütleri yok ediyor**, emekçi insanların çıkarlarına karşı saldırısını aralıksız yürütüyor ve yaygın bir şekilde komünist partisi örgütleri ve sendikaları **içine casus ve provokatör yerleştirme pratiğini uyguluyor.**

Ana **Japon tekellerini ele geçiren Amerikan kapitalistleri**, Japonya ekonomisinin yüzde 85'ini kontrol ediyor. Japon kapitalistleri de geride kalmıyor. 1949 bütçe ödeneklerinin yaklaşık yüzde 40'ı büyük tekellerin sübvans- (*mali yardım*) edilmesi için tahsis edildi. Bu Japon kapitalist grubu tarafından ödenen vergiler, gelirin sadece yüzde 3,6'sını oluştururken, halk tarafından ödenen vergiler gelirin yüzde 73'ünü oluşturmaktadır. **Bu şekilde Japonya emekçileri iki kat sömürülmektedir.** Amerikan emperyalistlerinin kendilerini saklamaya çalıştıkları demagojilere rağmen, onların **Japonya'daki eylemlerinin sömürgeleştirici ve militarist doğası açıktır.**

Amerikan dergisi "Pacific News-Week", ABD'nin yeni planının temel amacının **Japonya'yı askeri-endüstriyel bir anti-Sovyet kalesine dönüştürmek** olduğunu açıkladı. Japon gazetesi "Mainitsi Simbun" da **"Japonya şimdi Komünizme karşı mücadelenin ön saflarında yer alıyor"** memnuniyetini dile getirdi.

Japonya'daki Amerikan politikasının Potsdam'ın Japonya'nın demokratikleşmesi ve askerden arındırılmasıyla ilgili kararlarıyla açıkça çelişmesine ve Japon halkının ekonomik ve siyasi haklarına karşı **tamamen saldırgan bir politika olmasına rağmen**, Japon Hükümeti **Amerika'nın sömürgeleştirme planlarına tam destek vermektedir.** Dolayısıyla, militarist Japonya'nın yeniden canlanması ve demokratik hareketin bastırılması, **Japon gericilerinin Amerikan emperyalistleriyle blokunun ortak amacı ve temeli olmuştur.**

Ortak amaçların dışında, blokun ortaklarının **her biri** kendi planlarını gerçekleştirmeye çalışıyor. Japon gericiliği, bir müttefik olarak ABD'nin **Japonya'daki çıkarlarını** ülke içinde kendi siyasi etkenliklerini güçlendirmek için kullanırken, Amerikalı emperyalistler Japon gericilerini **demokratik örgütleri kolayca yok etmek** ve Japonya'da siyasi ve ekonomik hakimiyeti tamamlamak, Ülkeyi askeri girişimler için bir üs haline getirmek ve Japonya halkını top yemi haline getirmek için bir araç olarak kullanıyor.

Bu koşullarda, Japonya'da emekçi halkın net bir eylem programına sahip olmaları zorunludur.

Komünist Partisinin örgütleri, sendikalar ve ülkedeki tüm demokratik güçleri yabancı emperyalistlerin Japonya da ki sömürgeci planlarını ve Japon gericiliğinin hain, halk düşmanı rolünü **gündelik çalışmalarla teşhir etmelidir**. Komünistlerin ve demokratik güçlerin, **Japonya'nın bağımsızlığı**, demokratik ve barışı seven bir Japonya'nın kurulması, adil bir barış anlaşmasının derhal sonuçlandırılması, Amerikan birliklerinin Japonya'dan hızla geri çekilmesi ve halklar arasındaki barışın garanti altına alınması için **kararlı bir mücadele yürütmeleri gerekir**.

Emekçi halkların ve Japon Halkı yurtseverlerinin **Liderleri**, ancak emperyalizmi ve emperyalist ittifakları **reddederek**, demokrasi ve sosyalizm yolunu takip ederek, barışçıl gelişme ve **halklar arasındaki barışın gelişimi ve güçlendirilmesi çizgisini takip ederek**, Japonya'nın yükselebileceğini ve büyük ve bağımsız bir güç haline gelebileceğini **görmelidirler**. Ya Japonya onun kurtuluşu olacak olan **bu yolu izleyecek**, ya da izlemeyecek ve **sonucunda dünya emperyalizminin elinde**, özgürlük ve bağımsızlıktan yoksun bırakılan ve durgunluğa mahkûm olan **sefil bir araç olmaya zorlanacak**.

Ancak, **gerçeklerin gösterdiği gibi**, Japonya Komünist Partisi'nin **bazı liderlerinin açıklamaları**, bu önemli görevlerin başarılı bir şekilde yerine getirilmesine **yönelik değildir**. Bu programı anlamıyorlar ve ülkede ortaya çıkan karmaşık durumda Japonya'nın **emekçilerine yanlış yön veriyorlar**.

Bu nedenle, örneğin, Japonya'nın dış ve iç politik durumunu analiz eden Japonya Komünist Partisinin önde gelen isimlerinden Nosaka (Okano), savaş sonrası Japonya'da, işgal **rejimi koşulları altında bile** sosyalizme barışçıl geçiş için gerekli olan tüm **koşulların var olduğunu kanıtlamaya çalıştı** ve daha da ileri giderek, bunun “Marksizm-Leninizm'in **Japonya** **özeline uygulanması (yerelleştirilmesi) olduğunu” iddia etti.** (Nosaka, Japonya Komünist Partisi İkinci Konferansı Raporu, Ocak 1947).

İşgal ordusuna gelince, **Nosaka'nın görüşüne göre**, bu ordu, Japon Komünist Partisi'nin amaçlarını engellemekten uzak, tam tersine, partinin Japonya'nın **demokratikleşmesi misyonunu kolaylaştıracak.**

“**Müttefik (askeri) birliklerinin** kalması Japonya'yı silahsızlandırmayı ve aynı zamanda halkı totaliter bir siyasetten kurtarmayı, **Japonya'yı demokratik bir ülke haline getirmeyi amaçlıyor.** Japonya'yı **işgal ederek Müttefik birliklerinin** ülkemizi **bir sömürgeye dönüştürmeye hiç niyeti yok.”**

Nosaka'ya göre, Japonya Komünist Partisi, **işgal rejimi koşulları altında bile**, işçi sınıfını iktidara taşıyabilir:

“Olasılık doğdu”, diye ilan ediyor Nosaka, “proleter partileri **mecliste çoğunluğu kazanarak** kendi hükümetlerini kurabilir ve bürokratik aygıtı ve güçlerini yok ederek ellerine siyasi güç kazandırabilirler. Başka bir deyişle, **parlamentar, demokratik yöntemlerle iktidar kazanma olasılığı doğdu”.**

Haziran 1949'da Nosaka, Japonya Komünist Partisi Merkez Komitesinin Plenumuna yaptığı raporda, bir **işgal rejimi koşulları altında** bir halkın demokratik hükümetinin kurulmasının sorgulamasız bir şekilde oldukça **mümkün olduğunu bir kez daha vurguladı.**

“**Böyle bir hükümet kurulduğu anda işgal birlikleri geri çekilecek”.**

Böylece, Nosaka, burjuva bayağı-lığını, hatta, **ülkede Amerikan işgal birlikleri varken**, Japonya'nın **barışçıl bir şekilde doğrudan Sosyalizme geçmesi mümkün olduğunu** söyleyecek kadar ileri gitti. Nosaka bu tür görüşleri daha önce de ifade etmişti. Örneğin, onun

tarafından hazırlanan Komünist Parti taslak bildirgesinde ve daha sonra burjuva gazetesi "Mainitsi Simbun" da Mayıs 1946 da basılan bir makalede, Nosaka şunu iddia etti:

“Halkın kendi çabalarına dayanan ve halkın çoğunluğunun desteğiyle, Parti, **barışçıl, demokratik yollarla, kapitalizmle karşılaştırıldığında daha mükemmel bir sisteme**, yani Sosyalist bir sisteme dönüştürmeyi amaçlıyor.”

Nosaka'nın, Japonya'da **Amerikan işgal birliklerinin ilerici bir rol oynadıkları**, Japonya'nın Sosyalizme doğru ilerlemesi sürecinde **"barışçıl devrim" e yardım ettikleri yönündeki görüşü**, Japon halkını **aldatıyor** ve yabancı emperyalistlerin Japonya'yı yabancı emperyalizmin sömürge bir uzantısına, Doğu'da yeni bir **savaş merkezine dönüştürmesine yardımcı oluyor**.

Nosaka'nın, Japon koşullarında Marksizm-Leninizm'in “yerelleştirilmesi” “yeni” teoriyi icat etme girişimi, kendi deyimiyle, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra **yabancı emperyalist otoritelerin tam egemenliği altında** Japonya'nın Sosyalist bir ülkeye **barışçıl bir şekilde gelişmesi için Japonya'da koşulların yaratıldığı teorisi** - tüm bunlar, Marksizm'in-Leninizm'in “yerelleştirilmesi”, **gericilikten demokrasiye**, emperyalizmin den sosyalizme **barışçıl bir şekilde geçiş** anti-Marksist ve anti-Sosyalist “teorinin” Japon varyasyonundan başka bir şey değildir - bu teori yıllar önce **teşhir edilen ve işçi sınıfına yabancı olan bir “teoridir**.

Nosaka'nın “teorisi”, Japonya'nın emperyalist işgalini süsleyen **teoridir**, Amerikan emperyalizmini yücelten bir teoridir ve dolayısıyla, Japonya'da **halk kitlelerini aldatma teorisidir**.

Gördüğümüz gibi, Nosaka'nın “teorisinin” Marksizm-Leninizm ile **hiçbir ortak yanı yoktur**. Aslında Nosaka'nın **teorisi” anti-demokratik, anti sosyalist bir teoridir**. Sadece Japonya'daki emperyalist işgalcilere ve Japonya'nın bağımsızlığının **düşmanlarına hizmet eder**. Sonuç olarak, Nosaka “teorisi” aynı şekilde, bir anti-yurtsever, anti-Japonya teoridir.

Gözlemci

(Stalin)*

(1950'nin Birinci sayısında (61)"6 Ocak'ta, Stalin tarafından yazılmış Japonya'daki durum hakkında bir inceleme yazısı ortaya çıktı."

Alıntı "Alexey ROMANOV, SOĞUK SAVAŞIN YÜZYIL SAYFALARI" ndan.

Alexey ROMANOV, CPSU (B.) Kongre üyesi ve "Kominform!" Yayın kurulu sekreteri.)

Kaynak:

Kominform

For a Lasting Peace, For a People's Democracy!

Bucharest. Organ of the Information Bureau of the Communist and Workers' Parties

NO. 1 (61), FRIDAY, JANUARY 6, 1950

Stalin'in Ekonomistlerle Görüşme Tutanağı, 22 Şubat 1950

A source: Historical archive 2012 №4 pp. 13-14

Archive: ARAN. F. 1705. He. 1.D. 166.L. 29-30. Typescript

Ekonomi politik ders kitabı düzenlemesinin iki versiyonu var. Ancak ekonomi politik sorunlarına yaklaşım ve bu sorunların yorumlanmasındaki iki seçenek arasında temel bir farklılık yok. Bu nedenle iki versiyon için bir neden yok. Leontyev'in hazırladığı seçenek var ve bu seçenek temel alınmalıdır.

Ders kitabı Amerikan emperyalizminin çağdaş teorilerinin somut eleştirisini sunmalı. Bu konuda makaleler Bolşevik ve Voprosi Ekonomiki'de yayınlandı.

Ekonomik olarak bilgisiz kişiler, Çin Halk Cumhuriyeti ile Orta ve Güney-Doğu Avrupa Halk Demokrasileri, örneğin Polonya Demokratik Halk Cumhuriyeti arasında ayırım yapmazlar. Ama bunlar farklı şeylerdir.

Halk demokrasisi ne demektir? En azından şu göstergeleri kapsar:

- 1) Siyasi iktidarın proletaryanın elinde olması;
 - 2) sanayinin millileştirilmesi;
 - 3) Komünist ve İşçi partilerinin öncü-lider rolü;
 - 4) sosyalizmin sadece şehirde değil, ama kırsalda da inşası. Çin'de ise ne şehirde ne de kırsalda sosyalizmin inşası hakkında konuşmaya gerek yok. Bazı işletmeler millileştirilmiştir; ama bu, okyanusta bir damladır sadece. Halkın ihtiyacı olan sanayi ürünlerinin büyük çoğunluğu esnaf tarafından üretilmektedir. Çin'de 30 milyon kadar esnaf vardır. Halk Demokrasisi ülkeleri ile Çin Halk Cumhuriyeti arasında ciddi farklılıklar vardır:
- 1) Çin'de, Bolşeviklerin kabaca 1904-05'te sözünü ettiğine yakın bir proletarya ve köylülüğün demokratik diktatörlüğü vardır.
 - 2) Çin'de yabancı burjuvazinin baskısı vardı, bu durum nedeniyle Çin milli burjuvazisi kısmen devrimcidir; bu nedenle ulusal burjuvazi ile

bir koalisyona izin verilebilir; Çin'de komünistler ve burjuvazinin bir bloğu vardır.

Bunda olağandışı değildir. 1848'de Novaya Rhine Gazeta ya editörlük yaptığı zaman Marksın da burjuvazi ile bir bloğu vardı; fakat bu uzun sürmedi.

3) Çin hala feodal ilişkilerin tasfiye edilmesi görevi ile karşı karşıya; bu bakımdan Çin devrimi, 1789 Fransız burjuva devrimine benzer.

4) Çin devriminin özelliği, devletin başında Komünist Partisi'nin olmasıdır.

Bu nedenle Çin'in, gelişmesinin ilk aşamasında olan bir Halk Demokratik Cumhuriyeti'ne sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Bu konudaki kafa karışıklığı, kadrolarımızın derin bir ekonomi eğitimine sahip olmaması gerçeğinden ortaya çıkmaktadır.

Bir ay içinde kitap düzenlemesindeki değişikliklerin tamamlanması için, Malenkov, Leontyev, Ostrovityanov ve Yudin yoldaşlardan oluşan bir Komisyon'a sorumluluk vermek için bir karar verildi.

Svitlana M yoldaşın Rusçadan İngilizceye Çevirisinden Türkçeye çevrilmiştir,

Stalin'in Ekonomistlerle Görüşme Tutanağı, 24 Nisan 1950

A source: Historical Archive 2012 No. 4 P.14-18

Archive: ARAN. F. 1705. Op. 1.D. 166.L. 36-43. Typescript.

Ekonomi politik ders kitabının yeni düzenlemesi ile ilgili birkaç eleştiri yapmak istedim.

Kapitalizm öncesi oluşumlar ve kapitalizm ile ilgili 100 sayfa gibi bir bölüm okudum. Ve biraz da sosyalizm ile ilgili bölüme baktım. Ama Sosyalizm hakkında başka bir zaman konuşacağım. Bugün kapitalizm ve kapitalizm öncesi bölümlerle ilgili eksiklerden söz etmek istiyorum. Komisyon'un çalışması yanlış yola gitti. Kitabın birinci versiyonunun esas olarak alınması gerektiğini söylemiştim. Ve bu, aşikâr ki, kitabın hiçbir özel değişikliklere ihtiyacı olmadığı şeklinde anlaşılmış. Bu doğru değil. Köklü değişiklikler gerekli.

Kitabın tamamen Marksizm anlayışının olmadığını gösteren ilk ve temel eksikliği, kapitalizmdeki imalat ve makinalı üretim dönemleri sorununu yanlış bir şekilde açıklıyor. Manifaktür kapitalizmi dönemi ile ilgili bölüm abartılmış; bu bölüme 10 sayfa ayrılmış ve makinalı üretim döneminin önüne yerleştirilmiş. Gerçekte, kitapta makinaya dayalı kapitalist üretim dönemi yok. Ortadan kaybolmuş.

Makinalı üretim dönemine ayrı bir bölüm ayrılmamış, "Sermaye ve Artı-değer" bölümünde birkaç sayfada bu konuya değinilmiş. Marks'ın Kapital'ini ele alın. Kapital'de, kapitalizmin manifaktür dönemine 28, makinalı üretim dönemine ise 110 sayfa geniş bir bölüm ayrılmış. Marks diğer bölümlerde de makinalı üretim döneminden oldukça söz ediyor. Lenin gibi bir Marksist, Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi adlı kitabında makinalı döneme odaklanmıştır. Makina olmadan kapitalizm olamaz. Makinalar, toplumu dönüştürmüş olan esas devrimci güçtür. Kitap makina sistemini esas olarak nelerin oluşturduğunu göstermiyor, makina sistemi hakkında açıkçası tek bir söz söylenmiş. Bu nedenle, kapitalizmin gelişiminin bütün resmi çarpıtılmış bir ışık almış.

Manifaktür, zanaatkara, el emeğine dayanır. Makina el emeğini bir kenara iter. Makinalı üretim geniş çaplı üretimdir ve **makinalar sistemine dayanır**.

Kadrolarımızın, gençlerimizin 7 ve 10 yıllık eğitim alan insanlar olduğunu aklımızda tutmak zorundayız. Her şeye ilgi duyuyorlar. Marks'ın Kapital'ine ve Lenin'in eserlerine bakıyorlar, sorun neden Marks ve Lenin den farklı şekilde sunuluyor diye soracaklar. Esas eksiklik burada. Kapitalizmin tarihini Marks ve Lenin'e göre incelemeliyiz. Kitabın makinalı üretime ayrılmış özel bir bölüme ihtiyacı var ve manifaktür ile ilgili bölüm yoğunlaştırılmalı.

Kitabın ikinci ciddi eksikliği ise ücret konusunda bir tahlil sağlamamasıdır. Esas sorunlar ele alınmamış. Ücret konusu, sadece Marks'a göre tekel-öncesi kapitalizm bölümünde ele alınmış. Tekelci kapitalizmde ücret ile ilgili hiçbir şey yok. Marks'tan bu yana oldukça uzun bir zaman geçti.

Ücret nedir? Bu bir geçim ücreti artı bir miktar tasarruftur. Asgari yaşam ücretinin ne olduğunu, nominal ve gerçek ücretleri canlı ve ikna edici bir şekilde göstermek gerekir. Şimdi kapitalizme karşı ücretler üzerine mücadeledeyiz. Çağdaş yaşamın canlı gerçeklerini ele alalım. Para biriminin değeri düşen Fransa'da milyonlar yapılıyor, ama bununla bir şey satın alınamıyor. İngilizler ise en yüksek ücretlere ve ucuz mallara sahip olduklarını söylüyorlar. Aynı zamanda, nominal ücretler yüksek olsa da tasarruf etmeyi bir yana bırakalım, asgari yaşamı bile sağlamaktan uzak olduğu gerçeğini saklıyorlar. İngiltere'de örneğin ekmek, et gibi bazı ürünlerin fiyatları düşük; ama işçiler bunları sınırlı miktarda alabiliyorlar. Diğer ürünleri ise piyasada şişirilmiş fiyatlarla satın alıyorlar. Farklı fiyatlar var. Amerikalılar, yüksek yaşam standartları konusunda böbürleniyorlar; ama yine kendi verilerine göre, işçilerinin üçte ikisi asgari yaşam olanaklarından yoksun. Kapitalistlerin bütün bu hileleri, bunlar teşhir edilmelidir. Uzun süredir süper karlar ve sömürgeler üzerinden geçinen bu İngiliz işçilerine, somut gerçekleri, kapitalizmde gerçek ücretlerin düşüşünün bir sahte-gerçek olduğunu göstermek gerekir.

Onlara, bizdeki iç savaş sırasında hepimizin bir milyoner olduğunu söyleyebiliriz. Bu dönemde fiyatların en düşük seviyesinde olduğunu, ekmeğin, kilosu bir rubleden satıldığını, ama ürünlerin karne usulüyle alındığını anlatabiliriz.

Bizde ücretlerin hesaplanması farklı şekilde yapılanmıştır. Ama Ülkedeki gerçek ücretlerle ilgili durumu, somut gerçekleri göstermek gerekir. Bu, devrimci ve propaganda da büyük öneme sahiptir.

Tekelci kapitalizm ile ilgili bölümde ücret sorununa geri dönüp bunu gerçekten göstermek doğru olacaktır.

Kitap düzenlemesinde başlangıç birikimine geniş bir bölüm ayrılmış. Bu iki sayfada birkaç kelime ile değinebilir. Burada bir düşesin köylüleri nasıl toprağından sürdüğünden bahsediliyor. Şimdi bununla kimi şaşırtacaksınız? Daha önemli konular ise ortada yok. Halbuki, Emperyalizm çağı çok daha çarpıcı örnekler sağlıyor.

Kitabın oluşturulması planına gelince. Kapitalizm ile ilgili bölüm iki kısma ayrılmalı: A- tekel-öncesi kapitalizm ve B- tekelci kapitalizm.

Şimdi Ekonomi politiğın amacı konusun hakkında. Kitap ekonomi politik konusunun açıklamasını sağlamıyor, ama ona sadece bir giriş sağlıyor. Ekonomi politik konusunun açıklaması ile onun girişı arasında fark vardır. Bu anlamda ikinci seçenek, her ne kadar da bir girişı olsa da başlıға daha yakın. Burada, Marks'ın bazı ekonomik terimleri açıklanmış. Bu, okuyucuyu, Marks ve Lenin'in ekonomi ile ilgili çalışmalarını özümlemeye yöneltir.

Ekonomi politiğın, üretim ilişkilerini incelediğı yazılmış. Fakat bu herkes için anlaşılabilir değıl. Ekonomi politiğın, üretim ve mübadele ilişkilerini incelediğini söylüyorsunuz. Bu doğru değıl. Mübadeleyi ele alalım. İlkel toplumda mübadele yoktu. Kölecı toplumda da gelişmemişti. Dolaşım terimi de burada işe yaramıyor. Bütün bunlar tamamıyla sosyalizm için de uygun değıl. "Ekonomi politik, maddi varlığın üretim ve dağıtımını hesaba katar, inceler" demeliyim. Bu, bütün dönemler için geçerlidir. Üretim, insanın doğa ile ilişkisini oluşturduğı; dağıtımın da üretilen malların nereye gittiğini göstermesi, **bu tamamıyla konunun ekonomik yönüdür.**

Kitapta ekonomi politik konusundan ilkel komünal topluma bir geçiş yok. Marks Kapital'e meta ile başlar. Siz neden ilkel komünal toplum ile başlıyorsunuz? Bunun açıklanması gerekir.

Sunuşun iki açıklama yöntemi vardır: birisi analitik ve soyut yöntemdir. Bu yöntem ile, sunuş tarihsel materyali de kullanarak genel ve soyut kavramların açıklanması ile başlar. Marksın Kapital'de kullandığı bu sunuş yöntemi daha iyi hazırlıklı insanlar için tasarlanmıştır. Diğer yöntem ise tarihseldir. Bu yöntem, farklı ekonomik sistemlerin tarihsel gelişimini açıklamasını sağlar ve tarihsel materyale dayanarak genel kavramları ortaya çıkarır. Eğer insanların artı-değeri anlamasını istiyorsanız, sorunu, artı-değerin ortaya çıktığı o anda açıklayarak sunun. **Tarihsel yöntem daha az hazırlıklı insanlar için tasarlanmıştır.** Okuyucuyu yavaş yavaş ekonomik kalkınma yasalarını anlamaya getirdiğinden daha erişilebilirdir. (*Analitik ve tarihsel yöntemin tanımını okur.*)

Kitap Engels'in vahşilik ve barbarlık modelini kullanmış. Bu hiçbir şey vermez. Saçmalık. Engels, eserinde, o zaman materyalizme doğru yönelen Morgan'la ayrı fikirde olmayı istememiştir. Ama bu Engels'e kalmış bir şeydir. Ve bununla biz ne yapmalıyız? Eğer açıklamayı Engels'e göre yapmadığımız için insanlar bizim kötü Marksistler olduğumuzu mu düşünecek? Böyle şey olmaz. Büyük bir kargaşa çıkıyor ortaya: taş devri, bronz devri, kabile sistemi, ana-erkillik, ataerkillik ve **sonra** vahşilik ve barbarlık var. Bütün bunlar sadece okuyucunun kafasını karıştırır. Vahşilik ve barbarlık, "medeni" açısından aşağılayıcı isimleridir.

Ders kitabı bir sürü gevezelik, boş, gereksiz sözcükler, birçok tarihi gezi içeriyor. 100 sayfa okudum ve 10 sayfanın üstünü çizdim, ancak daha fazlasını da çizebilirsiniz. Ders kitabı gereksiz tek bir kelime bile içermemeli, sunuş heykelci bir şekilde bilenmelidir. Ve şurada, bölüm sonunda ise bazı maskaralıklar var: siz emperyalistler alçaklar, siz köleliği, serfliği getirdiniz, vb. **Hepsi Komsomol işleri, bir afiş.** Bu zaman alıcıdır ve kafaları tıkar. İnsanların düşüncelerini etkilememiz gerekir.

Thomas More ve Campanella ile ilgili olarak onların yalnız oldukları ve kitlelerle bağları olmadığı söyleniyor. Bu sadece komik. Konu bu mu? Ne yani, eğer kitlelerle bağları olsaydı, bundan ne çıkacaktı? Üretici güçlerin gelişme derecesi, mülkiyet ilişkilerinden kaynaklanan bir eşitsizlik gerektirir. Bu eşitsizlik, o zaman, ortadan kaldırılamazdı. Ütopyacılar toplumsal gelişme yasalarını bilmiyordu. Burada idealist bir yorum verilmiş.

Kadrolarımızın, Marksist ekonomik teorisinden haberdar olması gerekir.

Öncelikle, **eski kuşak** Bolşevikler, teorik olarak bilgiliydi. Biz Kapital'i inekledik (*smava hazırlanıyor gibi inceledik*) notlar aldık, tartıştık ve birbirimizin bilgisini sınadık. Bize güç veren buydu ve bu bize çok yardımcı oldu.

İkinci kuşak daha az hazırlıklıydı. İnsanlar Pratik sorunlarla ve inşa ile meşguldüler. Marksizm kitapçıklardan öğrenildi.

Üçüncü kuşak ise yazı dizileriyle ve gazete makaleleriyle yetiştiriliyor. Derin bilgiye sahip değiller. Onlara kolay sindirilebilir bilgiler vermek gerekir. Çoğunluğu, **Marks ve Lenin'in eserlerini okuyarak değil, alıntılarla yetiştiriliyor.**

Eğer eğitim bu şekilde devam ederse insanlar yakında yozlaşacaktır. Amerika'da: "Bizim dolara ihtiyacımız var, teoriyi ne yapacağız? Bilimi ne yapacağız?" diye tartışıyorlar. Bizde de insanlar buna benzer bir şekilde: "Sosyalizmi inşa ederken Kapital'e neden ihtiyacımız var?" diye düşünebilir. Bu bozulma tehlikesidir, bu bir ölümdür. Özellikle bundan kaçınmak için ekonomik bilgi düzeyini yükseltmek gerekir.

Ders kitabının mevcut hacmi sığmıyor, 766 sayfaya kadar yükseldi. 500 sayfadan fazla olmasına gerek yok ve bunun yaklaşık yarısı sosyalizm öncesi oluşumlara, diğer yarısı da sosyalizme ayrılmalı.

Birinci taslağın yazarları, Marks'ın Kapital'de kullandığı terminolojiye açıklama yapma gereği duymamış. Okuyucuyu Kapital'i ve Marks ve Lenin'in diğer eserlerini algılamaya yönlendirmek için, Marks ve Lenin'in en yaygın terimleri en baştan tanıtılmalıdır.

Komisyonunda anlaşmazlık olmaması kötü, teorik meselelerde tartışma yok. Tarihi bir çalışma yaptığınızı unutmayın. Herkes öğretici kitabı okuyacak. Sovyet rejimi 33 yıldır var, ama ekonomi politik ile ilgili bir kitabımız yok. Herkes bunu bekliyor.

Edebiyat açısından ders kitabı çok kötü işlenmiş, pek çok sohbet, sivil tarih ve kültürel tarihine başka geziler var. Bu kültürel tarih üzerine bir ders kitabı değil. Tarihi konulara daha az dokunma olmalı. Sadece teorik önermeleri göstermek gerekirse bunlara başvurulmalıdır.

Marks'ın Kapital'ini ve Lenin'in Kapitalizmin Gelişmesi kitabını alın ve çalışmanızda onları takip edin. Kitap hazır olduğunda onu kamuoyunun yargısına sunacağız.

Bir başka not. Kitap kapitalizm ile sadece sanayi alanında ele alıyor. Ulusal ekonomiyi de aklımızda tutmamız gerekir. Marksın Kapitali'de da temel olarak sanayiye ele alıyor. Ancak bizim karşı karşıya olduğumuz farklı bir görev. Marksın Kapitalizmi ve kapitalizm ülserini teşhir etmesi gerekiyordu. Marks ulusal ekonominin bir bütün olarak önemini anladı. Quesnay'ın Ekonomik Tablosuna verdiği önemden bu aşîkâr.

Tarımsal sorunların bir açıklaması, sadece toprak kirası ile ilgili bölümle sınırlanamaz.

Biz sadece Kapitalizmi teşhir etmekle kalmadık, onu yıktık ve şimdi iktidardayız. Ulusal ekonomi açısından tarımın nasıl özel ağırlığı ve önemi olduğunu biliyoruz.

Her ikisi de Marks ve bizim programımız tarıma yeterli dikkat göstermiyor. Bunun düzeltilmesi gereklidir.

Ulusal Ekonomi yasalarını bir bütünlük içinde incelemeliyiz. Tarım ilişkilerini kapitalizmde ve sosyalizmde ihmal etmeyin.

Svitlana M yoldaşın Rusçadan İngilizceye Çevirisinden Türkçeye çevrilmiştir

Çin- CCP Delegasyonu ile Moskova'daki görüşmeden

JV Stalin

11 Haziran 1949

1956'dan sonra CPC liderliğinin geniş bir şekilde yaygınlaştırdığı CPSU ve Stalin liderliğinin Çinli komünistlere karşı aşırı zorlayıcı bir tutum sergilediği yönündeki iddialarının yanlışlığını gösteren bu belge önemlidir. Vijay Singh

(..)

'Siz Çinlileştirilmiş sosyalizmden söz ediyorsunuz. **Doğada böyle bir şey yoktur.** Çin sosyalizmi olmadığı gibi, Rus, İngiliz, Fransız, Alman, İtalyan sosyalizmi de yoktur. **Sadece bir Marksist-Leninist sosyalizm vardır.** Sosyalizmin inşasında belirli **bir ülkenin belirli özelliklerini dikkate alması gerekliliği başka bir şeydir.** Sosyalizm, tüm bilimler gibi, bazı **genel yasalara sahip olmak zorunda olan bir bilimdir** ve kişinin onları görmezden gelmesi sosyalizmin inşasını başarısızlığa mahkûm eder.

Sosyalizmin inşasının bu genel yasaları nelerdir.

1. **Her şeyden önce** işçi ve köylü devletinin proletaryasının diktatörlüğü, tarihin en devrimci sınıfının önderliği altında bu sınıfların birliğinin belirli bir biçimidir. **Sadece bu sınıf** sosyalizmi inşa edebilir ve sömürücülerin ve küçük burjuvazinin direnişini bastırabilir.
2. Temel gereç ve üretim araçlarının **sosyalleştirilmiş mülkiyeti.** Tüm büyük fabrikaların kamulaştırılması ve bunların devlet tarafından yönetilmesi.
3. Tüm kapitalist bankaların devletleştirilmesi, hepsinin tek devlet bankası içinde birleştirilmesi ve işleyişinin devlet tarafından sıkı bir şekilde yasalaşması.
4. Ulusal ekonominin bilimsel ve planlı bir şekilde tek **bir merkezden yürütülmesi.** Sosyalizmin inşasında şu prensibin zorunlu kullanımı: **her birinden kapasitesine göre, her birine çalışmasına**

göre, her bir kişinin işinin niteliğine ve miktarına bağlı olarak maddi materyalin dağılımı.

5. Marksist-Leninist ideolojinin zorunlu hakimiyeti.

6. Devrimin başarılarının savunulmasını sağlayacak ve **her devrimin ancak kendini savunabiliyorsa bir değeri olduğunu** her zaman aklında tutacak bir **silahlı kuvvetlerin yaratılması**.

7. Karşı devrimcilerin ve yabancı ajanların acımasız silahlı bir şekilde bastırılması.

Kısacası **bunlar, bilim olarak sosyalizmin temel yasalarıdır** ve onlarla böyle bağlantı kurmamızı gerektirir. **Eğer bunu anlarsanız Çin'de sosyalizmin inşasıyla ilgili her şey iyi olacaktır. Eğer anlamazsanız, uluslararası komünist harekete büyük zarar vereceksiniz.** Bildiğim kadarıyla CPC de proletaryanın zayıf bir katmanı var ve **milliyetçi duygular çok güçlü** ve eğer gerçekten Marksist-Leninist sınıf politikaları yürütmez ve **burjuva milliyetçiliğine karşı mücadele etmezseniz, milliyetçiler sizi boğacaklardır.** O zaman sadece sosyalist inşa sona ermekle kalmaz, Çin Amerikan emperyalistlerin elinde tehlikeli bir oyuncak haline gelebilir. **Çin'deki sosyalizmin inşasında** Lenin'in görkemli eseri 'Sovyet İktidarının Acil Görevleri'ni bütünlükle kullanmanızı şiddetle tavsiye ediyorum. **Bu başarıyı garantiler.**

I. Stalin, Sochinenia, Tom 18, Informatsionno-izdatelskii tsentr 'Soyuz', Tver, 2006, s.531-533.

Rusça'dan Tahir Asghar tarafından çevrilmiştir.

Çin Delegasyonu Resepsiyonundaki Konuşmadan

JV Stalin

27 Haziran 1949

I.V. Eivalev tarafından kaydedildi

Bu konuşma, JV Stalin in 11 Temmuz 1949 tarihli “**Moskova'daki Çin CP Delegasyonu ile Söyleşiden**” alıntısı ile birlikte okunabilir.

Dalkavukları (yağcılar) hiç sevmedim ve bana iltifat edildiğinde, ona karşı bir hoşnutsuzluk hissederim. Çinli Marksistlerin başarıları hakkında konuşuyor olmam gerçeği ve Sovyet halkının ve Avrupa halklarının sizden öğrenmeleri gerekliliği, sizinle kendimi yücelttiğim veya sizinle iltifat edici bir şekilde konuştuğum anlamına gelmez.

Batı Avrupa'daki devrimci hareketin liderlerinin kibirlilikleri nedeniyle, Marks ve Engels'in ölümünden sonra, Batı'daki sosyal-demokratik hareket gelişiminde geride kaldı. **Batı'daki devrimin merkezi doğuya kaydı** ve şimdi Çine ve Doğu Asya'ya taşındı.

Zaten önemli bir rol oynadığınızı söylüyorum ve **kesinlikle kibirli olmamalısınız**. Ama aynı zamanda size verilen **sorumluluğun daha da arttığını** iddia ediyorum. Doğu Asya'daki devrime olan görevinizi yerine getirmelisiniz.

Belki, Marksizm teorisinin genel soruları üzerinde biz Sovyet halkı sizden daha güçlüyüz. Bununla birlikte, Marksist ilkelerin **pratikte uygulanması hakkında konuşursak, sizden öğrenmemiz gereken** harika bir deneyime sahipsiniz. Geçmişte **sizden çok şey öğrendik**.

Bir ulus diğerinden öğrenmelidir. İsterse küçük bir ulus olsun- **bize öğretecek çok şeyi vardır**.

Çin heyeti **raporunda** Çin KP nin Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin **kararlarına uyacağını belirtti**. Bu bize **garip geliyor**. Bir devletin partisi **başka bir devletin partisine boyun eğiyor**. Böyle

şeyler **hiçbir zaman olmadı** ve buna müsaade edilemez. Her iki taraf da **kendi halkına karşı olan sorumluluğunu taşımalı**, bazı konularda karşılıklı olarak danışmalı, karşılıklı olarak birbirlerine yardım etmeli ve zorluklar yaşandığında sıkıca birleşmeli- **bu doğrudur**. Siyasi Büro'nun bugünkü toplantısına katılımınız **taraflar arasında bir tür ilişkidir**. Olması gereken budur ...

[CPC, Cominform'a katılabilir mi?] **Evet, olabilir**. Ama bunun kesinlikle gerekli olmadığına inanıyorum. **Neden?** Çünkü Doğu Avrupa'nın yeni demokrasilerinin konumu ile Çin'in konumu arasında temel bir fark vardır. Bu nedenle her iki dava da **politikalar aynı kalmamalıdır**. Bence **Çin'i Doğu Avrupa ülkelerinden ayıran iki nokta var**.

İlk durum. Çin uzun süredir emperyalizmin boyunduruğu altında kaldı ve **emperyalizmin Çin'e yönelik tehditlerini henüz terk etmediğine inanıyorum**. Şimdiki durumda, Çin'in **emperyalizm baskılarına direnmek için** muazzam çaba sarf etmesi gerekiyor. Bu, mevcut Çin durumunun en karakteristik özelliğidir. Ancak böyle bir durum yeni demokrasiler için tipik değildir.

İkinci nokta. Çin burjuvazisi ve Doğu Avrupa'daki **burjuvazi bir ve aynı değildir**. Doğu Avrupa'nın burjuvazisi, Nazi işgali sırasında Nazilerle iş birliği yaparak kendilerini rezil ettiler ve devamında **onlarla birlikte terk ettiler**. Bunun sonucu olarak, proletarya kendi diktatörlüğünü kurabilmiş ve **kendi burjuvazinin sahip olduğu işletmelere el koymak için** her türlü nedene sahip olmuştur. Devamında proletarya hızla sosyalizm yoluna girdi.

Gerçekte, **Doğu Avrupa'daki bir proleter diktatörlüğü değil, halk demokrasisidir**; parlamento ve ulusal cephe onun belirtisinin **biçimleridir**.

Çin'de tamamen farklı bir durum ortaya çıkıyor. Japon işgali sırasında **Çin burjuvazisi Japonlara teslim olmadı** ve Japonlarla birlikte ülkeyi terk etmedi. Çin halkı Amerika ve Chiang Kai-shek'e karşı savaşmak için ayağa kalktığında ne Amerikalılarla ne de Chiang Kai-shek ile iş birliği yaptı. **Bu nedenle**, Çin devrimci hükümetinin

ulusal burjuvaziye karşı çıkmak ve işletmelerini Çin devrimci hükümetinin yönetimi altına almak için **hiçbir nedeni yoktu.**

Çin hala proleter diktatörlüğün devrimci iktidarını kuramaz. Bugün **Çin'de var olan** devrimci iktidar, aslında **işçilerin ve köylülerin demokratik bir diktatörlüğüdür** ve Birleşik Ulusal Cephe, Siyasi Danışma Komitesi onun belirtisinin biçimleridir. Bu, Doğu Avrupa'da, halk demokrasisi, parlamentosu ve ana vatan cephesi **biçiminde var olan proletarya diktatörlüğünden kökten farklıdır.**

Yukarıdaki iki nokta, Çin'deki politikalar ile Doğu Avrupa ülkelerindeki politikalar arasında **önemli farklılıklar olabileceğini belirlemektedir.** Sonuç olarak, CPC tarafından Cominformburo'ya giriş şu anki duruma uygun gelmez.

Doğu Asya'daki durumun Çin'deki durumla **çok ortak noktası vardır** ve Doğu Asya'nın komünist partilerinin birliğinin örgütlenmesine olanak tanır; bu, CPC tarafından Cominformburo'ya katılmaktan **daha gerekli ve zamandır.**

SSCB hem Avrupa hem de Asya'da bulunan bir ülke olduğundan, şimdiye kadar Doğu Asya'nın komünist partilerinin birliğine katıldığı sürece, Doğu Asya'nın komünist partilerinin **ittifakını düzenlemek erken olabilir;**

Emperyalist devletler tarafından tanınmak, özellikle size nasıl davranacakları konusunda endişelenmenize gerek yok. İyi bir tavır çizginiz var- **kapitalist ülkelerle ticaret.** Onlar zaten emperyalist krizle karşı karşıya kaldılar. Bunun tanınmayı hızlandıracığına inanıyorum. Ve şimdi **onlarla ticaret yapmalısınız ...**

Stalin ve Mao Zedong arasındaki diyalog // Uzak Doğu'nun Sorunları. 1992. No. 1-3. s. 78-80, 82.

IV Stalin, Sochinenia, Tom 16, chast '2, Yanvar ' 1949-Fevral '1953, Moskva, 2012, s.85-87.

Rusça dan İngilizceye Çeviri: Dr. Elena Lavrina

JV Stalin Yoldaşın Politbüro Özel Oturumunda Konuşması, 14 Mart 1948

Politbüro'nun Şubat ayındaki oturumunda Yoldaş Molotov bize şu anki uluslararası durum hakkında ayrıntılı bir rapor verdi. Genel olarak, çıkardığı sonuçlara katılıyorum, ancak hala mevcut dünya krizinin tahmin edilen sebepleriyle ilgili **bazı itirazlarım var**. Bir süre önce dünyanın **iki kampa bölündüğünü** belirttim: bir kampta mali sermayeye sahip olan ve yeryüzündeki nüfusun çoğunluğunu **sömürenler** ve diğerinde sömürgelerde ve bağımlı ülkelerde ezilen ve **sömürülen halklardır**. Doğal olarak, Amerika gibi gelişmiş bir kapitalist ülke birinci kampın şampiyonu olurken, Marks ve Lenin'in ana teorilerinden doğan Sovyetler Birliği ikincisinin lideri olur.

İki kampın amacının birbirinin tam tersi olduğundan, **er ya da geç, aralarında çatışma olacaktır**.

Şimdi, tam olarak, bu an geldi ve bu nedenle, iki düşman kamp arasında, görüş noktalarının kesinlikle uzlaşmaz olması nedeniyle, **bir uzlaşma yolu aramak boşunadır**. Eğer kamplardan biri diğerine teslim olmazsa, er ya da geç, aralarında **silahlı çatışma kesinlikle kaçınılmaz olacaktır**. Son yıllarda gerçekleşen sayısız konferanslar, nasıl ki su ve ateş bir araya gelemez ise, **bize karşı olan kamp ile bizim anlaşmaya varamayacağımızı** bize açıkça gösterdi.

Düşmanca ama barışçıl bir dünyanın bugünkü durumu, hala uzun bir süre devam edebilir, ancak, tekrar ediyorum, **çatışmaların kaçınılmaz olacağı bir zaman gelecektir**. Öyleyse **ne yapmalıyız**, Yoldaşlar.

Bu sorunun cevabı kesinlikle açık. Hiç mola vermeden ülkemizin gücünü hem askeri hem de ekonomik olarak arttırmalı ve **her türlü sürprizlere hazır olmalıyız**. Aynı zamanda, bağımlı ve sömürge ülkelerin ezilen halklarının Amerika, İngiltere ve Fransa emperyalizmine karşı verdikleri **devrimci mücadelelerini enerjik bir şekilde desteklemeliyiz**. Şimdi oldukça açıktır ki, onlar için başka çıkış yolu olmadığından, **böylesine bir mücadele** baskı ve sömürden kurtulmalarının tek yoludur. Birçok **sömürge ve bağımlı ülke**, kapitalizmin dünya krizine neden olacak ulusal kurtuluş hareketi

yoluna çoktan girdi. Ancak gelişmiş ülkelerde işçi sınıfının zaferi ve ezilen halkların emperyalizm boyunduruğundan kurtarılması, **ortak bir devrimci cephenin** eğitimi ve sağlamlaştırılması **olmadan mümkün değildir**. Gerçi şimdiye değin elde edilen sonuçlardan memnun olmasak da **zaten böyle bir cephe var** ve daha da **geliştirilmesi için tüm çabalarımızı göstermemiz gerekir**. Özellikle İspanya ya ve Güney Amerika ülkelerine özel önem vermeliyiz.

İstisnasız olarak, Orta ve Güney Amerika'daki tüm Hükümetler, sadece **on binlerce sadık askerlerinin süngüleri sayesinde ayakta duruyorlar** ve Hükümetlerin her biri gerçek bir kart evi gibi. Onlara sadece kuvvetli bir rüzgârın vurması yeter ve süpürülüp giderler ve iz bırakmadan kaybolurlar. Bütün bu ülkelerde, gerektiğinde, sömürülen kitlelerin yardımı ile, tüm bu dramatik diktatörleri devirmelerine, iktidarı ellerine geçirmelerine ve gerekli ham maddeleri ABD'den mahrum etmelerine **yardımcı olabileceğimiz bir güce sahip olmalıyız**.

Bu **bizim için oldukça olası bir iştir**, Orta ve Güney Amerika ülkelerinde nüfusun %70'inin (bazı durumlarda daha da fazla) ayaklar altında çiğnenen ve sömürülen ve baskıcılarına karşı büyük nefreti olan yoksul insanları hesap edersek, **bu ütöpik bir şey değildir**. Onlar sadece, **tekrar ediyorum**, eğer durum gerektirirse, onlara (yardım) verebilmemiz için bekliyorlar. Şu anda, oradaki propagandamızı yoğunlaştırmamız ve bütün güçlerimizi tamamen düzenlememiz gerekiyor.

Amerika Birleşik Devletleri, bu ülkelere güvenilir kaleleri olarak bakmaktadır ve bu, Güney Amerika Cumhuriyetlerinin Hükümetleri söz konusu olduğunda bir ölçüde doğrudur. İşçi kitlelere gelince, baskıcılarına karşı sadece acımasız muhalefet başlatma olanağını beklediklerini emin bir şekilde biliyoruz. Kolombiya'nın başkenti Bogota'da Pan-Amerika ülkelerinin bir konferansı gelecek ay gerçekleşecek ve kesinlikle olumlu bir sonuç veremeyeceğine inanıyorum. Aralarında zaten çok fazla çelişki var, çıkar alanları ve amaçları çok farklı, aralarındaki tek benzerlik onların iştahıdır.

Memnun edici, hoş sözler altında, karşılıklı derin güvensizlik ve mümkün olduğunca az alma ve mümkün olduğunca az verme **arzusu**

gizlenecektir. Ancak gerçekten tehlikeli bir anda, Birleşik Devletler için bir varlık değil, bir sorumluluk haline gelebilecekleri konusunda böyle bir uyumsuzluk varken, tamamıyla karşılıklı dayanışma ve ortak çıkarların şaşaalı ifadeleriyle sonuçlanacak.

ABD'nin doğal rezervuarı nedeniyle hesaba katması için iyi nedeni olan, tükenmez bir hammadde rezervine sahip olan **Brezilya'ya özel dikkat göstermeliyiz.** Oradaki Komünist parti güçlü bir zulme maruz kalıyor, fakat bu sadece ona hizmet ediyor. Düşmanla mücadelede, ateşin vaftizini alır ve kendisini oportünistlerden, zayıflardan ve sadece hiçbir rejimden memnun olmayanlardan kurtarır. Biz komünist fikir için kesinlikle her şeyi feda edebilecek insanların olmasını istiyoruz ve Brezilya komünistleri sadece **böylesine birkaç yüz kişiden oluştuğunda** gelecekle neşeyle yüzleşebilir.

Brezilya'dan sonra **Venezuela'ya özel dikkat göstermeliyiz.** Büyük **petrol rezervleri olan** bu ülke, tamamen Kuzey Amerika kapitalistler tarafından sömürülüyor ve bir savaş durumunda, **yapacağımız ilk şey, Amerikan** endüstrisinin Venezuela petrolünü kullanmasını önlemek olmalıdır. **Bunun için zaten ayrıntılı bir plan hazırladığımızdan,** şimdi size tekrar etmenin gereksiz olduğunu düşünüyorum.

Panama Kanalı ile ilgili olarak, gelecekteki bir savaşta yüzey su filoları tüm önemlerini yitireceklerinden ve bizim özel bir ilgimiz olması için bir neden olmadığından, bizim için önemsiz olması gerektiğini düşünüyorum. İmha edilmesi durumunda, onu geri inşa etmek için uzun bir süre gerekecektir ve bu savaştan sonra sadece **dünyanın ekonomik kalkınmasını geciktirecektir.**

Avrupa'da, özellikle İspanya ile ilgilenmeliyiz. Elimizdeki tüm bilgilere göre, oradaki Franko'nun rejimi yakında sona erecek. Doğal olarak, düşüşünü hızlandırabiliriz ve hala şu an için bunun erken olduğunu düşünüyorum. Yoldaş Zhdanov, şu anda bu ülkede herhangi bir dönüşümü gerçekleştirmenin bizim için dezavantajlı olmasının nedenlerini de tartıştı ve ben de onunla tamamen aynı fikirdeyim. Şimdilik konumumuzu ve propaganda mızı güçlendirmekle kendimizi sınırlamalıyız.

İtalya ve Fransa'da konumumuz o kadar güçlü ki, herhangi bir seçimden veya herhangi bir hükümet değişikliğinden korkmamıza gerek yok.

Gerektiğinde, ülke nüfusunun çoğunluğu, Amerikan kapitalist burjuvazisine kendilerini satmaya devam edecek olanlara rağmen, bizlerle birlikte olacak.

İngiltere'den veya küçük Avrupa ülkelerinden korkmuyoruz. Onlar Amerika'yı zorunluluktan takip ediyorlar ve ona usta propagandayla kendilerine korku saçmalarından eğiliyorlar. Bunu yeterince konuşmuştuk. **Aktif planlarımızı çoktan yaptık** ve şimdi onları takip etmemiz gerekiyor.

Koz kartlarımızın en önemlisi ve her zaman en **önemli olması gereken Asya**. Şimdiki yüzyılda köleleştirilen milyonlarca kitle zaten uyandı ve sömürgeci emperyalistler ne kadar entrikacı olduğuna bakılmaksızın, **onlara özgür olma ve bağımsız bir yaşam sürdürme arzusunu inkâr edemezler**. Bütün sömürge imparatorlukları zaten sona ermiştir, onların tamamen çöküşü **yalnızca yakın geleceğin meselesidir**. Asya halklarının kurtuluşunu hızlandırmak için zaten büyük çaba sarf ettik, ancak bundan sonra **çalışmalarımızı bu yönde on kat arttırmamız gerektiğini düşünüyorum**. Çin'in kurtuluş hareketi örneği bizi aydınlatıyor ve bizim için gelecekteki bir çalışma modeli haline geliyor. Amerika'nın Kuomintang Çin'e verdiği büyük yardımlara rağmen, Çin'in tamamı muzaffer komünist ordunun güçlü darbesi altında titriyor. Çinli gericiler, yenilginin ardından yenilgiye uğradılar. **Yeni bir yaşam umuduyla uyanan Çin halkı**, kendilerini yabancı sermayeye satan baskıcılara acımadan darbe vuruyor. Halk Ordusu art arda yeni şehirleri ve yeni bölgeleri kurtarır. Acı ve mücadele yoluyla yeni, anti-emperyalist, demokratik bir Çin yaratıyorlar. **Bizim görevimiz**, Çinli yoldaşlarımızın kendilerini tüm düşmanlarından kesinlikle kurtarabilecekleri, Sovyetler Birliği ile dost olabilecekleri ve yeni, mutlu bir hayata başlamaları için **mümkün olan her yolu kullanarak yardımcı olmak**.

Bizim için **bir sonraki aşama Hindistan olmalı**. Şimdi, İngiltere'den özgürlük kazandı, ancak görünüşe göre bu özgürlük sadece bir efsane.

İşte eski bir şekilde yaşayamayan ve yaşamak istemeyen milyonlarca emekçi kitleler. Onlar Emperyalistlerin yürüttüğü entrikaların asıl anlamının, Asya'daki hakimiyetliklerini uzatmak için yeni soslarla karıştırmak olduğunu anlıyorlar. **Anti-emperyalist mücadele**, daha da geniş bir insan kitlesini içine alıyor. Onların **kazanmalarına** ve özgür insanlar ailesinde eşit haklara sahip olmalarına **yardımcı olacağız**.

Genel olarak, tüm Asya'da, geçen yıl hazırladığımız planımızı kesin ve kararlı bir şekilde yürütüyoruz ve abartmadan, çok başarılı olduğunu söyleyebilirim. Ancak, başarıların bazen gölgeli tarafları olur. **Bazen, eğer** belirli gelişmeler her şeyin çözülmesine neden olabilecek tehlikeleri doğururlar. Başarı ile çok fazla gurur duyanlar var. Yoldaşlarımızdan birinin başarıdan sarhoşlukla kendisinden geçmesi ve "dünya şimdi dizlerimizde" ve "ne istersek yapabiliriz" gibi şarkılarla övünme tehlikesi var. Hayır, Yoldaşlar, zaten kazanılmış olan başarı ile daha enerjik ve daha da fazla çalışmalıyız, çünkü genel olarak, **bu dünyada mükemmellik yoktur**.

Dünyadaki çalışmalarımızla birlikte Sovyetler Birliği içindeki çalışmaları da unutmamalıyız. Bazı yerlerde hala bazı kusurlar olsa da halk ekonomisinin restorasyonu durmadan devam ediyor. Bizim görevimiz onları **en kısa sürede kaldırmak** veya **geçmişe dayanan değerleri ile herhangi bir şahsiyet** veya engel önünde durmamak. Kökten, eski ruhlu olanları ve **ilerlememizi engelleyenleri söküp atmalıyız**.

Ağır ve hafif sanayilerimizin gelişimi, sürekli başarı ile ilerliyor.

Son Beş Yıllık Planımızın hemen hemen dört yılda biteceğine inanmak için nedenlerimiz var.

Her zaman olduğu gibi, Sovyet Ordusu ve Donanması'nın gelişmesine **özel önem vermeliyiz**. Bugünkü durumları, kesin olarak doğru bilgiye sahip olduğumuz Amerikan ve İngiliz Ordularına kıyasla, kesin olarak söyleyebilirim ki, sadece bir açıdan gerideyiz, yüzey su filosu, bununla beraber bütün diğer açılardan oldukça ilerideyiz. Amerika'nın bütün entrikalarına rağmen ve Ordusu ve Deniz Kuvvetleri için üstlendiği devasa bütçeye rağmen, onlar bizi yakalayamaz. Tam tersine, zaman ilerledikçe, daha büyük artış, Anglo-

Amerikan silahlı kuvvetleri ile ilgili olarak, bizim lehimize olacaktır. **Savaş arzu etmiyoruz, ama savaştan korkmuyoruz.**

Bundan sonra, **insanlığın yeni bir felaketten korunmasını sağlamak için mümkün olan her şeyi yapacağız**, ama eğer emperyalistler bunu isterlerse, çaremiz kalamaz ve onlar için en kötüsü olur.

"Birleşmiş Milletler" örgütü tarafından oynanan acınacak rol konusunda sessiz kalamayacağım. Ölü Cenevre "Milletler Cemiyeti" **bile daha büyük bir onur** ve bağımsızlıkla hareket etti. Şu anki "Birleşmiş Milletler", el kaldırarak efendilerinin -Amerikan emperyalizminin- emrini yerine getiren **kukla topluluğundan başka bir şey değil**. Çoğu zaman, sadece "kutlu yumurtayı" memnun etmek için kendi ulusal veya ekonomik çıkarlarına karşı hareket ederler ve bu nedenle, böyle bir kuruluşla hiçbir ilgimiz yoktur.

Örneğin, Marshall Planı'nı ele alın. Ekonomik açıdan bakıldığında, ABD'de ortaya konan "ihracat veya işsizlik" savaş zamanı planının daha da kötü bir versiyonundan başka bir şey değil. **Amerikan ekonomisini tehdit eden felaketi diğer ülkelere devretme girişimi**. Wall Street tekelleri, Avrupa kıtasındaki ülkelere ekonomik yeniden inşalarında **gerekli olmayan şeyleri satarak** bu amaca ulaşmayı umuyorlar. Oraya makine aletleri ve önemli sanayi için hammadde değil, üretilmiş mamul ihraç ediyorlar. Bu ithal üretilmiş mamuller, Batı ülkelerinin endüstrilerinin önemli kollarını boğmak ve **işçi sınıfını kronik işsizliğe mahkûm etmekle tehdit ediyor**. Bu nedenle, başlangıcından beri birçok Avrupa ülkesinin **Marshall Planı'na katılmayı reddetmesine şaşırmamalı**.

Bu ülkelerin hükümetleri, sözde "Amerikan yardımı" ile, ülkelerin milletlerinin bağımsızlığı ve egemenliği için **ciddi bir tehlike yarattığının farkına vardılar**. Emperyalistlerin insanları aldatmaya ve direnişlerini kırmaya yönelik çabalarına rağmen, **sinsi, entrikacı Wall Street'e karşı** muhalefet önlenemez bir şekilde büyüyor. İşçi sınıfı, anavatanlarını Amerikan emperyalizmine satma konusunda uzlaşamazlar. Ülkelerini köleleştirmeyi hedefleyen Marshall Planını reddettiler. Bu planı yenmeliyiz ve **bunu dünya işçilerinin yararına yapmalıyız**.

Sovyetler Birliği ile Amerikalılara açgözlü el uzatan bir grup ülke karşılaştırıldığında arasında büyük bir fark vardır. Biz sadece kendi gücümüze umutlandığımızdan, **kimsenin yardımına ihtiyacımız yok**. Bizim, partinin doğru bir lider çizgisi olduğundan ve bu çizgiyi gerçekleştirilmek için kitleleri örgütleyebildiğimizden, biz güzide başarıya ulaşırız. Diğer ülkelere bakın. Kaç tane İktidar partisinde doğru bir çizgiye sahip olan ve bunu yürüten var? Aslında şu anda dünyada böyle bir parti yok, çünkü hepsi umutsuz yaşıyor, kaotik krizlerle kafaları karışmış ve bataklıktan çıkmanın yollarını bulamıyorlar. Sadece bizim partimiz durumun nasıl yönetileceğini ve başarıya doğru nasıl ilerleyeceğini biliyor. Marksizm'in sahneye çıktığından bu yana yüz yıl oldu. **Bu dönemde onlarca ve yüzlerce burjuva hükümeti Marksizm'i yıkmaya çalıştı**. Peki ne oldu? Marksizm ayakta kalırken burjuva hükümetleri vefat etti. Ve yoldaşlar, **başarımız için Marks, Engels ve Lenin bayrağı altında çalışmak ve mücadele etmek zorundayız**. Bundan şu sonuç çıkar: Sonuna kadar Marks, Lenin ve Engels'in büyük bayrağına sadık olun. **Sonuna kadar, tüm ülkelerdeki kardeşçe, birleşik proleterlerin amacına sadık olun**.

(Coşkulu alkışlar ve Stalin Yoldaşa selamlar.)

Kaynak;

"Stenographic Record of a Speech by Comrade J. V. Stalin at a Special Session of the Politburo, March 14, 1948," March 14, 1948, History and Public Policy Program Digital Archive, ROC-MFA
105.11/61.15. Published in CWIHP Working Paper No. 12.

Stalin in İngiliz Emek partisi delegesi ile gizli toplantısından

14 Ekim 1947

(...)

Yoldaş Stalin, cevabının uzun olması nedeniyle özür diledi. Şüphesiz ki, kimseye "ders vermek " niyetinde değil. Ama soruyu detaylı olarak cevaplamak zorunda kaldı.

Zillacus- Son zamanlarda yayımlanan dokuz Avrupa Komünist Partisinin manifestosu, Batı Avrupa 'da mümkün olan her şekilde abartılacak ve Komintern'in (Komünist Enternasyonal) yeniden canlanması olarak sunulacak. Yine, komünistlerin dünya egemenliğini kurmak için uygarlığa karşı bir komplo düzenlediklerini söyleyecekler. Zilliacus, bütün bunlara kesinlikle inanmıyor, ama eğer Generalissimo Stalin, dokuz Komünist Partinin bu deklarasyonunun anlamı üzerine görüşünü ifade eder ve Komintern'in yeniden canlandırılması, ya da ulusal bağımsızlık ve farklı ülkelerin demokratik sistemleri ile ilgili komünistlerin fikrinin modifikasyonu olup olmadığını açıklarsa minnettar olur.

Yoldaş STALIN, Komintern'i canlandırmaya çalışmanın ütöpik olacağını ve komünistlerin ütopyacı olmadığını söylüyor. Komintern Komünist partilerin bir dizi ülkelerde halen bebeklik (başlangıç) döneminde iken, Birinci Dünya Savaşı sonrası ortaya çıktı. Farklı ülkelerin işçileri arasında iletişim kurulmasında rol oynadı ve işçi sınıfı liderlerinin geliştirilmesine yardımcı oldu. Bunu yaptıktan sonra, temel-birincil önemini kaybetti. Şimdi çoğu ya da en azından birçok ülkede, Komünistler büyük partilere dönüştüler. Ancak, Stalin Yoldaş, farklı şartların bulunduğu İngiltere'yi hariç tutmaktadır. İtalya, Fransa, Polonya ve diğer bazı ülkeler söz konusu olduğunda, Komünist Partiler kendi liderleri olan nüfuzlu, geniş kitlelere dönüştü.

Bu diğer ülkelerde de mümkündür. Şu anda, bu kitle partilerini bir merkezden yönetmeye çalışmak, hayalperestlik olacaktır. İnanıyorum ki, Komintern'in varlığı için hiçbir neden kalmamıştır. Tarihe geri dönüş aptalca olur.

Dokuz Komünist Partinin beyanını şu şekilde anladım: Komünistler, her şeyden önce, bireysel ülkelerin bağımsızlık ve (kendi) egemenliklerini ve aralarındaki dayanıklı barışı savunmak isterler. Onlar demokrasiye karşı tepkilere ve faşizmin kalıntılarına karşı savaşımaya devam etmek istiyorlar. Dahası, işçi sınıfının durumunu ciddi olarak iyileştirmek istiyorlar ve her zaman bunu engellemeye çalışanlara karşı olacaklar. Genel olarak Emperyalizme ve herhangi bir ülke tarafından dünya üstünlüğüne direnmek istiyorlar. Eğer Sosyalistler bu meselelerle başa çıkma gereğini anlamazlarsa, o zaman, komünistlerin kendilerinin tüm demokratik güçleri bir araya getirme tehlikesi vardır.

THOMAS (güler), uyarı için Yoldaş Stalin'e teşekkür etti.

Yoldaş STALIN (güler) diyor ki: "bir şey değil". Bana burada dokuz Komünist Partinin manifestosunun Sovyetler Birliği'nin politikasını değiştirip değiştirmeyeceği sorulmuştu. Sovyet politikasını değiştirmez ve değiştiremez. Sovyetler Birliği, ABD ve İngiltere dahil olmak üzere tüm ülkelerle politik ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesini destekledi ve desteklemeye devam ediyor. Başka ülkeler Sovyetler Birliği ile iyi ilişkiler kurmak istiyorsa, bu ülkenin ya da bu ülkenin ekonomik sistemi ne olursa olsun, Sovyetler Birliği tarafından memnuniyetle karşılanacaktır. Eğer istemiyorlarsa, onlar olmadan yapmaya çalışacağız. Başkalarının sağduyu görmesini düşünüp taşınmasını bekleyebiliriz. Biz sabırlı insanlarız.

ZILLIACUS, konuşma için Stalin yoldaşına teşekkür etti. Bu konuşma oldukça faydalı olacak. Heyet üyelerinin, SSCB ve Büyük Britanya arasındaki karşılıklı anlayışın ve dünya barışının sebebi için sürekli olarak mücadele etme kararlılığını güçlendirecektir.

Yoldaş STALIN, kendi adına, İngiliz işçi sınıfının temsilcileriyle kalpten-kalpe konuşma şansı verdiği için heyete teşekkür etmek istediğini söyler. Bu, yoldaş Stalin'e büyük bir memnuniyet verir. Her ne olursa olsun, hükümetler ne olursa olsun, İngiltere ve Rusya işçileri daima dost kalacaklardır.

[RSASPH, f. 558, inv. 11, file 286, pp. 21-41, 59]

Joseph V. Stalin'den Azerbaycan'ın Demokratik Partisi Lideri Ja'far'a Pishevari ye mektup

Stalin

8 Mayıs 1946

Pishevari yoldaşa,

Bana öyle geliyor ki, İran içinde ve uluslararası boyutta mevcut durumu yanlış değerlendiriyorsunuz.

İlk olarak. Azerbaycan'ın tüm devrimci taleplerini hemen şimdi karşılamak istiyorsun. Ancak mevcut durum, bu programın gerçekleştirilmesini engellemektedir. Lenin, devrimci **talepleri, pratik talepler olarak öne sürüyordu- vurgulayarak söylüyorum-** sadece, ülkenin dış düşmanla başarısız savaşın hızlandığı, ciddi bir devrimci kriz yaşandığı zamanda (ki) **pratik talepler olarak**. 1905'te Japonya ile başarısız savaşta (döneminde), ve 1917'de Almanya ile başarısız savaş sürecinde durum böyleydi. Sen burada Lenin'i örnek almak (özenmek) istiyorsun. Bu çok iyi ve takdire değer.

Ancak, bugün İran'daki durum tamamen farklı. İran'da büyük bir devrimci kriz yok. İran'da az sayıda işçi var ve bunlar kötü organize edilmiş durumda. İran köylülüğü hala ciddi bir aktivizm göstermiyor. İran, İran'ın devrimci çevrelerini, askeri başarısızlıklar nedeniyle zayıflatabilecek dış bir düşmanla savaş yürütmüyor. Sonuç olarak, İran'da, 1905 ve 1917'de Lenin'in taktiklerini (*uygulamak için*) destekleyebilecek böyle bir durum yok.

İkincisi. Elbette, **eğer Sovyet birlikleri İran'da kalmaya devam etmiş olsaydı**, Azerbaycan halkının devrimci talepleri için mücadelesi amacının başarısına güvenebilirdiniz. Fakat onları (*Sovyet Birlikleri*) artık **İran'da tutamazdık**, çünkü İran'daki Sovyet birliklerinin varlığı, Avrupa'daki ve Asya'daki özgürlükçü (*kurtuluşcu*) politikalarımızın temellerini zayıflatırdı. İngilizler ve Amerikalılar, eğer Sovyet birlikleri İran'da kalabilirlerse, o zaman neden İngiliz birlikleri Mısır, Suriye, Endonezya, Yunanistan ve aynı zamanda, Çin, İzlanda, Danimarka'da Amerikan birlikleri kalamasın dediler. Bu nedenle, bu "aracı" [*oruzhiie*] (*kılıf, nedenlenme*) İngiliz ve Amerikalıların ellerinden almak,

sömürgelerdeki kurtuluş hareketlerini serbestlemek ve böylece özgürlükçü politikamızı daha haklı ve verimli kılmak için İran ve Çin'den birliklerimizi çekmeye karar verdik. Sen, bir devrimci olarak, aksini yapamayacağımızı kesinlikle anlayacaksın.

Üçüncü. Bütün bu söylenenlerden, **İran'daki durumla ilgili olarak şu sonuca ulaşılabilir.** İran'da büyük (*derin*) bir devrimci kriz yok. İran'da dış düşmanlarla olan bir savaş durumu yok ve sonuç olarak, tepkiyi zayıflatacak ve krizi derinleştirecek hiçbir askeri başarısızlık yok. Sovyet birlikleri İran'da kaldığı sürece, Azerbaycan'daki mücadeleyi başlatma ve geniş kapsamlı talepleri olan, yaygın bir demokratik hareket kurma şansınız olurdu. Ama askerlerimiz ayrılmak zorundaydı ve İran'dan ayrıldı. İran'da şimdi ne var? **İran'ın en gerici unsurlarını temsil eden İran'daki Qavam hükümetinin Anglophile çevreleriyle bir çatışması var.** Qavam geçmişte olduğu kadar gerici olsada, (*Qavam*) şimdi kendini savunma çıkarları ve hükümetinin savunması için, bazı demokratik reformlar yürütmeli (*yürütecek*) ve İran'daki demokratik unsurlar arasında destek aramalıdır (*arayacaktır*).

Bu koşullar altında taktiklerimiz ne olmalı? Bu çatışmayı, Qavam [virvat ustupki u Kavama]' den tavizler kazanmak için kullanmamız gerektiğine inanıyorum, ona destek vermek Anglophiles ları izole etmek ve böylelikle, İran'ın daha da demokratikleşmesi için bazı temeller oluşturmak.

Size bütün tavsiyemiz, bu varsayımdan kaynaklanmaktadır. Şüphesiz ki, birisi farklı bir taktik benimseyebilir: her şeye tükür, Qavam dan uzaklaşmak ve **böylece Anglophile gericilerinin zaferini sağlamak.** Ancak, **bu bir taktik değil, aptallık olurdu.** Bu, gerçekte, Azerbaycan halkının ve **İran demokrasisinin davasına ihanet olurdu.**

Dördüncüsü. Siz, öğrendiğime göre, sizi ilk önce gökyüzüne yücelttiğimizi ve sonra da sizi uçurumun dibine soktuğumuzu ve sizi küçük düşürdüğümüzü söylersiniz. Bu doğruysa, bizi şaşırtır. Gerçekten ne oldu? Burada, her devrimcinin bildiği tekniği kullandık.

Bugün İran'ın durumuna benzer bir durumda, eğer kişi hareketin izlediği belirli bir minimum **taleplere ulaşmak istiyorsa,** hareketin ilerlemesini istiyorsa, asgari taleplerin ötesine ilerlemek ve hükümet

için bir tehdit oluşturmak istiyorsa, Hükümetten alınan tavizleri garanti altına almak istiyorsa (*bu taktiği kullanır*). Çok ilerlemiş olmasaydınız, İran'daki mevcut durumda bu Qavar hükümetinin şimdi yapmak zorunda olacağı talepleri [imtiyazları]yerine getirme şansı olmazdı.

Devrimci hareketin yasası işte böyle. Senin için bir küçük düşmenin sözü bile edilemez. Seni küçük düşürmeye izin verebileceğimizi düşünmen çok garip.

Tam tersine, eğer mantıklı davranırsanız ve bizzat Azerbaycan'ın mevcut somut duruşunu yasallaştıracak olan talepleri, bizim moral desteğimizle ararsanız, o zaman Orta Doğuda hem Azeriler tarafından hem de İran'ın ilerici demokratik hareketinin öncüsü olarak kutsanmış olursunuz.

Stalin

8 Mayıs 1946

Rusça dan İngilizceye çevirisi ne gösterilen kaynak (kaynak tek olduğundan, doğruluğunu- çarpıtma olmadığını- başka bir kaynak gereksinimi var)

May 08, 1946, History and Public Policy Program Digital Archive, AVP RF, f. 06, op. 7, p. 34, d. 544, ll. 8-9; translation for CWIHP by Vladislav M. Zubok. Published in CWIHP Working Paper No. 15.

Stalin'in Kırım Tatarları Sürgünü üzerine gizli mektubu

ÇOK GİZLİ

DEVLET SAVUNMA KOMİTESİ

Devlet Savunma Komitesi sayılı KHK 5859ss

Mayıs 11, 1944

Moskova Kremlin

Kırım Tatarları Üzerine

[2inci Dünya Savaşı]- Yurtsever Savaşı sırasında, birçok Kırım Tatarları, Kırım'ı savunan Kızıl Ordu birimlerini terk ettiler, ve düşman saflarına geçerek , Kızıl Ordu'ya karşı savaşmak için, Almanlar tarafından oluşturulan gönüllü ordu birimlerine katılarak Anavatana ihanet ettiler; Kırımın Alman faşist birlikleri tarafından işgali sırasında "Alman cezalandırma kıtası " üyeleri olarak, Kırım Tatarları , özellikle Sovyet partizanlarına karşı vahşi misillemeleriyle kendilerini gösterdiler, ve ayrıca Alman istilacılarına, Sovyet vatandaşlarının şiddet kullanarak toparlanmasını organize etme, (onları) Almanlar için köleleştirme ve Sovyet halkının kitlesel imhasına yardım ettiler .

Kırım Tatarları, Alman istihbarat organlarının düzenlediği, sözde "Tatar milli komite"lerine katılarak, Alman işgal makamlarıyla aktif iş birliği yaptılar ve genellikle casus ve sabotajcılarla Kızıl Ordunun arka cephesine sızmak için, Almanlar tarafından kullanıldılar. Kırım Tatarlarının desteğiyle, başrolünün Beyaz Muhafız -Tatar muhacirlerin ce oynandığı "Tatar milli komiteleri", faaliyetlerini Kırım Tatarı olmayan nüfusa zulüm ve baskı ya yönelttiler, Alman silahlı kuvvetlerinin yardımıyla, Kırımı zorla Sovyetler Birliği'nden ayırmak için hazırlık çalışmalarına katıldılar.

Yukarıda anılan olgular dikkate alarak, Devlet Savunması Komitesi (aşağıdaki) kararları aldı;

1- Tüm Tatarlar Kırım topraklarından sürgün edilecek ve Özbek SSC bölgelerinde özel yerleşimlere ve kalıcı olarak yerleştirilecekler. Yeni-

yerleşim görevi Sovyet NKVD ye verilecek. Sovyet NKVD (yoldaş Beria) 1 Haziran 1944 de, yeni-yerleşim (*faaliyetini*) tamamlayacaktır.

2- Yeni- yerleşimin aşağıdaki yöntemler ve koşulları yerine getirilecektir:

a. Özel yerleşimcilerin yanlarında kişisel eşyaları, giyim, ev eşyaları, mutfak eşyaları ve en fazla aile başına 500-kilogram yiyecek almaları **müsaade edilecektir.**

Geride bırakılan mülk, binalar, mobilya ve çiftlik arazilerine yerel yetkililer tarafından el konulacaktır; bütün sığır ve süt ineği, kümes hayvanları vs., vs. Et ve Süt Endüstrileri Halk Komiserliği tarafından, tüm tarımsal ürünlere, SSCB Satın Alım Halk Komiserliği tarafından, atlar ve diğer hayvanlara SSCB Devlet Tahıl Halk Komiserliği, sığır yetiştiriciliğine SSCB Çiftlikler ve Hayvancılık Halk Komiserliği tarafından el konulacaktır.

Her nüfuslu yerde ve her çiftlikte el değiştiren hayvan, tahıl, sebze için değişim (*el değiştirme*) **makbuzları verilecektir.**

Bu yıl, 1 Temmuz'a kadar, SSCB NKVD, Tarım, Et ve Süt Sanayii Halk Komiserliği, Devlet Tahıl ve Hayvancılık Çiftlikleri Halk Komiserliği ve Satın Alma Halk Komiserliği, SSCB Halk Komiserleri Konseyi'ne, yerleşimcilere hayvan, kümes ve tarımsal ürün için, **onlardan alınan makbuzlar temelinde, geri ödenmesi yöntemi üzerine öneri sunmaları** gerekiyor.

b.... özel yerleşimcilerden, hayvan, tahıl ve tarımsal ürünlerin alımını kolaylaştırmak için, SSCB Ziraat Halk Komiserliği (yoldaş Benediktov), SSCB Tedarik Halk Komiserliği (yoldaş Subbotin), SSCB Et ve Süt Sanayi Halk Komiserliği (yoldaş Smirnov) ve SSCB Devlet Grain ve Hayvancılık Çiftlikleri Halk Komiserliği (yoldaş Lobanov), yoldaş Gritsenko ile koordinasyon içinde, Kırıma **gerekli sayıda işçilerin göndermeleri** gerekir.

c. Demiryolu Halk Komiserliği (yoldaş Kaganovich) özel yerleşimcilerin Kırım'dan Özbek SSR e, özel olarak oluşturulmuş trenler kullanılarak, SSCB NKVD ile birlikte tasarlanmış programa

göre, taşınmasını organize edecektir. Trenlerin sayısı, yükleme istasyonları ve hedef noktaları SSCB NKVD tarafından belirlenecektir.

Ulaşım için ödemede, mahkumların nakledildiği oran, esas olarak alınacaktır;

d. Özel yerleşimcilerin her treni için, SSCB Halk Komiserliği Halk Sağlığı (yoldaş Miterev) SSCB NKVD ile koordine edilecek bir zaman çerçevesi içinde, bir hekim ve iki hemşire, bunun yanı sıra uygun sayıda ilaçların temini ve transit de olan özel yerleşimciler için tıbbi ve ilk yardım bakımını sağlayacaktır;

SSCB Ticaret Halk Komiserliği (yoldaş Liubimov) özel yerleşimcileri taşıyan **bütün trenlere gündelik sıcak yiyecek ve kaynar su sağlayacaktır.**

Transit içindeki özel yerleşimcilere yiyecek sağlamak için, Ticaret Halk Komiserliği Ek 1 No da miktarı belirtilen **gıda malzemelerini tahsis edecektir.**

3. Bu yılın 1 Haziran ayına kadar, Özbekistan Komünist Partisi Merkez Komitesi (Bolşevik) Sekreteri yoldaş Iusupov, Halk Komiserleri Özbek SSR Konseyi Başkanı, yoldaş Abdurakhmanov ve Özbek SSR İçişleri Halk Komiseri, yoldaş Kobulov, özel yerleşimcilerin kabulü ve yerleşimine ilişkin aşağıdaki adımları hayata geçireceklerdir:

a. Kırım ASSR dan SSCB NKVD tarafından gönderilen **140 bin ila 160 bin** özel yerleşimciler- Tatarlar, Özbek SSR içinde kabul edip yerleştirmek.

Özel yerleşimcilerin yerleşimi **kollektif çiftliklerde**, var olan **devlet tarım topluluklarında**, işletmelere bağlı çiftliklerde ve fabrika topluluklarında, **tarım ve sanayide oluşacaktır;**

b. Özel yerleşimciler iskân edildikleri oblastlarda, oblast yürütme kurulu başkanı, oblast komitesi sekreteri ve NKVD yönetimi başkanından oluşan komisyonlar kurulacak, yeni gelen özel yerleşimcilerin kabul ve dağıtımı ile ilgili **tüm tedbirlerin uygulanması sorumluluğu verilecektir.**

c. Yeni gelen özel yerleşimciler kabul dağıtımı ve organizasyon için, Raion yürütme komitesi başkanı, NKVD raion şube başkanı ve Raion (*bölge*) komitesi sekreterinden oluşan Raion Troikas organize etmek;

d. Özel yerleşimcilerin **otomotiv taşınmasını düzenlemek**, bu amaç için **her işletmenin ve kurumların araçlarını mobilize etmek**;

e. Yeni gelen özel yerleşimcilere **çiftlik arazisi vermek** ve onlara **inşaat malzemeleri sağlayarak evlerinin inşasına yardımcı olmak**;

f. Yerleşim Raionu içinde, SSCB NKVD tarafından muhafaza edilecek, özel NKVD komutanı karargâhı organize etmek;

g. Bu yılın 20 Mayıs'ında, Özbek SSR Merkez Komitesi ve Konsey Halk Komiserleri özel yerleşimcilerin, trenlerin ulaşım noktalarını gösteren, oblastlar ve raionslarda yerleşimi için planı, SSCB NKVD (yoldaş Beria)ya sunmaları gerekiyor.

4. Yerleşim yerlerinde **Evlerin kurulması ve inşası için**, Ziraat Bankası (yoldaş Kravtsov) tarafından Özbek Sovyet'ine gönderilen yerleşimcilere, Aile **başına, yedi yıllık, en fazla 5000 ruble kredi verilecektir.**

5. Haziran-Ağustos 1944 döneminde, SSCB Halk Komiserliği (yoldaş Subbotin) tarafından, Özbek SSR Halk Komiserleri Konseyine, **özel yerleşimcilere dağıtım için, her ay, eşit miktarlarda, un, öğütülmemiş tahıl ve sebze tahsis edilecektir.** 2. Nolu Ek uyarınca,

Un, öğütülmemiş tahıl ve sebze Haziran-Ağustos döneminde özel yerleşimcilere, terk ettirildikleri alanlarda, onlardan alınan tarımsal ürün ve hayvanların geri ödenmesi olarak, **ücretsiz dağıtılacaktır.**

6. Özbek, Kazak ve Kırgız SSR yerleşim bölgelerindeki NKVD birliklerinin otomotiv **taşıma kapasitesini çoğaltmak için**, Mayıs-Haziran 1944 dönemi sürecinde, Savunma Halk Komiserliği (yoldaş Khrulev) yenilenen **100 "Willys" 3 motorlu araç ve 250 kamyon tedarik edecektir.**

7. 20 Mayıs 1944 de, Petrol ve Petrol Ürünleri Ulaştırma ve Temini

Ana İdaresi (yoldaş Shirokov) SSCB NKVD tarafından belirtilen yerlere, **400 ton benzin tahsis ve tedarik edecek** ve 200 ton benzin Özbek SSR Halk Komiserliğinin kullanımına bırakılacaktır

[Bu amaçla] benzin tedariki, diğer tüm tüketicilere tekabül eden tedarikteki azalma ile birlikte gerçekleştirilecektir.

8. Bu yılın 15 Mayıs'ında, SSCB Orman Bakanlığı Ana Tedarik İdaresi, SSCB Konseyi Halk Komiserleri (yoldaş Lopukhov), elimizdeki bütün araçlar kullanılarak, Demiryolu Halk Komiserliğine, 75,000 adet, 2,75 **metrelik tiren panoları sağlayacaktır.**

9. Bu yılın Mayıs ayında, Maliye Halk Komiserliği (yoldaş Zverev) SSCB Halk Komiserleri Konseyi rezerv fonundan, SSCB NKVD ye, **özel önlemlerin uygulanması için, 30 milyon ruble aktaracaktır,**

J. Stalin

Devlet Savunma Komitesi Başkanı

Cc: Yoldaşlar Molotov, Beria, Malenkov, Mikoian, Voznesenskii, Andreev, Kosygin, Gritsenko Iusupov, Abdurakhmanov, Kobulov (Özbek SSR NKVD), Chadaev- tüm belge; Shatalin, Gorkin [okunamadı] Smirnov, Subbotin, Benediktov, Lobanov, Zverev, Kaganoviç, Miterev, Liubimov, Kravtsov, Khrulev Zhukov, Shirokov, Lopukhov- uygun bölümler.

Çevirenin Yorumları:

1. Sol üst köşedeki Notasyon: "Devlet Savunma Komitesi Sekreterliği ne (Bölüm II) iade edilecektir.
2. İlk sayfanın sol kenarı boyunca yazılan: "bu kararnamenin kopyasının veya alıntısının yapılması kesinlikle yasaktır."
3. Willys-Overland İkinci Dünya Savaşı sırasında Sovyetler Birliğine verilen bir cip modeli geliştirdi ve seri üretim yaptı.

Stalin'in Lord W. Beaverbrook ile konuşmasının kaydı

29 Eylül 1941

Çok gizli

Beaverbrook: İlerlemeyi rapor etmek ve Amerika Birleşik Devletleri'nin rolünü kutlamak için Perşembe günü konferansta konuşma davetini değerlendirmenize sunacağım. Böyle bir performans bir zafer atmosferi yaratacak, ortak cepheyi güçlendirecek ve İngiltere, ABD ve hatta Fransa üzerinde güçlü bir izlenim bırakacaktır. Üç ülkenin de yararına olacak toplantıdan en iyi sonucu almaya çalışıyorum.

Stalin: Buna gerek görmüyorum. Artı, çok meşgulüm. Uyumak için zamanım bile yok. Molotov yoldaşın konuşmasının oldukça yeterli olacağını düşünüyorum.

Beaverbrook'un konferans delegelerini Kremlin'e getirme önerisi üzerine, Stalin yoldaş yine meşguliyetine işaret ediyor. Beaverbrook, bu konuyu döneceğini belirtiyor.

Beaverbrook: Amerika'nın yardımıyla, %50'den fazlası hafif, geri kalanı ağır olmak üzere 500 tank teslim edebiliriz.

Stalin: Hafif tankların ağırlığı ve silahların kalibresi nedir?

Beaverbrook: 7-8 ve 13 ton ve kalibre- 37 ila 40 mm.

Stalin: Küçük tankların 7 tondan az olmadığı ve silahların 37 mm'den az olmadığı konusunda hemfikiriz. Ama sayıyı artırmak mümkün mü?

Beaverbrook: Şimdi önümüzdeki 8 ay boyunca tedarikten bahsediyoruz. O zaman daha fazlasını verebiliriz. Teklifimizde olasılıkların sınırına ulaştık. Elbette Arkhangelsk limanını açık tutmak gerekli olacak.

Harriman: Amerikan tanklarının Arkhangelsk'e, Vladivostok'a veya İran üzerinden nereye gönderilmesini istersiniz? Şimdi bir karar veremezsek bu konu elbette komisyonda çözülebilir.

Stalin: Arkhangelsk'e, cepheye daha yakın.

Beaverbrook: Bildiğim kadarıyla orada çok az vinç var.

Stalin: Vinç sayısı artırılabilir.

Beaverbrook: Şimdi havacılığa geçelim. İngiltere'den ayda 200 avcı uçağı 8 ay ve sonrasında da daha fazla göndereceğiz. Savaşçı türlerinde herhangi bir değişiklik yapmayı kabul etmezsek, hurri topları, tükürük ateşleri veya diğer türleri göndermeyi planlıyoruz. Onları deniz yoluyla Arkhangelsk'e göndermemiz gerekecek (onları hava yoluyla göndermek imkânsız), tabii ki demonte olarak.

Stalin: Lord Beaverbrook kasırgaların ve ateş ateşlerinin ağırlığının ne olduğunu söyleyemez.

Beaverbrook: Şimdi söyleyemem.

Stalin: hangi motorlar?

Beaverbrook: 800 beygir gücündeki Merlin, Rolls Royce motorları. Bu savaşçılar İngiltere'yi kurtardı.

Stalin: Literatürden bildiğim kadarıyla, güç 1000 beygir gücü olmalı.

Beaverbrook: büyük olasılıkla. Yarın size daha kesin anlatabilirim.

Stalin: Petrol (diğer gerekli eşyalar) silahlarla sağlanacak mı?

Beaverbrook: evet, silahlar ve mühimmat.

Stalin: Her uçak için 20 sorti için cephane bulundurmanız tavsiye edilir. "tomahawklar" sadece 4-5 sorti için cephaneye sahipti ve pilotlarımız bunu çok yetersiz görüyordu.

Beaverbrook: İngiltere'den tomahawklara 1.100.000 mermi için cephane gönderdik, 3.150.000 Amerika'dan gönderildi. 10 Ekim'de, 200.000'i zırh delici ve 100.000'i izleyici olmak üzere 500.000 kişi gelecek. Şimdilik bunun yeterli olacağını düşünüyorum, yoksa göndereceğiz. Uçakları hareketsiz tutmakla ilgilenmiyoruz.

Stalin: Uçaklarımız yanlarında küçük kalibreli makineli tüfekler için 600 mermi, büyük kalibreli makineli tüfekler için 300 ve 20 mm toplar için 150 mermi alıyor. Bu sayılar 20 ile çarpılmalıdır. Uçak bizimle bir

ay beş gün yaşıyor, bu da 20 sortiye denk geliyor. Belirtilen mühimmat miktarına sahip değilseniz, uçak bir süre hareketsiz kalabilir.

Beaverbrook: Bu hesaplama, eğer her kalkışta uçak her seferinde alınan tüm malzemeleri tüketecekse doğrudur. Her halükârda, uçaktan maksimum fayda sağlamakla ilgileniyoruz ve savaşçılara yeterli mühimmat tedarikini sağlayacağız.

Harriman: Verilen rakamlara şaşıyorum.

Stalin: Makineli tüfeğimiz dakikada 2400 mermi, büyük kalibreli- 1100-1200, 20 mm top- 800 ve 23 mm- 580 mermi atıyor. Her uçak 500-600 mermi alıyor. Bu 15 sn.

Beaverbrook: bu doğru. Bu konudaki İngiliz deneyiminin sonuçlarını sizlerle paylaşacağım.

Stalin: Biz izli mermi almıyoruz. Tecrübe onların işe yaramaz olduğunu gösterdi. Yangın mermilerine ihtiyacımız var.

Beaverbrook: kundakçı da gönderilebilir. Zırh delmeye ihtiyacınız var mı?

Stalin: evet, yapıyoruz. Aynı türden uçakları almak mümkün değil mi: ya kasırgalar ya da ateşler, böylece pilotlarımızın ustalaşması daha kolay olsun?

Beaverbrook: Dün seni de tükürük ateşine sahip olmak istediğin anlamında anladım ve bugün bir emir verdim, tabii ki iptal edebilirim?

Stalin: Dün sadece ateşli ateşleri tercih edeceğimizi söyledim. Mümkün değilse, sadece "kasırgaları" almaya hazırız.

Üç tonluk makineli tüfek tanketleri olduğunu söylüyorlar. Bize onları temin edebilir misiniz?

Beaverbrook: Bu noktaya biraz daha geleceğiz.

Harriman'ı 9 ay içinde Amerika Birleşik Devletleri'nden 1.800 uçak göndermeye ikna ettim, bunların yaklaşık 100'ü Ekim'de, 150'si Kasım'da, 200'ü Aralık'ta, 200'ü Ocak'ta ve geri kalanı da önümüzdeki 5 ay içinde gönderilecek. Büyük Britanya ve Amerika Birleşik Devletleri

arasındaki anlaşma. Her aylık gönderinin yarısı bombardıman uçakları olacak. Dövüşçüler az sayıda tomahawk türünden, geri kalanı ise Katigavk türünden olacaktır. Bu geliştirilmiş bir tomahawk tipidir ve bu tipe aşına pilotların Katigavk'ta yeniden ustalaşmaları gerekmeyecektir. İsteğinize göre yarıçap 600 ila 700 kilometre arasında olacak ve bombalar ortalama bir ton, bazıları daha büyük, bazıları daha küçük olacak.

Stalin: çift motorlu mu?

Beaverbrook: tümü çift motorlu. Bu numaranın bir kısmı İngiltere'den gönderilecek.

Stalin: Dün, savaşçılardan daha çok bombardıman uçağı alma arzusunu, yani %75-25 oranında ifade ettik.

Beaverbrook (ellerini havaya kaldırarak): Bu kesinlikle imkânsız.

Stalin: Özel bir Sturmovik bombardıman uçağımız var. Zırhı 5-7 mm ve hatta bazı yerlerde 13 mm'dir. Tank sütunlarına ve insan gücüne çarpıyor. Toplar ve bombalarla donanmış. Motor yüksek irtifa değil, 50-150 metre yükseklikte uçuyor. Sisler çok düşük değilse, sisli hava onun için önemli değil. Savaşta büyük etkisi vardır. 23 mm'lik toplara sahip, ancak yakında 37 mm'lik toplar koyacağız. Yerdeki hız 380-400 kilometredir. Rus motoru, m-38. Tek motor. Ekip bir kişiden oluşur. Güç 1250 beygir gücü. Almanlar ondan gerçekten hoşlanmıyor. Ordunuz onu gördü.

Beaverbrook: Bunu görmek ilginç olurdu.

Başka şeyler de verebiliriz: sahra silahları, ağır Bren sınıfı uçaklar. Burada her konuyu tek tek tartışmak ve kesin çözümlere gelmek istiyorum. 8-9 ayda daha büyük çapta bir tedarik teklifi ile tekrar gelmeyi planlıyoruz. Burada belirli kararlara vardıktan sonra, geri kalan öğeler Londra ve Washington'daki tedarik komitelerine aktarılabilir. Bu plan onaylanırsa, diğer malzeme türlerini listelemeye başlayacağım.

25 kiloluk toplara ihtiyacınız var mı?

Stalin: Onlarsız yapabiliriz. Uçaksavar silahları alamaz mısınız?

Beaverbrook: Onlara sahip değiliz.

Harriman: Uçaksavar silahları üretiminde maalesef çok geride kalıyoruz, 90mm zeitlerimiz var ve yeni üretmeye başlıyoruz. Onlara çok değer veriyoruz ama bunlardan 152 silahı 9 ay içinde, u1-mm-756'yı 6 ay içinde teklif etme yetkisine sahibim. Bunlar ürettiğimiz tek iki tür, ayda yaklaşık 150.

Beaverbrook: uçaksavar silahları uçakları düşürmez. Bu yüzden savaşçıları tercih ediyoruz.

Stalin: Büyük hava saldırıları sırasında uçaksavar silahları korkutur, hedefe isabet etmesine izin vermez ve düzensiz bir şekilde bomba attırır.

Beaverbrook: Tanksavar silahlarından, zırh delici mermilerle 2 pounder alabiliriz. Artık sadece zırh delici silahlar yapıyoruz. Önümüzdeki 9 ay içinde 2750 teslim edebileceğiz. 50 mm zırh delip geçerler. Hepsi römork üzerinde.

Tomahawk'larda kullanılan 6,72 mm'nin üzerinde kalibreye sahip makineli tüfekler sağlayabiliriz. Dergi 97 ve 37 mermi içeriyor.

Piyadelerde kullanılan 3 inçlik havan topları sunabiliriz. 1500 yada ateş ediyorlar.

Stalin: hayır, onlara ihtiyaç olmayacak. Onları harçlarla değiştiriyoruz.

Beaverbrook: Size ayda 60 bin verebileceğimiz anti-tank mayınları var.

Stalin: evet, yapıyoruz.

Beaverbrook: el bombası mı?

Stalin: sahibiz.

Beaverbrook: Size bazı tanksavar tüfekleri verebiliriz ve sonra daha fazlasını verebiliriz. Sana kalibreyi yarın söyleyebilirim.

Stalin: evet, güzel.

Beaverbrook: 2-3 kişilik bir takım için takozlara ihtiyacınız var mı?

Stalin: evet, yapıyoruz.

Beaverbrook: Thomson tipi stenotomatik tüfekler, dergide 8-9 mermi var.

Stalin: hayır, onlara gerek yok. 10 yuvarlak dergimiz var.

Beaverbrook: Onları sen sipariş ettin ve biz zaten 20 bin gönderdik.

Stalin: hayır, buna ihtiyacımız yok.

Harriman: Ordu için, özellikle cip gibi iletişim için özel olarak yapılmış küçük dört tekerlekli araçlarımız var. Bunlardan 5 binimiz var.

Stalin: Tamam, alalım.

Beaverbrook: Onlara çok şey verebilir miyiz diye soracağım.

Stalin: Peki ya dikenli tel?

Harriman: Yapabilirsin.

Stalin: Ne kadar? Harriman: Sormam gerekecek.

Görüşme orada sona erdi ve devamı 6: 00'a planlandı. Ertesi günün akşamı.

Wua rf. F. 048. Açık. 48. S. 431. D. 10. L. 19-25.

Yay.: Sovyet-İngiliz ilişkileri ...- t. 1.- s. 132-136.

Kaynak

Sovyet Dış Politikası Belgeler arşivlerinden seçilen Gizli Belgeler- 1919 1941, Svitlana M, Erdoğan A

SSCB Halk Komiserleri Konseyi Başkanı'nın Büyük Britanya Lord W. Beaverbrook delegasyon başkanları ile yaptığı konuşmanın kaydı

30 Eylül 1941 çok gizli

Harriman, bu notu okuduktan sonra, İngiliz ve Amerikan delegasyonlarının başvuru listemizdeki münferit maddelere verdiği yanıtları sonuçlandıran İngilizce bir not sunar.

Stalin: Ayda 8-10 bin 3 tonluk kamyon alabiliriz. İmkansızsa, 17. ve 2. bölümlere katılmayı kabul ederler.

Harriman: Şu anda rakamlar hakkında konuşamam. Ancak sizi olabildiğince tatmin etmek için elimizden geleni yapacağız.

Stalin: Ayda 4 bin m dikenli tel bize yetmiyor. Tek seferde 10-15 bin ton almak istiyoruz. Şimdi bir ayda 2 aylık 8 bin m tedarik alamaz mısınız?

Harriman: Şimdi söz veremem.

Beaverbrook: Toluene ek olarak, size 10.000 m göndereceğiz, ancak hangi ay olduğunu bilmiyorum. Toluen içeren patlayıcı bir maddedir.

Harriman, SSCB'den alınması istenen malların bir listesini verir.

Beaverbrook: Denizcilik başvurunuzu hükümetlerimizle görüşmek üzere Birleşik Krallık'a ve ABD'ye geri dönebilmemiz için konferansın sona ermesini öneriyorum. Birleşik Krallık'ın gerçek bir iş birliği duygusuna sahip olmak için çok uzaklara gitmesini istiyorum.

Stalin: Kaç tane tanket verebilirsin?

Beaverbrook: Ayda 200 dolar ve daha sonra. Ürettiğimiz ve uygulamalarınızda bulunmayan her şeyi size vereceğiz. Bize sadece ne istediğini söylemen gerekiyor. Bu teklifi hükümetim adına yapıyorum. Çeyrek tonluk bombalara ihtiyacınız var mı?

Stalin: Yarım tonluk bombaları tercih ederiz.

Beaverbrook: Size 75 ve 750 litrelik oksijen tüpleri ve örneğin su, duman vb. Yakmak için çeşitli roketler sunabiliriz.

Stalin: Tüm bunları incelemeliyiz.

Beaverbrook: Bunu bana bağlayabilirsiniz.

Harriman: Sakıncası yoksa, büyükelçilikte özellikle tedarik sorunlarıyla ilgilenecek ve bu konuda büyükelçimize yardımcı olacak kalıcı bir temsilci bırakmak istiyorum.

Stalin: çok iyi olurdu (...)

Bu soruyu bitirdiysek, Steinhardt sonrası hakkında birkaç söz söylemek istiyorum. Bize öyle geliyor ki, yerli yabancı diplomatik misyonlardan çok etkileniyor. Savaşın en başında, Almanların beni ve Molotov yoldaşını kaçırmak için paraşüt birlikleri göndermeyi planladıkları gerçeğiyle bizi korkuttu. O sırada, hükümeti Moskova'dan ve elçilikten tahliye etmemizi önerdi. Uzun süredir Kazan'daki büyükelçiliğinin bir bölümünü elinde tutuyor.

Harriman: Bunu bilmiyordum. Bana Steinhardt'ın yardım etmeye istekli olduğu anlaşıyordu.

Stalin: Büyükelçimiz Umansky'den memnun musunuz?

Harriman: Çok konuşuyor. Aynı konuda birçok kişiye hitap ediyor ve sonuç olarak kimse infazdan kimin sorumlu olduğunu bilmiyor. Her durumda sorumlu olan bir kişiyle konuşması daha iyi olur.

Lord Beaverbrook'un Maisky'den övgüyle bahsettiği Maisky ve Cripps hakkında kısa bir görüş alışverişi var.

Harriman: Sibiryaya hava limanlarıyla ilgili dün dile getirdiğim konuya dönmek istiyorum. General Chaney kime başvurabilir?

Stalin: General Golikov'a. Hess nasıl?

Beaverbrook: 8 Eylül'de onu ziyaret ettim.

Stalin: O kadar misafirperver mi?

Beaverbrook: Pencerelerinde parmaklıklar olan kablolu bir evde. Mia'ya kendi eliyle yazılan ve Rusya'ya karşı tezin geliştirildiği 40-50 sayfalık bir muhtırayı teslim etti. İngiltere'yi kurtarmaya gelen kendisinin parmaklıklar arkasında tutulduğundan ve ailesiyle yazışmasına bile izin verilmediğinden şikâyet etti. Özellikle Hitler ile

iletişim kurmasına izin verilmesi konusunda ısrar ediyor. Churchill'in paylaşmadığı kişisel görüşüme göre, Hess birinin bilgisiyle geldi; İngiltere'de düşmeyi, destekçileri aracılığıyla İngiliz hükümetine karşı bir harekete neden olmayı ve sonra geri dönmeyi umuyordu. Ancak, belli ki, kararlaştırılan yerde karşılanmadı veya gerekli sinyalleri vermedi, yakıt bitti ve Hess paraşütle aşağı inmek zorunda kaldı. Churchill, Hess'in deli olduğunu düşünüyor.

Türkler için bir şeyler yapmak istiyoruz, bize sempati ile davranıyorlar.

Stalin: o iyi olurdu Türkiye Almanya'ya gitmek kalmaması. Ama İngiltere'nin mtdefiki gibi davranmıyor.

Beaverbrook: Bizi incitecek hiçbir şey yapmadılar, sorun yok. Irak ve İran'daki eylemlerimiz onları incitti. Onlara yardımcı olmak, ihtiyaç duymadığınız araçları teslim etmelerine yardımcı olur. Dn bin 87 lei sahra silahından bahsettim ki bu Türkler için çok şey ifade ederdi.

Stalin: Yardım etmek için, yardımın kaybolmayacağına dair garantilere sahip olmanız gerekir. Lord Beaverbrook bundan emin mi? Türkiye ile İngiltere arasında birlik yok ama tarafsızlık var.

Beaverbrook: Birliği yeniden canlandırmak istiyoruz.

Stalin: Bu bir yardım koşulu olmalıydı.

Beaverbrook: Onlardan şikâyet edemeyiz. Biz kendimiz bazı yükümlülükleri yerine getirmedik.

Stalin: Türkiye, Bulgaristan'dan ve Almanya ile ittifakından korkuyor.

Abluka Finlandiya'ya kadar uzanıyor mu?

Beaverbrook: Sanırım dağıtmaya hazırız, ama sizden bu cevaba gvenmemenizi rica ediyorum. Buna İngiltere'den daha doğru bir cevap verebilirim.

Stalin: Finlandiya, İngiltere'nin mtdefiki SSCB'ye karşı çok küstahça davranıyor. Savaşın başında eski sınırları çizmeye çalıştığını ve şimdi de bir Almanya vassalı gibi davrandığını söyledi.

Beaverbrook: Yani, Finlandiya'nın abluka altına alınması mı istiyorsunuz?

Stalin: Bu, Almanya ablukasının bir devamı olacaktır. Finlandiya çoktan sınırlarını aştı.

Bir keresinde Amerika Birleşik Devletleri başkanına Finlandiya'yı ilişkileri koparmakla tehdit edip edemeyeceğini sordum. Biliyor musunuz, Bay Harriman, ne takip etti?

Harriman: Söyleyemem ama şahsen bunun başkan için politik olarak zor olacağını düşünüyorum.

Stalin: İngiltere ile Almanya'ya karşı iş birliği ve ayrı bir barış yapılmaması konusundaki anlaşmamızın sadece orduyu değil, savaş sonrası dönemi de kapsayacak bir ittifak anlaşmasına dönüştürülmesi gerektiğini düşünüyorum, hükümetimiz tamamen bunun arkasında.

Beaverbrook: Şahsen böyle bir öneriyi destekler ve konunun gündeme getirilmesini isterim. Ortaya çıkan sorundan sorumlu bir askeri kabinemiz ve savunma komitemiz var. Savunma komitesinin üyeleri Churchill, Attlee, Eden ve Beaverbrook'tur. Hükümetin geri kalanına sormadan belirli kararlar alıyorlar.

Stalin: Üç gücün iş birliği anlaşmasını imzalayarak konferansı bitirmek mümkün mü?

Beaverbrook: Amerika için bunun zor olacağını düşünüyorum.

Harriman: Lord Beaverbrook kişisel deneyimlerinden konuşuyor. Başkanı anlaşmalarla zorlamamalısn.

Stalin: Basmıyorum, sadece soruyorum.

Harriman: Başkanın ülkesini nereye götürdüğünü anlamalısınız.

Stalin: Ama yine de Amerika'nın konumunda çok fazla belirsizlik var: Bir yandan savaşan İngiltere'yi destekliyor, diğer yandan Almanya ile diplomatik ilişkileri sürdürüyor.

Beaverbrook: Amerika, Almanya'ya zarar vermek için elinden gelen her şeyi yapıyor. Ülke, Büyük Britanya'ya karşı çok dostça davranıyor,

ancak ordu ve donanma kendi malzemelerinden ayrılmaya pek istekli değil. Roosevelt, Hopkins ve Harriman ise bunu zorluyor. Bu insanların bizler kadar dostu olmanızı isterim.

Harriman: Açıklık getirmek için, filomuzun Almanya ile savaş istediğini ve savaş kavramının tüm tanımlarına göre, Alman gemilerine ateş etme emrini almış olduğu için zaten savaşta olduğunu ekleyeceğim. Ordumuz çok küçük ama zorlukların üstesinden geliniyor.

Beaverbrook: 1 Temmuz 1942'den itibaren, 1 Ocak 1943'ten itibaren ayda 375 tank ve ayda 500 tank teslim edeceğiz. Bizlerin aynı miktarları size teslim etmemesi için hiçbir neden göremiyorum. Hükümetim adına, uçak teslimatını 1 Temmuz'dan itibaren ayda 500'e ve 1 Ocak 1943'ten itibaren 400'e çıkaracağıma söz verebilirim. Amerika aynı miktarları verirse, o zaman ayda 800 alacaksınız, bir kez daha tekrar ediyorum Birleşik Krallık'ta listenizde olmayan herhangi bir şey ürettiyorsa, size her zaman belirli bir ürün yüzdesi sağlamaya hazırız.

Stalin: Amerika'dan kamyon almayı çok isteriz.

Bir basın bildirisinin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

Beaverbrook ve Harriman: evet.

Harriman: Çin'e askeri bir görev gönderiyoruz; bunun hakkında söyleyeceğin bir şey var mı?

Stalin: Güzel olurdu ama Çin savaşmayı bıraktı.

Harriman: Çin tedarik etmeye devam ediyor musunuz?

Stalin: hayır, kendi ihtiyaçlarımızdan dolayı tedarik etmeyi bıraktık ama 4 ay önce oraya topçu ve uçak gönderdik.

Beaverbrook: Amerikalılar geçenlerde İngiltere'ye gitmek üzere Çin'e 67 bombardıman uçağı gönderdi.

Harriman: Japonya hakkında bir şeyler söyleyebilir misin?

Stalin: Tarafsızlık anlaşması imzalandığında, Çin'e yardım meselesi hiç gündeme gelmedi. Japonya'yı Almanya'dan koparmanın yolu yok. Amerika bunun üzerinde çalışıyor gibi görünüyor mu? İyi olurdu.

Harriman: Söyleyebileceğim tek şey, Birleşik Krallık ve Amerika'nın bu konuyla çok uğraştığı. Şimdi, Japonya'nın eksen güçleriyle ilişkisinin yanlışlığını anlamasını sağlamak için birleşik bir cepheyi temsil ediyoruz. Başkanın Churchill ile görüşmesinden bu yana geliştirmekte olduğumuz bu politika, şimdiden iyi sonuçlar veriyor.

Stalin: Japonya'nın İtalya olmadığı ve Almanya'ya köleliğe girmek istemediği izlenimine sahibim. Bu nedenle onu Almanya'dan ayırmak için gerekçeler var.

Konferansın yarından itibaren bitirilmesine ve bu arada bir basın açıklaması yapılmasına karar verilir.

Wua rf. F. 048. Açık. 48. S. 431. D. 10. L. 26-31.

Yay.: Sovyet-İngiliz ilişkileri ...- t. 1.- s. 136-140.

Kaynak

Sovyet Dış Politikası Belgeler arşivlerinden seçilen Gizli Belgeler- 1919 1941

Svitlana M, Erdoğan A

GG Karpov'un Rus Ortodoks Kilisesi hiyerarşilerinin JV Stalin tarafından kabulüne ilişkin notu. Eylül 1943

Archive source: Russian patriarchs of the twentieth century. The fate of the Fatherland and the Church on the pages of archival documents. Moscow. RAGS publishing house. 1999. p. 283-291

4 Eylül 1943'te Stalin Yoldaş'ın huzuruna çağrıldım ve burada **bana şu sorular soruldu:**

- a) Metropolitan Sergius nedir (yaşı, fiziksel durumu, onun kilisedeki yetkisi, yetkililere karşı tutumu),
- b) Metropolits Alexy ve Nicholas'ın kısa bir açıklaması,
- c) Tikhon'un patrikliğe ne zaman ve nasıl seçildiği,
- d) Rus Ortodoks Kilisesi'nin yurtdışıyla ne tür bağları olduğu,
- e) Ekümenik, Kudüs ve diğerlerinin Patriklerinin kimler olduğu,
- f) Bulgaristan, Yugoslavya, Romanya'daki Ortodoks Kiliselerinin liderliği hakkında ne bildiğim,
- g) Metropolits Sergius, Alexy ve Nicholasın şu anda hangi maddi koşullarda oldukları,
- h) SSCB'deki Ortodoks Kilisesi cemaatlerinin sayısı ve piskoposluk sayısı.

Yukarıdaki soruları yanıtladıktan sonra, bana üç kişisel soru soruldu:

- a) ben Rus muyum
- b) hangi yıldan itibaren partideyim,
- c) Ne tür bir eğitime sahibim ve hangi nedenle kilise konularına aşinayım.

Bundan sonra Stalin Yoldaş şunları söyledi:

- Kilisenin önderliğiyle irtibat kuracak özel bir organ yaratmak gerekiyor. Bu konudan ne tür önerileriniz var?

Bu konuya tam olarak hazır olmadığım konusunda çekince koyup SSCB Yüksek Sovyet'i bünyesinde bir din işleri departmanı kurulması için bir teklifte bulundum ve Bütün- Rusya Merkez Yürütme Komitesi bünyesinde kalıcı bir din işleri komisyonu olduğu gerçeğinden hareket ettim.

Stalin yoldaş beni düzelterek, **SSCB Yüksek Sovyet'i altında bir din işleri komisyonu veya departmanı kurmaya gerek olmadığını**, Birlik Hükümeti altında özel bir organ örgütlemekten bahsedildiğini ve bunun bir komite veya konsey oluşturmakla ilgili olabileceğini söyledi. Ve benim fikrimi sordu.

Bu soruya cevap veremeyeceğimi söylediğimde, biraz düşündükten sonra Stalin Yoldaş şunları söyledi:

- 1) Birlik Hükümeti altında, yani Halk Komiserleri Konseyi altında, Rus Ortodoks Kilisesi İşleri Konseyi olarak adlandıracağımız bir Konsey organize etmek gerekli;
- 2) Birlik Hükümeti ile Patrik arasındaki ilişkilerin yürütülmesi Konsey'e görev olarak verilecektir;
- 3) Konsey bağımsız kararlar, rapor vermez ve Hükümetten talimatlar alır.

Bundan sonra Stalin Yoldaş, Malenkov, Beria Yoldaşlarla Metropolitan Sergius, Alexy, Nicholas'ı kabul edip etmeyeceği sorusu üzerine görüş alışverişinde bulundu ve aynı zamanda bana Hükümetin onları kabul edeceği konusuna nasıl baktığımızı sordu.

Üçü de bunu olumlu bir etken olarak gördüklerini söylediler.

Ondan sonra, tam orada, Stalin'in dacha'sında, Metropolitan Sergius'u telefonla aramak ve Hükümet adına şunları iletmek için bir emir aldım:

"Birlik Halk Komiserleri Konseyi'nin temsilcisi sizinle konuşuyor. Hükümet, sizin ihtiyaçlarınızı ve var olan tüm sorunlarınızı dinlemek için sizi ve Metropolitans Alexy ve Nicholas'ı kabul etmeyi istiyor. Hükümet sizi ya bugün, bir buçuk saat içinde veya eğer bu saat size uymazsa, resepsiyon yarın (Pazar) veya sonraki haftanın herhangi bir gününde düzenlenebilir. "

Hemen, Stalin Yoldaş'ın huzurunda Sergius'u aradım ve kendimi Halk Komiserleri Konseyi'nin bir temsilcisi olarak tanıttım, yukarıdakileri ona aktardım ve eğer Metropolit Sergius'la birlikte iseler Metropolit Alexy ve Nicholas ile görüş alışverişinde bulunmak istediğimi söyledim.

Bundan sonra Stalin Yoldaş'a Metropolit Sergius, Alexy ve Nikolai'nin bu kadar ilgiden dolayı Hükümete teşekkür ettiğini ve bugün kabul edilmek istediklerini bildirdim.

İki saat sonra Metropolit Sergius, Alexy ve Nikolai, SSCB Halk Komiserleri Konseyi Başkanı'nın ofisinde Stalin Yoldaş tarafından kabul edildikleri Kremlin'e geldiler. Yoldaş Molotov ve ben de resepsiyondaydık.

Stalin'in metropollerle konuşması 1 saat 55 dakika sürdü.

Stalin yoldaş, Birlik Hükümeti'nin kiliselerdeki vatanseverlik çalışmalarını savaşın ilk gününden itibaren bildiğini, Hükümetin cepheden ve geri cepheden çok sayıda mektup aldığını ve kilisenin durumla ilgili olarak bu konudaki konumunu onayladığını söyledi.

Savaş sırasında kilisenin vatanseverlik faaliyetinin olumlu önemine kısaca değinen Stalin yoldaş, Metropolitler Sergius, Alexy ve Nicholas'tan patrikhanenin ve kişisel olarak kendilerinin var olan **çözülmemiş sorunları hakkında konuşmalarını istedi.**

Metropolit Sergius, Stalin Yoldaş'a, en önemli ve en acil sorunun kilisenin merkezi liderliği sorunu olduğunu söyledi, çünkü neredeyse 18 yıldır [o] Patriarch görevine sahip olduğunu ve şahsen böyle kalıcı zorlukların olası olmadığını düşündüğünü, 1935'ten beri Sovyetler Birliği'nde Sinod bulunmadığını ve bu nedenle Hükümetin Patrik seçecek bir piskoposlar konseyinin toplanmasına izin vermesinin ve ayrıca 5-6 piskopostan oluşan bir organ oluşturmasının arzu edilir olduğunu düşündüğü söyledi.

Metropolitler Alexy ve Nicholas da (Synod) *Meclis*'in oluşumu lehinde konuştu ve eğitim için bu öneriyi en arzu edilen ve kabul edilebilir biçim olarak doğruladılar ve Piskoposlar Konseyi'nde patrik seçimini oldukça kanonik (*din yasalarına, standardına uygun*) bulduklarını, çünkü

zaten kilise Patriark görevi Metropolitan Sergius tarafından 18 yıldır kalıcı olarak yerine getirilmektedir.

Metropolitan Sergius'un önerilerini onaylayan Stalin Yoldaş, sordu:

- a) Patrik nasıl isimlendirilecek,
- b) Piskoposlar Konseyi ne zaman toplanabilir,
- c) Konseyin başarılı bir şekilde yapılması için Hükümetten herhangi bir yardıma ihtiyaç var mı (yer var mı, ulaşım gerekli mi, para gerekli mi, vs.)

Sergius, bu konuları daha önce kendi aralarında tartıştıklarını ve Geçici Hükümet altında 1917'de seçilen Patrik Tikhon'a "patrik Moskova ve Tüm Rusya" olarak isimlendirildiğini, eğer Hükümet patriğin Moskova ve Tüm Rusya Patriği unvanını kabul etmesine izin verirse, bunun arzu edilir ve doğru olacağını düşündüklerini söyledi.,.

Stalin yoldaş bunun doğru olduğunu söyleyerek kabul etti.

İkinci sorunla ilgili olarak, Metropolitan Sergius, Piskoposlar Konseyi'nin bir ay içinde toplanabileceğini söyledi ve ardından Stalin Yoldaş gülümseyerek, "**Bolşevik temposunu göstermek mümkün mü?**" diye sordu. Bana dönerek fikrimi sordu. Eğer Metropolitan Sergius'a piskoposluğun Moskova'ya (hava yoluyla) en hızlı şekilde ulaştırılması için uygun nakliye konusunda yardımcı olursak, katedralin 3-4 gün içinde monte edilebileceğini söyledim.

Kısa bir görüş alışverişinden sonra, Piskoposlar Konseyi'nin 8 Eylül'de Moskova'da toplanmasına karar verildi.

Üçüncü soruyla ilgili olarak, Metropolitan Sergius, Konsey'i yürütmek için **devletten herhangi bir sübvansiyon istemediklerini** söyledi.

Metropolitan Sergius ikinci soruyu gündeme getirdi ve Metropolitan Alexy ruhban sınıfı yetiştirme sorununu getirdi ve her ikisi de Stalin Yoldaş'tan bazı piskoposluklarda **teoloji kursları düzenlemesine izin verilmesini istedi.**

Stalin yoldaş, buna katılırken, Hükümetin gerektiğinde bir ilahiyat akademisi kurulmasına ve tüm piskoposlarda ilahiyat seminerlerinin açılmasına izin verebileceğini söylerken, aynı zamanda **neden teolojik dersler sorununu gündeme getirdiklerini sordu.**

Metropolitan Sergius ve daha sonra Metropolitan Alexy, bir ilahiyat akademisi açmak için hala çok az güçleri olduğunu ve uygun eğitime ihtiyaç duyduklarını ve seminerler konusunda, en azından 18 yaşındaki adayları kabul etmenin zaman ve geçmiş deneyim açısından uygun olmadığını düşündüklerini söyledi...çünkü kişilerin belirli bir dünya görüşünü geliştirene kadar, **onları çoban olarak eğitmenin çok tehlikeli olduğunu,** büyük bir okul-terk etme oranı olduğunu ve belki de **gelecekte,** kilisenin teolojik kurslarla çalışma konusunda uygun deneyime sahip olması durumunda bu sorunun ortaya çıkacağını, ancak o zaman bile seminerlerin ve akademilerin örgütsel ve programatik tarafının büyük ölçüde değiştirilmesi gerektiğini söyledi.

Stalin yoldaş, "Oldu, nasıl isterseniz, bu sizin işiniz ve eğer ilahiyat kursları istiyorsanız onlarla başlayın, ancak hükümetin ilahiyat okullarının ve akademilerin açılmasına itirazı olmayacaktır" dedi.

Üçüncü bir soru olarak Sergius, Moskova Patrikhanesi dergisinin ayda bir kez yayınlanacak ve hem kilisenin tarihçesini hem de teolojik ve yurtsever nitelikteki makale ve konuşmaları kapsayacak şekilde yayınlanmasının düzenlenmesi konusunu gündeme getirdi.

Stalin yoldaş cevap verdi: "Dergi yayınlanabilir ve yayınlanmalıdır."

Daha sonra Metropolitan Sergius, bir dizi piskoposlukta kilise açılması konusunu gündeme getirdi ve neredeyse bütün piskoposluklardaki piskoposlarının kendisine bu konuda [sorular] sorduğunu, az sayıda kilise olduğunu ve kiliselerin uzun yıllardır açılmadığını söyledi.

Metropolitan Sergius, aynı zamanda, **kiliselerin açılması konusunda** sivil makamlarla müzakerelere girme hakkını piskoposluk piskoposuna vermeyi gerekli gördüğünü söyledi.

Metropolitler Alexy ve Nicholas, Sovyetler Birliği'ndeki **kiliselerin eşitsiz dağılımına** dikkat çekerek Sergius'u desteklediler ve her şeyden

önce kiliselerin hiç olmadığı veya çok az olduğu bölge ve bölgelerde kiliseler açma isteğini dile getirdiler.

Stalin yoldaş, Hükümetin bu konuda hiçbir engelinin olmayacağını söyledi.

Sonra Metropolit Alexy, sürgünde, kamplarda, hapishanelerde vb. bulunan bazı piskoposların salıverilmesi konusunda Stalin Yoldaşın önüne sordu.

Stalin yoldaş onlara, "Böyle bir liste sunun, değerlendireceğiz" dedi.

Sergius, Birlik içinde serbest ikamet ve dolaşım hakkı ve mahkemede hapis cezasını çekmiş eski din adamlarına kilise hizmeti yapma hakkı verilmesi konusunu gündeme getirdi, yani yasakların kaldırılması sorusu veya daha ziyade pasaport rejimiyle ilgili kısıtlamalar gündeme geldi.

Stalin yoldaş beni bu konuyu incelemeye davet etti.

Stalin Yoldaş'dan izin isteyen Metropolit Alexy, **kilise hazinesiyle ilgili meseleler üzerinde durdu:**

a) Metropolit Alexy, piskoposlara kiliselerin hazinesinden ve piskoposların hazinesinden merkezi kilise aygıtının hazinesine (Patrikhane, Sinod) bir miktar kesinti yapma hakkını vermeyi gerekli gördüğünü söyledi ve bu bağlamda Metropolitan Alexy, Lensovet'in idari denetimine göre müfettiş Tatarintseva'nın bu tür kesintilerin yapılmasına izin vermediğine örnek verdi;

b) aynı mesele ile bağlantılı olarak, Metropolitan Sergius ve Nicholas'ın yanı sıra, Kilise Yönetimine İlişkin Tüzüğü değiştirilmesini, yani din adamlarına Kilise'nin yürütme organının üyeleri olma hakkının verilmesini gerekli görülmesini önerdi.

Stalin yoldaş buna bir itiraz olmadığını söyledi.

Konuşmada Metropolit Nicholas, mum fabrikaları konusunu gündeme getirerek, şu anda kilise mumlarının zanaatkarlar tarafından yapıldığını, kiliselerde mumların satış fiyatının çok yüksek olduğunu

ve Metropolitan Nikolay'ın piskoposluklarda mum fabrikalarına sahip olma hakkını vermenin daha iyi olacağını düşündüğünü belirtti.

Stalin yoldaş, kilisenin, SSCB içinde örgütsel güçlenmesi ve gelişmesiyle ilgili her konuda Hükümetin kapsamlı desteğine güvenebileceğini söyledi. Piskoposluklarda ilahiyat okullarının açılmasına itiraz etmeden ilahiyat eğitim kurumlarının örgütlenmesinden söz ederken, piskoposluk yönetimlerinde mum fabrikalarının ve diğer sanayilerin açılmasının önünde hiçbir engel kalmayacağını söyledi.

Ardından bana hitap ederek **Stalin Yoldaş**, "Piskoposun kilise fonlarını elden çıkarma hakkını sağlamalıyız. Ruhban okullarının, mum fabrikalarının vb. örgütlenmesine engel olmaya gerek yok" dedi.

Ardından üç metropolite hitap eden Stalin Yoldaş, "Şimdi gerekliyse veya gelecekte gerekirse, **devlet ilgili sübvansiyonları kilise merkezine bırakabilir**" dedi.

Bundan sonra, Metropolitans Sergius, Alexy ve Nicholas'a hitap eden Stalin Yoldaş, onlara şunları söyledi:

"Yoldaş Karpov bana çok kötü yaşadığınızı bildirdi: sıkışık bir apartman dairesi, piyasadan yiyecek alıyorsunuz, ulaşım aracınız yok. Neye ihtiyacınız olduğunu ve Hükümetten ne almak istediğinizi bildirin."

Metropolit Sergius, Stal Yoldaş'ın sorusuna yanıt olarak, patriklik ve patrik için öncül olarak, Metropolit Alexy'nin Novodevichy manastırına eski başrahip birliklerini Patriarkın emrine vermek için yaptığı önerileri kabul etmeyi isteyeceğini söyledi ve Gıda temini konusunda ise bu ürünler piyasadan satın alınıyor ancak ulaşım açısından, eğer mümkünse araba tahsis etme konusunda yardım isterim.

Stalin yoldaş Metropolitan Sergius'a şunları söyledi:

"Yoldaş Karpov, Novodevichy Manastırı'ndaki binalara baktı: tamamen kötü durumdadır, büyük onarımlar gerekiyor ve onları yerleşime hazırlamak çok zaman alıyor. Binalar nemli ve

soğuk. Hükümet yarın size oldukça rahat ve hazırlanmış bir bina sağlayabilir ve size daha önce eski Alman büyükelçisi Schulenburg tarafından yerleşim edilmiş olan Chisty Pereulok'ta 3 katlı bir konak sağlayabilir. Ama bu bina Alman değil, Sovyet olduğundan, içinde oldukça sakın bir şekilde yaşayabilirsiniz. Bu konağı sizlere bu **köşkte bulunan tüm malları, mobilyaları ile sağlıyoruz** ve bu yapı hakkında daha iyi bir fikir sahibi olmak için şimdi size planını göstereceğiz" dedi.

Birkaç dakika sonra, Stalin Yoldaş Poskrebyshchev'in Stalin Yoldaş'a avluları ve bahçesi ile sunduğu Chisty Pereulok konağının planı metropollere bilgi için gösterildi ve Yoldaş Karpovun, metropolitlerin yukarıdaki binaları kişisel olarak denetlemeleri için ertesi gün 4 Eylül'de bir fırsat sağlamasına karar verildi.

Gıda arzı konusuna bir kez daha değinen Stalin Yoldaş, metropollere şunları söyledi:

"Piyasadan yiyecek satın almak sizin için zahmetli ve pahalı ve şimdi kolektif çiftçi pazara çok az yiyecek sağlıyor. Bu nedenle, sizlere yiyeceği Devlet fiyatlarında devlet sağlayabilir. Ayrıca yarın veya yarından sonraki gün 2- 3 araç yakıtla birlikte hizmetinize sunacağız ".

Stalin yoldaş, Metropolitan Sergius ve diğer Metroplotenlere kendisine soracak başka soruları olup olmadığını, kilisenin başka ihtiyaçları olup olmadığını sordu ve bu konuda Stalin yoldaş birkaç kez sordu.

Üçü de artık herhangi bir özel istekleri olmadığını söyledi, ancak bazen, Stalin yoldaşın dikkatini çektiği ve her duruma uygun doğrulama ve düzeltme önlemlerini almamı önerdiği gerekçeyle **din adamlarının gelir vergisiyle yeniden vergilendirilmesi** nin söz konusu olduğunu söyledi.

Ondan sonra Stalin Yoldaş Metropolitanlara şöyle dedi: "Eğer Hükümete soracak başka sorunuz yoksa belki daha sonra aklınıza gelir. Hükümet, Rus Ortodoks Kilisesi İşleri Konseyi olarak adlandırılacak **özel bir devlet aygıtı oluşturmayı planlıyor** ve Konsey başkanlığına Yoldaş Karpovun atanması öneriliyor. Buna nasıl bakıyorsunuz? "

Üçü de Karpov yoldaşın bu göreve atanmasını çok olumlu bir şekilde kabul ettiklerini açıkladılar.

Stalin Yoldaş, **Konseyin hükümet ile kilise arasında bir iletişim** yerini temsil edeceğini ve başkanının kilisenin yaşamı ve karşılaçabileceği sorunlar hakkında **hükümete [rapor vermesi] gerektiğini söyledi.**

Sonra bana hitap eden Stalin Yoldaş, "Kendiniz için konseyinize üye olacak 2-3 yardımcı seçin, bir aygıt oluşturun, ancak şunu unutmayın: **birincisi, başsavcı değilsiniz;** ikincisi, faaliyetleriniz daha çok **kilisenin bağımsızlığında vurgulanır.** "

Daha sonra Molotov Yoldaş'a seslenen Stalin Yoldaş, "Bunu **nüfusun dikkatine sunmalıyız**, tıpkı daha sonra patriğin seçimi hakkında nüfusu bilgilendirmek gerekeceği gibi. "" dedi.

Bu bağlamda Molotov, Vyacheslav Mihayloviç hem Stalin Yoldaş hem de Metropolitan Sergius ve Aleksî tarafından uygun yorumların, değişikliklerin ve eklemelerin hazırlanmasında, radyo ve gazeteler için derhal bir tebliğ taslağı hazırlamaya başladı.

Bildirim metni şu şekilde kabul edildi:

"Bu yıl 4 Eylül'de, SSCB Halk Komiserleri Konseyi Başkanı Stalin yoldaş, Patriark olarak görevli Metropolitan Sergius, Leningrad Metropolitan Alexy ve Exarch of Ukrayna, Kiev Metropolitan Nikolai ve Galiç ile sözleşinin gerçekleştirildiği bir görüşme yaptı...

Görüşme sırasında Metropolitan Sergius, Halk Komiserleri Başkanı'na Ortodoks Kilisesi'nin yönetici çevrelerinin Moskova ve Tüm Rusya Patriğini seçmek ve Patrik yönetiminde Kutsal Sinod'u kurmak üzere bir Piskoposlar Konseyi toplamayı planladıklarını bildirdi.

Hükümet başkanı JV Stalin yoldaş bu önerilere sempatiyle tepki verdi ve Hükümet açısından herhangi bir engel olmayacağını açıkladı.

Sohbete SSCB Halk Komiserleri Konseyi Başkan Yardımcısı VM Molotov yoldaş katıldı. "

Bu duyuru 5 Eylül 1943'te İzvestia gazetesinde yayınlandı.

Bildirir, aynı gün radyoda ve TASS'da gazetelerde yayınlanmak üzere Poskrebshev Yoldaş'a teslim edildi.

Bundan sonra Molotov Yoldaş, şu soruyla Sergius'a döndü: York Başpiskoposu başkanlığındaki, Moskova'ya gelmek isteyen Anglikan Kilisesi'nden bir heyeti kabul etmek ne zaman daha uygundur?

Sergius, Piskoposlar Konseyi'nin 4 gün içinde toplanacağı için patrik seçimlerinin yapılacağı, Anglikan heyetinin her an kabul edilebileceği anlamına geldiğini söyledi.

Molotov yoldaş, kendisine göre bu heyeti bir ay sonra almanın daha iyi olacağını söyledi.

Bu resepsiyonun sonunda Metropolitan Sergius, Hükümete ve kişisel olarak Stalin Yoldaş'a kısa bir teşekkür konuşması yaptı.

Yoldaş Molotov Stalin Yoldaş sordu: "Belki bir fotoğrafçı çağırmalıyız?"

Stalin yoldaş, "Hayır, çoktan geç oldu, saat 2:00, bu yüzden başka bir zaman yapacağız."

Metropolitlere veda eden Stalin yoldaş, onları ofisinin kapısına kadar götürdü.

Bu resepsiyon kilise için tarihi bir olaydı ve o günlerde Sergius'u ve diğerlerini tanıyan ve gören herkes için açık olan Metropolitans Sergius, Alexy ve Nicholas üzerinde büyük izlenimler bıraktı.

Kaynak;

Polit Buro and The Church, Svitlana M, Erdogan A

Stalin'in Ekonomistlerle Görüşme Tutanağı, 29 Ocak 1941

Source: Historical archive 2012 №4 pp. 6-13

Archive: ARAN. F. 1705 (K.V. Ostrovityanov). Op. 1.D. 166.L. 1-13. Typescript.

Politik Ekonomi Konusu Üzerine

Politik Ekonomi konusunun birkaç tanımı vardır: ekonomi politiği, üretim, değişim ve dağıtım bilimi olarak gören Engelsin tanımlaması; Kapital için hazırlık notlarında Marks'ın tanımlaması, 1897'de Bogdanov'un yaptığı tanımlamayı onaylayan Lenin'in. Bir tanımlamaya diğeriyle karşı çıkacak çok sayıda edebiyat bilimcilerimiz vardır. Kırpma alıntılara çok meraklıyız ve alıntılar cehaletimizin bir işaretidir. Bu nedenle, konunun doğru tanımını dikkatlice düşünmemiz ve onda durup onun yolunu açmamız gerekiyor.

Eğer politik ekonominin tarihsel olarak gelişen toplumsal üretim tarzlarının bilimi olduğunu yazarsanız, o zaman insanlar ekonomiden ve insanlar arasındaki ilişkiden söz ettiğimiz hemen anlamayacaklardır. Şunu söylemek daha doğru olur: "Politik ekonomi, toplumsal üretimin, yani insanların ekonomik ilişkilerinin gelişme bilimidir." Bu tanımlama hem kişisel hem de endüstriyel gerekli olan üretim amaçlı tüketim araçlarının üretim ve dağılımını düzenleyen yasaları açıklar." Dağıtımdan "bahsettiğimde, kelimenin dar anlamıyla mevcut dağıtım fikrini kastetmiyorum, yani kişisel metaların dağıtımı değil. Dağıtımdan, Engels'in, dağıtımı üretim araçlarının ve tüketim mallarının mülkiyetinin bir biçimi olarak gördüğü Anti-Dühring'de yazdığı anlamda ve içerikte bahsediyoruz.

Sonraki sayfada, ikinci paragrafı, şu sözlerle sonlandıran bir ilave yapın: "yani, üretim araçlarının toplum üyeleri arasında nasıl dağıtıldığı ve dolayısıyla aynı zamanda insanların yaşamı için gerekli olan diğer maddi metalar."

Sizler elbet teki Kapital'in bütün dört cildi için Marks'ın hazırlık notlarından haberdarsınız. Orada ekonomi politiğin konusunun bir tanımı var. Marks üretimden bahsettiğinde (uzak ya da yakın sevkiyatlardan, Türkistan'dan pamuk nakliyesinden veya fabrika içi

nakliyeden bahsettiğinden bağımsız olarak) ulaşımı da kapsar. Marks'a göre, tüm dağıtım sorunları üretim kavramının içindedir. Burada bulunanlar ne düşünüyorlar: burada ana hatları verilen tanımlama doğru olacak mı?

YORUM: Şüphesiz ki, planlanan değişiklikler radikal bir iyileşme getirir.

SORU: Tanımlamaya "sosyal, üretim" ilişkileri kelimesini eklemek doğru mu, burada "sosyal" kelimesi gereksiz değil mi? Sonuçta üretim sosyaldır. Gereksiz bir tekrar olmaz mı?

CEVAP: Hayır, tire ile ayırarak **"sosyal-üretim"** yazmak gerekli, çünkü üretimde teknik ilişkiler olabilir, burada özellikle sosyal-üretim ilişkilerinden bahsetmeliyiz.

SORU: "kişisel ve üretim" kelimeleri yerine tüketimden "kişisel ve üretici" şeklinde söz etmek daha uygun olmaz mı?

Kısa bir görüş alışverişinden sonra "kişisel ve üretim" kelimeleri yazıldı.

Eğer amacın önerilen şekliyle formülasyonunu kabul edersek, bütün oluşturmalarda dağıtım sorununa daha fazla dikkat çekilmesi şeklinde bir genel sonuç çıkarılmalı. Aksi takdirde burada bankalar, borsalar ve piyasalar konusunda çok az şey söylenmiş olur. Bu yetmez. Özellikle sosyalizm bölümü de bu nedenle **yetersiz kalır**.

Beşinci sayfada biçimle ilgili düzensizlikler var. Bunlar kaldırılmalı. "Farklı üretim tarzlarını inceleyen ve açıklayan ve bunları birbirinden ayıran özellikleri ortaya koyan tarihsel bir bilimdir" diye yazılmış. Düzgün bir Rusça ile yazılmalı; 'inceleyen' ve 'açıklayan' şeklinde değil de **bilimdir inceler ve açıklar** şeklinde.

Değer yasası üzerine

Sosyalizm ile ilgili bölüme geliyorum. Biraz geliştirildi ama bu bölüm daha önceki haline kıyasla çok daha kötü oldu.

Burada değer yasasının aşıldığı yazıyor. O zaman, maliyet kategorisinin nereden geldiği belirsizleşir, bu olmadan hesaplaması

imkansızdır, emeğe göre dağıtım yapılması imkansızdır ve fiyatlar belirlenemez. Değer yasası henüz aşılmadı. Fiyatlara hâkim olduğumuz doğru değil; bunu yapmak istiyoruz ama yürümüyor. Fiyatları kontrol etmek için büyük rezervlere, bol miktarda meta ya sahip olmak gerekir ve ancak o zaman fiyatlarımızı belirleyebiliriz. Ve yasa dışı bir pazar, bir kolektif çiftlik pazarı olduğu sürece, pazar fiyatları var olacaktır.

Eğer değer yoksa, gelirleri ölçebilecek hiçbir şey yoktur. Gelir emekle ölçülmez. İhtiyaçlara göre dağıtım başladıığımızda bu başka bir mesele, ama şimdi değer yasası aşılmış değil. Onu bilinçli bir şekilde kullanmak istiyoruz. Yasa çerçevesi içinde fiyat belirleme ile uğraşmalıyız. 1940'ta hasat daha düşüktü, Estonya ve Latviya'da yeterli ekmek yoktu ve pazardaki fiyatlar güçlü bir şekilde yükseldi, buralara 200 bin pood ekmek gönderilince fiyatlar hemen düştü. Ancak ülke çapında bütün metalar için aynısını yapabilir miyiz? Hayır, bütün metalar için fiyat belirleyemeyiz. Bu çok, çok fazla üretim gerektirir, şimdikinden çok daha fazla. O zamana kadar kontrol edemeyiz ve kolektif çiftlik piyasasındaki satışlardan elde edilen gelirler kolektif çiftçilere gider. Elbette ki, bu gelirle üretim araçlarını satın alamıyoruz ve bu gelirler kişisel tüketimi arttırmak için kullanılıyor ve kolektif çiftlik pazarındaki satıştan elde edilen gelir kolektif çiftçilere gidiyor.

Ders kitabı içine bir propaganda afişi **göz önüne seriliyor**. Bunun faydası olmaz. Ekonomist gerçekleri incelemelidir, ama burada birdenbire "Troçkist-Bukharinist hainler"... Mahkemenin şunu ve bunu tespit ettiğini söylemenin amacı ne? Burada ekonomik olan ne? Ekonomide ajitasyondan kurtulmak zorundasınız. Politik Ekonomi ciddi bir konudur.

YORUM; Bu uzun zaman önce, mahkeme devam ettiğinde yazılmıştı.

CEVAP: Ne zaman yazıldığı önemli değil, şimdi yeni şekli sunuluyor ve onda da var ve uygun değil. Bilimde akla hitap ediyoruz. Ve burada mideye ya da başka bir şeye hitap etmiyor. Bu konuyu bozuyor.

Planlama üzerine

Ekonomik planlama ile ilgili olarak çok kötü söylemler var. **Burada yazılmayan şey;** "Sosyalist bir toplumda emeğin doğrudan toplumsal karakteri. Değer yasalarının ve üretimde anarşinin yok edilmesi görevinin üstesinden gelmek. Sosyalizmin üretim ilişkilerinin, üretici güçlerin doğasına uygunluğunu gerçekleştirmenin bir yolu olarak planlı ekonomik yönetim." Bir tür kusursuz planlı ekonomi tasvir ediliyor. Oysa basitçe şunu söylemek gerekir: Kapitalizm altında ulusal ölçekte ekonomik plana göre üretim yapmak imkansızdır çünkü orada, rekabet vardır, ayırım yaratan özel mülkiyet vardır, ülkemizde ise bütün işletmeler sosyalist mülkiyet temelinde birleştirilmiştir. Bu nedenle planlı bir ekonomi sağlayabiliriz ve planı devam ettirmeliyiz. Planlı ekonomi bizim arzumuz değil, kaçınılmaz bir zorunluluktur; aksi takdirde her şey çöker.

Burjuvazinin dengesizlikleri düzelttiği piyasalar ve borsalar gibi burjuva barometrelerini yok ettik. Bunu kendimiz üstlendik. Bizim ülkemizde, aynı tahıl tüketimi kaçınılmaz olduğu gibi planlı bir ekonomi de kaçınılmazdır. Biz "iyi adamlar" olduğumuz için değil, her şeyi yapma yeteneğimiz olduğundan değil, ama bütün işletmelerimizin bir bütünlük içinde birleşik olduğu için. Kapitalizmde birleşme ancak tröstlerde, kartellerde, yani dar bir çerçeve içinde mümkündür, ama ulusal ekonomiyi organize edemezler. (Bu arada, Lenin'in Kautsky'nin süper emperyalizm teorisine getirdiği eleştiriyi hatırlamak gerekir). Kapitalistler, sanayiye, tarımı ve ulaşımı plana göre yapamazlar. Kapitalizm altında şehir köyü yutmalıdır. Özel mülkiyet onları engeller. Yani basitçe: "Bizim birliğimiz var, onların ise ayrılımları" deyin.

Burada (sayfa 369'da) şöyle yazılmış: " "sosyalizmin üretim ilişkilerinin üretici güçlerin karakterine uygunluğunu gerçekleştirmenin bir yolu olarak ekonominin planlı yönetimi." Bütün bunlar saçmalık, okul gevezeliği. (Marks ve Engels uzaktan (*Mektuplarda? E.A*) çelişkiler hakkında konuşmak zorunda kaldılar. Fakat biz kendimize neden böylesine soyutlamalar ikram etmek zorunda kalalım? Basitçe söylemek gerekirse: onların ekonomileri bölünmüş, mülkiyet ayrılıyor,

sosyalist mülkiyet bizim ülkemizde birleşiyor. Dümende ve güçte olan sizsiniz. (Konuyu) Basit tutun.

Planlama merkezinin görevleri iyi tanımlanması gerekir. Sadece oranları saptamakla kalmamalı. Oranlar ana şey değildir; zorunludur, ama buna rağmen ikincil durumdadır.

Planlamanın temel görevleri nelerdir?

Planlamada birinci görev, sosyalist ekonominin kapitalist kuşatmadan bağımsızlığını sağlayacak şekilde plan yapmaktır. Bu temel olarak en önemli olan şeydir. Bu dünya kapitalizmine karşı bir mücadele biçimidir. Kapitalist sistemin bir parçası olmamak için elimizde metal ve makinaların olmasını sağlamak-planlamanın temeli budur. Bu temel şeydir. GOELRO ve devamındaki planlar bu temelde hazırlanmıştır.

Planlama nasıl organize edilir? Onların sermayesi, karlara bağlı olarak ekonominin dalları arasında kendiliğinden dağıtılır. **Eğer karlılığına bağımlı olarak sanayi geliştirecek olsaydık**, un öğütme sektörü, oyuncak üretimi (bunlar pahalılar ve çok kar sağlıyorlar), tekstiler geliştirdik, ama hiç ağır sanayimiz olmazdı. Ağır sanayi büyük yatırımlar gerektirir ve başlangıçta karsızdır. Ağır sanayinin geliştirilmesinden geri çekilmek, Rykovcuların önerisidir. Biz Kapitalist ekonominin yasalarını altüst ettik, onları başları, yani, daha doğrusu ayakları üzerine kaldırdık. Ağır sanayinin ve makina mühendisliğinin gelişmesiyle başladık. Ekonomiyi planlanmadan hiçbir şey çalışmaz.

Kapitalistlerde nasıl oluyor? Bazı devletler diğerlerini yağmalıyor, sömürgeler talan ediliyorlar ve borçlandırılıyorlar. Bizde farklı. Planlamadaki en önemli şey, Dünya kapitalist sistemine bir ekleme haline gelmemektir.

Planlamanın ikinci görevi, sosyalist ekonomi sisteminin bölünmemiş hakimiyetini pekiştirmek ve kapitalizmin güçlendiği bütün kaynakları ve vanaları kapatmaktır. **Rikov ve Troçki bir zamanlar**, (Putilov fabrikası gibi) **kar sağlamayan bazı önde gelen işletmelerin kapatılmasını önermişlerdi**. Bunu yapmak "sosyalizmi durdurmak"

anlamına gelir. Yatırımlar, karlı olduğu için un fabrikasına ve oyuncak üretimine gidecek. Bu yolu izleyemezdik.

Planlamanın karşılaştığı üçüncü zorluk dengesizlikten kaçınmaktır. Ancak ekonomi çok büyük olduğundan, cepheyi yarıp geçen atılımlar hala gerçekleşebilir. Bu nedenle sadece fonlar için değil, emek için de büyük rezervlere ihtiyacımız var.

Okuyucuya yeni bir şey vermek gerekiyor, üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki karşılıklı ilişkileri durmadan tekrar etmemek gerekiyor, çünkü bu okuyucuya hiçbir şey vermiyor. Sistemimiz gereğinden fazla övülmemeli ve ona var olmayan başarılar atfedilmemeli. Değer mevcuttur, farklılık rantı mevcuttur; ama oraya kadar gitmez.

Kar kategorisini düşündüm- çıkaralım mı, kalsın mı?

YORUM: Belki de "Gelir" kelimesini kullanmak daha iyi olur.

MOLOTOV: Gelir farklıdır.

YORUM: (N.A. Voznesensky) Belki Sosyalist birikim?

CEVAP: Henüz Kar sağlanmıyorsa o birikim değildir. Kar, üretimden gelir.

SORU: **Bir ders kitabında** sosyalist toplumda artı-ürünün olduğuna dair bir yer olması gerekli mi? Bu konuda Komisyon'da görüş ayrılıkları oldu.

MOLOTOV: İşçilerin, sadece kendi aileleri için değil, toplumun bütünü için çalıştıklarını bilmeleri için eğitilmesi gerekiyor.

CEVAP: Artı-ürün olmadan yeni bir sistem inşa edilemez. İşçinin, kapitalizmde, kendisinin ne alması gerektiğiyle ilgilendiği, ama sosyalizmde kendi toplumuna da baktığını anlaması gerekir ve işçiyi eğiten de budur. Gelir devam eder, ama farklı bir karakter kazanır. Bir Artı-ürün vardır, ancak bu sömürücü için değil, **halkın refahının yükseltilmesi, savunmanın güçlendirilmesi, vb. için harcanır.** Artı-ürün dönüştürülür.

İşe göre dağılımımız var. Vasıflı ve vasıfsız iş gücümüz var. Bir mühendisin işi nedir? Bu, çok yönlü basit bir çalışmadır. Bizim gelirimiz işe göre dağıtılır. Bu dağıtımın değer yasası olmadan gerçekleşmesi mümkün değildir. Tüm ekonominin plana göre düşünüyoruz ama her zaman böyle olmuyor. Bizde de aynı zamanda birçok kendiliğinden olan şeyler var. Biz kendiliğinden değil, bilinçli olarak değer yasasına göre hesaplama yaparız. Kapitalistler için değer yasası kendiliğinden hareket eder, yıkıma neden olur, büyük fedakarlıklar gerektirir. Ülkemizde ise, değer yasasının niteliği değişime uğrar, farklı bir içerik ve farklı bir biçim kazanır. **Biz kendiliğinden değil, bilerek fiyatları belirleriz.** Engels bir sıçramadan bahseder. Riskli bir formül ama eğer zorunluluk alanından özgülük alanına sıçrama doğru anlaşılırsa kabul edilebilir.

Bir sıçrama kendiliğinden bir kaçınılmazlık nedeniyle gerçekleşmiş bir zorunluluğa geçiş anlamına geldiğinde, özgür iradeyi gerçekleşmiş bir gereklilik olarak anlamalıyız. Kapitalistler *kitlelere* büyük yıkım getiren kendiliğinden değer yasasına sahipler. Ama bizim öylesine yönetmemiz gerekir ki, daha az yıkım olsun. Değer yasasının işleyişinden kaynaklanan zorunluluk bilinçli bir şekilde kullanılmalıdır.

SORU: Komisyonunda şaşkınlık vardı, Sovyet ekonomisinde herhangi bir metanın olup olmadığı tartışılıyordu. Yazar, Komisyonunda çoğunluğun görüşünün tersine, her yerde **metalardan değil ürünlerden söz ediyor.**

CEVAP: Paraya dayanan bir ekonomimiz olduğu için, metalar da vardır. Bütün kategoriler var olmaya devam eder ancak farklı bir karakter kazanmış olarak. Para, ülkemizde bir sömürü aracı olarak hizmet etmiyor, bizden **farklı bir içerik kazanıyor.**

SORU: Şimdiye kadar değer yasası, ülkemizde emeğin kendiliğinden dağılımını belirleyen kendiliğinden bir pazarın yasa olarak yorumlandı.

CEVAP: Bu doğru değil. Sorun daraltılamaz. Troçki parayı sürekli olarak, bir hesaplama aracı olduğu gerçeğine indirgedi hem NEP'e geçiş öncesinde ve hem de geçişten sonra bu konuda ısrar etti. **Bu doğru değil.** Ona şöyle cevap verdik: Bir işçi bir şey satın aldığı anda, parayla

mı hesap yapıyor yoksa başka bir şey mi yapıyor? Lenin Politbüro'da, sürekli olarak sorunun bu şekilde formüle edilmesinin yanlış olduğunu, paranın rolünün, sadece bir hesaplama aracına indirgenemeyeceğine işaret etti.

YORUM: Sosyalist toplumda artı-ürün terimi utanç vericidir.

CEVAP: Tam tersine, işçiyi, artı-ürüne ihtiyacımız olduğu gerçeğine alıştırmalıyız, daha fazla sorumluluk olacak, işçi, sadece kendisi ve ailesi için değil, aynı zamanda rezerv yaratmak için ve ülkenin savunmasının güçlendirilmesi için de ürettiğini anlamalıdır.

YORUM: Marks Gotha Programının Eleştirisinde artı-ürün hakkında yazmadı.

CEVAP: Eğer her şeye Marks'tan cevap ararsanız kaybolacaksınız. Bugün önünüzde SSCB gibi 20 yıldan fazladır var olan bir laboratuvarınız var ve **Marks'ın sosyalizm konusunda sizden daha fazla bilgi sahibi olması gerektiğini düşünüyorsunuz.** Gördüğünüz gibi Gotha Programının Eleştirisinde Marks'ın öngörmemiştin. Dize alıntılarla değil, kafanızla çalışmanız gerekir. Yeni gerçekler var; yeni bir güçler bileşimi var, lütfen kafanızla çalışın.

Ücretler ve işgünleri üzerine

Ücretler, işgünü ve işçilerin, kolektif çiftçilerin ve aydınların gelirleri hakkında birkaç söz. Ders kitabı, insanların sadece Marksistler iktidarda olduğu ve ekonominin planlı olduğu için değil, aynı zamanda onların (*çıkarları nedeniyle*) ilgilendikleri için ve bizim bu çıkara bağlı kaldığımız için çalıştığını hesaba katmıyor. İşçiler ne idealisttir ne de ideal insanlardır. Bazıları ekonomiyi eşitleme temelinde yönetmenin mümkün olduğunu düşünüyor. Kolektif ücretler, üretim komünleri, vb., gibi böyle teoriler ileri sürüldü. Bunlar üretimi ilerletmez. İşçilerimiz planları yerine getiriyor ve planı aşıyor, çünkü işçiler için parça-başı sistemi, liderlik için ve daha iyi çalışan çiftçiler için de prim sistemimiz var. Yakın zamanda bu yönde Ukrayna için bir yasa çıkarıldı

Size iki durumdan söz edeceğim. Birkaç yıl önce kömür endüstrisinde yerüstünde çalışanlar, yer altında madenlerde çalışanlardan daha fazla

gelir elde ettiği bir durum ortaya çıktı. Ofiste oturan mühendis, yer altında madende çalışan işçiden bir buçuk kat daha fazla kazanıyordu. Üst düzey şirket yöneticileri, yanlarında oturmaları için en iyi mühendis kadrolarını yetiştirmek ister. İşlerin iyi gitmesi için, insanların ilgilenmesi gerekiyor. Yeraltı işlerinde ücretler yükseltildiğinde işler iyi gitti. Ücretler sorunu temel sorundur.

Başka bir örneği ele alalım. Pamuk üretimi. Dört yıldır sürekli tırmanışta ve bunun nedeni prim ödeme sisteminin değiştirilmiş olmasıdır. Bir alandan ne kadar çok toplarlarsa, o kadar çok alırlar. İlgilendikleri ortaya çıktı.

Ukrayna'daki kolektif çiftçiler için prim yasası özel bir öneme sahiptir. İnsanların ilgisini çekin, insanlar ileri adım atacaklardır, daha iyi çalışacaklar ve bunun kendilerine daha çok kazandırdığını açıkça görecekler. Aydınların ve vasıflı işçilerin dışlanmış olarak kabul edildiği bir zaman vardı. Bu bizim aptallığımızdı; o zaman ciddi bir üretim ortamı yoktu.

Stalin'in altı koşulundan bahsediyorlar. Sadece düşünün haberi. Bütün dünyanın bildiğini söylüyorlar ama biz unuttuk. İşçi için ustalık, mühendislik ve teknik personel için prim ve kolektif çiftçi için prim-bunlar sanayi ve tarımın gelişmesi için kaldıraçlardır. Bu kaldıraçları kullanın, o zaman üretim artışının hiçbir sınırı olmayacak ve bunlar olmadan ondan hiçbir şey çıkmayacaktır. Engels burada yanlış anladı. Bir zamanlar teknik personelin ve mühendislerin kalifiye işçilerden daha fazla almayacağıyla övündük. Engels üretim konusunda hiçbir şey anlamadı ve kafamızı karıştırdı. Bu, görüşün farklı olduğu derecede saçma: sanki liderlerin her seferinde değiştirilmesi gerekiyormuş gibi. Eğer bu yolu izleseydiniz, her şeyi kaybederdiniz. Doğrudan komünizme sıçramak istiyorsunuz. **Marks ve Engels tamamlanmış komünizmi düşünerek yazdılar.** Sosyalizmden komünizme geçiş son derecede zordur. Ülkemizde **Sosyalizm henüz ete kemiğe bürünmedi, hala sosyalizmi kurmamız gerekiyor.** Ayrıca işe göre dağıtım düzgün bir şekilde kurulmamıştır.

Fabrikalarımızda pislikler var, ama biz doğrudan komünizme dönüştürmek istiyoruz. Seni kim içeri alacak? **Çöplükte boğuluyorlar**

ama komünizme geçmek istiyorlar. İki yıl önce büyük bir işletmede kümes hayvanı -tavuk ve kaz yetiştirildi. Ne oldu, nereye gidiyor? Pis insanların komünizme girmesine izin verilmeyecek. Domuz olmayı bırakıp komünizme nelerin girmesine izin verileceğini konuşmalıyız. Ama Engels doğrudan komünizme geçmek istedi, kendini kaybetti.

MOLOTOV: Sayfa 333'te şöyle yazıyor "artel'in belirleyici avantajı, kollektif çiftçilerin kişisel çıkarlarını toplumsal çıkarlarla doğru bir şekilde birleştirmesi, kollektif çiftçilerin kişisel çıkarlarını başarılı bir şekilde toplumun çıkarlarını uyarlamasında yatar." Sorunun bu şekilde formüle edilmesi, sorundan sapmadır." "Kollektif çiftçilerin kişisel çıkarlarını toplumun çıkarları ile doğru bir bileşimi" nedir, "kollektif çiftçilerin kişisel çıkarlarını kamu çıkarlarına başarılı bir şekilde uyarlar" sözleri ne anlama gelir? Bu içi boş bir söylem, burada somut, belirli bir varlık yok. Bundan, "var olan her şeyin makul olduğu" olduğu gibi bir sonuç ortaya çıkıyor. Ancak bu somut durumdan çok uzaktır. İlkel olarak bu sorunları doğru bir şekilde çözdük, ancak pratikte birçok yanlışlıklar ve başarısızlıklar var. Bunun açıklanması gerekir. **Toplumsal ekonomi ilk sıraya konulmalı.**

Ücretlerde parça başı çalışma sorununu da gündeme getirmek gerekir. Bu mesele çok karmaşık hale geldiğinde, parça başı sistem anlaşılmadı, ziyaret eden işçi delegasyonları, örneğin Fransız sendikacılar, parça başı işi ve ikramiye sistemini neden desteklediğimiz hakkında sorular sordu, çünkü **kapitalizmde işçiler buna karşı savaşıyorlardı.** Artık herkes, ilerleme ve parça başı çalışma olmadan Stakhanovistlerin veya şok işçilerinin olmayacağını anlıyor. Prensip olarak, bu soru açıktır, ancak pratikte sonsuz öfkemiz var. 1940'ta geri dönüp 1933'ün kararlarını tekrar etmemiz gerekiyor. Kendiliğindenci öge diğer yöne çekiyor. Üst düzey *idareci*, yanında iyi mühendisler olmasını istiyor. Olmak istediğimiz kadar temiz olamadık. Sizler gerçeklerimizi çok fazla süslüyorsunuz ve biz asla olmak istediğimiz kadar temiz değiliz.

Faşizm üzerine

Faşist felsefe üzerine birkaç not. Sosyalizme sahip olduklarını yazıyorlar. Bu ekonomik olarak açıklanmalıdır. İşte Hitler konuşuyor: "Devlet, halk! Bizim Kapitalistlerimiz sadece yüzde 8 alıyor. Bu onlara

yeter!" Bu sorunun ortaya koyulmasını, rekabet ve üretim anarşisinin kapsamı ile kapitalistlerin ultra-emperyalizm teorisiyle rekabetten kurtulma girişimleriyle ilişkilendirmek gerekir. Onların ölüme mahkûm olduklarını göstermemiz gerekir. Sanki işçi sınıfının ve kapitalistin üstündeymiş gibi şirket sisteminin propagandasını yapıyorlar ve sözde, devlet işçileri önemsiyor ve düşünüyor. Onlar tek tek bazı kapitalistleri tutuklayacaklar (Thyssen kaçmış olsa da). Bütün bunların daha çok demagojiden ibaret olduğu, bunların burjuva devletin, sınıf devleti disiplinine uymak istemeyen tek tek burjuvalar üzerindeki baskısı olduğu belirtilmelidir Bütün bunlar kartelleşme ve başarısız planlama girişimleri başlığında bir kez söylenmelidir. Sosyalizm bölümünde ikinci kez anlatın. Siz beyefendiler, faşistler, sizin sisteminizde **üretim araçları kime aittir?** Siz, ayrı ayrı kapitalistler ve kapitalist grupları, bu nedenle gerçek bir planlamaya sahip olamazsınız, sadece parçalar olacaktır, çünkü çiftlikler mal sahibi grupları arasında dağıtılmıştır.

SORU: "Faşistler" kelimesini kullanalım mı?

CEVAP: Kendilerini nasıl adlandırıyorlarsa siz de öyle kullanın; İtalyanları faşistleri, Alman nasyonal-sosyalistler i

Wells ile bu ofiste görüştüm; bana ne işçilerin ne de kapitalistlerin iktidara gelmesinden yana olduğunu söyledi. Mühendislerin sorumluluğundan yanaymış. İyi tanıdığı ve hakkında konuştuğu Roosevelt'ten yana olduğunu, onun dürüst bir adam ve işçi sınıfına adanmış bir kişi olduğunu söyledi. Küçük burjuvazinin sınıf uzlaşması hakkında fikirleri vardır, bunlar yaygındır. Bu fikirler faşistler arasında özel bir tat kazandı.

Bu arada, ütopyacıardan söz edilen yerde, burada da sınıf uzlaşması fikri hakkında eleştirel bir şekilde konuşmak gerekiyor. Elbette, sorunun ütopyacılar ile faşistler tarafından ortaya atılma şekli arasında, **ütopyacıların lehine bir farklılık var** ama bu fikir göz ardı edilemez. Nazilerle eşit tutulursa Owen gücenir, ama Owen eleştirilmelidir.

Hakaret tarzı kitabın tamamından kaldırılmalıdır. Ağız bozukluğuyla kimseyi ikna edemezsiniz; daha çok zıt sonuçlar olabilir, okuyucu

alarmı geçecektir ve yazarın kötü dil kullandığı için, onunla ilgili her şeyin temiz olmadığı anlamına gelir".

Onların sistemindeki her şeyin kötü ve bizim sistemimizdeki her şeyin ise iyi olduğu sonucunu vermeyecek bir biçimde yazmak gerekir, pembe tablolar çizmeyelim.

YORUM: Burada, devletin hemen hemen herkes için bir taba rengi hazırladığı yazıyor.

CEVAP: Bu saçmalık. Genel olarak, sosyalizm ile ilgili bölümde çok fazla karmaşıklık var. Yazması daha kolay olmalı.

SORU; Bölümün başlığı doğru mu- "Kapitalist üretim tarzının hazırlanması." Sanki kasıtlı olarak hazırlanmış gibi bir gölge çıkıyor.

CEVAP; Bu terminolojik bir sorudur. "Hazırlandı" kelimesini kullanabilirsiniz. Ön koşulların kaynağı, ortaya çıkışı ve yaratılması ile ilgilidir.

Bu arada, sosyalist üretim tarzının hazırlanmasına ilişkin bir soru daha var. Burada sosyalizmin kapitalizmin derinliklerinde ortaya çıkmadığını söylüyor. Kapitalizmin derinliklerinde maddi ön koşulların ortaya çıktığı, nesnel ve öznel ön koşulların kapitalizm altında yaratıldığı sorusu açıklığa kavuşturulmalıdır. Kapitalizmden çıktığımızı unutmamalıyız.

Notlardan

Bogdanov (Malinovsky) Alexander Alexandrovich (1873-1928)- doctor, philosopher, economist. political figure. Director of the Institute of Blood Transfusion (since 1926). See: Longa V.I. Retz. on the book: A. Bogdanov. A short course in economic sciences. M., 1897 // He. Groove. collection op. Ed. 5th. M., 1959.T. 4.S. 35-43.

Karl Kautsky (1854-1938)- one of the leaders and theorists of German Social Democracy.

Rykov Alexey Ivanovich (1881-1938)- political and statesman, People's Commissar of Internal Affairs of the RSFSR (1917), chairman of the

Council of People's Commissars of the USSR (1924-1930) and the Council of People's Commissars of the RSFSR (1924-1929).

Molotov (Scriabin) Vyacheslav Mikhailovich (1890-1986)- politician, chairman of the Council of People's Commissars of the USSR (1930-1941), 1st Deputy Chairman of the Council of People's Commissars (CM) of the USSR (1941-1957), People's Commissar (Minister) of Foreign Affairs of the USSR (1939-1949 and 1953-1956), honorary member of the USSR Academy of Sciences (1946-1959).

Thyssen Fritz (1873-1951)- one of the leading German industrialists

Wells Herbert George (1866-1946)- English writer.

Owen Robert (1771-1858) was an English utopian socialist.

Svitlana M yoldaşın Rusçadan İngilizceye Çevirisinden Türkçeye çevrilmiştir

Stalin'in Cripps ile Sohbeti

Genel sekreter Stalin'in Kremlin'deki SSCB Cripps'deki Büyük Britanya büyükelçisi ile yaptığı konuşma

Temmuz 1940 çok gizli

.....

Stalin yoldaş Türkiye sorununa yöneliyor.

Türkiye ne olacak? Türklerle iyi ilişkilerimiz var ama Türkler siyasette o kadar çok oynuyorlar ve o kadar çok beklenmedik oyun oynuyorlar ki ne istediklerini tahmin etmek zor.

İtalya ve Almanya'nın Ortadoğu'ya yönelik özlemlerine gelince, Stalin yoldaş bu tür özlemlerin dışlanmadığını düşünüyor, ancak burada pek çok şey Türkiye'nin nereye sıçrayacağına ve nereye gideceğine bağlı olduğunu tahmin etmek çok zor.

Cripps, İstanbul için bir tehlike varsa veya İstanbul Boğazı veya Karadeniz'deki statükoyu daha da revize ederse elbette Türklerin sıçrayacağını söylüyor. İngiltere'nin bu sorunu çözme yönünde bir şeyler yapma fırsatı varsa, İngiltere memnuniyetle mümkün olan her şeyi yapacaktır.

Stalin yoldaş Balkanlar sorununa yöneliyor.

Stalin yoldaş, bu sorunun incelenmesi gerektiğini söylüyor. Sanırım diyor Stalin yoldaş, Almanya'nın batı cephesinden asker çekip Balkanlar'a göndermesinin bir anlamı yok. Romanya'da, Akdeniz'deki savaş nedeniyle Rumenlerin petrollerini gönderecek hiçbir yeri olmadığına dair çok fazla konuşma var. Romenler Almanya ve İtalya'ya petrol satacak. Bu nedenle, güçleri Balkanlar'a yönlendirmek için neredeyse hiçbir neden yok.

Türkiye, İstanbul ve boğazlara gelince. Bu konuda Türkiye için ne tür bir tehlike olabilir? Belki de bu, Türkiye için kurgusal bir tehlikedir, Türkiye üzerinde oynayıp yeni bir odak noktası oluşturacaktır. Hayali değil, gerçek tehlikelerden bahsediyorsak, Molotov yoldaşın konuşması Türkleri sakinleştirmelidir. Birbirimize saldırmayacağımız

sürece onlarla iyi ilişkilerimiz var. Son görüşmelere gelince, açıkçası Türklerle bir anlaşmaya varmadık ve birbirimizden hoşnutsuz ayrıldık.

Stalin yoldaş, Saraçoğlu'nun son ziyaretinde, boğazlardan bahsetmek bile istemediğini ve ilişkilerimizin iyileştirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Birleşik Krallık ilişkileri iyileştirmek için çaba sarf ederse, itiraz etmeyeceğiz.

....

SA Lozovsky

Avp rf, f. 0144, devam. 20, p. 105, d. 3, l. 1-3.

Kaynak

Sovyet Dış Politika Belgeleri Arşivlerinden Seçilmiş Gizli Belgeler-1919'dan 1941'e

Svitlana M, Erdoğan A

Stalin'in SSCB'de GB büyükelçisi S. Cripps ile konuşması

Kaynak; SSCB Halk Komiserleri Konseyi Başkanı'nın SSCB'de Büyük Britanya Büyükelçisi ile yaptığı konuşmanın kaydı. S. Cripps

10 Temmuz 1941, çok gizli

... Cripps, ilk paragrafın yeni versiyonuyla hemfikir olmakla birlikte, önerdiği metinde "birbirlerine her türlü yardım" ifadesinden bahsettiği için Stalin yoldaşın önerdiği ilaveye büyük bir ihtiyaç görmediğini söyledi. Cripps ayrıca bir avukat olarak İngiltere'de sık sık anlaşmalarla karşılaştığını ve her zaman genel terimler kullanıldığını belirtti. Cripps, İngilizlerin belgenin anlamını anlatmanın tuhaf bir yolunu bulduklarını ve bir rezervasyon yaparsanız, İngiltere'de anlaşmada öngörülen yardımın sınırlı olduğunu düşünecek insanlar olacağını inandığını açıkladı. Cripps, Stalin yoldaşın ortaya attığı sorunun tamamen teknik olduğunu düşünüyor. Bununla birlikte, kişisel olarak Londra'nın Cripps'in kendisinin yaptığı açıklamaların aynısını yapabileceği konusunda uyarıyor.

Stalin yoldaş, Cripps'e konuşmada Molotov yoldaşın da bulunmasının sakıncası olup olmadığını sordu.

Cripps, Stalin'in yoldaş önerisine tamamen katıldı ve ardından Molotov yoldaş konuşmaya katıldı.

Molotov yoldaş Churchill'in mesajını ve Cripps'in önerileriyle aşına olduktan sonra, Stalin yoldaş, İngiliz-Fransız-Türk antlaşmasını okudu ve bu antlaşmanın gerçekten şöyle dediğini kabul etti: Türkiye, Fransa ve birleşik krallık, Türkiye ile etkin bir şekilde iş birliği yapacak ve ona güçlerinin sınırları dahilinde her türlü yardım ve desteği verecektir. "

Cripps, İngiltere ve SSCB'nin imzalayacağı anlaşmanın Anglo-Fransız-Türk anlaşmasının kaderine zarar vermeyeceğini umduğunu şakayla ifade etti.

Cripps, 8 Temmuz'da yaptığı konuşmada Stalin yoldaşın yaptığı önerilere yanıt olarak Churchill'in Stalin yoldaşa kişisel mesajını almış olduğunu belirtti.

Cripps, Churchill'in mesajını yüksek sesle okuyup, Churchill'in mesajının Rusça metnini Stalin yoldaşa, verdikten sonra, Churchill'in mesajının "açıklamada ifade edilen anlaşmaya" atıfta bulunan kısmını Rusçaya çevirmede karşılaşılan zorluklara dikkat çekti. Cripps ayrıca, anlaşmanın imzalanmasını hızlandırmak için, kendi inisiyatifiyle ve kendi sorumluluğu altında, İngiliz hükümetinin görüşlerini yansıtan bir anlaşma taslağı hazırladığını belirtti.

Cripps tarafından sunulan taslak anlaşma şu şekildedir:

"Majestelerinin Birleşik Krallık'taki hükümeti ve Sovyet sosyalist cumhuriyetleri birliği hükümeti şu şekilde anlaştı ve ilan etti:

A) her iki hükümet de karşılıklı olarak, Almanya'ya karşı mevcut savaşta birbirlerine her türlü yardımı yapmayı taahhüt ederler.

B) ayrıca, bu savaş sırasında barış için müzakere etmeyeceklerini ve karşılıklı rıza olmaksızın ateşkes yapmayacaklarını taahhüt ederler. "

Stalin'in yoldaşın, önerilen taslak belgeyi neden bir anlaşma olarak adlandırılmadığına dair sorusuna yanıt veren Cripps, taslağı hazırlarken Churchill'in mesajının rehberlik etmesi gerektiğini söyledi, bu mesajda Churchill belgeyi "kabul edilmiş bir beyan" olarak adlandırıyordu. Anlaşmayı mümkün olan en kısa sürede tartışmaya başlamak isteyen Cripps, taslağı kendi görüşüne göre en basit şekilde hazırlamaya karar verdi, Cripps, taslak metnine herhangi bir değişiklik ve öneri getirilmesine karşı değildi.

Stalin yoldaş, Sovyetler Birliği'nin imzaladığı antlaşmalar kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmediğini kimsenin söyleyemediğini ve söyleyemeyeceğini kaydetti.

Taslak anlaşmanın ilk paragrafının lafzına atıfta bulunan Stalin yoldaş şu seçeneği önerdi:

1) her iki hükümet de birbirlerine her türlü yardım ve desteği sağlamayı taahhüt eder ...

Eğer, dedi Stalin yoldaş, bu seçenek kabul edilebilirse, kendisinin artık itiraz edeceği bir şey kalmaz.

Yoldaş Stalin'in sözlerini dikkate alan Cripps, Londra'ya Sovyet hükümeti tarafından onaylanan taslak anlaşma metnini içeren bir telgraf gönderip gönderemeyeceğini sordu.

Olumlu yanıt veren Stalin yoldaş, Cripps'e bu anlaşmanın geçerliliğinin herhangi bir zaman sınırı ile belirlenip belirlenmediğini sordu.

Cripps, anlaşmanın süresinin **Almanya'ya karşı yürütülen savaşın süresine göre belirlendiğini belirtti**. Savaş biter bitmez antlaşma kendi kendine ortadan kalkacak. Anlaşmada belirtildiği gibi, iki ülke karşılıklı anlaşma ile barış yapmadıkça savaş sona ermeyecektir.

Stalin yoldaş şakacı bir üslupla şunları söyledi: "İngiltere, **Rusların Almanya'yı kendileri yenip** İngiltere'ye şöyle demesinden korkmuyormu? "Sizinle hiçbir ilişkimizin olmasını istemiyoruz."

Cripps, aynı şekilde gülerek yanıtını, "anlaşmanın taraflara böyle bir şey yapmak için izin vermediği için bu mümkün değil" diyerek veriyor.

Ayrıca Stalin yoldaş, Cripps'e büyükelçi tarafından önerilen taslak belgenin adının ne olacağını sordu.

Cripps bunun bir beyan anlaşması olacağını söyledi. Bu deklarasyon-beyan, her iki anlaşan tarafın da yaptıkları anlaşmayı "beyan ettikleri" ni söyleyecektir.

Cripps, Stalin'in yoldaşın belgeyi **bir deklarasyon değil**, İngiltere ve Türkiye'nin yaptığı gibi **bir anlaşma** olarak isimlendirme teklifine cevaben, anlaşmanın içerik olarak çok daha karmaşık olduğunu, çeşitli eklemeler, ekler vb. olduğunu söyledi.

Belki, dedi Cripps, böyle bir anlaşmayı daha sonra yapabiliriz.

Yoldaş Stalin'in bir deklarasyonun bir anlaşmadan daha az bağlayıcı olduğu yönündeki açıklamasına katılmayan Cripps, belgeye ya "mutabık kalınan beyan" ya da "beyan edilen anlaşma" demeyi teklif etti.

Cripps'e göre, yeni anlaşma biçimi her zamankinden daha iyi çünkü çok yakın zamanda sonuç verecek. Her iki taraf da belgenin ayrı noktalarını tartışırsa, aylar geçer.

Stalin yoldaş Cripps'e aylar geçmesinin daha iyi olacağını ve her iki tarafın da iş birliğini tanımlayan gerçek bir belge hazırlamasına izin vereceğini söyledi.

Stalin yoldaş, Cripps'in belgeye "majesteleri ve SSCB hükümetinin ortak eylemleri konusunda bir anlaşma" bildirisi çağrısı yapma önerisine yanıt olarak, iş birliğini tanımlamanın daha iyi biçimleri olduğunu söyledi. **Münih deneyimi, tüm dünyayı beyannamelerin değersiz olduğuna** ve kimsenin bunları yerine getirmediğine ikna etti.

Cripps, Stalin yoldaşına İngiltere'nin mevcut anlaşmaya uyacağını ve bunu gözlemleyeceğini ve başlığın belgenin anlamını ve içeriğini değiştirmeyeceğini garanti etmeye başladı.

Stalin yoldaş, büyükelçi tarafından önerilen belgenin başlığının eleştirilenler için bol miktarda malzeme sağlayacağına dikkat çekti. **Her iki tarafın da birbirine güveni yokmuş gibi görünebilir**

Yoldaş Stalin'in eleştirilenler hakkındaki sözlerine katılan Cripps, Fransa'nın anlaşmayı eleştirmekten korkacağını söyledi. Ancak Cripps, belgeye "İngiltere ile SSCB arasında Almanya'ya karşı ortak eylemlere ilişkin anlaşma" veya "SSCB ile İngiltere arasında karşılıklı yardım ve istişare konulu anlaşma" adını vermeyi önerdi.

Stalin yoldaş ve Molotov yoldaş, "**danışma**" kelimesinin eklenmesinin belgenin anlamını zayıflattığını kaydetti.

Cripps daha sonra belgenin şu başlığını önerdi: "Birleşik Krallık'taki majestelerinin hükümeti ile Almanya'ya karşı savaşta Sovyet sosyalist cumhuriyetleri birliği hükümetinin **ortak eylemlerine ilişkin anlaşma**".

Stalin yoldaş ve Molotov yoldaş, Cripps'in önerisini kabul ettiler.

Dahası, Stalin yoldaş, Molotov ve Cripps yoldaş, aşağıdaki ifadeyi benimseyerek **anlaşmanın metni üzerinde nihai bir karara vardılar**:

"Birleşik Krallık'taki Majeste hükümeti ve Sovyet sosyalist cumhuriyetleri birliği hükümeti bu anlaşmayı imzaladı ve şunları beyan etti:

1. Her iki hükümet de Hitler Almanya'sına karşı yürütölen mevcut savaşta birbirlerine her türlü yardım ve desteği sağlamayı karşılıklı olarak taahhüt eder.

2. Ayrıca, bu savaş sırasında karşılıklı rıza olmaksızın, (*Almanya ile*) ne müzakere edeceklerini ne de bir ateşkes veya barış antlaşması yapmayacaklarını taahhüt ederler. "

Cripps hem taslağın İngilizce metnini hem de Rusça'sını Londra'ya göndermek istediğini belirtti.

Stalin yoldaş ve Molotov yoldaş, Cripps'in arzusunu onayladı ve taslak anlaşmanın Rusça metnini büyükelçiye teslim etti.

Cripps, kendi hükümetinin, anlaşmanın şu anda olan içerikte ve formda imzalamak için onayını alırsa, Cripps, Londra'dan bu anlaşmayı imzalaması için kendisine yetki vermesini isteyeceğini söyledi.

Görüşmenin sonunda Molotov yoldaş, Cripps'e Londra'dan İran ve Afganistan'da ortak önlemler alma önerileriyle ilgili bir cevap alıp almadığını sordu.

Cripps, Londra'ya telgraf çektiğini belirterek Stalin yoldaşın sorduğu sorunun derhal değerlendirilmesini istediğini söyledi. Cripps ayrıca Londra'ya, ortak bir deMarche yapılp yapılamayacağını öğrenmek için Maisky ile iletişime geçmenin gerekli olduğuna işaret etti.

Tahran'daki İngiliz elçisine danışacağına söz veren Cripps, ordunun diplomatik önlemleri desteklemesi gerekebileceğini öne sürdü.

Stalin yoldaş, Cripps'in son sözünü kabul etti.

İran'daki Almanlar konusunda hızla harekete geçilmesi gerektiğine Londra'ya işaret ettiğini ekleyen Cripps, Kabil'deki İngiliz elçisiyle görüşeceğini ve durumu öğreneceğini söyledi. Gerekirse, İngiliz ve Sovyet hükümetlerinin ortak eylemleri sorununu kendi hükümeti ile koordine edecek.

Stalin Yoldaş, Cripps'e, Sovyet istihbaratının Almanların İranlılara yaptığı önerileri yaklaşık bir ay önce öğrendiğini söyledi. Almanlar, İran'a İngilizlerden üç kat daha fazla petrol satmasını teklif etti.

Almanlar ayrıca Naalılara Bakü'nün petrol yataklarını ele geçirmeye yardım edeceklerine söz verdiler.

Cripps, ilki hakkında benzer raporlar aldığını belirtti. **Almanların Bakü'nün ele geçirilmesine** yardım etme vaatlerine gelince, bunu ilk kez duyuyor. Cripps, Almanlarla baş etmenin tek yolunun ortak hareket etmek olduğunu ekledi.

Cripps'e veda eden Stalin yoldaş hem Cripps'ten hem de Churchill'den hem SSCB'de hem de Avrupa'da sorunu açıklığa kavuşturmak için bir anlaşmanın imzalanmasıyla sorunun hızla çözmesini kişisel olarak istediğini söyledi.

Cripps, Stalin yoldaşa ne kendi tarafında ne de Churchill'in tarafında herhangi bir gecikme olmayacağına ve sorunun yalnızca hakimiyetlerin gerisinde kalacağına dair güvence verdi.

Görüşme 1 saat 10 dakika sürdü.

Konuşma Potrubach tarafından kaydedildi

Wua rf. F. 048. Açık. 48. S. 431. D. 10. L. 5-12.

Publ.: Sovyet-İngiliz ilişkileri ...- t. 1.- s. 77-81.

Kaynak

Sovyet Dış Politika Belgeleri Arşivlerinden Seçilmiş Gizli Belgeler-1919'dan 1941'e, Svitlana M, Erdoğan A

Kiev'den gelen Devlet Savunma Komitesinin telgrafına Stalin'in Yanıtı. 10 Temmuz 1941

Kiev Kruşçev

1) Tüm **mülklerin yok edilmesine ilişkin önerileriniz** [1], Kızıl Ordu birliklerinin zorla geri çekilmesiyle bağlantılı olarak tüm değerli malların yok edilmesinden bahsedildiği Stalin Yoldaş'ın konuşmasında [2] verilen yönergelere aykırıdır. Önerileriniz, cephenin durumuna bakılmaksızın düşmandan 100-150 kilometre uzaklıktaki bölgedeki tüm değerli mülklerin, tahılların ve hayvanların derhal imha edilmesi anlamına geliyor.

Böylesine bir olay halkın moralini bozabilir, Sovyet rejiminden hoşnutsuzluğa neden olabilir, Kızıl Ordu'nun geri cephesini alt üst edebilir ve hem orduda hem de halk arasında düşmanı püskürtmek yerine zorunlu bir geri çekilme havası yaratabilir.

2) Devlet Savunma Komitesi, askerlerin geri çekilmesi konusunda sizi ve sadece geri çekilme durumunda, önden 70 verstlik bir şerit alanında, tüm yetişkin erkek nüfusunu, sığırları almanızı, tahıl, traktörleri almanızı ve doğuya doğru hareket etmelerini ve eğer bu imkânsız ise, kümes hayvanları, küçük çiftlik hayvanları ve kalan nüfus için gerekli diğer gıda maddelerine dokunmadan yok edilmesi zorunluluğunu kılar. **Bütün bu mülkün birliklere dağıtılmasına gelince, buna şiddetle itiraz ediyoruz, çünkü askerler yağmacı çetelerine dönüşebilir.**

3) Santralleri havaya uçurmayın, santrallerin uzun süre çalışmaması için santrallerin çalışamayacağı tüm değerli parçaları çıkarın.

4) Su borularını havaya uçurmayın.

5) Fabrikaları havaya uçurmayın, fabrikaların uzun süre restore edilememesi için gerekli tüm değerli parçaları, takım tezgahlarını vb. ekipmandan çıkarın.

6) Birimlerimizi Dinyeper'in sol yakasına çektikten sonra, tüm köprüleri tamamen havaya uçurun.

7) Ambarlar, özellikle mühimmat, boşaltılmalı, boşaltılamayanlar havaya uçurulmalıdır.

8) Fabrikaların, düşmanın hala doğrudan bir tehdidinin bulunmadığı 70-verst şeridinin ötesine tahliyesine gelince, bu tahliye, esas olarak makine aletleri ve diğer en değerli ekipman kaldırılarak önceden yapılmalıdır.

Devlet Başkanı

Savunma Komitesi

I. Stalin

[1] Ukrayna CP (b) Merkez Komitesi'nin 9 Temmuz 1941 tarihli telgrafına bakınız.

[2] Bu, IV Stalin'in 3 Temmuz 1941'de radyoda yayınlanan ve SSCB Halk Komiserleri Konseyi ve Tüm Birlik Komünistleri Merkez Komitesi direktifinin içeriğini özetlediği konuşmasına atıfta bulunur. 29 Haziran 1941 Partisi (Bolşevikler). "Tüm güçlerin seferberliği ve faşist işgalcileri yenmek için cephe bölgelerinin parti ve Sovyet örgütleri" (bkz. Committee. "M., 1985, cilt 7, s. 221-223). Ed.

Kaynak

Soviet Archives V1 -V12, Svitlana M, Erdoğan A

Stalin'in Lord W. Beaverbrook ve A. Garriman ile yaptığı konuşmanın kaydı – 29 Eylül 1941

SSCB halk konseyi başkanı Stalin ile Büyük Britanya Lord W. Beaverbrook ve ABD delegasyonlarının başkanları A. Garriman'ın üç temsilcinin Moskova konferansında yaptığı konuşmanın kaydı "

29 Eylül 1941

Çok gizli

Beaverbrook: İlerlemeyi rapor etmek ve Amerika Birleşik Devletleri'nin rolünü kutlamak için Perşembe günü konferansta konuşma davetini değerlendirmenize sunacağım. Böyle bir performans bir zafer atmosferi yaratacak, ortak cepheyi güçlendirecek ve İngiltere, ABD ve hatta Fransa üzerinde güçlü bir izlenim bırakacaktır. Üç ülkenin de yararına toplantıdan en iyi sonucu almaya çalışıyorum.

Stalin: Buna gerek görmüyorum. Artı, **çok meşgulüm**. Uyumak için zamanım bile yok. **Molotov** yoldaşın **konuşmasının oldukça yeterli olacağını düşünüyorum**.

Beaverbrook'un konferans delegelerini kremlin'e getirme önerisi üzerine, Stalin yoldaş yine meşguliyetine işaret ediyor. Beaverbrook, bu konuya döneceğini belirtiyor.

Beaverbrook: Amerika'nın yardımıyla, %50'den fazlası hafif, geri kalanı ağır olmak üzere 500 tank teslim edebiliriz.

Stalin: Hafif tankların ağırlığı ve silahların kalibresi nedir?

Beaverbrook: 7-8 ve 13 ton ve kalibre- 37 ila 40 mm.

Stalin: Küçük tankların 7 tondan az olmadığı ve silahların 37 mm'den az olmadığı konusunda hemfikiriz. Ama sayıyı artırmak mümkün mü?

Beaverbrook: Şimdi önümüzdeki 8 ay boyunca tedarikten bahsediyoruz. O zaman daha fazlasını verebiliriz. Teklifimizde olasılıkların sınırına ulaştık. Elbette Arkhangelsk limanını açık tutmak gerekli olacak.

Harriman: Amerikan tanklarının Arkhangelsk'e, Vladivostok'a veya İran üzerinden nereye gönderilmesini istersiniz? Şimdi bir karar veremezsek bu konu elbette komisyonda çözülebilir.

Stalin: Arkhangelsk'e, cepheye daha yakın.

Beaverbrook: Bildiğim kadarıyla orada çok az vinç var.

Stalin: Vinç sayısı artırılabilir.

Beaverbrook: Şimdi havacılığa geçelim. İngiltere'den ayda 200 avcı uçağı 8 ay ve sonrasında da daha fazla göndereceğiz. Savaşçı türlerinde herhangi bir değişiklik yapmayı kabul etmezsek, hurri topları, tükürük ateşleri veya diğer türleri göndermeyi planlıyoruz. Onları deniz yoluyla Arkhangelsk'e göndermemiz gerekecek (onları hava yoluyla göndermek imkânsız), tabii ki demonte olarak.

Stalin: Lord Beaverbrook kasırgaların ve ateş ateşlerinin ağırlığının ne olduğunu söyleyemez.

Beaverbrook: Şimdi söyleyemem.

Stalin: hangi motorlar?

Beaverbrook: 800 beygir gücündeki Merlin, Rolls Royce motorları. Bu savaşçılar İngiltere'yi kurtardı.

Stalin: Literatürden bildiğim kadarıyla, güç 1000 beygir gücü olmalı.

Beaverbrook: büyük olasılıkla. Yarın size daha kesin anlatabilirim.

Stalin: Petrol (*diğer gerekli eşyalar*) silahlarla sağlanacak mı?

Beaverbrook: evet, silahlar ve mühimmat.

Stalin: Her uçak için 20 sorti için cephane bulundurmanız tavsiye edilir. "tomahawklar" sadece 4-5 sorti için cephaneye sahipti, bu da bizim pilotlarımızın çok yetersiz olduğunu düşünüyor.

Beaverbrook: İngiltere'den tomahawklara 1.100.000 mermi için cephane gönderdik, 3.150.000 Amerika'dan gönderildi. 10 Ekim'de, 200.000'i zırh delici ve 100.000'i izleyici olmak üzere 500.000 kişi

gelecek. Şimdilik bunun yeterli olacağını düşünüyorum, yoksa göndereceğiz. Uçakları hareketsiz tutmakla ilgilenmiyoruz.

Stalin: Uçaklarımız yanlarında küçük kalibreli makineli tüfekler için 600 mermi, büyük kalibreli makineli tüfekler için 300 ve 20 mm toplar için 150 mermi alıyor. Bu sayılar 20 ile çarpılmalıdır. Uçak bizimle bir ay beş gün yaşıyor, bu da 20 sortiye denk geliyor. Belirtilen mühimmat miktarına sahip değilseniz, uçak bir süre hareketsiz kalabilir.

Beaverbrook: Bu hesaplama, eğer her kalkışta uçak her seferinde alınan tüm malzemeleri **tüketecekse** doğrudur. Her halükârda, uçaktan maksimum fayda sağlamakla ilgileniyoruz ve savaşçılara yeterli mühimmat tedarikini sağlayacağız.

Harriman: Verilen rakamlara şaşırıyorum.

Stalin: Makineli tüfeğimiz dakikada 2400 mermi, büyük kalibreli- 1100-1200, 20 mm top- 800 ve 23 mm- 580 mermi atıyor. Her uçak 500-600 mermi alıyor. Bu 15 sn.

Beaverbrook: bu doğru. Bu konudaki İngiliz deneyiminin sonuçlarını sizlerle paylaşacağım.

Stalin: Biz izli mermi almıyoruz. Tecrübe onların işe yaramaz olduğunu gösterdi. Yangın mermilerine ihtiyacımız var.

Beaverbrook: kundakçı da gönderilebilir. Zırh delmeye ihtiyacınız var mı?

Stalin: evet, yapıyoruz. Aynı türden uçakları almak mümkün değil mi: kasırgalar veya ateşler, böylece pilotlarımızın ustalaşması daha kolay olsun?

Beaverbrook: Dün seni de **tükürük ateşine** sahip olmak istediğin anlamında anladım ve bugün bir emir verdim, tabii ki iptal edebilirim?

Stalin: Dün sadece ateşli ateşleri tercih edeceğimizi söyledim. Mümkün değilse sadece "kasırgaları" almaya hazırız.

Üç tonluk makineli tüfek tanketleri olduğunu söylüyorlar. Bize onları temin edebilir misiniz?

Beaverbrook: Bu noktaya biraz daha geleceğiz.

Harriman'ı 9 ay içinde Amerika Birleşik Devletleri'nden 1.800 uçak göndermeye ikna ettim, bunların yaklaşık 100'ü Ekim'de, 150'si Kasım'da, 200'ü Aralık'ta, 200'ü Ocak'ta ve geri kalanı da önümüzdeki 5 ay içinde gönderilecek. Büyük Britanya ve Amerika Birleşik Devletleri arasındaki anlaşma. Her aylık gönderinin yarısı bombardıman uçakları olacak. Dövüşçüler az sayıda tomahawk türünden, geri kalanı ise Katigavk türünden olacaktır. Bu geliştirilmiş bir tomahawk tipidir ve bu tipe aşına pilotların Katigavk'ta yeniden ustalaşmaları gerekmecektir. İsteğinize göre yarıçap 600 ila 700 kilometre arasında olacak ve bombalar ortalama bir ton, bazıları daha büyük, bazıları daha küçük olacak.

Stalin: çift motorlu mu?

Beaverbrook: tümü çift motorlu. Bu numaranın bir kısmı İngiltere'den gönderilecek.

Stalin: Dün, savaşçılardan daha fazla bombardıman uçağı alma arzusunu, yani%75-25 oranında dile getirdik.

Beaverbrook (ellerini havaya kaldırarak): Bu kesinlikle imkânsız.

Stalin: Özel bir Sturmovik bombardıman uçağımız var. Zırhı 5-7 mm ve hatta bazı yerlerde 13 mm'dir. Tank sütunlarına ve insan gücüne çarpıyor. Toplar ve bombalarla donanmış. Motor yüksek irtifa değil, 50-150 metre yükseklikte uçuyor. Sisler çok düşük değilse, sisli hava onun için önemli değil. Savaşta büyük etkisi vardır. 23 mm'lik toplara sahip, ancak yakında 37 mm'lik toplar koyacağız. Yerdeki hız 380-400 kilometredir. Rus motoru, m-38. Tek motor. Ekip bir kişiden oluşur. Güç 1250 beygir gücü. Almanlar ondan gerçekten hoşlanmıyor. Ordunuz onu gördü.

Beaverbrook: Bunu görmek ilginç olurdu.

Başka şeyler de verebiliriz: sahra silahları, ağır Bren sınıfı uçaklar. Burada her konuyu tek tek tartışmak ve kesin çözümlere gelmek istiyorum. 8-9 ayda daha büyük çapta bir tedarik teklifi ile tekrar gelmeyi planlıyoruz. Burada belirli kararlara vardıldıktan sonra,

geri kalan ögeler Londra ve Washington'daki tedarik komitelerine aktarılabilir. Bu plan onaylanırsa, diğer malzeme türlerini listelemeye başlayacağım.

25 kiloluk toplara ihtiyacınız var mı?

Stalin: Onlarsız yapabiliriz. Uçaksavar silahları alamaz mısın?

Beaverbrook: Onlara sahip değiliz.

Harriman: Uçaksavar silahları üretiminde maalesef çok geride kalıyoruz, 90mm zeitlerimiz var ve yeni üretmeye başlıyoruz. Onlara çok değer veriyoruz ama bunlardan 152 silahı 9 ay içinde, u1-mm-756'yı 6 ay içinde teklif etme yetkisine sahibim. Bunlar ürettiğimiz tek iki tür, ayda yaklaşık 150.

Beaverbrook: uçaksavar silahları uçakları **düşürmez**. Bu yüzden savaşçıları tercih ediyoruz.

Stalin: Büyük hava saldırıları sırasında uçaksavar silahları korkutur, hedefe isabet etmesine izin vermez ve düzensiz bir şekilde bomba attırır.

Beaverbrook: tanksavar silahlarından, zırh delici mermilerle 2 pounder alabiliriz. Artık sadece zırh delici silahlar yapıyoruz. Önümüzdeki 9 ay içinde 2750 teslim edebileceğiz. 50 mm zırh delip geçerler. Hepsini römork üzerindedir.

Tomahawklarda kullanılan kalibre 6,72 mm'den fazla makineli tüfekler sağlayabiliriz. Dergi 97 ve 37 mermi içeriyor.

Piyadelerde kullanılan 3 inçlik havan topları sunabiliriz. 1500 yarda ateş ediyorlar.

Stalin: hayır, onlara ihtiyaç olmayacak. Onları harçlarla değiştiriyoruz.

Beaverbrook: Size ayda 60 bin verebileceğimiz tanksavar mayınları var.

Stalin: evet, yapıyoruz.

Beaverbrook: el bombası mı?

Stalin: sahibiz.

Beaverbrook: Size bazı tanksavar tüfekleri verebiliriz ve sonra daha fazlasını verebiliriz. Sana kalibreyi yarın söyleyebilirim.

Stalin: evet, güzel.

Beaverbrook: 2-3 kişilik bir takım için takozlara ihtiya ınız var mı?

Stalin: evet, yapıyoruz.

Beaverbrook: Thomson tipi stenotomatik tüfekler, dergide 8-9 mermi var.

Stalin: hayır, onlara gerek yok. 10 yuvarlak dergimiz var.

Beaverbrook: Onları sen sipariş ettin ve biz zaten 20 bin gönderdik.

Stalin: hayır, buna ihtiya ımız yok.

Harriman: Ordu için, özellikle cip gibi iletişim için özel olarak yapılmış k    k dört tekerlekli araçlarımız var. Bunlardan 5 binimiz var.

Stalin: Tamam, alalım.

Beaverbrook: Onlara çok şey verebilir miyiz diye soracağım.

Stalin: Peki ya dikenli tel?

Harriman: Yapabilirsin.

Stalin: Ne kadar? Harriman: Sormam gerekecek.

Görüşme orada sona erdi ve devamı 6: 00'a planlandı. Ertesi günün akşamı.

Wua rf. F. 048. Açık. 48. S. 431. D. 10. L. 19-25.

Yay.: Sovyet- ngiliz ilişkileri ...- t. 1.- s. 132-136.

SSCB Halk Komiserleri Konseyi Başkanı'nın Büyük Britanya Lord W. Beaverbrook delegasyon başkanları ile yaptığı konuşmanın kaydı

30 Eylül 1941

Çok gizli

Harriman, bu notu okuduktan sonra, İngiliz ve Amerikan delegasyonlarının başvuru listemizdeki münferit maddelere verdiği yanıtları sonuçlandıran İngilizce bir not sunar.

Stalin: Ayda 8-10 bin 3 tonluk kamyon alabiliriz. İmkansızsa, 17. ve 2. bölümlere katılmayı kabul ederler.

Harriman: Şu anda rakamlar hakkında konuşamam. Ancak sizi olabildiğince tatmin etmek için elimizden geleni yapacağız.

Stalin: Ayda 4 bin m dikenli tel bize yetmiyor. Tek seferde 10-15 bin ton almak istiyoruz. Şimdi bir ayda 2 aylık 8 bin m tedarik alamaz mısınız?

Harriman: Şimdi söz veremem.

Beaverbrook: Toluene ek olarak, size 10.000 m göndereceğiz, ancak hangi ay olduğunu bilmiyorum. Toluen içeren patlayıcı bir maddedir.

Harriman, SSCB'den alınması istenen malların bir listesini verir.

Beaverbrook: Denizcilik başvurunuzu hükümetlerimizle görüşmek üzere Birleşik Krallık'a ve ABD'ye geri dönebilmemiz için konferansın sona ermesini öneriyorum. Birleşik Krallık'ın gerçek bir iş birliği duygusuna sahip olmak için çok uzaklara gitmesini istiyorum.

Stalin: Kaç tane tanket verebilirsin?

Beaverbrook: Ayda 200 dolar ve daha sonra. Ürettiğimiz ve uygulamalarınızda bulunmayan her şeyi size vereceğiz. Bize sadece ne istediğini söylemen gerekiyor. Bu teklifi hükümetim adına yapıyorum. Çeyrek tonluk bombalara ihtiyacınız var mı?

Stalin: Yarım tonluk bombaları tercih ederiz.

Beaverbrook: Size 75 ve 750 litrelik oksijen tüpleri ve örneğin su, duman vb. Yakmak için çeşitli roketler sunabiliriz.

Stalin: Tüm bunları incelemeliyiz.

Beaverbrook: Bunu bana bağlayabilirsiniz.

Harriman: Sakıncası yoksa, büyükelçilikte özellikle tedarik sorunlarıyla ilgilenecek ve bu konuda büyükelçimize yardımcı olacak kalıcı bir temsilci bırakmak istiyorum.

Stalin: çok iyi olurdu (...]

Bu soruyu bitirdiysek, Steinhardt sonrası hakkında birkaç söz söylemek istiyorum. Bize öyle geliyor ki, yerli yabancı diplomatik misyonlardan çok etkileniyor. Savaşın en başında, Almanların beni kaçırmak ve Molotov yoldaş olmak için paraşüt birlikleri göndermeyi planladıkları gerçeğiyle bizi korkuttu. O sırada, hükümeti Moskova'dan ve elçilikten tahliye etmemizi önerdi. Uzun süredir Kazan'daki büyükelçiliğinin bir bölümünü elinde tutuyor.

Harriman: Bunu bilmiyordum. Bana Steinhardt'ın yardım etmeye istekli olduğu anlaşıyordu.

Stalin: Büyükelçimiz Umansky'den memnun musunuz?

Harriman: Çok konuşuyor. Aynı konuda birçok kişiye hitap ediyor ve sonuç olarak kimse infazdan kimin sorumlu olduğunu bilmiyor. Her durumda sorumlu olan bir kişiyle konuşması daha iyi olur.

Lord Beaverbrook'un Maisky'den övgüyle bahsettiği Maisky ve Cripps hakkında kısa bir görüş alışverişi var.

Harriman: Sibirya hava limanları ile ilgili dün dile getirdiğim konuya dönmek istiyorum. General Chaney kime başvurabilir?

Stalin: General Golikov'a.

Hess; nasıl?

Beaverbrook: 8 Eylül'de onu ziyaret ettim.

Stalin: O kadar misafirperver mi?

Beaverbrook: Pencerelerinde parmaklıklar olan kablolu bir evde. Mia'ya kendi eliyle yazdığı ve Rusya aleyhine tezin geliştirildiği

40-50 sayfalık bir muhtırayı teslim etti. İngiltere'yi kurtarmaya gelen kendisinin parmaklıklar arkasında tutulduğundan ve ailesiyle yazışmasına bile izin verilmediğinden şikâyet etti. Özellikle Hitler ile iletişim kurmasına izin verilmesi konusunda ısrar ediyor. Churchill'in paylaşmadığı kişisel görüşüme göre, Hess birinin bilgisiyle geldi; İngiltere'de düşmeyi, destekçileri aracılığıyla İngiliz hükümetine karşı bir harekete neden olmayı ve sonra geri dönmeyi umuyordu. Ancak, belli ki, kararlaştırılan yerde karşılanmadı veya gerekli sinyalleri vermedi, yakıt bitti ve Hess paraşütle aşağı inmek zorunda kaldı. Churchill, Hess'in deli olduğunu düşünüyor.

Türkler için bir şeyler yapmak istiyoruz, bize sempati ile davranıyorlar.

Stalin: o iyi olurdu **Türkiye Almanya'ya gitmek kalmaması**. Ama İngiltere'nin müttefiki gibi davranmıyor.

Beaverbrook: Bizi incitecek hiçbir şey yapmadılar, sorun yok. Irak ve İran'daki eylemlerimiz onları incitti. Onlara yardımcı olmak, ihtiyaç duymadığınız araçları teslim etmelerine yardımcı olur. Dün bin 87 lei sahra silahından bahsettim ki bu Türkler için çok şey ifade ederdi.

Stalin: Yardım etmek için, yardımın kaybolmayacağına dair garantilere sahip olmanız gerekir. Lord Beaverbrook bundan emin mi? Türkiye ile İngiltere arasında birlik yok ama tarafsızlık var.

Beaverbrook: Birliği yeniden canlandırmak istiyoruz.

Stalin: Bu bir yardım koşulu olmalıydı.

Beaverbrook: Onlardan şikâyet edemeyiz. Biz kendimiz bazı yükümlülükleri yerine getirmedi.

Stalin: Türkiye, Bulgaristan'dan ve Almanya ile ittifakından korkuyor.

Abluka Finlandiya'yı da kapsıyor mu?

Beaverbrook: Sanırım dağıtmaya hazırız, ama sizden bu cevaba güvenmemenizi rica ediyorum. Buna İngiltere'den daha doğru bir cevap verebilirim.

Stalin: Finlandiya, İngiltere'nin müttefiki SSCB'ye karşı çok küstahça davranıyor. Savaşın başında eski sınırları çizmeye çalıştığını ve şimdi de bir Almanya vassalı gibi davrandığını söyledi.

Beaverbrook: Yani, Finlandiya'nın abluka altına alınması mı istiyorsunuz?

Stalin: Bu, Almanya ablukasının bir devamı olacaktır. Finlandiya çoktan sınırlarını aştı.

Bir keresinde Amerika Birleşik Devletleri başkanına Finlandiya'yı ilişkileri koparmakla tehdit edip edemeyeceğini sordum. Biliyor musunuz, Bay Harriman, ne takip etti?

Harriman: Söyleyemem ama şahsen bunun başkan için politik olarak zor olacağını düşünüyorum.

Stalin: İngiltere ile Almanya'ya karşı iş birliği ve ayrı bir barış yapılmaması konusundaki anlaşmamızın sadece orduyu değil, savaş sonrası dönemi de kapsayacak bir ittifak anlaşmasına dönüştürülmesi gerektiğini düşünüyorum, hükümetimiz tamamen bunun arkasında.

Beaverbrook: Şahsen böyle bir öneriyi destekler ve konunun gündeme getirilmesini isterim. Ortaya çıkan sorundan sorumlu bir askeri kabinemiz ve savunma komitemiz var. Savunma komitesinin üyeleri Churchill, Attlee, Eden ve Beaverbrook'tur. Hükümetin geri kalanına sormadan belirli kararlar alıyorlar.

Stalin: Üç gücün iş birliği anlaşmasını imzalayarak konferansı bitirmek mümkün mü?

Beaverbrook: Amerika için zor olacağını düşünüyorum.

Harriman: Lord Beaverbrook kişisel deneyimlerinden konuşuyor. Başkanı anlaşmalarla zorlamamalısın.

Stalin: Basmıyorum, sadece soruyorum.

Harriman: Başkanın ülkesini nereye götürdüğünü anlamalısınız.

Stalin: Ama yine de Amerika'nın konumunda çok fazla belirsizlik var: Bir yandan savaşıyor İngiltere'yi destekliyor, diğer yandan Almanya ile diplomatik ilişkileri sürdürüyor.

Beaverbrook: Amerika, Almanya'ya zarar vermek için elinden gelen her şeyi yapıyor. Ülke Büyük Britanya'ya karşı çok dostça davranıyor, ancak ordu ve donanma kendi malzemeleriyle ayrılmaya pek istekli değil. Roosevelt, Hopkins ve Harriman ise bunu zorluyor. Bu insanların bizler kadar dostu olmanızı isterim.

Harriman: Açıklık getirmek için, filomuzun Almanya ile savaş istediğini ve savaş kavramının tüm tanımlarına göre, Alman gemilerine ateş etme emrini almış olduğu için zaten savaşta olduğunu ekleyeceğim. Ordumuz çok küçük ama zorluklar aşıyor.

Beaverbrook: 1 Temmuz 1942'den itibaren, 1 Ocak 1943'ten itibaren ayda 375 tank ve ayda 500 tank teslim edeceğiz. Bizlerin aynı miktarları size teslim etmemesi için hiçbir neden göremiyorum. Hükümetim adına, uçak teslimatını 1 Temmuz'dan itibaren ayda 500'e ve 1 Ocak 1943'ten itibaren 400'e çıkaracağımıza söz verebilirim. Amerika aynı miktarları verirse, o zaman ayda 800 alacaksınız, bir kez daha tekrar ediyorum Birleşik Krallık'ta listenizde olmayan herhangi bir şey üretiyorsak, size her zaman belirli bir ürün yüzdesi sağlamaya hazırız.

Stalin: Amerika'dan kamyon almayı çok isteriz.

Bir basın bildirisinin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

Beaverbrook ve Harriman: evet.

Harriman: Çin'e askeri bir görev gönderiyoruz; bunun hakkında söyleyecek bir şeyin var mı?

Stalin: Güzel olurdu ama Çin savaşmayı bıraktı.

Harriman: Çin tedarik etmeye devam ediyor musunuz?

Stalin: hayır, kendi ihtiyaçlarımızdan dolayı tedarik etmeyi bıraktık ama 4 ay önce oraya topçu ve uçak gönderdik.

Beaverbrook: Amerikalılar geçenlerde İngiltere'ye gitmek üzere Çin'e 67 bombardıman uçağı gönderdi.

Harriman: Japonya hakkında bir şeyler söyleyebilir misin?

Stalin: Tarafsızlık anlaşması imzalandığında, Çin'e yardım meselesi hiç gündeme gelmedi. Japonya'yı Almanya'dan koparmanın yolu yok. Amerika bunun üzerinde çalışıyor gibi görünüyor mu? İyi olurdu.

Harriman: Söyleyebileceğim tek şey, Birleşik Krallık ve Amerika'nın bu konuyla çok uğraştığı. Şimdi, Japonya'nın eksen güçleriyle ilişkisinin yanlışlığını anlamasını sağlamak için birleşik bir cepheyi temsil ediyoruz. Başkanın Churchill ile görüşmesinden bu yana geliştirmekte olduğumuz bu politika, şimdiden iyi sonuçlar veriyor.

Stalin: Japonya'nın İtalya olmadığı ve Almanya'ya köleliğe girmek istemediği izlenimine sahibim. Bu nedenle onu Almanya'dan ayırmak için gerekçeler var.

Konferansın yarından itibaren bitirilmesine ve bu arada bir basın açıklaması yapılmasına karar verilir.

Wua rf. F. 048. Açık. 48. S. 431. D. 10. L. 26-31.

Yay.: Sovyet-İngiliz ilişkileri ...- t. 1.- s. 136-140.

Selected Secret Documents from Soviet Foreign Policy Documents Archives- 1919 to 1941, Svitlana M, Erdogan A

Stalin, Molotov ve Saraçoğlu Görüşmesi- 1939

Ekim 1939

Çok gizli

Molotov yoldaş, müzakerelerdeki gecikmenin nedenini birkaç kelime ile açıkladı.

Saraçoğlu- Sovyet hükümetinin son günlerde yaptığı çalışmaların sonuçlarını gördüğüm zaman, müzakerelerdeki gecikmenin nedenlerini anladım. Aynı zamanda, Stalin yoldaşın huzurunda müzakerelere devam etmenin payıma düşen onurunu da kabul ediyorum.

Molotov Yoldaş- şimdi işe geri dönelim. İngiliz-Fransız-Türk karşılıklı yardımlaşma paktı taslağı ile aşır neşir olduk. Biz, aynı zamanda, bu anlaşmayı dikkatli bir şekilde incelemeye çalıştık ve bir bütün olarak anlaşma belgesinin amacının bize göre açık ve net olmadığı sonucuna ulaştık, yani, İngiltere ve Fransa ile Türkiye tarafından imzalanan bu yardımlaşma anlaşması tam olarak **kime karşı** (*yapılmış bir anlaşma*). Türkiye'nin İngilizlerle ve Fransızlarla sonuçlandığı bu müzakereyi yaşama uygulamada **ne ölçüde bağımlı olduğunu** (*zorunlu kılındığını*) ve Türkiye'nin bu müzakerelerde ne kadar yol aldığını bilmek istiyoruz. Aynı zamanda, Türk hükümetinin İngilizler ve Fransızlar ile bu anlaşmayı yapmayı kendisi açısından ne ölçüde zorunlu gördüğünü ve bu anlaşmayı imzalamamanın daha iyi olup olmayacağını bilmek isteriz. Mevcut durum ve koşullar, müzakerelerin başladığı baharda var olan durum ve koşullardan (*bu pakt ile ilgili olarak*) farklı. Tüm bunlar bizi şu nedenle ilgilendiriyor: **Türkiye'nin kendisini SSCB'ye karşı düşmanca bir konumda bulabileceği bir durum olabilir mi**, özellikle (*bizde*) böyle bir kaygı belirtileri olduğu için (*bizi ilgilendiriyor*).

Saraçoğlu- Sorularınıza memnuniyetle cevap vereceğim. Ancak Molotov yoldaş bana Sovyet-Türk karşılıklı yardım paktı hakkında bir şey söyleyemeyecek mi?

Molotov Yoldaş- Bu soruya, soruma verdiğiniz cevaba bağlı olarak yanıt vereceğiz; Mevcut anlaşmanın onaylanması olacak mı yoksa

"danışma " gibi başka bir şey mi olacak? Buna ilave olarak, Saraçoğlu'nun SSCB ile Türkiye arasında karşılıklı yardımlaşma paktiyle ilgili sorusunu yanıtlamadan önce, Dışişleri Bakanından açıklama almak istiyoruz; **bu anlaşma kime karşı yapılabilir?** Bunu bilmek istiyoruz, çünkü şu anda İtalya'nın Türkiye'ye karşı tavır alma niyetinden bahsedecek hiçbir işaret yok. Dolayısıyla geriye sadece Bulgaristan kalıyor. Öyleyse, **karşılıklı yardımlaşma anlaşmamız kime karşı yöneltilecek?** Bu sorularla ilgileniyoruz.

Saraçoğlu- Şimdi Molotov yoldaşın sorularını cevaplamaya çalışacağım. Bize verilen anlaşma taslağı yeterince açık ve her ne olursa olsun, **bunu açıklığa kavuşturmak Türk hükümetinin çıkarıdır.** Başlatılmış ve imzalanacak olan Türk-İngiliz ve Türk-Fransız karşılıklı yardım paktları **kime yöneltiyor, bu sözleşmeler kime yönelik?** Belgelerin metinleri, bu sözleşmelerin SSCB **aleyhine** kullanılmayacağı hükmü ile, özellikle belirli bir kimseye karşı değil, ama **herhangi bir saldırgana** yönelik olduğunu açıkça belirtmektedir. Anlaşmaların imzalanma sürecine zaten ulaştık. Şüphesiz ki, bu süreç içinde yeryüzünde birçok değişiklik oldu. Ancak **Türkiye'nin güvenliği söz konusu olduğunda** bu konuda bir değişiklik olmadı. Her halükârda Türkiye, İngiltere ve Fransa'nın üstlendiği yükümlülükler, **Akdeniz'de veya Balkanlar'da bir savaş çıkması** durumunu hesaba kattı. Türkiye'nin İngiltere ve Fransa ile anlaşma imzalamamasının mümkün olacağını sanmıyorum. Bu paktların zaten hazırlanmış olması durumunda İngiltere ve Fransa ile anlaşmaların imzalanmaması ihtimaline gelince, şahsen kesin bir şey söyleyemem. Ancak, bu anlaşmalar imzalanırsa, o zaman onları reddedemeyiz.

Sakıncası yoksa, o zaman, size müzakerelerin tarihçesini anlatmak istiyorum. Alman ultimatomu Romanya'ya sunulduğunda İngilizler, eğer ultimatoma Türk hükümetine karşı saldırganlığa dönüşmesi durumunda ne yapmayı düşündüğünü sordu. İki gün sonra, ultimatoma hakkında konuşma kesildi ve artık bundan bahsedilmez oldu. Daha sonra Arnavut sorunu ortaya çıktı ve ardından Korfu tehdidi ortaya çıktı. Bu bağlamda İngilizler bize tekrar ne yapma niyetinde olduğumuzu sordu. **Sovyet hükümetine İngiliz**

soruşturmaları hakkında bilgi verdik ve Moskova'daki temsilcimize SSCB'nin ne yapmayı düşündüğünü sorması talimatını verdik. 3-4 gün sonra İngiltere bize resmi bir teklif yaptı. Biz, pozisyonumuzun bir dizi duruma bağlı olacağını belirttik, ancak bu arada, aşağıdakileri zorunlu koşullar olarak belirledik:

- 1) Sovyetler Birliği'nin pakt 'a- anlaşmaya katılımı;
- 2) anlaşmanın sınırlı alanı;
- 3) İngiltere'den Türkiye'ye ekonomik yardım.

İkinci durumda, Türkiye'den satın alımlarını doğal olarak azaltacak olan Almanya ile yakın ekonomik bağlarımızı hesaba kattık.

İngiltere şartlarımızı kabul etti. Türkiye'nin bu anlaşmaya katılımında, Sovyetler Birliği'nin saldırmazlık paktı imzalamasını ana şart haline getirdiğini de memnuniyetle kaydettik. Aynı zamanda, Potemkin yoldaş Ankara'yı ziyaret etti ve burada çeşitli olasılıklar hakkında konuştular. Türkiye, eğer aynı zamanda Sovyetler Birliği'nin de İngilizler ve Fransızlarla bir anlaşma yaparsa, İngiltere ve Fransa ile bir anlaşma yapmayı planladı. Bu, eğer İngiltere ve Fransa SSCB ile bir anlaşmaya varmazlarsa, bir Karadeniz paktı yapma olasılığı konusunda müzakerelere başlayacakları anlamına geliyordu. Eğer bunu da yapmak mümkün olmazsa, **o zaman Türkiye SSCB ile ikili bir anlaşma yapmaya hazırdı.**

Daha sonra Saraçoğlu, Türkiye ile karşılıklı yardımlaşma paktına ilişkin ilk görüşmelerimizi, tam yetkili elçi Terentyev 'in gündeme getirdiği konular ve bu sorulara Türklerin cevaplarını hatırlattı ve Terentyev 'in ortak dile ilişkin **Molotov yoldaşın direktifine uygun olarak** yaptığı son açıklamayı kısaca tekrarladı.

“Bütün bunlardan sonra, size üç maddelik bir karşılıklı yardımlaşma anlaşmasının iyi bilinen taslağını önerdik. Ardından Sovyet hükümetinden karşılıklı yardım anlaşmasının sonuçlandırılmasıyla ilgili her şey üzerinde anlaşmak için Moskova'ya dışişleri bakanı olarak gelme davetiyesi geldi. Ankara'dan buraya geldiğimde, Sovyet hükümetinin Türkiye ile böyle bir anlaşma yapmaya hazır olduğu inancını muhafaza ettim.

Molotov Yoldaş- size: "Moskova'ya gelin ve burada karşılıklı yardım anlaşması sorunu çözülecek" diye cevap verdik.

Saraçoğlu- bu doğru. İngilizlerle yaptığımız müzakerelerin tarihçesini bitirdim.

Bana göre, Sovyet-Türk paktı sadece bizi değil, aynı zamanda dostlarımızı, yani SSCB'yi de ilgilendirir. Sovyet-Alman saldırmazlık paktının 4. maddesini de hesaba katsak bile, SSCB ile Türkiye arasında imzalanan antlaşmanın önünde hâlâ bir engel olmadığı görüşündeyim. Sovyet-Türk karşılıklı yardımlaşma paktının, bir barış paktı olarak, her iki tarafın çıkarlarını karşıladığını düşünüyorum. Anlaşma **bir barış aracı olacak** çünkü İngilizlerle yaptığımız anlaşmada Sovyet yanlısı bir hüküm var ve benzer bir madde görünüşe göre Sovyet-Türk karşılıklı yardım paktına da kaydedilecek.

Önünüzde ülkelerimiz arasında bir anlaşmanın yararları hakkında bir tez geliştirmek istemiyorum, çünkü siz herkesten daha iyisiniz ve her halükârda **uluslararası durumu benden daha iyi biliyorsunuz.**

Yoldaş Molotov- bu Sovyet-Türk paktı kime karşı **yöneltililecek?** Almanya'ya karşı, İtalya'ya karşı bir anlaşma yapamayız- o Almanya'nın bir müttefiki. Bulgaristan'a karşı? ama "göz" Türkiye'yi tehdit etmiyor!

Saraçoğlu- Bir soru ile cevap vereceğim. Almanya ya da İtalya Türkiye'nin kapılarına gelirse, Sovyetler Birliği Türkiye'ye göre nasıl bir pozisyon alacak? Buna SSCB'nin kayıtsız kalmayacağını düşünüyoruz.

Yoldaş Molotov- buna kayıtsız kalamayacağı doğru. Ama, gerçekte, **Türkiye'ye yönelik saldırganlık söz konusu değil.** İtalya sadece Türkiye'yi tehdit **etmemekle** kalmıyor, tam tersine birliklerini (*Dodecanese*) On-iki Ada'dan çekiyor.

Saraçoğlu- bu doğru.

Molotov Yoldaş- Bulgaristan, Türkiye'yi tehdit edecek güce sahip değil.

Saraçoğlu- Eğer Almanya tasvir ettiğiniz gibi bir ülkeyse, ya da eğer İtalya Türkiye'ye kötü bir şey yapmayacaksa, o zaman neden- SSCB ile Türkiye arasında bir anlaşma imzalamayı istiyorsunuz?

Ama bizim Almanya ve İtalya'nın samimiyeti konusunda şüphelerimiz var.

Neden, sonuç olarak, böyle bir olasılığı hesaba katmayalım: **İngiltere ve Fransa'nın eğer bugün değilse yarın Türkiye'ye saldırma arzusu?** Bizim herhangi bir ülkeye yönelik olmayan anlaşmamız, aynı zamanda genel bir karaktere sahip olacak ve böylece Türkiye ve Sovyetler Birliği ortak bir olasılığa karşı garanti altına alınabilecektir.

Yoldaş Molotov- Türk-İngiliz ve Türk-Fransız paktlarının **Türkiye'ye bir sürü sorumluluk yüklediğini** düşünüyoruz, ki hatta bu Romanya ve Yunanistan, özellikle de Romanya içinde sorumluluğu yüklediğini düşünüyoruz. Bütün bu sorunların sadece Türkiye tarafından çözülmesi gerektiğini ve eğer Türk hükümeti kendisinin İngiliz-Türk paktından ayrılmasının olanaksız olduğu görüşünde ise, o zaman Saracoğlu'nun Ankara Yetkilisine açıkladığı şekliyle aynı fikirde olmamız gerekir: "Biz İngiltere ve Fransa'nın SSCB'ye karşı tavır alması durumunda, Türkiye'nin İngiliz-Türk ve Fransız-Türk paktları kapsamındaki sorumluluklarının derhal geçerliliğini yitirmesi gerektiği" düzeltmesiyle **ilgili İngiliz -Fransız-Türk paktındaki "Sovyet Kuşkusunu"ndan bahsediyoruz.**

Stalin yoldaş- Türkler bana sormadılar, ama eğer bana sorarlarsa, onlara İngiliz-Türk ve Fransız-Türk paktlarının imzalanmasını kabul etmelerini tavsiye etmem. Şüphesiz ki, Türkiye'nin büyük filoya sahip devletler olarak hem İngiltere'ye hem de Fransa'ya ihtiyacı var. **Türkiye bir Akdeniz gücü olarak görülüyor.** İngiltere ve Fransa'nın Akdeniz ve Ege denizlerindeki Türklere vermesi gereken şeyi (özellikle adaların Türkiye ye geri verilmesi), SSCB artık Türkiye'ye veremez. **Bu nedenle, Türklerin, Türkiye'nin Akdeniz'de ihtiyacı olanı elde etmek ve On iki Ada'daki çıkarlarını korumak için, bir yandan İngiltere ile Fransa, diğer yandan İtalya arasındaki çelişkileri kullanmak isteme niyetlerini tam olarak anlıyorum.** Bu

doğru (*yaklaşım*). Ve adaları **ancak bu şekilde alabilirsin. Bu noktaya kadar kazançlı olan Türkiye'dir.**

Devamında karışıklık-karmaşa geliyor. Balkanlar'a gelince, Yunanistan ve Romanya Türkiye'ye bağlantılı. **Türkiye burada İngilizlere ve Fransızlara daha fazlasını verebilir, ama tersi olamaz.** Sanki Türkiye'nin Balkanlar'da üstlendiği bu sorumluluklar nedeniyle, özellikle Bulgaristan nedeniyle, **Türklerin ve benim bir yanlış anlaşılma içinde olmadığımızı düşünüyorum.** Bana göre İngilizlerin fon ve kredilerle Türkiye'ye yaptığı yardım, **Türkiye'nin gönderdiği askerlerden daha az değerde.** Türkiye'nin kendisini içinde bulunduğu durum, kıtadaki her şeyi ortaya salıyor: ister Bulgaristan hareket etsin ister Macarlar Romenlere saldırınsın ister İtalya Yunanistan'a saldırınsın- **Türkleri savaşa dahil olmak zorunda (bırakıyor).** Ya da SSCB ile Romanya arasında Besarabya nedeniyle bir karışıklık olsa- Romenlere saldırmayı düşünmüyoruz, ancak Besarabya'yı hediye olarak vermeyeceğiz- al sana yine bir çatışma. Kanımca Romanya çok toprak kapdığı için Polonya gibi, Romanya da öyle. Romanya ile karşılıklı yardımlaşmak için bağlantı kuran her kimse, kılıcı hazır bulundurmalıdır: işte Macaristan ve belki de **başka birileri için Türkiye karlı (bir ülke) değildir.**

Bunlar kafamızı karıştıran bir grup sorular. İşte bu nedenle, bu maddelerin, yani İngilizlerle yaptığınız anlaşmanın birinci ve ikinci maddelerinin, bundan daha iyi olamayacağına inanıyoruz.

Ayrıca bizi zor durumda bırakan bir grup soru var. **Olayların kendi mantığı vardır: Bir şey söyleriz, ancak olaylar diğer yönde gider.** Polonya'yı Almanya ile böldük, İngiltere ve Fransa bize savaş ilan etmedi, ama edebilir. Almanlarla karşılıklı yardımlaşma anlaşmamız yok ama İngilizler ve Fransızlar bize savaş ilan ederse **onlarla savaşmak zorunda kalacağız.** Böyle bir durumda, bu sözleşme neye benzeyecek? Yeni olan bu, **olayların mantığının hissedildiği yer burası.**

Saraçoğlu, Türk taahhütlerinin sona ereceği veya Türkiye'nin tarafsız kalması yönünde bir çekincemiz olduğu yönünde cevap verebilir. O zaman Türkiye çatışmaya dahil olursa, anlaşmamızın geçerliliğini

kaybedeceğine dair bir rezervasyon yaptırmamız gerekecek (*diyebilir*). Almanya'ya karşı çıkmayacağız (*diyebilir*). Bu durumda **Anlaşmadan geriye ne kaldı? Hiçbir şey.** Türklerle bir anlaşma yapmak istiyor muyuz? İstiyoruz. **Biz Türkiye'nin dostu muyuz? Evet.** Ama bahsettiğim ve **anlaşmayı bir kâğıt parçasına dönüştüren durumlar var.** Türkiye ile bir anlaşma imzalamaya elverişli olmayacak olan işlerin gidişatından kim sorumlu tutulacak? Hiç kimse. **Koşullar, olayların gelişimi.** Polesha'nın eylemi rolünü oynadı. İngilizler ve Fransızlar, özellikle İngilizler, biz olmadan da yapabileceklerine inanarak **bizimle bir anlaşma istemediler.** Suçlular varsa, **biz de suçluyuz- bütün bunları önceden görmedik.**

Saraçoğlu- her şeyden önce İsmet İnönü'den bir talimatım olduğunu beyan etmeliyim: Stalin yoldaşını görmeyi başarırsam, ona İsmet'in unutulmaz hisleri ve Sovyetler Birliği ziyaretinden ve Stalin yoldaşla yaptığı görüşmelerden edindiği en iyi izlenimlere sahip olduğunu iletmeliyim.

Stalin Yoldaş- bizim iyi anımız için başkana teşekkür etmenizi rica ediyorum. İsmet'in sağlığı nasıl?

Saraçoğlu- Türkiye'nin sizin fikrinizi sormadığı için, sizin sözleriniz ona iyi geliyor ...

Stalin yoldaş- (açıklama)- bunu sormaya gerek yok. Bu bir azarlama değil.

Saraçoğlu- Ben, Saraçoğlu, Stalin yoldaşın sözlerini Türkiye ile **İngiltere arasındaki antlaşma Stalin'in yoldaşın önerdiği şekilde düzenlenirse,** Sovyet-Türk karşılıklı yardımlaşma paktının sonuçlanmasına hiçbir engel kalmaz olarak anlayabilir miyim?

Stalin Yoldaş- kesinlikle.

Saraçoğlu- ama anlaşmamızı farklı bir şekilde, teknik eksiklikler olmadan düzenlersek ne yapmalıyız?

Stalin Yoldaş- ama bu teknik bir hata değil. Saraçoğlu hatırlarsa, birkaç yıl önce Türkiye ile Balkan paktını imzaladığında Türk hükümeti ile bir yazışma yapmıştık, Türkler bir şekilde Romanya ve Besarabya'yı

savunmayı şart koşmuştu, bu nasıl sona erdi? Ancak **bu teknik bir sorun değil.**

Saraçoğlu- Balkan ülkelerinin dış sınırlarını koruma yükümlülüğünü almadık ve hatta özel bir Sovyet maddesi bile yapıldı.

Stalin yoldaş- ama öyle görünüyor ki resmi olarak kaydedilmedi?

Saraçoğlu- hayır, kayda geçti. Yunanistan, İtalya'ya karşı çıkmayacağına (*saldırmayacağına*) dair bir çekince maddesi koydu ve Türkiye bir Sovyet çekincesi koydu. Balkan paktı Balkan ülkelerinin iç sınırlarının garantisidir. Eğer, Romanya SSCB'ye karşı savaşmak zorunda kalsaydı, Balkan paktının yükümlülükleri geçersiz olurdu. İngiltere ile olan anlaşmamız, haklı olarak, bu ülkelere saldıran olursa **Türkiye'nin Romanya ve Yunanistan'ı savunacağını söylüyor.** Ama eğer, Romanya konusundaki çatışmanın bir sonucu olarak, Türkiye SSCB'ye karşı çıkması durumu olursa, o zaman Türkiye, Sovyet maddesinde öngörüldüğü şekilde, bunu kabul etmeyecektir. Biz, (*anlaşmadaki*) Sovyet maddesini, bir zamanlar öngörülen bir karşılıklı yardım anlaşmasının genel sonucunun **bir devamı olarak görüyoruz.**

Stalin yoldaş- Sovyet-Türk şartının- *maddesinin* 1925 paktından kaynaklandığını düşünüyorum. Ayrıca biz, bununla ilgili bir çekince yapmakla yükümlüüz ve yapacağız.

Saraçoğlu- sizinle saldırmazlık anlaşmamızdan kaynaklanan **bir çekince getirmeyi görevimiz olarak gördük.** İngiltere ile Fransa arasında SSCB'ye karşı bir savaş çıkması durumunda Türkiye'nin pozisyonu ne olacak? Sovyet birlikleri Polonya'ya girdiğinde, İngiliz ve Fransız büyükelçilerini davet ettim ve hükümetlerine Sovyetler Birliği'ni **Almanya ile askeri bir anlaşmaya itmemelerini** ve ayrıca İngiltere ve Fransa ile ilişkilerinde Türkiye için Moskova'da Saraçoğlu'nu zor bir duruma sokacak olan **böyle anlar yaratmamalarını tavsiye ettim.** Bununla birlikte, savaş **çıkarsa Türkiye tarafsız kalacaktır.** Stalin yoldaşın düşündüğü gibi, İngiltere ve Fransa'nın SSCB ile bir anlaşma yapmak istemediğinden de eminim. Ancak şimdi, **acımasız bir dersin etkisi altında** İngilizlerin ve Fransızların **Sovyetler Birliği ile uzlaşma eğiliminde olduklarına**

inanıyorum. Sovyet-Türk paktı tüm yanlış anlaşılmalari çözebilir. Sadece Türkiye için değil, dünya meseleleri için de önemli olan diğer daha geniş anlaşmaların habercisi olabilir. İngiltere ve Fransa ile dostane bir anlaşmadan bahsediyoruz.

Stalin yoldaş- şüphelerimize rağmen, **Saraçoğlu bizimle bir anlaşma yapılabileceğini düşünüyor mu?**

Saraçoğlu- evet, bu benim inancım.

Stalin yoldaş- Türk-İngiliz ve Türk-Fransız paktlarında herhangi bir değişiklik yapmak zor mu?

Saraçoğlu- SSCB ile Romanya arasında bir çatışma çıkarsa, Türkiye kenarda kalır. Bununla ilgili **çekince yapmayı kabul ediyorum.** Eğer Sovyet hükümeti, Türkiye'nin herhangi bir eyleminin dostlarımız tarafından düşmanca bir eylem olarak değerlendirilebileceğini söylerse, **Türkiye bundan kaçınacaktır.**

Çekinceye gelince, SSCB tarafından uygun bir teklif gelirse, Saraçoğlu kabul edecektir. Bu çekince, genel çekince ilkesine dahildir. İngilizler kendileri bir çekince koyma girişiminde bulundular ve bunun sonucunda Türkiye, Romanya'nın bir çatışmaya neden olması durumunda Romanya'ya yardım etmeyi reddedebilir.

Stalin yoldaş- Fransızlarla ve İngilizlerle uğraşırken, **bunların yükümlülüklerini ancak kendilerine faydalı olduğu zaman yerine getiren** ve kendilerine yararlı olmadığı zaman yükümlülüklerini **yerine getirmeyen insanlar olduğunu unutmamalısınız.** Örnek: Çekoslovakya, Polonya vb.

Saraçoğlu- bu doğru.

Stalin yoldaş- 3. madde istişare kategorisine aktarılamaz mı? Türkiye'nin elleri serbest olacaktır.

Saraçoğlu- çekinceyi başlatarak ortaklarımızı **her Sovyet teklifini hesaba katmak** zorunda bıraktığımızı düşündük. Eğer SSCB bir şeyi kendisi için uygunsuz görürse, bizim bunu hesaba katmamız gerekir.

Stalin yoldaş- bu uygunsuz: 3. madde kapsamındaki yükümlülükler otomatik olarak yürürlüğe giriyor.

Saraçoğlu- neden sizinle bir anlaşma yaparak ihtiyacımız olan hedefe ulaşamayalım?

Stalin yoldaş- Bulgaristan ile hiçbir anlaşmamız yok, ancak Bulgarlar için üzülüyoruz. Yani Bulgaristan'ın kendisi Türklere karşı çıkmazsa. Ortak protokolümüzde Bulgaristan ve Romanya ile ilgili bir madde yazmamız iyi olur. Örneğin eğer Bulgaristan (*ilk*) kendisi saldırmazsa, o zaman (*dövülmemeli*) yenilmemelidir. Eğer Türkler 3. paragrafı yerine getirmemeyi başarırlarsa, biz onu memnuniyetle karşılayacağız. Ancak bunu bir konsültasyonla- *danışmayla* değiştirmek en iyisidir.

Saraçoğlu- Romanya maddesine gelince, bu belge zaten var. Ancak eğer İtalya bize saldırırsa veya Bulgaristan herhangi bir Balkan ülkesine saldırırsa savaşmak zorunda kalacağız.

Stalin yoldaş- Eğer Bulgaristan Türkiye'ye karşı çıkarsa (*saldırırsa*), o zaman onu dövün (*yenin*). Peki neden (*bundan*) başka durumlarda Bulgaristan'ın yenilmesi gereksin? 3. makaleyi tavsiye niteliğinde bir makaleye çevirmeyi tercih ederim.

Saraçoğlu- Romanya'da yapabilirsiniz. Ama **Yunanistan bizim hayati sorunumuz.**

Stalin Yoldaş- On İki Ada'nın (*Dodecanese*) *İtalya'ya* teslim edilmesine ne zaman karar verildi?

Saraçoğlu- Tarihsel bilgi sağlayarak cevaplar.

Stalin yoldaş. - yani, çeviri konsültasyona gitmeyecek?

Saraçoğlu- Peki ya Yunanistan?

Stalin yoldaş- bu da iyi olurdu.

Saraçoğlu- imkânsız. **Yunanistan'ın işgali Türkiye'nin işgali ile eşdeğerdir.**

Stalin yoldaş- hepsi aynı, Türkler savaşmak zorunda kalacak ve İngilizler size yardım etmeyecek. Eğer Yunanlılar adaları Türklere verirse, o zaman yardıma ihtiyaç duyulacak.

Saraçoğlu- biz ada istemiyoruz.

Stalin Yoldaş- adalar talep edilmeli. Bunlar Denize çıkışta bulunuyorlar. **Sizin durumunuz zor.** Biz de bu durumu yaşadık. İngiltere garanti veriyor ve biz Polonya nedeniyle savaştayız.

Saraçoğlu- İtalya, Yunanistan yüzünden Yunanistan'a girmeyecek. **Yunanistan, Türkiye'ye saldırmak için bir köprüdür.**

Stalin yoldaş- İtalya Türkiye'den ne istiyor?

Saraçoğlu- İtalya bunu tam olarak formüle etmedi, ancak her zaman Roma imparatorluğundan bahsediyor. Kayalık adaların askeri-güçlendirilmesi Türkiye'ye yöneliktir.

Stalin Yoldaş- İtalya'nın Mısır'a ihtiyacı var.

Saraçoğlu- belki, ama Mısır artık daha emin ellerde.

Stalin Yoldaş- Saraçoğlu, Ankara'ya Yunanistan'ı -danışma olarak-sormanın mümkün olduğunu düşünmüyor mu?

Saraçoğlu- ama hiçbir şey katmadan ne verilebilir?

Stalin Yoldaş- peki, hadi diyelim, Balkanlar olmadan, Boğazlarda ve Karadeniz'de doğrudan Türkiye'ye bir saldırı durumunda, karşılıklı yardımlaşma ve eğer Balkanlar'da bir şey olursa danışma-istişare.

Saraçoğlu- Balkanlar hakkında konuşurken, Avrupa Türkiye'si Balkan ülkelerine mi ait?

Stalin Yoldaş- evet.

Saraçoğlu- ve eğer Trakya'da bir saldırı olursa, yardım garantisi kapsamı içinde mi olacak?

Stalin Yoldaş- evet.

Saraçoğlu- bu sadece Bulgaristan'a değil, her devlete karşı. Bulgaristan'ın herhangi biriyle birleşmesinden korkuyoruz.

Stalin Yoldaş- Bulgaristan yalnızca Dobruja'yı ve belki de Dedeagaç'ı istiyor.

Saraçoğlu- Sizinle anlaşma ile ilgili her şeyi formüle etmenizi rica ediyorum.

Molotov Yoldaş- Çekince, Tam Yetkili Temsilcinin mesajı ruhuna uygun olmalıdır, yani Türkiye'nin İngiltere ve Fransa'ya olan yükümlülükleri, İngiltere ve Fransa'nın SSCB'ye karşı çıkması durumunda geçerliliğinin derhal kaybedecektir.

Saraçoğlu- evet, pakt bir yanda İngiltere, Fransa ve diğer yanda SSCB arasındaki ihtilaf olduğunda pasif kalıyor.

Almanya Türkiye'ye doğru hareket ederse ne olacak?

Molotov Yoldaş- Eğer Türkiye Almanya'ya karşı çıkarsa Türkiye'yi desteklemeyeceğiz. Ama Almanya Türkiye'ye karşı çıkarsa, biz de karşı çıkacağız.

Stalin Yoldaş- Çekinmeyi, bir çatışma çıkarsa Türkiye tarafsız kalacak olarak anlıyorum. Ama **Türkiye İngiliz ve Fransızlardan kopmuyor, başka yerlerde onlara yardım ediyor.**

Saraçoğlu- hayır, bu söz konusu değil, **sizin Sovyet rezervasyonuna eklemelerinizi kabul ediyorum.**

Hükümete iki ilke konusunda rapor vereceğim ve bu konuda Ankara'dan talimat alacağım:

- 1) Türkiye'nin Romanya ve Yunanistan'a yardım etme taahhüdü danışmanlık kısmına aktarılmalı ve
- 2) Bir yanda İngiltere, Fransa ve diğer yanda SSCB arasındaki ihtilaf süresince **Türkiye'nin yükümlülüklerinin geçerliliğini yitireceği** şeklindeki Sovyet hükmüne eklemeleriniz.

Görüşmelere devam edebilmemiz için cevap alır almaz sizi derhal bilgilendireceğim.

Kaynak; Sovyet Dış Politika Belgeleri Arşivlerinden Seçilmiş Gizli Belgeler- 1919'dan 1941'e, Svitlana M, Erdoğan A

Stalin'in Kollektif çiftlik geliştirme üzerine konuşması. 22 Mayıs 1939

Source: The tragedy of the Soviet village. Collectivization and dispossession. Documents and materials Volume 5. 1937-1939. Book 2. 1938- 1939. Moscow ROSSPEN 2006. Pp. 416-424

Archive: RGASPI. F. 558. Op. 11.D. 1123. L. 1-30. Uncorrected transcript.

No. 206

Stalin'in Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) Merkez Komitesi'nin Kolektif çiftlik geliştirme konulu genel kurulundaki konuşması

Yoldaşlar, birkaç konuya açıklık getirmek isterim.

Karar taslağında bir dizi çok ciddi konu kaydedilmiş, ancak bunlar derinleştirilmemiş, çünkü uygulama açısından bu gerekli değildir. Bununla birlikte, yoldaşların çalışmalarında bu pratik ihtiyaçlara rehberlik etmeleri için bu soruları kökten daha ciddiye almak istiyorum. Perspektifleri kastediyoruz. **Önderlik etmek için burnunuzdan biraz daha uzağa bakmanız**, görmeniz ve fark etmeniz gerekir. Önderlik etmek için kişi ileriye görebilmeli. Ve şimdiye kadar sürüklediğimiz gibi olayları sürüklüyorsak, bir şeyler yapıyoruz ve istenilenin tam tersi ortaya çıkıyor- ne rehberlik! Önderlik etmek için öngörude bulunmalı, kendi burnunun ötesine bakmalı. Ve öngörmek için, çevrede neler olup bittiğini Marksist bir şekilde bilmek gerekir. Örneğin, mülkler ve kollektif çiftlikler, malikane arazisi ve kamuya ait kolektif çiftlik arazisi sorununu ele alalım.

Biz, Merkez Komite'de, kollektif çiftlik hareketinin egemen temel biçiminin artel olduğunu kabul etme sorunu üzerine karar verirken, artel'in başlangıcı ile kişisel ekonominin başlangıcı arasında mücadele olacağını elbette ki biliyorduk. Kollektif çiftlik üretiminin temeli olarak sosyal bir kollektif çiftlik biçimi ve kişisel üretimin temeli olarak kişisel bir tarla arazisi vardır.

Halkın aksine kişisel olduğu, ancak ilk defa halkla uyumlu, birleştirilmesi gerektiği öncülünden yola çıktık. Ama bu iki yolun bir saat bile durmayan, sıkıcı mücadele sonucu gerçekleşeceğini biliyorduk. Bireysel köylü ekonomisini kolektif yola aktarmanın başka yolu yoktur. Bunun için başka bir yol yok. Görünüşe göre, yoldaşlar bunu unutmuş.

Dünün köylüsü bu işi kendi evinde toplamaya çalışacak, çünkü bu kontrolsüz bir iş, kimse ona karışmıyor, kimse umursamıyor, “bu benimdir,” “ebedidir,” dikkat buraya odaklanmalı. Ancak kolektif çiftliklerde bile, tam tersine hem kolektif çiftçinin hem de bir bütün olarak kolektif çiftliğin yaşamı için ana kaynakları teşvik eden ve temsil eden kamusal alana odaklanmak isteyen sahte kadrolar vardı.

Aralarındaki bu mücadele gerçekleşmeli. Temeli emlak alanı olan kişisel ekonominin başlangıcı ile temeli kolektif çiftlik alanı olan sosyal ekonominin başlangıcı arasındaki bu mücadele neye yol açtı? Bu neye yol açtı? Bunu oldukça renkli bir şekilde anlatıyorsunuz, tüzüğün ikinci maddesinin ihlal edildiğini, tüzüğün gerekliliklerine aykırı ve en önemlisi Bolşevik Leninist politikamızın gereklerine rağmen kişisel ekonomi alanının genişlemesi, kamusal kolektif çiftlik alanından kaynaklanıyordu.

Hepiniz artık Bolşevik politikamızın gerekleriyle bağdaştırılamayan kolektif çiftçilerin kişisel çiftçiliği lehine ekilebilir arazinin mutlak genişletilmesi peşinde olmadığımız gerçeğini, bu gerçeği belirttiniz.

Nereden başlamak istedik? Artelden, sonra da komüne geçmekten. Ne yaparsın? Bireysel çiftliğe geri adım atmak için bir artel ile başladık. İşte pratikte elde edeceğimiz şeyler. Sizi korkutmaktan ya da sahip olduğumuz şeyi abartmaktan çok uzağım, ancak ama eminim ki, kişisel arsanın özgül ağırlığını alıp kolektif çiftlik alanının özgül ağırlığıyla karşılaştırsak, bu önemsizdir ve tüm kolektif ekonomimizin temeli bir kamu alanıdır, ama olayları şimdiki haliyle almamalıyız, ancak kalkınma eğilimini, ortaya çıkan bu gelişme eğimini hesaba katmak gerekiyor ve eğim, Kamusal alan nedeniyle özel alan büyüyor ve bu 30-40 yıl devam ederse, aileler bölünür, birçok aile arsaları bölünür. Eğer uygulamada, kamusal alan pahasına hane halkı arsalarının tahsisini

ana hatlarıyla belirlediyseniz, sitelerin tahsisi kamusal alan pahasına gerçekleşirse, bu nedenle, ülkenizdeki kamuya açık kolektif çiftlik alanının boyutu yıldan yıla ve tarım arazisinin toplam fonu giderek artacak ve olayları 30-40 yıl daha sürüklemek, Bolşeviklerin yapması gerektiği gibi onlara liderlik etmemeliyiz ama bu konuda Bolşevikler gibi davranmadık, olaylar boyunca sürüklendik. Eğer olaylar boyunca sürüklemeye devam edersek ve liderlik etmemeye devam edersek, o zaman 30-40 yıl içinde öyle bir resim elde edeceğiz ki, kolektif çiftlikler parçalanacak, kollektif çiftlikler yerine çiftlikler oluşturulacak ya hiç sosyal alanı olmayan ya da çok az kalan kolektif çiftliklere yeni bireysel çiftlikler dahil olacak. Bunlarda traktöre gerek yok, çünkü küçük tarlalarda traktörle yapılacak bir şey yok, çok sayıda harman makinesi, biçerdöver, sosyal emek gerektirmez, çünkü kendisi şahsi arsasında kral olarak oturur ve bireysel köylü çiftçiliğine, yarı doğal tarıma veya tamamen doğal tarıma geri döner.

Sonucuna emtia üretimi şu anda olduğundan 3-4 kat daha az olacak, o zaman sanayi kapatılmalı, tasfiye edilmeli ve traktör ve biçerdöver filosu ortadan kaldırılarak bireysel tarıma geri döndürülmelidir. İşte eğer biz de olayların arkasında sürüklenirsek ve şimdi sürüklediğimiz gibi liderlik yapmazsak, 30-40 yıl içinde, kollektif çiftlik ekonomisine ne olurdu sorusunun cevabı?

Bizler muhteşem komünistleriz, Leninistleriz, Bolşevikleriz, bir rapor yazıyoruz, Lenin, Marks adına yemin ediyoruz **ama pratikte aptal, oportünist, Menşevik oluyoruz**. Liderlerin kendilerini lider olarak görmeleri ve olayları yönlendirmemeleri, kendilerini sanki bir rampada, **olayların arkasında, olayların kuyruklarında sürüklenme**, işte bu Menşevizmdir. Lenin, Menşevikleri neyle suçladı? **Kuyrukçulukla**. Ne ile suçlanabilirsiniz? **Kuyrukçulukla**. Bu bizim uygulamamızdaki Menşevizm idi. Aramızda olayları diğer yöne çevirmek isteyen, Bolşeviklere yardım etmek, yani işi yönetmek isteyen ve olayların arkasına sürüklenmemek isteyenler olmasaydı, tarımımızın gelişmesi buna yol açardı.

Teorik olarak, bu tablo oldukça kabul edilebilir, tam olarak olan buydu-kollektif çiftlikler çiftliklere, mülklere, küçük çiftliklere bölünecek, traktör filosu ve biçerdöverler ortadan kaldırılmak zorunda

kalınacaktı, çünkü yarı doğal karakteri, düşük pazarlanabilir üretimi ile, biçerdöverlere ihtiyaç duyulmayan küçük arazilerde bireysel köylü çiftçiliğine dönecekti. **Tahıl çiftçiliğinin pazarlanabilir küçük bir çıktısı nedir ki?**

Bu, şehirler ve ordu için yeterli tahıl olmayacağı anlamına gelir, bu da endüstrimizin 3-4 kat kesilmesi gerektiği ve endüstrimizin köylü ekonomisinden 4-5 kat daha fazla olduğu anlamına gelir. Eğer Pazarlanabilir tahıl üretimi küçük olursa, pazarlanabilir tahıl üretimimizin önceki yıllara göre 2 kat, belki de 3 kat daha fazla olması mümkün mü? Bunun üzerine gidiyoruz, bunun üzerine yeni bir büyük endüstri kurduk, bunun üzerine ordumuz ve tüm yeni kültürümüz var. Bu elinizden alınırsa, modern endüstriden hiçbir şey kalmaz, büyük sanayi kalmayacak ve makineleşmiş tarım da olmayacak, çünkü küçük çiftliklerin mekanizasyona ihtiyacı yok ve bireysel çiftlik kanunlarının çok iyi farkındasınız. Tekrar ediyorum, Teorik olarak tabii ki, 5-8 yıl içinde pratikte bu tablo kaçınılmaz olurdu, komünistlerimiz, yoldaşlarımız ne kadar unutulursa unutsunlar **ne kadar kör olursa olsun, yine de yanlış yöne gittiğimizi fark ettiler.**

Kollektif çiftliği güçlendirmek istiyoruz, ama tam tersine, diğer yöne dönüyoruz. Burada bir mücadele gerekiyor. Ve bunu önlemek ve durumu zamanında düzeltmek için, yaptığınız gibi köylüye atıfta bulunmak yanlıştır. **Köylünün bununla hiçbir ilgisi yok, köylü ona uygun olanı yapıyor.** Sen, Merkez Komiteyi ve özellikle sen, yerel ofislerde oturan, meseleyi gören ve sinyal vermeyen **kendini suçlamalısın.**

Tabii ki 5-10 yıl içinde kör-görüşlü yoldaşlarımız bunların yanlış gittiğini ve bundan dönmemiz gerektiğini fark edecekler. Görevimiz son insanlara kadar herkesin yanlış yönde olduğumuzu fark etmesini beklemek değil, **durumu önceden öngörüp düzeltmektir.**

Bu soruyu Merkez Komite genel kurulunda tartışmaya açmış olmamızın temeli budur. Eğer Mekanizasyon ve büyük ölçekli endüstrimiz olmadan bireysel, köylü, çiftlik çiftçiliğine dönmek istiyorsanız- açıkça söyleyin, o zaman olayların kuyruğunda gidebilirsiniz. Eğer bunu istemiyorsanız, o zaman lütfen kollektif çiftlik

alanlarını genişletmeye, bireysel köylü çiftçiliğini bu çerçeve içine sokmaya doğru dönün.

İş günleri hakkında konuşuyorlar. Bazıları burada, kolektif çiftçinin doğrudan servet içinde yüzdüğünü ve bazı konuşmalardan anlaşılacağı üzere kolektif çiftliğin yok olduğunu söyleyen kasvetli bir tablo çizdiler. İnsanlar kendi kendilerini kamçulamayı nasıl da severler! Dün hâlâ kolektif çiftlikler hakkında bir rapor yazıyorduk, sadece Pravda'ya bakın, gazetelerimiz boğuk bir sesle kolektif çiftlik emeğinin en büyük şey olduğunu, kolektif çiftliklerin milyoner olduğunu vb. diye bağırıyorlardı. Ve nereye götürdüğünüzle ilgili soru sorulduğu anda, yoldaşlar (unsurlar tarafından taşınan sizsiniz, ona liderlik edenler siz değil, işte tırnak içinde Bolşevikler!), bu soru sorulduğu anda, herkes hemen kendi kendini kırbaçlamaya başladı. Kolektif çiftlik emeğinin hiçbir değeri olmadığı, iş günlerinin iş günü olmadığı, ama her şeyin kolektif çiftlik alanına, oradan gelir ve giderlere vb. odaklandığı söylendi. Bu, kolektif çiftliklere yapılan çok fazla övgüden, kolektif çiftliklere ve kolektif çiftlik işçiliğine yönelik fazla ayırım gözetmeyen eleştiriye geçişten başka bir şey değil. Bu da işe yaramaz. İnsanların çapası olmadığı, kıymık gibi bir uçtan diğerine taşındıkları anlamına gelir: şimdi. **Bu da işe yaramaz.**

Eğer kolektif çiftlik üyelerinin kolektif çiftliklere katılımı, hangi grupların kaç iş günü ürettiği vb., üzerine sahip olduğumuz malzemeleri özetlersek, bu oldukça ilginç verilerle aşağıdaki sonuçlara ulaşabilir. Örneğin, 1936'da güçlü kolektif çiftçilerin%12,8'inin tek bir iş günü vermediği ortaya çıktı. SSCB'de sağlıklı kolektif çiftçilerin%12,8'i tek bir iş günü vermedi. 1937'de bu kategori%2,4 azaldı. 1937'de bu tür kolektif çiftçilerin%12,8'i yerine%10,4'ü vardı. Bu kategori büyümüyor ama küçülüyor. Bu iyiye işaret. Bu kolektif çiftçiler kimler?

Bu kolektif çiftçiler kimler? Bunlar kayıtlı, resmi kolektif çiftçilerdir. Bunlar çoğunlukla şehir insanları, kısmen de çalışanlar. **Köyde herkesin gözü önünde yaşayan gerçek bir kolektif çiftçi yoktur**, bu yüzden onun tek bir iş günü yok. Belki böyle insanlar var ama çok az var, belki onlar engelli ve ben engelli değil, çalışabilen insanları ele alıyorum.

Yani, kollektif çiftçi olarak adlandırılan bu kollektif çiftçi kategorisi 1936'da%12,8'i temsil ediyordu ve şimdi, 1937'de, bir yıl sonra, %10,4'ü temsil ediyor. Azalan bir kategori.

SSCB'nin kollektif çiftliklerindeki ikinci grubu sağlıklı insan grubu. Eğer yılda 1 ila 50 iş günü olan insanları alırsak, o zaman bu 1936'da%22,3, yılda bir ila 50 iş günüydü. Bunlar 1937'de, bir yıl sonra%21,2 idi. Bu, daha az anlamına gelir, yani bu kollektif çiftçi grubu aynı zamanda azalmaya uğrayan, büyüyen değil, küçülen bir gruptur. 1936'dan 1937'ya azaldı.

Yılda 51 ila 100 iş günü arasında çalışan üçüncü kollektif çiftçi grubunu ele alalım. Bu, 1936'da tüm sağlıklı kollektif çiftçilerin%18,3'üydü. 1937'de bu tür insanların%15,6'sı vardı, %2,7 daha az. Bu, yine, büyümeyen ama küçülen bir grup kollektif çiftçi olduğu anlamına geliyor.

Bir sonraki grup, yıl boyunca yüz ila iki yüz iş günü arasında çalışan kollektif çiftçilerdir. 1936'da bunların%26,5'i vardı. En büyük grup 1937'de%25 oldu. Yine büyüyen değil küçülen grup bu. Bir yılda%1,5 azalmayı başardı.

Üç yüz iş gününe kadar çalışan bir sonraki sağlıklı kollektif çiftçi grubu. 1936'da bunların%17,4'ü vardı, bu grup%18,4 oldu. Bu, yılda üç yüz işgününe kadar üretim yapan bir grup, büyüyen ilk grup olduğu anlamına gelir. Bu, bunun geleceği olan bir grup olduğu anlamına gelir; yılda yüzde bir büyüdü.

Bir sonraki grup, yılda 301 ila 400 iş günü üretiyor. 1936'da bu tür kolektif çiftçilerin%9,8'i vardı, 1937'de ise%11,3'tü. Demek ki, geleceği de olan bu grup büyüyor; bir yılda yaklaşık%4 büyümüştür. **"1937'de kollektif çiftlikler"**- yayınlandı, alabilirsiniz, orada ilginç materyaller var.

Bir sonraki kolektif çiftçi grubu, yılda 400 iş günü ve daha fazla- 500- 600- 700- 800 iş günü veriyor. Bunun 1936'da%5,7'si vardı ve 1937'de%8,5'ti. Bu aynı zamanda geleceği olan ve büyüyen bir grup.

Tüm hatalarımıza, olayları sürükleyebilecek kadar önder olamamıza rağmen, kollektif çiftlik emeğinin gelişiminde genel bir eğilimin ve çeşitli grupların öneminin ana hatlarını çizerek ne olur?

Grupların daha az değerli olduğu ortaya çıktı, örneğin tek bir iş günü olmayan gruplar veya 1 ila 50 iş günü olan gruplar veya 50 ila 100 iş günü olan gruplar, 100 ila 200 iş günü olan gruplar, yani, daha az değerli gruplar, bu gruplar büyümmez, aksine payları azalır. Ancak daha değerli gruplar, **200 ila 700 iş günü arasında çalışmış gruplar, bu gruplar büyüyor.**

Bu, kollektif çiftliklerdeki çalışmalarımızın temelini oluşturmaktadır. Kollektif çiftlikler ne kadar yaşayabilir ne kadar ileriler ve biz liderler olarak ne kadar uygunsuzuz! En iyi grupların büyüdüğü ve geride kalanların geriye düştüğü böylesine büyük bir temel ile bu temel ile hiçbir şey yapamayız. **Biz sahte liderleriz, yoldaşlar, sahteyiz!**

Yani durum yoldaşların burada çizdiği tablo kadar kötü değil.

200'den fazla iş günü olan grupların büyümesi gerçeğini nasıl açıklıyorsunuz? Genel olarak, sağlıklı kollektif çiftçilerin%60'ının 200'den fazla iş günü verdiği ve yaklaşık%40'ının- daha azının sadece%10'unun hiçbir şey vermediği ortaya çıktı. Bunlar kayıtlı insanlar, gerçek kolektif çiftçiler değil. Ve sadece%21'i 1 ila 50 iş günü veriyor. Bu grubu 100 iş gününe kadar veren başka bir gruba birleştirirsek, 200'den az iş günü veren kollektif çiftçilerin%37'si ortaya çıkıyor. Ve işsizlerin kalan%63 eksi%10'u, yani%53'ü 200'den fazla iş günü veriyor.

Kollektif çiftliklerin ne kadar sağlıklı bir toprak sağladığını görüyorsunuz.

Tekrar ediyorum, durum burada dedikleri gibi o kadar da kötü değil. Tadını çıkardılar: "Kollektif çiftçiler nasıl oluyor da mikroskobik arazilerinden gelir üstüne gelir alıyorlar ve makineleşmeye, traktörlere sahip kollektif çiftlikler nasıl hemen yok oluyorlar." Muhabirler nasıl çizileceğini, kendilerini nasıl cezalandıracaklarını bilirler. Bu bir erdem değil.

Durum bazı yoldaşların düşündüğü kadar kötü değil.

Yoldaşlar, bu nedenle, var olan durum budur. Bu, önümüzde iki yol olduğu anlamına gelir: **bir yol-** artık bu konuyla daha fazla uğraşmamak ve kişisel çiftçilik, mülkler ve kollektif çiftlikler arasındaki sıkıcı ama amansız mücadeleye son vermek için **belki de komünlere gitmek? Bunun zamanı mı değil mi?** Bunun zamanı gelmedi. Komünlere geçmek için kollektif çiftliklerdeki en zengin çiftliklere sahip olmanız gerekiyor, kollektif çiftçilerin bir inek sahibi olmak ve hatta onunla uğraşmak yerine gidip çiftlikten süt almanın daha iyi olduğunu görmeleri gerekiyor- aynısı diğer ürünler için de geçerlidir. **Henüz durum böyle değil.** Maddi koşullar- bunun çok iyi farkındasınız- artel'den komüne geçiş için **yetersiz.** Bu nedenle bu yol bizim için hala kapalıdır. 1* Dolayısıyla, kişisel ekonomi arasındaki mücadelenin olduğu koşullarda kalıyoruz, Burada, bu mücadele çerçevesinde idare etmeliyiz. İnsanlar diğer **aşırı uçlara gidiyor.** Durum böyle olduğu için, diyorlar, özledik, fark edemedik ve köylü etrafımızda dolaştı, bir kuyruk ve bir yele verdi.

Arka bahçe tarlalarını azaltmak, en aza indirmek- işe yaramayacak. Hem özel hem de kollektif tarlalara izin verdiğiniz sürece, dürüstçe söylenmelidir ki, hane alanı kolektif çiftçiye bir şeyler verecek şekilde olmalıdır, aksi takdirde hiçbir anlamı olmaz. Kollektif bir çiftlik alanı ve bir ev arsası olmalı ve hane arsası hiçbir durumda kolektif çiftlik alanı pahasına genişletilemez. Açıktır ki, ev arsalarının toplam fonları, “üreme” gerçekleşir gerçekleşmez artacaktır, insanlar çoğalacak, aileler bölünecek. Özel ve kollektif çiftlik ekonomisini birleştirme çerçevesi içinde olduğumuz için, şahsi arsalar verilmelidir, onları dürüstçe vermeliyiz, **burada aldatmamalıyız.** Köylüye şunu söylemeliyiz: şimdi bir komüne geçiş için gerekli koşullara sahip değiliz. Bu, mülk çiftliği devam eder, kollektif çiftlik devam eder anlamına gelir. Kollektif çiftlik alanımızın ön planda olacağını, küçülmesine izin vermeyeceğimizi, aksine genişletilmesinin gerekliliğini aklınızdan çıkarmayın sevgili yoldaşlar.

Sitenize gelince, onunla ne yapmalı, sonbaharda toplu bir çiftlik kongresi toplayacağız ve orada önerilerde bulunacağız, bazı kişisel, aile günlük ihtiyaçlarını karşılamak için, siteden kolektif çiftlik

ekonomisinin temellerini baltalamak isteyenlerin bir şey yapmaması için gerekli olan boyuta göre biraz küçülteceğiz. **Kollektif çiftlik sisteminin temeli malikane değil kollektif çiftliktir.** Bunu kolektif çiftlik kongresinde köylülere direk olarak söyleyeceğiz. Kollektif çiftlik kongresinde, köylülerin kendi Tüm Birlik Merkez Sendikaları gibi kendi Birlik organlarına sahip olmaları için bir şeyler düzenlemeye çalışacağız. Lütfen Kollektif Çiftliklerin Tüm Birlik İdaresi'nin seçilmesine izin verin ve Tüm Birlik İdaresi – bu, aynı zamanda bizim katılımımızla ve bizim yardımımızla kolektif çiftlik geliştirme ile ilgili bazı sorunları çözer. Çok iyi olacak. Halk Komiserliği'nin derinliklerinden kollektif çiftliklere emir vermemiz sakıncalı ve yanlış, bu devlet dışı. Kendi Tüm Birlikler Merkez Sendikalar Konseyini oluşturmaları gerekiyor, bırakın bir tane sahip olsunlar ve kimin daha iyi çalışacağını göreceğiz, köylü Tüm Birlik Merkez Sendikalar Konseyimi yoksa Shvernikov'un ki mi (genel kahkahalar).

Shvernikov. Evet, rekabet olacak.

Stalin. Böyle bir kongre, kişisel arazi normlarını azaltmaya gidecektir. Görüyorsunuz, kollektif çiftçilerin%60'ının yılda 200'den fazla iş günü var. İşte bizim desteğimiz. İşte çoğunluk. Yılda 200'den fazla iş günü veren gerçek kollektif çiftçilerin%60'ının ve 800, 600, 400'ün çoğunda emlak ekonomisinin herhangi bir şekilde düzeltilmesi, herhangi bir sınırlandırılması sevinçle karşılanacaktır. Ve bu gruplar yıldan yıla büyüyor. İşte desteğimiz. Burada tam yanıt ve tam anlayış bulacağız. Kollektif çiftlikte bulunan ve kollektif çiftliğe hiçbir şey vermeyen%10'a gelince, kendilerini kollektif çiftlikten sevinçle silkeleyecekler. Kollektif çiftlikte oturan ve 1 ile 50 iş günü arası verenlere gelince, onlar da keyifle silkelenecekler ve biz onları karşılayacağız. 100 iş gününden veren bir sonraki grup ise kabul edilecek, “hayır, insan gibi çalış” diyecekler.

Dolayısıyla, kollektif çiftçiler kongresi, modası geçmiş olan kolektif çiftlik yönetmeliklerini değiştirmeye karar verirse- **tüm kanunlar eskimektedir, en iyi kanunlar eskimektedir, kanunların hayata, gelişimine uyarlanması gerekir-** ve bu nedenle, düzenlemelerin modası geçmiş, kolektif çiftlik kongresi değişiklikleri kabul edecek, azaltacak, bundan hiç şüphem yok, tekrar ediyorum, en iyi kollektif

çiftçilerin%60'ı bizim yanımızda olacak. Bu süreçte, “tüzükten dans etmeliyiz”. Merkez Komitesi Plenumu, **komünistler bir araya gelsin ve kolektif çiftçiler için bir yasa yazsın**. Bu gereklidir.

Burada, kararlarımızda, şu an için tüzükten hareket etmeliyiz, kişisel arsaları azaltmaktan değil, uygulanması gereken kişisel arsalar için normları gösteren tüzüğün 2. maddesini ihlal etmemek. Bu adam bunu anlayacak. Bolşeviklerin kendi rızası olmadan tüzükte hiçbir şeyi değiştirmek istemeyeceklerini anlayacak, ama bir kongre olacak, bir karar verecek, o zaman değiştireceğiz.

Yani şimdilik, kolektif çiftçiler kongresi toplanıncaya kadar, dedikleri gibi, “tüzükten dans edeceğiz” ve kolektif çiftlik tarlalarına serpiştirilmiş tüm kavunların, tüm bu durumları, düzensizliğin "(veya daha doğrusu düzensizliğin), kolektif çiftlik hesaba katılmadığında, kolektif çiftçinin kişisel ekonomisini genişletmek için bir rezerv olarak kabul edilmesini talep edeceğiz; tüm bu "düzen-sizlik" derhal ortadan kaldırılmalı. Ev arazileri ölçülmeli. Bireysel parçaların kolektif çiftlik alanlarına herhangi bir şekilde yayılması ortadan kaldırılmalıdır. Eğer Plenum bir arsa için daha az arazi verildiği sonucuna ulaşırsa, kongre yokken bunu tüzüğe göre şimdilik uygulayacağız.

Bu, bizi nereye götürdüğünü ve biz Bolşeviklerin, kendilerini lider olarak görenlerin, neye bakmamız gerektiğini- **öncülük mü ediyoruz yoksa bir unsur mu bizi yönlendiriyor ve bir yerlere götürüyor, ortaya çıkarmak için dikkatinizi çekmek için ilk soru, dikkatinizi insanların öncülük etmesi gereken ve olayların akışında sürüklenmeyen Bolşevik yola çevirmek, bu nedenle bu konuya değindim.**

Uzatırsak, kolektif çiftliklerin çöküşü devam edecek, onların “yıkımlarına geçiş”, tekrar ediyorum. Sanayimizin tamamını dört kat küçültmek de böyledir.

Bunu arzulamıyorsan ve eğer bunu istemiyorsan, o zaman **unsurlardan Bolşevik liderliğe dönmelisin ve kendine liderlik görevini koymalısın, kuyruk peşinde sürüklenmemelisin** ve o zaman düzeltebileceğimizi göreceksin ki bu konu bir yıl içinde düzeltebilir ve uygun yüksekliğe getirebiliriz, çünkü%60'ımız 200'den fazla iş günü

üretiyor, bu zaten yaşayan bir güç, **bu insanın güvenilebileceği devrimci bir güç.**

İkinci soru, yeniden yerleştirme veya işgücünün düzenlenmesiyle ilgilidir. Bunu planlarken neye güveniriz? Fonun tamamını dağıtabileceğimizi. Elbette, beş yıllık veya iki yıllık bir planın hiçbir değeri yoktur- eğer fon yoksa, doğru şekilde uygulamak için fon yoksa o **bir kâğıt parçasıdır.**

Planlarımızı gerçekleştirmek için her şeye sahibiz, gerçek olabilmeleri için, fon var, fonlar mevcut, bazen yeterli değil, ama her durumda, para dağıtmak istiyorsak, bizler dağıtımı organize etme işinin ustasıyız. Bizler aşağı yukarı fonların sahibiyiz, ancak emek gücü dağıtımının sahibi değiliz ve bu olmadan planlar gerçekleştirilemez. Eğer canımız İsteddiği kadar fabrika inşa etmek istiyorsak ve yeterli insan gücü yoksa ondan hiçbir şey çıkmayacaktır.

Paramız var- bu **birinci faktör**, fonlar- **ikinci faktör**, emek **üçüncü faktör**, ancak bu üçüncü bölümde zayıfız, biz “sahip” değiliz (*emeğin sahibi değiliz*).

Bu nasıl olabilir? Çok basit. **İşsizliğin olmadığı bir ülkeyiz.** Başımızdaki işsizliği ortadan kaldırdık (izleyiciler arasında kahkahalar) ve **şimdi işçi bulacak yer yok.** İşsizlik olduğunda, işçi rezervi olduğunda, onu elde edebildiğinizde, işçilerin daha iyi çalıştığı, fabrika kapılarından çıkmaya korktuğu ve dahası, endüstride manevra yapma fırsatı olduğunda bir şey var, insanları işe gitmeye çekmek. **Böyle bir fırsatımız yok**, piyasada fazladan (*artık olan*) tek bir çalışanımız yok (*çalışmayan yok*). Kapitalistler için bu, emek gücünü dağıtabilmeleri gerçeğiyle kolaylaştırılmıştır, bazılarının bir milyon yedeğe, kimi iki milyon, kimi üç milyona sahip olması, **bizim ise yüz binlik bir rezervimizin bile olmaması.**

Bu alanda usta olmamız gerekiyor, emeğin dağılımını kontrol altına almamız gerekiyor. **İşsiz bir işgücümüz var mı? Elbette var.** O nerede? **Kolektif çiftliklerde.** İşte burada, kolektif çiftliklerde tek bir iş günü olmayan%10,4'lük bir kolektif çiftçi grubumuz var. Bu rakamın *açıklanmadığına*- deşifre edilmediğine inanıyorum. Burada şehirli ve yarı şehirli insanların çoğunun kolektif çiftçiler olduğunu,

bugün işe alınmak için istasyona gittiklerini ve yarın kendi topraklarında yaşadıklarını vs., anlıyorum, **kollektif çiftçiler**, kendilerine kolektif çiftçi diyen, kollektif bir çiftlikte çalışmayan ama kollektif bir çiftlikte yaşayan insanlar var, **bunlar kollektif çiftlikler için gerçek parazitler**.

İkinci grup, kollektif çiftçilerin%21'i, 50 iş gününe kadar verenler. Onlar da gerçek parazitlerdir, silkelenip kurtulunması gerekenler, kollektif çiftliğin bunlara ihtiyacı yoktur, ama onların kollektif çiftçinin yetkisine sahip olmak, kolektif çiftlik faydalarına sahip olmak için kollektif çiftliğe ihtiyaçları vardır. Bunlar kollektif çiftlik şirketini, kolektif çiftlik bayrağını kendi amaçları için kullanan, kollektif çiftliğe ihtiyaçları olan ama kollektif çiftliğin bunlara ihtiyacı olmayanlar. Bu, minimum iş günü gerektirir. Bir teklif veriyoruz- 50 iş günü. Bu rakamın tüm alanlar için uygulanamayacağını çok iyi biliyoruz, ancak siz uygulayıcıların hangi bölgede minimum iş gününe sahip olmanız gerektiğini söyleyebilmeniz için bazı rakamlar vermek istedik.

Tahıl çiftçiliğinin olduğu, sanayi mahsullerinin emek-yoğunluğu olduğu, karlı mahsuller olduğu Güney ve Doğu'da, elbette ki en az 50 iş günü var, oralarda komik olacaktır. Bazılarında, daha önce de söylendiği gibi, **tüketim alanları, tatil yapılan yerler, orada belki 50 iş günü bile çok fazla**. Siz, uygulayıcılar, sizler hangi bölgelerde en az hangi işgücünü, ne asgari iş günleri olduğunu söylemelisiniz ve bu minimum olmadan kolektif çiftlikleri gereksiz ve asalak bir grup olmaktan kurtulamayacağını siz söylemelisiniz.

Arazi verilmeyen kollektif çiftlikler var. Dün size 1 hektar 2 hektar, 4 hektar olduğu kollektif çiftlikler olduğu söylendi. Bu kollektif çiftlikte ihtiyaç duyulmayan, ancak kollektif bir çiftliğe ihtiyaç duyan bu parazit "kollektif çiftçileri" yeniden yerleştirmek iyi olurdu. "Bir iş günü normunuz yok, bunu ihlal ediyorsunuz, lütfen başka bir yere taşın, arsamızı boşuna işgal ediyorsunuz, başka bir yere taşın, size orada bir arazi verecekler", bu **minimum olmadan kollektif çiftlikleri gereksiz ve asalak bir gruptan kurtaramazsınız**.

Bu gruba da dokunun, çünkü insanlar çoğalıyor, aileler paylaşacak, büyük ailelerde üç kuşak var ama biz bununla ilgilenmeyeceğiz, bu

bizim işimiz değil ama aileler paylaşacak, işi bitirecek gençler, 2* vesayet altında olmak istemezler, arsa verilmek zorunda kalacaklar. **Arsalarımız olduğu sürece vereceğiz.** Kollektif çiftliklerin hiçbir koşulda küçültülemeyeceği kanunu çıkarır çıkarmaz, arsalar ın tüm alanları için fon bulunamayacağını söylemeliyim, kişisel arsalar için nereden fon alabiliriz? Dürüstçe kişisel arsalar vermeliyiz, burada hile yapmamalıyız. **Ne kadar Marksist olursa olsun hile yapacak bir lider cehenneme sürüklenecektir.** Siteleri dürüstçe vermeliyiz. Arsalar için bu tür fonların olmadığı, tüm arazinin kullanıldığı, kamu arazilerinin işgal edilemediği ve hane halkı arsaları için fonların tükendiği alanlar var. Yeni ailelerin, kendileri için kişisel bir arsa bulunan yeni alanlara, daha çok araziye taşınması gerekiyor. İki sebep var.

İlk olarak, parazitler, kollektif çiftliğe yapışmış, ancak hiçbir fayda sağlamayan insanlar – bu parazitlerin koparılmaları gerekiyor. Bazıları endüstriye gidecek, bazıları başka bir yere taşınmaya çalışacak. Aralarında tarımdan ayrılmak istemeyecek insanlar olacak, böylesine vatanseverler var, başka tarım bölgelerine taşınmak isteyecekler: Omsk, Krasnoyarsk, Volga bölgesi, çok sayıda toprak var, Kazakistan'a, Uzak Doğu'ya vb., kadar.

İşgücünü düzenlemek için fırsatlar yarattığımız temel budur. Eğer bu tür fırsatlar yaratmazsak, işsizliğin yokluğunda, ekonomik planın uygulanmasında tamamen beceriksiz olacağız çünkü bir şeyleri elden çıkarma ihtiyacımız olmayacak, bir şeyleri elden çıkarmamız gerekiyor, ama aynı zamanda Planın kâğıt üzerinde kalmamasını istiyorsanız, insanları isteklendirmek, emeği kullanırmak gerekir. Hissediyorsunuz, kararlar veriliyor, ancak **yeterli işçi yok.** Bugün birkaç bin kişiyi işe alıyorlar ve iki hafta içinde bunlar ayrılıyorlar, tekrar işe alınmaları gerekiyor.

İşte işsizlik olmamasının bir atmosferi.

Bu, ikinci sorunun sadece yeterli araziye sahip olmayan bazı çiftliklere ev arsaları vermekle ilgili olmadığı anlamına gelir, bu büyük, ciddi bir sorundur. Tezlerimizde bu konuya saf pratik bakış açısıyla değinilmektedir, ancak planlı bir ekonominin yürütüldüğü bir devlette

ve planlı bir ekonomiyi yürütmek için iş gücü düzenlemesi konusuna teorik olarak daha derinlemesine bakarsak, tekrar ediyorum, kişi para, fon ve insan dağıtımında usta olmalıdır. Para dağıtımı konusunda tam ustasınız, fon dağıtma konusunda bizler az çok ustayız, ancak **insanların dağıtımı konusunda hiçbir şekilde usta değiliz.** "Sahip "olmak gerekir ve bunun için kollektif çiftlikleri artı emekten kurtarmak gerekir. Kolektif çiftliklerde makineleşme gerçekleşiyor, ama bakın, insanların%30'u boşuna oturuyor. İşte size emek. Ve bunun için, uygun bir organ- Halk Komiserleri'ne bağlı yeniden yerleşim idaresi, cumhuriyetlerde de kendi yerel organlarına sahip olacak büyük bir yeniden yerleşim idaresi oluşturmak gerekir, böylece insanlar sadece SSCB içinde değil, bireysel cumhuriyetler içinde, bölgeler içinde mevcut olur. Nüfusun, yerleşimin olduğu alanlar var ve nüfusu olmayan alanlar var. Bu yapılmak zorundadır. Planlı bir ekonomi bu konuyu elementlere bırakamaz. **Planlı bir ekonomi, eğer planlı bir sosyalist ekonomi ise, sadece parayı değil, sadece fonları değil, aynı zamanda işgücünü de yönetmelidir.** Bu ikinci noktadır. Yani olaylara bu açıdan daha çok bakmış oluyorsunuz. En kötüsünden sıyrılmak, Kollektif çiftliğin sağlığını tazelemek ve iyileştirmek gerekiyor, çünkü biri 600 iş günü, diğeri 50 iş günü üretiyorsa, diğerinin faydaları ve diğerinin faydaları yoksa, bu şekilde en iyi insanları rencide ederiz. En iyi kolektif çiftçileri desteklemek için en kötüsü sarsılmalıdır. Bu ikinci noktadır.

Stalin

1 * Bundan sonra, belgenin bir taslağı.

2 * metinde böyle.

110 Genel kurulda tartışılan ana konu (21-24 Mayıs 27'de) şu şekilde formüle edildi: **"Kollektif çiftliklerin kamusal alanlarını israftan korumak için önlemler üzerine."** Bu konuyu tartışmak için hazırlıklar Plenum'un açılışından neredeyse bir ay önce başladı. AA Andreev önderliğindeki Merkez Komitesi Tarım Dairesi'nde bu konuda üç özel toplantı yapıldı. CPSU(b) Merkez Komitesi Politbüro'sunda tarımsal konuları denetleyen Andreev, genel kurulda bir rapor hazırladı. Stalin, Andreev'den kısa bir süre sonra konuştu. Stalin'in temel öneme sahip

konusması sadece **yayınlanmamakla kalmadı**, aynı zamanda plenumun daktiloyla yazılmış kopyasından bile çıkarıldı; yayına hazırlanan setin tipografik kanıtlarında da bulunamadı. Stalin'in Yazılarının bir sonraki cildinin derleyicileri, onun kişisel koleksiyonundan çıkarılan metni kullandı. Böyle bir detay ilginç. Rapor sırasında Andreev, hazırlık toplantılarına katılan bir dizi yerel ve bölgesel parti komitesi sekreterinin, Politbüro üyelerinin görüşlerine dayanarak, "1935 tüzüğünün modası geçmiş" olduğu için kolektif çiftçilerin kişisel alanlarını önemli ölçüde azaltma ihtiyacı sorusunu gündeme getirdi. Stalin, III. Kongre'de **sorunun kolektif çiftçilerin kendileri tarafından** karara bağlanması gerektiğine işaret ederek, "Şimdiye kadar tüzük iptal edilmedi" sözleriyle Andreev'in sözünü kesti: "Kongre, Modası geçmiş tüzüğü değiştirmek için bir karar almalıdır" dedi. Ve ondan önce, "Merkez Komitesi genel kurulu, komünistler bir araya gelsin ve kolektif çiftçiler için bir yasa yazsın. Bu gereklidir.

Stalin genel kurulda yaptığı bir konuşmada şu gerekçeyi verdi: "Özel bir evde yaşayan bir adam her zaman bu konuyu çözmeye çalışacaktır." "Bireysel çiftçiliğe geri adım atıldı." **"Eğer olaylar boyunca sürüklenmeye devam edersek ve liderlik etmezsek**, o zaman ... öyle bir tablo elde edeceğiz ki, **kolektif çiftlikler dağılacak**, kolektif çiftlikler yerine çiftlik yerleşimleri kurulacak, yeni bireysel çiftlikler ... O zaman sanayi kapatılmalı, traktör ve biçerdöver filosu tasfiye edilmeli, şehirler ve ordu için artık tahıl kalmayacak.

"Unsurlardan (*kendiliğinden etkenler peşinde koşmaktan*) Bolşevik liderliğe dönmek zorunluluktur ... Öncülük edin kuyrukçuluk değil."

Esas itibarıyla mesele, 1935 kolektif çiftlik tüzüğünde yer alan bireysel arazi kullanım normlarının gözden geçirilmesi meselesiydi. **Stalin, kolektif çiftçilerin tarlalarının kapsamlı bir ölçümünü**, kişisel kullanımdan çekilerek, sebze bahçeleri, kavunlar vb., bunların **kolektif çiftliklerin kamusal alanlarına eklenmesini talep etti**. Çok az iş günü üreten veya hiç üretmeyen kolektif çiftçiler, sanayi alanına gönderilmesi veya çok fazla toprağın olduğu diğer alanlara (Sibirya, Volga bölgesi Kazakistan, Uzak Doğu) taşındırılması gereken "gerçek parazitler", **"parazitler", "hayali kolektif çiftçiler" olarak**

adlandırdı. "Kollektif çiftlikler artı emekten kurtarılmalıdır." Stalin, hiçbir ironi olmaksızın, **"işsizliği kendi kafalarımızda ortadan kaldırdık ve şimdi işçi bulacak yer yok"**, ancak **"kollektif çiftliklerde kesinlikle işsiz bir işgücü var"** diye şikâyet etti.

Plenum (*Genel Kurul*) kararı ile, Stalin'in talimatları temelinde, kollektif çiftliklerde, her sağlam yapılı kolektif çiftçi ve kollektif çiftçi için başarısızlık durumunda **yılda zorunlu** (60'tan 100'e kadar) **asgari çalışma günü** belirlenmiştir. Bu zorunluluk karşılanmadığı durumda, ihlal edenler kollektif çiftliği terk etmiş ve kollektif çiftçi haklarını kaybetmiş olarak görülecektir.

Hane topraklarının ölçümleri, el konulması ve "fazlalıkların" kollektif çiftliklere aktarılması genel kurul kararı temelinde kararlaştırıldı. **Kırsal aktivistlerin katılımıyla özel komisyonlar oluşturuldu** ve kararları ilçe parti komiteleri tarafından onaylandı. Ölçümler Ekim 1939 başında tamamlandı. El konulan arazinin toplam alanı 1189,1 bin hektardı. **Stalin'in talimatına uygun olarak**, "Kollektif çiftçilerin ihtiyaç fazlası kısmının çok azazili alanlara yeniden yerleştirilmesini yönetmek" için SSCB Halk Komiserleri Konseyi bünyesinde Göç İdaresi ve onun yerel organları oluşturuldu. Kollektif çiftlik ailelerinin Doğu'ya yeniden yerleştirilmesi başladı. Bu, "kollektif çiftlik kamu arazilerinin azaltılamayacağı ve küçük topraklardaki kolektif çiftliklerde kollektif çiftçilere yasal normlara göre **kişisel araziler sağlama rezervlerinin zaten tükenmiş olduğu**" gerçeğiyle savunuldu. Çiftlik arazilerini ve çiftlik hayvanlarının bir kısmını kaybeden bu tür kollektif çiftçilerin aileleri, evlerini terk etmek ve Sibiry'a, Uzak Doğu, Kazakistan'a gitmek zorunda kaldı. Yeniden Yerleşim İdaresi'nin verilerine göre, 1 Ekim 1940 itibariyle, yaklaşık 6 bin köylü ailesi geri döndü (Sovyet Köylülerinin Tarihi. Cilt 3. S. 30-31) (IE Zelenin'in notu).

JV Stalin'in "CPSU (b) tarihinin incelenmesi" üzerine konuşmasının metni.

Moskova ve Leningrad propagandasında propagandacılar ve önde gelen işçilerin "SBKP (b) tarihinin incelenmesi" üzerine yaptığı bir toplantıda JV Stalin'in konuşmasının metni.

27 Eylül 1938

Archive source: I. V. Stalin. Historical ideology in the USSR in the 1920s-1950s: Correspondence with historians, articles and notes on history, transcripts of the speech Collection of documents and materials Part 1

Archive: RGASPI. F. 558. Op. 11.D. 1122.L. 1-18. Typescript

Stalin: Yoldaşlar, buradaki bir toplantı değil. Sadece alkışlarla zaman harcıyorsunuz? Nitelikli insanların alkışlamasını beklemiyordum. Bu olmaz.

Tartışmanın doğru yolda ilerlemesi ve çeşitli gereksiz akıntılara dağılmaması için birkaç söz söylemeyi gerekli görüyorum.

Toplantı neden çağrıldı? Yoldaş Zhdanov bunun üzerine çoktan konuştu. Hepiniz kitabın bu olduğunu, kitabın şu olduğunu, her şeyi verdiğini vb. övdünüz. **Burada övgüye ihtiyacımız yok**, ancak yardıma, propaganda deneyimlerinizden kaynaklanan talimatlar şeklinde, yorum şeklinde değişiklik şeklinde, yardıma ihtiyacımız var. **Övgü ya da alkışa değil, ihtiyacımız olan budur.**

Propaganda yaptığınız için **deneyime sahipsiniz**, yaşayan, canlı malzemelerle, insanlarla uğraşıyorsunuz. Bize onların kafalarını nasıl işlediğinizi söyleyin, sonuçta ne olduğunu. Bana propagandayı nasıl daha iyi hale getireceğimizi söyleyin, ama kötü gidiyor, kötü gidiyor. Bu **sorunların bir cevaba ihtiyacı var** ve bu cevaplar da Merkez Komiteye yardımcı olacak. Parti Merkez Komitesi her şeyi bilemez, her şeyi kucaklayamaz. Yardıma ihtiyacı var. Bu yardımı Merkez Komiteye sağlamalısınız.

Burada övgüye ihtiyaç yok.

İşte ilk nokta.

İkincisi. Merkez Komitesi bu kitaba nasıl bakıyor? (*Kitap*) Her şeyi vermez ve her şeyi veremez, bu yüzden adına kısa kurs deniyor. Bu, (*Kitabın*) tam bir kurs olması gerektiği anlamına gelir.

Geçenlerde Mehring'in Alman Sosyal Demokrasisinin tarihine tekrar baktım. Harika bir adam olan Mehring, bir Marksisttir, iyi eğitilidir, ancak ona acımak gerekir. (*Yazdığı*) Alman tarihi çok zayıf. Alman sosyal-demokrasisinin tarihinde, tam anlamıyla ne hakkında yazılmıştır? Birkaç iddialı anları var, orada savaşılabilir ... (duyulmuyor) ... ama sonra ondan kurtuldular ve sakinleştiler. Alman Sosyal-Demokrasisi tarihinden bu malzemeyi Partimizin malzemesi ile karşılaştırmak: Sonuçta, insanın içinde boğulabileceği kadar zenginliğe, sahibiz yoldaşlar. Bu, malzemenin son derece zengin olması, partimizin çok ciddi bir tarihe, geçmişe sahip olduğu anlamına gelir, diyebiliriz ki, düşüncenin ve insanların tüm yaşamı boyunca altüst olduğu, alt üst edildiği bir tarih. Böyle bir malzemenin, en azından ana kısımda, en azından "kısa ders" le benimsenebileceğini düşünmek, bir hata olur yoldaşlar.

Bu imkânsız.

Yayınlanmakta olan kitap sadece kısa bir derstir. Bu kitabın önyargısı teorik sorunlara yöneliktir. Bu, Merkez Komitesinin özel bir göreviydi. Şimdiye kadar, parti tarihimiz farklı bir açıdan yazıldı- tarih ders kitaplarının yazarlarına hiçbir suçlama yok, onlardan nefret etmek istemiyorum, bu insanlar bilinçli bir şekilde çalışmış ve çok iyi şey yapmış, partimize büyük fayda sağlamış insanlar- ama yine de ders kitaplarımızda olduğu gibi- iyi değil. Bu, insanları **şahıslar konusunda**, bu **şahısları övmekle eğitmenin** yoluydu. Hepsi olmasa da neredeyse hepsi böyle. Burada da Shlensky yoldaş, **bireylerin rolünün kitapta yeterince belirtilmediğine dikkat çekiyor.** Sanki durum böyleymiş gibi. Sonuçta, bize ders kitabının iyi bilinen bir taslağı sunuldu, tamamen revize ettik.

Ders kitabının taslağı, esas olarak kahramanca davranan, **kim, kaç kez sürgünden kaçtı, kim dava için ne kadar acı çekti vb.vb üzerine inşa edilmişti.**

Bunların üzerinde bir ders kitabı oluşturmak mümkün mü? İnsanları bu temelde eğitmek mümkün mü?

İnsanlar görüş ve teori konusunda eğitilmelidir. **Teori nedir?** Teori, tarihsel gelişim yasalarının bilgisidir. Bu bilgi varsa kadrolar vardır ve insanlar bu bilgiye sahip değilse kadro değildir, bir boşluktur.

Ve yüzler (*şahıslar*) bize ne verecek? Şahıslara karşı görüşlere karşı çıkmak istemiyorum, elbette ki şahıslar hakkında konuşmamız gerekecek, **ancak sadece gerektiği kadar konuşmalıyız**. Ancak temel, yüzlerde değil, fikirlerde, teorik bir önyargıdadır. Teorik bir önyargı olmalı. Merkez Komitesi, partinin bundan kazanacağını, sadece kazanacağını düşünüyor.

İşte ikinci bir not.

Üçüncü not. İdeolojik kaynaklarımız hakkında konuşmak istiyorum.

IMEL'e sahip olduğumuza inanılıyor. IMEL, Marks, Engels, Lenin'in kaynaklarının bir hazine evidir. Çok iyi. Bu ders kitabı üzerinde çalışan insanlar, farklı dönemlerin tüm mevcut eserlerini oldukça ciddiye almak zorunda kaldılar. Bu ideolojik kaynaklarda bu kadar kötü bir yönetim hayal edemezsiniz! Bu gerçeği ele alın. Görünüşe göre Lenin'in çalışmalarının sekizinci cildi veya şu anda aklımda değil, on üçüncü cilt, Lenin'in "Materyalizm ve Ampiriyo-eleştiri" adlı eserinin olduğu yer ...

SES: On üçüncü cilt.

STALIN: Evet, on üçüncü cilt. Kitap polemiktir, içeriği itibariyle dikkat çekicidir, bunu kendiniz de biliyorsunuz ve onun hakkında söylenecek hiçbir şey yok, partimizin ideolojik gelişiminde belirleyici bir rol oynayan bir kitap. Ve (*kısa tarih içinde*) ilave not olarak bu kitabın incelemeleri, **düşmanca nitelikteki incelemeleri var**. Kitaba ilave olarak dört veya beş inceleme vardır. İşte, IMEL Marksistleri, Lenin'in kitabını yayınlıyoruz ve bu kitap bir ilave içeriyor- **Lenin'i kapsayan (düşmanca) incelemeler ve bunlara yanıt yok**. Bu gözden geçirenler bunları nasıl engelleyebilir? Ve buna ideolojik kaynaklarımıza karşı **dikkatli bir tutum denir!** Bir uygulama eklemek neden gerekli? Neden bir Ortodoks'un* orada kendini göstermesine ihtiyaç var ki, bu

Ortodoks*, Lenin'in hem kuyruğunu hem de yelesini kaplıyor ve kimse ona cevap vermiyor? Ya da biraz Ilyin. Böylesine 4 ya da 5 inceleme var orada.

SES: Nevsky de orada.

STALIN: Nevsky'ye dokunmam. Onun makalesi bir “inceleme” olarak geçemez. Ve basında yayınlanan eleştiriler, bizim olmayan insanların yorumları, Lenin'in savunduğu şeye düşmanlık lardan bahsediyorum.

Yoldaşlar buna ne cevap verebilir? Böyle şey nasıl olabilir? Ne yayınlamak istiyorduk- **Lenin'in bir kitabı mı yoksa bir tartışma koleksiyonu mu?** Sonuç, bir tartışma derlemesi ve **Lenin'in muhalifleri olan eleştirmenlere son sözün sağlanması oldu.**

Çevirileri ele alın. Marks ve Engels'in eserlerinin bir koleksiyonu var, sanırım 25-24 cilt. Cope, yanlış çeviri. En ilginç yerde bir çarpıtma, büyük ve bilinçli bir çarpıtma var. **Engelsin söylemediği şey Engels'e atfediliyor.** Diğer çevirileri ele alın, **Lenin'i ele alın**, Lenin **bir kelimenin tercümesinden şüphe duyarsa**, metinden tamamen farklı bir Fransızca veya Almanca kelime **ilave eder**. Bunu kim düşünmeli?

Halkımız, kadromuz, parti tarihinde kısa bir dersten hiçbir şekilde tatmin olamazlar, **birincil kaynaklar hâkim olmalıdırlar**. Uzun zaman önce çevrilmiş orijinal kaynaklar işe yaramaz, çeviri yanlış, kitabın yazarı olan Engels ve Marks'ın yüzünü eski haline getirmek için **eski çevirileri kullanmalıyız**. Yoldaş Adoratsky? Böyle çalışmıyor! **İdeolojik kaynaklarımız çok ihmal ediliyor, yoldaşlar, çok ihmal ediliyor. Eleştirel bir yaklaşım benimsememiz gerekiyor**, IMEL'de bu sorunu tasfiye etmemiz gerekiyor. İdeolojik cephede Çevirmenler tarafından izin verilen sabotaj vardı. Bu sorunu tasfiye etmek ve eğer mümkünse, o kadar zor değilse, **Lenin'in kitabındaki bu eleştirilerin çıkartılması gerekiyor**. Oraya nasıl geldiler ve size Lenin'in Materyalizm ve Ampriyo Critisizm kitabı içine bu incelemeleri-eleştirileri yayınlamanızı **kim söyledi?** Son sözün yer aldığı bu makale koleksiyonunu Lenin'in muhaliflerine verip yayınlamanız için **size kim talimat verdi?**

İşte üçüncü yorum- ideolojik kaynaklarımızdaki kötü yönetim hakkında.

Ve dördüncü not. **Bu kitap kime, hangi dinleyicilere hitap ediyor?** Bu yüzden Pravda, Izvestia ve diğer gazeteler Komsomolskaya Pravda'nın sayfalarında okudum- hepsi fabrikaya bir kitap sürüklüyorlar, orada çevreler örgütlüyorlar ve işçilerden başka nüfusun başka tabakaları olduğunu görmüyorlar ve kendilerine – “bu kitap kime, hangi kitleye hitap ediyor?” sorusunu sormuyorlar.

Kitap, yoldaşlar, teorik sorunlara karşı büyük bir önyargıya sahip olması açısından ciddidir. **Bu, kasıtlı olarak yapılı**r, çünkü teori alanında insanlarımızın geride kalmıştır. Kadrolarımızın birikmiş sorunları var. Pratik sorunlarla yüklüler, on binlerce pratik sorunla dolular, pratik sorunların yoğunluğundan kafalarını kaldıramıyorlar. Teoriyi nerede incelemeliler? Teorinin gerisinde kaldılar. Ve bu geri kalmışlığı ortadan kaldırmamız ve aktif olarak başlamalıyız. Bu, kitabın aldığı ilk girişim ve dolayısıyla teorik **sorunlara yönelik önyargıdır**. Sabotajcılardan, Troçkistlerden bahsediyorsak, o zaman tüm bu sabotajcıların, hepsinin Troçkist-Buharinci olmadığını, hepsinin casus olmadığını unutmamalıyız.

Bunların **önde gelenleri** casuslardı, faşist devletlerle iş birliği çağrısı yapıyorlardı. Ama tabiri caizse kendi taban-kitleleri vardı. Casus olduklarını söylemeyeceğim, onlar bizim halkımızdı, daha sonra çıldirdılar. Neden? Bunların **gerçek Marksist olmadıkları ortaya çıktı**, teoride zayıftılar.

Teori nedir? **Toplumun gelişme yasalarına ilişkin bilgi**, bu bilgi (özgül) durumda (doğru) yönelmeyi mümkün kılar, ancak onlar bu yönelime sahip değillerdi, kötü Marksist oldukları ortaya çıktı, kötü, onları kötü eğittik. **Bu nedenle**, diğer şeylerin yanı sıra, kadromuzun teorik eğitimine, kadromuzun teorik Marksist eğitimine odaklanmak gerekiyor. Herhangi bir faşist ortaya çıkarsa, kadrolarımız onunla nasıl savaşıacaklarını bilsinler ve ondan korkmasınlar ve Troçkist ve Buharinci (tabanın) önemli bir kısmında olduğu gibi, onun önünde boyun eğmesinler ve geri çekilerek onların saflarına geçmesinler. Troçkistlere ve Buharincilere yardım eden tüm bu

kadroların **kendi kadroları olduğunu zannetmeyin**. Bunların arasında, kendini kaybeden ve daha sonra kaybetmeye devam edecek olan halkımız dan insanlar da vardı.

Peki bu kitap kime hitap ediyor? Kadrolar, fabrikalardaki sıradan işçiler, kurumlardaki sıradan çalışanlar için değil, Lenin'in profesyonel devrimciler olarak isimlendirdiği kadrolara. Kitap, önde gelen kadrolara hitap ediyor. Her şeyden önce, **bunların doğru bir şekilde yönlendirilmeleri, teorik olarak kuşandırılmaları gerekiyor**, sonra gerisi gelecektir.

Bu nedenle atölyelere ve fabrikalara giderken, öğrenci gençliğimiz olduğunu ve **öğrenci gençliğin tüm devletimizin gelecekteki yönetim personeli olduğunu unutmamalıyız**.

Öğrenci nedir? Çoğunuz hala oldukça güçlü bir Makhaevizm kalıntısına sahipsiniz. Makhaevshchina, genel olarak entelijansiya -aydının partide yenilmesi, dışlanması gerektiğine inanan bir "teori" dir, diyorlar ki, nasırlı ellere vs. ihtiyacımız var. Ve gelişmeler öylesine gösterdi ki, fabrikada çalışmak için ellerde nasır olmasına gerek yok. Fabrikamız bir laboratuvar gibi, bir eczane gibi, temiz olduğu ve nasırın olmadığı gibi bir yer. İyi mi, kötü mü? Bence iyi, çok iyi. Nasırlar geçmişte kaldı.

Yani, bu Makhaevizmin kalıntıları hala var ve bazı yoldaşların zihninde entelijansiya-aydının sürülmesi düşüncesi hüküm sürüyor. Sürgün davası artık açılmıyor. Ancak ülkeyi yöneten entelijansiya -aydına karşı bir küçümseme- önemsememe var. **Entelijansiya-aydın, önde gelen kadrolarda yer alan tüm insanlardır**. Entelijansiya -aydın bu dur. Dün işçi ya da köylü olan kişi, tarlayı ya da fabrikayı terk edip kafasıyla çalışmaya başlar başlamaz bir entelektüeldir.

Öylesine teorik bir görüş söylemek isterim ki; tüm işçi sınıfını ve tüm köylülüğü entelijansiya-aydına dönüştürmek, seviyelerini yükseltmek istiyoruz. O zaman mucizeler gerçekten bütün inşaa alan ve dallarında başlayacaktır. Aydınlara, dünün işçisine yönelik küçümseyici tavır ortaya çıkmayacaktır. **İşçi olduğu ve makinenin başında durduğu sürece saygı görüyordu**. Ama daha sonra yetenekli bir insan olarak

aday gösterildi, bu yönde çalışmaya gitti, ona tükürdüler- "entelijansiya -aydın". **Hangi gerekçeyle?** Ne garip bir çılgınlık? Bu bizim teorimiz değildir, **bu Marksizm veya Leninizm değildir. Bunlar eski burjuva şeyler.** İktidarda olmadığımız dönemlerde ve ülkeyi yönetmediğimizde muhalefetteydik ve **entelijansiya -aydın yabancıydı, burjuvaydı,** halka hizmet etmediği için ona zorbalık yapabiliydik. O zaman artık geçti. Ve şimdi, 20 yıldır iktidarda olduktan sonra ve kendi entelijansiya -aydınsını yaratmada başarısız olursa, **hiçbir sınıfın iktidara tutunamayacağı konusunda ısrar ediyoruz.** Tanrı'nın yardımıyla ve sizin yardımınızla, bu aydınları yaratacağız. Neredeyse yaratıldı. **Dünün işçisi,** dünün köylüsü doğrudan işten, üretimden koparıldı ve okula gönderildi, ama ona bir lanet eşlik ediyor. İşçilerden uzaklaşan, makinede çalışmayan, köylülerden uzaklaşan, tarlada çalışmayan, yabancı olduğuna inanan insanlar var.

Tekrar ediyorum, bu bir vahşettir, bu tehlikeli bir vahşettir.

Hiçbir devlet, İşçisiz, ekonomi, siyaset, kültür yönünden personele komuta etmeyen, hiçbir devlet ülkeyi böyle yönetemez. Artık bizim devletimiz, herhangi bir burjuva devletinden nasıl farklıdır? **Ekonominin ve kültürün tüm ana hatlarını özümsemiş olması gerçeği.**

Bir burjuva devletin ekonomisini ve bütçesini hesaba katarsak, bu, devletin ve onun ekonomisinin ülkemizde temsil ettiği şeyle kıyaslandığında, okyanusta bir damla bile değildir. Devlet tüm endüstriyi, neredeyse tamamını içine aldı; devlet, tarımda oldukça önemli kanalları içine aldı; devlet, köylü ekonomisinin, kolektif çiftlik ekonomisinin doğrudan yönetimini kendi eline aldı. Bu, **ülke yönetiminin devasa bir organizmasıdır.**

Bunu kişi entelijansiya -aydın olmadan nasıl gerçekleştirebilir?

Gelin varsayalım. **Ya kendi entelijansiya -aydınımızı yaratır ve ona saygı duyarız,** ya da öne çıkan entelijansiya -aydına saygı duymaya yönelik bir kurs alırız, ya da bu öğrenci gençliği çevreleyeceğiz- öğrenciler, tüm yönetim dallarının gelecekteki yöneticileri, onları dikkatle ve saygıyla çevreleyeceğiz,- **ya bunu yapacağız ya da yok**

olacağız. İşte nasırlı eller. Bir burjuva gelecek, yüzüne vuracak, ama inşa edemeyecek- burada kafanla çalışmalısın. Bunun için okullar var.

Çalışanlar, yönetim cihazı. Diyelim yaklaşık 8 milyon çalışmamız var. Sadece düşünün. Bu, işçi sınıfının ülkeyi yönettiği, iç ve dış politikayı yürüttüğü aygıttır. Bu aygıt Marksizm ruhuyla nasıl işlenemez? Eğer onu, **orada çalışan kişiyi küçümsersek** – çalışan-personel, işçi olmadığı için makinenin başında durmaz, köylü değildir, tarlada çalışmaz, ama **burada yönetimde çalışır**. Onu gerçek bir Marksist yapmak için eğer onu saygı ve dikkatle kuşatmazsak ve ona küçümseyici davranırsak, **o zaman devleti yok ederiz ve sadece düşmanlarımıza fayda sağlarız.**

Kitap bu kişilere, kadrolara ve okullarda eğitim alan kadrolara hitap ediyor. Bu, personel, kitabın hitap ettiği ilk ve ana dinleyicisidir. Başka bir deyişle, özellikle entelektüel olarak çalışan personel için. Yani, ordudaki çalışanlar, komuta personeli çalışanlarıdır. Yani iş yöneticilerimiz, sektörümüzün liderleri, tarımımızın liderleri-onlar; halk eğitimi, öğretmenler personeldir. 500 bin öğretmeni tek başına ele al. Bu kitap onlara hitap ediyor.

Bu, genel olarak küçümseme, bazen Makhaevian ikna edici insanların tezahür ettiği çalışan, yönetim personeldir. Kadromuzun Bolşevikleştirilmesine, özellikle de öğrenci gençlerine- yarının ulusal ekonomimiz, sanayimiz, tarımımız, eğitimimiz, eğitim işlerimiz, sağlık hizmetimizin yöneticileri – yönelmemiz gereken işte budur. Öğrenciler yarının yöneticileridir.

Onlar (*öğrenciler*) birden gözlerden kayboldular. Tek tek propagandacıların notlarını okuduğunuzda, yönetimin komutanlarının- çalışanlar ve öğrenciler- tamamen gözden kaybolduğunu görüyorsunuz. Onlarla başa çıkamayacağınızı söylüyorlar, tabiri caizse, onlarda Bolşevikleştirecek bir şey yok deniliyor.

Ama makinedeki işçiye gideceğiz ve onu Bolşevikleştireceğiz. O bu kitaptaki her şeyi anlamayacak.

O, 8 saat çalışan, aile babası, meşgul ve bu işe çok fazla saat ayıramayan bir işçi -onu bireysel problemlerin teorik karmaşıklığı ile korkutmamak için bu kitabı ona teker teker basit bir şekilde öğretmek ile uğraşmak gerekir. Komutanla, bu işi farklı bir şekilde öğretmeniz gerekiyor. Üstelik entelektüel olarak çalışan insanlar, az önce bahsettiğim o insanlar, çalışanlar, yani komuta kadrolarımız, ülke ekonomisinin ve sanayinin tüm sektörlerinde öncü insanlar, **sadece bu kitapla yetinmeyecekler**. Kitap onlar için yol gösterici bir konu olacak, bir tür düzenleyici fikir olacak, daha fazlasını talep edecekler ve burada birincil kaynaklara- Marks, Engels, Lenin'e- dönmek zorunda kalacaklar. Bu, **bu kitabın farklı şekillerde öğretilmesi gerektiği anlamına gelir**.

Az eğitilmiş insanlar- ister işçi ister köylü olsun **unutulmamalıdır** ve kimse köylüler hakkında tek bir söz söylememiş.

Propagandacılar ayrı notlarda ve yorumlarda Pravda, İzvestia'da şöyle yazıyorlar- propagandaya nasıl hazırlanacağım, SBKP (b)'nin tarihini nasıl öğreteceğim, vb. Yakın zamanlarda işçiler dışında çalışanlar hakkında, öğrenciler hakkında konuşmaya başladılar ama köylüler hakkında tek bir kelime bile etmediler. Bu yanlıştır.

500 bin öğretmenden 2 / 3'ü köylerde olmalı. Sonuçta, bunlar zaten insanların bilincinin gelişmesi için komuta personelleri.

Kollektif çiftliklerde çalışanlar aynı zamanda komuta personelidir. Aklınızda tutun. O zaman kollektif çiftlik köylülüğü, çok hızlı bir şekilde ve diyebilirim ki, öğrenmek isteyen, hevesle bilgi üzerine atlayan insanlar sağlamakta harika. 200.000'den fazla kollektif çiftlik, ekonomiyi sizin dilediğiniz gibi yönetiyorlar. Kolektif çiftlik başına ortalama 5 kişi alın, çiftliği yöneten, plan yapan, tavsiye öneren, yardım eden tüm çalışanlar. 200 bini beşle çarpın. İşte bir milyon.

Bu insanları kaderlerine bırakmak istiyorsunuz. Hangi gerekçeyle? Bunlar tarımdaki ekip arkadaşlarımızdır. Bu zenginlik tir. Şimdi, sayarsanız, ulusal ekonominin ve devlet idaresinin tüm dallarında yaklaşık 8 milyon insan var- bunlar proletarya diktatörlüğünü yönetmek için kadrolar.

Bolşevikleştirmenin U dönüşüne onlarla başlamalıyız. Kitap her şeyden önce onlara hitap ediyor.

Şimdilik hepsi bu kadar, ama özü ile ilgili olarak daha sonra konuşacağız.

* Ortodoks- Lyubov Isaakovna Axelrod un takma adı (1868-1946).

Sosyalist Devrimciler hakkında; Stalin den NI Yezhova. 17 Ocak 1938

A source: Lubyanka. Stalin and the Main Department of State Security of the NKVD. Stalin's archive. Documents of the supreme bodies of party and state power. 1937-1938. - M.: MFD, 2004, p. 463.

Archive: AP RF. F. 3. Op. 24. D. 330. L. 18. Original. Typescript.

17 Ocak 1938

T. Yezhov.

1. SR'lerin çizgisi (sol ve sağ birlikte) çözülmemiş. Fishman, Paskutsky, NKVD'yi burnundan yönetiyor. Belov, SR'lerin çizgisiyle uyum içinde gevşemeye başlamamış olsaydı, NKVD karanlıkta kalırdı. Belov bir şeyler söyledi ama her şeyi değil. Paskutsky, Uritsky ve Fishman Belov'u tamamlamalıdır. Ordumuzda ve ordumuzun dışında çok sayıda Sosyalist-Devrimcinin olduğu unutulmamalıdır. NKVD'de ordudaki SR'lerin ("eski") kaydı var mı? Mümkün olan en kısa sürede bu kayıtların elime geçmesini istiyorum. NKVD'nin "eski" hesabı var. Ordu dışındaki Sosyal Devrimciler (sivil kurumlarda)? Bunu da 2-3 hafta içinde almak istiyorum.

2. Ryskulov'un iyi bilinen tanıklığına dayanarak SR'leri tanımlamak için ne yapıldı?

3. Bakü ve Azerbaycan'daki tüm İranlıları teşhis etmek ve tutuklamak için ne yapıldı?

4. SR'lerin bir zamanlar Saratov'da, Tambov'da, Ukrayna'da, orduda (komuta personeli), Taşkent'te ve genel olarak Orta Asya'da, petrol endüstrisi üzerine oturup zarar verdikleri Bakü santrallerinde çok güçlüydü. ...

Daha hızlı ve daha iyi hareket etmeliyiz.

5. Çok önemli bir görev: DCK bölgelerini dışarıdan yeni güvenlik güçleri ile güçlendirmek. Bu, daha sonra yapılabilecek olan Kazakistan'ın bölgelerini güçlendirmekten çok daha önemlidir.

NKVD'deki olumsuz durum hakkında parti organlarının liderlerine Stalin. 25 Kasım 1938

Archive: RGASPI. F. 558. Op. 11.D. 58. L. 61-61 rev. Script. Typescript.

25 Kasım 1938

No. 1316

* ULUSAL ŞİRKETLER MERKEZ KOMİTESİ BİRİNCİ SEKRETERLERİNE, KRAYKOMOV VE OBKOMOV * [1]

Bu yılın Kasım ayı ortasında, Merkez Komitesi Ivanovo bölgesinden Yoldaş Zhuravlev'den (NKVD başkanı) NKVD aygıtındaki sorun, NKVD'nin çalışmasındaki hatalar, gelen sinyallere dikkatsiz tutum hakkında bir açıklama aldı. Alan, Lytvyn, Kamensky, Radzivilovsky, Tsesarsky, Shapiro ve NKVD'nin diğer sorumlu [2] işçilerinin ihaneti hakkında uyarılar, Halk Komiseri yoldaş Yezhov'un bu uyarılara yanıt vermemesi vb.

Aynı zamanda, Merkez Komitesi, Yagoda'nın çetesinin yenilgisinden sonra, SSCB'nin NKVD organlarında vakaların incelenmesinde açıkça kafa karıştıran, halkın kötü şöhretli düşmanlarını koruyan Nikolayev, Zhukovsky, Lyushkov, Uspensky, Passov, Fedorov **gibi başka bir hainler çetesinin** ortaya çıktığı ve bu çetelerin Yezhov Yoldaş'dan yeterli bir muhalefet görmediği bilgisini aldı.

Bolşevik Tüm Birlik Komünist Partisi Merkez Komitesi, NKVD'deki durum meselesini tartışmaya açtıktan sonra, Yezhov yoldaştan bir açıklama istedi. Yoldaş Yezhov, yukarıdaki hataları kabul ettiği bir başvuruda bulundu ve ayrıca Lyushkov'un (Uzak Doğu'nun NKVD'si) Uspensky'nin (Ukrayna NKVD Halk Komiseri) kaçışına karşı gerekli önlemleri almamaktan sorumlu olduğunu, NKVD'deki görevlerinde açıkça başarısız olduğunu kabul etti ve NKVD Halk Komiserliği görevlerinden azad edilmesini, NKVD'deki ve Merkez Komitesi'nin Bolşeviklerin Tüm Birlik Komünist Partisindeki görevlerine devam etmesini istedi.

Tüm Birlik Komünist Partisi Merkez Komitesi (Bolşevikler) Yezhov'un talebini kabul etti, onu NKVD'deki işinden aldı ve Yezhov Yoldaş dahil

Merkez Komite üyelerinin oybirliğiyle önerisi üzerine SSCB NKVD Halk Komiseri olarak NKVD'nin şu anki ilk yardımcısı, Yoldaş Beria LP yi onayladı.

Yoldaş Yezhov'un beyanının metnini posta ile alacaksınız.

* Hemen NKVD Halk Komiserlerini ve NKVD başkanlarını bu mesajla bilgilendirin. *

CPSU (b)Merkez Komitesi Sekreteri STALIN

*- * Stalin kurşun kalemle bunu yazdı

Stalin yoldaşın 21 Mayıs 1937 tarihli İstihbarat Verilerine Dair Talimatlarının Kısa Bir Kaydı

Kaynak: Petrov N., Jansen M. "Stalin'in evcil hayvanı"- Nikolai Yezhov. M., 2008.S. 290-293

Arşiv: CA FSB. F. 6. O. 5.D. 25.L. 208-210. Kopyala.

1. Düşmanlarımızın kim olduğunu belirlemek için keşifte doğru hedef ve düzene sahip olmak gerekir. Almanlar düşmanlarının kim olduğunu biliyorlar, bu yüzden ağlarını dikmek için bize koştular.

Keşif yapmanın temel kurallarını unuttuk: Doğrudan düşmanlar var ve olası düşmanlar var. Tüm müttefikler olası düşmandır ve müttefikler de kontrol edilmelidir. Zekâ açısından dostumuz olamaz, doğrudan düşmanlarımız var, olası düşmanlarımız var.

Bu nedenle kimseye sır vermeyin.

Çeklerle iş birliği: sırlarımızı ifşa etmeyen materyaller sağlamak. Aksi takdirde onlar tarafından ele geçiriliriz. Çekler düşmanlarımızın düşmanıdır, daha fazlası değil.

Almanlarla iş birliği dersi tamamen dikkate alınmalıdır. Rapallo, yakın ilişki- arkadaşlık yanılışmasını yarattı. Almanlar düşmanımız kalırken bize tırmandı ve ağlarını dikti. Keşif departmanı aparatıyla gözden kaçtı, Almanların eline geçti.

Burjuva devletler birbirlerine ihanet ediyor ve "müttefiklerimiz" daha da çok.

2. İstihbarat ve karşı istihbarat propagandası sahnelemek gerekir.

Karşı istihbarat literatürü yayınlayın, okuyuculardan saklamayın. Batıda burjuvazi, casuslarının etrafında bir hale oluşturuyor.

Ülkemizde istihbarat görevlileri çok az biliniyor, işlerinden ve rütbelerinden utanıyorlar, bu yüzden yeni güç akınımız yok.

İstihbarat ve karşı istihbarat çalışmalarını popüler hale getirmemiz gerekiyor. Zekayı geliştirmek, gençleri, yetenekli insanları, kızları, bilim adamlarını çekmek demektir ...

İzci, ülkesinin gerçek bir vatansever, kahraman, lideridir. İstihbaratın önemi ve istihbarat görevlisinin rolünü açıklamak gerekir. Bir dizi iyi makale, broşür yazın. Bazı iyi istihbarat kitaplarını yeniden çalışın ve yayınlayın. Yabancı istihbarat deneyimini ve bu işin zengin tekniğini incelemek gerekir.

İstihbarat çalışmasının teşviki için önerilerde bulunun.

3. Sosyalist ve burjuva zekâ arasına, sosyalist ve burjuva zekâ arasına bir çizgi çekmek gerekir.

İdeolojik zekaya ihtiyacımız var, ahlakı tanımlamamız gerekiyor: zekâ, örneğin dualite bize uymuyor.

Burjuva casusları sahtekâr, ilkesiz, yozlaşmış, korkudan, ahlaksızlıklarından toplanıyorlar ve fuhuş yaygın olarak kullanılıyor.

Başarısızlıklarımızın çoğu ideoloji eksikliğinden kaynaklanıyor. İnsanlarımızı seçtiğimizde ideolojik ve sadakatlerini iyice test etmeliyiz.

İzci ilkeli, ideolojik, dürüst ve vatanına sadıktır.

Zekamızın ahlakı hakkında propaganda yapmak gerekir.

4. İzciyi yoğun bir şekilde eğitmek gerekir. Daha çok okula ihtiyacımız var, okul sayısını artırmamız gerekiyor. Okul hazır bir izci sağlamaz. İki tür gözlemciye sahip olmak gereklidir: bir tür- deneyimli, kanıtlanmış aktif gözlemcilerden oluşan kapalı bir keşif organizasyonu; zekâ alanında çalışan bir başka türden ise, yavaş yavaş istihbarat alanında çalışmaya hazırlanan, zekâ etrafında geniş bir ortam oluşturan, bu kişiler ülkeyi incelemek, ustalaşmak, dil becerilerini geliştirmek, gerekli becerileri kazanmak için yurt dışına gönderilir, Gözlerler, yalnızca başarısız olamayacakları görevleri yerine getirirler. Bir veya iki yıl sonra bu kişiler geri aranır, kontrol edilir, ek eğitim verilir, en yetenekli olanlar aktif istihbarat çalışmasına gönderilebilir.

5. Keşif ağı dağıtılmalıdır, bütünü dağıtmak daha iyidir. İnsanları onlara bakmaları için arayın ve dikkatlice kontrol ettikten sonra bazıları farklı bir yönde kullanılabilir, başka yerlere gönderilebilir. Daha az iyi,

ancak kanıtlanmış ve sağlıklı. Merkezi aygıt yalnızca kendi insanlarından oluşmalıdır.

6. Acentelerin ücretlerinin değerine göre artırılması gerekmektedir.

7. Hukuki imkânlardan daha geniş bir şekilde yararlanmak, askeri istihbarat görevlilerini diplomatik kuryeler teşkilatına koymak için, tüm diplomatik kurumlarımızın komutanlarla doyurulması gerekmektedir. İstihbarat, tüm diplomatik ülkelerimize ana personeli sağlamalıdır.

Yurt dışına seyahat edenler, talimat vermeye ve eğer kullanıma uygun değilse düşmanı askere almaya karşı korumaya davet edilir.

8. Komutanlarımızın önemli bir bölümünü keşif yoluyla yürütmek gerekiyor. İstihbarat okuluna askeri okuryazar komutanlarla personel vermek gerekiyor.

9. Askeri bölümde istihbarat ve karşı istihbarat bulundurmak gereklidir. Askerlerin orduyu gözetim altında tutması zorunludur. NKVD, insanlara istihbarat sağlamalıdır.

Bu, NKVD organlarının bu yöndeki tamamen ayrı çalışmalarını dışlamaz, ancak tüm istihbarat çalışmalarını koordine edecek organlara sahip olmak gerekir.

10. Büyük zaferlerimiz var, politik olarak en güçlüyüz, ekonomik olarak daha güçlüyüz, ancak istihbaratta yenildik. Anlayın, istihbaratta mağlup olduk.

Kendi zekamızı yaratmalıyız. İyi zekâ, savaşları geciktirebilir. Düşmanın güçlü istihbaratı ve zayıflığımız bir savaş provokasyonu.

Kör olamazsın, gözlerin olmalı. Bu yüzden güçlü bir zekaya ve karşı istihbarata sahip olmanız gerekir.

On gün içinde, Voroshilov Yoldaş ve Yezhov yoldaşın önderliğinde, istihbarat teşkilatı ve karşı istihbarat ve tüm istihbarat çalışmalarının koordinasyonu üzerine bir karar taslağı geliştirmek.

İstihbarat çalışmasının teşviki için öneriler geliştirin.

Bu tekliflerin onaylanmasından sonra, istihbarat ve karşı istihbarat hakkında bir yönetmelik geliştirin.

* İlk sayfadaki çöp: Materyal 26 Aralık 1982'de Tsviguna SK yoldaşın aparatından alındı.

NKVD memurlarının yasadışı eylemleri ile ilgili gerçeklerin araştırılması konusunda Boytsov'a, Stalin. 12 Aralık 1938

A source: Lubyanka. Stalin and the Main Department of State Security of the NKVD. Stalin's archive. Documents of the supreme bodies of party and state power. 1937-1938. - M.: MFD, 2004, p. 629.

Archive: RGASPI. F. 558. Op. 11.D. 58.L. 64. Original. Typescript.

12 Aralık 1938

No. 1364 / sh

Eagle. Bölge komitesi Boytsov sekreteri

Tutuklanan altı kişinin yalan beyanıyla ilgili mesajınızı aldım. Farklı yerlerden benzer raporlar ve eski Halk Komiseri Yezhov aleyhine, kural olarak, bu tür sinyallere cevap vermediği şikayetleri alındı. Bu şikayetler, **Yezhov'un görevden alınmasının sebeplerinden** biriydi. Mesajınız acil soruşturma için NKVD'ye iletildi.

Stalin

Stalin tutuklanan karşı devrimciler hakkında, 15 Eylül 1938

From the protocol No. 64 of the decisions of the Politburo of the Central Committee of the All-Union Communist Party (Bolsheviks) for October 10-26, 1938 on the transfer of pending investigative cases against those arrested by "counter-revolutionary national contingents" under the authority of special troikas. September 15, 1938

Kaynak: The tragedy of the Soviet village. Collectivization and dispossession. Documents and materials Volume 5. 1937-1939. Book 2. 1938- 1939. Moscow ROSSPEN 2006. Pp. 251

Arşiv: AP RF. F. 3. Op. 58. D. 212. L. 195-195 ob. Script. RGASPI. F. 17. Op. 162. D. 24. L. 2. Original.

111 numara

22. NKVD ile ilgili bir soru.

1. NKVD'nin, SSCB'nin 00485, 00439 ve 00593-1937 sayılı ve 302 ve 826 – 1938 sayılı NKVD'nin emirlerine uygun olarak, yereldeki özel Troikaların değerlendirilmesi için ...karşı devrimci ulusal birliklerden tutuklananlar aleyhine kalan soruşturma davalarını devretme önerisini kabul edin,

2. Özel troikalar, Bölgesel komitenin baş sekreteri, CPSU (b)'nin bölge komitesi veya ulusal komünist partilerin Merkez Komitesi, NKVD'nin ilgili departmanının başkanı ve kasaba, bölge, cumhuriyetlerin savcılarından oluşur.

Ukrayna ve Kazak SSR ve Uzak Doğu Bölgelerinde, troikalar bölge tarafından özel yaratılır.

3. Özel troikalar, sadece 1 Ağustos 1938'den önce tutuklanan kişilerle ilgili davaları değerlendirir ve 2 ay içinde işini bitirir.

4. Belirtilen ulusal karşı devrimci birliklerin 1 Ağustos 1938'den sonra tutuklanan tüm şahıslar aleyhindeki davalar, yargı yetkisine göre uygun yargı organlarına (askeri mahkemeler, yerel ve bölge mahkemeleri,) ve SSCB'deki NKVD özel bir toplantıya değerlendirilmek üzere gönderilmelidir.

5. Birinci ve ikinci kategorilerde 25 Ağustos 1937 tarih ve 00485 sayılı SSCB NKVD'nin emri uyarınca özel troikalara, ceza verme, ayrıca daha fazla soruşturma için davaları iade etme ve yaptırma hakkı verilir ve eğer sanığın mahkumiyeti için yeterli materyal yoksa sanığın serbest bırakılmasına ilişkin karar verme hakkı verilir.

6. Birinci kategorideki özel troikaların kararları derhal uygulanacaktır.

Merkez Komitesi Sekreteri I. Stalin

JV Stalin ve VM Molotov'un Hayvancılık alanında sabotajlara ilişkin Direktifi. 2 Ekim 1937

Archive: RGASPI. F. 558. Op. 11. D. 57. Typewritten text edited by I.V. Stalin

Bölgesel komitelerin tüm sekreterleri, bölgesel komiteler, ulusal komünist partiler, halk komiserlerinin bütün konsey başkanları, bölgesel yürütme komiteleri, cumhuriyet, bölge ve bölge savcılar

SSCB'nin NKVD'sinin araştırma materyallerine dayanarak, yerelerde ve bölgelerde halkın düşmanlarının yıkıcı çalışmalarının, hayvancılığın gelişmesinde özellikle kötü niyetli bir sabotaj ve yıkıcılık şekli alındığı tespit edildi. Bu yıkıcı çalışma kendisini şöyle gösterdi:

- a) Sığır, at, koyun ve domuzlara veba, ayak ve ağız hastalığı, şarbon, bruselloz, anemi ve diğer salgın hastalıklara bulaştırarak bakteriyolojik sabotaj eylemleriyle;
- b) Biyo fabrikalarda serum üretiminde epizootik ve sabotajdan etkilenen alanlara ilaç ve dezenfektan tedarikinin kesintiye uğratılmasıyla;
- c) Yem temelini daraltmak için yem bitkilerinin ekili alanlarının yıkıcı bir şekilde azaltılmasında.

Hayvancılık alanındaki sabotaj nedeniyle önemli sayıda veteriner hekim, hayvancılık uzmanı, biyo-fabrikaların laboratuvar asistanı tutuklandı ve bunlar, aslında çiftlik hayvanlarının toplu ölümlerine yol açan **bulaşıcı hastalıkların yayılmasını düzenleyenlerdi**. Geçtiğimiz yıl, hayvancılık alanındaki sabotajların bir sonucu olarak, kolektif çiftçiler yüzbinlerce sığır ve atı kaybetti, küçük çiftlik hayvanlarının ölümünden bahsetmiyorum bile.

Kollektif ve devlet çiftliklerini halk düşmanlarının yıkıcı faaliyetlerinden korumak için SSCB Halk Komiserleri ve Tüm Birlik Komünist Partisi Merkez Komitesi (Bolşevikler) hayvancılık alanındaki zararlı-böcek kişileri yenmeye ve yok etmeye karar verdi.

SSCB Halk Komiserleri Konseyi ve Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) Merkez Komitesi, tüm bölgesel komitelerin sekreterlerini,

bölgesel komiteleri, ulusal komünist partilerin Merkez Komitelerini, cumhuriyet ve başkanların halk komiserlerinin tüm başkanlarını hayvan yetiştiriciliğindeki zararlıların derhal mahkemeye çıkarılmalarını organize etmek için bölge ve bölgelerin yürütme komiteleri, yani hem maruz kalan veteriner hekimler, hayvancılık teknisyenleri, biyo fabrikaların laboratuvar teknisyenleri ve yerel arazi ve eyalet çiftlik kuruluşlarının çalışanlarını zorunlu kılar.. Bu amaçla, SSCB Halk Komiserleri Konseyi ve SBKP Merkez Komitesi (b) her cumhuriyette örgütlenmeyi öneriyor,

Sabotajdan suçlu bulunanlar idam cezasına çarptırılacak, cezaların infazı, yerel basında yayınlanacaktır.

SSCB Halk Komiserleri Konseyi Başkanı V. Molotov.

CPSU Merkez Komitesi Sekreteri (b) I. Stalin.

Stalin, Nahçıvan ASSR liderliğinin tutuklanması üzerine. 26 Eylül 1937

Source: Lubyanka. Stalin and the Main Department of State Security of the NKVD. Stalin's archive. Documents of the supreme bodies of party and state power. 1937-1938. - M.: MFD, 2004, p. 380.

Archive: RGASPI. F. 558. Op. 11.D. 57.L. 99. Original. Typescript.

26 Eylül 1937

No. 1566 / sh

Bakü. Azerbaycan Komünist Partisi Merkez Komitesi BAGIROV

CPSU(b) Merkez Komitesi, Hüseyin Rakhmanov ve Hasan Rakhmanov'un tutuklanmasına izin verdi. Hasan Rakhmanov'un kirlettiği Nahçıvan cumhuriyetini tüm kötü ruhlardan iyice temizlemenizi istiyoruz. Nakhrespublika'nın tüm Transkafkasya'daki en tehlikeli nokta olduğunu unutmayın. Orada gerçek bir Bolşevik kanıtlanmış liderlik kurulmalıdır. Yusuf Kasimov size yönlendirilecek.

Stalin

**Stalin ve Molotov dan "Kenelere karşı mücadele üzerine" direktifi,
31 Ağustos 1937**

Archive source: The tragedy of the Soviet village. Collectivization and dispossession of kulaks Documents and materials Volume 5 1937 -1939 Book 1. 1937 Moscow ROSSPEN 2004. Pp. 300-302.

Archive: APRF. F. 3. Op. 58. D. 388. L. 22-23. Script. Typewritten text edited by J.V. Stalin.

No 179

(kene cinsinden tahula zararlı böcek, kene olarak çevrildi. EA)

Bölgesel komitelerin sekreterleri, bölgesel komiteler, Ulusal Komünist Parti Merkez Komitesi, bölgesel başkanlar (bölgesel yürütme komiteleri, Komzag Cumhuriyet Komiseri SNK, yetkili Zagotzerno bölge komiteleri sekreterleri ve bölge yürütme komiteleri başkanları, bölge komiseri Komzaga ve Zagotzerno ve depoların, fabrikaların ve tahıl silolarının liderleri.

Satın alma Komitesi bünyelerinde yaşanan sabotaj sonucunda tahıl siloları, ambarlar ve değirmenler kene ile enfekte oldu. Kene, zararlı böceklerle depolanmış depoların ve tahılların toplu dezenfeksiyonunu sağlamak için, dezenfeksiyon için en temel gereksinimler, yeni bir hasadın tahılın gelmesi için tahıl depolarının temizlenmesi ve hazırlanması, bahar ile kene ile enfekte olmuş karışık tahıl, tahıl, kuru taneli ıslak tahıl, silolarda, depolarda ve değirmenlerde tahılla seyreltilmiş kirlerin ve sağlıksız koşulların temizlenmesi ve kurutulması için önlemler alınmayarak ihlal edilmiştir.

Kenelerin yok edilmesini sağlamak ve yayılmasını önlemek için en önemli koşullardan birisi olan tahılın sistematik bakımı, depo ve değirmenlerde günlük temizlik ve sanitasyon bakımı, yerini gerçekte, ek bir önlem olarak aşırı durumlarda zararlı böceklerle savaşmanın bir yolu olarak kullanılması gereken, tahılların kimyasal olarak temizlenmesi görevi ne bırakmıştır. Sonuç olarak, "ahır zararlılarıyla" mücadele için özel bir örgütün Satın Alma Komitesi sisteminde bulunmasına ve büyük meblağların masrafına rağmen, kene istilası neredeyse tüm depo, silo ve değirmen ağını kapladı.

Sabotajın sonuçlarını ortadan kaldırmak ve içinde bulunduğumuz yılın mahsulünü kene istilasına karşı korumak için, SSCB Halk Komiserleri ve SBKP (b) Merkez Komitesi, Komzag'ın bölge ve ilçe komiserlerini ve yetkili ve Zagotzerno (1 *) ofislerinin başkanları:

1. Satın Alma Komitesinin istisnasız tüm silolarının, depolarının ve fabrikalarının sıhhi durumunu derhal kontrol edin, tüm siloları, depoları ve fabrikaları, bunları uygun sıhhi duruma getirmek için derhal tedbirler alın, depo binalarını, envanterleri ve siloları, değirmen ve depoları, tüm ekipmanlarını kirden temizleyin, özellikle depo tabanlarının altında; kimyasal temizlik yapılırken, tüm enfekte odaklarını yok etmek için zeminlerin altına gazın girmesini sağlayın, depo duvarlarının düzenli olarak beyazlatılmasını sağlayın, depoları kuru havalarda sistematik olarak havalandırın.

2. SSCB Halk Komiserleri Konseyi ve Devlet Sıhhi Müfettişliğine bağlı Satın Alma Komitesini, tahıl ambarları ve değirmenlerin sıhhi koşulları üzerinde sistematik bir denetim kurmaya mecbur kılın, sağlık kurallarını ihlal edenleri, halkın zararlıları ve düşmanları olarak **cezai sorumluluğa** bağlayın.

3. Gelen tüm akar bulaşmış tahılların, kabulden hemen sonra, vinç makinelerinde, ayırıcılarda ve harman makinelerinde mekanik temizliğe tabi tutulduktan hemen sonra ayrı odalarda depolanması ve ayrıca kürekle ve asansör taşıma bandından geçerek kurutulması böcek gelişimi ve tahıl istilasının bir sonraki dereceye geçişini engelleyin.

4. Bu yerlere gelen ıslak taneyi kuru tanelerle karıştırmaktan kaçının, ıslak taneyi kurudan ayrı istifleyin ve ıslak taneyi mümkün olan en kısa sürede kurutmak için önlemler alın.

5. Kendi kişisel sorumlulukları altında depo yöneticileri ile silo ve değirmen müdürlerini, sonuçlarına bağlı olarak ıslak, nemli, kene, tahıl biti vb., ile enfekte olmuş (2 *) tahılın durumunu günlük olarak kontrol etmeye mecbur edin, sonuçlara bağlı olarak tahıl kalitesinin iyileştirilmesi ve şartlandırılmış bir duruma getirilmesi için, ısınmayı önlemek için tüm kontrol önlemlerini alın.

6) Öncelikle kenelerle enfekte olan ham ve yaş tahılları kurutmak için değirmenlerde, silolarda ve depolarda çalışmayı tam kapasite ye getirin.

7) İkinci ve üçüncü derece enfeksiyonlu depolarda tüm tahıl kalıntılarını 1 Ekim tarihine kadar ortadan kaldırmak için, ikinci derece ve üçüncü derece kenelerle enfekte olan tüm tahıllar, derhal mekanik ve kimyasal temizlemeye veya ateş kurutmasına tabi tutulmalı ve bu yıl Eylül ayında tüketilmek üzere dağıtılmalıdır.

8) Sağlıklı tahıllara karşı, öncelikle birinci derece kene ile enfekte olmuş tahılı harcayın.

9) Tüm satın alma merkezleri, tahıl ambarları, silo ve değirmen müdürlerini, depoların, siloların ve değirmenlerin sağlıklı durumunun tahıl bakımı kurallarına aykırı olduğu, kenelerle uğraşma ve izin verme kurallarının ihlali veya bozulmuş olduğu konusunda uyarın, kene istilasının birinci dereceden diğerine geçişine ve ayrıca tahıl veya unun metal ve diğer pisliklerle kirlenmesine müsaade ettiklerini kabul ettiklerinden- zararlılar ve halkın düşmanı olarak yargılanacaklardır.

10) Cumhuriyet bölge ve bölge partisi ve Sovyet örgütlerinin liderlerini, bu kararın tam olarak uygulanmasını sistematik ve sıkı bir şekilde izlemeye mecbur edin ve ihlalden sorumlu olanları adalet önüne çıkarın.

11) Komzag'ın cumhuriyet ve bölge komiserlerini, bu kararın uygulanması için alınan tedbirler ve tahıl depolanmasında **sabotajın sonuçlarının ortadan kaldırılması için** her beş günde bir SSCB Halk Komiserleri Konseyi'ne göndermeye mecbur edin.

SSCB Halk Komiserleri Konseyi Başkanı V. Molotov.

Tüm Birlik Komünist Partisi Merkez Komitesi Sekreteri (6) JV Stalin.

Bu telgrafı tüm bölge komitelerinin sekreterlerine ve bölge yürütme komitelerinin başkanlarına, Komzaga ve Zagotzerno bölge komiserlerine ve depo, değirmen ve silo müdürlerine gönderin.

1 * Bundan sonra belgede, IV Stalin'in eliyle italik olarak yazılmıştır. Üstü çizildi: "... yerel partilere, Sovyet örgütlerine ve Satın Alma Komitesi organlarına teklif edildi."

2 * Çarpı işaretli: "... ve diğer düşük standart tahıl türleri."

Stalin, 2 Temmuz 1937 tarihli "Anti-Sovyet unsurlar üzerine" direktifin onaylanması üzerine.

Source: "Through the corpses of the enemy for the good of the people."
"Kulak operation" in the Ukrainian SSR 1937-1941. T. 1: 1937. M.:
(ROSSPEN): Foundation "Presidential Center of Boris N. Yeltsin":
German Historical Institute in Moscow, 2010. Pp. 60-61

Archive: Execution by order, or how the Bolsheviks did it // Trud. 1992
June 4. P. 1. Verified with a copy of the decision of the Politburo of the
Central Committee of the CPSU (b) // RGASPI. F. 17. On. 162.D.21.L. 89.
No. P 51/94.

3 Temmuz 1937

Çok gizli

TÜM BİRLİK KOMÜNİST PARTİSİ (BOLSHEVIKOV) MERKEZ
KOMİTESİ

Yoldaş Yezhov

Bölgesel komitelerin sekreterleri, bölgesel komiteler, ulusal komünist
partilerin Merkez Komitesi

CPSU(b) Merkez Komitesi Politbüro toplantısının 51 numaralı
tutanağından alıntı

2.VII.37 kararı

94.- Anti-Sovyet unsurlar hakkında.

Bir zamanlar farklı bölgelerden kuzey ve Sibiry bölgelerine sürülen ve
devamında sınır dışı süresinin sona ermesinden sonra bölgelerine
dönen (1) **eski kulakların** ve suçluların çoğunun Kolektif çiftliklerde ve
devlet çiftliklerinde, ulaşımda ve bazı endüstrilerde her türlü anti-
Sovyet ve sabotaj suçunun azmettiricileri oldukları tespit edilmiştir.

Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) Merkez Komitesi, yerel ve
bölgesel örgütlerin tüm sekreterlerini ve NKVD'nin tüm yerel, bölgesel
ve cumhuriyet temsilcilerini, anavatanlarına dönen tüm kulakları ve

suçluları kayıt altına almaya davet ediyor. Böylelikle, onların en düşman olanları hemen tutuklanır ve vakalar idari işlemleri dahilinde Troikalar yoluyla yapılır ve geri kalan, daha az aktif, ancak hala düşman unsurlar yeniden kayıtlılır ve NKVD'nin yönlendirdiği bölgelere gönderilir.

CPSU (b) Merkez Komitesi, Merkez Komiteye troikaların bileşimini ve aynı zamanda kurşuna dizileceklerin ve sınır dışı edileceklerin sayısını beş gün içinde sunmayı önerir.

CPSU Merkez Komitesi Sekreteri (b)

I. Stalin

(1) "Özel yerleşimcilerden" bahsediyoruz- kolektifleştirme sırasında kulak olarak sınıflandırılan, mülksüzleştirilen ve kulak yerleşimleri olarak adlandırılan yerlere sürülen köylüler. Bakınız: Zemskov V.N. Özel Yerleşimciler (NKVD- SSCB İçişleri Bakanlığı belgelerine göre) // Sosyolojik Araştırma. 1990. No. 11. S. 3-17.

Stalin Yoldaşın 21 Mayıs 1937 tarihli İstihbarat Verilerine İlişkin Talimatlarının Kısa Bir Kaydı

Source: Petrov N., Jansen M. "Stalin's pet"- Nikolai Yezhov. M., 2008.S. 290-293

Archive: CA FSB. F. 6. He. 5.D. 25.L. 208-210. Copy.

1. Düşmanlarımızın kim olduğunu belirlemek için keşif sırasında doğru hedef ve düzene sahip olmak gerekir. Almanlar düşmanlarının kim olduğunu biliyorlar, bu yüzden ağlarını kurmak için bize koştular.

Keşif yapmanın en temel kurallarını unuttuk: Doğrudan düşmanlar var ve olası düşmanlar var. Tüm müttefikler olası düşmandır ve müttefikler de kontrol edilmelidir. İstihbarat bakış açısından dostlarımız olamaz, direk düşmanlarımız vardır, olası düşmanlarımız vardır.

Bu nedenle kimseye sır vermeyin.

Çeklerle iş birliği: sırlarımızı ifşa etmeyen materyaller sağlamaktır. Aksi takdirde onlar tarafından ele geçiriliriz. Çekler düşmanlarımızın düşmanıdır, (o kadar) daha fazlası değil.

Almanlarla iş birliğinden çıkarılan ders tamamen dikkate alınmalıdır. Rapallo, yakın ilişkisi- dostluk yanılsamasını yarattı. Almanlar düşmanımız olarak kalırken bize tırmandı ve ağlarını kurdu. Keşif departmanı mekanizması ile gözden kaçırdı, Almanların eline geçti.

Burjuva devletler birbirlerine ihanet eder ve "müttefiklerimiz" daha da çok ihanet eder.

2. İstihbarat ve karşı istihbarat propagandası sahnelemek gerekir.

Karşı istihbarat literatürü yayınlayın, okuyuculardan saklamayın. Batıda burjuvazi, casuslarının etrafında bir hale (*ideal, ışıık halkası*) oluşturuyor.

Ülkemizde istihbarat görevlileri çok az biliniyor, yaptıkları işten ve rütbelerinden utanıyorlar, bu yüzden yeni güç akınımız yok.

İstihbarat ve karşı istihbarat çalışmalarını popüler hale getirmemiz gerekiyor. İstihbaratı geliştirmek, gençleri, yetenekli insanları, kızları, bilim adamlarını çekmek demektir ...

İzci (*keşif eri*), ülkesinin gerçek bir vatansever, kahraman, lideridir. İstihbaratın önemi ve istihbarat görevlisinin rolünü açıklamak gerekir. Bir dizi iyi makale, broşür yazın. Bazı iyi istihbarat kitaplarını yeniden inceleyin ve yayınlayın. Yabancı istihbarat deneyimini ve bu işin zengin tekniğini incelemek gerekir.

İstihbarat çalışmasının teşviki için önerilerde bulunun.

3. Sosyalist ve burjuva istihbarat arasına, sosyalist ve burjuva zekâ arasında bir çizgi çekmek gerekir.

İdeolojik istihbarata ihtiyacımız var, ahlaki tanımlamamız gerekiyor: istihbarat, örneğin dualite bize uymaz.

Burjuva casusları sahtekâr, ilkesiz, yozlaşmış, korkudan, ahlaksızlıklarından toplanıyorlar ve fuhuş yaygın olarak kullanılıyor.

Başarısızlıklarımızın çoğu ideoloji eksikliğinden kaynaklanıyor. Adamlarımızı seçtiğimizde, ideolojik ve sadakatlerini iyice test etmeliyiz.

İzci ilkeli, ideolojik, dürüst ve vatanına sadıktır.

İstihbaratımızın ahlaki hakkında propaganda yapmak gerekir.

4. İzçileri yoğun bir şekilde yetiştirmek gerekir. Daha çok okula ihtiyacımız var, okul sayısını artırmamız gerekiyor. Okul hazır bir izci sağlamaz. İki tür gözlemciye sahip olmak gereklidir: bir tür- deneyimli, kanıtlanmış aktif gözlemcilerden oluşan gizli bir keşif organizasyonu; istihbarat alanında çalışan bir başka türden ise, yavaş yavaş istihbarat alanında çalışmaya hazırlanan, istihbarat etrafında geniş bir ortam oluşturanlar. Bu kişiler ülkeyi incelemek, ustalaşmak, dil becerilerini geliştirmek, gerekli becerileri kazanmak için yurt dışına gönderilir, Bunlar gözlemler ve sadece başarısız olamayacakları görevleri yerine getirirler. Bir veya iki yıl sonra bu kişiler geri getirilir, kontrol edilir, ek eğitim verilir, en yetenekli olanlar aktif istihbarat çalışmasına gönderilebilir.

5. (Var olan) Keşif ağı dağıtılmalıdır, bütünü dağıtmak daha iyidir. Bazılarını incelemek için arayın ve dikkatlice kontrol ettikten sonra kimisi farklı bir yönde kullanılabilirse, başka yerlere gönderilebilir. Daha az, ancak kanıtlanmış ve sağlıklı daha iyidir. Merkezi aygıt yalnızca kendi insanlarından oluşmalıdır.

6. Ajanların maaşlarının değerlerine göre artırılması gerekmektedir.

7. Yasal olanaklardan daha geniş bir şekilde yararlanmak, askeri istihbarat görevlilerini diplomatik kuryeler teşkilatına koymak için, tüm diplomatik kurumlarımızın komutanlarla doyurulması gerekiyor. İstihbarat, tüm diplomatik ülkelerimize ana kadroyu sağlamalıdır.

Yurt dışına seyahat edenler, talimat vermeye ve eğer kullanıma uygun değilse düşman tarafından kullanılmaya karşı korumaya davet edilir.

8. Komutanlarımızın önemli bir bölümünü keşif yoluyla yürütmek gerekiyor. İstihbarat okulunu askeri okuryazar komutan personelle doldurmak gerekiyor.

9. Askeri bölüm içinde istihbarat ve karşı istihbarat bulundurmak gereklidir. Askerlerin orduya göz kulak olması zorunludur. NKVD, istihbaratla insan sağlamalıdır.

Bu, NKVD organlarının bu yöndeki tamamen ayrı çalışmalarını dışlamaz, ancak tüm istihbarat çalışmalarını koordine edecek organlara sahip olmak gerekir.

10. Büyük zaferlerimiz var, politik olarak en güçlüyüz, ekonomik olarak daha güçlüyüz, ancak istihbaratta yenildik. Anlayın, istihbaratta mağlup olduk.

Kendi İstihbaratımızı yaratmalıyız. İyi istihbarat, savaşları geciktirebilir. Düşmanın güçlü istihbaratı ve bizim istihbarat zayıflığımız savaşın bir provokasyonudur.

Kör olamazsınız, gözleriniz olmalı. Bu yüzden güçlü bir istihbarata ve karşı-istihbarata sahip olmanız gerekir.

On gün içinde, Voroshilov Yoldaş ve Yezhov yoldaşın önderliğinde, istihbarat teşkilatı ve karşı istihbarat ve tüm istihbarat çalışmalarının koordinasyonu üzerine bir karar taslağı geliştirilecek.

İstihbarat çalışmasının teşvik edilmesi için öneriler geliştirin

Bu tekliflerin onaylanmasından sonra, istihbarat ve karşı istihbarat hakkında bir yönetmelik geliştirin.

Stalin

STALİN- SEÇİM BÖLGESİ SEÇMENLER TOPLANTISINDA KONUŞMA -1937

MOSKOVA

11 Aralık 1937

Başkan; Adayımız, Yoldaş Stalin kürsüde.

Stalin;

Yoldaşlar!

Gerçeği söylemek gerekirse, konuşma yapmaya hiç niyetim yoktu... Fakat değerli Nikita Sergeyeviç'imiz, bir anlamda, beni zorla bu toplantıya sürükledi. "İyi bir Konuşma yap" dedi. Hangi konuda konuşacağım, tam olarak nasıl bir konuşma? Seçimlerden önce söylenmesi gereken her şey, önde gelen yoldaşlarımız Kalinin, Molotov, Vorosilov, Kaganoviç ve çok sayıda başka sorumlu yoldaş tarafından defalarca söylendi. Bu konuşmalara ne eklenebilir?

Seçim kampanyası ile ilgili birkaç sorunun, hala belli açıklamalar gerektirdiği söylenmekte. Hangi açıklamalar, hangi sorunlar üzerine? Açıklanması gereken her şey, Bolşevik Parti'nin, Komünist Gençlik Birliği'nin, Sovyetler Birliği Sendikalar Merkez Konseyi'nin, Ossoaviahim'inin, Kültür-Fizik Komitesi'nin iyi bilinen halka yapılan çağrılarında açıklandı. Bu açıklamalara ne eklenebilir?

Elbette birey her şey ve hiçbir şey hakkında havadan (*içi boş*) konuşma yapabilir. (*Gülüşmeler*). Belki, böyle bir konuşma dinleyicileri eğlendirebilir. Böyle konuşmaların büyük ustalarının sadece orada, kapitalist ülkelerde değil, bizde de Sovyetler ülkesinde de var olduğu söyleniyor. (*Gülüşmeler, alkışlar*). Ancak, birincisi, ben bu tür konuşmaların ustası değilim. İkincisi, şimdi biz bütün Bolşevikler, deyime uygun, "boğazımıza kadar işe gömülmüşken" eğlenceli işlerle uğraşmanın yararı olur mu? Zannetmiyorum.

Açıktır ki, bu koşullar altında iyi bir konuşma yapmak zordur.

Ancak, mademki, kürsüye çıktım, en azından şu veya bu şekilde bir şey söylemek zorundayım. (*Canlı alkışlar*).

Her şeyden önce, bana güvendikleri için seçmenlere teşekkürlerimi iletmek isterim. (Alkışlar)

Aday olarak gösterildim ve Sovyet Başkentinin Stalin-Seçim bölgesi seçim komisyonu, beni milletvekili adayı olarak kaydetti. Bu, yoldaşlar, büyük bir güvenin göstergesidir. Üyesi olduğum Bolşevik Parti'ye ve bu Partinin temsilcisi olarak bana gösterdiğiniz güven için, derin Bolşevik minnettarlığımızı iletmeme müsaade edin. (Canlı alkışlar)

Güvenin ne demek olduğunu biliyorum. Elbette bu bana yeni, ek yükümlülükler, dolayısıyla yeni, ek sorumluluklar getiriyor. Şimdi ise, biz Bolşeviklerde, sorumluluktan kaçmak adet değildir. Bu sorumluluğu severek alıyorum üstüme. (*Coşkun, sürekli alkışlar*)

Benim açımdan, yoldaşlar, Stalin yoldaşa güvenebileceğinizi garanti edebilirim. (*Coşkun, uzun, bitmek bilmeyen tezahürat. Salonda sesler: "Hepimiz Stalin yoldaşın arkasındayız!"*). Şunu garanti olarak görebilirsiniz ki, Stalin yoldaş, halka (alkışlar), İşçi sınıfına (alkışlar), köylülüğe (alkışlar), aydınlara (alkışlar), olan görevini yerine getirebilecektir. (*Alkışlar*).

Ayrıca yoldaşlar, bütün halkın yaklaşan ulusal bayramını, **Sovyetler Birliği Yüksek Sovyet'i için seçim gününü kutlamak isterim.** (Alkışlar). Önümüzdeki seçimler sadece bir seçim değildir, yoldaşlar, gerçekten bu seçimler işçilerimiz, köylülerimiz, aydınlarımız için ulusal bir bayramdır. (Alkışlar).

Dünyada hiçbir zaman, böylesine gerçekten özgür ve gerçekten demokratik seçimler olmamıştır- hiçbir zaman! Tarih bunun başka bir örneğini bilmez. (Alkışlar). Konu genel seçimlerimizin, genel, eşit, gizli ve doğrudan seçimler olması değildir, gerçi bu bile kendi başına çok önemlidir. Konu, genel seçimlerimizin dünyanın herhangi bir ülkesindeki seçimlerle katılaştırıldığında en özgür ve en demokratik biçimde uygulanmasıdır'.

Genel seçimler, bazı kapitalist ülkelerde de sözde demokratik ülkelerde de var ve yapılıyor. Fakat bu ülkelerde **seçimler hangi koşullar altında yapılıyor?** Sınıf çatışmaları koşulları altında, **sınıf düşmanlığı koşullarında**, kapitalistlerin, toprak sahiplerinin, bankerlerin ve

kapitalizmin **diğer köpek balıklarının seçmenler üzerinde uyguladıkları baskı koşulları** altında. Böylesi seçimler genel, eşit, gizli ve doğrudan seçimler olsalar bile, tamamen **özgür ve tamamen demokratik seçimler** olarak **değerlendirilemez**.

Burada, ülkemizde seçimler tam tersine, bütünüyle farklı koşullar altında yapılmaktadır. Burada kapitalistler ve toprak sahipleri dolayısıyla da mülk sahibi sınıfların-mülksüz sınıflar **üzerine uyguladığı baskı yok**. Burada seçimler, işçiler, köylüler ve aydınların iş birliği koşullarında, aralarında karşılıklı güven koşulları altında, derim ki, karşılıklı dostluk koşullarında yapılıyor; çünkü bizim ülkemizde kapitalistler yok, toprak ağaları yok, sömürü yok, gerçekte, halkın iradesini yanıltmak için onlara baskı yapabilecek hiç kimse yok.

Bu nedenle **bizim seçimlerimiz tüm dünya da gerçekten özgür, gerçekten demokratik olan tek seçimlerdir**.

Böyle gerçek ve demokratik seçimler sadece sosyalist düzenin muzaffer olduğu bir temelde ortaya çıkabilir, sadece sosyalizmin ülkemizde sadece kurulmadığı, halkın hayatına, **günlük yaşamına girmiş olduğu gerçeği temelinde mümkün olabilir**.

On yıl öncesine kadar, ülkemizde sosyalizmi kurmanın mümkün olup olmayacağı hala tartışılabilirdi. Bugün bu sorun, tartışma konusu olmaktan çıkmıştır. Bugün, bu, bir gerçeğin konusudur, canlı hayatın bir konusu, halkın tüm yaşantısına giren güncelik bir konu haline gelmiştir. Fabrika ve işletmelerimiz kapitalistler olmadan işliyor. Çalışma halkın içinden insanlar tarafından yönetiyor. İşte biz buna, sosyalizm çalışmada deriz. Tarlalarımızda toprağı sürenler, toprak ağaları olmadan, Kulaklar olmadan çalışıyor. Çalışan kadın erkek halktan insanlar tarafından yönetiliyor. **İşte bu, günlük hayatta sosyalizm demektir**, işte buna özgür, sosyalist yaşam deriz.

Bu temelde, insanlık tarihinde bir benzerinin daha olmadığı bu yeni, gerçekten özgür, gerçekten demokratik seçimler doğdu.

O zaman, bütün bundan sonra, ulusal bayram gününde, Sovyetler Birliği Yüksek Sovyet'i seçimleri gününde sizleri kutlamadan geçilebilir mi?

Dahası, **yoldaşlar, size bir öğüt vermek isterim**, bir adayın seçmenlerine öğüdü. Kapitalist ülkelere bakıldığında, oralarda milletvekilleriyle seçmenler arasında oldukça tuhaf bir ilişki görülür. **Seçimler devam ettiği sürece**, milletvekilleri seçmenleriyle cilveleşir, onlara yaltaklanır, bağlılık yeminleri eder, her çeşit vaatlerde bulunurlar. Sanki milletvekilleri tamamıyla seçmenlere bağımlı gibi görünür. Ancak seçimler biter bitmez ve adaylar millet vekili olur olmaz, vekil kendini oldukça özgür, halktan, seçmeninden bağımsız hisseder. Bir kamptan diğerine geçebilir, doğru yol dan yanlış yola dönebilir, hatta hiç de arzulanmayacak bir karakterin dolambaçlarına takılabilir, istediği kadar takla atabilir- **o bağımsızdır**.

Böyle bir ilişki normal olarak görülebilir mi?

Kesinlikle söylenemez yoldaşlar. Bu durum **anayasamız tarafından göz önüne alınmıştır** ve milletvekillerinin hileler yapmaya başladıkları, yoldan çıktıkları, ya da halka, seçmenlerine bağlı olduklarını unuturlarsa, **görev sürelerinin bitmeden önce onları görevden alabilme hakkını yasa yapmıştır**.

Bu mükemmel bir yasadır yoldaşlar. Bir milletvekili, halkın hizmetçisi, onun Yüksek Sovyet'inde temsilcisi olduğunu bilmeli ve halk tarafından kendisine çizilen çizgiyi izlemelidir. **Eğer yoldan çıkarsa, seçmenlerin yeniden seçim yapılmasını talep etmeye hakları vardır** ve onları eşyalarını toplamaya göndermeye (*görevden atmaya*) hakları vardır. (Gülüşmeler, alkışlar) Mükemmel bir yasa bu. Benim tavsiyem, bir aday olarak seçmenlerime tavsiyem, seçmenlerin bu hakkını, milletvekillerini görev süreleri dolmadan geri alma, milletvekillerinin faaliyetlerini gözleme, kontrol etme ve eğer yoldan çıkarlarsa, onları atıp yeni seçim talep etme hakkını hatırlamalarıdır. **Hükümet yeni seçimler yapmak zorundadır. Benim tavsiyem, bu yasayı hatırlamanız ve gerektiğinde bu yasadan faydalanmanızdır**.

Ve son olarak, bir adaydan seçmenlerine bir tavsiye daha. Genel olarak, bir seçmen olası bir sürü talepler arasından en temel olarak adayından ne talep etmelidir?

Seçmenler, halk, milletvekillerinin görevlerinin seviyesini korumalarını talep etmeliler; çalışmalarında siyasi dar kafalı seviyesine düşmemelerini, görevlerinde Leninist tipte politikacı olarak kalmalarını; bir halk temsilcisi olarak Lenin gibi açık ve kesin olmalarını ; mücadelelerinde Lenin gibi korkusuz, halk düşmanlarına karşı, Lenin gibi acımasız olmalarını ; durum karmaşılaştığında, bazı tehlikeler ya da herhangi bir tehlike ufukta belirdiğinde paniğe kapılmamalarını, Lenin gibi en ufak bir panik belirtisi göstermemelerini ; çok yönlü bilgilenme, bütün olumlu ve olumsuz yanların tartışılmasını gerekli kılan karmaşık sorunların karara bağlanmasında, Lenin gibi bilge ve düşünceli olmalarını (alkışlar); Lenin gibi sağlam ve dürüst olmalarını (alkışlar), halkı Lenin' in sevdiği gibi sevmelerini (alkışlar) talep etmeliler.

Bütün milletvekili adaylarının tamamıyla bu türden halk temsilcileri olduklarını söyleyebilir miyiz? Böyle olduğunu söyleyemem.

Dünyada her çeşit insan var, dünyada her çeşit "halk temsilcisi" var. Kim olduklarını, iyi mi kötü mü, cesur mu korkak mı, kalpten ve ruhen halktan yana mı yoksa halk düşmanların dan yana mı olduğunu söyleyemeyeceğimiz insanlar var. Böyle insanlar, böyle "halk temsilcileri" vardır. Bizim, Bolşeviklerin arasında da böyle insanlar bulunur. Siz, kendiniz biliyorsunuz yoldaşlar: her ailede "kara koyun" bulunur. (Gülüşmeler, alkışlar). Bu belirsiz tipten insanların, siyasi kişilerden çok, siyasi dar kafalılara benzeyen bu insanlar, böyle belirsiz, böyle bulanık tipte insanlara ilişkin olarak büyük Rus yazarı Gogol uygun bir biçimde "belirsiz insanlar ", diyor, " ne budur ne de şu, nasıl insanlar olduklarını bir türlü anlayamazsın ne kent de Bogdan ne de köy de Selifan (*Ölü Ruhlar romanından iki karakter EA*). " Böylesine belirsiz ve siyasi kişilere halk dilinde de oldukça isabetli yakıştırmalar var. "Adamın orta tipi ne balık ne et", (gülüşmeler, alkışlar), "ne tanrı için bir mum ne de şeytan için dürtükleyici." (Gülüşmeler, alkışlar).

Adaylar arasında, (şüphesiz ki, onlardan özür dilerim), "halk temsilcileri" arasında, politik dar kafalıları andıran, nitelikleri, bütün fizyonomilerine göre halkın "ne tanrı için bir mum ne de şeytan için dürtükleyici." dediği tipleri andıran insanlar bulunmadığını kesinlikle söyleyemem. (Gülüşmeler, alkışlar).

Yoldaşlar, milletvekillerinizi sistemli bir biçimde etkileme uygulamanızı, büyük Lenin'in büyük imajını sürekli gözlerinin önünde tutmalarını ve her şeyde onun izinde yürümeleri için uyarmanızı isterim.

Seçmenlerin işlevi seçimlerle bitmez. Yüksek Sovyet'inin sürdüğü bütün dönem boyunca devam eder. Seçmenlere, seçtikleri milletvekilini, doğru yoldan çıktıkları durumlarda, görev sürelerinin bitiminden önce, görevden alma hakkı tanıyan yasadan daha önce söz ettim. Bu nedenle, seçmenlerin sorumlulukları ve hakları, milletvekillerini bütün dönem boyunca denetlemekten, hiçbir koşulda politik dar kafalıların seviyesine düşmemeleri için onları uyarmaktan, milletvekillerini büyük Lenin gibi olmaları için uyarmaktır.

Bu, yoldaşlar, benim sizlere verdiğim ikinci öğüt, bir adayın seçmenlerine öğüdü. (Coşkun, uzun süren ve tezahürata dönüşen alkışlar. Herkes ayağa kalkar Stalin' in platformdan ayrılmaya başladığı hükümet locasına doğru döner. Sesler: "Büyük Stalin için Hurra!" "Stalin yoldaş için hurra!", "Yaşasın Stalin yoldaş" "Yaşasın Leninistlerin önderi -Sovyet Birliğinin adayı, Stalin yoldaş, hurra!")

Pravda No. 340,

12 Aralık 1937.

Stalin Yoldaş'ın konuşmasından. 27 Şubat 1937

Source: Questions of history, 1994, no. 1, pp. 12-13

[Plenum materyallerinin dergi yayınında (1993, No. 7, s. 24) JV Stalin'in 27 Şubat'taki konuşmasının **kaydının olmadığı belirtildi**. Şimdi Stalin tarafından değiştirilen bu metni Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanlığı Arşivlerinde bulmayı başardık (f. 45, op. 1, ö. 1120, 1.23-27). Arşiv uzmanı Yu.G. MURIN tarafından yayına hazırlanmıştır.]

Andreev (oturum başkanı). Toplantı açılır. Gündemin ilk maddesine ilişkin Yoldaş Stalin tarafından komisyon raporu için zemin ona verilir. [Metnin sol üst köşesinde şöyle yazıyor:

“Görüntülendi. Makale. ”.].

Stalin.

Yoldaşlar! Merkez Komite genel kurulu komisyonu, çalışmalarının sonuçları hakkında bir rapor hazırlamamı istedi. Bu mesajı vereyim.

Komisyonunda Buharin ve Rykov'un bir ceza ölçüsü olarak göz önünde bulundurulup bulundurulmayacağı konusunda ve dahası, en azından Merkez Komite üyeleri aday listesinden ve CPSU (b) saflarından atılması konusunda bir anlaşmazlık yoktu. Komisyonunda **bu teklife karşı çıkacak tek bir oy bile yoktu**. Haklarında kovuşturma açılıp açılmayacağı ve eğer kovuşturulmayacaksa neyle sınırlandırılacağı konusunda **anlaşmazlıklar vardı**. Komisyon üyelerinden bazıları kendilerini Askeri Mahkeme'de yargılamak ve kurşuna dizilmelerini sağlamaktan yana konuştu. Komisyonun bir başka kısmı da onların yargılanması ve 10 yıl hapis cezasına çarptırılmasının sağlanması lehinde konuştu. Üçüncü bir kısım, cezanın ne olması gerektiği sorusuna, ön yargısız bir şekilde onların yargılanmaya çıkarılması lehine konuştu. Ve son olarak, komisyonun dördüncü kısmı, Mahkemeye teslim edilmeleri yerine Buharin ve Rykov davasının İç İşleri Halk Komiserliği'ne gönderilmesi lehinde konuştu. **Son teklif öne çıktı, kabul edildi**.

Sonuç olarak, komisyon oybirliğiyle onları Merkez Komite üye adayları listesinden ve CPSU (b) saflarından çıkarmaya ve Buharin ve

Rykov'un davasını Halk İçişleri Komiserliği'ne **göndermeye karar verdi**.

Komisyon nedenleri.

Elbette, Bukharin ve Rykov'un hem parti karşıtı hem de Sovyet karşıtı faaliyetlerinde ve buradaki genel kurulda, onların sorunu tartışılırken davranışlarındaki öfke duygusu, komisyonda ve aynı zamanda genel kurulda çok güçlüydü. Ancak komisyon, kararın öfke duygusuyla yönlendirilemeyeceği ve yönlendirilmemesi gerektiğine inanıyordu.

Tıpkı burada, Merkez Komite genel kurulunda olduğu gibi, komisyonda bir yanda Buharin ile Rykov diğer yanda bilinen davalardan etkilenen ve buna göre cezalandırılan Troçkistler ve Zinovyevliler arasında sözde **hiçbir fark olmadığı gerçeği lehine oldukça önemli sayıda oy, oylama vardı**. Komisyon bu görüşe katılmadı ve aralarında bir fark olduğu için, Buharin ve Rykov'u Troçkistler ve Zinovyevcilerle bir yığın halinde toplamanın (*aynı sepet içine koymanın*) imkânsız olduğunu ve bu farklılığın Buharin ve Rykov lehine olduğu görüşündeydi.

Troçkistler ve Zinovyevciler, bir kez partiden dışlanmış, sonra yeniden göreve getirilmiş, sonra tekrar ihraç edilmiş- **bu bir şey** – dışlanmamış olan Buharin ve Rykov- **başka bir şey**. Bildiğiniz gibi, 1927'de bir zamanlar Sovyet karşıtı bir gösteri düzenleyen Troçkistler ve Zinovyevciler ile geçmişte böyle bir günahı olmayan Rykov ve Buharin arasında **eşit bir çizgi çizmek imkânsızdır**.

Komisyon, Buharin ve Rykov'un geçmişte bu tür günahlara sahip olmadıklarını ve yakın zamana kadar partiden dışlanmaları sorusunu gündeme getirmek için bir neden ve gerekçe göstermedikleri gerçeğini dikkate almadan yapamaz. Bu nedenle komisyon, yakın zamana kadar ne Buharin'in ne de Rykov'un politbüro'dan çıkarıldıkları ve ayrıca Rykov'un Konsey Başkanlığı görevinden alınacak kadar ciddi bir ceza dışında ciddi parti cezalarına çarptılmış olmadıklarını dikkate almak zorundaydı. **[Daha sonra cümlelerin üstü çizildi: "Merkez Komite üyeliğinden aday listesine aktarıldıkları gerçeğine gelince, bu baskı nedeninden değil, (oylamayla) seçilememe nedeniyle yapıldı. Komisyon, kararın adil ve objektif olması için bu farkı dikkate**

aldı.”]. Sonuç olarak, komisyon aşağıdaki karar taslağını kabul etti. Okuyabilir miyim?

(Koltuklardan sesler. Lütfen.)

“Tüm Birlik Bolşevik Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin Bukharin ve Rykov yoldaşlar davasına ilişkin genel kurulu kararı, İçişleri Halk Komiserliği'nin araştırma materyallerine dayanarak, bir çatışma ... (Okur.) ... Bukharin ve Rykov'un davasını Halk İçişleri Komiserliği'ne devretmek için " ... **Bu taslak, komisyonda oybirliğiyle kabul edildi.**

Andreev. Konuşmak isteyen var mı? Yok Stalin Yoldaş tarafından sunulanlardan başka öneriler var mı?... Yok. Stalin Yoldaş'ın komisyon adına sunduğu teklifte herhangi bir değişiklik var mı?.. Yok. Bir bütün olarak mı oy vereceksiniz? ...Oy veriyorum. Merkez Komite üyeleri ve Merkez Komite adaylarının yanı sıra, tüzüğe uygun olarak Parti Kontrol Komisyonu üyelerinin de oy kullandığı konusunda yoldaşları uyarmalıyım.

Teklifi kabul etmekten yana olanlar, lütfen ellerinizi kaldırın... İndir.

Kim karşı? ...Hiç kimse.

Kim çekimser?... İki.

Böylece karar **iki çekimserle verildi- Buharin ve Rykov.** Bu noktada toplantı yarın saat 12'ye kadar kapalıdır.

Source,

"Transcripts from Soviet Archives", Svitlana M, Erdogan A.

Stalin'in konuşmasından. 4 Aralık 1936

Source: Questions of history, 1995, № 1 Pp. 9-11

Stalin. Buharin'in burada olup biteni kesinlikle anlamadığına dair birkaç kelime söylemek istedim. Buharin anlamadı. Ve kendini hangi pozisyonda bulduğunu ve sorunun neden genel kurulda sorulduğunu anlamıyor. Bunu hiç anlamıyor. Samimiyete takılıyor, güven istiyor. (7). Tamam, gelin samimiyet ve Güven hakkında konuşalım.

Kamenev ve Zinoviev 1932'de hatalarından vazgeçtiklerini ve partinin tutumunun doğru olduğunu kabul ettiklerini açıkladıklarında, onlara inandık. Buna inanıldı çünkü **ideolojik mücadelenin** eski ya da yeni - bir komünistin özelliği olduğunu varsaydılar- bu ideolojik eski ya da gerçek komünistin kendi fikri için savaştığı varsayıldı. Bir kişi açıkça partinin çizgisine bağlı olduğunu söylüyorsa, o zaman, Lenin'in partisinde yerleşik tanınmış geleneklere göre, parti buna inanır- bu kişinin kendi fikirlerine değer verdiği ve **hatalarından gerçekten vazgeçtiği** partinin konumunu benimsedikleri anlamına gelir. İnandılar- ama yanlışlar. Yanılıyorlardı (Buharin yoldaş. Evet, evet.)

Smirnov ve Pyatakov görüşlerinden vazgeçtiklerini açıkladıklarında, bunu basında açıkça ilan ettiklerinde, onlara inandık. Ayrıca, insanların Marksist okulda büyüdüğü gerçeğinden yola çıkarak, açıkçası pozisyonlarına, fikirlerine değer veriyorlar, gizli değiller, uğruna savaşıyorlar diye düşünüldü. İnandılar ki, Lenin'in Emri verildi, ilerlediler ve bir hata yaptılar. Bu doğru mu, Yoldaş Bukharin? (Buharin. Doğru, doğru, ben de aynı şeyi söyledim.)

Sosnovsky, hatalarından vazgeçtiğini, bunları düzelttiklerini ve bunu Marksist bakış açısıyla oldukça iyi kanıtladığını belirten bir açıklama sunduğunda, **biz buna inandık** ve gerçekten de Buharin'e şunu söyledik: "Onu İzvestia'ya almak istiyorsun, güzel, iyi yazıyor, al bakalım ne olacak." Yanıldık. O zaman insanların samimiyetine inanın! Bir sonuca ulaştık: **Eski muhaliflerin sözlerine inanılamaz.**

(Salonda animasyon. Koltuklardan sesler. Doğru, doğru!)

Saf olamazsın ve Ilyich, siyasette **saf olmanın suçlu olmak** anlamına geldiğini öğretti, biz suçlu olmak istemiyoruz, bu nedenle sonuca vardık: Herhangi bir eski muhalifin sözüne inanılmaz.

Birkaç gerçek. Pyatakov, karısı tutuklandığında bir telgraf yazdılar, güneyde bir yerdeydi, sanırım Kislovodsk'ta. Oradan, kısaca, karısına karşı argüman bulamadığını söyledi, ancak Moskova onu tutuklamayı gerekli gördüğüne göre öyle olmalı sonucuna ulaştım. Hepimiz okuması için ona ifade verdik. Zinoviev, Kamenev ve Mrachkovsky'nin ifadelerinde kendisine iftira attığını söyledi. Yeni tutuklanan veya sürece dahil olan diğerleri de öyle dedi. Kendisi bize geldi ve şöyle dedi: "Peki bu insanlara karşı ne söyleyebilirim, kendimi nasıl haklı çıkarabilirim? Yalan söylüyorlar, beni mahvetmek istiyorlar. "Ona şunu söylemeye çalıştık: "Tamam, ama Sosyalist-Devrimcilere karşı savcı olarak hareket ettin. Onlara karşıda savcı olarak hareket et." (8) "Tamam, zevkle " dedi. Hazırlanıyordu. Ama bunu tekrar düşündük ve işe yaramayacağına karar verdik. Ancak bu test bizi bir an için kişinin haklı olduğuna ikna etmeye başladı. Onu savcı olarak görevlendirmek ne anlama gelir? Tek bir şey söyleyecek, sanık ona itiraz edecek, diyecekler: "Ne içine girdiniz, suçlayıcılar. Sen bizimle çalıştın, çalışmadın mı?". Bu neye yol açar? Bu, işlemi bir komediye dönüştürür ve süreci bozar.

Bu nedenle Pyatakov'a şöyle denildi: "Hayır, gerçi Cumhuriyet savcısı olarak gitme konusunu biz ortaya attık, ancak bu dava da bu çalışmayacak." Üzüldü: "Haklı olduğumu nasıl ispatlayabilirim?" Bırakın, kurşuna dizilmeye mahkûm ettiğiniz herkesi, tüm bu pisliği, tüm bu piç kurularını şahsen kurşuna dizeyim. Daha ne kanıt gösterebilirim? Karardan sonra ve hükmün infazının Pyatakov yoldaş tarafından yapıldığına dair karar verildikten sonra bunu basında duyurun." Bu durum aynı zamanda bizi sarsmış olmalı. Ama öte yandan cezayı kimin yürürlüğe koyduğunu hiç açıklamadık. Ve beyan etmeye karar verdiler: kimse onu yapmaya zorlamadığımıza inanmayacak. Bu dava da bunun işe yaramayacağını, utanç verici olduğunu, hiç kimsenin bu işe gönüllü olduğuna ve baskı altında olmadığınıza inanmayacağını söyledik. Her şey bir yana, cezaları kimin yürüteceğini hiç açıklamadık.

“Ne yapmalıyım, bana bir çıkış yolu verin. Troçkistlere karşı bir makale yazmama izin verin.” - “Tamam, yazın. “Yazdı, Troçki’ ve Troçkistlerin yenilgisi.” (9)

Ve şimdi ortaya ne çıktı, bakın! En az 50 kişiyle görüştüğüm sonra. Hepsinin Pyatakov’un içini dışına çıkardıktan sonra. **Canavar bir adam olduğu ortaya çıktı!** Neden savcı olarak hareket etmeye kadar gitti? **Neden yoldaşlarını kendisi kurşuna dizmeye kadar ileri gitti?** Anlaşılan o ki, onların kuralları şudur: Eğer Troçkist arkadaşınız tutuklanırsa ve insanları ele vermeye başlarsa, onun yok edilmesi gerekir. Bunun ne kadar akıl almaz bir şey olduğunu görüyorsunuz. Öyleyse eski muhaliflerin samimiyetine inanın! Eski muhaliflerin, arkadaşlarını kendi elleriyle kurşuna dizmeyi taahhüt ettiklerinde bile onların sözlerine inanamazsınız.

Yakın zamana kadar, düne kadar Radek bana mektuplar yazmaya devam etti. Farklı taraflardan ihtiyacımızdan fazla suçlama olmasına rağmen onun tutuklanma davasını erteledik. Yukarıdan aşağıya herkes Radek’e “iftira” atıyor. Tutuklanma davasını erteledik ve ardından tutukladık. Dün ve önceki gün ondan uzun bir mektup aldım ve yazdığı mektupta şunları söylüyor: “korkunç bir suç işleniyor.” Kendini Partiye adanmış samimi bir insan olduğu, Partiyi seven, Merkez Komitesini seven vb. ondan kurtulmak istedikleri. Bu doğru değil. **Ateş edebilirsin ya da etmezsin bu sana kalmış.** Ama onurunun lekelenmemesini istiyor. Bugün ne gösterdi? İşte, Buharin yoldaş, neler oluyor. (Buharin. Ama ne bugün ne yarın ne de yarından sonraki gün hiçbir şey kabul edemem. Salonda gürültü.)

Şahsen senin hakkında hiçbir şey söylemiyorum. Belki haklısın, belki de değilsin. Ama burada konuşamaz ve bir şey söyleyemezsin, çünkü inanç ve güven kalmadı. **Buharin’in samimiyeti. Hepsini geçmiştir.** Ve son iki yılda yaşanan olaylar bunu açıkça göstermiştir, çünkü **samimiyetin göreceli bir kavram olduğu pratikte kanıtlanmıştır.** Eski muhaliflere olan güvene gelince, onlara çok fazla güven verdik ... (Salonda gürültü. Koltuklardan sesler. Doğru!)

İşte sizin samimiyetiniz ve işte sizin güveniniz! Bu nedenle Merkez Komite genel kurulunda bu soruyu gündeme getiriyoruz. Ama

Buharin kırılabilir ve kızabilir diye, **bunu saklamalı mıyız? Hayır**, bunu gizlememek için sorunun genel kurulda gündeme getirilmesi gerekiyor. Dahası, eski muhalifler, bizim tarafımızdan en azından bir güvenin kırıntısını korumak için daha da sert bir adım attılar ve bir kez daha samimiyetlerini gösterdiler- **insanlar intihar etmeye başladı**. Ne de olsa bu aynı zamanda partiyi etkilemenin bir yoludur. Lominadze intihar etti, haklı olduğunu boş yere sorgulandı ve boşuna şüpheye maruz kaldığını söylemek istedi. Sonuçta ortaya ne çıktı? **Bu insanlarla birlikte bir blokta olduğu ortaya çıktı**. Bu nedenle izlerini örtmek için kendini öldürdü.

Öyleyse bu siyasi cinayet, partinin düşmanları olan eski muhaliflerin, partiyi devirmek, partinin uyanıklığını engellemek, ölmeden önce son kez intihar yoluyla kandırmak ve **partiyi aptal bir duruma sokmak için bir araçtır**.

Furerin İntihardan sonra bıraktığı mektubu da okuduktan sonra doğrudan ağlayabilirsiniz. (Kosior. Nasıl olursa olsun.) Ve az ya da çok siyasi tecrübeye sahip bir kişi burada durumun böyle olmadığını anlayacaktır. Furer'ın neler yapabileceğini, kapasitesini biliyoruz. Ve ne oldu? "Haklı, partiyi seviyor, saf ama partideki birinin, Furer'in bir zamanlar Troçkistlerle birleştiğini düşündüğünde sinirleri buna dayanamaz, onun onurunun yaşamasına izin vermeyeceğini düşünebilir." (Kosior. Ona iftira atıldılar!) **Ama ne oldu? Ortaya daha kötüsünü** hayal edemeyeceğiniz şeyler çıktı.

Tomsky, size, Yoldaş Buharin, Tomsky'nin neden intihar ettiğini ve bıraktığı "temiz" mektubu hakkında düşünmenizi tavsiye ederim. Ama **"temiz" olmaktan çok uzak olduğunu görebilirsiniz**. Nitekim "temiz" isem, ben bir erkeğim, bir insanım, paçavra değil, bir komünist olduğumu söylemiyorum, o zaman tüm dünyaya haklı olduğumu haykıracağım. Kendimi öldürmek- asla! "İşte burada her şey temiz değil. (Sahadan sesler. Doğru!) **Adam her şeyin açığa çıkmasından korktuğu için cinayete gitti**, kendi evrensel utancına şahit olmak istemedi. Ve Furer ve Lominadze ... (Mikoyan. Ve Khanjyan.) Ve Khanjyan, Skrypnik ve Tomsky. İşte ölmeden önce, bu dünyayı terk ederken, Partiyi son kez tüküreceğiniz, Partiyi en son bir defa daha aldatabileceğiniz, en keskin ve en kolay yollardan birisi.

İşte size Buharin Yoldaş, en son intiharların arkasındaki mantık ve siz, Yoldaş Buharin, sözünüze güvenmemizi mi istiyorsunuz?

(Buharin. Hayır, istemiyorum.)

Asla, hiçbir durumda.?

(Buharin. Hayır, istemiyorum.)

Ve eğer bunu istemiyorsanız, o zaman bu sorunu Merkez Komite genel kurulunda gündeme getirdiğimiz için kızmayın. Haklı olman mümkün, senin için zor, ama sana bahsettiğim tüm bu gerçeklerden sonra ve oldukça çok var, bunu çözmeliyiz. Nesnel ve sakince bunu anlamalıyız. **Gerçeğin dışında hiçbir şey istemiyoruz**, kimsenin ve kimseden ölmesine izin vermeyeceğiz. **Tüm gerçeği objektif, dürüst, cesurca bulmak istiyoruz. Ve bizi ağlamakla veya intiharla sindiremezsiniz.** (Koltuklardan sesler. Bu doğru! Uzun süreli alkış.)

Notlar:

7. Stalin'in bu iddiasına karşı çıkan Buharin, 15 Aralık'ta ona şunları yazdı: "Genel oturumda" Buharin buraya samimiyet için vuruyor. "Yanılıyorsun: Hiçbir şeye vurmuyorum. Öyle bir ruh halindeyim ki, bu zaten yarım-yaşam... Alçaklar yüzünden, insan piçler yüzünden, iğrenç hainler yüzünden ölüyorum" (APRF, f. 3, op. 24, d. 262, l. 27) ...

8. Bu teklif Pyatakov'a Ordzhonikidze tarafından yapıldı.

9. Pyatakov G. Aşağılık katilleri ve hainleri acımasızca yok etmek için.
- Pravda, 21.VIII. 1936.

Stalin'in Romain Rolland ile röportajı, 28 Haziran 1935

Source; revolutionarydemocracy.org

Translation from French to English; George Gruenthal

Ünlü Fransız yazar Romain Rolland'ın Stalin ile yaptığı 80 yılın üzerinde olan bu röportaj ilk kez İngilizceye çevrildi. Sovyetler Birliği'ndeki yaşamın bir dizi önemli özelliğini gün ışığına çıkarıyor. Birincisi, Stalin, çok sayıda karşı-devrimcinin Sovyet liderlerine suikast düzenlemek için yasadışı bir şekilde Sovyetler Birliği'ne girdiğine işaret ediyor. Birçoğu yakalandı ve çoğu vuruldu. Yurtdışından gelen bu karşı-devrimcilere, iç gericiler de katıldı. Yetişkinler tarafından şok işçilerine yönelik saldırılara maruz bırakılan küçük küçük çocuk grupları da vardı ve Sovyetler Birliği, bu çocukları suç faaliyetlerinden uzaklaştırmak için cezai sorumluluk yaşını düşürmek zorunda kaldılar.

Bununla birlikte, röportajın en ilginç kısmı, Stalin'in sosyalist bir devlet olarak **SSCB ile kapitalist bir ülkedeki komünist bir parti arasında zaman zaman farklı konumlar olabileceği** şeklindeki açıklamasıyla ilgilidir. Stalin, faşist güçlere yönelik olarak Sovyetler Birliği'nin 1935'te Fransa ile imzaladığı karşılıklı yardım paktını örnek alıyor. Stalin, bunun iktidarda olmayan Fransız komünist partisinin Fransız kapitalist hükümetine karşı tutumunu **değiştirmesi gerektiği anlamına gelmediğine** dikkat çekiyor, çünkü Fransız hükümetinin Fransız işçilere karşı silah kullanmasını engelleyecek hiçbir şey yok.

Bu pozisyon, Fransa'nın çoğunun Nazi Almanya'sı tarafından işgal edildiği Haziran 1940 durumuna da uygulanabilir. Sovyetler Birliği-Alman saldırmazlık paktı hâlâ yürürlükte olmasına rağmen, bu, Fransız KP'nin Fransa halkını Nazi işgaline karşı savaşmak için **örgütlememesi gerektiği anlamına gelmiyordu**. Nitekim, savaştan sonra, Charles de Gaulle yönetimindeki Fransız burjuvazisi, KP'yi, 1941 Haziran'ında Sovyetler Birliği'ne saldırılana kadar Alman işgaline karşı savaşmamakla eleştirdi.

Son olarak Stalin aynı zamanda, "**Stalin'in yazlıkları**" masalını da netleştirir. Kendisinin ve diğer Sovyet liderlerinin kendi **yazlıklarına sahip olmadığına**, yalnızca belirli yazlıkların Sovyet hükümeti tarafından kullanımlarına tahsis edildiğine dikkat çeker.

George Gruenthal

Stalin: Dünyanın en büyük yazarıyla sohbet ettiğim için mutluyum.

Romain Rolland: Herkesin gurur duyduğu ve bizim umutlarımızı bağladığımız bu büyük yeni dünyayı daha önceden gezmeye sağlığım izin vermediği için çok üzgünüm. İzninizle, sizinle Sovyetler Birliği'nin eski bir dostu ve sempaticanı olarak, Batı'dan gelen bir tanışın ikili sıfatıyla; Fransa'daki gençliğin ve sempaticanlarınızın güvendiği bir kişi olarak konuşacağım.

Sovyetler Birliği'nin Batı'da binlerce insanın gözünde neyi temsil ettiğini biliyor olmanız lazım. Batılılar, Sovyetler Birliği hakkında oldukça muğlak bir bilgiye sahipler, ancak çoğunlukla farklı ve bazen çelişkili olan kendi ümitlerinin, ideallerinin Sovyetler içinde somutlaştığını görebiliyorlar. Batılılar, mevcut ağır ekonomik ve ahlaki kriz şartlarında Sovyetler Birliği'nden bir öncülük ve belirsizliklerin açıklanmasını, cevabını bekliyorlar.

Açıktır ki Batılıları memnun etmek kolay değil. Sovyetler Birliği'nin kendisine ait çok büyük görevi, inşa ve savunmaya dayalı bir çalışması var, dolayısıyla kendisini tamamen bu çalışmaya vermek zorunda. Bu durumda, verebileceği en iyi yönerge, örnek teşkil ederek olabilir. Kendi pratiğiyle yolu gösterir.

Bununla birlikte Sovyetler Birliği, bugünkü dünya durumunun ona yüklediği büyük sorumluluğu görmezden gelemmez. Söz konusu sorumluluk bu sorumluluk, bir şekilde, ona inanan diğer ülke kitlelerini gözetleme "zorunludur". Bu bağlamda Beethoven'in o ünlü sözünü tekrarlamak yeterli değildir: "Hey insanoğlu kendine yardım et." Kitlelerin yardıma ve öğütlere ihtiyacı var.

Fakat bunu faydalı bir şekilde yapabilmek için her ülkenin özgül mizacını ve ideolojisini hesaba katmak gerekir- burada sadece Fransa

ile ilgili olarak konuşuyorum. Bu şekilde olan doğadaki ideolojinin bilinmemesi ciddi yanlış anlaşılmalara neden olabilir – aslında gerçekte neden olur.

Fransa'daki halktan ve hatta sempatizanlarından, SSCB'de ikinci doğası haline gelen böylesine düşünce "diyalektiği" beklemeyin. Huy gereği Fransızlar, çıkarımdan daha az deneysel olan düz bir çizgi boyunca soyut bir akıl yürütme mantığına alışmışlardır. Bu mantığın üstesinden gelebilmek için onu iyi idrak etmek gerekir. Onlar mantıklı düşünmeye alışmış, bir insan, bir fikirdir. Onlara her pratikleri için her zaman gerekçeler-nedenler gösterilmelidir.

Kanımca Sovyetler Birliği, dış dostlarına kendi eylem gerekçelerinin birkaçını aktarma konusuna yeterli bir ilgi göstermiyor. Ne var ki Sovyetler Birliği'nin kâfi derecede doyurucu, inandırıcı ve adil gerekçeleri bulunmaktadır. Ama sanki **bu konuya çok az ilgi gösteriyor gibi görünüyor**. Bana göre bu ciddi bir hatadır çünkü bu binlerce sempatizanı arasında kafa karışıklığı yaratan bazı gerçeklerin (Sovyet halkının sempatizanları arasında endişe uyandıran) yanlış yorumlanmasına veya kasten yanlış yorumlanmasına yol açabilir ve yol açıyor. Son zamanlarda Fransa'nın birçok iyi insanı arasında bu kafa karışıklığını gördüğüm için, bunu dikkatinize sunuyorum.

Bize bu eylemleri açıklamanın aydınlarımızın ve sempatizanlarımızın görevi olduğunu söylüyorsunuz. Biz bu görevi tam olarak yerine getiremiyoruz, çünkü her şeyden önce kendimiz yeterince bilgili değiliz, sorunun anlaşılması ve açıklanması için bize gerekli araçlar verilmiyor. Bana öyle geliyor ki Batı'da biraz V.O.K.S. 'e (1) benzeyen ama daha politik karakterli bir entelektüel anlayış ofisi olmalı. Aksi takdirde, yanlış anlamalar birikir ve SSCB'nin onayladığı böylesine bir ofisi olmadığında bunları açıklığa kavuşturacak hiç kimse olmayacaktır. Kafa karışıklığının zamanla kendiliğinden yok olmasını beklemenin yeterli olduğu düşünülebilir. Ama bu durumda kafa karışıklığı yok olmaz, yoğunlaşır. Kafa karışıklığına daha en başından müdahale etmek, ortaya çıktıkça onları ortadan kaldırmak gerekir.

İşte size onlardan birkaç örnek:

Egemenlik hakkı olarak, SSCB hükümeti ister cezalar, yargılamalardaki hükümler veya olağan cezalarda reform yapan yasalar olsun kendi kararlarını kendisi verir. Bazı durumlarda bununla bağlantılı sorun ve kişiler, genel bir ilgi ve etkiye yol açar, dış kamuoyu ise şu veya bu sebepten dolayı tahrik olur. Hâlbuki yanlış anlaşılmalardan kolay bir şekilde kaçınıla bilinirdi. Bunu neden yapmıyoruz?

Kirov'un [2] kurban edildiği komploya suç ortaklığı yapanları şiddetle cezalandırmakta kesinlikle haklıdınız. Fakat komplocuları cezalandırırken mahkûmların işledikleri suç konusunda Avrupa halkını ve Batı dünyasını bilgilendirmeliydiniz. Victor Serge'yi [3] 3 yıllığına Orenburg'a sürgüne gönderdiniz. Bu çok daha az önemli bir olaydı. Bu olayın 2 yıl boyunca Avrupa kamuoyunda geniş bir yer tutmasına neden müsaade ettiniz! Serge, değeri belirlenmiş bir Fransız yazardır; Şahsen tanımıyorum ama birkaç arkadaşının arkadaşısıym. Bu arkadaşlar Victor Serge'nin Orenburg'a sürgünü ve orada gördüğü muameleyle ilgili bir sürü soru soruyorlar. Ben şundan eminim ki siz ciddi gerekçeler olmadan bir sürgün kararı vermezsiniz. Ama neden masum olduğunu iddia eden Fransız kamuoyunun gözünde sürgün gerekçelerini başlangıçta açıklamadınız; Calas ve Dreyfus Olayları (2) ülkesinde hüküm giymiş bir kişinin **genel protesto hareketinin merkezi olmasına müsaade etmek her zaman çok tehlikelidir**

Çok farklı nitelikte başka bir konu: Sovyet hükümeti, 12 yaşın üzerindeki suçlu çocukların cezalandırılmasına ilişkin bir yasa çıkardı. Yasanın metni çok iyi bilinmiyor ve bilinse bile, korkunç bir tepkiye yol açar.

Bu çocuklar için idam cezası ertelenmiş gibi görünüyor. - Sorumsuz olanlara ve bu sorumsuzluktan kâr etmek isteyenlere neden korku aşılacak gerektiğinin nedenlerini çok iyi anlıyorum. Ancak halk bunu anlamıyor. Yapılan tehdidi veya onu ruh hallerine göre kullanabilen yargıçların elinde olacağını görüyor. Bu, çok büyük bir protesto hareketinin kaynağı olabilir. Bu durumu hiç gecikmeden halletmek gerekir.

Son olarak, savaş sorunundan ve savaşa karşı tavırdan kaynaklanan güncel büyük yanlış anlaşılmaya gelem.

Sanırım bu sorun uzun zaman önce Fransa'da incelenmiş olmalıydı.

Yıllar önce Barbusse ve komünist arkadaşlarımla savaşa karşı koşulsuz bir kampanyanın tehlikesi hakkında konuştum. Bana göre ortaya çıkabilecek farklı savaş durumlarını incelemek ve her birine karşı alınacak tavrı ayırt etmek gerekli gibi görünüyor. Anladığım kadarıyla, SSCB'nin barışa ihtiyacı var, barış istiyor. Ancak nedeni pasifizme özdeşleştirilmemiş. Pasifizizm bazı durumlarda faşizme teslim olma olabilir ve bu da netice olarak savaşı besler.

Bu açıdan, Amsterdam Uluslararası Kongresi'nin 1932'de savaşa ve faşizme karşı öne çıkardığı hareketin bazı direktiflerinden memnun değilim, çünkü onun kararları biraz fazla belirsiz, savaşa karşı taktikler konusunda şüphelere neden oluyor. Şu anda, yalnızca Fransız pasifistlerin değil, SSCB'nin sosyalist ve neredeyse komünist bir ruha sahip olan birçok arkadaşların kafası karışık. SSCB ile Fransız emperyalist demokrasisinin hükümeti arasındaki askeri ittifakla çatışıyor. Bu kafa karışıklığı neden oluyor. Bu, diyalektiğin ve devrimci taktiklerin açıklığa kavuşturulması gereken en büyük sorunlarından birisidir. Bu açıklama, mümkün olan tüm samimiyet ve açıklıkla halka açık olarak yapılmalıdır.

Söylemek zorunda olduğum temel şeyler bunlar. Çok uzun konuştuğum için özür dilerim.

Stalin: Hayır, hayır! Sizi dinlemekten çok memnunum. Sizin sorularınızı, endişelerinizi cevaplamak için buradayım.

Şimdi müsaadelerinizle, getirdiğiniz tüm noktaları cevaplayayım.

Her şeyden önce, savaş sorunu üzerine. Fransa ile karşılıklı yardımlaşma alanında anlaşmamızı hangi koşullar altında sonuçlandırdık?

Şimdi, Avrupa'da, tüm kapitalist dünyada, iki devlet sistemi ortaya çıktı: canlı olan her şeyin mekanik yollarla bastırıldığı bir faşist devletler sistemi; işçi sınıfı ve onun düşüncesinin mekanik yollarla bastırıldığı; nefes alamadığı- ve eski zamanların kalıntıları olan başka bir devlet sistemi- demokratik burjuva devletler sistemi.

Bu sonuncu devlet sistemi de işçi hareketini bastırmaya istekli olacaktır, ancak bunu başka yollarla yapacaklar: hala bir Parlamentoları, bazı özgür basınları, yasal partileri vb. Arada bir fark var. Bu demokrasilerin de özgürlük sınırlamaları uyguladıkları doğrudur; ama yine de bir derece özgürlük kalır ve kişi az çok nefes alabilir. - Bu iki devlet sistemi arasında uluslararası ölçekte bir mücadele var. Ve bu mücadelenin her geçen gün daha da sertleştiğini görüyoruz. Bir soru soruluyor; bu koşullar altında, **işçi devletinin hükümeti tarafsız kalmalı ve hiçbir şekilde müdahil olmamalı mı?** - **Hayır!** İşin içine girmeli, çünkü tarafsız kalmak faşistlerin zafere ulaşmasını kolaylaştıracaktır ve faşistlerin zaferi SSCB için bir tehdittir ve bu nedenle dünya çapında işçi sınıfı için bir tehdittir.

Eğer Sovyet hükümeti iki devlet tipi arasındaki mücadeleye dahil olursa hangisinin safında yer almalı? Tabii ki barışı ihlal etmemiş burjuva-demokratik hükümetlerin safında yer alır. Doğal olarak, barışı bozmaya çalışmayan burjuva demokratik hükümetlerin yanında. Bu nedenle SSCB, faşist saldırgan devletlerin olası saldırılarına karşı Fransa'nın iyi silahlanmış olmasıyla ilgileniyor.

İşin içine girerek, faşizm ile anti-faşizm, saldırganlık ile saldırmama arasındaki mücadelede kendimizi teraziye atıyoruz; anti-faşizm ve saldırmazlık tarafındaki teraziye anti faşizm lehine çeviren bir ağırlık daha ilave ediyoruz. **Fransa ile olan anlaşmamızın temeli budur.**

Devlet olarak SSCB'nin bakış açısından konuşuyorum. - Ama Fransa'daki Komünist Parti savaş sorununda aynı pozisyonu almalı mı? - **Bence değil!** Fransa'da KP iktidarda değil. Fransa'da kapitalistler, emperyalistler iktidardadır; Fransız Komünist Partisi yalnızca küçük bir muhalefet grubudur.

Fransız burjuvazisinin, Fransız işçi sınıfına karşı orduyu kullanmayacağını garanti var mı? **Kesinlikle hayır.** SSCB'nin, bir saldırgan, dışarıdan bir saldırıya karşı karşılıklı yardım için Fransa ile bir anlaşması var. Ancak bu, Fransız hükümetinin ordusunu Fransız işçi sınıfına karşı kullanmamasını sağlayan bir anlaşma değildir ve olamaz. Gördüğümüz gibi, SSCB'deki Komünist Partinin durumu Fransa'daki Komünist Parti ile aynı değildir. Açıktır ki, Fransa'daki

Komünist Parti'nin konumu, iktidarda olan SSCB'deki Komünist Parti ile örtüşemez. Bu nedenle, Fransız Komünist Partisi'nin tutumunun, SSCB'nin Fransa ile yaptığı anlaşmadan öncekiyle aynı kalması gerektiğini anlıyorum. Bununla birlikte, bu, **komünistlerin çabalarına rağmen savaş empoze edilirse**, komünistlerin savaşı boykot etmesi, fabrikalardaki işi sabote etmesi vb. anlamına gelmez.

Biz Bolşevikler, savaşa karşı olmamıza ve çarlık hükümetinin hezimetinden yana olmamıza rağmen, hiçbir zaman silahı reddetmedik. Fabrikalardaki işçilerin sabote edilmesinin veya savaşın boykot edilmesinin hiçbir zaman destekçisi olmadık. Tam tersine, savaş kaçınılmaz hale geldiğinde orduya girdik, ateş etmeyi, silah kullanmayı öğrendik ve sonra bu silahları sınıf düşmanlarımıza yönelttik.

SSCB'nin burjuva devletlerle anlaşma yapmasının caiz olup olmadığı sorusuna gelince, bu sorun Lenin hayattayken olumlu bir şekilde ve onun inisiyatifiyle çözüldü. Troçki o zaman bu çözümün büyük bir savunucusuydu; ama şimdi açıkça unutmuş durumda ...

Batı'daki dostlarımıza rehberlik etmemiz gerektiğini söylediniz. **Böyle bir görevi üstlenmekten korktuğumuzu söylemeliyim.** Onlara rehberlik etmeyi kendimize görev olarak alamayız, **çünkü** tamamen farklı koşullar altında, oldukça farklı bir çevrede yaşayan insanlar için **kılavuzlar oluşturmak zordur.** Her ülkenin kendisine özgül koşulları vardır ve bu farklı koşullardaki diğer insanları Moskova'dan yönlendirmek bizim açımızdan fazla iddialı-yüksekten atmak olur. Kendimizi en genel tavsiyeleri vermekle sınırlıyoruz. Aksi takdirde, yerine getiremeyeceğimiz bir sorumluluğu kendimize üstlenmiş oluruz.

Yabancıların **uzaktan yönlendirdiği zaman neler olacağını biz kendimiz tecrübe ettik.** Savaştan önce- veya daha doğrusu, yüzyılın başında, Alman sosyal demokrasisi sosyal demokrat Enternasyonal'in özüydü ve biz Ruslar onun öğrencileriydik. O sırada bize liderlik etmeye çalıştılar.

Ve eğer biz onlara bize önderlik etme fırsatı vermiş olsaydık, kesinlikle **Bolşevik Parti ya da 1905 Devrimi'ne sahip olamazdık**; bu nedenle, 1917 Devrimi de olmazdı. **Her ülkenin işçi sınıfı kendi komünist liderlerine sahip olmalıdır.** Aksi takdirde **önderlik etmek imkansızdır.**

Kuşkusuz, Batı'daki dostlarımız Sovyet hükümetinin eylemlerinin nedenleri hakkında yeterince bilgilendirilmemişlerse ve düşmanlarımıza nasıl cevap vereceklerini çoğu zaman bilmiyorlarsa, bu, dostlarımızın da kendilerini düşmanlarımızdan daha iyi nasıl silahlandıracaklarını bilmedikleri anlamına gelir. Bu aynı zamanda **dostlarımızı yeterince silahlandırmadığımız anlamına da geliyor. Bunu düzeltmeye çalışacağız.**

Düşmanlarımızın biz onları çürütmeden Sovyet halkına birçok iftira ve aptallıklar savurduğunu söylüyorsunuz. Bu doğrudur.

Her tür saçmalık ve iftira, SSCB'nin düşmanları tarafından icat edildi. Bazen bunları çürütmekten utanıyoruz, çünkü bunlar çok fantastik ve çok açık bir şekilde saçma. Örneğin, Kızıl Ordu ile Voroshilov'a karşı yürüdüğümü, onu öldürdüğümü yazıyorlar ve altı ay sonra söylediklerini unutarak ve aynı gazetede Voroshilov'un Kızıl Ordu ile bana karşı yürüdüğünü ve beni öldürdüğünü yazdılar- buna daha sonra Voroshilov ve benim bir anlaşmaya vardığımızı eklediler ... **tüm bunları çürütmek için bir neden var mı?**

Romain Rolland: Ama bu aptalca yaygarayı teşvik eden ve iftiralarını yaymalarına izin veren şey kesinlikle çürütmelerin ve açıklamaların yokluğudur.

Stalin: Olabilir. Haklı olabilirsiniz. Elbette ki bu yaygara karşısında daha enerjik şekilde tepki verebilirdik.

Şimdi on iki yaşından itibaren çocukların cezalandırılmasına ilişkin kanun hakkındaki görüşlerinize cevap vereyim. (3) Bu kararın tamamen pedagojik -önleyici bir anlamı var. Onlara, sadece suçlu çocuklara (haydutlara) değil, özellikle çocuklar arasında bu eşkıyalığın organizatörlerine korku aşılama istedik. Okullarımızda en iyi

öğrencileri, şok işçilerini öldürmeye ya da yozlaştırmaya çalışan 12-15 çocuk haydut, kız ve erkek grupların varlığını keşfettik.

Bazı durumlarda bu gruplar kızları yetişkinlerin evlerine çekiyor, onlara içki içiyor ve fuhuş yapıyor.

Diğer durumlarda, okulda iyi öğrenen ve şok işçisi olan çocuklar kuyularda boğuldu, yaralandı veya bir şekilde terörize edildi.

Bu küçük haydut gruplarının yetişkin haydutlar tarafından organize edildiği ve yönetildiği keşfedildi. Sovyet hükümetinin bu suçları görmezden gelemeyeceği açıktır. Kararname, yetişkin haydutları korkutmak ve düzensizleştirmek ve çocuklarımızı onlardan korumak için yayınlandı. Bu kararname ile aynı zamanda, başka bir kararname Fin bıçak ve hançerlerinin satılmasını, satın alınmasını ve bulundurulmasını yasaklamaktadır.

Romain Rolland: Peki neden bu gerçekleri neden yayınlamıyorsunuz? Bu şekilde, kararnamesinin gerekçeleri anlaşılabilir.

Stalin: Bu sandığınız kadar basit değil. SSCB'de hâlâ yolsuzluğa bulaşmış pek çok insan, polis, çarlık görevlisi, çocukları, akrabaları vb. Var.

Bu insanlar çalışmaya alışkın değiller, öfkeli ve her türlü suç için verimli topraklar. Korkarız ki, normal ortamlarından alınan bu unsurlar için, bu kaçışların ve genç haydutların suçlarının **yayınlanmasının bulaşıcı bir etkisi olacak** ve onları benzer suçlara itecek.

Ayrıca, kararnamemizin pedagojik (önleyici) bir niyetle, suç unsurlarını korkutmak için yapıldığını kamuya açıklayabilir miydik? Elbette bunu yapamazdık, çünkü bu durumda kanun suçluların gözündeki tüm gücünü kaybedecekti.

Romain Rolland: Bu doğru, bunu yapamazdınız.

Stalin: Şunu da eklemeliyim ki, bu kararnamenin suçlu çocuklara ilişkin en ağır maddelerinin tek bir uygulama vakası olmadı ve umarım hiç olmaz

Neden terör suçlularını topluma açık yargılamadığımızı soruyorsunuz.

Örneğin Kirov suikastını ele alalım. Belki de burada, katillere karşı içimizde yükselen nefret duygusu bizi gerçekten teşvik ediyor. Kirov harika bir insandı. Kirov'un katilleri en iğrenç suç işlemişlerdi. Böyle bir suçun duygusal etkisini görmezden gelemezdik.

Gerçekte Kurşuna dizdiğimiz 100 kişinin, hukuksal bakış açısından Kirov'un katilleriyle doğrudan bir bağlantısı yoktu. Ama bu kişiler düşmanlarımız tarafından Polonya, Almanya ve Finlandiya'dan gönderildiler; hepsi silahlıydı ve SSCB'nin liderlerine ve aralarında Yoldaş Kirov'a karşı terör eylemleri gerçekleştirme görevi verildi. Beyaz muhafız Ruslar olan bu yüz kişi, askeri mahkeme önünde **terörist niyetlerini inkâr etmeyi düşünmediler bile.**

Beyaz muhafız Ruslar olan bu yüz kişi, askeri mahkeme önünde terörist niyetlerini inkâr etmeyi düşünmediler bile. Çoğu şunu söylemişlerdi;

“Evet, Sovyet liderlerini öldürmek istedik ve onları ortadan kaldırmak istiyoruz. Sizinle konuşmak zorunda değiliz. Eğer sizi ortadan kaldırmamızı istemiyorsanız buyurun bizi kurşuna dizin.”

Bize, bu beyefendilerin işlediği suçları, avukatlarının katıldığı açık bir duruşmada yargılamak onlara çok fazla onur kazandırabilir düşüncesi geldi. Kirov'un iğrenç cinayetinden sonra terörist suçluların diğer liderlere karşı iğrenç planlarını uygulamaya çalışacaklarını biliyorduk.

Onları önlemek için bu beyleri kurşuna dizmek gibi tatsız bir görev üstlenmek zorunda kaldık. İktidarın mantığı budur. Böyle durumlarda iktidarın güçlü, sağlam ve korkusuz olması gerekir. Aksi takdirde bir iktidar değildir; güçlü bir iktidar olarak kabul edilmeyecektir.

Fransız Komünarları (6) bunu anlamadı; besbelli ki çok yumuşak ve kararsızdılar: Karl Marks'ın onları suçladığı işte budur. İşte bu yüzden kaybettiler ve Fransız burjuvası onlara acımadı, onları esirgemedi. **Bu bizim için bir dersti.**

Kirov cinayeti için en yüksek cezayı uyguladıktan sonra, bunu gelecekte tekrar uygulamak zorunda kalmadık. Ancak maalesef bu tamamen bize bağlı değil.

Sadece Batı'da değil, aynı zamanda SSCB'de de dostlarımız olduğu ve Batı'daki dostlarımız düşmanlarımıza karşı azami hoşgörüyü tavsiye ederken, SSCB'deki dostlarımızın acımasızlık talep ediyorlar; örneğin, Kirov cinayetinin ilham kaynağı olan Zinoviev ve Kamenev'in kurşuna dizilmesini talep ediyorlar. **Bunu da görmezden gelemeyiz.**

Aşağıdakilere dikkatinizi çekmek isterim. Batı'daki işçiler günde sekiz, on ve on iki saat çalışıyorlar. Aileleri, eşleri ve çocukları var; onların geçimlerini sağlamak zorundadırlar. Kitap okumak ve onlardan davranış kuralları çıkarmak için zamanları yok.

İşçiler Kitaplara pek inanmazlar çünkü burjuva yazarların çoğu zaman onları aldattığını bilirler. Bu yüzden sadece gerçeklere inanırlar, ancak **kendilerinin görebilecekleri ve elleriyle dokunabilecekleri somut gerçeklere inanırlar.**

Ve şimdi bu işçiler, Avrupa'nın doğusunda, kapitalistler ve toprak ağaları için yer kalmayan, emeğin hüküm sürdüğü ve çalışanların benzeri görülmemiş onurlara sahip olduğu yeni bir devletin, bir işçi ve köylü devletin ortaya çıktığını görüyorlar. İşçiler bundan şu sonuca ulaşıyorlar:

“Demek ki kişi sömürücüler olmadan yaşayabilir. Demek ki sosyalizmin zaferi tamamen mümkündür. ”

Bu gerçek, SSCB'nin var olması gerçeği, dünyanın tüm ülkelerindeki işçileri devrimcileştirmek için çok önemlidir.

Bütün ülkelerin burjuvaları bunu biliyor ve SSCB'den yabancı bir nefretle nefret ediyorlar.

Batı'daki burjuvazinin biz Sovyet liderlerinin bir an önce ölmesini istemesinin nedeni tam da budur. Bu yüzden terörist çeteler örgütüyorlar; Bunları Almanya, Polonya ve Finlandiya üzerinden SSCB'ye gönderiyorlar, bunun için hiçbir para ya da başka araçtan kaçınmadan ...

Ve burada: çok yakın zamanda, Kremlin'de aramızda terör unsurları keşfettik. Bir hükümet kütüphanemiz var ve kütüphanelerini düzenli tutmak için Kremlin'de sorumlu yoldaşlarımızın evlerine giden kütüphaneci kadınlar var. Ve bu kütüphanecilerden bazılarının düşmanlarımız tarafından terörist eylemler gerçekleştirmek üzere işe alındığını keşfettik! Bu kadınların çoğunun, eskiden egemen olan ve bugün ezilen burjuva ve toprak ağası sınıflarının kalıntıları olduğu gerçeği söylenmelidir.

Ve şimdi bu kadınların üzerlerinde zehir taşıdıklarını ve bazı yoldaşlarımızı zehirlenmeye niyetlendiklerini keşfettik! Elbette onları tutukladık; onları kurşuna dizmek istemedik ama izole ettik. Bu olaylar, düşmanlarımızın gaddarlığını ve Sovyet halkının uyanık olma zorunluluğunu gösteren bir gerçektir.

Görüyorsunuz: burjuvazi, Sovyetlere karşı oldukça şiddetli bir şekilde savaşıyor ve sonra, basınlarında Sovyet halkının gaddarlığına karşı haykırıyorlar. **Bir yandan bize besledikleri teröristleri, katilleri, haydutları ve zehirleyicileri zorluyorlar;** diğer yandan Bolşeviklerin insanlık dışılığına dair makaleler yazıyorlar ...

Victor Serge'ye gelince, onu tanımıyorum ve sizi hemen bilgilendirme fırsatım yok.

Romain Rolland: Bana Troçkizm nedeniyle yargılandığı söylendi.

Stalin: Evet, şimdi hatırlıyorum ... O sadece bir Troçkist değil; o bir alçak, dürüst olmayan bir adamdır.

Bu sahtekâr adam, Sovyet iktidarının altında bazı sıçanyolları inşa etti. Sovyet hükümetini aldatmaya çalıştı fakat amacına ulaşamadı. Sovyet iktidarını baltalamaya çalıştı ama başarılı olamadı. Ona gelince, Troçkistler, Paris'teki Kültürü Savunma Kongresi'nde yeni bir tartışma başlattılar. Şair Tihonov ve yazar İlya Ehrenburg bu sorulara gerekli cevabı vermişlerdi. Victor Serge şimdi Orenburg'da serbest bırakıldı ve bence orada çalışıyor. Elbette herhangi bir işkenceye, istismara vs. uğramadı. Bunların hepsi uydurma! Ona ihtiyacımız yok ve istediği zaman Avrupa'ya gitmesine izin verebiliriz.

Romain Rolland: Bana Orenburg'un bir tür çöl olduğu söylendi.

Stalin: Çöl değıl, güzel bir şehir. Turukhan bölgesinde bir çölde dört yılını sürgünde geçirdim. Orada 50 ° ila 60 ° soğuk Ne oldu, buna katlandık!

Romain Rolland: Size başka bir konuda iki söz daha söylemek istiyorum. Batı'daki aydınlar bizim için ve özellikle benim için özel bir öneme sahip- sizin, Stalin Yoldaş, ilan ettiğiniz yeni hümanizm hakkında bilgi sahibi olmak. Hatırlarsanız, son zamanlarda güzel bir konuşmada, dünyadaki tüm mevcut sermayenin en değerli ve belirleyicisinin insanlar olduğunu söylemiştiniz. (7)

Devrimin hedefleri için dünyanın ruhunu, ona insan ruhunun güçlerinin sentezini, proleter hümanizminin bu büyük yeni yollarını sunmaktan daha iyi hiçbir şey kazanamaz.

Marks ve Engels'in mirası, onun entelektüel yönü, keşif ve yaratma ruhunun zenginleştirilmesi, belki de Batı'da en az bilineni ve yine de bizimki gibi gelişmiş kültürdeki insanlar üzerinde en fazla etkisi olduğu bilinen şey budur.

Yakın zamanda genç aydınlarımızın Marksizm hakkında gitgide daha derin bir bilgi edinmeye başladığını görmekten memnunum. Yakın zamana kadar öğretmenler ve tarihçiler, Marks ve Engels'in doktrinini gölgede tutmaya veya onu gözden düşürmeye çalıştılar. Ancak bugün, prestijli üniversitelerde bile yeni bir trend ortaya çıkıyor. Sorbonne'dan Profesör Wallon (8) yönetiminde "Marksizm'in Işığında" başlığıyla çok ilginç bir konferans ve tartışma koleksiyonu yayınlandı: Bu kitabın ana teması, günümüzün bilimsel düşüncede Marksizm'in rolüdür.

Eğer, umduğum gibi böyle bir hareket gelişirse ve Marks ve Engels'in fikirlerini bu şekilde nasıl yayacağımızı ve popülerleştireceğimizi bilirsek, bunlar aydınlarımızın ideolojisinde en derin şekilde yankılanacaktır.

Stalin: Nihai amacımız, Marksistlerin amacı, insanları sömürü ve baskıdan kurtarmak ve böylece bireyi özgür kılmaktır. İnsanları sömürü ağlarına saran kapitalizm, bireyi bu özgürlükten mahrum eder. Kapitalizm altında, yalnızca çok az insan, en zenginler, az çok özgür

olabilir. Kapitalizm altındaki insanların çoğu kişisel özgürlükten yararlanamaz.

Romain Rolland: Bu çok açık.

Stalin: Biz Sömürü zincirlerini kırarak, bireyi özgürleştireceğiz. Engels'in Anti-Dühring'de çok iyi söylediği gibi, komünizm sömürü zincirlerini kırdığında, bizi **zorunluluk alanından özgürlük alanına** bir sıçrayışla götürür.

Bizim Görevimiz, bireyi özgürleştirmek, yeteneklerini geliştirmek, iş sevgisini ve takdirini onda yeniden canlandırmaktır. Şu anda, tamamen **yeni yaşam koşulları yaratıyoruz, tamamen yeni bir insan türü ortaya çıkıyor**, işi seven ve saygı duyan tipte bir adam.

Tembellerden ve tembel insanlardan nefret ederiz; fabrikalarda, çantalara sarılır (kelimenin tam anlamıyla "rogoja" [hasır "] parçaları halinde) ve el arabasıyla dışarı çıkarılır. İşe saygı, iş sevgisi, yaratıcı çalışma, "şok çalışması"- hayatımızın baskın tonu budur.

Şok işçileri sevilen ve saygı duyulan kişilerdir; onlar artık yeni hayatımızın, yeni kültürümüzün odak noktası.

Romain Rolland: Çok iyi. Seni bu kadar uzun süre tuttuğum için üzgünüm.

Stalin: Öyle söylemeyin.

Romain Rolland: Bana, sizinle konuşma fırsatı verdiğiniz için teşekkür ederim.

Stalin: Teşekkürleriniz kafamı biraz karıştırıyor. Kişi genellikle iyi şey beklemediği insanlara teşekkür eder. Seni yeterince iyi karşılamayacağımı mı düşündün?

Romain Rolland: Açıkçası, size buna alışkın olmadığımı söyleyebilirim. Hiçbir yerde Moskova'daki kadar hoş karşılanmadım.

Stalin: Yarın 29'unda Gorky ile birlikte olmayı mı planlıyorsun?

Romain Rolland: Sanırım, Gorky'nin yarın Moskova'ya gelmesi konusunda anlaştık. Onunla onun yazlığına gideceğiz ve daha sonra, belki de bir süre yazlığında kalma teklifini kabul edeceğim.

Stalin(gülümseyerek): Benim bir yazlığım yok. Biz Sovyet liderlerinin yazlığı yok. Devlet mülkiyetinde olan bir sürü yazlık rezervlerinden sadece birisi. Bu yazlığı size ben ikram etmiyorum, bunu Sovyet hükümeti yani, Molotov, Voroşilov, Kaganoviç ve ben ikram ediyoruz. Orada çok rahat edersiniz. Ne tramvay var ne de demiryolu. Orada daha iyi dinlenirsiniz. Bu yazlık daima sizin hizmetinizde ne zaman arzu ederseniz, kimseyi rahatsız etme korkusu olmadan tadını çıkarabilirsiniz. 30 Haziran'daki Fiziksel Kültür festivaline katılacak mısınız?

Romain Rolland: Evet, evet katılmak isterim. Bana bu fırsatı vermenizi rica ederim. Belki, müsaade ederseniz, Gorky'nin yazlığında veya sizin nezaketle bana tahsis ettiğiniz yazlıkta sizi bir kez daha görür ve sizinle sohbet edebilirim.

Stalin: Rica ederim, ne zaman isterseniz. Ben tamamen sizin için mevcutum ve memnuniyetle yazlıkta sizi görmeye gelirim. Geçit törenine katılmanız garanti altına alınacaktır.

Romain Rolland'ın Stalin ile röportajının resmi metni – 1935

Stalin ve Romain Rolland tarafından incelendi

28 Haziran 1935.

Kaynak: Orijinal Fransızca metin [http: // www. centremlm.be/Texte-officiel-de-l-entretien-de-Staline-avec-Romain-Rolland-1935](http://www.centremlm.be/Texte-officiel-de-l-entretien-de-Staline-avec-Romain-Rolland-1935). Aynı zamanda Cahiers Romain Rolland, cilt. 29, Voyage a Moscou (Juinjuillet 1935), 1935'te Sovyetler Birliği'ne yaptığı ziyaretle ilgili tam notlarını içerir.

George Gruenthal tarafından Fransızcadan çevrilmiştir.

Türkçeye Çeviri; Erdogan A

Son notlar:

1) Yabancı Ülkeler ile Tüm Birlik Kültürel İlişkiler Derneği

2) Alfred Dreyfus, 1894'te yanlış bir şekilde askeri sırları Almanlara vermekle suçlanan Fransız ordusunda Yahudi bir topçu yüzbaşısıydı. Sadece 1904'te temize çıkarıldı.

Jean Calas Protestan bir tüccardı ve 1762'de Katolikliğe dönmüş olan oğullarından birini öldürmekten haksız yere mahkûm edildikten sonra idam edildi. Davası, din özgürlüğünün savunucusu olan Fransız yazar Voltaire tarafından ele alındıktan sonra ölümünden sonra aklandı.

3) Bu yasa, belirli ciddi suçlar için cezai sorumluluk yaşını 12 yıla indirdi. Çocuklarla ilgili Sovyet yasalarına ilişkin ilginç bir çalışma için, John N. Hazard'ın Chicago Law Review, Cilt 5, Sayı 3, Madde 7 (1938), özellikle s. 442-444'teki makalesine bakın: <http://chicagounbound.uchicago.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1567&context=uclev>, özellikle pdf'nin 19-21. sayfaları.

4) Sovyetler Birliği'nde sosyalist emek kahramanlarına verilen unvanlar.

5) “Son zamanlarda SSCB'nin çeşitli kentlerinde mahkemelerce verilen cezalar altında infaz edilen kişiler ... terör eylemlerinin planlanması ve yürütülmesinden suçlu bulundu. Bunların çoğu, Sovyetler Birliği'ne yurt dışından yasadışı yollarla girmiş ve bulundurma bombaları, el bombaları, tabancaları ve diğer silahları. Mahkemede, açıkça Sovyetler Birliği'nin düşmanı olduklarını kabul ettiler ve suçlandıkları suçların işlendiğini itiraf ettiler”. (Ivan Maisky; Teröristlerin Yargılanması ve İnfazına İlişkin Bildiri (2 Ocak 1935), içinde: Jane Degras (Ed.): ‘Dış Politika Üzerine Sovyet Belgeleri’, Cilt 3; Londra, 1953; s. 100). Maisky, o sırada Londra'daki Sovyet Büyükelçisiydi.

6) 1871 Paris Komünü üyeleri. Paris'teki burjuva hükümetini devirmedeki kahramanlıklarını överken, Marx ve Engels, Fransa Bankası'nı ele geçiremedikleri ve Versailles'daki karşı-devrimci karargâhta yürümedikleri için onları eleştirdiler. Komün 72 günlük bir süre sonra yenilgiye uğradı. Bkz.Marx: The Civil War in France ve Engels, 1891 baskısına giriş.

7) Referans, Stalin'in 6 Mayıs 1935'te Kızıl Ordu Akademilerinden Mezunlara Hitabıdır.

8) Henri Wallon "A la lumiere du marxisme"

Stalin- Politbüro üyelerine 5 Ağustos 1934

Stalin to Kaganovich

F. 81, op. 3, d. 100, ll. 43–46.

Yoldaş Kaganovich:

Engels'in Ioan Nedejde'ye yazdığı mektup üzerine Bolşevik editörlerinin ("Editörlerden") yorumlarıyla bağlantılı davranışlarına karşı **eleştirilerimi** size gönderiyorum. Bolşevik editörlerin yorumlarının bir tesadüf olduğunu sanmıyorum.

Bana öyle geliyor ki, bunlar Yoldaş Zinoviev'in işi. Eğer Editörler, Engels'in "Çarlığın Dış Politikası Üzerine" başlıklı makalesiyle ilgili MK tarafından onaylanan benim önceki eleştirilerimi almadıklarını belirtirse, bu, konudan resmiyete dayanan bir kaçış olacaktır, çünkü onlar kesinlikle bu eleştirilerin Yoldaş Adoratsky aracılığıyla (1) farkındalar. Bunun ciddi bir mesele olduğunu düşünüyorum. Bolşevik'i, Yoldaş Zinovyev'in her zaman kandırabileceği böylesi aptalların eline bırakamayız. Suçlu şahıslar belirlenmeli ve görevden alınmalıdır.

En iyisi, Yoldaş Zinoviev'i yerinden almak. (2)

Selamlar.

Not: Ekteki mektubumu Politbüro üyelerine ve diğerlerine gönderin.

I. Stalin.

5 Ağustos 1934.

Not, Engels'in makalesine yönelik eleştirilerimi, aşına olsalar bile Knorin ve Stetsky'ye gösterilmelidir.

I. St.

(1). 22 Temmuz 1934'te Politbüro, Engels'in makalesinin Bolşevik'te yayınlanmasının tavsiye edilemeyeceğine karar verdi. Bu karardan önce Politbüro üyelerine ve Adoratsky'ye yazdığı ve makalenin

eleştirel bir değerlendirmesini yapan Stalin'den 19 Temmuz tarihli bir mektup geldi (bkz. Ek: Belge 2).

(2). 90 numaralı belgeye ilişkin 2 nolu nota bakınız.

Belge

Stalin- 5 Ağustos 1934'te Politbüro, Adoratsky, Knorin, Stetsky, Zinoviev, Pospelov üyelerine

Arşiv: RGASPI. F. 17. Op. 3 BOYUTLU. 950. L. 87–89. Script. Typescript.

Politbüro üyeleri,

com.tr. Adoratsky, Knorin, Stetsky, Zinoviev, Pospelov.

"Bolşevik" in 13-14. Sayısında, F. Engels'in Ocak 1888'de John Nadezhda'ya yazdığı mektubu yorumlayan ve Engels'in yaklaşan savaşa ilgili görüşlerinin **açıkça tahrif edilmiş olduğu** "Editörden" (sayfa 86-90) bir not bulunmaktadır.

Engels'in Romanyalı Ioan Nadezhda'ya (1888) yazdığı mektubu yanlıs ve aldatıcı bir şekilde kullanan Bolşevik yazı işleri personeli, notlarında şunları ileri sürüyor:

- a) Engels, "tamamen yenilgici duruşa", "ve burjuva anavatanının" yenilgici duruşuna dayanıyor;
- b) "Lenin, 1914 savaşında benzer bir duruşu savundu";
- c) Bu nedenle Lenin, savaşın doğasını ve Marksistlerin savaşa bağlantılı politikasını belirlemede temel olarak yeni bir şey getirmedi.

Bu şekilde:

1. "Bolşevik" dergisinin editör kadrosu, Engels'in yaklaşan savaşın emperyalist doğasını anlamadığını okurlardan gizledi; bu, hem Engels'in John Nadezhda'ya yazdığı mektuptan (1888) hem de "Rus çarlığının dış politikası" (1890) makalesinden ve ünlü Bebel'e (1891) mektuplarından da anlaşılıyor. Engels'in bu eserleriyle, Bolşevik'in aynı sayısında basılan Lenin'in tablolarını, Lenin'in emperyalist güçler

mücadelesine işaret ettiği (Almanya dahil) sömürgeler ve etki alanları için, geçen yüzyılın 80'li yıllarının başında bile savaşın nedeni olarak gösterdiği "1870 Sonrası Dünya Tarihinin Ana Verilerinin Özetinin Deneyimi" ile Engels'in savaşın doğası hakkındaki görüşlerindeki **tüm farklılığı anlamak için karşılaştırmak yeterlidir**,

2. "Bolşevik" in yazı işleri kadrosu, Engels'in, John Nadezhda'ya yazdığı mektuptan 2-3 yıl sonra, Fransa-Rusya ittifakının Almanya, Avusturya ve İtalya ittifakına karşı şekillenmeye başladığında, savaş ve yenilgi için değil, Almanya'nın zaferi için konuşmaya başladığını (özellikle Engels'in 1891'den itibaren Bebel'e yazdığı mektuplara bakın) ve Engelsin, bilindiği gibi bu duruşunu hayatının sonuna kadar sürdürdüğünü okuyuculardan gizledi.

3. "Bolşevik" in yazı işleri kadrosu, Engels'in daha sonra savunuculuk lehine reddettiği **pasif yenilgiciliği** ("hepsinin yenilmesini diliyorum") ile Lenin'in **aktif yenilgiciliği** ("emperyalist savaşın iç savaşa dönüşümü") arasında eşit bir çizgi çizmenin bir yolu olmadığını okuyuculardan gizledi.

4 Bolşevik'in yayın kurulu, Lenin ve sadece Lenin'in hem **savaşın doğası** hem de Marksistlerin **savaş politikaları sorunuyla** ilgili olarak temel olarak yeni ve tek doğru bir direktif verdiği şüphe götürmez gerçeğini okuyuculardan gizledi.

Bolşevik yazı kurulunun hilelerinde durum budur.

Engels bizim öğretmenimizdi ve öyle olmaya devam ediyor, sadece aptallar bundan şüphe duyabilir. Ancak buradan **Engels'in hatalarını örtbas etmemiz**, onları gizlememiz ve hatta tartışılmaz gerçekler olarak göstermemiz gerektiği sonucu çıkmaz. **Böyle bir politika, yalan ve aldatma politikası olacaktır.** Hiçbir şey, Marksizm in ruhuna ve Marksistlere yakışmayan böyle bir politika olarak Marks-Engels'in ilkelerine bu kadar aykırı olamaz. Marks ve Engels'in kendileri, Marksizm'in bir dogma değil, bir eylem rehberi olduğunu söylediler. Bu, Marks ve Engels'in **çalışmalarının bazı hükümlerini defalarca değiştirip tamamladıkları gerçeğini açıklar.** Bu, Marks ve Engels'in öğretilerinde asıl konunun sözler, bireysel hükümler değil, bu **öğretinin ruhu, yöntemi** olarak gördükleri anlamına gelir. Bunun tersi

olamaz, çünkü farklı bir tavrıla, Marksizm'in daha fazla gelişmesi düşünülemez, yoksa Marksizm bir mumyaya dönüşür. Tersini olamaz, çünkü **aksi takdirde Lenin, Marksizm'i sadece yenilemekle kalmayıp, onu daha da geliştiren kişi olmazdı.** Ve eğer Lenin, Marksizm'i daha da geliştirdiyse, o zaman Lenin'e, kendisine ait olan savaşla ilgili yeni olanı ve onlara Marksizm'in daha da gelişmesi çıkarları doğrultusunda yeni olarak verileni bir değer olarak yazmaktan korkmamamız gerektiği açık değil mi?

Hiç şüphe yok ki, sadece Marksizm'e ve onun kurucularına **saygısızlık**, Bolşevik yayın kuruluşuna gerçekleri bulandırma ve gizleme politikasını dikte edebilir; bu, Lenin'in savaşın ve savaşla bağlantılı olarak Marksistlerin politikasının doğası üzerine yeni bir Marksist tutum geliştirmedeki rolünü küçümseme politikasıdır.

Bence Bolşevik editörler makalelerinde Troçkist-Menşevik bir tavırdan hareket ediyorlar; bu şekilde de Engels'in güya savaş, karakteri ve savaşla bağlantılı olarak Marksistlerin politikası hakkında söylenmesi gereken her şeyi zaten söylediği, geriye kalan tek şeyin, Engels'in söylediği şeyi değişmeden getirmek ve güya Lenin'in "1914 savaşında benzer bir pozisyona" sahip olduğunu iddia ederek güncel pratiğe uygulamak, ve buna katılmayan Marksizm'i revize eder, gerçek bir Marksist değildir – demek istiyorlar.

Bildiğiniz gibi, Troçkist-Menşevik beyefendiler, sosyalizmin tek ülkede zafer olasılığını inkâr ettiklerinde, Engels'in Komünizmin İlkeleri'nde (1846) olasılığını reddettiği, daha önce söylenmesi gereken her şeyin zaten söylemiş olduğuna atıfta bulunarak, sosyalizmin tek bir ülkede zaferi olasılığı üzerinde ısrar etmeye devam edenler, Marksizm'i revize ediyor diyerek aynı tavrı izlediler.

Marksizm'i, onun yöntemini durgunluğa, bitki selliğe, söylemlere kurban ederek mahkûm ettiği için, böyle bir tavrın tamamen çürümüş ve anti-Marksist olduğunu kanıtlamaya gerek bile yok.

Bolşevik editörlerin yaptığı yanlışın kökeninin bu yanlış tutum olduğunu düşünüyorum.

Bana öyle geliyor ki Bolşevik dergisi güvenilirmez ellere düşüyor (ya da çoktan düştü). Yazı kurulunun, Engels'in "Rus Çarlığının Dış Politikası Üzerine" başlıklı makalesini Bolşevik'e kılavuz bir makale olarak yerleştirmeye çalışması gerçeği – sadece kendi başına bu gerçek yayın kurulu lehine değildir. Bilindiği gibi, CPSU(b) Merkez Komitesi, derhal duruma müdahale etti ve böyle bir girişimi durdurdu. Ancak bu durum, belli ki, kullanılmak üzere yazı işleri ofisine gitmedi. Tersine: yazı işleri kurulu, Merkez Komitesinin talimatlarını hiçe sayıyormuşçasına, Merkez Komite'nin uyarısına rağmen, Merkez Komite'nin uyarısından sonra, okuyucuları Merkez Komite'nin gerçek pozisyonu konusunda yanıltma girişiminden başka türlü nitelendirilemeyecek bir yazı yayınladı. Ama "Bolşevik", Merkez Komitesinin organıdır.

Sanırım bu duruma bir son vermenin zamanı geldi.

I. Stalin.

5. VIII.34 g.

Stalin'in konuşması. 2 Temmuz 1934

A source: The tragedy of the Soviet village. Collectivization and dispossession. Documents and materials Volume 4. 1934- 1936. Moscow ROSSPEN p. 186-192

Archive: RGASPI. F. 558. Op. 1.D. 5324. L. 1-23. uncorrected transcript.

No. 66

Her şeyden önce, bu sorunun gündeme gelmesinin ilk nedeni, kolektif çiftliklerin durumu, kolektifleştirmenin büyümesi veya istikrarı, kolektif çiftliklerin, bireysel çiftçilerin ve kolektif çiftçilerin karlılığı ve kolektif çiftçilerin mülkleri ve bireysel çiftçilerin mülkleri. Neden bu soruyu gündeme getirdik?

Bazı konuşmacıları dinlerken, tüm değerleri abartmaya neredeyse hazır olduğumuzu düşünebilirsiniz. Örneğin, Kabakov yaşamın çiftçiden daha iyi olduğu ve **genel olarak tek işin çiftlikten daha fazla fayda sağladığı** bireysel köylülerden bahsetmeye degeceğini söyledi. En azından o söyledi. Ve diğer yoldaşların konuşmaları bu soru etrafında döndü. Bu **konunun tarihini bilmeyen bir yabancı bizi dinleseydi**, şöyle derdi: Kolektif çiftliklerde işler kötü, tek bir köylü bizi aldatırsa, köy meclisi eyerleri, atı var ve kolektif çiftçinin atı yok, köylünün daha fazla geliri var ve bir çiftçinin kişisel geliri toplu çiftlik emeğinden fazlasını veriyorsa, o zaman kolektif çiftlik nedir ki?

İktidardaki Bolşevik partisinin soyut idealler yüzünden değil, tabiri caizse, insanları ekonomik çıkarlar için mobilize edip harekete geçirdiğini biliyoruz. Ne kadar güzel olursa olsun ne kadar heyecan verici olursa olsun, emekçi halkın ekonomisinin çizgisine uymayanlar tarafımızdan reddedilir. Bu nedenle yoldaşlar, eleştirilerinde **sorunun** kolektif çiftliklerin karlı olup olmadığı olduğunu düşündüklerinde konudan uzaklaştılar. **Kolektif çiftliklerin karlı olup olmadığı sorusu çoktan kararlaştırıldı**. Kolektif çiftliklerdeki insanlar oturuyor, çalışıyor, insanlar buralardan ayrılmak istemiyorlar. Onları orada oturturan nedir? Açıktır ki, kolektif çiftliğin gelişmesini sağlayan bazı maddi faydalar, temeller, kökler vardır. Sonuçta kolektif çiftliklerimiz geliyor, teknik olarak silahlanıyorlar, deneyimleri artıyor. Bu yeni bir

çiftlik. Hiç personelimiz yoktu. Bu, 2-3 yılda yarattığımız şey çok önemli. **Kolkhoz ne anlama geliyor?** Bu büyük bir ekonomi, bu, hacmi itibariyle ekonomi, toprak ağası mülkü olarak adlandırılan şeydi. Nitekim bu ekonomi için eski yönetici sınıfların insanları vardı. Bu sınıflar zengindi, oğulları yönetim sanatını öğrendi ve bu sanatı sadece okulda değil, uygulamada da öğrendi. Bizim, İktidarda başka sınıflarımız var- işçi sınıfı ve köylülük. Bunlar, bu sanatı kendi başlarına **öğrenme fırsatı bulamayan fakir insanlardır**, çünkü ekonomiyi yönetenler onlar değildi, başka “sahipler” tarafından yönetiliyorlardı. Oğulları da bu fırsata sahip değildi. Ve eğer, bu sınıfların ve iktidardaki katmanlarının temel karakterinin bu özgüllüğüne rağmen, bunların çalışamayan fakir katmanlar olmasına rağmen, buna rağmen insanlar gerekli kadroları seçebildiyse, büyük bir ekonomiyi ileriye götürdüyse, bu çok büyük işin yerine getirildiği açıktır. Bu, yoldaşlar unutulmamalıdır. Kollektif çiftliklerin karlı olup olmadığı sorununa sahip değiliz. Buna değmez ve dayanmayacak. Soru, kolektif çiftçilerin kolektif çiftlikte bulunmasının uygun olup olmadığı değildir ve olmayacaktır, çünkü bu sorun da çözülmüştür. Kollektif çiftliklerin karlı olup olmadığı sorusuna sahip değiliz. Bu tartışma değmez ve buna dayandırılmayacak. Sorun, kolektif çiftçilerin kolektif çiftlikte bulunmasının uygun olup olmadığı da değildir ve olmayacaktır, **çünkü bu sorun da çözülmüştür.**

Ve sorun şunun gibi. Görünüşe göre, kolektif çiftliklerdeki yeni gerçeklik- yalnızca kolektif çiftliklerdeki değil, kırsal bölgelerdeki-yoldaşlarımızın henüz çözemediği bir dizi **yeni sorunu gündeme getirdi.** Bu yüzden söylenmesi gerekenler hakkında konuşmuyorlardı. Sanki şimdi oranlar zayıfmış gibi oranlardan bahsediyoruz. Bahsettiğimiz şey bu değil, yerel aktivistlerimizin kolektifleştirmeye yeterince dikkat etmekten neden vazgeçtikleri. Sakinleştiler, diyorlar ki, her şey yapıldı, zafer tamamlandı- bu doğru ve daha fazla endişelenecek bir şey yok, araştırarak devam edeceğiz. Bu amaç doğrultusunda, konuya yönelik bu yanlış yaklaşımı ortadan kaldırmak ve tutumlarımızın uygulanmasına karşı, **bu belirsiz görüşleri ortadan kaldırmak için** kolektif çiftlik hareketinin istikrarının kötü olmadığından hareket edilir. Dolayısıyla, sorun kolektif çiftlik sisteminin kârlı olup olmadığı,

ilerlemiş ve gelişmiş olup olmadığı sorunu değil. **Bu sorun gündeme getirilmedi, çözüldü.**

Kollektif çiftçinin bir birey olarak kollektif çiftlikte bulunmasının, kişisel ekonomisinin belirli bir kısmına sahip olmasının kârlı olup olmadığı veya ayrılıp bir birey olmasının onun için daha karlı olup olmadığı konusunda da hiçbir soru yoktur; **bu bir sorun değil, bu da çözüldü.** Kollektifleştirme oranlarının zayıf olduğuna şüphe yok. Kimse kolektifleştirme oranının hızlandırılmasını talep etmez. Daha bir yıl önce, 1933'te, zorunlu bir kolektifleştirme oranına (2 *) gerek olmadığını söylemiştik, bu kolektifleştirme büyüyor ancak kolektifleşmenin her yıl%2, 3, 4 büyümesine ihtiyacımız var. Kollektif çiftliklerde **istikrarla yetinmiyoruz. Konu bu.**

Nasıl oluyor da yoldaşlarımız kolektifleşmenin daha da büyümesi konusuna yeterince ilgi göstermiyorlar? En son **başarılarla sakinleştiler-** bu, birincisi, ikincisi, kollektif çiftliklerin zaferinden sonra yeni durumla bağlantılı olarak ortaya çıkan bazı **yeni sorunları fark etmediler.** Kişi yeniden silahlandı, bunu fark etmedi. Kollektif çiftliklerde belirli bir demokrasi olmalı, ancak çoğu zaman tamamen yok ediliyor. Kollektif bir çiftliğin yönetim kurulu veya bir kollektif çiftlik başkanı, örneğin kollektif çiftlikten **çıkarma hakkına** sahip mi? Bence öyle değil. Ve tüzük ne diyor?

Sesler. Yalnızca genel toplantılar.

Stalin. Bu nokta bizim açımızdan yerine getiriliyor mu? Uygulanmıyor. Artık yoldaşların malzemelerini ve araştırmalarını biliyorum, bazı bölgelerde yüzlerce kişinin doğrudan (3 *) pataklanıyor ve bir kişiyi çiftlikten atmanın araç olduğu gerçeği görülemiyor. Ve bunun anlamı- "onu aç bir varoluşa mahkûm edin ya da çalmaya zorlayın, haydut olması gerekir." Bu, kollektif çiftlikten atılmak kolay bir mesele değil, Parti'den atılmaya benzer bir şey değil, **çok daha kötü.** Bu, eski Bolşevikleri Toplumdan dışlamak değildir, çok daha kötüdür, **çünkü geçim kaynağınız siziz elinizden alınır,** önce rezil olursunuz ve ikincisi, aç bir varoluşa mahkûm olursunuz.

Sonra, "iki inek" konusunda da bir netlik eksikliği var. Çoğu, komisyonda- genel kurul öncesinde bir komisyonumuz

vardı; komisyonda, Vareikis hariç hepsi ikinci inek adına konuştu. Bunun nasıl koktuğunu biliyor musunuz? Bu ciddi bir konu. Bunun bir prensip meselesi olduğunu söyleyemem, hayvancılığın çok önemli rol oynadığı bazı alanlarda kabul edilebilir, burada kabul edilebilir ama **mesele bu değil**. Sonuçta, tüm SSCB için bir direktif hazırlıyoruz ve eğer tüm SSCB'ye bir slogan verilirse- ikinci inek, **bu ne anlama geliyor?** Bunu anlamak imkânsız. Bir yandan kollektif çiftçilerin sahip olduğu bireysel çiftçiliği en aza indirmek, mülkleri 2 hektardan onda birine düşürmek, diğer yandan ikinci bir inek vermek istiyorlar. Biraz mantığımız olmalı. Görüşlerin belirsizliği. Bunun açıklığa kavuşturulması gerekiyor. Ve bu konu dışında genel kurul kararıyla netleşmeye çalıştık. Mesele yanlış konulmuş. **Mesele, ikinci bir inek ya da kollektif bir çiftlikte bireysel çiftçiliğin faktörlerini artırma meselesi değildir**. Bu düzlemde ilerlememeliyiz, aksine, **ekonominin bireyin değil toplumsal payını** artırmalıyız. Bu, bireysel payın dışlanması gerektiği anlamına gelmiyor, "hisselerin onda biri mülk için kolektif çiftçiye verilmesi gerektiğini söyleyenlere karşıyım ve bu yeterli". **Bu doğru değil**. Bazı yerlerde kendinizi yarım hektarla, bazı yerlerde hektar veya belki iki hektarla sınırlayabilirsiniz, bu duruma göre değişir.

Tamamen bireysel çıkarlardan soyutlanacak kadar ileri gitmedi. Elbette ki bundan hala uzağız. Çiftlikler büyüdüğünde, gerçek çiftlikler haline geldiğinde, bol miktarda yiyecek ve gerekli olan her şey olduğunda, köylünün kendisi bu soruyu gündeme getirecek, neden iki inekle uğraşsın ki, ihtiyacı olan her şeyi bilinen bir minimum fiyata elde etmek daha iyi değil mi? Bunu başardınız mı? Anlamadım. Bir aşırı uçtan diğerine acele edemezsiniz ... (4*) Ancak yinede, bu toplantı kutuplardan ve aşırılıklardan oluşuyordu, örneğin ikinci inek. Bu iş bir kutuptan diğerine gitmeyecek.

Üçüncü sorun, kollektif çiftliğin yan işletmeleriyle ilgilidir. Bunun nasıl koktuğunu biliyor musun? Neden kollektif çiftliklere ihtiyacımız var? Tarla yetiştiriciliği ve hayvancılık için. Eğer yan kuruluşlar sorununu gündeme getirirsek, o zaman hayvancılığı unutacaklar. Atölyeler, fabrikalar açmak istiyorsanız, bu bence saçma. İşçileri nereden buluyorsunuz, şehirlerden mi? Burada işçileri

şehre götürecektir başka bir kaynak yok; onları nereden alıyorsunuz, kolektif çiftlikler için işler daha iyi giderse ve bu daha iyi giderse, **onları kolektif çiftlikten bir sopayla çıkaramazsınız.** Bunu biliyorsunuz? Sonuçta, işsizliğin olmadığı, fazla (*artık*) işçi olmayan bir ülkemiz var. Kolektif bir çiftlik ülkemiz var. Eğer Kolektif bir çiftçiye yeterli güvenlik verilirse, o zaman fabrikanın yanına bile yaklaşmayacaktır, **kementle bile onları yer altı işlerine sürükleyemezsiniz.** Ve kolektif çiftlikte atölyelerin ve fabrikaların açılması gerektiğini söylüyorsunuz. **Bunun için hammadde yok.** Kolektif çiftlikler tarımdan fabrika gerçekliğinin raylarına geçtiklerinde, tek bir şeyi seçmek zorunda kalacaklar: **ya tarım** ya da bir **fabrika**: seçim yapamazsınız. Fabrikaların çok olduğu, yeterli işçi olmadığı ve dahası, daha fazla kıtlık olacağı akılda tutulmalıdır. Yan kuruluşlardan bahsederken, aynı tarımın dallarını aklınızda bulundurmalısınız: balıkçılık, arıcılık. **Sanayi için sanayi merkezleri ve tarım için kolektif çiftlikler var.** Bunu karıştırmak, yani birini diğeriyle karşılaştırmak imkânsız.

Yoldaş K'nin ne hakkında konuştuğunu bilmiyorum (5 *) dedi, genel olarak böyle şeylere itiraz edilemez, **Ilyich'in bundan bahsettiği söylenemez.** Ilyich, kolektif çiftliklerin fabrikalara ve tesislere dönüştürülmesi gerektiğini asla söylemedi. Ilyich'in söylediği buydu. Bu tür gerçeklere itiraz edilemez. Tarım için kolektif çiftlikler ve her şeyden önce tarla yetiştiriciliği ve hayvancılığın ana ve en önemli dalları. Kolektif bir çiftlik için en karlı türün hayvancılık olduğunu, ikincisinin bahçecilik ve ardından tarla yetiştiriciliği olduğunu unutmayın. Tarla ekimi makineleşmemiz iyi gittiğinde çok büyük bir etki verecek, arazinin ekimini iyileştirdiğimizde tarlalar daha iyi olacak, o zaman verim artacaktır. Gübre doğru dağıtıldığında, tarım teknolojisi doğru uygulandığında verimlilik artacak, ama **kolektif çiftlikler yeni bir iş**, onların fazla vermeleri talep edilemez.

Bu nedenle liderliği geliştirmek için bu soruyu gündeme getirdik, oysa bütün mesele, tarım sorununu akılda tutarsak, liderliğin formülasyonunda. Bu, yerellerimizdeki zayıf bir noktadır.

Eğer tüm konuşmalarınızı ve notlarınızı okursak, o zaman ana nedenin nerede kolektif çiftliklerde işler pek iyi gitmemesi olduğunu

söylemeliyim, kötü gitmeseler de- ama bizim istediğimiz gibi değil, oldukça iyi gidiyorlar. – liderliğimiz bunun nedenidir ...

Size bireyse bir köylünün toprak kiralamasına izin vermenizi kim söyledi? Kim? Buna neden izin veriyorsunuz? Bir bireyin kolektif bir çiftçiden daha fazla çiftliğe sahip olmasına izin vermenizi kim söyledi? Kim? Hangi gerekçeyle?

Biz kendimiz suçluyuz. Bizim önderliğimiz diğer tarafa baktı ve burayı görmezden geldi. **Her şey önderlikle ilgili.**

Neden hala devlete büyük borçları olan kolektif çiftliklerimiz var, unutulmayı hak eden bazı eski borçlar? Bireyler kolektif bir çiftliğe taşındıklarında, orada bazı mülkler vardı, bir şey yardımcı oldu ve sonra her şeyi bir araya getirdiler ve hatta faiziyle bile, siz yoldaş Grinko, muhtemelen onu topluyor musunuz?

Grinko. Faiz yok.

Stalin. Bu durum tamamen tasfiye edilemez mi? Hepsi aynı, çok az faydası var.

Kalinin. Gerçekten de

Stalin. Tarımsal iş birliği zamanlarından bazı eski borçlar.

Yoldaşlar, sorunun değerlerin yeniden değerlendirilmesi ile ilgili olmadığını, kolektif çiftlikler veya bireysel çiftçilikle ilgili olmadığını, çünkü bu tür eleştirilere kapılıp tüm bakış açılarını unutamayacağınız, kolektif çiftliklerde **en iyi nasıl iş yapılacağı** ile ilgili olduğunu, bir kez daha tekrarlıyorum. Kollektivizasyon oranını hiç zorlamamıza gerek yok. **Zorlama dönemini çoktan geçtiğimiz için** gerekli değil, **bunu 1932'de bitirdik.** Kollektifleştirme açısından kademeli, ancak sistematik bir ilerlemeye ihtiyacımız var, insanları ahıra götürmek için idare yoluyla değil, ekonomik ve ajitasyon önlemleri sırasına göre, sayısının çok olduğu tek bir bölgede şansın kalmaması için. Kollektif çiftliklerdeki haneler toplamda düştü. Ve oraya buraya düşer. Tüm hane halklarının yüzdesinden rahatlık bulun. Bu dikkate alınmalıdır, **ancak sorunu çözmez.**

Eğer nüfusunuz bölgede küçüldüyse, bir yere gittiler, bu nedenle daha az hane var, o zaman kolektifleştirme yüzdesinin artışı başarabilirsiniz. Ancak kolektif çiftlik sektöründeki **hane sayısı azalmışsa**, bu gerçek bir kolektifleştirme artışı değildir. İhtiyacımız olan büyüme **bu değil**. Yavaş yavaş ilerleyin, ancak ilerleyin ve aynı seviyede istikrara kavuşmayın, çünkü bu işin bitmesine çok uzağız, bunu aklınızda bulundurun. Kolektifleştirme meselesinin bitmediği bu dönemde, var olan ve kaçmakta olan münferit çiftçilerin%2-3-4'ü önemlidir. Kolektif çiftliklerin dalgalanması için bu önemlidir. İki veya üç yıl içinde%2-3-4 oranında varlığı, tek tek köylülerin%10'u bile o kadar önemli olmayacak, çünkü kolektif çiftlikler büyüyecek, kolektif çiftçinin gelirinin bireyle herhangi bir karşılaştırması tarih tarafından kaldırılacak, **çünkü kolektif çiftçinin geliri büyük olacak**. O zaman belki bu sorun ilgisiz olacak. Ama şimdi kolektif çiftliklerin bu geliri o kadar büyük değil, hala inşa ediyoruz, kolektif çiftliklerin yapımını tamamlıyoruz, inşa süresi henüz bitmedi, Yoldaş Razumov'un bize söylediği gibi, bugün kamu binalarının bile olmadığı alanlar var. (6 *)

Bu inşa dönemi bitene kadar, kolektif çiftçilerin geliri çok yüksek olmadığında, bireysel çiftliklerin mevcudiyetinin her yüzdesi bizim için önemlidir. Bireylerin çok azının kaldığı gerçeğiyle kendinizi avutmayın. Bu yüzde, tüm ilçelere dağılmış durumda, bu çok aktif bir yüzde, kırılıyor, bu şekilde kaçıyor ve bizim ona ayak uyduracak kadar dikkat ve yeteneğimiz yok. Ve varoluşunun işini yapıyor ve bu nedenle kaçıyor. Ve eğer durum bir kişiye giderse, elbette ki o kolektif çiftlikte alay eder. Ve belirli sayıda çiftliğin kolektif çiftliklerde dalgalanması için bu büyük önem taşıyor ... Bu aşamada, bu 2-3 yılda, bireylerin%1-2'sinin kalması ihmal edilemez. Bu aynı zamanda kolektif çiftçileri tereddüt etmekten kurtarmak ve kolektif çiftliklerin gücü için de önemlidir.

Ortalama bir rakamla çalışamazsınız. Ortalama rakamın hiçbir şey olmadığını anladılar. Bu doğru değil. Ancak tüm çalışmalarda ortalama bir figür tarafından yönlendirilmek imkânsızdır, çünkü bu alanları ve hala kötü, bazen de kötü yaşayan kolektif çiftlikleri de gözden geçirirsiniz. Bu, **yeni ekonomik ilişkilerin gelişme tarihinde**

olur. Bazı işletmelerin gerilediği ve kapitalizm geliştiği oldu. Aynı bir kolektif çiftlik veya bölgeyle kendinizden geçemezsiniz. Ortalama rakam neden kötü? Çünkü somutluğu *bulandırıyor-kirletiyor*.

Bu bölgede, diyelim ki, 200 kolektif çiftliğin iyi yaşadığı 1000 kolektif çiftlik var, Bu koşullar için örneğin Ukraynalıların bildirdiği gibi iş günlerinden 1.000 pud ekmeğin ve 5 binde para kaldığı durumun iyi olduğuna inanıyorum. (Sesler: doğru, doğru). Bu iyi. Bin 200 kolektif çiftlikten, diyelim ki tereddütle ilerleyen 700 orta ölçekli kolektif çiftlik var, büyütülmesi gerekiyor, 100 kolektif çiftlik tam anlamıyla ölüyor (belki liderler kötü, yanlış zamanda geldiler, ya da onları unuttular), eğer ortalama rakamı ortaya çıkarırsanız, durum başarılı olacak, örneğin ortalama 6-7 kg olacak, bu fena değil, ancak bir kilogram bile almayan 100 kolektif çiftlik var. Onlarla nasıl başa çıkmak gerekir? Ortalama sayı “önüne çıkıyor”, ama bu geri kalanının yetişmesi bizim için önemli.

Dolayısıyla tüm konuşmalarınız ve tüm eleştirileriniz (eğer ister bizim ister düşmanlarımızın yürüttüğü eleştiriden bahsediyorsak,) bu tür kolektif çiftlikler etrafında dönüyor. 700 kolektif çiftliğin aşağı yukarı tolere edilebilecek bir şekilde yaşadığı gerçeğinden kendilerini kaybediyorlar ve 100 kolektif çiftliğin aşağı doğru yönlendiği gerçeğine **odaklanmıyorlar**. Bu, tüm çalışmalarımızın canlı bir göstergesidir. Bu nedenle, bunların yükseltilmeleri gerekir ve **onları yükseltmek için** ortalama rakamla dikkatlerinizi dağıtamazsınız. Bu **ortalama rakam istatistiklerin göstergesidir**, ancak bunu bir **belirti**, çalışmanızın bir **göstergesi** olarak alırsanız, o zaman ölüm olacaktır. Bahsettiğimiz şey bu.

Şimdi nasıl olmalı? Kolektif çiftçilerin arazisini küçültme hedefiyle öne çıkmanın artık uygun olmayacağına inanıyorum. Şimdi zamanı değil. Bunu şimdi yapamazsınız. **Aynı standartları oluşturmanın imkânsız olduğu gerçeğinden bahsetmiyorum bile**. Farklı normlar kesinlikle gereklidir. Ayrıca, bireysel ekonomiyi daraltabilecek başka bir şey önermemizin de uygunsuz olduğunu düşünüyorum. Genel olarak, bu kolektif çiftliğe bir darbe olacak, bunu aklınızdan çıkarmayın. Doğru zamanı bulmalıyız; eğer saldırmaya başlarsan, o zaman bireysel çiftçi üzerine olması gerekir. Hem kolektif çiftçi hem de

bireysel çiftçi için aynı oranın mülkte tutulması gerektiğini kabul etmenin mümkün olduğunu düşünüyor musunuz? Bireysel ve kollektif çiftçi arasında fark yaratmak gerekir, bu şekilde birey, kollektif çiftlikte neyin daha iyi olduğunu görebilir.

Artık bireyler için sık sık daha fazla tarım arazisine sahibiz, gerçekte, kâğıt üzerinde değil, kolektif bir çiftçiden daha fazla toprağa sahibiz. Çünkü kolektif çiftçi burada, kontrol altında ve arazisinin ne kadarını elinde tuttuğunu biliyor ama bir kişiyi al: toprağın bir kısmı kiralanmış, bir kısmı el konulmuş, bir kısmı bir süreliğine alınıyor ve iş başlıyor. Bireysel çiftlik hane halkı anlamında bireyin daha kötü bir yaşama sahip olacağı, böylece bireysel bir çiftlik olarak kolektif çiftçiden daha az fırsata sahip olacağı bir durum yaratmak gerekir. Şimdiye kadar, her zaman tek bir yönergeyi uyguluyorduk- her şeyde kolektif çiftçi için bir sosyal aktivist olarak bir bireye kıyasla daha elverişli bir konum elde etmek için. Ve şimdi her nasılsa, bir şekilde şurada burada bu raylardan çıktı Bu nasıl açıklanabilir? Bu tutum, bu çizgi her alanda- vergiler alanında, ticaret alanında ve diğer tüm alanlarda- **yeniden tesis edilmelidir.**

Yasama ve idari tüm çalışmalarımızda ve faaliyetlerimizde, bir fikrin kırmızı bir iplik gibi işlemesi gerekir, tüm bunlarda **kollektif çiftçinin bireyden daha fazla hak ve ayrıcalığa sahip olması gerekir.** Bu, bireyleri yok etmekten, tutuklamaktan, cezalandırmaktan, rahatsız etmekten ve benzeri şeylerden **yana olduğum anlamına gelmez.** O da işe yaramaz. Bu, uygun-maliyetli bir yaklaşım değildir.

Bunu dosdoğru alıp, onları boğmak (*ağır baskı altında tutmak*) aptalcadır. Bireysel çiftçilik bize biraz ekmek veriyor. Kleiner yoldaş ne kadar ekmek aldık?

Kleiner. 130 milyon

Stalin. Buna bir son veremeyiz. Ancak birey, Ilyich tarafından verilen başlangıç bakış açımızın, kollektif çiftliğe ve kollektif çiftçiye bireye göre avantajlar sağladığımızı bilmelidir.

Bu avantaj korunmalı ama bireyleri boğmaya karşıyım, Ekonomik ve mali tedbirler şeklinde eğitilmeli, yeniden eğitilmeli ve (*kafaları*)

netleştirilmeli, anlayacaklar ki, kollektif bir çiftlikte olmanın bireylerde olmaktan daha karlı, pes etmenin daha karlı olduğunu anlayacaklar. Bireysel çiftçilik ve kollektif bir çiftliğe gitmek ya da tamamen iş için şehre gitmek, bireysel çiftçilik yapmaktan, spekülasyon yapmaktan, soymaktan, hırsızlık yapmaktan, at çalmaktan vb. daha karlı. **Yerleşik tarım alanı ekonomisini** ilgilendiren budur.

Bireylerin çiftçiliğine gelince, çoğunun çiftçilikten vazgeçtiğini, ancak bazılarının uğraşmaya devam ettiğini söylüyorsunuz.

Kosior. Üçte ikisi uğraşıyor.

Stalin. Aşıkâr ki, vergi baskısını güçlendirmek gerekiyor, ama ben bireyin bundan geriye hiçbir şey bırakmayacak bu **baskının güçlendirilmesine karşıyım**. Burada da bir ölçü olması gerekir.

Ülkemizdeki her şey, sosyal hizmet uzmanı olarak kollektif çiftçinin tüm iş ve iş kollarında bireysel çiftçiden daha fazla avantajı olduğu tek bir çizgi etrafında dönmeli. Eğer bunu yaparsak, kesinlikle kollektif çiftliklerde en iyi kişilere sahip olacağız. Ve Kollektif çiftliğe gidemeyenler devlet çiftliklerine gidecek, bazıları çalışmak için şehirlere gidecek, düzeltilmesi imkânsız, vasıfsız olanlar, haydut veya holigan olacaklar.

Bunlar, konuşmalarınızdan çıkan ve açıkçası, üzerinde herkesçe iyi bir şekilde bilinecek olan bir karar vermemiz gereken düşüncelerim. Bugün karar verecek durumda olmadığımızı düşünüyorum, çünkü çok özel sorular sorduğumuz için kendimizi tek bir genel kararla sınırlamak yeterli değildir. Bugün şöyle bir karar vermek mümkündür: görüş alışverişini dikkate alarak, bölge komitelerimizin sekreterlerimize ve bölgesel yürütme komiteleri başkanlarımıza talimat verin, böylelikle kendi bölgelerinde her biri kendi alanlarının özel koşullarına ilişkin görüşlerini ve belki de ekli notlarla gerekçelendirilmiş özel önerilerini sunsunlar.

Kalinin. Ve köy meclisi?

Stalin. Görüyorsunuz, köy meclisleri (*konseyleri*) ... Onları hiç suçlamadım. Kimseyi suçlayacak ve buna son verecek bir yasal komisyonumuz yok. Ancak unutulmamalıdır ki, Yoldaş Kalinin, bazı

yerlerde köy konseyleri bireylerin ajantasına dönüştü. Bundan kim suçlanacak? Burada **hepimiz suçluyuz** ve köy meclisleri suçlu. Ama buradaki en önemli şey bizden daha fazlası istenecek. Sonuçta, köy meclislerinin **saçma olduğu havası henüz aşılmadı**. Bizim bu ruh halimiz yanlış. Ve sadece köy konseyleri değil. Parti üyelerimiz arasında **Sovyet biçimlerinin genel olarak saçma olduğunu düşünen "Marksistler" var**, böyle insanlar var, emin olun ki var. Kural olarak, daha sağlam ve daha deneyimli kişiler köy meclislerine kendileri gönderilmiyor. İnsanları kolektif çiftliklere, MTS'ye, siyasi departmanlara gönderiyoruz, ama en iyi insanların köy meclislerine gönderildiğini hatırlamıyorum. Orada işsiz oturan insanlar var.

Ses. İyi işçiler göndermeye zaten başladılar.

Stalin. Bence mal varlığımızı ayırmamız gerekiyor ki dikkat etsinler, takip etsinler, köy meclisine yardım etsinler, en iyi insanları koysun, en kötüsünü vursunlar.

Bunun gerçekleşmesi gerektiğini düşünüyorum: görüş alışverişi, her bölgenin kendi özel tekliflerini göndermesini taahhüt etsin, biz de bu konuyu işleme koyacağız.

Molotov. Tartışmayı bitirmek için bir teklif var. İtiraz yok? Yok.

Stalin yoldaşın teklifini kabul etmek için bir teklif var. İtiraz yok? ...Yok

Toplantı kapandı.

1 * Belgeye bakın. 65 numara.

2 * Bakınız: Merkez Komitesi ve Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) Merkez Kontrol Komisyonu'nun Ocak (1933) genel kurulunda JV Stalin'in raporu "Birinci Beş Yıllık Planın Sonuçları" // Stalin IV Op. T. 13.P. 195.

3 * Aynen metinde.

4 * Bundan sonra, belgenin ana hatları.

5 * Aynen metinde. İsim belirlenmedi.

6 * Dokümana bakınız. 64 numara.

7 * Belgeye bakın. 93-97.

62 Eski Bolşevikler Toplumu 1922'de kuruldu. O zamanlar Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) Merkez Komitesi altında Lenin Enstitüsü olan Istpart'a bağlıydı. 1931'de kabul edilen tüzüğe göre, Cemiyet'in amacı eski Bolşeviklerin deneyimlerini gençleri eğitmek, tarihi ve parti materyalleri toplamak için kullanmaktı. Dernek, **en az 18 yıllık kesintisiz parti deneyimine sahip** Tüm Birlik Bolşevik Komünist Partisi üyelerinden oluşuyordu. 1934'ün başında Cemiyet 2 binin üzerinde kişiden oluşuyordu. 1931'den beri Dernek başkanı-Em. Yaroslavsky. Eski Bolşevik toplumu 2 Ağustos 1935 tarihli Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) Merkez Komitesi kararnamesine göre tasfiye edildi (SEI. T. 10. S. 413).

Stalin'in Buharin'in "Sovyet Ülkesinin Ekonomisi" makalesi hakkındaki mektubu. 14 Haziran 1934

Source: The tragedy of the Soviet village. Collectivization and dispossession. Documents and materials Volume 4. 1934- 1936. Moscow ROSSPEN p. 200-201

Archive: RGASPI. F. 558. Op. 11.D. 1118.L. 37-39. Copy.

No. 74

JV Stalin'in Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) Merkez Komitesi üyelerine ve adaylarına NI Buharin'in "Sovyet Ülkesinin Ekonomisi" başlıklı makalesi hakkında yazdığı mektup 66.

Merkez Komitesi Politbüro üyeleri ve adayları: Andreev, Voroshilov, Kaganovich, Kalinin, Kirov, Kosior St., Kuibyshev, Mikoyan, Molotov, Ordzhonikidze, Petrovsky, Postyshev, Rudzutak, Stalin, Chubar Tov. Zhdanov Tov. Bukharin ve Stetsky

12 Mayıs 1934 tarihli İzvestia, Buhar Yoldaş'ın "Sovyet Ülkesinin Ekonomisi" adlı makalesini yayınladı. Makale tonlarca eleştiriye neden oldu. Stetsky, 16 Mayıs'ta Politbüro üyelerine dağıttı. Buharin Yoldaş'a yaptığım öneriyle ilgili olarak, Buharin Haziran sonunda "Stetsky Yoldaş Yoldaş'a Cevap" başlıklı mektubunu bana da yolladı ve bunu Stetsky'nin "Yoldaş Buharin'in Yeni Kritik Egzersizleri Üzerine" yanıtı takip etti.

Bu son belgelerin Politbüro üyelerine gönderilmeyi hak ettiğini düşünüyorum.

Onları Politbüro üyelerine gönderirken, Bukharin ve Stetsky Yoldaşlar arasındaki anlaşmazlıkta Yoldaş Stetsky'nin haklı, Buharin'in haksız olduğunu, bunu belirtmenin gerekli olduğunu düşünüyorum.

1. Sanayileşme, Buharin yoldaş 68'in yaptığı gibi, genel olarak "fonların" yaratılmasına indirgenemez, çünkü böyle bir indirgeme, tüm ulusal ekonomiye öncülük eden ve yeniden düzenleyen **ağır sanayi "fonları" ile Ulusal ekonominin** ne öncülük eden ne de yeniden örgütleyen diğer dallarının "fonları" arasındaki farkı belirsizleştirir. Politikamız için **asıl mesele bu farktır.**

2. Ağır sanayimizin görünüşte hafif sanayi ve tarımı bir ölçüde veya kısmen **yok ederek geliştiğine** dair uzak bir ipucu bile vermek imkânsızdır. Gerçeklerle uyuşmadığı, iftira attığı ve partinin politikasını geçersiz kıldığı için bu imkânsızdır. Ve Yoldaş Buharin' in makalesinde işte böyle, kesinlikle uzak bir ima olduğu doğrudur.

Bu bağlamda, "eski sağ-kanatçıların bazen partinin tavırlarındaki farklılığı ve partinin görünüşe göre (*sağdan*) önce bir darbe ile hedefe gittiği ve sağcıların kavşakta (*sonradan*) aynı hedefe gittiği, ancak daha az acı verici bir şekilde, sanki doğru fırsat verilmiş olsalardı, hedefe daha az fedakarlıkla ulaşacaklardı." **Böyle bir "teorinin" Marksizm'le hiçbir ilgisi olmadığını kanıtlamaya gerek yok.** Aslında sağcılar "aynı hedefe" değil, sınıf düşmanı tarafından tezgahlanan bir tuzağa gittiler ve eğer işçiler sağcılara itaat etselerdi, tuzağa düşerlerdi ... 1* Bana öyle geliyor ki, Buharin yoldaşın **henüz kendisini kurtaramadığı bu karşı-devrimci "teorinin "** kalıntıları, "Sovyet Ülkesinin Ekonomisi" adlı makalesinde rol oynadı.

3. Kollektifleştirme politikasını Buharin Yoldaş'ın yaptığı gibi **"tarım devrimi" kavramına indirgemek imkânsızdır.** Böyle bir "operasyon", kollektifleştirme politikasını köylülüğe yönelik diğer herhangi bir "tarım" politikasından olumlu bir şekilde **ayıran ana şeyi gizlediği için imkânsızdır.** Partimiz için bütün **asıl mesele** bu farklılıktadır. Bu, elbette ki, "kelimeler" hakkında bir argüman değildir. Bu, **ifadelerde açıklık ve kesinlik** meselesidir. Bolşeviklerin gücü, **açıklık ve kesinlik** taleplerini ihmal etmemeleridir.

4. "Klasik" ve klasik olmayan NEP (71) hakkında konuşamazsınız. Konuyu karıştırdığı ve insanların kafasını karıştırabileceği için bunu yapamazsınız. Zorunluluktan kaynaklanıyorsa, açıklık yaratıyorsa ve açık avantajlar sağlıyorsa "yeni" kelimelere ihtiyaç vardır. Zorunluluktan kaynaklanıyorsa, açıklık yaratıyorsa ve açık avantajlar sağlıyorsa yeni kelimelere ihtiyaç vardır. Zorunluluktan kaynaklanmıyorsa ve yapaylık veriyorsa zararlıdır. Bolşeviklerin "yeni sözcüklerle" oynamasına gerek yok.

I. Stalin.

1 * Belgenin ana hatları.

66 NI Bukharin'in 12 Mayıs 1934'te "İzvestia" gazetesinde yayınlanan "Sovyet Ülkesinin Ekonomisi" başlıklı makalesi, ülkenin ekonomik kalkınmasının sonuçlarını özetliyor, o dönemdeki ekonominin karakteristik özelliklerini tanımlıyor. Buharin, ekonominin en karakteristik özelliğinin ekonomik çeşitliliğin ortadan kaldırılması olduğuna inanıyordu. Yazara göre sosyalist yapı, "sadece öncü bir ilke değil", "yüksekliğe hükmeden", "dinamik olarak belirleyici bir değerdir" vb. O, "tüm ulusal ekonominin ezici devi. Bireysel köylü ve önemsiz sayıda zanaatkâr hariç her şeydir." Buharin, yeni sabit varlıklar sorununu ve ağır sanayinin yaratılmasını sosyalist bir ekonomi inşa etmenin en önemli zorluklarından biri olarak görüyordu.

Ulusal ekonominin gelişmesindeki dengesizliklere (ağır sanayiye geçiş) dikkat çeken Buharin, tarımda sosyalizmi inşa etmenin zorlukları hakkında, tarımın yeniden örgütlenmesinin çok önemli "maliyetleri" hakkında yazdı. Aynı zamanda, "ekonomik bütünün her iki "yarısını" da ayrı ve izole güçler olarak görmenin son derece yanlış olacağını, ağır sanayinin yükselişinin tüm sosyalist ekonominin gelişme hızında bir ivmeye yol açtığını vurguladı. Bir bütün olarak, Buharin'e göre, ikinci beş yıllık planda üretim ve tüketim arasındaki oran, tüketime doğru değişiyor, bu da "her iki endüstri arasında gerçek bir bağlantı kurulması" anlamına geliyor, "üretim çıkarları ve kapitalist toplumda ayrılan tüketim çıkarları, sosyalizm altında birleşir.

Böylece, sosyalist toplumun gelişimindeki içsel eğilimler, "alışılmadık derecede verimli bir topluma", "sosyal emeğin üretkenliğinde muazzam bir artışa" yol açar.

67 Stetsky, 13 Mayıs 1934 tarihli ve IV Stalin, LM Kaganovich, AA Zhdanov'a hitaben yazdığı bir mektupta, NI Bukharin'i "Sovyet Ülkesinin Ekonomisi" makalesinin "teorik olarak yanlış formülasyonlarla dolu olmakla, bazı büyük konularda sağcı oportünist kafa karışıklığı yaratmanın tekrarını temsil etmekle" suçladı.

Stetsky, Lenin'in **devrim öncesi Rusya** ekonomisini çok yapılandırılmış bir ekonomi olarak tanımlamasının NI Buharin'in makalesinde bahsetmesinin kafa karışıklığına yol açan saçma bir formülasyon olduğuna inanıyordu. Dahası Stetsky, sanayileşme sorununun yerini

"yeni sabit varlıklar sorunu" aldığını kaydetti; bu sorun, Buharin'in sanayi, ulaşım ve tarım fonlarını da içeriyor ve bu, mektubun yazarına göre, açık sanayileşme politikasını bulaştırıyor "ve istediğiniz içeriğe yatırım yapmanızı sağlıyor."

Stetsky'ye göre, "Buharin Yoldaş'ın birikim kaynaklarına ilişkin açıklaması kötü bir ruh veriyor." Özellikle Buharin'in (tüketim yüzdesindeki düşüş nedeniyle) "biriken kısmın yüzdesinin son derece yüksek olduğu" göstergesi, ki bu aynı zamanda "üretim araçlarının ithalatı için tüketim mallarının ihracatı" anlamına da geldiğine işaret ediyordu.

Stetsky, Buharin'in kolektifleştirme politikasını ve bir sınıf olarak kulakların tasfiye politikasıyla, kesinlikle yanlış bir şekilde, son derece genel bir terim olan "tarım devrimi" terimiyle, değiştirdiğine inanıyordu ve Stetsky'nin yazdığı gibi, bu "kırsal kesimin sosyalist yeniden yapılandırılması için parti tarafından yapılan işi doğrudan ifade etmiyordu".

"Ve son olarak Stetsky, Buharin'in makalesinin NEP döneminden bahseden bölümünü eleştirdi. Burada mektubun yazarı Buharin'in şu ifadesini özellikle beğenmedi: "NEP'e dönüş bir geri çekilmeydi." Stetsky, bu ve makalenin diğer hükümlerinde, "Yoldaş Buharin'in NEP hakkındaki **eski görüşlerindeki iddiasının**" ortaya çıktığını yazdı.

CPSU(b) Merkez Komitesi kültür ve Leninizm propagandası bölümü başkanı eleştirisini özetleyerek sonuç olarak şunları yazdı: "**Görünüşe göre, Buharin yoldaş yine teorisyen olarak hareket etmeye karar verdi.** O orijinaldir ve **"yeni kelimeler"** söylemeye çalışır. Bununla birlikte, bu kelimeler Buharin tarzında **eski tarzda ses çıkarmaktadır.** Buharin yoldaş bu **açıkça başarısız ve kafa karıştırıcı makaleden ciddi sonuçlar çıkarmalıdır**" (RGASPI. F. 329. Op. 2. D. 2. L. 115- 117).

68 Görünüşe göre JV Stalin, NI Bukharin'in makalesinin şu hükmünü aklında tutuyordu: "Sosyalist bir ekonomi inşa etmenin en önemli ve temel zorluklarından biri, elbette, yeni sabit varlıklar (yeni üretim araçları) sorunuydu ya da hala kapitalist dilde, **sabit sermaye**

sorunu. "Teknik yeniden yapılanma", "sosyalist birikim", "yeni sabit sermaye", "tüm ekonominin yeniden teçhizatı", vb., **bunların hepsi özünde tek bir sorun, tek bir görevi** belirtmek için kullanılan farklı üretici güçlerin yeni, sosyalist bir temelde hareketi. "

69 NI Bukharin'in makalesi, görünüşe göre JV Stalin tarafından eleştirilen ağır sanayinin gelişimi hakkında şu yorumu içeriyor:

"... ulusal ekonominin birikmiş kısmının yüzdesi son derece yüksek çıktı (ve çünkü"), Üretici güçlerin yeniden dağıtılması, kısmen diğer sektörlerden (tarım dahil) kaynaklanıyordu, üretim ve tüketim arasındaki oran, öncekinin belirleyici bir üstünlüğüne doğru gelişti ... "

70 NI Bukharin kollektifleştirme hakkında şunları yazdı: "Proletarya diktatörlüğünün kulakların üretim araçlarını mülksüzleştirilmesiyle gerçekleştirilen **devasa bir tarım devrimiydi**, ekonomik biçimlerde bir devrimdi, sektördeki sınıf güçlerinin radikal bir şekilde yeniden toplanması, **yani, tarımın teknik temelindeki devrim.**"

71 Buharin, piyasa sorunlarının değerlendirilmesiyle bağlantılı olarak "klasik" NEP döneminden bahseder: "" Klasik "NEP döneminin piyasası, en derin temeli olarak küçük bir bireysel köylü ekonomisine, parçalanmış emeğe, bir köylü evine sahipti."

Stalin'in VM Molotov raporu üzerine yaptığı konuşma. 26 Kasım 1934 –

A source: The tragedy of the Soviet village. Collectivization and dispossession. Documents and materials Volume 4. 1934- 1936. Moscow ROSSPEN p. 320-326

Archive: RGASPI. F. 558. Op. 11.D. 1118. L. 42-61. Uncorrected transcript. No. 117

Stalin. Yoldaşlar, Merkez Komitemizde alkışlanmak alışılmış bir şey değil. Bu bir toplantı veya konferans değil.

Konuşmacıların görünüşe göre tam olarak anlamadıkları, bu reformun başlatılmasının anlamını ve önemini tam olarak anlamadıkları için, birkaç soruyu anladığım şekilde açıklığa kavuşturmak için söz aldım.

Kart sistemini iptal etme politikasının anlamı nedir? Her şeyden önce parasal ekonomiyi güçlendirmek istiyoruz. Yoldaşların burada bir şeylerin gizlendiğini düşünmemesi için en kaba formülasyonları vereceğim. Artık bölge için bir ihtiyaç olmadığı ve insanlara değil, ama soyut bir kişi, tüketici (1*) olarak kabul edilmediği Sovyet koşullarında para sistemini güçlendirir ve ticareti genişletir, ciro sistemini veya ürünlerin mekanik dağıtımına ilişkin mevcut politikaları değiştirir. O kadar çok mal dağıttım, o kadar çok ekmek, hepsini al, almayacaksın, yine de kayıp olacak. **Bu ilkenin değiştirilmesi gerekiyor.** Ticaret cirosu bazında durduk. Halihazırda meta dolaşımının temelinde durduk, ancak tüketiciye doğru hareket etme temelinde, yaşayan insanların muhasebesi temelinde her iki ayağımızın da sağlam durması gerekir. Tüketicimiz artık bir kişi olarak görülmez Size yiyecek verdiler- iyi ya da kötü bildiğiniz gibi yaşayın. Bu ilke bence aptalca, yeterince ekmeğimiz olmadığı zamanda geçerliydi, şimdi yasaklanmalı.

Para ekonomisi aracılığıyla tüm alanımızda, tüm ekonomik faaliyetlerimizde tüm hızıyla **ticareti geliştirmemiz gerekiyor.** Ticaret cirosu sadece ticaret değil, değişim değil. Parasal ekonomiyi güçlendirmemiz gerekiyor.

Para ekonomisi, biz sosyalistlerin aşığı doğru kullanması gereken birkaç burjuva ekonomik aygıttan biridir. Bu aparatın hala kullanılmaktan çok uzak. Bu çok esnektir, ona ihtiyacımız var, **onu kapitalizmin değirmenine değil fabrikamıza su dökmesi için kendi yolumuza çevireceğiz**. Ticareti genişletmek, Sovyet ticaretini genişletmek, parasal ekonomiyi güçlendirmek- **üstlendiğimiz reformun ana anlamı** budur.

Tabiri caizse, oldukça iyi organize edilmiş bir sanayimiz var, gıda, mal üretebiliyoruz, ayrıca oldukça iyi organize edilmiş bir tarıma sahibiz, tarımsal ürünlere sahip olabiliriz. Ancak bunların hepsi **yeterli değil**. Bu ürünlerin bir toparlanması, kasaba ve ülke arasında bir alışveriş yapılması gerekiyor. Ve bizim koşullarımızda emtia dolaşımı olmadan, alım satım yapılmadan şehir ve kırsal alan arasında alışverişin kurulması düşünülemez.

Partide, bir kariyer yerinden doğrudan ürün değişimine gitmenin mümkün olduğunu düşünen solcu radikal burjuva unsurlar var. Bu saçmalıktır. Tek tek yoldaşlar bunu kaç kez denediler ve her seferinde kafalarını vurdular. Şimdi, sanayi ve tarım arasındaki bağ, kasaba ve kırsal alan arasındaki mal ve ürünler alışverişı ancak meta dolaşımı yoluyla gerçekleşebilir. **Biz bu aşamadayız** ve bu aşamayı henüz kullanmadık. Ancak bu aşamayı dibe vurduktan sonra ürün değişimi sorunu gündeme gelebilir. Sanayinin ürettiği ve tarımın ürettiği şey boşa gitmesi, tüketiciye ulaşsın diye sağladığı para ekonomisiyle meta dolaşımı fırsatlarının üçte birini bile kullanmadık. Ticaret cirosu, **endüstriyel ürünler ile tarım ürünleri arasında gerekli bir bağlantıdır**. Bu, ekonomimizi gerçekten ileriye taşımak istiyorsak geliştirmemiz gereken, ayakta durduğumuz aşamadır- yani tüm ulusal ekonomi de bu aşamayı nasıl dibe vururuz, bundan sonra ürün değişimi sorunu gündeme gelebilir.

Tayına bağlama sisteminin kaldırılması, tahıl ürünleri ve tahıllar alanında, açıkçası, aynısını patatesler için, şeker için de aynı şeyi fabrikada yapacağız anlamına geliyor. Bu, kasaba ve kırsal arasındaki emtia bağına, mekanik, büro işleri ve tayın sisteminin dağıtımı ile ilgili olarak, *(bunlara)* bir son verildiği anlamına gelir. Bölgelerin zevkleri, ihtiyaçları, istekleri, bireysel tüketiciler, ticaret organizasyonlarımız

tarafından hem belirli miktarda mal elde etme açısından hem de özellikle bu malların kalitesi açısından dikkate alınmalıdır. Bu yapıncaya kadar, bu cironun üçüncü kısmı kullanılmayana kadar, para ekonomisinin yıkımından, emtia cirosunun ürün değişimiyle değiştirilmesinden söz etmek, saçma sapan, kesinlikle anti-Leninist, anti-Marksist konuşmak demektir. Marksizm’le hiçbir ilgisi yoktur.

Öyleyse, tam da malların cirosunu çevirmek, Sovyet koşullarımızda para ekonomisini güçlendirmek için, kapitalistsiz ve spekülatorsüz ticaretle, bunun için, her şeyden önce, tayın sisteminin kaldırılması getirildi. Kart sistemi, emtia dolaşımının temellerini baltalıyor, ticareti basit dağıtımla değiştiriyor, piyasadaki fiyatları hesaba katmıyor, hiç hesaba katmıyor. Meta dolaşımının tüm olanaklarını altüst ediyor ve böylelikle kasaba ile kır, sanayi ile tarım, kent ve kırsal ürünleri arasında normal, canlı, organik bir bağ kurmamızı engelliyor. İşte **ilk anlamı**.

İktidara gelmiş, halihazırda sosyalist bir endüstriyi örgütlemiş, bu tür üretim yeteneklerine sahip sosyalist bir ekonomi kurmuş sosyalistlerin burjuvazinin eski enstrümanını- ticaretini kavıyor olmaları garip görünebilir. Ama bunda tuhaf bir şey yok. Biz sadece Burjuvazinin, burjuva ekonomisinin bir veya iki aracını kullanmadık. Ve parasal ekonomideki en inatçı olan bu araç, herhangi bir kart sistemimiz yoksa, kudret ve temel ile kullanıyoruz. Şimdi **sorunun özü budur**.

Bu nedenle, tekrar ediyorum, şehir ve kırsal arasında bir bağlantı sağlayan ticaret cirosunu daha da ileri götürmek, ticaret bağları ve bizim koşullarımızda parasal ekonomiyi güçlendirmek için- çünkü ticaret cirosu parasız düşünülemez,- her şeyden önce biz bu temel ürünlere göre ekmek için tayınlama sistemini yok ediyoruz, çünkü ekmek diğer her şeyi beraberinde çeker. **Başlamanız gereken bağlantı**, işte budur.

Bu ilk ve temel anlamıdır.

Getirdiğimiz reformun ikinci anlamı, tüm mallar ve tüm ürünler için fiyatları düşürme politikasını gerçek bir temelde, gerçek canlı bir temelde koymaktır. Şimdi nasıl yapıyoruz? Her ticaret organizasyonu her yerde pelerin yapmaya çalışır. Eğer zor bir mesele ise fiyatları

yükseltmek için her sorunu çözmek istiyorlar. Fiyat politikasındaki bu kaos, daha doğrusu tüm bu seks (çılgınlık) partisi sona erdirilmelidir. **Reformun anlamı, tüm mallar ve tüm ürünler için fiyatları düşürme politikasını gerçek bir temele oturtmaya başlamamızdır.** Bu reformun kendisi ekmeğin fiyatını düşürür. Burada Yoldaş Razumov tayınların fiyatları hakkında konuştu da konuştu. Tayın fiyatı bu mu Yoldaş Razumov? Moskova'da Bir buçuk yıl önceki siyah ekmek tayın-rasyon 12 kopek.

Molotov. Hatta 8 kopek. 3 yıl önce.

Stalin: Ve piyasadaki fiyat iki yüz kat daha yüksekti. **Piyasa fiyatları hiçbir şekilde tayın fiyatlarını hesaba katmaz, çünkü aslında bu bir fiyat değil, devletten işçi sınıfına bir armağandır.** Bu, işçi sınıfı için bir sosyal sınıf payıdır. Tayın fiyatı bir eklentidir, ancak tam anlamıyla **ekonomik anlamda ekmeğin fiyatı değildir,** dolayısıyla piyasa bunu dikkate almaz. Siyah ekmeğin her kilo rasyon fiyatını, daha sonra 50 kopeye,- önce 25 kopeye sonra 50 kopek- kadar çıkardık. Ticari amaçla satışlar da 2 rubleye sattılar. Ve piyasa, rasyon fiyatı ile birlikte (tahıl ihraç eden tüm bu köylüler) neyi hesaba kattı? (Rasyonu mu) Tabii ki değil. Piyasaya, ticari bir fiyata, biraz daha yüksek, biraz daha düşük bir fiyata odaklandılar, ancak ticari bir fiyat etrafında dolaştılar. Eğer, Yoldaş Razumov, ekmeğin fiyatının ne olduğunu öğrenmek, pazardan ve ticari mağazalardan bilgi almak istiyorsanız işte size fiyat.

Rasyon fiyatına gelince, **bu bir fiyat değil** ve kimse bunu fiyat olarak hesaba katmaz, hiç kimse. Ve ekmeğin ticari fiyatı 2 ruble ve 1,5 ruble ise ve şimdi biz, bu fiyat, onu 90 kopek, 1 ruble 'ye 10 kopek vb., düşürüyoruz ve sadece kendi tahılının olmadığı Uzakdoğu'da nakliye koşullarıyla ediliyor, sadece 1 ruble var 30 kopek- 1 ruble 40 kopek. Bu, ekmek fiyatlarını düşürmek için gerçek, bir gerçek politika başlattığımız anlamına geliyor, **ekmek fiyatlarını düşürmek için bu reformu başlatıyoruz,** çünkü pazarda ekmek fiyatları artıyor ve piyasa, gerçek fiyat olmayan **rasyon fiyatını hesaba katmaz,** çünkü o köylü pahasına **işçi sınıfına vermeyi içeren sınıf politikamızı temsil** ediyor. Ucuz ekmek alındı, ucuza satıldı, satmadı, dağıttı. Yani anlamalısın. Bu aslında bir bedel değildi, ama köylü pahasına işçi

sınıfına verme sınıf politikamızdı. Ucuz ekmek aldılar, ucuza sattılar, satmadılar, verdiler. Yani anlamalısınız, bu aslında bir fiyat değildi ama **bizim sınıf politikamız**, köylü pahasına **işçi sınıfına verme** şeklindeydi. Ucuz ekmek aldılar, ucuza sattılar, satmadılar, verdiler. Yani anlamalısınız.

Bu, **reformun ikinci anlamının**, gerçek, gerçek bir tahıl fiyatları politikası başlattığımız anlamına geldiğidir. Gelecekte ekmek ve diğer tüm malların fiyatlarını düşürmeye devam edeceğiz. Ocak ayında ülkemizde tayınsız ekmek ticareti başlayacak- pazardaki ekmeğin fiyatı yarı yarıya düşecek. Köylünün şimdi nasıl ekmek sattığını ve sonra onu nasıl satacağını hatırlayın- karşılaştırın. Piyasadaki ekmek fiyatlarında kesinlikle bir düşüş olacak, adam her şeyden önce onu düşürecek. Sonuç olarak, tahıldan başlayarak fiyatları düşürmek için gerçekçi ve gerçek bir politika düzenliyoruz ve tüm bu çizgi boyunca bu politika bizimle birlikte gitmelidir. Artık fiyat çizgisinde zıplama çılgınlığına sahip olmamalıyız. Reform ekmekten başlayarak fiyat politikası için ve diğer tüm ürünler için bir temel oluşturuyor. **Bu politikanın anlamı budur.**

Bu hem hayvancılık açısından hem de et sorununun çözümü açısından bizim için çok önemlidir. Köylüler, hayvancılıkla uğraşmaya ancak tahıl fiyatları düştüğünde, tahıl satmaktan ziyade tahılları hayvancılıkla taşımanın ve etlerini satmanın daha iyi olduğunu anladıklarında başlayacaklardır. Sadece fiyatlardaki bir düşüşten sonra, sadece ekmek fiyatlarında bir düşüşün ardından, sadece bundan sonra ekmek üretimi tam anlamıyla gelişir ve ekmek satışından et satışına geçiş başlar, yani çiftlik hayvanlarını beslemek, hayvancılık için gerçek besleme için ekmek tüketimi başlayacaktır. Bu açıdan bakıldığında, ekmek fiyatlarını düşürme politikası, aynı zamanda hububatın hayvancılığın gelişmesi için de kullanılacağı gerçeği göz önünde bulundurulduğunda, hayvancılığın gelişmesi için gerçek bir temel attığımızın iyi sonucunu da geri getiriyor. **İşte fiyat indirimi politikasının ikinci sonucu.** 2 * (duyulmuyor).

Üçüncü anlamı nedir? Üçüncü anlamı, ekmek spekülasyonu olasılıklarının temeline vurulmuş olmasıdır. Yaşam da ekmek için iki ya da üç fiyat varken spekülasyon zorunlu olur, bu kesinlikle

kaçınılmazdır. Fiyatlandırma politikası çok ilginç bir şey, bunu çok yapmıyoruz MTS'ye kilo başına 10 kopek, bir köylüye de 70 kopek karşılığında gazyağı sattığımızda, elbette tüm MTS'nin tahmin ettiği gibi, bizden 10 kopek karşılığında gazyağı satın aldı, 70 kopek karşılığında sattı. Gazyağı için bir fiyat belirledikten sonra, gazyağı spekülasyonu baltalandı. Burada da durum aynı. 1 ruble ekmek için ticari bir fiyat var ve işçi kilo başına 50 kopek ödüyor, o zaman elbette tahılın bir kısmını satıyor. Bir rubleye satsa bile, o zaman 50 kopek kazanır. Ve işçiler bunu yapıyor. **Onları suçlamıyorum çünkü sistemin kendisi böyle**, iki veya üç fiyatlı sistem böyledir, en dürüst kişinin ekmek satması gerektiği ve en dürüst kişinin çıktığı ortaya çıkıyor. Tayınlama sistemi böyle çürümüş durumda. En iyi işçiler olan Leningrad'ı ele alalım, bunu deneyimlerinizden biliyorsunuz, ticari tahıl orada öncekinden on kat daha az satılıyor. Nüfusu iki kat fazla olmasına rağmen ekmek Kharkov'dan daha aza satılıyor. Sorun ne? **İşçiler devletle rekabet ediyor**: karneli ekmek devletten çok daha ucuza satılıyor ve artık ticari ekmeğe böyle bir ihtiyaç yok. Ve bu her yerde hem Moskova'da hem de büyük şehirlerde her yerde. Küçük spekülasyon bu sistemle canlandırılır, küçük spekülasyon genel olarak küçük ve hırsızlık için zengin toprak oluşturur, tüm spekülasyonların temelini oluşturur hem büyük hem de küçük için: burada ekmeği daha ucuza aldığım için orada daha yüksek fiyata satıyorum ve ondan kar elde ediyorum. Kartların iptali, böyle bir bölgede ekmeğe tek bir fiyat belirlenmesi anlamına gelir. Aynı tür ekmek için iki veya üç fiyat bu bölgede olmayacaktır. 6-7 miyiz?

Ses. Sekiz (92)

Stalin. Her bölgenin içinde, şu ya da bu türden ekmeğin fiyatı aynıdır, aynı fiyattır. İşte burada spekülasyon zordur. **Bu reformun üçüncü anlamı- spekülasyon yapmayı zorlaştırmak.** Ve sonra, işçilerden dürüst insanları spekülasyona itmeyin, çünkü çok fazla fiyat vardır- bu, en dürüst insanları geri dönüp **para kazanmak için spekülasyona itmek anlamına gelir.** Ekonomik düzenin üç ana anlamı işte budur, çünkü görünüşe göre yoldaşlar, tayın lama sistemini neden yıktığımızı herkes açıkça anlamıyor.

Bu, ticaret organizasyonlarımızın sağlığını nasıl etkileyecek? Ticaret örgütlerimizin temizlik yapması gerekeceği açık. Şimdiye kadar olduğu derecede kirli iş yapamazsınız: size yiyecek getirdiler- almak istersiniz, istemezsiniz, ama almazsanız kaybedersiniz.

Kosior. Çehov'un yoluyla- verdiklerini geçirmek.

Stalin. Verdiklerini patlat, yoksa vermeyecekler.

Bunun yeni bir yol olması gerekecek ve ekmeğin kalitesinin sorgulanması gerekecek, böylelikle taze olsun, sabah getirilebilsin ve eğer soyut bir tüketiciyle işlemlerinden vazgeçmezlerse, eğer gerçek fiyattan para karşılığında ekmek alacak yaşayan bir insanı hesaba katmazlarsa birçok protesto falan olacaktır ve biz tüm ticaret örgütlerini n üstünü çizmek zorunda kalacağız.

Kosior. Kendi paran için.

Stalin. Böylece para kullanılacak, uzun zamandır sahip olmadığımız para modası gidecek ve parasal ekonomi güçlenecek. Ruble döviz kuru şüphesiz ki daha istikrarlı hale gelecek ve rubleyi güçlendirmek, tüm planlama ve maliyet muhasebemizi güçlendirmek anlamına gelir. Biraz istikrarlı bir ruble döviz kuru olmadan hiçbir maliyet muhasebesi düşünülemez, dünyada mutlak hiçbir şey yoktur, mutlak istikrardan bahsetmiyorum, ancak ekonomik muhasebeye sahip olmamızı istiyorsanız, az çok minimum istikrarlı bir ruble döviz kuru olmalıdır, ya da özetle, **planlamamız büro işleri değil, gerçek olsun.** Bu büyük bir artı verecek ve bu reformdan aldığımız **dördüncü şey** işte bu. **Bu çok büyük bir artı.**

Ses, Doğru

Stalin. Tüm ekonomimiz için, tüm planlamamız için, sanayi ve tarımın organizasyonu için, her şey için büyük bir ekonomik artı.

Ve **beşinci artı-** organizasyonlarımızın temizleneceği, daha dikkatli çalışmaya başlayacakları ve sonunda tüketiciye saygı duymaya başlayacakları, onu bir hayvan değil, **bir insan olarak tanımaya başlayacakları gerçeği-** bu da büyük bir artı. Ticaret örgütleri, tüketicimizdeki bir kişiye, o işçi ve köylüye, hakkında çok konuştukları

kişiyeye saygı duymayı öğrenene kadar, ürün değışimi(alışverişı) için herhangi bir dayanağıımız olmayacak.

Eyalet Bankası'ndan bazı çalışanlar, böyle bir reformdan nasıl para kazanacağıımızdan bahsediyor. Bence bu doğru değil, bu saçmalık. Bu doğru değil, sanki iki, hatta üç milyar gibi. Şimdi Yoldaş Maryasin reddediyor- "Ben söylemiyorum, söyleniyor"- ama o söyledi. Halk Maliye Komiserliği, insanların, işçilerin rasyon aldıklarıyla aynı miktarda ekmek alacaklarını düşünmelerinin yanlış olduğunu hesaphıyor. Karneli ekmek, işçilerin ve çalışanların akrabalarını işe alarak yaptıklarını yaptı, onlara kartlar verdi ve ekmeğın yarısını sattı. Şimdi iki fiyat olmayacak. Akraba toplamalarına gerek yok. Şimdi parayla satın almak zorundasın. Daha ekonomik harcayacaklar ve daha az satın alacaklar.

Moskova, Leningrad, Kharkov, Kiev, vb., Sanayi işçi merkezlerini ele alırsak- Bakü, diyelim ki gerçekten az ya da çok vasıflı işçilerin olduğu, yaşamak isteyen zevk sahibi insanlar, nasıl yaşayacağını bilen, gerektiğı gibi kazananlar-, daha az tahıl alacaklar çünkü artık parayı saymaları gerekiyor, boşuna satın aldıkları şeyi değil, daha az satın alacaklar. Bu nedenle, bu konuda kaybediyoruz. Tayın açısından ekmek fiyatlarını yükseltiyorsunuz. Öncelikle, minimum 3 / 4'te tam olarak telafi edilmese de bunu telafi edeceğiz, ikincisi, daha az ekmek alıyorlar, o zaman burada eksi var. Bankacılarımız da çalışmamızın aynı miktarda alacağıına inanıyor. Bu doğru değil. Daha az satın alacak.

Kim daha fazla satın alacak? İllerde yaşayan, özel listeye göre yaşamayan, birinci listeye göre olmayan, 800 gr almayan ancak daha az olan işçi ve çalışanlar. Ticari ekmek satın aldılar ve kazandılar. Bir buçuk ruble ödediler, şimdi bir ruble, 90 kopek ödeyecekler. Daha fazla satın alacaklar, ama ticari ekmekten daha ucuza. Yine burada bir eksi alıyoruz. Bu insanlar ticari ekmekle yaşıyorlardı. Şimdi, belki iki kat daha fazla tahıl alacaklar, ancak düşük bir fiyata, bir ruble veya 90 kopekle. **Yine bir eksi.**

Endüstriyel mahsul üreticilerine (1*) tazminat ödememiz gerektiğı gerçeğinden bahsetmiyorum bile. Burada ne kazanıyoruz ne kadar

kaybediyoruz? Genel olarak, hiçbir şey önceden hesaplanamaz, bu yüzden tahmin etmek, bence su üzerine bir dirgen ile yazmaktır.

Ses. Doğru

Stalin. Biz bunu Molotov ile de tartıştık. Kazandığımız gerçeğiyle ilgili her türlü malzeme ile çevriliydi Molotov, ama malzemeleri incelediğimizde bunların saçma olduğu ortaya çıkıyor.

Molotov. Böyle bir hedefimiz yok ve olamaz.

Stalin. Pazarda ne gibi değişiklikler olacak, alıcılara ne olacak, nasıl alacaklar, ne kadar alacaklar? Bir şey açık ki, ticari pazarda değişim sağlayan (*alan, işleyen ve tekrar satan. EA*) taşra tüketicisi daha fazla satın alacak.

Postyshev. Ayrıca para biriktirecek.

Stalin. Hayır, devletin reformdan sağladığı faydalardan bahsediyorum. Faydaları olabilir, ancak büyük olasılıkla hiçbir faydası olmayacaktır. Burada **tahmin edemezsiniz.**

Ve şimdi (*ekmek, yemek*) pişirme açısından geride kalan alanlar hakkında. İşte Yoldaş Kabakov, sonra Yoldaş Nosov- Ivanovo- Voznesensk Bölgesinde kaydolmadı. Bazı yerlerde geride kaldık. Bu çok kötü yoldaşlar. Bu işi telafi etmeliyiz. Yoldaş Kabakov kendisine bir, diğerine, üçte birinin verilmediğine dair bir rapor (3*) okudu. Biz hiçbir şey vermiyoruz, yoldaş Kabakov, ama alınırsa, onu alabilmek gerekir. Ve dahası, yeteneklerinizle Urallar'dasınız, sonuçta, orta tip bir fırın, fırın yapmak saçma, bu saçma, ancak fırın da Tanrı tanımıyor. Uralmashzavod inşa edildi, görüyorsunuz, ancak bunlar pişirme organize edemiyorlar. Bunun, Urallardaki işçi için çok az önemi olduğu anlamına geliyor.

Voroshilov. Doğru

Stalin. Genel olarak şunu söylemeliyim ki, Kabakov Yoldaş'a iyi bir örgütleyici olarak **saygı duyan** Merkez Komite'nin birkaç üyesinden biriyim, ama şunu söylemeliyim ki Urallarda ne alırsanız alın, hiçbir şeyin işçinin yaşamıyla ilgili olmadığını söylüyor, iyide, orada insanların nasıl yaşadığını merakı doğuyor? Ne kadar pislik! Ne

korkunç bir yaşam, orta çağ. Yoldaş Kabakov, böyle yaşayamazsınız. Eğer isterseniz, Ural endüstrisinin sunduğu fırsatlar göz önüne alındığında, daha az fırsata sahip olan Moskova'dakinden çok daha fazla fırına sahip olurdunuz.

(Alkışlar)

1 * Aynen metinde.

2 * Belgeyi okunabilir hale getirin.

3 * Genel kurulda ID Kabakov'un konuşması bkz.: RGASPI. F. 17. Op. 2.D. 536.L. 12-13.

92 Halk Komiserleri Konseyi'nin 7 Aralık 1934 tarihli "Pişmiş ekmek, un ve tahıllar için karne sisteminin kaldırılması ve endüstriyel mahsullerin ekmekle tedarik edilmesi sistemi hakkında" (bkz. Not No. 100) kararı 8 ekmek fiyat bölgeleri: 1) Orta Asya cumhuriyetleri, Kazakistan ve Kırgızistan'ın bazı bölgeleri; 2) Ukrayna'nın çoğu, Kuzey Kafkasya, Volga bölgesi, Batı Sibirya, 7'nci kuşak, Kazakistan ve Kırgızistan'a atıfta bulunan Narym okr'un 2 bölgesi hariç; 3) orta ve batı bölgeler, Kırım, Dnepropetrovsk ve Odessa bölgeleri, Chelyabinsk bölgesi, ZSFSR, BSSR, Obsko-Irtysh bölgesinin çoğu; 4) Leningrad, Sverdlovsk bölgesi, Doğu Sibirya bölgesi, BM ASSR, Chita bölgesi hariç, ve ulusal bölgeler; 5) Karelya ASSR, Murmansk çevresi, Kuzey Bölgesi'nin bir bölümü; 6) Buryat-Moğol ASSR; 7) DVK'nın çoğu, Kuzey Bölgesi bölgeleri ve Arktik Okyanusu ve Beyaz Deniz adaları, Narym, Yamalo-Nenets çevresinin bazı alanları; 8) DCK'nın bir dizi ulusal bölgesi ve bölgesi.

S.V. Kosior, B.P. Sheboldaev, F.I. Goloshchekin, I.V. Stalin'in konuşmalarından 7 -12 Ocak, 1933

From the speeches of S.V. Kosior, B.P. Sheboldaev, F.I. Goloshchekin, I.V. Stalin at the joint plenum of the Central Committee and the Central Control Commission of the CPSU (b). January 7-12, 1933

A source: The tragedy of the Soviet village. Collectivization and dispossession. Documents and materials Volume 3. End of 1930- 1933. Moscow ROSSPEN 2000. Pp. 625-631

Archive: RGASPI. F. 17. Op. 2. File 514. Issue I. Sheet 19 ob. - 21 ob., 43 ob. - 44. Verbatim record. Typographic text; Stalin I.V. Op. T. 13.P. 216-219, 223, 224, 229, 230, 233.

No. 254

IV Stalin'in konuşmasından

... Geçen yıl, yani 1932'de kırsal alanda yaptığımız çalışmaların temel eksikliği nedir?

En büyük dezavantajı, bu yılki tahıl tedariklerinin 1931'e göre, bir önceki yıla göre bizim için daha zor olmasıydı.

Bunu hasatın kötü durumuyla açıklamamanın bir yolu yok, çünkü bu yılki hasadımız daha kötü değil, önceki yıla göre daha iyi. SSCB'nin kuzeydoğusundaki beş ana bölgedeki kuraklığın ülkenin tahıl dengesini önemli ölçüde azalttığı, 1932'deki brüt tahıl hasadının 1931'dekinden daha fazla olduğunu kimse inkâr edemez. Elbette 1932'de Kuban ve Terek'te ve Ukrayna'nın bazı bölgelerinde olumsuz iklim koşulları nedeniyle bazı verim kayıpları yaşadık. Ancak bu kayıpların, SSCB'nin kuzeydoğu bölgelerindeki kuraklık nedeniyle 1931'de meydana gelen kayıpların yarısını bile, açıklamadığına şüphe yok. Sonuç olarak, bu duruma rağmen yine de 1932'de ülkemizde 1931'dekinden daha fazla tahıl vardı.

Burada sorun ne? Çalışmamamızın bu eksikliğinin nedenleri nerede? Tutarsızlık nasıl açıklanabilir?

1) Bu, öncelikle yerel yoldaşlarımız, köy işçilerimizin, tahılda kollektif çiftlik ticaretinin ilan edilmesinin kırsal kesimde yarattığı yeni durumu hesaba katmadıkları gerçeğiyle açıklanmaktadır.

... Sovyet iktidarının görevlerini aksatmamak için, komünistler bu yeni durumda, hasadın ilk günlerinden, Temmuz 1932'den itibaren, tahıl tedarikini mümkün olan her şekilde yoğunlaştırmak ve hızlandırmak zorunda kaldılar. Bu **şartların gerektirdiği bir durumdu**. Pratikte ne yaptılar? Tahıl tedariklerini hızlandırmak yerine kollektif çiftliklerde her türlü fonun oluşumunu hızlandırmaya başladılar, böylelikle tahıl tedarikçilerinin devlete olan yükümlülüklerini yerine getirme konusundaki kısıtlamalarını artırdılar.

... Halk Komiserleri ve Merkez Komitesi, kollektif çiftlik ticaretinin gelişmesine ilişkin iyi bilinen kararlarında, hububatta kollektif çiftlik ticareti ile bağlantılı olarak gelişen bu yeni durumu dikkate aldı mı? Evet dikkate aldık. Bu karar açıkça, tahılda kollektif çiftlik ticaretinin ancak tahıl tedarik planı tam ve bütün olarak yerine getirildikten ve tohumlar toplandıktan sonra açılabileceğini belirtiyor. Bu öyle açıkça söyleniyor ki, tahıl alımlarının ve tohumların doldurulmasının ancak sona ermesinden sonra, yaklaşık 15 Ocak 1933'e kadar, ancak bu koşullar yerine getirildikten sonra tahılda toplu çiftlik ticaretinin açılması mümkün olacak deniyor. Bu kararlar birlikte Halk Komiserleri ve Merkez Komitesi köy işçilerimize sanki şunu söylüyor:

“Her türlü fon ve tedarik endişesiyle dikkatinizi dağıtmayın, asıl görevden uzaklaşmayın, hasadın ilk günlerinden itibaren tahıl tedariklerini genişletin ve bunları zorlayın”

... Parti artık kendisini tarımsal gelişme sürecindeki bireysel müdahale eylemleriyle sınırlayamaz. Parti artık kollektif çiftliklerin liderliğini kendi ellerine almalı, işin sorumluluğunu üstlenmeli ve kolektif çiftçilerin bilim ve teknoloji verilerine dayanarak ekonomilerini ileriye götürmelerine yardımcı olmalıdır.

... Sovyet hükümetinin kollektif çiftlik geliştirme çalışmalarına sistematik müdahalesi olmadan, sistematik yardımı olmadan böyle bir ekonomi kurmak imkânsızdır.

... **Sınıf düşmanının çehresi** son yıllarda değişti, kırsal kesimdeki sınıf düşmanının **taktikleri değişti** ve başarıya ulaşmak için taktiklerini buna göre değiştirmeleri gerekiyor. **Düşman değişen durumu anladı**, kırsaldaki yeni sistemin gücünü ve kudretini anladı ve bunu fark ederek kendini yeniden düzenledi, taktiklerini değiştirdi, kolektif çiftliklere yönelik doğrudan bir saldırı yerine, sinsice çalışmaya geçti. Ama bunu anlamadık, yeni durumu görmedik ve artık var olmayan sınıf düşmanını aramaya devam ediyoruz, kulaklara karşı bu taktiklerin uzun zamandır modası geçmiş durumda olan basitleştirilmiş bir mücadelenin **eski taktiklerini uygulamaya devam ediyoruz**.

Kollektif çiftliklerin dışında bir sınıf düşmanı arıyorlar, onu vahşi bir fizyonomisi olan, kocaman dişleri olan, kalın boyunlu, ellerinde bir imge olan insanlar şeklinde arıyorlar. Posterlerden bildiğimiz yumruğu arıyorum. Ancak bu tür yumruklar çoktan yüzeyden kayboldu. Kırsal kesimdeki mevcut **anti-Sovyet unsurlar** olan **şimdiki kulaklar** ve Podkulachniki, çoğunlukla "sessiz", "tatlı" insanlar, neredeyse "azizler" dir. Bunların Kollektif çiftlikten uzakta aranmaları gerekmiyor, kolektif çiftlikte oturuyorlar ve depocular, muhasebeciler, sekreterler vb. pozisyonlarını işgal ediyorlar. Bunlar asla **"kahrolsun kolektif çiftlikler"** demeyecekler. Kollektif çiftliklerden yana olacaklar. Ancak kolektif çiftliklerde o kadar sabotaj çalışması yapıyorlar ki kolektif çiftlikler onlardan memnun kalmayacak.

... Böylesine **zeki bir düşmanı ayırt etmek ve demagojiye yenik düşmemek için**, devrimciler tetikte olmalı, düşmanın maskesini sökme ve kolektif çiftçilere **bunların gerçek, karşı devrimci yüzünü** gösterme yeteneğine sahip olmalıdır. Ama köylerimizde bu niteliklere sahip kaç Komünistimiz var? Komünistler genellikle bu tür sınıf düşmanlarını ifşa etmekte başarısız olmakla kalmıyorlar, tam tersine, onların hileli demagojilerine **yenik düşüyorlar** ve onların gerisinde kalıyorlar.

... MTS'nin siyasi departmanlarının ve eyalet çiftliklerinin, bu eksiklikleri mümkün olan en kısa zamanda gidermenin mümkün kılacağı belirleyici araçlardan biri olduğunu düşünüyorum. (Fırtınalı, uzun süreli alkış.)

Stalin'in LM Kaganovich ve VM Molotov'a SSCB'deki yabancı muhabirlerin seyahat yasağı hakkındaki notu. 19 Şubat 1933

A source: The tragedy of the Soviet village. Collectivization and dispossession. Documents and materials Volume 3. End of 1930- 1933. Moscow ROSSPEN 2000. Pp. 644-645

Archive: RGASPI. F. 558. Op. 11.D. 741. L. 3. Copy.

No. 267

I.V. Stalin'in LM Kaganovich ve VM Molotov'a SSCB'deki yabancı muhabirlerin seyahat yasağı hakkındaki notu 1 *

19 Şubat 1933- en erken 2 *

Molotov, Kaganovich!

Moskova'daki Amerikalı muhabirlerin Kuban'a gitmesine kimin izin verdiğini biliyor musunuz?

Kuban'daki durumla ilgili olarak zalimlik uydurdular (yazışmalarına bakın). Buna bir son vermeli ve bu beylerin SSCB içinde seyahat etmelerini yasaklamalıyız. **SSCB'de çok fazla casus var.**

I. Stalin

1 * Sağ üst köşede bir karar var: "Bu çirkin bir iş. Merkez Komitede tartışılması gerekir. Molotov. Kaganovich ".

2 * Belge, Politbüro arşivi personeli tarafından yapılmış bir kopyadır. Metnin altında bir not var: "Amerikan muhabirlerinden gelen mesajlar- Bülten 19 Şubat 1933 tarihli 49 sayılı basın için değil-bkz. Yabancı muhabirler ve diplomatik heyetler, 46 numaralı grup". Belgenin arkasında bir yazı var: "Orijinal için, [Stalin'in] kişisel arşivine, Molotov ile yazışmalar bölümüne bakın."

Stalin'in Kolektif çiftçilerin ilk kongresinde konuşmasından- şok işçiler. 19 Şubat 1933

A source: The tragedy of the Soviet village. Collectivization and dispossession. Documents and materials Volume 3. End of 1930- 1933. Moscow ROSSPEN 2000. Pp. 705-706

Archive: Stalin I.V. Op. T. 13.S. 243, 245-247, 251-252., No. 308

... Kollektif çiftliklerin yolunun doğru yol olduğunu, ama bunu gerçekleştirmenin zor olduğunu söylüyorlar. Bu sadece kısmen doğru. Elbette yol boyunca zorluklar var. **İyi bir yaşam bedavaya gelmez.** Ama gerçek şu ki, temel zorluklar çoktan aşılmış durumda ve karşılaştığınız zorluklar konuşmak için ciddiye alınmaya bile değmez zorluklar. Her halükârda, bu zorluklar işçilerin 10-15 yıl önce yaşadıkları zorluklarla karşılaştırıldığında, mevcut zorluklarınız, kolektif çiftçi yoldaşlar, bir çocuk oyuncuğu gibi görünüyor.

... Yeni yolda, kolektif çiftlik yolumuzda neler başardık ve önümüzdeki 2-3 yıl içinde neyi başarmayı düşünüyoruz?

... Milyonlarca fakir insanın kolektif çiftliklere girmesine yardım etmeyi başardık. Kollektif çiftliklere girerek ve oradaki en iyi toprağı ve en iyi üretim aletlerini kullanarak milyonlarca yoksulun, orta köylüler seviyesine yükselmesini başardık. Eskiden elden ağza yaşayan milyonlarca yoksulun artık kolektif çiftliklerde orta köylü, varlıklı insanlar haline gelmesini başardık. Köylülerin fakir köylüler ve kulaklar olarak tabakalaşmasının altını kazımayı başardık, kulakları yendik, bunlar başarılmadan yoksul köylüler kolektif çiftliklerdeki emeğinin efendisi olabilir miydi, orta köylü olabilir miydi ...

... Kollektif çiftlik inşasını konuşlandırarak, bu karmaşayı ve adaletsizliği ortadan kaldırmayı, kulak esaretini kırmayı, tüm bu yoksul kitleleri kolektif çiftliklere çekmeyi, onları orada güvenli bir şekilde yaşamayı ve Kollektif çiftlik arazisini kullanabilen, kolektif çiftliklere, traktörlere, tarım makinelerine faydalanan orta köylüler seviyesine çıkarmayı başardık.

Bunun anlamı nedir? Bu demek oluyor ki, köylü nüfusunun en az 20 milyonu, yoksulun en az 20 milyonu, yoksulluk ve yıkımdan kurtarıldı,

kulak esaretinden kurtuldu ve kolektif çiftlikler sayesinde varlıklı insanlara dönüştüler.

Bu büyük bir başarı, yoldaşlar. **Bu, dünyanın henüz bilmediği ve dünyadaki hiçbir devletin henüz elde edemediği bir başarıdır ...**

İşte size Kolektif çiftlik gelişiminin pratik, kaçınılmaz sonuçları, kolektif çiftliklerin yolunu izleyen köylülüğün sonuçları.

Ancak bu yalnızca ilk adım, kolektif çiftlik geliştirme yolundaki ilk başarımız.

Bu ilk adımda, bu ilk başarıda durmamız gerektiğini düşünmek yanlış olur. Hayır, yoldaşlar; bu başarıda tıkanıp duramayız. Kolektif çiftlikleri daha ileriye taşımak ve nihayetinde güçlendirmek için **ikinci adımı atmalı**, yeni bir başarıya ulaşmalıyız. Bu ikinci adım nedir? Kolektif çiftçileri daha da yükseğe çıkarmaktan ibarettir. Tüm kolektif çiftçileri refaha kavuşturmaktan oluşur. Evet yoldaşlar, varlıklı kolektif çiftçiler. (Uzun süreli alkışlar.)

... Şimdi kadınlar hakkında, kolektif çiftçiler hakkında birkaç söz. **Kolektif çiftliklerdeki kadın sorunu büyük bir sorundur** yoldaşlar. Çoğunuzun **kadınları küçümsediğini** ve hatta onlara güldüğünü biliyorum. Ama bu bir hata yoldaşlar, **ciddi bir hata**. Sadece kadınların nüfusun yarısını oluşturması gerçeği değil. Mesele, öncelikle, kolektif çiftlik hareketinin bir dizi olağanüstü ve yetenekli **kadını, lider pozisyonlarına terfi ettirilmesidir**.

Kongreye, onun kompozisyonuna bakın, kadınların çoktan geriden ileriye doğru ilerlediğini göreceksiniz. Kolektif çiftliklerdeki **kadınlar büyük bir güçtür**. Bu gücü gizli tutup, kullanmamak, suça izin vermektir. Sorumluluğumuz, kadınları kolektif çiftliklerde ilerletmek ve bu gücü pratikte kullanmaktır.

Elbette yakın geçmişte Sovyet hükümeti kolektif çiftçilerle küçük bir yanlış anlaşılma yaşadı. Bu bir inek hakkındaydı. Ama şimdi inek anlaşması halledildi ve yanlış anlaşılma ortadan kalktı. (Uzun süreli alkışlar.)

Kollektif çiftçilerin çoğunluğunun zaten her yarda başına bir ineği olmasını başardık. Bir veya iki yıl daha geçecek ve kendi ineği olmayan tek bir kolektif çiftçi bulamayacaksınız. Biz Bolşevikler, tüm kolektif çiftçilerin birer ineği olmasını sağlamaya çalışacağız.

(Uzun süreli alkışlar.)

MA Sholokhov ve IV Stalin arasındaki yazışmalardan. 4 Nisan- 6 Mayıs 1933

A source: The tragedy of the Soviet village. Collectivization and dispossession. Documents and materials Volume 3. End of 1930- 1933. Moscow ROSSPEN 2000. Pp. 717-720

Archive: RGASPI. F. 558. Op. 11.D. 827. L. 1-22. Script; Questions of history, 1994, No. 3. P. 14-16, 22.

No. 317

M.A. Sholokhov- IV Stalin

4 Nisan 1933

Stanitsa Veshenskaya

... Şimdi bölgenin tüm kolektif çiftliklerinde Ovchinnikov'un talimatlarına göre ve Sharapov'un doğrudan gözetimi altında kullanılan yöntemlere gelelim. Evden (*çıkartılma*) tahliye edilme ve mülkün satışı en basit şekilde gerçekleştirildi: Kolektif çiftçi, diyelim, 10 sent gibi ekmek teslimatı için bir kontrol miktarı aldı. Teslim edilemediği için kolektif çiftlikten ihraç edildi, kolektif çiftliğin önceki yıllarda maruz kaldığı keyfi olarak belirlenen zarar oranı da dahil olmak üzere tüm borçları dikkate alındı ve tüm ödemeler tek bir çiftçiye sunuldu. Ayrıca ödemelerin miktarına göre kolektif çiftçinin mülkiyeti değerlendirildi; borcun ödenmesi için tam olarak yeterliydi. Örneğin, 60-80 rubleye bir ev satın alınabilir,

Geri kalan kolektif çiftçilerin, tahliye edilen insanların geceyi geçirmek veya ısınmak için evlerine girmesine izin verilmesi resmen ve kesinlikle yasaktı. Barakalarda, mahzenlerde, sokaklarda, bahçelerde yaşamaları gerekiyordu. Nüfus uyarıldı: Tahliye edilen ailenin içeri girmesine kim izin verirse, ailesiyle birlikte tahliye edilecektir. Ve onlar sadece, bazı kolektif çiftçilerin donmakta olan çocukların uğultusundan etkilenerek, evden atılan komşusunun ısınmasına izin verdiği için tahliye edildi. Sokakta her gün 20 derece dondurucu soğukta 1090 aile yaşıyordu. Gündüzleri gölgeler gibi kapalı evlerinde dolaşırlar, geceleri ise soğuktan sundurmalarda, samanlarda sığınırılar. Ancak

bölge komitesinin koyduğu yasaya göre geceyi orada geçirmelerine de izin verilmedi!

Ölene kadar unutulmayacak bir şey gördüm: kulübede, Lebyazhensky kolektif çiftliğinden Volokhovskoe, geceleri, şiddetli bir rüzgârda, soğukta, köpekler bile soğuktan saklanırken, evlerinden atılan aileler sokaklarda şenlik ateşleri yaktı ve ateşin yanında oturdu. Çocuklar paçavralara sarılarak ateşten buzu çözülerek yere yatırıldı. Ara sokaklarda sürekli bir çocuk çılgılığı duyuluyordu. İnsanlarla böylesine alay etmek gerçekten mümkün mü?

Bu nana, Ovchinnikov'un aşırılıklarından biri gibi geldi, ancak Ocak ayı sonlarında veya Şubat ayı başlarında bölge komitesi sekreteri Zimin, Veshenskaya'ya geldi. Veshenskaya'ya gelirken, Chukarinsky kolektif çiftliğinde iki saat geçirdi ve bu kolektif çiftlikteki tahıl tedariklerinin gelişimi hakkında RK bürosunda konuştu. Büroda o anda orada bulunan Çukarinskaya hücresinin sekreterine sorduğu ilk soru: "Evlerinizden kaç kişi tahliye edildi?" "Kırk sekiz hane". "Nerede uyuyorlar?" Hücre sekreteri güldü, sonra geceyi nerede olursa olsun geçireceklerini söyledi. Zimin ona, "Ama geceyi akrabalarıyla ev içinde değil, sokakta geçirsinler!" dedi.

Bundan sonra, bölge boyunca daha da derin bir çizgi aldık. Ve tahliye edilenler donmaya başladı. Bazkovsky kolektif çiftliğinden bebeği olan bir kadın tahliye edildi. Bütün gece çiftlikte dolaştı ve çocuğun yanına ısınması için izin verilmesini istedi. Kendilerinin tahliye edileceğinden korktukları için içeri girmelerine izin verilmedi. Sabah çocuk annesinin kollarında donarak öldü. Annenin kendisi de donmuştu. Bu kadın, Bazkovsky kolektif çiftliğinin bir çalışanı olan bir parti adayı tarafından evden çıkartılmıştı. Çocuk donarak öldükten sonra sessizce hapse gönderildi. "Bükme" için görevlendirdiler. Ne için hapse atıldılar? Ve eğer bu doğru ise, o zaman **neden Zimin Yoldaş özgür, hapishane dışında kalıyor?**

Hiç kimse bu istatistiklerle ilgilenmediğinden ve hiç kimsenin açlıktan ölenlerin sayısıyla ilgilenmediği gibi, donarak ölen insan sayısı da belirlenememiştir. Bir şey tartışılmaz: çok sayıda yetişkin ve "hayat çiçekleri (*çocuklar, EA*) ", sokakta iki ay kış geçirdikten sonra, geceyi

karda geçirdikten sonra, **son karla birlikte bu hayatı terk edecekler.** Ve hayatta kalanlar yarı-derili olacaklar. (*hayat boyu bu acılı anıları hafızalarında taşıyacaklar, EA*).

Ancak evden çıkarılma en önemli şey değil. İşte 593-ton ekmeğin elde edilme yollarının bir listesi:

1. Kollektif çiftçilerin ve bireysel çiftçilerin topluca dayak yemesi.
2. "Soğukta" dikilme. "Çukur var mı?" - "Hayır". - "Git, ahırda otur!" Kollektif çiftçi iç çamaşırına kadar soyulur ve çıplak ayakla bir ahıra veya kulübeye koyulur. Bu pratiğin zamanı Ocak, Şubat, yani bütün tugayların ahırlara yerleştirildiği zaman.
3. Vaschaev kollektif çiftliğinde, kollektif çiftçilerin bacaklarına ve eteklerine gazyağı püskürtüldü, yakıldı ve sonra söndürüldü: "Bana çukurun nerede olduğunu söyle! Yine ateşe vereceğim!" Aynı kollektif çiftlikte, sorgulanan kişi bir çukura kondu, yarıya kadar gömüldü ve sorgulama devam etti.
4. Napolovo kolektif çiftliğinde, Plotkin adlı RK Bürosunun aday üyesi olan yetkili RK, sorgulama sırasında onu ateşgibi sıcak bir kanepede üzerinde oturmaya zorladı. Dikilen adam oturamayacağını, sıcak olduğunu bağırdı, ardından altına bir kupadan su döküldü ve ardından buz gibi soğuğa çıkarıldı ve bir ahırda kilitlendi. Ahırdan sobaya geri döndü ve tekrar sorgulandı. O (Plotkin) bir köylüyü kendini kurşunlamaya zorladı. Eline bir tabanca verdi ve emretti: "Ateş et, ama etmezsen – ben seni vuracağım!" Tetiği çekmeye başladı (tabancanın boş olduğunu bilmeden) ve tetiği tıklandığında bayıldı.
5. Varvara toplu çiftliğinde, bir tugay toplantısında hücre sekreteri Anikeev, tüm tugayı (erkekler ve kadınlar, sigara içenler ve içmeyenler) makhorka içmeye zorladı ve ardından sıcak sobanın üzerine kırmızı biber (hardal) attı ve mülkü terk etme emri vermedi. Aynı Anikeev ve komutanı Kazakistan Cumhuriyeti Nashinsky Bürosu üyeliğine aday olan propaganda kolunun bir dizi işçisi, grubun merkezindeki sorgulamalar sırasında, kollektif çiftçileri büyük miktarlarda pastırma, buğday ve gazyağı ile karıştırılmış su içmeye zorladı.

6. Lebyazhensky kollektif çiftliğinde, bunlar duvara dayandırıldılar ve sorgulananların kafasının yanından ateş edildi.

7. Aynı yerde: bir küme halinde toparlandırıldılar ve ayak altında ezildiler.

8. Arkhipov kollektif çiftliğinde, iki kolektif çiftçi, Fomin ve Krasnov, bir gece sorgulamasından sonra üç kilometre bozkıra götürüldü, karda çıplak bırakıldı ve hızlı yürüyüşle çiftliğe kadar gitmeleri emredildi.

9. Chukarinsky kollektif çiftliğinde hücre sekreteri Bogomolov kollektif çiftliğe- hırsızlık şüphesiyle – yanında getirdiği, dağıtılmış Kızıl Ordu askerlerden 8 kişiyi bir araya getirdi. Kısa bir sorgulamadan sonra bahçede (geceleyin), onları harman yerine ya da kanı-yoluna götürdü, tugayını kurdu ve bağlı olan kolektif çiftçiye "ateş" etme emri verdi. İnfazın sahnelenmesinden korkan kişi itiraf etmediyse, onu döverek, bir kızağa atarak, bozkıra götürdüler, yol boyunca tüfek dipçikleriyle dövdüler ve onu bozkıra çıkardıktan sonra da infazdan önceki aynı sahneyi kurarak işlemi tekrarladılar.

9. 1 * Kruzhilinsky kollektif çiftliğinde, 6. tugay toplantısında yetkili RK Kovtun kollektif çiftçiye sorar: "Ekmeği nereye gömdünüz?" - "Gömmedim yoldaş!" - "Gömmedin mi? Oh, peki, dilini çıkar! Öyle dur, kes şunu! "Altmış yetişkin, Sovyet vatandaşı, komiserin emriyle, sırayla dillerini dışarı çıkararak, salyalar akarken böyle dururken, komiser bir saat boyunca suçlayıcı bir konuşma yapar. Kovtun Aynı şeyi 7. ve 8. tugaylar 'da yapar; tek farkı bu tugaylarda dillerini dışarı çıkarmanın yanı sıra onu diz çökmeye zorlaması.

10. Zatonsk kollektif çiftliğinde, bir ajitasyon grubu çalışanı sorgulananı bir kılıçla döver. Aynı kollektif çiftlikte Kızıl Ordu askerlerinin aileleriyle alay ettiler, evlerin çatılarını açtılar, sobaları yıktılar, kadınları birlikte yaşamaya zorladılar.

11. Solontsovsky kollektif çiftliğinde, Komodinin odasına bir insan cesedi getirildi, masaya koyuldu ve aynı odada kollektif çiftçiler sorguya çekilerek vurulma tehdidinde bulundu.

12. Verkhne-Chirsky kolektif çiftliğinde, tezgâh asistanları sorgulananları çıplak ayakla sıcak bir sobanın üzerine koydular ve sonra dövdüler ve çıplak ayakla dışarı soğuğa çıkardılar.

13. Kolundaevskoye kolektif çiftliğinde çiftçiler, üç saat boyunca karda koşmaya zorlandı. Donmuş olanlar Bazkovsky hastanesine getirildi.

14. Aynı yerde: sorgulanan kolektif çiftçi, başının üzerine bir tabure üzerine oturtulmuş, yukarıdan bir kürk mantoyla örtülmüş, dövülmüş ve sorguya çekilmiştir.

15. Bazkovsky kolektif çiftliğinde sorgulama sırasında köylüler soyundurulmuşlar, yarı yolda ve birkaç kez serbest bırakılarak yarı çıplak olarak eve gönderilmişler.

16. OGPU'nun Yetkili ROsu Yakovlev, operasyonel grup ile Verkhne-Chirsky kolektif çiftliğinde bir toplantı yapar. Okul şaşkına döner. Soyunmaları emredilmedi. Yakınlarda, "bireysel tedavi" için toplantıdan alınıp götürüldükleri "soğuk" bir oda vardır. Toplantıyı yapanlar, 5 kişi, sırayla bunu tekrarlarlar- ama kolektif çiftçiler aynıdır ... Toplantı aralıksız bir günden fazla sürdü.

Bu örnekler sonsuz bir şekilde çoğaltılabilir. Bunlar münferit "bükme" (*boyun eğdirme*) durumları değildir, bu bölgesel ölçekte yasallaştırılmış bir tahıl tedarik "yöntemidir". Bu gerçekleri ya komünistlerden ya da tüm bu "yöntemleri" kendileri deneyimleyen ve sonra da "gazetede yazmak için" taleplerle bana gelen kolektif çiftçilerden duydum.

Iosif Vissarionovich Korolenko'nun "Sakin bir köyde" adlı denemesini hatırlıyor musunuz? Yani bu tür bir "ortadan kaybolma", Kulaktan çaldığından şüphelenilen üç köylü için değil, **on binlerce kolektif çiftçinin üzerinde yapıldı**. Ve gördüğünüz gibi, teknik araçların daha zengin ve daha kapsamlı bir şekilde kullanımı ile.

Benzer bir hikâye, 1933 yılında ülkemizde yaşanan bu korkunç zorbalığın ideolojik ilham kaynağı olan aynı Ovchinnikov'un özel bir temsilci olduğu Verkhne-Don bölgesinde yaşandı.

... Veshensky ve Verkhne-Don bölgelerinde üç aydır yaşananlara sessiz kalmak imkânsız. **Tek umut sizde**. Mektubun ayrıntıları için özür

dilerim. Virgin Soil Upturned'in son kitabını böyle bir materyal üzerine yazmaktansa size yazmanın daha iyi olacağına karar verdim.

Saygılarımla

Sholokhov

IV Stalin- MA Sholokhov

6 Mayıs 1933

Sevgili Yoldaş Sholokhov!

Bildiğiniz gibi her iki mektubunuz da alındı. İstenen yardım zaten sağlandı.

Olayları araştırmak için Yoldaş Shkiryatov, Veshensky bölgesinde yardım etmek için size gelecek, size – ona yardım etmenizi rica ediyorum.

Bu doğru. Ama hepsi bu kadar değil, Yoldaş Sholokhov. Mesele şu ki, mektuplarınız biraz tek taraflı bir izlenim bırakıyor. Size bununla ilgili birkaç şey yazmak istiyorum.

Parti-Sovyet çalışmamızın acısını ortaya çıkaran, bazen işçilerimizin düşmanı dizginlemek için, yanlışlıklarla **dostlarını vuran ve sadizmin batağına batan** işçileri **teşhir ettiğiniz** mektuplar için size teşekkür ederim. Ama bu sizinle her konuda aynı fikirde olduğum anlamına gelmiyor. Bir tarafı görüyorsun, bu taraf fena değil. Ancak **bu, konunun yalnızca bir tarafı**. Siyasette yanılmamak için (**mektuplarınız kurgu değil**, sağlam bir siyasettir), olayları gözden geçirmeniz, **karşı tarafı görebilmeniz gerekir**. Diğer taraf, bölgenizdeki (ve sadece sizin bölgeniz değil) saygın tahıl yetiştiricileri "İtalyan" (sabotaj!) gerçekleştirdiler ve **işçileri, Kızıl Ordu'yu ekmeksiz bırakmaya** hiç de karşı değillerdi. Sabotajın sessiz ve **dışarıdan bakıldığında zararsız olarak görünmesi** (kan içermemesi), saygın tahıl yetiştiricilerinin aslında **Sovyet rejimine karşı "sessiz" savaş yürüttükleri gerçeğini değiştirmez**. Yıpratmaya yönelik savaş, sevgili yoldaş.

Şüphesiz ki, bu durum, sizin bize güvenceniz gibi, işçilerimizin işlediği **zulümleri hiçbir şekilde haklı gösteremez. Ve bu zulümlerden sorumlu olanlar usulüne uygun şekilde cezalandırılmalıdır.**

Ancak saygın çiftçilerin **uzaktan görüldüğü kadar zararsız insanlar olmadığı** gün ışığı kadar açıktır.

En iyi dileklerimle ve elini sıkarım.

Sevgiler

I. Stalin

1 * Numaralandırma Sholokhov tarafından yapıldı. - (Yaklaşık ed.)

Stalin, Köylülerin toplu tahliyelerinin durdurulması üzerine, 8 Mayıs, 1933

A source: The tragedy of the Soviet village. Collectivization and dispossession. Documents and materials Volume 3. End of 1930- 1933. Moscow ROSSPEN 2000. Pp. 746-750

Archive: RGASPI. F. 17. Op. 163. D. 981. L. 229-238. Script.

Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) Merkez Komitesi ve SSCB Halk Komiserleri Konseyi'nin "Köylülerin toplu tahliyelerinin durdurulması, tutuklama ve alıkonulma yerlerinin boşaltılması sürecini düzene sokan" yönergesi. 8 Mayıs 1933

No. 333

Gizli. Baskı için değil.

Tüm parti ve Sovyet işçilerine ve OGPU'nun tüm organlarına, mahkemeye ve savcılığa.

Kulakların, 1929 sonunda ortaya çıkan ve kolektif çiftlik liderlerine karşı kundakçılık ve terör eylemleri biçimini alan işçi köylülerin toplu çiftlik hareketine karşı çaresiz direnişi, Sovyet hükümetinin toplu tutuklamaları ve kuzey ve uzak topraklarda kulakların ve pod-kulakların kitlesel tahliyesi şeklindeki baskının keskin biçimleri kullanma ihtiyacını yarattı.

Kulak unsurlarının daha fazla direnişi, 1932'de ortaya çıkarılan kolektif ve devlet çiftliklerine sabotaj, kolektif ve devlet çiftlik mülklerinin yaygın kitlesel hırsızlığı, kulak unsurlarına, hırsızlara ve her türlü sabotajcıya karşı baskıcı önlemlerin daha da güçlendirilmesini gerektirdi.

Böylece, kırsal kesimdeki çalışmalarımızın son üç yılı, kulakların yok edilmesi ve kollektif çiftliklerin zaferi için mücadele yıllarıydı.

Ve bu üç yıllık mücadele, kırsal kesimdeki sınıf düşmanlarımızın güçlerinin yenilgiye uğramasına, kırsalda Sovyet sosyalist konumlarımızın nihai olarak güçlenmesine yol açtı.

Özetle, artık SSCB'nin tüm ana bölgelerinde bireysel çiftçiliğin konumunun çoktan aşıldığını, kollektif çiftliklerin kırsal kesimde her yerde ve baskın bir tarım biçimi haline geldiğini, kolektif çiftlik hareketinin sağlam bir şekilde konsolide edildiğini ve kırsal alanda kollektif çiftlik sisteminin tam zaferi garanti altına alınmış olduğunu söyleyebiliriz.

Artık görev, özel yönetim biçimine karşı mücadelesinde kolektif çiftlik yönetim biçimini savunmak değil, çünkü bu görev zaten başarıyla yerine getirildi. Şimdi görev, bireysel çalışan köylülerin kollektif çiftliklere katılma dürtüsünü karşılamak ve kendilerini yoksullaşma ve açlık tehlikesinden kurtarabilecek tek şey olan kolektif çiftliğe girmelerine yardımcı olmaktır.

Merkez Komitesi ve SSCB Halk Komiserleri Konseyi, tüm bu koşulların kırsal kesimde yeni ve elverişli bir ortam yarattığına, bu da kural olarak kırsal kesimde toplu tahliyelerin ve katı baskı biçimlerinin kullanılmasının durdurulmasını mümkün kıldığına inanmaktadır.

Merkez Komitesi ve Halk Komiserleri, kırsal bölgelerdeki başarılarımızın bir sonucu olarak, artık kitlesel baskılara ihtiyaç duymadığımız anın geldiğine inanıyor, bu da bildiğimiz gibi, sadece Kulaklar değil, aynı zamanda bireysel çiftçiler ve kollektif çiftçilerden bazıları.

Doğru, bazı bölgelerden kırsal kesimden kitlesel tahliyeler ve katı baskı biçimlerinin kullanılması talepleri hala geliyor. Merkez Komitesi ve Halk Komiserleri Konseyi'nin bölge ve topraklardan yaklaşık yüz bin ailenin derhal tahliyesi için başvuruları var. Merkez Komitesinde ve Halk Komiserleri Konseyi'nde, kırsal kesimde kitlesel gelişigüzel tutuklamaların işçilerimizin uygulamasında hala var olmaya devam ettiğini açık olarak belirten bilgiler var. Kolektif çiftlik başkanı ve kolektif çiftlik yönetim kurulu üyeleri tutuklandı. Köy meclis başkanları ve hücre sekreterleri tutuklandı. İlçe ve bölge komisyon üyeleri tutuklandı. Bu kadar yaygın tutuklamalarla, OGPU organları da dahil olmak üzere tutuklama hakkına sahip olan organların ve özellikle polisin orantı duygusunu yitirmesi ve çoğu zaman herhangi bir sebep olmaksızın tutuklamalar yapması şaşırtıcı değildir.

Peki bütün bunlar bize ne anlatıyor?

Bütün bunlar, bölge ve topraklarda yeni durumu anlamayan ve hala geçmişte yaşamaya devam eden epeyce yoldaş olduğunu gösteriyor.

Bütün bunlar, ağırlık merkezinin kitlesel siyasi ve örgütsel çalışmaya kaydırılmasını gerektiren yeni bir durumun varlığına rağmen, bu yoldaşların artık yeni duruma karşılık gelmeyen ve kırsalda Sovyet iktidarının yetkisinin ve işlerin zayıflaması tehdidi oluşturan eski çalışma biçimlerine sarıldıklarını gösteriyor.

Görünüşe göre bu yoldaşlar, kulakları ve kollektif çiftlik karşıtı unsurları GPU ve milislerin idari-KGB operasyonlarıyla izole etmek için kitleler arasında siyasi iş görevini yüklenmeye hazır ve zaten yükleniyorlar, ancak böyle bir kendi kendini görevlendirme farkına varmadan, herhangi bir kitlesel karakter kazanırsa, partimizin kırsal kesimdeki etkisini sıfıra indirebilir.

Görünüşe göre bu yoldaşlar, yeni durumda bölge dışındaki köylülerin kitlesel tahliye yönteminin faydasını çoktan geride bıraktığını, tahliyenin yalnızca kısmi ve bireysel bir şekilde ve yalnızca ülkenin liderlerine ve kolektif çiftliklere karşı mücadele örgütleyicilerine uygulanabileceğini anlamıyorlar.

Bu yoldaşlar, toplu ve gelişigüzel tutuklama yönteminin, bir yöntem olarak kabul edilebiliyorsa, yeni durumda, yalnızca Sovyet hükümetinin otoritesini zayıflatan dezavantajlar verdiğini, tutuklamaların sınırlandırılması ve **ilgili kişiler** tarafından sıkı bir şekilde kontrol edilmesi gerektiğini, yetkililerin, **tutuklamaların yalnızca Sovyet iktidarının aktif düşmanlarına uygulanması gerektiğini anlamıyorlar.**

Merkez Komitesi ve Halk Komiserleri'nin tüm bu ve benzeri hata ve parti çizgisinden sapmaların en kısa sürede giderileceğine dair hiçbir şüphesi yoktur.

Yeni bir durumun varlığının ve yeni çalışma yöntemlerine geçiş ihtiyacının kırsal kesimde sınıf mücadelesinin ortadan kaldırılması veya en azından zayıflatılması anlamına geldiğini düşünmek yanlış olur. Tersine, kırsal kesimdeki sınıf mücadelesi kaçınılmaz olarak

yoğunlaşacaktır, çünkü sınıf düşmanları kollektif çiftliklerin kazandığını gördüğü için, **varlığının son günlerinin geldiğini görür** ve umutsuzluk içinde Sovyet iktidarına karşı mücadelenin an katı biçimlerine sarılmaktan başka yol bulamaz. Bu nedenle sınıf düşmanına karşı mücadelemizi zayıflatmak söz konusu olamaz. Aksine mücadelemiz her yönden yoğunlaştırılmalı, uyanıklığımız her yönden keskinleştirilmelidir. Dolayısıyla, sınıf düşmanına karşı mücadelemizi yoğunlaştırmakla ilgilidir. Ama gerçek şu ki, **mevcut yeni durumda** sınıf düşmanına karşı mücadeleyi yoğunlaştırmak ve onu **eski çalışma yöntemlerinin** yardımıyla ortadan kaldırmak imkânsızdır, çünkü bu yöntemler yararlılıklarını daha doğru ve organize bir şekilde geride bırakmıştır. (2*)

Son olarak, darbelerimizin her biri geniş köylülüğün eylemleriyle desteklenecek şekilde, her darbemizin politik olarak önceden hazırlanması gerektirir. Çünkü, yalnızca çalışma yöntemlerimizi geliştirmeye yönelik bu tür yöntemlerle, kırsal kesimdeki sınıf düşmanını nihai olarak ortadan kaldırıabiliriz.

Merkez Komite ve Halk Komiserleri'nin, tüm parti-Sovyet ve KGB-yargı örgütlerimizin, zaferlerimizin sonucu olarak ortaya çıkan yeni durumu dikkate alacağına ve buna göre çalışmalarını mücadelenin yeni koşullara göre yeniden düzenleyeceğine dair hiçbir şüphesi yoktur.

CPSU (b) Merkez Komitesi ve SSCB Halk Komiserleri Konseyi şu kararları verir:

I. Köylülerin toplu tahliyelerinin durdurulması üzerine

Köylülerin tüm toplu tahliyelerini derhal durdurun. Tahliye yalnızca bireysel ve özel temelde ve yalnızca önde gelenleri kollektif çiftliklere karşı aktif olarak savaşan ve ekme ve hasat faaliyetlerinin reddini organize eden çiftliklerle ilgili olarak izin verilmelidir.

Tahliye yalnızca aşağıdaki alanlardan ve aşağıdaki sınırlar dahilinde izin verilecektir:

Ukrayna	2 bin çiftlik
Kuzey Kafkasya	1 bin çiftlik
Aşağı Volga	1 bin çiftlik
Orta Volga	1 bin çiftlik
CChO	1 bin çiftlik
Ural	1 bin çiftlik
Gorki Bölgesi	500 çiftlik
Batı Sibirya	1 bin çiftlik
Doğu Sibirya	1 bin çiftlik
Beyaz Rusya	500 çiftlik
Batı bölgesi	500 çiftlik
Başkurtya	500 çiftlik
Transkafkasya	500 çiftlik
Orta Asya	500 çiftlik
Toplam	12 bin çiftlik

II. Tutuklamaların uygulanmasının düzene sokulması hakkında

1) Kanunen yetkilendirilmemiş kişiler, AEK başkanları, ilçe ve bölge komisyon üyeleri, köy konseyleri başkanları, kolektif çiftlik ve toplu çiftlik dernekleri başkanları, hücre sekreterleri vb. tarafından tutuklama işlemlerini yasaklayın.

Tutuklamalar sadece savcılık, OGPU veya polis şefleri tarafından yapılabilir.

Müfettişler ancak savcının ön onayı ile tutuklama yapabilirler.

Polis şefleri tarafından yapılan tutuklamalar, tutuklamadan en geç 48 saat sonra OGPU bölge yetkilileri veya bağlı oldukları savcılık tarafından **onaylanmalı veya iptal edilmelidir.**

2) Savcılığın, OGPU'nun ve polisin, önemsiz suçlarda önleyici tedbir olarak tutukluluk halini **kullanmasını yasaklamak.**

Kısıtlama tedbiri olarak, yalnızca karşı devrim, terör eylemleri, sabotaj, haydutluk ve soygun, casusluk, sınır geçişi ve kaçakçılık, cinayet ve ağır yaralanmalar, büyük zimmete para geçirme ve zimmete para geçirme gibi durumlarda profesyonel spekülasyonlar, döviz tüccarları, kalpazanlar, kötü niyetli holiganlık ve tekrarlayan profesyonel suçlular la ilgili olarak suçlanan kişiler yargılanmak üzere hapse atılabilir.

3) Terör eylemleri, patlamalar, kundakçılık, casusluk ve sığınmacılar, siyasi haydutluk ve karşı devrimci parti karşıtı gruplar dışında OGPU organları tarafından tutuklamalar yapılırken **her durumda savcının denetiminin ön onayını oluşturun.**

Bu maddede belirlenen işlem, yalnızca 6 ay sonra DCK, Orta Asya ve Kazakistan için uygulamaya konulur.

4) SSCB ve OGPU savcısını, OGPU tarafından tutuklanan kişilerin tutuklanması ve alıkonulmasına ilişkin savcılık denetimi prosedürüne ilişkin 1922 talimatının değişmeden uygulanmasını sağlamakla yükümlü kılmak.

III. Gözaltı yerlerinin boşaltılması

1) Kamplar ve koloniler hariç NKYu, OGPU ve Milis Ana Müdürlüğü alıkonulma yerlerinde gözaltında tutulabilecek maksimum kişi sayısının tüm SSCB için 400 bin (3 *) kişiyi geçmemesi gerektiğini tespit edin.

SSCB ve OGPU savcısını, yirmi yıllık bir süre içinde, yukarıdaki toplam rakama dayalı olarak, münferit cumhuriyetler ve yereller (bölgeler) için maksimum mahkûm sayısını belirlemeye mecbur etmek.

OGPU, Birlik Adalet Komiserliği ve SSCB Savcılığını derhal alıkonulma yerlerinin boşaltılmasına başlaması ve bugün fiilen tutuklu olan 800

binden hürriyetinden mahrum kalanların toplam sayısını iki ayda 400 bine indirmesi.

Bu kararın tam olarak uygulanması sorumluluğu SSCB Savcılığına verilecektir.

2) Yukarıdaki 400 bin rakamı esas alarak, her bir alıkonulma yeri için belirli bir alıkonulma yerinde tutulabilecek **maksimum kişi sayısını belirleyin.**

Gözaltı yeri başkanlarının belirlenen **sınırı aşan** tutuklananları kabul etmesini yasaklayın.

3) Tutuklanan kişileri **üç günden fazla olmamak üzere** polis nezaretinde tutmak için son tarihi belirleyin. **Tutuklanarlara ekmek tayınları verilmesi zorunludur.**

4) OGPU, Birlik Cumhuriyet Halk Adalet Komiserliği ve SSCB Savcılığının, özellikle **tehlikeli unsurlar dışında** herkesin tutukluluğun yerine başka bir kısıtlama tedbiri koyabilmesi için mahkumların soruşturma personelinin derhal bir incelemesini düzenlemesini önerin (kefalet, ayrılmama garantisi).

5) Hükümlülerle ilgili olarak aşağıdaki önlemleri alın:

a) 3 yıla kadar mahkeme tarafından mahkûm edilenler için hapis cezasını 1 yıla kadar zorunlu çalışma ile değiştirmek ve sürenin geri kalanını şartlı kabul etmek;

6) OGPU'nun işçi yerleşim yerleri dahil 3 ila 5 yıllık bir süre için hükümlü göndermek;

c) OGPU kamplarına 5 yıldan fazla süreyle hükümlü göndermek.

6) 3 yıldan 5 yıla kadar hapis cezasına çarptırılan Kulaklar, bakmakla yükümlü oldukları kişilerle birlikte işçi yerleşim yerlerine gönderilebilir.

7) 5 ve 6'ncı fıkralarda belirtilen hapis ve alıkonma yerlerinin boşaltılması için her cumhuriyette, bölge özel bölge komisyonlarının düzenlenmesi için: bölgesel savcı, bölge mahkeme başkanı, OGPU PP

ve bölgesel savcının başkanlık ettiği bölgesel polis departmanı başkanı organize edilmesi.

8) Toplam mahpus sayısının şu anda 30 bin kişiyi aştığı cumhuriyetlerde, yerelerde, bölgelerde, bölge komisyonlarının yan organları olarak bölgesel komisyonlar tarafından onaylanan mahalleler arası çıkış alt komisyonları oluşturmalarına izin verin.

9) Bölge komisyonlarına mahkûmiyet süresine bakılmaksızın, **engellilere, yaşlılara, küçük çocuklu annelere, hamile kadınlara hapis** yerine zorla çalıştırma konulup kamplara ve köylere gönderilmekten **muaf tutulma hakkı tanınmalıdır**.

Bazı durumlarda, bölge komisyonları, 5 yıla kadar hapis cezasına çarptırılırsalar bile kamplara özellikle tehlikeli unsurlar gönderme hakkına sahiptir.

10) Orta Asya cumhuriyetleri, Kazakistan, Kara-Kalpakia'da boşaltma yapmak, SSCB Savcılığına, OGPU'ya ve SSCB Yüksek Mahkemesine, cumhuriyet komisyonlarının çalışmalarının genel yönetimi için bu cumhuriyetlere Moskova'dan özel komisyonlar göndermesini teklif edin.

Birlik Cumhuriyetleri Adalet Halk Komiserliği ve Birlik Cumhuriyetleri Halk Sağlık Komiserliği'ni **bir ay içinde cezaevlerindeki tifüs hastalıklarını tamamen ortadan kaldırmaya mecbur etmek**.

SSCB Halk Komiserleri Konseyi Başkanı V. Molotov (Scriabin)

CPSU PC Sekreteri (b) I. Stalin

1 * Üzeri çizili. IV Stalin tarafından vurgulanan sözcükler kalın olarak vurgulanmıştır.

2 * "Ayrım gözetmeyen ve kötü değerlendirilenler." Üzerinde çarpı

3 * "300" üzerinde çarpı işareti.

Stalin ve Molotov'un Merkez Komitesi Politbüro ve SBKP(b) Merkez Kontrol Komisyonu Başkanlığı'nın ortak toplantısında konuşmalarından. 27 Kasım 1932

Asource: The tragedy of the Soviet village. Collectivization and dispossession. Documents and materials Volume 3. End of 1930- 1933. Moscow ROSSPEN 2000. Pp. 557-561

Archive: RGASPI. F. 17. Op. 163. D. 1011. L. 9v.-15. Verbatim record. Typographical copy.No. 217

Çok gizli.

Stalin. Yoldaşlar! Bu konunun örgütsel yönüne değinmeyeceğim. Burada bununla ilgili çok şey söylendi. Partiye savaşılan şekillenmemiş bir hizip grubu gibi bir şeyin varlığı ve var olduğu benim için açık. Bana göre bu grubun Smirnov, Eismont ve diğerleri ile sınırlı olmadığı, Tomsy ve Rykov gibi yoldaşların da dahil olduğu açık. Bu benim inancım.

Ayrıca, şu ya da bu şekilde bu şekillenmemiş gruba sempati duyan eski ya da mevcut yoldaşların bireysel ifadelerine de değinmeyeceğim. Burada yoldaşlar tarafından verilen bu göstergelerin analizinin doğru olduğuna inanıyorum. Bana göre, bu grubun hedeflerinin, kısa bir süre önce partimizin sağcı unsurları tarafından peşine gidilen hedeflerle aynı olduğu açıktır.

Doğru, Smirnov ve diğerleri, tanıklıktan da anlaşılacağı gibi, sorunu tek bir kişi üzerinde, Stalin'de, meseleyi partinin siyasi çizgisini değil, her şey için Stalin'in suçlayacağı şekilde tasvir ederek keskinleştirdiler. Ama bu onların adına bir hile, samimi değil. **Gerçekte Stalin'e değil partiye**, felaket olarak gördükleri **parti çizgisine karşı savaşıyorlar**. Konu bu, Politbüro'nun bireysel üyeleri değil. Stalin (*partiden*) "çıkarılabilir " ya da "çıkarılamaz" ama partiyi "ortadan kaldıramazsınız", Parti, tıpkı onun siyasi çizgisi her koşulda var olacağı gibi, her koşulda varlığına devam edecektir

Bir başka, daha önemli ve belirleyici bir soru sormak istiyorum. Bu "biçimlenmemiş" grubun platformunun siyasi içeriği hakkında siyasi bir soru sormak istiyorum, onun özümü ilgili bir soru. Bu sorunun diğer

tüm sorulardan daha önemli olduğunu düşünüyorum. Elbette, bu grubun üyeleri ve ilham verenleri partinin genel çizgisini "tanır". Şimdi **her köpek, görünüşe göre bu çizginin kendisinin hiçbir şeye engel olmadığına inanarak partinin genel çizgisini tanır.** Bu nedenle, Parti'nin ve onun Merkez Komitesinin günlük pratik politikası sorununu gündeme getirmek gerekiyor. Ve şimdi, eğer meseleye bu taraftan yaklaşırsak, **bu grubun partimizin pratik politikasıyla temel fikir ayrılıkları olduğu** bana göre açıktır.

Bu anlaşmazlıklar ne anlama geliyor? Bunlar Sağlar ve Partimiz arasındaki anlaşmazlıklarla aynı özde birleşiyorlar. Bu insanlar sanayileşme politikamıza, kolektifleştirme politikamıza, devlet çiftlikleri oluşturma ve geliştirme politikamıza karşı duruyorlar. **Konu bu yoldaşlar.**

... Kökeni, partinin sanayileşme ve kolektifleştirme temel sorunlarında doğru pozisyonuna inanmamalarıdır. Kökeni, partinin sanayileşme ve kolektifleştirme politikasının başarısız olduğunu düşünmeleridir. Partinin politikasının ne sanayi alanında ne de tarım alanında testi geçmediğine inanıyorlar. Ve tam da böyle düşündükleri için bozuk pozisyonlarına geri döndüler.

Bu yeni, ancak temel olarak eski, **sağcı gruplaşmanın platformunun özü budur.**

... Şimdi kolektifleştirme politikası sorununa, tarım sorununa dönelim. Partinin kolektifleştirme politikası doğru mu? Bu politika başarısız mı oldu, mı yoksa başarılı mı?

Kolektifleştirmenin hedefleri nelerdir? Parti bir kolektifleştirme politikası izleyerek neyi hedefliyor ve ne için uğraşıyor? Son 2-3 yılda yaptığı çalışmalar sonucunda pratikte neler başardı?

... Sınavı geçti mi yoksa kaldı mı?

Parti, yaklaşık üç yıl içinde 200 binden fazla kolektif çiftliği ve yaklaşık 5 bin eyalette tahıl ve hayvancılık üretim çiftliğini organize etmeyi başardı. Parti, kolektif çiftliklerin artık tüm köylü topraklarının %70'inden fazlasını kaplayan köylü çiftliklerinin %60'ından fazlasının birleştirilmesini sağladı. Parti, bireysel köylü çiftçiliğinin hâkim olduğu

dönemde temin edilen 500- 600 milyon pud pazarlanabilir tahıl yerine, şu anda 1200- 1400 milyon pud tahıl tedarik etme kabiliyetine sahip olmayı başardı. **Bu ileriye doğru sıçrama olmasaydı**, ülkede bir kıtlık yaşayacağımızı, sanayimizi sürdüremeyeceğimizi, işçileri ve Kızıl Ordu'yu besleyemeyeceğimizi kanıtlamaya pek gerek yok. Sonuçta parti, henüz tamamıyla yok edilmemiş olmalarına rağmen, bir sınıf olarak kulakların yenilgiye uğratılmasını sağladı.

Bunlar, kolektifleştirme politikasının sonuçlarıdır.

Kolektifleştirme olmasaydı, kolektifleştirme politikasının bu sonuçları olmasaydı, şimdi nerede olurduk? Sağ sapırcıların siyaseti, kolektifleştirmesiz siyaset, devlet çiftlikleri olmayan siyaset zafer kazansaydı bize ne olurdu? Bozuk bir çukurda oturuyor olurduk. Yeterli miktarda tahılımız olmayacaktı, yeterli miktarda hammadde olmayacaktı, sanayi zayıflayacaktı, köylülük fakir olmaya devam edecek ve Kulaklar zafer kazanacaktı.

... Bize, tahıl alımlarının bu yıl büyük zorluklarla ilerlediğini, bu zorlukların güya kolektif ve devlet çiftliklerinin varlığıyla bağlantılı olduğu söylendi. Elbette bu yıl tahıl alımlarının büyük zorluklarla ilerlediği doğru. Ancak, birincisi, bireysel köylü çiftçiliğinin hâkim olması ile daha büyük zorluklarla tahıl tedariki gerçekleşti. İkincisi, bu yılın **zorlukları hiçbir şekilde kolektif çiftliklerin ve devlet çiftliklerinin doğasından kaynaklanmıyor**. Tam tersine, kolektif ve devlet çiftlikleri olmasaydı, kıyaslanamayacak kadar ciddi zorluklar yaşardık. Bu, bu yıl tahıl tedarikinin en zor bölümünün, bireysel bir köylü çiftliğinin bölümü olduğu gerçeğiyle kanıtlanıyor.

Tahıl tedariki alanında bu yılın zorluklarını neler açıklıyor? Bunlar iki koşulla açıklanmaktadır:

a) Sovyet karşıtı unsurların kolektif çiftliklere ve devlet çiftliklerine nüfuz etmesi ve orada sabotaj ve sabotajın örgütlenmesi ve

b) köy komünistlerimizin önemli bir kısmının kolektif ve eyalet çiftliklerine yanlış, Marksist olmayan yaklaşımı.

... Kırsal ve bölgesel komünistlerimiz kolektif çiftlikleri fazlasıyla idealleştiriyor. Genellikle kolektif çiftlik sosyalist bir ekonomi biçimi

olduğu sürece her şeyin bununla verildiğini ve kolektif çiftliklerde Sovyet karşıtı hiçbir şey veya sabotaj olamayacağını ve sabotaj ve eğer Sovyet karşıtı olaylar varsa o zaman bu gerçekler göz ardı edilmelidir, **çünkü** kolektif çiftliklerle ilgili olarak sadece ikna yoluyla hareket etmek mümkündür ve bireysel kolektif çiftliklere ve kolektif çiftçilere karşı zorlama yöntemleri uygulanamaz diye düşünüyorlar. Kolektif çiftliklere ilişkin bu görüşün **Leninizm ile hiçbir ortak yanı olmadığını** söylemeye bile gerek yok. Leninistler asla kolektif çiftlikleri ve kolektif çiftçileri idealize etmemelidir. Kolektif çiftlikler ve kolektif çiftçilerle ilgili herhangi bir fetişizm olmadan olaylara ölçülü ve somut bir şekilde bakmaları gerekir.

... Kolektif çiftlik köylülüğü nedir? **Kolektif çiftlik köylülüğü, işçi sınıfının bir müttefikidir.** Bu köylülerin ezici çoğunluğu, kırsal kesimdeki Sovyet **iktidarının dayanak noktasıdır.** Ancak bu, kolektif çiftçiler ve kolektif çiftlikler arasında Sovyet iktidarına karşı hareket eden, yıkıcıları destekleyen, tahıl tedariklerinin sabotajını destekleyen başka grupların olamayacağı anlamına gelmez. Kolektif çiftliklerin sosyalist bir ekonomi biçimi olduğu gerçeğinden yola çıkarak, eğer Komünistler, bu bireysel kolektif çiftçilerin ve kolektif çiftliklerin darbelerine ezici bir darbe ile karşılık vermezlerse, bu aptallık olur.

Bu yıl tahıl tedarikinin zorluklarını belirleyen koşullar bunlardır.

Görüyorsunuz ki bu zorluklar kolektif ve eyalet çiftliklerinin doğasından kaynaklanmıyor ve kaynaklanamaz. Görüyorsunuz ki bu zorluklar, kırsal ve bölgesel komünistlerimizin kolektif ve devlet çiftliklerinin gelişiminde örgütsel dönemin zor koşullarındaki zayıflığı ile açıklanmaktadır.

Ancak komünistlerin bu zayıflığı geçici bir olgudur ve yakın gelecekte şüphesiz ortadan kalkacaktır. Kolektif çiftliklerdeki sabotajın ve tahıl tedariklerinin sabote edilmesinin, sanayi alanında "Shakhty süreci" nin oynadığı kolektif ve devlet çiftliklerinde yeni Bolşevik kadroların örgütlenmesinde sonuç olarak aynı faydalı rolü oynayacağını düşünüyorum. "Shakhty süreci", komünistlerin devrimci uyanıklığını güçlendirmede ve sanayi alanında **kızıl uzmanları örgütlemeye bir dönüm noktası oldu.** Kolektif ve devlet çiftliklerinde bu yıl kendini

gösteren yıkım ve sabotaj olgusunun kırsal ve bölge komünistlerimizin devrimci uyanıklığının ve kolektif ve devlet çiftliklerindeki yeni Bolşevik kadroların örgütlenmesinin gelişiminde bir dönüm noktası olacağından şüphe etmek için hiçbir neden yok.

Molotov Kırsal kesimdeki kolektif çiftlikler, tarımda hakimiyeti kazanarak başarıya ulaştı. Ancak yine de bizim Sovyet, sosyalist kolektif çiftliklerimiz olarak gördüğümüz tüm kolektif çiftliklerden hala uzakta. 200.000 kolektif çiftlik yaratıldı, ancak bu kolektif çiftliklerin tamamını Bolşevik bir şekilde ele geçirmedi. İşte tam da bu görev, Bolşeviklerin kolektif çiftlik geliştirmede uzmanlaşma görevidir ve bu şimdiki tahıl tedarik planının gerçekleştirilmesi için verdiğimiz mücadelede, şu anki tahıl mücadelemizde çözülmektedir. Kolektif çiftçilerin ezici çoğunluğunun Bolşeviklerin saflarında olduğundan, Sovyet iktidarını, kolektif çiftlikleri temsil ettiğine hiçbir şüphe olamaz. Ancak kırsal kesimdeki Sovyet karşıtı unsurların etkisinin gücü hâlâ o kadar büyük ki, birçok kolektif çiftlikte, kolektif çiftlik kitleleri arasında Kulakların moral-bozucu anti-Sovyet çalışmalarını kolaylaştıracak pozisyonlar aldılar. Kırsal kesimde ve her şeyden önce kolektif çiftliklerde yeterli sayıda ısrarlı Bolşevik işçi kadrosunun eksikliği şimdi her adımda kendisini gösteriyor. Bu durum, sadece bu kolektif çiftliklerde değil, kolektif çiftçilerin siyasi olarak istikrarsız kısımlarını yıkıcı bir şekilde etkileyen anti-Sovyet unsurlar tarafından bireysel kolektif çiftliklerde liderliğin doğrudan ele geçirilmesini kolaylaştırır. Ancak böyle bir durum, tüm acilliğiyle, kolektif çiftlik kitleleri arasındaki çalışmayı güçlendirme, kolektif çiftliklerin Bolşevik liderliğini güçlendirme, yeni önemli ve gerçekten liderler ve savaşçılar yetiştirme sorununu parti önünde gündeme getirmektedir.

Bu yeni görevin anlamını en kısa zamanda daha iyi anlarsak, sorunu o kadar hızlı çözeceğiz. Zorluklar karşısında geri çekilmek değil, güvenle ilerlemek, tahıl tedarik planını yerine getirmek ve kolektif çiftliklerin liderliğini Bolşevik bir şekilde güçlendirmek- bununla en zoru ve aynı zamanda Sosyalizmin muzaffer saldırısının en acil görevlerini en çabuk bir şekilde çözeceğiz.

Aynı zamanda, sanayileşme hızını kırmaya ve adeta kulaklardan merhamet dilemeye hazır olan kolektif çiftliklerde tahıl alımlarını

kulakların sabote etmesi karşısında panik içinde olan parti örgütlerimizde bir sürü unsurun var olduğunu unutmamalıyız. Bu türlü çürümüş siyasi duyguların varlığı artık küçümsenemez. Kendilerini sadece köylerde hissettirmiyorlar.

... Son 2-3 yılda ortaya çıkan 200 bin kollektif çiftliğimiz var. Temel olarak, kollektif çiftlik hareketinin Bolşevik liderliği kesinlikle güvence altına alınmıştır. Bununla birlikte, yüzlerce ve binlerce kollektif çiftlik henüz Bolşevik liderlere sahip değil ve kulakların ve diğer anti-Sovyet unsurların doğrudan veya dolaylı etkisi altındalar. Liderliğin Sovyet iktidarına düşman unsurların eline düştüğü kollektif çiftliklerin sadece **ekonomik olarak büyüyüp siyasi olarak güçlenemeyeceği**, aynı zamanda bu tür kollektif çiftliklerin varlığının, sosyal sosyalist çalışma deneyiminin hala eksik olduğu siyasi liderlerin, partili ve partisizlerin seviyesinin düşük olduğu diğer kolektif çiftlikler üzerinde yıkıcı bir etkiye sahip olduğu açık değil mi? Bu koşullar altında Sovyet karşıtı güçlerin çalışmaları için kollektif çiftliklerde (ve devlet çiftliklerinde) yukarıdan görülemeyen bu tür boşluklar ve delikler bulabileceklerini anlamak zor değildir.

... Ukrayna'da tahıl tedariki üzerinde çalışırken, uğradığım köylerde sadece Bolşevikleşmemekle kalmayıp, aslında küçük-burjuva unsuru içinde tamamen eriyip Kulaklar ve Sovyet karşıtı unsurların kuyruğuna takılan bu tür liderlerle birden fazla kez görüşmek zorunda kaldım.

Örneğin, tahıl bakımından zengin ama tahıl tedarik planında başarısız olan bir bölgeye geliyorsunuz ve bir kural olarak, burada liderlerle toplanıyorsunuz, sakın ve mantıklı bir şekilde onlarla ilgili olarak görünüşte her şeyin az çok iyi olduğunu gösteriyorsunuz, ki bu başka türlü de olamaz. Bu insanlar, tahıl tedariklerinin kesintiye uğramasından "pişman olmaya", suçlarını "kabul etmeye" ve genel olarak "özeleştir" yapmaya ve kendilerini genel çizginin "rehberleri" olarak göstermeye hazırlar. Aslında parti örgütlenmesindeki yozlaşmanın, kollektif çiftliklerde tahıl alımlarının çalınması ve sabote edilmesinin, kulakların hoşgörüsünün ve yerel Sovyet ve parti organlarının diğer anti-Sovyet piçlerinin tüm gerçeklerini örtbas

etmeye hazırlar. Bu tür liderlere sahip olan organizasyonlarda, insanları özellikle daha dikkatlice aramanız gerekir.

1* Toplantıda "Smirnov-Eismont-Tolmachev grubu" sorunu ele alındı. 1933'te Tüm Birlik Komünist Partisi'nin (Bolşevikler) Merkez Komitesi ve Merkez Kontrol Komisyonu'nun Ocak ayı ortak plenumunda katılımcılara kelimesi kelimesine bir rapor gönderildi.

(188) Mayıs-Haziran 1928'de Moskova'da A.Ya. Vyshinsky, Donbass'ın teknik uzmanlarına karşı partiden ve Sovyet liderliğinden esinlenen suçlamalara dayanan bir duruşma yapıldı. Mahkemeye getirilen 53 kişiden 5'i kurşuna dizildi, çoğunluğu çeşitli hapis cezalarına çarptırıldı (bkz: Kisilitsyn SA Shakhtinskoe davası. Rostov-on-Don, 1993).

Stalin'in 7 Ağustos 1932 yasaının geliştirilmesi ve uygulanmasıyla ilgili olarak LM Kaganovich'e mektuplarından,

A source: The tragedy of the Soviet village. Collectivization and dispossession. Documents and materials Volume 3. End of 1930- 1933. Moscow ROSSPEN 2000. Pp. 418-420

Archive: RGASPI. F. 81. Op. 3.D. 99.L. 106-113, 117, 121-123, 144-145, 151; D. 100.L. 1-7.

20 Temmuz, No. 151

Kaganovich, Molotov

... Son zamanlarda, demiryolu ile mal hırsızlığı daha sık hale geldi, ilk olarak 1* (on milyonlarca ruble değerinde yağmalandı); ikincisi, kooperatif ve kolektif çiftlik mülkiyetinin çalınması. Hırsızlıklar, **esas olarak kulaklar** (mülksüzleştirilmiş) ve yeni sistemimizi baltalamaya çalışan diğer Sovyet karşıtı unsurlar tarafından örgütleniyor. Kanuna (resmi) göre, bu beyler sıradan hırsızlar olarak kabul edilirler, iki ila üç yıl hapis cezası alırlar, ancak aslında, 6 ila 8 ay sonra affedilirler. Bu beyefendiler için sosyalist olarak adlandıramayacak böylesine bir sistem, onları sadece gerçek bir karşı-devrimci "çalışma" ya teşvik eder. Böyle bir duruma katlanılması düşünülemez. Aşağıdakileri uygulayacak bir yasa çıkarmayı (mevcut yasaları çıkartmak veya kaldırmak için) öneriyorum:

a) önemi bakımından demiryolu yükü, kolektif çiftlik mülkiyeti ve kooperatif mülkiyeti **devlet mülkiyetine eşittir**

b) bu kategorilerdeki mülklerin zimmete geçirilmesi (hırsızlık) için **en az on yıl hapis ve kural olarak ölüm cezası ile cezalandırılır**;

c) bu tür "mesleklerden" suçlulara **af uygulamasının kaldırılması**.

Bu (ve benzer) **acımasız sosyalist önlemler olmadan**, yeni bir sosyal disiplin kurmak imkânsızdır ve böyle bir disiplin olmadan yeni sistemimizi **savunmak ve güçlendirmek imkânsızdır**. Böyle bir kanunu çıkarmaktan çekinmememiz gerektiğini düşünüyorum.

"Kolektif çiftlik ticareti kararname", şüphesiz ki, kulak unsurlarını ve spekülör-satıcıları (*karaborsacı*) bir dereceye kadar canlandıracaktır. Kulaklar kolektif çiftçiye küçük düşürmeye çalışacak ve onu kolektif çiftliği terk etmeye teşvik edecektir. Karaborsacılar kalabalığın içine girecek ve ticareti kendi yollarıyla aktarmaya çalışacak. **Bu pislği ortadan kaldırmamız gerektiği açık.** OGPU ve yerel organlarına talimat vermeyi öneriyorum:

a) yeni kolektif çiftlik sistemine karşı köyü ve tüm aktif vaizcileri, kolektif çiftlikten ayrılma fikrinin aktif vaizlerini sıkı denetim altına alın – topraklarının kamulaştırılması ve kendilerinin toplama kamplarına gönderilmesi;

c) çarşı, pazarları ve tüm spekülörleri ve satıcıları sıkı gözetim altına alın ..., mallarına ele geçirmek, el koymak ve kendilerini toplama kamplarına göndermek. Bu (ve benzeri) **önlemler olmadan**, yeni sistemi ve yeni Sovyet ticaretini güçlendirmek imkânsızdır.

OGPU ve organları derhal kuvvetlerini düşmanın incelenmesi için hazırlamaya başlamalıdır. Bir ay içinde operasyonlara başlayabilirsiniz, daha erken değil ...

Selamlar!

I. Stalin

26 Temmuz 1932

Merhaba Yoldaş Kaganovich!

... Kolektif çiftlik ve kooperatif mülkiyeti ile demiryolu yükünün korunması meselesini, kolektif çiftliklerin kendilerinin korunması, meselesiyle bir yasada birleştirmenin daha uygun olacağını düşünüyorum, yani, kolektif çiftliği şiddetle yok etmek için kolektif çiftliği terk etmeye zorlamak için şiddet ve tehdit kullanan veya kolektif çiftçilere yönelik şiddet ve tehdit kullanımını vaaz eden unsurlara karşı mücadele.

Yasa üç bölüme ayrılabilir, bunlardan ilk bölümü demiryolu ve su taşımacılığı mallarıyla ilgili, uygun cezanın belirlenmesiyle, ikincisi - kolektif çiftlik ve kooperatif mülkiyeti (mülk) ve ilgili ceza hakkında

Üçüncüsü - kollektif çiftliklerin kendilerini kulaklardan ve diğer anti sosyal unsurların tehditlerinden ve şiddetten korunması üzerine, bu tür durumlarda suçların 5 ila 10 yıl hapis cezasına çarptırılacağını ve ardından toplama kamplarında af uygulama hakkı olmadan 3 yıl hapis cezasına çarptırılacağını belirtilmesi.

Selamlar, I. Stalin

4 Ağustos 1932

Merhaba Yoldaş Kaganovich!

Kararname taslağını iade ediyorum. Gördüğünüz gibi, biraz genişlettim. Kısa zamanda yayınlayın ...

Demiryollarında öfke oluşuyor ... OGPU memurları uyuyor ... OGPU'ya silahlı memurlarını hattın üzerinde bulundurma ve holiganları anında-yerinde vurma talimatı verin.

Selamlar!

I. Stalin

11 Ağustos 1932

Merhaba Yoldaş Kaganovich!

... Kamu mülkünün korunmasına ilişkin karar elbette iyidir ve yakında harekete geçecek. Spekülatörler aleyhindeki kararname de iyi ve zamanındadır (yakında çıkarılmalıdır). Ancak bunların hepsi yeterli değil. Ayrıca bu iki kararnamenin anlamı ve uygulanma şekli hakkında Merkez Komitesinden partiye ve **yargı-ceza organlarına** verilecek bir kararnameye ihtiyacımız var. Bu kesinlikle gereklidir. Kimin böyle bir mektup taslağı hazırlaması gerektiğini söyleyin. Yakında Moskova'da olacağım ve göreceğim ...

Selamlar!

I. Stalin

17 Ağustos 1932

Merhaba Yoldaş Kaganovich!

... Pravda, aptalca ve bürokratik-körü körüne davranıyor, kamu mallarının korunmasına ilişkin yasanın uygulanması konusunda geniş bir kampanya başlatmıyor. Kampanya hemen başlatılmalıdır. Şunlar gerekli:

- a) yasanın anlamını nokta nokta açıklamak;
- b) yasayı korumaya çalışan bölge, şehir ve ilçe örgütlerini (kırsal kuruluşların yanı sıra) uygulamada bir ders vermeden eleştirmek ve ifşa etmek;
- c) mal yağmacıları, kolektif çiftlik ürünleri, kolektif çiftlik stokları, kooperatif mülkleri vb. ile ilgili olarak liberalizm gösteren hâkim ve savcılar tespit etmek;
- d) bu gibi durumlarda cezaları belirgin bir yerde yayınlamak;
- e) muhabirlerini buna göre harekete geçirmek, onlara talimat vermek ve yazışmalarını yayınlamak;
- f) Yasayı iyi niyetle vb. uygulamaya çalışan kuruluşları övün ve teşvik edin. Bu kampanya sistematik ve uzun vadeli olmalıdır.

İşçilerimizi kamu mülkünün korunması konusunda "yasayla yüzleşmeye" zorlamak için bir noktada sistematik olarak çekişmemeliyiz.

Selamlar!

I. Stalin

1 * Burada ve aşağıda kelimeler yazarın altını çizdiği sözcükler italik yazılmıştır.

Stalin, Askeri ve Deniz Kuvvetleri İşleri Halk Komiserine ve SSCB MN Devrimci Askeri Konseyi Başkanı'na 7 Mayıs 1932

A source: Formation of the defense-industrial complex of the USSR (1927-1932). M. 2008, p. 662.

Archive: RGASPI. F. 558. Op. 11.D. 447.L. 4-7. Autograph.

Tüm Birlik Bolşevik Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri IV Stalin'in Askeri ve Denizcilikten Sorumlu Halk Komiserine ve SSCB Devrimci Askeri Konseyi Başkanı MN Tukhachevsky'ye yazdığı mektupla ilgili eleştirel yorumların gözden geçirilmesine, silahlı kuvvetlerin yeniden inşasının ana yönlerine ilişkin önerileri. *

7 Mayıs 1932

Yoldaş Voroshilov'a hitaben yazılan ekli mektup Mart 1930'da yazılmıştır ² * Bu iki belge anlamına gelir:

- a) tümen sayısını 246 veya 248'e çıkaran ordumuzun konuşlandırılmasına ilişkin "notunuz" (Tam olarak hatırlamıyorum)
- ³ b) Karargahımızın aslında ordunun sayısını 11 milyon kişiye getirmeyi gerektirdiği sonucuna ulaşan "notunuz", bu "notun" ülkemizin gücün ötesinde, gerçek dışı, hayalci olduğu.

Bildiğiniz gibi, Yoldaş Voroshilov'a yazdığım mektubumda, esas olarak karargahımızla ilgili sonuçlara katıldım ve notunuzu "ruhani maksimalizm" in bir ürünü vb., olarak görerek "notunuz" hakkında keskin ve olumsuz bir şekilde konuştum, yani **iki yıl önce böyle bir durum vardı**. Şimdi, iki yıl sonra, bazı belirsiz sorular benim için daha net hale geldiğinde, değerlendirmemin çok sert olduğunu ve mektubumun sonuçlarının tamamen doğru olmadığını **kabul etmem gerekir**.

Birincisi, konuyla en yakından aşina olan, "11 milyon kişi" rakamının "notunuzdan" çıkmadığını gösterdi, çünkü "notunuzun" gerektirdiği ve gerçekten gerekli olan 8 milyonluk bir ordudur. Muhakkak ki 8 milyonluk ordu da en azından önümüzdeki 3-4 yıl içinde (ilk beş yıllık plandan bahsetmiyorum bile) ülkemiz için gerçekçi değil; gereksiz ve dayanılmaz. Ama 8 milyon hala 11 milyon değil.

İkincisi, son yıllarda orduların değişen karakterinin, askeri ulaşım teknolojisinin büyümesinin ve havacılığın gelişmesinin, mekanize birimlerin ortaya çıkmasının ve ordunun buna karşılık gelen yeniden örgütlenmesinin eski anlaşmazlıkları mahrum eden belirleyici önemi olan çok sayıda bölüm hakkında tamamen yeni bir durum yarattığına hiç şüphe yok. Bölük sayısının değil, her şeyden önce onların kalitelerinin, ekipmanla doygunluğunun bundan sonra belirleyici bir rol oynayacağını kanıtlamaya gerek yok. Sanırım teçhizatlı ve yeni örgütlenmiş 6 milyonluk bir ordunun, istisnasız tüm cephelerde ülkemizin bağımsızlığını savunmaya yeteceği konusunda benimle hemfikirsiniz. Ve biz aşağı yukarı böyle bir orduya muktediriz. Bana öyle geliyor ki Voroshilov'a mektubumun üslubu bu kadar sert olmazdı ve daha sonra, anlaşmazlığı bu yeni temele aktarmış olsaydım, içinde seninle ilgili bazı yanlış sonuçlar olmazdı. Ama böyle yapmadım, çünkü belli ki **sorun benim için yeterince açık değildi.**

Mektubumun eksikliklerini biraz gecikmeli olarak düzeltmeye çalıştığım için beni azarlama.

Komünist selamlarla, I. Stalin

Notlar:

1 * KE Voroshilov'a bir kopya gönderildi.

2 * Yayınlanmadı. Bakın: RGASPI. F. 558. Op. 11.D. 447.L. 8.

3 * Belgeye bakın. 11 Ocak 1930- SSCB Devrimci Askeri Konseyi Başkanı olan SSCB Devrimci Askeri Konseyi Başkanı Voroshilov Leningrad Askeri Bölgesi Tukhachevsky Halk Komiseri Tukhachevsky'nin silahlı kuvvetlerin yeniden inşasının ana yönleri hakkında raporu.

4 * Belgeye bakın. 5 Mart 1930- Kızıl Ordu Karargahının, Leningrad Askeri Bölge Komutanı MN Tukhachevsky'nin Kızıl Ordu'nun yeniden inşasının ana yönleri hakkındaki raporu üzerine sonuçlanmasından.

RGASPI. F. 558. Op. 11.D. 447.L. 4-7. İmza.

Stalin- Politbüro üyelerine, 5 Haziran 1932

A source: Stalin and Kaganovich. Correspondence. 1931-1936 Moscow: (ROSSPEN), 2001 p. 139

Archive: RGASPI F. 558. Op. 11.D. 77.L. 12, 12 rev. Autograph.

Moskova. Tüm Birlik Komünist Partisi Merkez Komitesi.

Poskrebyshv.

PB üyeleri için.

Yaroslavsky'nin Pravda'daki Ivanovo-Voznesensk'de işçi huzursuzluğu ve oradaki parti liderliğindeki değişim hakkındaki makalesinin yayınlanmasını protesto ediyorum. Makale, gerçekler açısından açıkça yanlış ve politik olarak zararlı. Bu makalesi ile Yaroslavsky yabancı muhabirlere, "Merkez Komitesi ve Halk Komiserleri Konseyinin kolektif çiftlik ticareti konusundaki son kararlarını dikte ettiği" iddia edilen "yeni Kronstadt" hakkında yazma fırsatı verdi.

Yaroslavsky'ye bu partiye zararlı ve düşmanlarımıza açıkça faydalı olan böylesine bir makale yazma hakkını kim verdi? Pravda'nın yayın kurulu neden bu tür sorumsuz yazılara izin veriyor? Yaroslavsky'ye neden sahip olmadığı ve sürekli partinin aleyhine istismar ettiği bu silahı kullanma hakkı veriliyor? Buna bir son verilemez mi?

Stalin.

6

18 saat

5 / VI.32 ve. 2

Stalin, kolektif çiftlik- köylü sektörü pahasına devlet çiftliklerinin planını kolaylaştırmak Üzerine. Kasım 28,1931

A source: Famine in the USSR. 1929-1934: In 3 volumes. Vol. 1: 1929-July 1932: Book. 1. M.: MFD, 2011. (Russia. XX century. Documents). P. 609

Archive: AP RF. F. 3. Op. 40. D. 79. L. 150

CPSU'nun (b) MM Khatayevich Merkez Volga bölgesel komitesinin ilk sekreterine IV Stalin ve VM Molotov'un, kolektif çiftlik- köylü sektörü pahasına devlet çiftliklerinin planını kolaylaştırma konusunda şifreli telgrafı. 28 Kasım 1931

Çok gizli

Kolektif çiftlik ve köylü sektörü pahasına devlet çiftliklerinin planını kolaylaştırma önerinizi kabul ediyoruz, ancak sadece devletin bu operasyondan bir kilo bile tahıl kaybetmemesi şartıyla. Plan yüzde yüz yerine getirilmezse, Merkez Komitesinin sert önlemler almaya zorlanacağı konusunda sizi uyarıyoruz.

Stalin Molotov

Stalinin Kollektifleştirme ve "mülksüzleştirme" üzerine parti örgütlerine telgrafı. 30 Ocak 1930

A source: Politburo and the peasantry: Expulsion, special settlement. 1930-1940 Book I. Moscow. ROSSPEN 2005 pp. 48-49

Archive: AP RF. F. 3. Op. 30. D. 193. L. 22. Certified typewritten copy of that time.

193-19

Çok gizli.

Baskı için değil.

Tüm Parti organizasyonlarına.

Bazı bölgelerdeki örgütlerin kollektifleştirme davasından vazgeçtiklerine ve çabalarını Kulakların mülksüzleştirilmesine yoğunlaştırdıklarına dair yerel haberler alınıyor. Merkez Komitesi, böyle bir politikanın temelde yanlış olduğunu açıklıyor. Merkez Komitesi, partinin politikasının sadece mülksüzleştirme değil, sonucu ve bir kısmı mülksüzleştirme olan **kolektif çiftlik hareketinin geliştirilmesinden ibaret olduğuna dikkat çekiyor**. Merkez Komite, kollektif çiftlik hareketinin büyümesiyle bağlantılı olmadan mülksüzleştirmenin yapılmamasını, planın ağırlık merkezinin yoksul ve orta köylülerin gerçekten kitlesel hareketine dayalı olarak yeni kolektif çiftliklerin inşasına kaydırılmasını talep ediyor...

CPSU(b) Merkez Komitesi Sekreteri Stalin.

30.1.30 g.

- Daktiloyla yazılmış gönderilen belge numarası ve tarihi sol üst köşesinde: "30.1.30."

- RGASPI. F. 558. Op. 11. D. 38. L. 15. Daktiloyla yazılmış orijinal, imza-imza.

- RGASPI: Sovyet Köyü'nün trajedisinin bir kopyasına göre yayınlandı. T. 2.P. 131.

Konu 30 Ocak 1930'da Merkez Komite sekreteri yardımcısı IV Yoldaş tarafından Politbüro üyelerine ve aday üyelerine, siyasi büronun üyelerine gönderilen, SBKP (b) Merkez Komitesi'nin baş sayfasına bir ön yazı içermektedir. Merkez Kontrol Komisyonu Başkanlığı ve Merkez Komite üyeleri, IV. Stalin adına Merkez Komite direktifinin bir nüshasını "kollektifleştirme sorunuyla ilgili tüm parti örgütlerine vermek için" göndermek üzere. Tovstukha'nın imzası bir kopyadır (fol. 21).

Stalin'in "kulak çiftliklerinin alınımı ve çiftliklere yeniden yerleştirme yapılması için" hazırlıklar hakkında Telgrafı. 16 Şubat 1930

A source: Politburo and the peasantry: Expulsion, special settlement. 1930-1940 Book I. Moscow. ROSSPEN 2005 p. 100

Archive: AP RF. F. 3. Op. 30. D. 193. L. 85. Typewritten copy of that time, certified by S. Parshin, an employee of the Politburo Secretariat.

IV. Stalin 'in PSU (b) Ural bölge komitesi sekreteri ID Kabakove "kulak çiftliklerinin kabulü ve yeniden yerleşimleştirilmesi için" hazırlık üzerine 43 16 Şubat 1930 tarihli telgrafı,

Şifreli, Çok gizli

Sverdlovsk Uralobkom Kabakov Sekreterine

Merkez Komitesi, Uralobkom Merkez Komitesi'nin planına göre en az 20 bin Kulak çiftliğinin kabulü ve yeniden yerleşimleştirilmesi için gerekli tüm hazırlık tedbirlerini Nisan ayı ortasına kadar almasını kesinlikle gerekli görmektedir. Lütfen alınan önlemleri rapor edin.

No. 13 / sn.

Stalin.

16 Şubat 1930

- Sol üstte elle: "Yoldaş. Tovstukhe " yazıyor.

43 CPSU Ural bölgesel komitesinin liderliğinden gelen telgraf (b) IV Stalin- doc. No. 193-68.

Toplamda, Ural bölgesinde Mayıs 1930'a kadar. 17.835 aile, 85.134 kişi ülkenin diğer yerlerinden ve bölgelerinden bu çiftliklere taşındı. Kuzey Kafkasya'dan- 10595 aile (51 577 kişi), Beyaz Rusya'dan- 4468 aile (21 273 kişi), Kırım- 2772 aile (12 284 kişi). OGPU görev gücü başkanı SV Puzitsky, 6 Mayıs 1930 tarihli raporunda, "Çok sayıda aşılın kulak için ve kış için kabul için kısa süreye rağmen, OGPU'daki PP işçileri Kuzey Bölgesi ve Urallar verilen görevle genellikle tatmin edici bir şekilde yerleştirildi "(Sovyet köyünün trajedisi ... T. 2. S. 424).

"Kollektif çiftlik hareketinde parti çizgisinin çarpıtılmasına" karşı mücadele üzerine. 22 Mart 1930

IV Stalin den CPSU (b) Ural bölgesel komitesi sekreteri I.D Kabakov'a şifreli telgrafı, "Kollektif çiftlik hareketindeki parti çizgisinin çarpıtılmasına" karşı mücadele hakkında. 22 Mart 1930

Source: Politburo and the peasantry: Expulsion, special settlement. 1930-1940 Book I. Moscow. ROSSPEN 2005 p. 167

Archive: L. 176. A typewritten copy of that time, certified by S. Parshin, an employee of the Politburo Secretariat, on April 3, 1930.

193-107

Çok gizli.

Kopye

Sverdlovsk Uralobkom Kabakov.

Urallarda yer alan bilgilere göre, kollektif çiftlik hareketinde parti çizgisinin çarpıtılması hala devam ediyor, Merkez Komite'nin talimatları göz ardı ediliyor ve Artel'in yaklaşık tüzüğü uygulanmıyor. Aynı bilgilere göre kollektif çiftliklerde büyük bir çöküş yaşanıyor, tohumlar ve sığırlar ayrılıyor, ekimler aksıyor. Lütfen bu bilgilerle bağlantılı durum hakkında bize kısaca bilgi verin, kollektif çiftliklerin durumu, bahar yayla ekim ve genişletme olanakları hakkında bilgi verin. No. 26 / s 66

Stalin.

22.III.30 g.

- Sol üstte basılı: "II sektör arşivi".

66 IDIV Kabakova Stalin'den Telgraf- doc. No. 193-109.

Stalin'den- Demyan Bedny Yoldaşa

JV Stalin

Bir Mektuptan Alıntılar

12 Aralık 1930

Works, Cilt. 13 Ocak 1930- Ocak 1934

8 Aralık tarihli mektubunuz alındı. Belli ki cevabımı istiyorsunuz. Oldu, işte cevabım.

Her şeyden önce, bazı küçük ve önemsiz sözleriniz ve imalarınız hakkında. Eğer bu çirkin "önemsiz şeyler" tesadüfi bir unsur olsaydı, görmezden gelinebilirdi. Ama bunlar o kadar çok ve o kadar canlı bir şekilde "dökülüyor" ki, tüm mektubunuzun tonunu belirliyor. Ve herkesin bildiği gibi, müziği yapan tondur.

Sizin tahmininize göre Merkez Komitesi'nin kararı bir (*idam sehpa-sı-darağacında. EA*) "idam ilmiği", "kıyamet saatimin (yani sizin) geldiğinin " bir işareti. Neden, hangi gerekçeyle? Bir MK kararının özü üzerine düşünmek ve hatalarını düzeltmek yerine, bunu bir "idam ilmiği" olarak gören bir Komünisti nasıl isimlendirmeli? ...

Övgüyü hak ettiğinizde MK sizi onlarca kez övdü. Ve MK, sizi Partimizin belirli gruplarının veya üyelerinin saldırılarından onlarca kez korudu (işleri biraz esneterek!).

Düzinelerce şair ve yazar, hata yaptıklarında Merkez Komitesi tarafından eleştirildi. Bütün bunları normal ve anlaşılır olarak gördünüz. Ancak ne zamanki MK sizin hatalarınızı eleştirmek zorunda kaldı, aniden bir "idam ilmiği" hakkında ateşlenmeye ve haykırmaya başladınız. **Hangi gerekçeyle?** Merkez Komitesinin belki de (*sizin*) hatalarınızı eleştirmeye hakkı yok mu? MK'nin kararı belki sizin için bağlayıcı değil mi? Şiiriniz belki de **tüm eleştirilerin üstünde mi?** "Kibir" denen hoş olmayan bir hastalığa yakalandığınızı görmüyor musunuz? Biraz daha alçakgönüllülük, Yoldaş Demyan. ...

Hatalarınızın özü nedir? Başlangıçta hatırı sayılır bir doğruluk ve ustalıkla gerçekleştirdiğiniz, SSCB'deki yaşam tarzı ve koşullarındaki

eksikliklere yönelik eleştirinizin- ki bu, gerekli ve zorunlu bir eleştiri konusu- sizi coşturdu ve SSCB'nin, geçmişinin ve bugününün iftirasına dönmeye başladı. Bunlar sizin " Tandır'dan Aşağı Gel" ve "Merhametsiz" iniz. İşte bugün Molotov yoldaşın önerisinde okuduğum "Pererva" nız.

(1930'da tren platformunda tamir etmeme "ihlalleri" nedeniyle iki yolcu treni çarpışmıştı. Kazada 16 kişi öldü, 46 kişi yaralandı. Bir gün sonra Demyan Bedny, sistemi şiddetle eleştirdiği "Pererva" şiirini yazdı. Bu -ve önceki iki- şiir nedeniyle yazar sert bir şekilde eleştirildi. E. A)

("Fırından aşağı gel" başlıklı şiir, - bir zamanlar Anadolu'da meşhur olan "tandır" kenarında sıcak kalmak için oturmanın Rusya da ki uyarlamasının Demyan tarafından "tembellik" olarak nitelenmesi ve bunun Rus işçi sınıfının bir özelliğine dönüşmesi iddiası ile ilgili yazdığı şiir. Üçüncüsü, ona yapılan eleştirinin "Acımasız" lığıyla ilgili. EA.)

Yoldaş Molotov'un "Tandırdan Aşağı Gel " esprili iğneleme (şiirinizi) skecinizi övdüğünü söylüyorsunuz. Bu oldukça mümkündür. Belki de Molotov yoldaşın yaptığı kadar bende övdüm, çünkü (diğer skeçlerde olduğu gibi) tam yerini bulan bir dizi muhteşem pasaj içeriyor. **Ama** merhemde bütün tabloyu bozan ve onu gerçek bir "Pererva" ya (ihlallere, E.A) çeviren bir sinek var. Söz konusu olan bu ve skeçlerin tonunu belirleyen de bu.

Kendiniz karar verin.

Artık tüm dünya, devrimci hareketin merkezinin Batı Avrupa'dan Rusya'ya kaydığını kabul ediyor. Tüm ülkelerin devrimcileri umutla SSCB'yi dünya çapında emekçi halkın kurtuluş mücadelesinin merkezi olarak görüyor ve onu tek Anavatanları olarak görüyorlar. Tüm ülkelerde devrimci işçiler, Sovyet işçi sınıfını ve her şeyden önce, Sovyet işçilerinin öncüsü olan Rus işçi sınıfını, diğer ülkelerin proleterlerinin şimdiye kadar hayal ettiği en devrimci ve aktif politikayı uygulayan tanınmış liderleri olarak alkışlıyorlar. Tüm ülkelerdeki devrimci işçilerin liderleri, Rusya işçi sınıfının son derece öğretici tarihini, onun ve Rusya'nın geçmişini hevesle inceliyorlar, çünkü gerici Rusya'nın dışında, devrimci bir Rusya'nın, Radişçev ve

Çemişevski'nin, Şelyabov ve Ulyanov'un, Şalturin ve Alekseyev'in Rusya'sının var olduğunu biliyorlar. Bütün bunlar, Rus işçilerinin kalplerini, dağları yerinden oynatabilecek ve mucizeler yaratabilecek devrimci bir ulusal gurur duygusuyla doldurmaktan başka bir şey yapamaz.

Ya sen? Devrim tarihinin en büyüklerinden biri olan bu sürecin anlamını ve ileri proletaryanın bir ozanının yüce görevlerine uygun olmanın anlamını kavramak yerine, ülkenin sessiz bir yerine emekli oldunuz ve Karamzin'in eserlerinden en sıkıcı alıntılar ile Domostro'dan (*yaşam ve ahlak bilimleri*)daha az sıkıcı olmayan özdeyişler arasında bir karmaşaya girdikten sonra, geçmişte Rusya'nın nefret edilen bir virane olduğunu, günümüz Rusya'sının yekpare bir "Pererva" olduğu, "tembellik" ve "fırın üstünde yatma arzusu" genel olarak Rusların ve dolayısıyla Ekim Devriminde başarıya ulaştıktan sonra elbette Rus olmaktan çıkmayan Rus işçilerinin neredeyse ulusal özellikleri olduğunu tepeden haykırmaya başladınız.

Ve buna Bolşevik eleştiri diyorsunuz! Hayır, çok saygıdeğer Demyan Yoldaş, **bu Bolşevik eleştiri değil**, halkımıza iftira atma, SSCB'nin itibarını zedelemek, SSCB proletaryasının itibarını zedelemek, Rus proletaryasının itibarını zedelemektir.

Ve bütün bunlardan sonra Merkez Komitesi'nin sessiz kalmasını istiyorsunuz!

Siz Merkez Komite'mizi ne zannediyorsunuz?

Ve benim, sizin bana karşı "biyografik bir hassasiyete" değer verdiğiniz için, sessiz kalmamı istiyorsunuz! Ne kadar safsınız ve **Bolşevikleri ne kadar az tanıyorsunuz. . .**

Belki de "okuryazar bir kişi" olarak, Lenin'in şu sözlerini dinlemeyi reddetmeyeceksiniz:

"Ulusal gurur duygusu bize, Büyük Rus sınıf bilincine sahip proleterler yaya yabancı mı? Tabii ki hayır! Biz dilimizi ve ülkemizi seviyoruz, biz en çok onun emekçi kitlelerini (yani onun onda dokuzu nüfusunu) demokratların ve Sosyalistlerin politik olarak bilinçli yaşam seviyesine yükseltmek için çalışıyoruz."

Çarlık cellatlarının, soyluların ve kapitalistlerin görkemli ÷lkemize yaptığı, baskı ve aşığılamayı görmek ve hissetmek bize her şeyden çok daha acı veriyor. Bu zorbalıkların, ortamızda, Büyük Rusların ortasında, aramızda direnişı uyandırmasından Radishchev, Decembristler ve yetmişlerin devrimci halkının bu ortasından gelmesinden; 1905'te Büyük Rus işçi sınıfı kitlelerin güçlü, devrimci bir partisini yaratmasından; aynı zamanda Büyük-Rus köylüsünün bir demokrat haline gelmesinden, rahibi ve toprak ağalarını devirmeye başlamasından gurur duyuyoruz.

Yarım asır önce, yaşamını devrimin davasına adanmış olan Büyük Rus demokrat Chernyshevski'nin şöyle dediğini hatırlıyoruz: "Sefil bir ulus, tepeden tırnağı kölelerden oluşan hepsi köle olan bir ulus." Bariz ve net olmayan Büyük Rus köleleri (çarlık monarşisinin köleleri) bu sözleri hatırlamaktan hoşlanmazlar. Yine de bize göre bunlar gerçek ÷lke sevgisinin sözleriydi, Büyük Rus halk kitleleri arasında devrimci bir ruhun yokluğundan dolayı üzüntü duyan bir sevgi. O zamanlar bugünkü ruh yoktu. Şimdi biraz var; zaten var. Ulusal gurur duygusuyla doluyuz çünkü Büyük-Rus ulusu da devrimci bir sınıf yarattı, sadece büyük pogromlar, darağacı sıraları, büyük kıtlıklar, rahiplere, çarlara, toprak ağalarına büyük kölelik değil, aynı zamanda insanlığa özgürlük ve sosyalizm uğruna savaşımın muhteşem örneklerini verebileceğini kanıtladı." (*Bakınız, Lenin, Büyük Rusların Ulusal Gururu Üzerine*)

Dünyanın en büyük Enternasyonalisti Lenin, Büyük Rusların ulusal gururundan bu şekilde söz edebiliyordu.

Böyle konuştu çünkü biliyordu ki:

"Büyük Rusların ulusal gururunun çıkarları (uşaklık anlamında değil), Büyük Rus (ve diğer tüm) proleterlerin sosyalist çıkarlarıyla örtüşür" (*aynı eserde*)

Al sana işte, Lenin'in açık ve cesur "programı". Bu "program" tamamen anlaşılabilir ve bu, işçi sınıfı ve halkıyla yakından bağlantılı devrimciler için doğaldır.

İşçi sınıfı ve halkı ile bağlantısı olmayan ve bağlantı kuramayan Lelevich tipi siyasi yozlaşmışlar için bu anlaşılabilir ve doğal değildir.

Lenin'in bu devrimci "programı", sizin son (*şiiir*) skeçlerinizde sergilenen sağlıksız eğilimle bağdaştırılabilir mi?

Ne yazık ki bağdaşamaz ve bunun nedeni **ortak hiçbir yönlerinin olmamasıdır.**

Söz konusu olan nokta budur ve anlamayı reddettiğiniz şey de budur.

Bu nedenle, her ne pahasına olursa olsun **eski Leninist yola geri dönmelisiniz.**

Bu meselenin özüdür, Demyan'ı nasıl "izole etmek" istediklerini, Demyan'ın "artık basılmayacağını" söyleyen korkmuş bir entelektüelin anlamsız ağıtları değil.

Stalin

12 Aralık 1930

Works, Cilt. 13 Ocak 1930- Ocak 1934

Stalin'in "Büyük Dönüm Noktası Yılı. Ekim'in XII. Yıl Dönümü " başlıklı makalesinden, 3 Kasım 1929

Archive: 1929.7 November. No. 259; Stalin I.V. Op. T. 12. M., 1955. S. 118-135. True.

No. 265

Geçtiğimiz yıl, sosyalist yapının tüm cephelerinde büyük bir dönüm noktasının yılı oldu. Bu dönüm noktası, şehirlerde ve kırsal alanlarda kapitalist unsurlara karşı sosyalizmin kararlı saldırısının işareti altında gitti ve devam ediyor. Bu saldırının karakteristik bir özelliği, ulusal ekonomimizin sosyalist yeniden yapılanmasının (yeniden inşa) ana alanlarında bize zaten bir dizi kesin başarı vermiş olmasıdır.

Bundan, partinin, bir dönüm noktası düzenlemek ve daha sonra, sonraki aşamalarında kapitalist unsurlara karşı başarılı bir saldırı başlatmak için Yeni Ekonomik Politikanın ilk aşamalarında geri çekilmemizi iyi bir şekilde kullanabildiği anlaşılmaktadır ...

III. Tarımsal inşa alanında

Son olarak, Partinin geçen yılki üçüncü başarısı hakkında ... Tarım alanında ve geri kalmış tek tek çiftliklerden büyük ölçekli ve ileri kolektif çiftçiliğe, toprağın ortak ekimine, makine-traktör istasyonlarına, yeni teknolojiye dayanan artellere, kollektif çiftliklere ve nihayet yüzlerce traktör ve biçerdöverle donanmış büyük devlet çiftliklerinin gelişiminde radikal bir değişimden bahsediyoruz.

Partinin buradaki başarısı, bir dizi bölgede köylülüğün büyük bir kısmını, sadece bir avuç zengin kapitalistin yararlandığı, köylülerin büyük çoğunluğunun mahvolmaya ve yoksulluk içinde yaşamaya zorlandığı eski, kapitalist gelişme yolundan, onların yoksulluktan ve kulak esaretinden kurtulmalarını, toprağın yoldaşça, kollektif ekim yoluna gitmelerini sağlamak için, zengin kapitalistleri yerinden eden ve orta köylüleri ve fakirleri yeni bir şekilde yeniden donatan, onları yeni araçlarla donatan, traktör ve tarımla donatan, yeni bir sosyalist gelişme yolundaki başarısı gerçeğinde yatar.

Partinin başarısı, köylülüğün derinliklerindeki bu radikal değişimi organize etmeyi ve tüm ve kulaklardan ve rahiplerden, dar kafalılara ve sağ oportünistlere kadar her türlü karanlık güçlerin umutsuz muhalefetlerine, inanılmaz zorluklara rağmen yoksul ve orta köylülerin geniş kitlelerine önderlik etmeyi başarmasıdır.

Sağ oportünistlerin (Buharin grubunun) aşağıdaki iddiaları param parça oldu ve toz haline geldi:

- a) köylüler kolektif çiftliğe gitmeyecek,
- b) kolektif çiftliklerin hızlı gelişme oranı, sadece kitlesel hoşnutsuzluğa ve köylülük ile işçi sınıfı arasında bir bölünmeye neden olabilir,
- c) kırsal kesimde sosyalist gelişmenin "ana yolu" kolektif çiftlikler değil, kooperatiflerdir,
- d) Kolektif çiftliklerin gelişmesi ve kırsal alandaki kapitalist unsurlara yönelik saldırı ülkeyi ekmeksiz bırakabilir.

Bütün bu iddialar, eski burjuva-liberal çöpler gibi param parça oldu ve toz haline geldi.

Birincisi, köylüler kolektif çiftliklere gittiler, bütün köylere, küçük köy idarelerine, bölgelerine gittiler.

İkinci olarak, kitlesel kolektif çiftlik hareketi bağı (*kaynaşmayı*) zayıflatmaz, tam tersine bağı güçlendirerek ona yeni bir üretim üssü sağlar. Şimdi **körler bile**, köylülüğün büyük bir kısmı arasında ciddi bir hoşnutsuzluk varsa, bunun Sovyet hükümetinin kolektif çiftlik politikasıyla değil, Sovyet hükümetinin kolektif çiftlik hareketinin büyümesine, köylülere makine ve traktör tedarik etmeye, ayak uyduramaması gerçeğinden olduğunu görebiliyor.

Üçüncüsü, kırsal kesimin sosyalist gelişiminin "**sütun yolu**" (*Sütundan Sütuna yol*) konusundaki tartışma, Eichenwald ve Slepko gibi genç küçük-burjuva liberallere layık, skolastik bir tartışmadır. **Kitlesel kolektif çiftlik hareketi olmadığı sürece**, tedarik ve pazarlama iş birliğinin **alt biçimleri** "yüksek yol" idi ve en yüksek iş birliği biçimi

olan kolektif çiftlik biçimi sahneye çıktığında, ikincisinin kalkınmanın “yüksek yolu” olduğu açıktır. ...

Dördüncüsü, **şimdi körler bile** kırsal kesimdeki kapitalist unsurlara bir saldırı olmadan ve kolektif çiftlik ve devlet çiftliği hareketinin gelişmesi olmadan, ne şu anda elde edilen tahıl tedariklerinde ne de devletin elinde birikmiş on milyonlarca pud dokunulmaz tahıl rezervinde belirleyici **başarılarla sahip olamayacağımızı görebilirler**.

Dahası, kolektif çiftlik ve devlet çiftliği hareketinin büyümesi sayesinde, nihayet tahıl krizinden kurtuluyor olmamız veya çoktan kurtulmuş olduğumuz güvenle söylenebilir. Kolektif ve devlet çiftliklerinin gelişimi daha hızlandırılmış şekilde ilerlerse, ülkemizin sadece üç yıl içinde, dünyanın en kazançlı ülkesi olmasa da en kazançlı ülkelerden biri olacağından şüphe etmek için hiçbir neden yok.

Mevcut kolektif çiftlik hareketinde yeni olan şeyler nedir? Mevcut kolektif çiftlik hareketinde yeni ve belirleyici olan şey, köylülerin daha önce olduğu gibi **ayrı gruplar halinde değil**, tüm köylerde, köy idare birimlerinde, ilçelerde, hatta mahallelerde kolektif çiftliklere gitmeleridir.

Bu ne demektir? Bu, orta köylünün kolektif çiftliklere gittiği anlamına gelir. Sovyet iktidarının geçen yılki en önemli başarısını oluşturan **tarımın gelişmesindeki radikal değişimin temeli budur ...**

Stalin

Transcripts from Soviet Archives, Svitlana M, Erdogan A

Partinin Gelişmesinin Doğal Çelişkileri

Stalin

1926.

Komünist (New York). Ağustos 1937, s. 773-76.

Partinin Gelişmesinin Doğasal (partinin doğasında olan, kaçınılmaz) Çelişkileri

İlk olarak, **Partimizin içindeki mücadele sorunu**. Mücadele dün başlamadı, ne de henüz sona ermedi. Eğer, Partimizin tarihini **1903 yılında Bolşeviklerin bir grup olarak ortaya çıktığı zamandan bu yana** ele alırsak ve ta günümüze kadar olan en son aşamalarını incelersek, o zaman herhangi bir abartma olmadan Partimizin tarihinin, çelişkilerin mücadelesinin ve bu çelişkilerin üstesinden gelmenin ve bu çelişkilerin üstesinden gelme temelinde, partinin giderek yoğunlaşmasının (konsolidesinin) tarihidir. Rusların çok geçimsiz-kavgacı oldukları, polemikleri sevdiği, farklılıklar yarattıkları ve **bu nedenle** Rus Partisinin gelişimi, Parti içi karşıtlıkların üstesinden gelme süreci olduğu söylenebilir.

Bu (söylem), doğru olmaz yoldaşlar. Bu kavgacı olma meselesi değildir; **bu ilkeler üzerinde**, Partinin gelişmesi sürecinde ve proletaryanın mücadelesi sürecinde ortaya çıkan **farklılıklar konusudur.**

Bu demektir ki uzlaşmazlıklar **sadece şu ya da bu ilke için**, şu ya da bu mücadele amacı, amaca ulaştıracak şu ya da bu yöntem için, **mücadele yoluyla üstesinden gelinebilir.** Güncel siyasi sorunlarda, **tamamıyla pratik nitelikte** sorunlarda, parti içinde aynı şekilde düşünenlerle **her türlü uzlaşmalara girilebilir ve girilmelidir.**

Ama bu sorunlar, **ilkeleri içeren düşünce farklılıklarıyla** bağlantılaştırılırsa, o zaman uzlaşma olmaz, **hiçbir "orta yol" sorunları halledemez. İlkeleri içeren sorunlarda bir "orta" yol yoktur ve olamaz.** Biri ya da diğeri, ilkelerin ikisinden birisi Parti çalışmalarının temeli yapılmalıdır (temelini oluşturmalıdır). **İlkeleri**

ilgilendiren sorunlar üzerine bir "orta" yol çizgisi, kafa karışıklığına yol açan bir "çizgi", farklılıkları belirsizleştiren bir çizgi, Partinin ideolojik dejenerasyonun çizgisi, **Partinin ideolojik ölümünün çizgisidir**.

Batı'da Sosyal Demokrat partiler nasıl yaşadılar ve geliştiler? Bu partilerde ilkeler üzerinde herhangi bir iç çelişkiler ve farklılıklar var mı? **Şüphesiz ki var**. Onlar bu çelişkileri teşhir edip ve parti kitlelerinin gözleri önünde dürüstçe ve açıkça bunların üstesinden gelmeye çalışıyorlar mı? **Hayır, şüphesiz ki yapmıyorlar**. Bu uzlaşmazlıkları gizlemek sosyal-demokratların bir pratiğidir, konferans ve kongrelerini **maskeli baloya çevirmek**, parti içinde her şeyin iyi gittiğini göstermeye çalışan **resmi geçite dönüştürmek** sosyal-demokratların bir pratiğidir; Parti içindeki farklılıkları gizlemek ve perdelemek için her çareye başvurulur. Ama, böyle pratiklerden, kafa karışıklığı ve partinin entelektüel yoksullaşmasından başka bir sonuç elde edilemez. Bu, bir zamanlar devrimci, **ama şimdi reformist olan** Batı Avrupa sosyal-demokrasisinin çöküş nedenlerinden birisidir. Ancak biz, bu şekilde yaşayamaz ve gelişemeyiz. **İlke sorunları üzerinde bir "orta yol" bulma politikası, bizim politikamız değildir**. İlke sorunları üzerinde bir "orta yol" bulma politikası **çöken ve yozlaşan partilerin politikasıdır**.

Böyle bir politika sadece, bürokratik aygıt haline dönüp havayı dövme ve kitlelerden kopmakla sonuçlanabilir, başka türlü değil. **Bu yol bizim yolumuz değildir**.

Partimizin bütün tarihi, **Partimizin tarihinin Parti içi farklılıkların üstesinden gelme ve** bu çelişkileri aşma temelinde Partimizin saflarının sürekli yoğunlaştırılması (konsolidasyonu) nın tarihi olduğu gerçeğini kanıtlar.

Devamla, Parti içi farklılıkların üstesinden gelme mücadelesi, **Partimizin gelişme yasasıdır**.

"Bu Sovyetler Birliği Komünist Partisi yasasıdır ve diğer proleter partilerin değil" denilebilir. Bu doğru olmaz. Bu yasa, SSCB veya Batı'nın partilerin, proleter partisi olup olmadığına

bakılmaksızın, **hatırı sayılır büyüklükte olan bütün partilerin gelişme yasasıdır. Küçük ülkelerdeki küçük partilerde farklılıkların perdelenmesi mümkün olabilir, bir veya birkaç** otorite kişinin tarafından onların örtbas edilmesi (mümkün olabilir), çeşitli bölgeleri olan büyük bir partide bunu yapmak mümkün değildir. Böyle partilerde **çelişkileri aşarak** gelişme partinin **büyümesi ve konsolidasyonunun kaçınılmaz bir unsurudur.** Geçmişte gelişme böyle oldu, günümüzde de böyle olacak.

Şimdi, Marks ile birlikte, onlarca yıl boyunca Batı'da proleter partileri yönlendiren Engelsin otoritesine baş vurmak istiyorum. Anti-sosyalist yasaların Almanya'da uygulamada olduğu, Marks ve Engels in Londra'da sürgünde olduğu ve Sosyal Demokrat yayını " Sosyal-Demokrat" ın yasadışı olarak yurtdışında yayınlandığı ve gerçekten Alman Sosyal-Demokrasisinin çalışmalarını yönlendirdiği, geçen yüzyılın seksenlerine bakalım. **O zaman Bernstein** hala devrimci Marksist (henüz reformizm saflarına geçmemişti) idi. Engels, Bernstein ile sosyal-demokrat politikasının mevcut soruları üzerine canlı bir yazışma sürdürdü. 1882 yılında Bernstein'a şunları yazmıştı:

Görünüşe göre, **büyük ülkelerdeki tüm emek partileri, diyalektik gelişme yasalarına** tam uygun olarak, sadece **iç mücadele sürecinde gelişebilir.** Almanya'daki parti, şimdi bulunduğu noktaya Eisenach'lılarla Lasalcılar arasındaki savaşım sonucu geldi; kavganın büyük rolü oldu. Birleşme ancak, Lassalle'ın maşa olarak kullanmak için bilerek eğittiği bir alçaklar çetesi ömrünü tamamladıktan sonra olanaklı oldu ve o zaman bile alelacele bizim tarafımızdan gerçekleştirildi.

Fransa'da, Bakuninci teoriyi kurban verse de Bakuninci savaşım yöntemlerini kullanmayı sürdüren, aynı zamanda kendi özel çıkarları uğruna hareketin sınıf karakterini kurban etmek isteyen insanlar da yararlı olmaktan çıkmalıdır ki, birleşme yeniden olanaklı olsun. Şimdiki koşullarda birlik için öğüt vermek ancak budalalık olur. Bugünün koşullarında sakınılamaz olan çocukluk hastalıklarına karşı ahlaksal öğüt vermenin hiçbir yararı yoktur.

(Marks-Engels, Seçilen Yazışmalar, s. 382-Ed. J

İlgili olarak, başka pasajda Engels şunu diyordu:

Çelişkiler uzun süre gizli tutulamaz. Onlar sadece savaşarak halledilebilir (Ibid.)

Partimiz içinde çelişkilerin varlığı ve onlarla savaşarak bu çelişkileri aşmak yoluyla Partimizin gelişmesi işte böyle açıklanabilir.

Bu çelişkiler nereden geliyor, kaynakları nelerdir?

Proleter partiler içindeki çelişkilerin iki **koşul dan** kaynaklandığını düşünüyorum. Bunlar nedir?

Bunlar, ilk olarak burjuvazinin **ve burjuva ideolojisinin** sınıf mücadelesinin akışı içinde proletaryanın ve partinin üzerine baskısı, **proletaryanın kararsız bölümleri** ve bu demektir ki Partinin bocalayan bölümlerinin kolayca boyun eğmediği baskılar. Proletaryanın toplumdan tamamen izole olduğunu, ya da **toplumun dışında yer aldığını düşünmemeliyiz**. Proletarya toplumun parçası ve çeşitli tabakalarıyla çok sayıda temaslarla onunla **bağlantılıdır. Parti proletaryanın bir parçasıdır** ve bu nedenle parti burjuva toplumunun çeşitli tabakalarının teması ve **etkisinden kaçamaz**.

Burjuvazinin ve burjuva ideolojinin proletarya ve onun Partisi üzerine baskısı, burjuva fikir, ahlak, alışkanlıklar ve ruh halleri, burjuva toplumuyla şu ya da bu şekilde bir bağılılığı olan proletaryanın belirli katmanı vasıtasıyla, proletarya içine ve onun Parti'sine sürekli sızar.

İkincisi, çeşitli tabakalardan oluşmuş olmasından kaynaklanan, işçi sınıfının çeşitlendirilmiş (farklılaşmış) karakteridir. Bir sınıf olarak proletaryayı üç katmana (kategoriye) bölebiliriz:

Birinci tabaka proletaryanın ana kitlesi olarak, ana çekirdeği, değişmez kısmı; alınmış ana kütlesi, bu uzun zaman önce kapitalist sınıf ile tüm kişileri kesmiş olan "**safkan**" **proleterler kütlesidir**. Proletaryanın bu tabakası Marksizm'in en güvenilir desteğidir.

İkinci tabaka proleter olmayan sınıflardan **yeni ortaya çıkmış olan proleterlerden oluşmaktadır**; köylülükten, küçük burjuvazi ve aydın dan. Proleter olmayan sınıflardan yeni ortaya çıkan **bu tabaka**, proleter sınıfa eski alışkanlıklarını ve kültürünü, kararsızlığını ve duraksamalarını beraberinde getirdi. Bu tabaka her türlü anarşist, yarı anarşist ve "aşırı sol" gruplar için en **uygun toprağı temsil eder**.

Son olarak bir **üçüncü tabaka** var. Bu **işçi aristokrasisi**, işçi sınıfının, proletaryanın diğer bölümleriyle karşılaştırıldığında kendi koşullarında en güvenli üst tabakası; o burjuvaziyle uzlaşma için çabalar, onun hâkim olan ruh hali, yeryüzünün kudretine kendisini adapte etmek ve "saygın" olmaktır. **Bu tabaka açık reformistler** ve oportünistler için **en uygun toprağı temsil eder**.

Aralarındaki yüzeydeki bariz farklılığa rağmen, **işçi sınıfının "son iki tabakası" oportünizmi teşvik eden az çok yaygın ortamını temsil eder**; aristokrasisinin ruh hali hâkim olduğunda **açık ve bariz oportünizm** ve işçi sınıfının küçük burjuva ile temasını kesmediğı bu tabakasının ruh hali hâkim olduğunda, **gizli oportünizmin sol sloganları hâkim** olur.

Aslında açık **oportünizmin** sık sık "aşırı sol" ruh halleri ile örtüşmesi **gerçeğinde** şaşırtıcı bir şey yoktur. Lenin, birkaç defa, "aşırı sol" **muhalefet**, açıkça oportünist Menşevik muhalefet, **sağ kanatın ters yüzüdür**" demişti ve bu kesinlikle doğru dur.

Eğer "aşırı sol" devrim saflarında durursa, **devrimin hemen zaferini beklediğı içindir**, o zaman, eğer **bir aksaklık olurda**, devrim hemen **muzaffer** olmazsa devrimden umutsuzluğa düşer, doğal olarak hayal kırıklığına uğrar.

Doğal olarak, sınıf mücadelesinin gelişmesinde her dönemde, mücadelenin daha keskin ve zorlaştığı her vesilede, görüş ayrılıkları, proletaryanın farklı katmanlarının alışkanlık ve ruh hallerindeki farklılık, Parti içindeki farklılık biçimini göstermesi gerekir ve burjuvazinin ve ideolojisinin Parti üzerine baskısı kaçınılmaz olarak bu farklılıkların daha keskin hale gelmesine ve proleter partisi içinde mücadele biçiminde bir çıkış aramasına neden olacaktır.

Bunlar parti içindeki doğal çelişkilerin ve farklılığın kaynaklarıdır.

Bu çelişki ve anlaşmazlıklardan kaçınmak mümkün mü? Hayır mümkün değil. Bu çelişkilerden kaçınmanın mümkün olduğunu hayal etmek, kendi kendini aldatmak demektir. Engels "parti içindeki çelişkileri uzun süre örtbas etmek mümkün değildir bu çelişkiler mücadeleyle çözülür "derken haklıydı.

Bu demek değildir ki Parti bir tartışma toplumuna dönüştürülmeli. Tam tersine, proletaryanın Partisi proletaryanın bir mücadele örgütüdür ve öyle kalmalıdır. Benim sadece söylemek istediğim, eğer bu farklılıklar ilke sorunları üzerine ise, gözümüzü Parti içindeki farklılıklara kapatmamalıdır. Parti burjuvazinin baskı ve etkisine karşı, sadece ilkeler için mücadele ederek ayakta kalınabileceğini söylemek istiyorum. Sadece Parti içi çelişkilerin üstesinden gelerek Partinin sağlamlığını ve gücünü garanti edebiliriz.

1926.

Komünist (New York). Ağustos 1937, s. 773-76.

RCP(b)-VKP(b) Merkez Komitesi Politbüro toplantılarının tutanakları- Mart 1926

A source: Transcripts of the meetings of the Politburo of the Central Committee of the RCP (b) -VKP (b) 1923-1938. Moscow. ROSSPEN. 2007. Volume 1 1923-1926. P. 655-692

Archive: RGASPI. F. 17. Op. 163. D. 681. L. 1-96 (uncorrected transcript); D. 682. L. 1-118 (transcript with copyright correction); L. 119-127 (proof-proofs of GE Zinoviev's speech); L. 129-140 (verbatim report).

18 Mart 1926 (1)

Yoldaş Rykov başkanlık ediyor * (* Sorun, Yoldaş Evdokimov'un önerisi üzerine stenografiye alındı (belge notu)).

Evdokimov. Bu, Leningrad Eyalet Komitesi'nin bir kararı mı yoksa sadece Büronun mu?

Voroshilov. Bu, 22 Şubat 2 genel kurulunun kararının dördüncü fıkrasıdır.

Rykov. Soru, Leningrad Gubernia Komitesi genel kurulunun kararıyla ortaya çıktı. Kim Söz istiyor?

Stalin *. (* *Bundan sonra, transkriptin kopyaları düzeltilmemiş ve telif hakkı düzeltilmesi ile stenografin notları bulunmaktadır: "Konuşmalar neredeyse duyulmuyor"*). [... Protesto etti, bu sorunun bir veya bir buçuk hafta ertelenmesini önerdi.] Yaklaşık bir buçuk hafta önce, Leningrad, Merkez Komitesinden Komarov Yoldaş'ın görev için aday gösterilmesini talep ettiğinde Leningrad Sovyeti başkanı Yoldaş Zinovyev beni aradı ve bunun 10 günlük bir soru olduğunu ve genişletilmiş Yürütme Komitesinin dağılacağını öne sürdü (3)

... O zamana kadar bir istifa mektubu sunacağını, görevinden istifa edeceğini Leningrad Pre-Sovyeti ve mesele bu şekilde Zinovyev Yoldaş'a daha uygun bir biçimde çözüleceğini söyledi. Buna katılıyorum ve Merkez Komite sekreterleriyle görüştüğümde sonra, Leningradlılardan gönülsüzce neyle anlaştıkları sorusunu geçici olarak ertelemelerini istedim. **Ama şimdi bu dönem çoktan sona erdi.** Leningradlılar yaklaşık bir aydır Merkez Komitesinden yanıt

bekliyorlar. Yoldaş **Zinoviev istifa dilekçesi sunmuyor**. Ve artık daha fazla bekleyemezsin çünkü Leningradlıların acelesi var. Bu bağlamda şimdi sorunu gündeme getirdik.

Zinoviev. Stalin yoldaş konuşmayı doğru bir şekilde aktarmadı. Komintern Yürütme Komitesindeki "keyifli" günlerden birinde, kararlı bir şekilde Komintern'in başkanı olarak çalışamayacağım sonucuna vardım. SBKP(b) Bürosu, ben [şunu söyledim] bu başvuruyu yaptım ve aynı gün burada ... * (* *stenograf: "duyamıyorum"notu var*) dedim. Stalin yoldaşa, Komintern'in zirvesindeyken bu geri çekilmenin (randevu St. Petersburg'daydı), Komintern'in başkanı olarak da çalışamayacağımı bana ifade ediyor dedim. Ayrıca, gerekirse önce benimle tartışabileceklerini savunan bu konuyla ilgili bir tartışmayı da yaptım.

Stalin. [Yürütme Komitesinin genişletilmiş genel kurulu dağılmadığı sürece bunu yapmamasını istedi. ... ve Molotov ile konuştum, ertelemeyi kabul ettiler. Konunun özüne gelince, bu işlemi yapmanız gerekiyor. Yoldaş. Zinoviev Açıkça komiteye girmede. Yoldaş **Zinoviev ile görüşmem telefonda gerçekleşti, hiçbir yerde kaydedilmedi**. Ancak bu, Yoldaş Zinovyev'in gerçekleri çürütebileceği anlamına gelmez. Genel kurul üyelerinin gözünde soruyu tehlikeye atmamak için sorunu genişletilmiş genel kurulun sonuna kadar ertelemesini istediğini ileri sürüyorum. Aksi takdirde, o zaman soruyu neden erteledik? O zaman istifa etme isteğini açıkladığını onaylıyorum. İstifa talebinde bulunurken farklı bir amaç peşinde koşuyor olması mümkündür. **Şimdi amacının ne olduğunu** anlayabiliyorum: bu olayı bugünün transkriptinde kullanmak istedi. Meselenin özüne gelince, bu, Leningrad Gubernia Komitesi genel kurulunun Zinoviev yoldaşın görevden alınması ve onun yerine yoldaş Komarov'un getirilmesi kararını **onaylamak veya reddetmekle** sonuçlanıyor.

Kamenev. Bu müzakereleri bilmiyorum ve konunun Merkez Komite üyelerinin müzakerelerinden bağımsız olarak esasa göre çözülmesi gerektiğine inanıyorum. [Ve bunu düşünüyorum]

(...)

(...)

Bunu şimdi yapmak hem parti içi durum açısından hem de ülke içindeki ve ülke içindeki siyasi durum açısından zorlukları ağırlaştırmak anlamına geliyor. Komintern. [Acele etmeye gerek yok.] Bunu neden şimdi yapalım? Bunu şimdi yapmak hem parti içi durum açısından hem de ülke içindeki ve Komintern'deki siyasi durum açısından zorlukları ağırlaştırmak anlamına geliyor. [Acele etmeye gerek yok.]

Voroshilov. Bence Kamenev yoldaş teklifine biraz gecikti. Ne de olsa Zinoviev yoldaşın hataları sorunu bugüne kadar anlaşılmadı- XIV Parti Kongresinde çok ama çok geniş bir popülerlik kazandı. Her şeyin ifşa edildiği alan sadece partimiz içine değil tüm dünyaya açıldı. Parti kongresinde bir ortak raporla birlikte yaptığınız konuşmanız, yoldaş Zinoviev, sadece komünist olanla değil, kelimenin tam anlamıyla tüm dünyayla ilgiliydi ve şimdi sizi Leningrad Konseyi başkanlığı görevinden alma eyleminin yeni bir şey getirmek, açık bir kapıya girmektir. Yapılması gereken ve yapılabilecek her şey yapıldı. Leningrad organizasyonu şu anda yaratılan mevcut ilişkilerle çok belirsiz bir konumda. Yoldaş Zinoviev il komitesine alınmadı, yoldaş Zinovyev, yoldaş Kamenev gibi Leningrad örgütüne başkanlık eden siyasi bir figür olmaya devam ediyor. Tamamen uyumsuz olan **şeyleri nasıl birleştirebilirsiniz?** Eğer Yoldaş Zinovyev Leningrad için gerçekten politik bir figürse, onu il komitesinde tutmak gerekiyordu, ancak olanlardan sonra onu eyalet komitesinde tutmak imkansızdı, partimizdeki demokratik ilkeleri izlerseniz, tüm Leningrad örgütünün iradesini ihmal etmemek için onları uygulayın ve [Partimizin uygulamasının demokratik ilkelerinden kendilerinin bahsettiklerini] unutmayın. Bana öyle geliyor ki sunulan teklifin, özellikle de uzun zaman önce [ana hatlarıyla belirtilen] önerdiğim tekliflerin uygulanması olacağı için kabul edilmesi gerekiyor. Çalışmayan, örgütü sadece "siyaset" için yöneten, bu arada mevcut koşullarda uygulayamayacak kişiler uzaklaştırılmalıdır. Zarar vermenin dışında hiçbir şey yapamayacak abartılı yazılar yaratmamalısınız.

Evdokimov. Yoldaş Zinovyev'in hatalarından, kongrenin kararıyla yoldaşın yaptığı hatalardan bahsetmeyeceğim.

(...)

Biz Leningradlılar, ayrılıkçılar, kendi tarzları olanlar vb., olarak görülüyor ve eleştiriliyoruz. Bu suçlamaların genel olarak ne kadar adil olduğunu söylemeyeceğim.

Ancak bu durumda Leningrad örgütünün çıkarlarını, Leningrad'ın çıkarlarını savunarak partinin hayati çıkarlarını savunduğumuza inanıyorum. Leningrad'a herhangi bir darbe, tüm partiye bir darbe. Tabii ki, bu herhangi bir organizasyon hakkında söylenebilir ve herkes, Leningrad gibi bu tür organizasyonların güçlendirilmesinin veya zayıflatılmasının bir bütün olarak tüm partiyi özel olarak ilgilendirdiğini bilir. Son zamanlarda, kongre sonrası tartışmalardan [bir dereceye kadar] gelen "örgütsel sonuçlar" nedeniyle, tek taraflı tartışmalar nedeniyle, Leningrad o kadar çok darbe aldı ve bu darbeler o kadar çok oldu ki, tüm örgütün yenilgisini konuşmak mümkün.

Voroshilov. [Ve kuruluşunuz beş kez "filme" aldı.] Diğer kuruluşlarda, varlık birkaç yıl içinde beş kez değişti.

Evdokimov. Bu geri çekilmenin boyutu, en azından son günlere kadar, işgücü borsasına gönderilenleri hesaba katmadan, bölge komitelerinin sicinde 1200'e kadar işsiz komünlerin bulunması gerçeğiyle karakterize edilmektedir. Komsomol varlığının en iyi kısmı kaldırıldı. En sorumlu profesyonel işçilerden birkaçı görevden alındı ve bir dizi en iyi parti askeri işçisi çıkarıldı.

Dzerzhinsky. [Ve onun yerini kim aldı? Markitakhin, biliyorum.] Onun yerini ondan daha az ölçüde olmayan bir işçi aldı- Markitakhin.

Evdokimov. Bu, örgütün ruh halini nasıl etkileyebilir? Pozisyonunuza göre, organizasyondaki insanların pozisyonuna aşina olmalısınız. En azından işçinin son gününün bizimle geçtiği gibi gerçeklere aşinayım; çalışan kadınların muazzam bir pasifliği karşısında küçük toplantılarla gerçekleşti. İşte burada, Kadın işçilerin her zaman muazzam faaliyet gösterdiği, halka açık toplantıların büyük bir katılımının olduğu Leningrad'da! Artık parti aktivistleri arasında halka açık toplantılara katılım düştü, parti eğitimi sağlanamıyor, partinin alt kademeleri arasındaki ruh hali bunalmış, işçiler arasındaki ruh hali de "önemsiz".

Genel olarak sözde muhalefete ve özellikle de Yoldaş Zinoviev'e karşı basında geliştirilen kampanyaya rağmen, Zinoviev'in otoritesinin ne Leningrad parti kitleleri arasında ne de Leningrad'ın parti dışı işçileri arasında en ufak bir sarsılma olmadığını garanti etmeye kalkışıyorum. (...)

Şu anda Zinovyev yoldaşın geri çekilmesi, bu Merkez Komite'nin otoritesini güçlendirmeye hizmet edecek mi? Hayır, etmeyecek!

Yoldaş Zinovyev'in eyalet komitesine seçilmediğini söylüyorlar. Süngerin* neden ve nasıl seçilmedikleri hakkında bize ne söyleyenecek? Yine de bölge konferanslarının nasıl yapıldığını, gubernia konferansının nasıl yapıldığını biliyorsunuz. Yine de geçmemekten çok daha kolay olduğunu biliyoruz. Bunun için büyük çaba sarf edildi. Olmayacak! Yoldaş Zinovyev'in eyalet komitesine seçilmediğini söylüyorlar. Bunun için büyük çaba sarf edildi.

(* "Sünger "genel olarak parti veren kişinin peşinde dolaşan, onun taraftarı ama hiçbir iş yapmayan, hiçbir işe yaramayan kişi – burada da iş yapmayan, işe yaramayan, önderlerin peşinde koşan bir taraftar anlamında kullanılıyor – E.A)

Dzerzhinsky. [Ben buna dahil değilim.] Fark etmedim.

Evdokimov. Dolayısıyla, Yoldaş Zinovyev'i uzaklaştırmak için acele etmenin gerekli olduğunu gösteren belgelerin alıntılanmasına en ufak bir ihtiyaç bile yok. (...). Söylediklerime başka ne ekleyebilirim?

Ses. Gel bir şeyle (*uydur bir şey*).

Evdokimov. Burada icat edilecek hiçbir şey yok. Yoldaşlar, konuşurken gayet anlaşılır bir şekilde endişeliyim. Mizaç sahibi bir insan, söylemeliyim ki, gerektiğinde her zaman uygun düşünce netliğini ve soğukkanlılığı koruyamıyorum.

Stalin. Sağlık için tehlikeli.

Evdokimov. Sağlığımı iyileştirmek için bana izin verdin. Umarım sağlığımı gerçekten iyileştiririm. Sonuç olarak, bir kez daha ekliyorum: Yoldaş Zinoviev 'ın görevden alınması, Leningrad örgütünden çıkarılması, Leningrad'daki çalışma için, Leningrad'a bir ek darbe

olacak, bu çok çok olumsuz bir anlama sahip olacak ve bu, birkaç istisna dışında sadece tüm parti kitlesi tarafından değil, aynı zamanda tüm parti dışı işçiler ve Leningrad'daki kadın işçiler tarafından da olumsuz olarak değerlendirilecek. Bu konuda bir karar verdiğinizde, bu konudaki kararı ya da bu kararı vermek için gereken asıl gerçek bu olmalı diye düşünüyorum.

Molotov. Kongrede yapılan tartışma, endişeli ya da endişeli olmayan, son üç aylık istirahatte sağlığını iyileştiren ya da iyileştirmeyi düşünen kişilerin hiçbir konuşmasıyla **silinemez**.

Evdokimov. Bu tartışma değil. Zekada (dışkılamaya) sıçmaya başlarsak, ben de yapabilirim.

(Başkan, Yoldaş Evdokimov'u durdurur.)

Evdokimov. "Dışkılama" için özür dilerim.

Molotov: Bu tartışma silinemez diyorum ve bu tartışmadan sonra her şeyin aynı yerde kalması gerektiğini, her şeyin eskisi gibi kalması gerektiğini söylemek – bu yine de imkânsız ı talep etmektir. Yoldaş Kamenev, Leningrad Sovyeti'nde Yoldaş Zinovyev'in yer değiştirmesinin siyasi önemi olduğunu söylüyor. Elbette siyasi önemi var. Ancak bu, Zinoviev'in Leningrad Sovyeti'nin başkanı olarak değiştirilmesinin partinin hazırlıklı olmadığı veya verilen koşullar altında uygun olmayan bir değişiklik olarak gördüğü bir siyasi değişiklik olduğu anlamına mı geliyor? Bunu yargılamak için yeterince gerçek var. Leningrad hakkında sahip olduğumuz gerçeklere dayanarak, bunu yargılayabiliriz. Bu soru, en azından tüm bölgelerin bölge parti konferanslarına ve Leningrad genel il konferansına bakılırsa hiçbir parti toplantısında şüphe uyandırmadı. Bu nedenle, Leningrad Sovyeti'nin yeni bir başkanının aday gösterilmesinin artık Leningrad işçi kitleleri veya bir bütün olarak parti için kabul edilemez olan siyasi bir gerçek olduğunu söylemek, tamamen ikna edici olmayan şeyler söylemek demektir. Yoldaş Evdokimov, bunun "Leningrad'a bir darbe" olduğunu iddia etmeye çalışıyor. Bunun da yanlış olduğunu düşünüyorum. Eğer Leningrad'a bir darbenin Zinovyev'in konsey başkanlığına getirilmesi [yeni bir başkanın atanması] olduğunu düşünersek, genel olarak şu anda çok sayıda toplantıda ifade edilen

Leningrad örgütünün tüm bölge konferanslarının çalışmalarında ve il konferansının kendisindeki görüşünün dikkate alınması gerektiğinin bizim için hiçbir önemi yok. Ve bu, kuruluşların ezici çoğunluğunun görüşüne göre, Leningrad örgütü tarafından açıkça ifade edilen duygulara karşı gerçek bir darbe olacaktır. Yoldaş Evdokimov'un burada Leningrad'ın görüşünü ifade etme ve aynı zamanda Leningrad'ın Merkez Komitesine karşı çıkma, Leningrad'ın çıkarlarına Partinin çıkarlarına ve Merkez Komitesinin çıkarlarına karşı çıkma iddiaları zararlı bir iddiadır ve dahası, **tamamen temelsizdir**. Yoldaş Evdokimov'un Leningrad **adına konuşma yetkisi yoktur**.

Evdokimov. Gerçekten Leningrad adına konuştuğumu söyledim mi?

Molotov. "Biz Leningradlıyız", "biz" Leningrad'ı savunduk ve savunacağız dediniz. Leningrad'ın çıkarlarını anlamayan, Leningrad'ın çıkarlarından uzak, burada oturan insanlar olduğu ortaya çıktı. Bu arada, biz Leningrad'ın gerçek çıkarlarını mükemmel bir şekilde anlıyoruz ve bunların Parti'nin çıkarlarıyla ve Parti Merkez Komitesi'nin çıkarlarıyla çelişmediğini düşünüyoruz. Şimdi sadece Leningrad örgütünün eski grubunun Leningrad'ın "savunucuları" olduğunu veya yalnızca Yoldaş Zinovyev'in Leningrad'ı "savunabileceğini" söylemek, bazılarının parti çevrelerinde yaymaya çalıştığı şeyleri [geliştirmek] anlamına gelir. Kongre sonrası tartışmada [bireysel yoldaşlar] Leningrad... Ancak bu **Leningrad örgütünden sempati görmedi**,

Yine de gerçekleri hesaba katmalıyız: Partiyi ilgilendiren tüm ana meselelerin çok uzun tartışılmasının ardından tam demokrasi temelinde (olabileceği kadar) toplanan bölgesel parti konferansları vardı ve devamında eski muhalefet birçok yoldaş Leningrad'ın parti toplantılarında [ve işletmelerinde] tartışmayı sürdürmeye çalıştı, ancak sonuç alamadı. Artık bölgesel parti konferanslarının sesine sahibiz, il parti konferansının sesine sahibiz ve yeni toplantıya ilişkin il heyetinin kararları var. Tüm bunlardan sonra, **gubernia komitesine seçilmemiş bir yoldaşın**, parti tecrübesiyle uyumlu veya uygun olarak kabul edilmesi mümkün mü? Adı gubernia komitesindeki [ve bölgesel bir parti konferansında ve bir il parti konferansında değil] tek bir yoldaş tarafından bile isimlendirilmemiş olan birisinin Leningrad Sovyeti'nin

başkanlığını sürdürmesi tavsiye edilebilir ve mümkün olabilir mi. Bana öyle geliyor ki bu tamamen uygunsuzdur ve Leningrad örgütünün büyük çoğunluğunun iradesiyle [gerçekleriyle] açıkça çelişiyor.

Yoldaş Zinoviev Leningrad İl Komitesi'ne dahil edilmedi ve İl Parti Konferansı üyelerinden hiçbiri Zinoviev Yoldaşın İl Komitesi üyesi olmasını önermedi. Bunlardan sonra, Yoldaş Zinoviev in Leningrad Sovyeti'nin başkanı olarak kalması gerektiğini söylemek bence temelsizdir. Yoldaş Zinoviev, Komintern'in başkanı ve Politbüro'nun bir üyesi olmaya devam ediyor [yetkisini kaybetmedi] Bu muazzam bir güç gerektirir. Ve şu anda Leningrad Sovyeti ile ilgili olarak hangi pozisyona sahibiz? Aslında öyle bir durumumuz var ki, Leningrad Sovyeti'nin asıl başkanı ve [bu sefer] önceki parti olayları, Sovyet çalışmalarının farkında olan ve bu işi fiilen denetleyen Yoldaş Komarov'du. Yoldaş Komarov, en az üç toplantı için Merkez Komite üyesidir; o bir Leningrad işçisidir. Leningrad'da, pratik çalışmaları gerçekten bilen ve Leningrad organizasyonunda büyük prestije sahip olan önde gelen bir işçidir.

Bana öyle geliyor ki, şimdi tek doğru sonuç [öyle bir sonuç ki bir "tabelaya" sahip olmak yerine, bu yoldaşı onaylamak [böylece açıkça Leningrad Sovyeti'nin başkanı olarak hak ettiği ünvanla çalışmasını sağlamak], yani konseyin asıl başkanını gerçek adıyla adlandırmak gerekir. Eğer Leningrad Konseyi başkanı olarak listelenmeyen Yoldaş Komarov, aslında bu işi, özellikle de Leningrad İcra Komitesi başkanının çalışmasını fiilen gerçekleştirdiyse, şimdi bana öyle geliyor ki, bu hükmün resmileştirilmesinin gerekli olduğu zaman gelmiştir, Leningrad Gubernia Komitesi'nin oybirliğiyle önerdiği de tam olarak budur.

Yoldaş Evdokimov un yaptığı gibi, Leningrad'daki kongreden sonra gerçekleşen siyasi kampanya sonucunda Leningrad örgütünün tükendiği, Leningrad proletaryasının pasif bir durumda olduğu [cesaretinin kırıldığı], Leningrad organizasyonunda moral bozukluğu başladığı, [Leningrad organizasyonundaki moral bozukluğunun devam ettiği.] vb., **şeklinde bir konuşma yapmak yanlıştır.** Bunun sorumluluğu Leningrad muhalefetine aittir... [sessizlik]

Örgütün, alt düzey seçilmiş parti organlarının bileşimini değiştirmeye, kolektifler bürosunu yeniden seçmeye zorlanması, elbette, örgütte büyük bir şok yarattı. Bu aynı zamanda, nasıl çalışacağını öğrenmesi gereken, tüm çalışmalarında yönlendirilmesi gereken yeni bir işçi kadrosunu ortaya çıkarmıştır. Ancak bunun örgütü moralini bozduğunu söylemek kesinlikle yanlıştır. Muhalefetin getirdiği moral bozukluğu zaten devam ediyor. Leningrad işçilerinin ruh halinin pasif olduğunu söylemek, Leningrad organizasyonundaki son olayların hepsine karşı olumsuz bir tutuma sahip olduklarını söylemek, gerçekte var olanı hiçbir şekilde yansıtmamaktadır. Leningrad örgütünün artık tüm çalışmalarının hızını artırmasını beklemek için her türlü neden var. Her şey, il parti konferansı ve Merkez Komite il komitesi kararının bozulmaması veya yeniden yapılmaması gerektiği gerçeğini söylüyor. Bence bu kararı kabul etmeniz [ve bunu onaylamanız] gerekir.

Rykov *. (* Stenograftan bir not var: "Yoldaş Rykov neredeyse hiç duyulmuyordu.") ... Yoldaş Evdokimov'un Politbüro'daki Leningrad Konseyi başkanı hakkındaki tartışmasının önerisi üzerine stenografi yapılıyor. Aşıkardır ki, Yoldaş Evdokimov, tartışmamızın politbüro bileşiminden çok daha geniş bir parti üyeleri tarafından bilinmesi gerektiği önermesinden hareket ediyor.

(...)

Yoldaş Zinoviev istifa etmeyeceğini söyledi. Bu, Leningrad Gubernia Komitesi'nin ve Leningrad Sovyet'i hizipinin görüşünün aksine, bizden bir Politbüro kararıyla onu Leningrad Sovyet'inin başkanı bırakmamızı istediği anlamına gelir. Bu şimdi yapılabilir mi? Yapılamaz. Bunu yoldaş Evdokimovun daha önceden düşünmesi gerekiyordu. Şimdi burada toplantıda konuşuyorsunuz ve diyorsunuz: "Örgütü zayıflattınız" [çünkü kongrenin çoğunluğuyla aynı fikirde değilsiniz] ... * (* Stenograftan bir not: "duyulmadı"). Nasıl zayıflattınız? Sonuçta, Leningrad organizasyonunda yaşanan en önemli şey, **partinin ezici çoğunluğuyla** XIV Kongresi'nin yanında yer almasıydı. Bu bir zayıflama değil hem Leningrad örgütünün hem de bir bütün olarak partinin güçlenmesidir.

Sizin [Bu] talebiniz mücadeleyi [önceki çizgiyle] devam etme arzusudur. [Bu, hiçbir koşulda altında yapılamaz. Bu, Leningrad liderlerinin aylarca değil, yıllarca tek taraflı bir tartışmasıydı. Evdokimov ve Zinoviev tartışmayı dikkate almıyor. Tartışma XIV Kongresi'ne karşı hazırlanmıştı. Ondan sonra kimse ağzını kapatmadı, o yüzden ...] Yoldaş Evdokimov, Leningrad'da tek taraflı bir tartışma olduğunu söyledi. Tek taraflı bir tartışmadan bahsedebilirsek, o zaman sadece size karşı tek taraflı tartışmadığımız anlamında, tam tersi. Hem XIV Kongresi öncesinde hem de XIV Kongresi sırasında, sadece çoğunluğun destekçilerine söz vermeden değil, bazen **partinin çoğunluğuna karşı** gizlice yürütüle bir tartışma başlattınız.

Kongrenin ardından tüm Leningrad Partisi kitlesi önünde sizinle birlikte tartıştık. Elbette her Leningrad işçisi, Yoldaş Evdokimov'un dünya görüşünü tanıma fırsatına sahip oldu. Bunun için [sonsuz derecede uzun] çok daha uzun bir süre verildi ve anlaşılır bir şekilde, Leningrad işçilerini bizim bakış açımızla tanıştırmaktan daha fazla fırsat vardı. [Her halükârda, transkriptten bizim tarafımızdan tek yanlı bir tartışma olduğunu çıkarmamak, bu gerçekten bahsediyorum:]

Yani, kongre öncesinde, kongre sırasında ve kongre sonrasında sizlerle görüştükten sizin açınızdan "tek taraflı bir tartışma" oldu. Biz tutumumuzun doğruluğu sayesinde kazandık ve Leningrad işçileri tamamen On Dördüncü Kongre'nin safındaydı Leningrad Gubernia Komitesi'nin ve bizimle kalan ve Yoldaş Zinovyev aleyhine konuşan Leningrad Sovyeti fraksiyonunun görüşünün aksine, Zinovyev Yoldaş'ın önerisini şimdi kabul etmek mümkün mü? Komintern'in son genel kurulu, Yoldaş Zinovyev'in şimdi Komintern'in çalışmalarına çok daha fazla dikkat etmesi gerektiğini kanıtladı]. Ayrıca, çalışma kaygıları, Yoldaş Zinoviev'in çalışmalarını Komintern'de yoğunlaştırmasını gerektiriyor. Komintern'in son genel kurulu gösterdi ki, Yoldaş Zinoviev gibi üç veya dört işçi varsa, Komintern için bu yeterli olmayacak. [Şimdi bunun hakkında konuşmaya gerek yok, çünkü Zinoviev gibi üç veya dört kişi şu anda Komintern için yeterli değil ve o zaman Komintern'in çalışmalarıyla başa çıkmaları pek olası değil.]

Gelişmiş Komünist Partilerin Komintern liderliği artık eskisinden çok daha fazla güç ve dikkat gerektiriyor: aksi takdirde, komünist hareket daha dikkatli bir liderlikle önlenebilecek zorluklarla karşılaşacaktır.

Uluslararası komünist hareket alanında daha az zorluk yaşamak için yoldaş Zinoviev tüm dikkatini Komintern'in çalışmalarına yoğunlaştıracaktır.

Zinoviev. Evdokimova yoldaşın izni konusunda birkaç söz söylemek istiyorum. Burada bu konuya çok az uygun yaklaşım var. Sorun nedir yoldaşlar? Yoldaş Evdokimov bana doktorların belgesini gösterdi ve hepinize gösterdi.

(...)

Şimdi Leningrad Sovyeti başkanlığı sorununa dönüyorum. Burada Yoldaş Rykov "Zinovyev'in önerisinden" bahsetti. Böyle bir öneri yok, burada aynı konuşmacı, Yoldaş Zinovyev'in "geride kalmak istediğini", Leningrad Eyalet Komitesi kararının aksine, Politbüro'nun kendisini Leningrad Sovyeti Başkanı olarak atamasını istediğini söyledi. Ne de olsa, görevden alınmamı hazırlayanların **Politbüro çoğunluğu olduğunu çok iyi biliyorum**. Burada, bunun bir görev veya benzeri için savaşıma meselesi olmadığına dair kanıtı ihtiyacı yoktur. Umarım tüm bunlar anlaşılır. Zinoviev ne "istiyor"? Yalnızca politik netlik istiyor. Yoldaş Molotov, örgütün tamamının Zinovyev'in görevden alınması konusunda hemfikir olduğunu söyledi. Ama aynı zamanda St. Petersburg'daki tüm kolektif büroların kaldırıldığını da söyledi. Tüm kolektifler, kolektif büroları "değiştirmeye" zorlandıysa- bu ne anlama geliyor?

(...)

Tartışma ve "hatalarım" hakkında. Kongre kararlarının "incelenmesi" sırasında bunların nasıl açıklandığını herkes biliyor.

(..)

XIV Kongresi kararlarının "incelenmesinin" XIV Kongresi kararlarına göre yapılmadığını, XIV Kongresinde gizlice dağıtılan bir "kopya (çekme) kağıdına" göre, bana vilayetlerden gelen ve resmi olarak

Merkez Komite'ye teslim ettiğim bir kopya kâğıdıyla yapıldığını herkes bilir.

Yoldaş Rykov, tartışmanın tek taraflı olmadığını söylüyor! Ama yoldaşlar, hepiniz [Leningrad konferansında] konuşmamızın yasak olduğunu biliyorsunuz.

Voroshilov. Herkes konuştu, **sadece** Merkez Komitesi ve **Merkez Kontrol Komisyonu üyeleri yasaklandı.**

Zinoviev. Diğer bir deyişle, en nitelikli yoldaşlarımıza (*yasak*). Size St. Petersburg işçi Kostritsky yoldaşı hatırlatacağım.

Uglanov. Mektubu fabrikalara gönderildi.

Zinoviev. Bilmiyorum, ama iki yıldır parti işinden çıkarıldığını biliyorum. (...) Burada [bu berbat] yasadışı kopya kâğıdında ana hatları verilen "hatalarım" doğru bir şekilde ifade edilirse, eğer bunlara gerçekten inanıyorsanız, o zaman, elbette, genel politikada değil, başka bir işte çalışmam gerekir. İşin gerçeği şu ki, neredeyse hiç kimse bu kopya kâğıdındaki talimatlara ciddi olarak inanmıyor. Soruyu şu şekilde soruyorsunuz: "süngere vurdunuz mu mı vurmadınız mı? Herkes bu argümanın bedelini anlıyor.

Molotov. Partiyeye karşı çok iyi bir tavrın var.

Zinoviev. Partiyeye senden daha kötü davranmıyorum. Süngere "vurmadım", peki ne olmuş yani? Örneğin Rykov yoldaş (çok uzun zaman önce değil) Ilyich yönetimindeki partinin Merkez Komitesi'ne giremedi. Yeri doldurulamaz hiçbir şey yoktur, ancak politik netlik yaratılmalıdır. Ve eğer XIV Kongresinde seçilen Merkezi Kontrol Komisyonunun bir üyesi olan Yoldaş Peterson işçi borsasına gönderilirse, bu kabul edilemez.

Stalin *. (* Başlangıçta o deyim M.F. Shkiryatov'a atfedilmişti.) Görünüşe göre artık Merkez Kontrol Komisyonu üyesi değil.

Zinoviev. Bildiğim kadarıyla XIV Parti Kongresinde seçilenler hiç kimse tarafından yeniden seçilemez. Partinin, Molotov yoldaş olarak Zinoviev'in görevden alınmasına "hazır" olduğu, elbette biliniyor

[Yoldaş Molotov, resmi olarak hazırlanmış]. Bazı katmanlarda sizin çabalarınızla hazırlanmış.

Stalin. Yoldaş Evdokimov meseleyi bir süngerle değil, ama yoldaş Zinovyevin [Leningrad endüstrisinin, Leningrad örgütünün çıkarlarına uymayan] konsey başkanlığı görevinden Politbüro tarafından alındığı şekilde tasvir ediyor. Bu doğru değil. Bu yalan. Bu, şu anda Leningrad'da olup bitenlerin çarpıtılmasıdır. [Sahtecilik tamamlandı.]

Zinoviev Yoldaş'ı seçmeyen Leningrad konferansındaki oylamadır. İl komitesinde böyle bir oylamaya karşı bir protesto yoktu, Zinoviev Yoldaş'ı eyalet komitesine "oylama" seçmedi [her nedense Leningrad arşivinde mevcut değil, bu ne anlama geliyor, hiçbir şey?] Bu bir gerçektir. Bu gerçek, Yoldaş Zinovyev'in Leningrad Sovyeti başkanlığı görevinden alınmasına ön bir yargılamadır. Leningrad konseyi başkanlığından Zinoviev Yoldaş'ın çıkarılması sorununu zaten önceden belirlediğini söyleyen Evdokimov Yoldaş değil mi? Ve **ikinci gerçek**, Leningrad Eyalet Komitesi'nin Zinoviev Yoldaş'ı görevden alıp yerine protestoların da olmadığı bir metal işçisi, yoldaş Komarov ile değiştirmesi için doğrudan oy kullanmasıdır. Bu gerçeklerden kaçamazsınız. Ya yoldaş Zinoviev? bu iki oylamanın belirleyici olduğunu anlayamıyor mu? Peki ya muhalefete karşı oy kullanan partinin alt kademelerinin XIV Kongresi kararları konusundaki görüşleri? **Bu gerçeklere karşı çıkabilir miyiz?** Hayır çıkamayız. Resmi olarak sorun, Yoldaş Zinoviev'i görevinden almak değil, **Leningrad örgütünün kararını iptal etmek veya onaylamakla ilgili.** Leningrad örgütünün oylamasını iptal mi etmeliyiz yoksa iptal etmemeli miyiz? Leningrad örgütünün kararını onaylamamız gerektiğini düşünüyorum. [Sorun budur. Ve Yoldaş Zinoviev ne kadar olursa olsun, yine de kanıtlamayacak ve göstermeyecek, tek bir kişi olmayacak ...] **Son olarak**, Yoldaş Zinoviev, bu olanlardan sonra konsey başkanı olarak kalamayacağını anlamalıdır. Şimdi Zinoviev yoldaş Leningradlılar'a dayatırsak onun oradaki konumu dayanılmaz olacaktır.

Burada Leningrad örgütünün Zinoviev Yoldaş'ı uzaklaştırma kararını Leningrad'a bir darbe olarak tasvir ediyorlar. Yoldaş Evdokimov

davayı aynen böyle tasvir etmeyi becerdi. Ya o ya bu. Ya Leningrad örgütü kendisine bir darbe indiriyor, ki bu saçma, ya da Yoldaş Evdokimov, Leningrad organizasyonundan daha fazla Leningradın kendisi, ki bu da saçma. Yoldaş Evdokimov [siz] artık Leningrad örgütü adına konuşmaya **Leningrad örgütünün kendisinden daha az hakkınız olduğunu unutuyorsunuz**, bunu kabul edin, Yoldaş Evdokimov.

Evdokimov. Kabul ediyorum.

Stalin. Leningrad örgütünün görüş ve çıkarlarını ifade eden iki temel oyumuz var. Bu gerçeklerden bağımsız olarak Leningrad örgütünün temsilcisi olarak kendini göstermek çok riskli bir şey, Yoldaş Evdokimov. Eğer Leningrad örgütü muhalefet hatalarından kurtulduysa, kendisini yoldaş Zinoviev ve [Evdokimov] diğerleri, hatalarından ayırmayı başarabildiyse, o zaman bu **Leningrad örgütü için bir darbe değil, partimize darbe vurmak isteyenlere bir darbe olur.**

Sizce partimiz, arkasında grev yapacak olan Leningrad örgütünün liderliğini üstlenebilir mi? Yapamaz. **Önderlik yapan iki merkezimiz var.** Onun önderliği partiye darbe üstüne darbe vurdu mu? Sorun neydi? Ayrıca, aslında Parti içinde iki Merkez Komitemiz vardı, iki merkez. Birisi Moskova olarak adlandırılan Merkez Komitesi diğeri [Petersburg] Leningrad'daki. İki merkeze sahip olan İktidardaki bir parti [bir, iki veya üç ay boyunca] ülkeye, ekonomiye, proletaryaya liderlik edebilir mi? Hayır yapamaz. Nihayetinde, tartışmanın örgütsel temeli kongrede buna kadar özetlendi- **partide iki merkez olabilir mi yoksa bir merkez mi olmalı?**

Ve Priboi, tüm Rusya ölçeğinde direktiflerin verildiği Priboi baskısını okudum, Merkez Komite'nin yanı sıra Merkez Komite olmadan yayınlanan önde gelen antolojiler yazıldı. Yeni bir merkezdi. Bir ana merkeziniz vardı, kongre kanadı olan Leningradskaya Pravda'nın organı, bunu iyi biliyorsunuz. Ve Partinin gerisinde Leningrad gibi bir örgütün olmasını hoş görebileceğini zannediyorsunuz. Ya Sovyet hükümeti ve parti ... (duyulmuyor) ya da bir merkez. Eğer kongrenin partiyi kurtardığı ve onsuz ülkeyi yönetemeyeceğimiz partiye

Leningrad örgütünden gelen darbeden bahsedecek olursak, arkalarında Leningrad örgütü olduğu için liderlik edemediler. **Ya teslim olmalılar ya da Leningrad teşkilatını partinin kararlarına uygun hale getirmelidirler.** Yoldaş Evdokimov'un darbesini böyle başardılar. O bu darbenin farklı bir biçime büründüğünü, partiye yöneltildiğini, darbenin kongre tarafından yönlendirildiğini, artık bir parti merkezimiz olduğunu, bundan hem parti hem de proletarya fayda göreceğini söylüyor. **Şimdi çarkı geri çevirip iki merkezin olduğu konuma dönmek partiyi öldürmektir.** Sanayiye bir darbe... partideki iki merkezi yıkmak, tek bir merkez oluşturmak, Leningrad ile birleşik bir cephe oluşturmaktır. Bu esas olarak XIV Kongresinde yapıldı. Örneğin eski Sörfünüzü ele alalım. Tüm Birlik için önde gelen ders kitapları ve siyasi ders kitapları yayınlayan **Leningrad değil, tüm Birlik örgütüydü.** Merkez Komite yayınevine paralel olarak, peki ya Leningradsкая Pravda? **Partinin fiili merkezi organı olduğunu iddia etmedi mi?** Kısacası, mevcut Parti Merkez Komitesi ile paralel olarak Leningrad'da **yeni bir Merkez Komitesi inşa ediyordunuz.** İkili bir merkezin peşindesiniz. Sen şimdi iki merkezin bakış açısıyla Zinoviev Yoldaş'ı Leningrad'a empoze etmeyi öneriyorsun. Ama **parti, XIV Kongresinde seçilen tek bir merkeze sahip olmak istiyor.** Ve Leningrad da artık partinin başında iki merkez değil bir merkez olmasını istiyor. Bu nedenle sözde Zinovyev'in kaldırılması Leningrad'a değil, zararlı çifte merkeze ve onun destekçilerine bir darbe vuruyor. Şimdi çarkı geri çevirin ve iki merkezin [olduğu] konuma geri dönün, bu da partiyi mahvetmek anlamına gelir.

Yoldaş Zinoviev'in Leningrad endüstrisine bir darbe olduğunu söylüyorlar. [Davanın resminde görülüyor ki] ortaya Leningrad endüstrisini sadece Evdokimov ve Zinoviev savunabileceği çıkıyor.

Evdokimov. Öyle demedim.

Stalin. Zinoviev oradayken endüstrinin güvende olduğunu ve şimdi ne olacağı bilinmemektedir dediniz. [Bunu anlamıyorum.] Bu temel olarak yanlıştır.

Evdokimov. Öyle demedim.

Stalin. Eğer [bu biçimde konuşmadıysanız] şimdi reddediyorsanız, çevrenizin çoğu bundan bahsediyor demektir. Tekrar ediyorum, bu temelden yanlıştır. Merkez Komitenin iradesi dışında Leningrad endüstrisini destekleme fırsatınız olmadığını düşünüyorum. **Yaptığınız her şey** Merkez Komite'nin direktiflerine uygun olarak onun izniyle yapılır ve kimse Leningrad endüstrisinin daha kötü koşullara gireceğini düşünmüyor. Aksine daha iyi durumda olacağını düşünüyorum. İşimiz geliyor ve gelişmeye devam edecek, bu gelişme Leningrad endüstrisine de yayılmalıdır.

Leningrad endüstrisi, Zinoviev'in hoşuna gittiği için değil, Merkez Komitesi onu desteklemeyi **gerekli gördüğü için desteklendi.** Merkez Komitesi, Partinin ve **proletaryanın çıkarlarının gerektirdiği** için onu desteklemeye devam edecek. Ve halihazırda çıkmakta olduğumuz zorluklardan ne kadar çabuk çıkarsak, Leningrad endüstrisinin desteği o kadar kapsamlı olmalıdır, her ne ise, ister Yoldaş Zinoviev orada olacak ya da olmayacak.

Son olarak, Komintern ile ilgili son soru. Kamenev, Zinovyev'in [ima etti, ancak çok net değil- nasıl] [partide] Merkez Komite'nin bir çoğunluğa sahip olmadan Komintern'e liderlik edemeyeceğini [Bizimle aynı fikirde olmayan böyle bir kişinin Komintern'e önderlik etmesinin imkânsız olduğunu düşünmüyorum.] söyledi. **Bence bu doğru değil.** CPSU(b) Merkez Komitesine sadık ise liderlik edebilir. Bir emsalimiz var. III.Kongreyi iyi hatırlayın. Merkez Komitesi o zamanlar Zinoviev'e karşıydı. Yanılmıyorsam, o zaman Lenin, aşırı sol sorunu konusunda Troçki'ye engel oldu ve Merkez Komitesi, Zinovyev'e karşı bu bloğu destekledi. Zinovyev, [III.Kongre'de] Merkez Komite'de azınlıkta kaldı. Elbette, III.Kongre'den sonra V. Kongre vardı, ancak bundan III. Kongre'nin unutulması gerektiği sonucu çıkmaz. Zinoviev o zamanlar azınlıktaydı. Ancak **kimse onu Komintern'den çıkarma** sorusunu gündeme getirmedi. Dahası, Komintern'de Zinoviev'in görevden alınması sorununu gündeme getirecek tek bir parti bile bilmiyorum. [Çoğunlukta değildi, ama Komintern'in başkanıydı. O yüzden benim önerim, il komitesi genel kurulunun Zinoviev yoldaşın Leningrad Sovyeti başkanlığı görevinden çıkarılması ve Komarov Yoldaşın atanması üzerine kararına itiraz etmemek. Bu nedenle, Yoldaş

Zinoviev, ECCI'nin başkanı olarak kalabilir ve bu işi Merkez Komiteye sadakatle sürdürebilir. Leningrad'daki başkanlık, örgütü, bölge komitesinin Zinoviev'in Komarov ile değiştirilmesinden yana **konuştuğu başka bir konudur.**

Evdokimov. Tatilimle ilgili olarak birkaç söz söylemek istiyorum.

(...)

Rudzutak *. (* Yazarın konuşma metnindeki düzeltmelerinin yer aldığı transkriptte YE Rudzutak: "Bunlar saçmalık, sana Rudzutak'a asla söylemedim."

(...)

...bana öyle geliyor ki Yoldaş Voroshilov soruna doğru bir şekilde işaret etti. Leningrad örgütünün burada sözünü söylediğini ve Kongre öncesi duygularının ortadan kaldırılmasının örgütü zayıflatmak değil, güçlendirmek olduğunu düşünüyorum. Ve bu bakış açısından, Leningrad Gubernia Komitesi'nin kararını iptal etmek için hiçbir neden yok.] Bunun Zinoviev Yoldaş'ın otoritesini zayıflatacağı korkusuyla ilgili olarak Yoldaş Voroshilov haklı. O bu otoritenin en çok kongredeki tartışmalar tarafından zayıflatıldığını söyledi. Leningrad örgütünün çalışmalarında normal bir durum oluşturmak ve onu güçlendirmek için, Leningrad Sovyeti başkanı sorusundaki Leningrad örgütünün kararını iptal etmek için hiçbir neden yoktur.

Solts. Bu sorunun neden sorulduğunu kesinlikle anlamıyorum. Leningrad organizasyonunda grev yapmak ne anlama geliyor?

(...)

Stalin. [Önce] Leningrad Eyalet Komitesine onun ne söyleyeceğini sormak gerekiyor.

Solts. Bu, Merkezi Kontrol Komisyonunun durumu ve biz Leningrad teşkilatını böyle bir yanlış anlamının nasıl gerçekleştiğini sorgulamaya karar verdik. Belki aynı anda hobiler de yapılıyor, ama bunun Zinoviev Yoldaş'ın sorusuyla ne alakası var? Aksine, Yoldaş Zinovyev sıradan

bir işçi değil. Zinoviev neden il komitesi üyeliğine seçilmedi? Nedeni açık. Çünkü seçilen Zinoviev, sadece il komitesi üyesi değil, orada lider olmalı. Ve tüm organizasyon Zinoviev'in desteklediği çizgiye karşı konuştuktan sonra, başkanın [il komitesinin 50 üyesinden biri] olması garip. Leningrad Sovyeti'nde de durumun aynı olduğunu düşünüyorum. Konseyde kalırsa, orada lider olması gerekir, ama ortaya çıkan pozisyonda orada lider olabilir mi? Hayır. Neden yanlış bir pozisyon var? Yoldaş Zinoviev, artık farklı bir bakış açısına tamamen bağlı olan bu örgütte yanlış bir pozisyonda bulunamaz. Gerçekten de bir firma, resmi bir görevin olacağına iniyor. İşte Leningrad Sovyeti'nin başkanı ve eyalet komitesi ile tüm konsey farklı bir bakış açısına sahip. Bu nedenle, ticari nedenlerle bu gerekli değildir. Daha önce çözülmüş sorunları bir kez daha vurgulamak için, gerçekten fazladan bir belgeye sahip olmak için soruyu neden tekrar gündeme getirelim? Bu sorunun sorulmasına gerek olmadığını ve analiz edilecek bir şey olmadığını düşünüyorum. (...)

Kamenev. Stalin, sorunun resmi olarak öyle olduğunu ve Leningrad Gubernia Komitesi'nin kararını tersine çevirmemiz gerektiğini söyledi. Sorunun resmi olarak böyle olduğuna katılıyorum, ancak bu yalnızca resmi olarak geçerli çünkü hiçbir parti tüzüğü, Merkez Komite'nin bunu veya il komitesinin bu kararını uygunsuz bulduğu ve bir veya başka bir organizasyonla ilişkiye girdiğinde davayı reddetmez. Neden Leningrad örgütünün görüşünü ihlal edip kararlarını iptal etmemiz gereken bir ultimatoma yayınlayalım? Başka yollar da var. Merkez Komite, bu kararın rasyonel veya uygun olup olmadığına karar verebilir. **Merkez Komitesi bunu asla reddetmedi.** Ve kimse demokrasiyi vilayet komitesi kararı olduğu için hiçbir şey yapılamaz olarak algılamıyor. Yoldaş Molotov [demokrasiyi farklı bir şekilde anlamamız gerekiyor] bunun demokrasi ilkelerini ihlal ettiğini söylüyor. Tuhaf bir demokrasi anlayışı! Öyleyse, meseleyi esasa ilişkin olarak tartışmak istiyorsak, o zaman sözcüye, hatta Leningrad'a bile, Merkez Komitesinin görüşünün şu ve bu olduğunu söyleyebiliriz. Sünger bunu not alabilir, görüşmelere girebilir. Yani Stalin Yoldaş haklı, resmi olarak sorun böyledir, ama özünde öyle değildir.

Molotov. Ve Zinoviev'in seçilmediği konferansın kararı.

Kamenev. Bu nedenle, özünde, Voroshilov, Molotov ve Rykov'un sözleri üzerinde durmak için söz aldım, çünkü burada sadece doğrudan konuşmanız gerektiğini, sonuçlandırmaya getirmeniz gerektiğini veya hiç söylememeniz gerektiğini düşünüyorum.

Voroshilov Zinovyev'in çıkarılmasının tartışmadan ortaya çıkan kaçınılmaz örgütsel sonuçlardan biri olduğuna inanıyor ve bu nedenle konuşacak hiçbir şey olmadığını söylüyorlar.

Voroshilov. Bunu tartışmadan önce söyledim.

Kamenev. İşte bir transkript. Transkript şöyle diyor: Voroshilov örgütsel sonuçların kaçınılmaz olarak tartışmayla bağlantılı olduğunu düşünüyor ve konuşacak bir şey yok. Tartışmanın nasıl sona erdiğine bakılmaksızın, kongre tarafından değil, Leningrad Gubernia Komitesi'nin koleji tarafından yapılan örgütsel sonuçlara itiraz etmenin mümkün olduğunu düşünerek [böyle bir sonuca varma olasılığına kendisi] izin vermiyor. **Merkez Komite, kongre kararlarını ihlal etmeden bu tür örgütsel sonuçlara itiraz edebilir.** Bu örgütsel sonuçların felaket olduğuna inanıyorum. Böyle bir sonuca varmak için hala ek verilere ihtiyaç var, şunu söylemek için ek verilere ihtiyaç var: Kişi kongrede azınlıkta kaldığı için görevinden alınması gerekiyor. Ne, çalışamaz mı? Bütün bunlar kanıt gerektiriyor ve sende yok. Voroshilov, Leningrad örgütünün belirsiz bir konumda olduğunu söylüyor. Evet bu doğru. [Biz] **Siz sadece Leningrad teşkilatını değil, Komintern'i de belirsiz bir pozisyona soktunuz.** Unut gitsin. Elbette, Zinovyev'in istifası Merkez Komitesi 21'in genel kurulunun ilk toplantısında kabul edildiyse ve Komintern Başkanı olarak kalamayacağını söyleselerdi, o zaman ne Komintern'de ne de Leningrad'da belirsiz bir pozisyon olmayacaktı. Bu yapılmadı. Ve şimdi durum o kadar belirsiz ki Yoldaş. Zinoviev, Komintern'in Başkanı olarak kalabilir, ancak Leningrad örgütünün lideri olarak kalamaz. Hala geçimimizi sağlamalıyız. Zinoviev'in eyalet komitesine seçilmediğini söylüyorlar, ama neden Komintern'in Başkanı seçildi? Tüm Parti ve Komintern belirsiz bir konumdadır. Ne de olsa artık her Parti üyesi ve Komintern üyesi, Komintern'in başında

Leninizm'den ayrılıp Sukhanov'culuğa batan bir adam olduğunu söyleyebilir. Böyle bir açıklamayı nasıl örtebilirsiniz? Hiçbir şekilde. CPSU(b) Genel Sekreteri, Zinoviev'in Leninizm'den çekildiğini ve Sukhanov'a kaydığını kanıtladı. Ve bu adam Komintern'in başkanı olarak kaldı. Zinovyev Yoldaş'ın mutlak hoşgörüsüzlüğünün en az bir gün Leningrad Sovyeti'nin başkanı olarak kaldığını ancak basit siyasi samimiyetten saparak kanıtlanabileceğini anlayın. Sonuçta, daha önce, Lenin döneminde bile farklılıklar vardı. Öyle bir durumdu ki, çoğu Zinovev ile CC III.Kongresinde dağıldı. Bu belirli bir konuda uyuşmazlıktı. Ancak **Lenin, örgütsel sonuçlarla ilgili farklı bir bakış açısına sahipti.** Zinovyev'in Leninizm çizgisini terk ettiğini ve Sukhanov'a kaydığını, bir farklılığın ardından, broşürlerde, konuşmalarda, kararlarda vb. kanıtlayacak bir bakış açısına asla sahip olmadı.

Lenin, şu anda yapmakta olduğunuz örgütsel sonuçları çıkarmadı. Lenin'in önderliği altında, Leningrad ve Zinovyev ile ilgili bu tür örgütsel sonuçlar mümkün olamazdı. Bütün fark bu. Dolayısıyla, III. Kongre'deki tutarsızlıkların hatırlatıcısı dudaklarınızdan asılsız geliyor. İnsanlar, **herhangi bir "örgütsel sonuç" olmaksızın görevlerinde çalışmaya devam ettiler.** O zaman, belirli hataları düzeltmek için bir yoldaşın itibarının yitirilmesini gerektiren böyle bir teori yoktu. Lenin'i çok dikkatli bir şekilde inceledim ve **bu itibarsızlaştırma teorisini hiçbir yerde bulamadım.**

Stalin. Bu tür kişileri dışlamanın gerekli olduğunu söylüyor.

Kamenev. Her özel durumda, belirli özel önlemler önerdi. Ve şimdi teori öne sürülüyor ki, hata yapan her kimse, hatayı düzeltmek için gözden düşmelidir. Bu daha önce olmadı. Bu politikanın kelimenin tam anlamıyla işlenmesi ve bir teori oluşturulması çok şaşırtıcı. Lenin'in bu itibarsızlaştırma teorisine asla gitmediğine inanıyorum.

Voroshilov. Ve Lenin'den sonra, bu teorinin yaratıcısı siz misiniz diye düşünmek gerekiyor?

Kamenev. Yoldaş Voroshilov, Troçki Yoldaş durumunda bunu birlikte yaptıysak, bu, bu politikaya devam ettiğinizde sizi her zaman

izleyeceğimiz anlamına gelmez. Troçki'yi birlikte yendiğimiz için, bu nedenle kendimizi savunma hakkından ve fırsatından mahrum olduğumuzu düşünüyorsanız, [bu teori diğerine geçtiğinde], eğer öyle düşünüyorsanız, çok yanılıyorsunuz. Ağzımızı kapatmayacaksınız, konuşacağız.

Kuibyshev. Bu inandırıcı değil.

Kamenev *. (* Metnin her iki nüshasında da stenografcının notu var: "Troçki yoldaş ve Kamenev aynı anda konuştular.") İnançlarınızın kafanızın içinde olmadığını biliyorum Yoldaş Kuibyshev.

Son olarak, Yoldaş Voroshilov'un üçüncü sonucu: çalışmayan insanlar görevlerinden alınmalıdır. Bu kesinlikle doğru bir sonuçtur. Ancak burada soru, çalışmayı gerçekten bıraktıkları için mi yoksa hiç çalışmadıkları için mi çalışmadıkları olmalıdır. Zinoviev Yoldaş ile ilgili soru tam olarak bu şekilde sorulmalıdır. [Zinoviev'i vurmali mıyım?] Ne, çalışabilir mi çalışmayabilir mi? Eğer yoksa, nerede kanıtlanır?

Voroshilov. Ve çalıştığı nerede kanıtlandı?

Kamenev. Zinoviev, resmi raporları dışında hiçbir şey yapmadı. Ve bunu her birimiz yapabiliriz. Öyleyse neden her birimiz Leningrad Sovyeti'nin başkanı olamayız, herkes bunu yapabilir, herkes böyle bir rapor yapabilir. O halde Zinoviev'in üç yıl önce kaldırılması gerektiğini söylemeliyim.

Voroshilov. Bundan üç yıl önce olmasa da daha önce bu konuda konuştum.

Kamenev. Zinoviev verimli olmadığı için değil, tartışmanın örgütsel bir sonucu olduğu için "çekim" yapıyorlar. Doğrudan söylenmesi gereken budur. Molotov, bunun Leningrad örgütünün görüşü olduğunu söylüyor. Evet, biliyorsunuz, Molotov yoldaş bu görüşün mutlak en demokratik temeller temelinde yapıldığını söylüyor, ancak aynı zamanda eklemeyi unuttunuz: demokrasi temelinde ve ek olarak bazı idari tedbirler ve duyulmamış bir ölçekte o zamana kadar parti çalışması. [Veya] **İki şeyden birine ihtiyaç var: ya [Stalinist teori üzerinde] Stalinist bakış açısına sahip olmak, ya da demokrasiden**

bahsetmek [bahsetmemek]. Stalin, Leningrad örgütünün diz çöktürülmesi gereken bir asi olduğunu söylüyor. Sen bunu söylüyorsun. Ama neden tam demokrasinin uygulandığı ve Zinoviev'in Leningrad proletaryasını devirdiği hakkındaki konuşmalardan alıntı yapıyorsun? Buna kimse inanmayacak. Leningrad'da mutlak demokrasi insanları güldürmek içindir Daha iyisi, Molotov yoldaş, [tavır alın] demokrasi hakkında konuşmayı bırakın ve Stalin'in geliştirdiği bakış açısıyla sonuna kadar ayağa kalkın. Stalin'in bakış açısı oldukça mantıklı. Kesinlikle diyor ki: Leningrad bizi arkadan vurmak istedi, biz kendimiz vuracağız. Bu ifade mantıklı. Bir darbe vuracağız ve sonra bu darbenin siyasi kaygılar ve partinin çıkarları ile haklı gösterilip gösterilemeyeceğine karar verilebilir. Ne de olsa teoriniz, Troçki ve ben bunu yaptığımıza göre, bu durumda da aynısını yapmalıyız.

[Voroshilov. Minin, Safarov vb. Konuştu.]

Kamenev. Ama Troçki yoldaş hakkındaki soru bugün gündemdeki özel bir madde, öyle değil mi Yoldaş Troçki?

Troçki. Kabul ediyorum.

Kamenev. Bu nedenle, eğer burada demokrasi, tartışma özgürlüğü hakkında sevimli sözler söylemez, ama elimizdekini söylerseniz, o zaman şunu söylemeliyiz: mademki Leningrad fethedilmelidir, o zaman ticari nedenlerle değil, başka nedenlerle, çünkü tüm mantığı ihlal eden nedenlerle, Zinoviev görevinden alınmalıdır. Ama tekrar ediyorum, Leningrad Konseyi'nin her üyesi ve Komintern'in her üyesi size sorabilir: "O halde Komintern başkanlığına Leningrad Konseyi başkanlığı çalışmasına uygun olmayan bir kişiyi nasıl bırakabilirsiniz?"

Zinoviev. Stalin yoldaş burada çok [hafif] konuştu ... * (* Stenograftan bir not: "duyamıyorum.") Eğer kendim istifa etmezsem kendimi ne kadar garip bir durumda bulacağıma dair. Benim için en iyi hislerle dolu olduğu ve partimizin sekreteri olarak her zaman partinin her üyesinin çıkarını koruduğu ve [bir parti üyesi olarak.] benimle de ilgilenmesi gerektiği açık. Bu onun dokunaklılığı. Düşünün, istifa etmek bana da birden fazla kez geldi. Bu konuda arkadaşlarıma danıştım. Aynısı Leningrad Gubernia Komitesi'nde de ateş ve sudan

mahrum bırakıldığında, gazete götürüldü ve birkaç düzine üyesi dağıtıldı. Sünger ilk olarak istifa etmeyi de düşündü. Ancak yine de farklı bir sonuca vardılar ve istifa etmek gerekli olmadığına, bırakın "örgütsel sonuçlar" çıkarsınlar, bunda hayır olduğuna karar verdiler. Açıkça vursunlar. Bu [diğerleri] için iyi bir ders olacak. Bu benim için de geçerli.

İki merkez ve tek merkezlilik konusunda. Bunun Bolşevizm'in [komünizminin] AB'si olduğunu söylemeye gerek yok * (* Düzeltme, editör tarafından telif hakkıyla korunan metnin bir kopyasında yapıldı.) Bir merkeze ihtiyaç vardır. Doğru. Ama Leningrad'ın partinin "arkasında" olduğunu söylemeye hakkınız yok. Şimdi hiçbir kongrede tek bir delegenin "hayır" demeye cesaret edemeyeceği, her zaman "evet" diyeceği bir durum yaratmaya çalışıyorsunuz. Leningrad örgütünün yenilgisi buna yol açar. Leningrad ne zamandan beri partinin arkasına geldi? [XII] XIII Parti Kongresinde miydi? Hayır, değilmiş gibi. [XII] XIII Kongresi'nden sonra dava nasıl gitti? Bunu herkes bilir, bizi çok ileri götürür. Leningrad partinin "arkasında" değildi, ama bazı hatalarınızdan- bu doğru. Ancak partinin gerisinde olduğunu söylemek söylenemez. Size söyleyeyim, Leningrad'ın şu anda bile hatalarınıza karşı olarak kaldığı bir sır değil.

Stalin. Leningrad?

Molotov. Leningrad örgütü adına mı konuşuyorsunuz?

Zinoviev. Hayır, mevcut Leningrad örgütünün [Leningrad işçileri] adına değil, ama Leningrad işçilerinin ruh halini biliyorum, Leningrad işçilerinin ana sorunlara karşı tutumunu biliyorum ve sanırım sorular tekrar ortaya çıkarsa Leningrad komünistleri şimdi sahip oldukları fikirlerin aynısına sahip olacaklar. Çünkü tek taraflı "tartışma", düşündüklerini söylemelerini imkânsız kılan bir ortamda gerçekleşti. ["Arka" ile ilgili olarak. Leningrad'ın "arkada" olduğu hiçbir şey kanıtlanmadı.] Priboy'un yeni bir Merkez Komitesi olduğu, antolojiler yayınladığı vb., söylendi. İlk olarak, bildiğim kadarıyla tüm antolojiler Merkez Komite tarafından onaylandı; ikincisi, Merkez Komitenin izni olmadan bir kitabın yayınlanmasının imkânsız olacağı bir durum yaratmamız gerektiği ve buradan iki merkezimiz olduğu

sonucuna varmamız gerektiği- Sorunun böylesine bir formülasyonunu anlamıyorum. Priboi dahil olmak üzere tüm baskıların çalışanları Merkez Komite tarafından onaylandı. Leningrad'da Broido'dan daha az vasıflı işçi yoktu ve Merkez Komite'nin genel kararlarına dayanarak, **şu ya da bu kitabı basmanın gerekli olup olmadığını anlayabilirlerdi.** Bana öyle geliyor ki, burada bu bölümde verilen örnek tamamen talihsizdi. Tüzüğe göre her "süngerin" kendi organı olabilir... her süngerin kendi organı olabilir.

Stalin. Ancak bu organ, Merkez Komite [organına] karşı çıktı.

Zinoviev. Ben öyle düşünmüyorum. Merkez Komitesi kongreden önce bir tartışma açıkladığında [mektuplar yazdık (25)] ve davet ettiğinde: lütfen beyler, konuşun (kahkahalar), Leningradskaya Pravda, **Merkez Komitesinin bu teklifinden yararlanma hakkına sahipti.** Evet, yoldaşlar, insanlar sadece "yaptıklarında" değil, gerçekten tam olarak ne düşündüklerini söylediklerinde, buna **"açıkça konuşmak" denir.** Merkez Komitesi ifade özgürlüğü çağrısında bulunduğunda, kongreden önceydi, [kongre öncesinde kamuoyu hazırlanıyordu]. Bildiğiniz gibi organ ...sürecinde il komitesinden alındı ... Bu duyulmamış bir şey. Eğer size teklif edersem yoldaş Uglanov, bir dakikalığına tüm Kolektif Büronuz "değiştirilirse", gazeteniz kapatılır, tüm liderler çıkarılır ve bu pozisyonda size şunu söyleyeceklerini hayal edin: Moskova'yı kazanın.

Uglanov. Bilmiyorum, hiç bu pozisyonda bulunmadım.

Zinoviev. Sanırım biraz zor kazanabilirdin. Zor olurdu. Evet, diğerlerinden tamamen farklılık gereklidir. Ancak bundan, büyük proleter merkezin kongre öncesinde partiye kendi önerisini, **Merkez Komitesinin çoğunluğunu memnun etmeyecek** bir teklif bile yapamayacağı sonucu çıkmaz. Kongreden önce bunu yapmaya hakkı vardı; **kongreden sonra** tamamen farklı bir konuydu. Kongre kararlarının eksiksiz olarak uyumlanması sağlandı. Bu Kongre'den önce doğruyd.

Üçüncü Komintern Kongresi ile "emsal" hakkında iki söz daha söylemek istiyorum. Bu, ilgili olma düzeyinden yoksun değildir. Burada **Stalin yoldaş, hiçbir yabancı partinin Zinoviev'in**

Komintern'den çıkarılmasını talep etmediğini söyledi. Doğru bir "hazırlık" ile, bazı partiler belki bunu talep edebilir, Stalin Yoldaş. Ve böyle bir "hazırlık" ın sürmekte olduğunu biliyorum. Stalin yoldaş, bir Beşinci Kongre'den devam etmek imkânsız, diyor, ancak Üçüncü Kongre'yi hatırlamak gerekiyor. Doğru. ECCİ genel kurulunda yaptığım buydu. [III.Kongre'de, işçileri fethetmek gerektiğinde, bunun bir iktidar sorunu olduğu çıktı. Dahası, bunun benim olduğum doğru değil.] Üçüncü Kongre çok büyük önem taşıyordu. O zamanlar Stalin yoldaşın doğrudan katılıp katılmadığını veya o zamanlar Moskova'da olup olmadığını hatırlamıyorum.

Stalin *. (* Düzeltilmemiş transkriptte bir kopya yoktur; düzenleme sırasında IV Stalin tarafından girilmiştir.) O zamanlar tatildegdim.

Zinoviev. O zamanlar "korku" yoktu, aşırı solu savunacağım gibi korkular yoktu. [Bunu söylüyorsunuz] Anlaşmazlık daha sonra sıkı bir daire içinde kaldı ve bu dairenin dışına taşınmadı. Bu konuyla ilgili tek bir Politbüro kararı yoktu. Vladimir İlyiç'in bir yıl sonra 28 yaşındaki Levi hakkında bu konuda yanıldığını, sonradan hatasını kabul ettiğini yazdığını biliyorsunuz. Bu üçüncü kongrede hiçbir azınlıkta kalmadım.

Yoldaş Troçki sorunuyla ilgili olarak, bence bu soruyu sormaya hakkı var. Evet, biz, Politbüro'nun çoğunluğuyla birlikte [parti içi demokrasinin uygulanmasına geçme zamanının geldiğini anlamadık ve özellikle] Troçki Yoldaş ile ilgili olarak bunu abarttık. Bu konuda aşırı bir pozisyon aldım. Bu konuda aşırı bir pozisyon aldım. Bunu XIV Kongresinde konuştum, önceki gruplardan tüm yoldaşlara çalışma fırsatı verilmelidir (tabii ki **Merkez Komitenin kontrolü altında**, bu kabul edilmelidir, bunu kabul ettim ve kabul ediyorum ve ben Kongre'de kabul ettim ve her yerde kabul etmeye hazırım. Yeni zamanların geldiğini, işçilere ve köylülere daha fazla hak, Sovyetlere ve sendikalara daha fazla demokrasi verdiğimiz (ve vermemiz gereken) arın geldiğini anlamalısınız ve bu nedenle, kendi partimizle ilgili rejimi değiştirmemek imkansızdır... Bu dönem geldi, Politbüro bunun pratik sonuçlarını ne kadar çok çıkarırsa, o kadar kötüdür.

Ses. Ne zamandan beri geldi?

Zinoviev. Bu konudaki durum belirlendiğinde ekonomik yükselişimizin başlangıcından geldi. On Dördüncü Parti Kongresi ile, bunu fark etmek yerine, siz kendiniz, daraltmayla ilgili bir doruk noktası yaratmaya çalıştınız. Bu doruk noktası Petrus'un yenilgisinde ifade edildi: Ne kadar erken düzeltilirse o kadar iyi olacak.

Stalin * (* Yazarın revizyonunun yer aldığı transkriptte, konuşma metni, IV Stalin tarafından önemli anlam bilimsel ve üslup düzeltmelerine tabi tutulmuş ve bu formda sözlü kayıta yayınlanmıştır. **Konuşmasının transkriptinin düzeltilmemiş bir kopyası**, bkz. Ek 3.)

Ek 3

Stalin'in Politbüro toplantısında yaptığı konuşmanın düzeltilmemiş bir metni. 18 Mart, 1926

Archive source: Transcripts of the meetings of the Politburo of the Central Committee of the RCP (b) -VKP (b) 1923-1938. Moscow. ROSSPEN. 2007. Volume 1 1923-1926. P. 710-711

Archive: RGASPI. F. 17. Op. 163.D. 681.L. 50-55. Script. Typescript.

Rykov. Söz Yoldaş Stalin'de.

Stalin. Düzenlemelere uymaya devam etmeme izin verir misiniz?

Stalin. Söz aldım çünkü Zinoviev Yoldaş'ın sözleriyle aynı fikirde olamam. Yoldaş Kamenev, sorunun resmi olarak öyle olduğunu söylüyor ki politbüro ya kararı iptal etmek zorunda ... (duyulmuyor), ama Zinoviev Yoldaş'ın görevden alınmasının ne kadar yerinde olduğunu söylüyor. Leningrad Gubernia Komitesi genel kurulunun kararını resmen yönlendirmenin imkânsız olduğunu söylüyorum, bu uygunsuz olur. Kararı düzeltmek için bu teklifin uygunsuzluğu, hatası nedir? Gerçek şu ki, eğer Yoldaş Zinoviyev'in Sovyetin başında kairsa; bir kez daha tüm Leningrad organizasyonunu Merkez Komitesine karşı bir "vuruş" için onu bir "koça" dönüştürebilir. Neden iki merkezden bahsediyorum? İki merkez, iki basın organı, iki örgüt vardı: Leningrad ve Merkez Komitesi ve bu iki merkez arasındaki en keskin çatışma kongrede resmen ifade edildi. Leningrad örgütü kendisini çoğunluğun

arkasında buldu. İktidarda olan partimiz içinde bu durumun uzun süre devam edemeyeceğini beyan ediyorum. Leningrad örgütünün liderlerinin merhametiyle, böylesine bir örgütü arkasına alan bir parti, Leningrad örgütü gibi **geçimsiz bir örgütü olan bir parti, ülkeyi ve proletaryayı yönetemez**. Bu bakış açısından, Yoldaş Zinoviev'in görevden alınmasının tavsiye edilebilirliği sorununu ele alıyorum. Sanırım... Leningrad örgütünün liderlerinin merhametiyle, arkasında böyle bir örgüt, Leningrad örgütü gibi kavgacı bir örgütlenme, ülkeyi ve proletaryayı yönetemez. Sanırım... Bu bakış açısından, Yoldaş'ın çıkarılmasının tavsiye edilebilirliği sorununu ele alıyorum. Zinoviev. Leningrad örgütünün liderlerinin merhametiyle, arkasında böyle bir örgüt, Leningrad örgütü gibi kavgacı bir örgütlenme, ülkeyi ve proletaryayı yönetemez. Bu bakış açısından, Yoldaş'ın çıkarılmasının tavsiye edilebilirliği sorununu ele alıyorum. Zinoviev. Sanırım...

Kamenev. O zaman argümanı değiştirmeniz gerekecektir.

Stalin. Bu soru neden gerçekte kaçınılmaz bir sonuçtur, Yoldaş Zinoviev'i Leningrad örgütünün başına bırakın- bu, ya Leningrad örgütünü bölmek ve Merkez Komitesine karşı bir parçayı yeniden inşa etmek ya da bütün örgütü kafa karışıklığı içine atmak anlamına gelir. **Partiye karşı, kongreye karşı** örgüte liderlik ettiniz- bu bir gerçek. Ortak rapor nedir, Menşeviklerle aynı partide oldukları zaman öne sürülen, alışlagelmiş olanlar değilse de kabul ettiğiniz özel kararınız nedir? Bölünmeye gittiniz. Yoksa bunu anlamadınız mı? Ne yaptığınızın her zaman farkında değilsiniz. Bu ikili merkez daha keskin hale geldi ve herkes için netleşti.

Voroshilov. Ne zaman başladı?

Stalin. Bir buçuk yıl önce başladı, bunun hakkında söylenecek bir şey yok. Böyle bir duruma tahammül edilemeyeceği, Leningrad işçilerinin bunu anladığı- liderlere sert bir şekilde karşı çıktıkları da açıktır, bu da tesadüfi bir gerçek değildir. Zinoviev yoldaşın görevden alınmasının tavsiye edilebilirliği konusundaki fikrimin nedeni budur. Bununla Partiyi gelecekte herhangi bir girişimden koruyacağız.

Lenin'in yöntemlerine gelince. Lenin hiçbir zaman sert önlemler önermedi.? **Hayır yoldaşlar**, her şeyi söylemeliyim. Ekim günlerinde, Kamenev ve Zinovyev'in hataları sırasında, Lenin yedi kez, buna karşı çıkan **Partiden birini veya diğerini ihraç etmeyi öne sürmedi mi?** Merkez Komitesinde, Partiye dönmeyeceği kararında ısrarcı olmasın diye, - özünde Partiden ayrılmak istemediğini için, kendi kararımızı Lenin'e gönderdiğimizde Merkez Komitesinin atmosferini hatırlıyorum. Bu konuda Bolşevik Parti'ye onların atılmalarına dair bir mektup var. **Yoldaş Troçki ve Dzerzhinsky ve ben buna karşı ısrar ettik** ve Merkez Komitesinin çoğunluğu bunun yapılmasına izin vermedi. İşte size, **hataları ciddiye aldığında, şu anda bizim yaptığımızdan daha kararlı yürüyen Lenin** Yoldaş'ın görüşü burada.

Ses. Ve Shlyapnikov'un dışlanması ve Tomsk'un sorusu?

Stalin. Demokrasi hakkında yoldaş Kamenev ve Zinoviev. Tartışmalarımız, Zinoviev'in Troçki sorununu gündeme getirmesiyle başladı. Gayet net. **Leningrad Gubernia Komitesi'nin Troçki yoldaş yoldaşın Parti'den çıkarılması yönünde bir kararı var**, bu gerçek değil mi? Onunla tartıştık. Bu karar bizde, isterseniz şimdi size verebilirim. Ve bu kararı durdurmak için başka bir karar ve durduruldu. X Kongre'nin hariç bırakma kararının 7. maddesinin uygulanmasına ilişkin madde. Ve Merkez Komite'nin çoğunluğunun, çoğunluğu elinde tutanların, aksine konuştuğu, baskıların sonuna kadar yapılmasına izin vermediği ortaya çıktı.

Tartışma hakkında. Parti tarihinde kongre öncesi ve kongrede böyle bir tartışmanın yaşandığını hiç görmedim. Belki de mümkün olacak, bu kadar ayrıntılı bir biçimde tartışma olmamasına rağmen, bu, Bukharin ile Brest-Litovsk barışıyla ilgiliydi, devamında, sonra parti bir bölünmeyle karşılaştı. Büyük bir tartışma bilmiyorum, daha büyük bir tartışma gösterin * (* Belgede böyle). Yarı, yarisından fazlası tartışmaya ayrılmış notlar, bin sayfa... Okuyun, iyi biliyorsunuz, ama kongre sonrasında tabii ki kongre kararının ardından Merkez Komite, Merkez Kontrol Komisyonu üyelerinin itiraz ettiği bir durum olmadı, onların kongre kararını yerine getirmeleri gerekiyor, eğer **bu olmazsa, o zaman bir parti olmayacak, bir karmaşa olacak**. Her zaman Kongre

kararlarını savunmak için konuşabilirsin, her zaman, kimse onun ağzını kapatmadı. Partiyi düzene sokmalısın, partiyi desteklemelisin.

Kolektif bürosunun dağılmış olduğu gerçeği hakkında, bu en ilginç olanı ve Zinoviev ve Kamenev yoldaşın görüşüne göre en tehlikeli olanıdır. Ne olduğunu anlamıyorlar, ortaya çıkan ayrılığı anlamıyorlar, Leningrad teşkilatını eski seçkinlere karşı getirmenin neden kolay olduğunu anlamıyorlar. Sadece Kalinin ve Molotov'un konuşmaları sayesinde mi düşünüyorsunuz? Böyle bir şey yok ... * (* Stenograftan bir not var: "Zinoviev'in sözleri duyulmuyor.")

Stalin. Sakınmak için ipuçları istiyorum ve ikisi de harika bir iş yaptı. Ancak kongre kampanyamız, "demokrasi"nin saldırısıyla aynı zamana denk geldiği için, ani "demokrasi" orada kendini gösterdi. "Tanrıya şükür ki konuşabiliriz, yeniden seçebiliriz" diye yansıdı. Daha önce nasıldı? Kendilerini bir vekile-yakın* gibi tuttular (* *Belgede öyle. Doğru şekilde "vekile-yakın"*), toplanmalarına izin vermediler, zaten toplanmış toplantıları dağıttılar. Bu bir gerçektir. Sadece kongre kararları üzerine yaptığımız kongre kampanyamız, orada saklı olan bu "minimum demokrasi" anlayışıyla örtüştüğü için buna yol açtı. Bunu anlamadınız ve bu nedenle her şey aynen devam ediyor. Ve gerçek şu ki, bu dürtüden sonra, ezilenleri uzaklaştırmaya insanlar cesaret buldu, buna iş dendi. Hiçbir şey böyle değil. Bu, demokrasi haklarının ilk uygulamasıdır. Komintern'e ve diğer şeylere ve üçüncü kongreye gelince, ben burada değildim. Ilyich'in sözlerinden söyledim. Tatildegdim.

... ve yine de Yoldaş ile ilgili soru bunu ortaya koymadı, çünkü biri her zaman diğeriyle bağlantılı olmayabilir. Bu soruyu tek bir partinin gündeme getirmemesine gelince, bunu söyledim. Bir tartışmada ısrar ettiklerinde, onlara ne istediğinizi söyledik? Bir değişiklik ister misin? Hayır, derler. İşe gelince ... sonra işi yaptın, biraz nazik davrandın, belki çok ileri gittin, yapmaya hakkın vardı ...

Partimize karşı, partimize karşı bölümler içinde illegal bir partiye önderlik edeceklerdi ... İsteddiğiniz görevi alabilirsiniz, çevrenizdeki insanlar ve parti Merkez Komitesi kongre kararlarını yerine getirecektir.

Kalinin. Konuşmacı listesini kapatır mısınız?

Rykov. Politbüro ne isterse yapabilir. Kayıtlı: Zhukov, Trotsky, Molotov. Ayrıca kayıt yapıyorlar: Zinoviev, Kamenev ve Stalin.

Konuşmacı listesini kapatabilir miyim?

(Kabul edildi.) [Gündemi gözden geçirip bazı konuları erteleyebilir misiniz?

(Gündem maddeleri revize ediliyor, bazı konular ertelendi.)]

Zhukov. Tabii ki ne isterseniz söyleyebilirsiniz, politbüro parti pratiğinde her şeye karar verme hakkına sahiptir. Politbüro, Leningrad Gubernia Komitesi'nin bu kararı değiştirme kararını önerirse veya daha doğrusu bu kararı değiştirmeyi emrederse, o zaman elbette yapacağız (...)

İki merkeze ve iki yöne gelince, bu tartışma götürmez. Kim inkâr edebilir? St. Petersburg'da bir merkez kurmak için bir dizi özel önlemler ifade edilen ciddi girişimlerin yapıldığını tek bir St. Petersburg cemaati bunu inkâr edemez.

Zinoviev'in, St. Petersburg örgütünün bunu söylemediği şeklindeki ifadesine gelince kusura bakmayın, **bundan çok şüpheliyim**, çok şüpheliyim. Elbette hiç kimse peygamber olamaz, biz kehanete inanmayız, ancak St. Petersburg örgütünün şu anda yaşadığı her şeyden sonra böyle bir şeyi kabul edeceğinden şüpheliyim. En ufak bir sebebi bile olduğunu sanmıyorum.

(...)

Troçki *. (* Yazarın revizyonunun yer aldığı transkriptte, Leonid Troçki'nin konuşmasının metni iki nüsha halinde verilmiştir (ilk versiyon yazarın revizyonu, ikincisi yeni revizyonla yeniden basılmıştır)

Bu konular hakkında bir konuşma metni olmadan konuşmayı tercih ederim, çünkü en vicdanlı açıklık arzusuyla bile, yoldaşların özellikle konuşma metni için konuştuğunuz konusunda meşru şüpheleri

olabilir. [Bu] Ve Merkez Komite içinde konuşmanın daha iyi olduğu bir sorunu inceliyoruz, çünkü o zaman kendinizi daha özgürce ifade edeceksiniz. Ama yapacak bir şey yok. Bununla birlikte, tartışılan soruya geçmeden önce, Stalin yoldaşın ortaya attığı [küçük] yan soru üzerinde durmak istiyorum, [küçük, elbette, görece, bu soru]: Bu sorunun konuyla çok az ilgisi olmasına rağmen, parti tarihi açısından başlı başına büyük önem taşımaktadır. Bana öyle geliyor ki Yoldaş Zinoviev, Komintern'in Üçüncü Kongresi hakkında, o zamanlar anlaşmazlıkların sınırlı bir nitelikte olduğunu, yalnızca belirli bir soruya değinmek olduğunu söylediğinde yanılıyor. Hayır, taktik sorunu tam olarak ayaktaydı. O sırada Komintern'in politikasının Almanya'daki Mart olaylarının çizgisini takip etmesi tehlikesi vardı, yani * (* Düzeltilmemiş metinde bir not var: "Duyulmuyor.") Alman yoldaşlardan birinin söylediği gibi, yapay olarak devrimci bir durum yaratmak ve proletaryayı "elektriklendirmek". Bu ruh hali daha sonra Kongrede hakimdi ve Vladimir İlyich, bu şekilde hareket ederek Enternasyonal kesinlikle kendi kafatasını kıracak [öyleydi] sonucuna vardı.

Radek Yoldaş'a Mart olayları hakkındaki izlenimlerim hakkında Vladimir İlyiç'in bilmediği bir mektup yazdım. Hassas durum göz önüne alındığında, Vladimir İlyiç'in görüşünü bilmeden ve Zinoviev, Bukharin ve Radek'in genel olarak Alman Solu için olduğunu bilerek, **elbette açıkça konuşmadım**, ancak Yoldaş Radek'e (tezler biçiminde) **bir mektup yazdım**, böylece o kendi düşüncelerini verirdi. Yoldaş Radek'le aynı fikirde olmadık. **Vladimir İlyich bunu öğrendi, beni çağırdı** ve Komintern'deki durumu en büyük tehlikelerle ilişkilendirilen bu şekilde nitelendirdi. Durumu ve görevleri değerlendirirken tam bir dayanışma içindeydik.

Bu görüşmeden sonra Vladimir İlyiç, Politbüro'da çoğunluğu sağlamak için Kamenev Yoldaş'ı çağırdı. O sırada Politbüro'da yoldaşla birlikte 5 kişi vardı ve [ve Yoldaş Kamenev bu grubu destekledi]. Kamenev' le üç kişiydik, dolayısıyla çoğunluk vardı. Ve heyetimizde bir yanda Zinoviev, Bukharin ve Rade yoldaşlar vardı, öte yandan- Vladimir İlyiç, ben ve Yoldaş Kamenev vardı ve gruplar halinde resmi toplantılar yaptık. Vladimir İlyich o zaman şöyle dedi: "Yeni bir hizip

yaratıyoruz." Karar metni ile ilgili daha sonraki müzakerelerde, Vladimir İlyiç'in fraksiyonunun bir temsilcisiydim, Radek, Yoldaş Zinoviev'in fraksiyonunun bir temsilcisiydi.

Zinoviev. Şimdi işler değişti.

Troçki. Evet değişti. Dahası, Yoldaş Zinoviev [çok] kararlı bir şekilde Radek yoldaş, bu müzakerelerde fraksiyonuna "ihanet etti"; çok büyük tavizler vermiş gibi görünüyordu. Mücadele, Komintern'in tüm partilerinin cephesinde büyüktü ve Vladimir İlyiç, Kongre bize karşı çıkarsa ne yapacağımız konusunda benimle görüştü: kararları felaket olabilecek Kongre'ye itaat edecek miyiz yoksa itaat etmeyecek miyiz? Bu toplantının yankısı konuşmamın metninde bulunabilir. O zaman, İlyich ile anlaşarak dedim ki, eğer siz, Kongre, bize karşı bir karar verirsiniz, gelecekte kendi bakış açımızı savunabilmemiz için bize belli bir çerçeve bırakacağınızı sanıyorum. Bu uyarının anlamı yeterince açıktı. Ancak, Vladimir İlyiç'in önderliği sayesinde, delegasyonumuz içindeki ilişkilerin tamamen yoldaşça sürdürüldüğünü söylemeliyim. Yine de belirtmek gerekir ki, Yoldaş **Zinoviev o zamanlar zaten bu kongrede bana belli bir sadakatsizlik gösterdi.** Meseleyi sanki benim Vladimir İlyiç'ten ayrı bir pozisyonu temsil ettiğim şeklinde tasvir etti.

Burada parti tarihine ve Vladimir İlyiç'in adına değinildiğine göre, konunun tamamını ve ona katılımımı daha doğru bir şekilde aydınlatmak istiyorum. Aynı zamanda, Troçki'nin "Menşevizmi" hakkında söylentiler yayıldı. Vladimir İlyich daha sonra beni evine çağırdı ve kendisiyle dayanışmamızı en iyi nasıl gösterebileceğimiz konusunda benimle konuştu. Dakikalar içinde Lenin'in karşılık gelen ifadeleri bulunabilir. Buböyleydi.

Şimdi bugünün sorunu için. Leningrad'daki mevcut durum göz önüne alındığında, **Zinoviev Yoldaş'ın görevden alınmasının kaçınılmaz bir sonuç olduğunu düşünüyorum-** sempati duymadığım "örgütsel sonuçlar" politikası anlamında değil, sadece özel durum nedeniyle. Gubernia konferansından ve yeni bir gubernia komitesinin seçilmesinden sonra, Zinoviev Yoldaş'ın konseyden çıkarılması, en azından, özünde, durumu şu ya da bu yönde değiştirmeden

kaçınılmazdır. Şimdiki sorun yoldaşlar, hiç de öyle değil. Geçmiş zamanlarda Leningrad sorunu düşünüldüğünde, Politbüro'ya daha önce söylemiştim (38) ... Yoldaş **Zinoviev şimdi bizim (Leningrad'da) bir şekilde "aşırıya kaçtığımızı" söylüyor.** Parti rejimimizin, **son iki veya üç yıldır kurulan rejimin olumsuz özelliklerinin,** Leningrad'daki bu özelliklerin her yerde olduğundan daha keskin bir şekilde ortaya çıktığını bir kez daha tekrarlamak zorundayım. Bir keresinde kendimi Politbüro'nun özel bir toplantısında ifade etmiştim, hatırlıyorum, 1923 sonbaharında, Petersburg örgütü "sakat bırakıldı". Bu ifadem daha sonra bana karşı çok tekrarlandı. Leningrad proletaryasının yüksek faaliyeti ve zekâsı göz önüne alındığında, Leningrad'daki bürokrasi aşırılığına dayanan parti rejiminin kaçınılmaz olarak özellikle keskin bir ifade alması gerektiğini düşünüyorum. St. Petersburg'da uzak köşelerde görece "normal" yollarla elde edilebilecek donanım sonuçları özel fonlar gerektiriyor. Bu sadece Zinoviev Yoldaş'ın bireysel hatası değil, ama aynı zamanda rejimin uygulandığı durumun "hatası". Bu yüzden hep Leningrad rejiminin genel parti rejiminin yalnızca en sert ifadesi olduğunu söylemişimdir. Parti üyeleri için zor olan bu Leningrad rejimine karşı mücadele, Leningrad örgütü üyeleri kitlelerinin bu rejimi istemediklerini yüksek sesle söylediği için değil, Zinoviev Yoldaşın Merkez Komitesinin çoğunluğuyla anlaşmazlıklar ortaya çıktığı için ortaya çıktı. İşte sorunun özü bu. Buna gözlerinizi kapatamazsınız. Bu kayda değer durum, [Leningrad'da bazı yanlışlıklar olduğu, çünkü belirli bir baskı varsa, ama hepsi] parti üyelerinin parti rejimini etkilemesinin ne kadar zor olduğuna tanıklık ediyor. Artık herkes Leningrad'da hüküm süren aşırı baskıdan bahsediyor, ama soruyorum: Parti kitleleri neden en azından Leningrad'da bunun hakkında konuşmadı, sessiz kaldı, hoş görüldü? Ve "ifadeler" ancak tepede keskin anlaşmazlıklar ortaya çıktığında başladı [bu bilinen bir yanlışlıktır]. Bu cevaplanmalıdır. Leningrad'daki rejimin savunucusu olamayacağım- sanırım bu, başka sözler olmadan herkes için tamamen açıktır. Ancak XIV Kongresi sırasındaki genel oturumda, bu rejimin devrilmesini hızlandırmak için alınan önlemlere karşı uyardım. Kama ile bir kamayı yıkmaman tehlikesinden bahsetmiştim. **Stalin yoldaş, konuşmasının o bölümünde,** Leningrad muhalefetine karşı zaferin

yalnızca merkezi aygıtın baskısıyla değil, aynı zamanda Leningrad partisi üyelerinin kendilerini yerel aygıtların aşırı baskısından kurtarma arzusu sayesinde sağlanabileceğini söylerken kesinlikle haklıydı. Doğru! Peki ya bir ateşten diğer ateşe düştükleri ortaya çıkarsa? Moskova'daki mevcut rejim, kimsenin Leningrad'daki yeni rejimin "daha yumuşak" olacağını düşünmesine izin veriyor mu? Ve böylece, Leningrad parti organizasyonunda çok zor bir durum (karamsar ruh hali) var. Bundan bahsetmiştim ve Moskova semtlerinde parti hayatının hassas konuları hakkında konuşmadığımı söyleyenler, Moskova örgütüne yalan söylüyorlar. Görüşlerimi asla gizlemedim. Ama Merkez Komite içinde kendi görüşlerimle kalıyorum, bu **Merkez Komite'nin çoğunluğu ile farklılıklar olduğu için** [benimkinden bahsetmiştim]. Bunu düşündüm ve **temel farklılıklarımı Politbüro dışında yapmaya hakkım yok**. Bu onların görüşlerini partiden "saklamak" değil, meslektaş **disiplinine uymaktır**. Eğer Politbüro semtlere gidip orada konuşmam gerektiğini söylerse, tabi ki yapacağım ama bu bir tartışma anlamına geliyor ve bu tartışmanın sadece yüz durumdan birinde faydalı olacağını düşünüyorum. Bu nedenle, tekrar ediyorum: **sesimi çıkarmadığımı, görüşlerimi "sakladığımı" söyleyenler yalan söylüyorlar**, Partiyi kandırıyorlar. Politbüro'da kendimi ifade etmeyeceğim önemli tek bir konu yok.

Stalin yoldaşın formüle ettiği ve şimdi yine desteklediği "liderlere taviz verme" teorisini kesinlikle kabul edemiyorum. Vladimir İlyiç altında bu teori yoktu ve buna gerek yoktu. Lenin'in bazen Merkez Komite üyelerine karşı bile kesin ve sert önlemler önerdiği doğrudur, ancak onları dar bir yoldaş çemberi içinde ve 10 vakadan 9'unda bu tedbirlerin yöneltildiği kişi üzerinde belirli bir "baskı" oluşturmak için önerdi. Vladimir İlyich, taviz vermemek için elinden gelen her şeyi yaptı. Ama o zaman bu kadar tehlikeli değildi, **çünkü o zaman Lenin vardı**. Birini veya diğerini işten geçici olarak uzaklaştırırsa, büyük bir tehlike olmayacağına inanabiliyordu- tarih ona böyle bir hak vermişti. **Kendisi öylesine bir bilince sahipti** ve onunla bağlantılı olarak bizim bilincimiz vardı ki, biri ya da diğeri çıkarılırsa, **Lenin olduğu için parti sarsılmazdı**. Bence geriye kalan hiçbirimiz şu anda böyle bir hakka sahip değiliz ve kendimizi böylesine

düşünemeyiz. Teorinin gelişimi ve özellikle **Lenin olmadan şimdi uzlaşma pratiği düpedüz felakettir**. Sonuçta, bu bir karşılıklı uzlaşma ve kendi kendine uzlaşma meselesidir. Bunu görmeyen kördür. Her halükârda, Merkez Komite üyelerinin böyle bir "uzlaşma" hakkına sahip olduğunu varsayarsak, böyle bir pay varsa, o zaman ben şahsen bu payı hiç kullanmadım ve asla kullanmayacağım. Tamamen yanlış olan bir durumda, Eastman'ın kitabı sorununda, kesinlikle sinsi bir şekilde benimle iletişime geçildiğinde, kör olması, gerekir, kesinlikle yanlış bir şekilde benimle temasa geçen böyle bir durumda, bu uzlaşma teorisini de uygulamadım, tam tersine Politbüro üyelerinin itibarını destekledim. Yoldaş Zinoviev, bana karşı mücadelenizin ortasında, kendisini benimle dayanışma içinde gören genç bir komünist, sizi ilk adınızla ve hatta benimle konuşurken küçücük bir adla çağırmasına izin verdiğinde, onu aniden durdurdum.

[**Kamenev**. Bunun hakkında çok konuştunuz * (* Düzeltilmemiş transkriptte açıklama LB Kamenev'e atfedilmiştir. Telif hakkı düzeltmesinin olduğu kopyada Kamenev'in notu var: "Bunu söylemedim. LK")]

Zinoviev. Bu, literatürde zaten tartışılmıştır *. (* Düzeltilmemiş transkriptte kopya yoktur. Telif hakkı düzeltmeli kopyaya GE Zinoviev tarafından girilmiştir.)

Troçki. Anlatılması için herhangi bir adım atmadım ama oldu. Önde gelen yoldaşların itibarını herhangi bir özel temizlikten, herhangi bir ahlaki kurala göre değil, siyasi ve çok gerçek nedenlerle korudum. Partinin üyelerinin karşılıklı güveni ve liderliğe duyduğu güven ile desteklenebileceği önermesinden hareket ettim.

Elbette, önde gelen yoldaşların bazı hatalarını çürütmeden yapmak imkânsızdır, Ancak konuyu yan noktalarla karmaşılaştırmak, uzlaşmak amacıyla gereksiz durumlar, kişisel imalar vb., dahil etmek kabul edilemez. Uzlaşma görevinin peşinde koşarak mücadelede oranları ihlal etmek imkânsızdır. Bu, kaçınılmaz olarak **ideolojik seçkinlerin aşağılanması ve daralmasına yol açar**. Ve bu daralma ne anlama gelir? Donanım yöntemlerinin kaçınılmaz olarak güçlendirilmesi anlamına gelir. Neden? **Çünkü ikna gücünün**

olmayışı zorla telafi edilmelidir. Eğer Politbüro içinde, en azından birbirimize karşı vicdanlı bir tavra dayanan bir iç “kavga” yoluyla anlaşırsak, çoğu durumda kararlarımızı parti önünde ideolojik olarak savunabiliriz. Eğer bu karşılıklı uzlaşma çizgisinde daha da ileriye gidersek, kuşkusuz, kenetleme yöntemlerini güçlendirmek gerekecektir. **Öncü grubun ideolojik otoritesinin giderek daha fazla zayıflaması,** kaçınılmaz olarak, belirli sınırlar içinde ideolojik etkinin yerini alabilecek, ancak sadece belirli sınırlar dahilinde olan **aygıt yöntemiyle telafi edilmek zorunda kalacaktır.** Aparatın, disiplinin vs. işe yaramazlığı ya da önemsizliği hakkında bana çocukça düşünceler atfederlerse bu komik ve Vladimir İlyiç'ten bir iki şey öğrendiğimi düşünmeye cüret edebilirim. [Orada anlaştık, tüm konularda anlaştık. Tüm bunları ideolojik bir daraltma olmaksızın kaçınılmaz olarak çözdük.] Güçlü bir merkezi aygıtın önemini diğerleri kadar anlıyorum. Ama **aynı zamanda aygıtın her şeye kadir olmadığını da anlıyorum.** Ve aygıt ideolojik otoritelerin yerini almaya, otoriteleri yok etmeye, otoriteler yaratmaya başladığında, en büyük tehlikelere doğru ilerler. Bu yüzden uzlaşma teorisini kabul edemiyorum, şiddetle reddediyorum. Şimdi neye ihtiyaç var? Politbüro'da kolektif çalışma, gerçek kolektif çalışma için koşullar yaratmak gerekir, yani Politbüro geldiğinizde önceden verilmiş bir kararla karşılaşmazsınız ve şu veya bu iş teklifinin nasıl sunulacağını [ne söyleyeceğinizi ve ne yapacağını] ve tüm ilçelerde arkanızdan taşıyıp taşınmayacağını düşünmezsiniz. Mesela Japonya sorunuyla ilgili noktaya yaklaşıyorum. Bu soru aklıma geldi, bana savaş sorunu geldi. Bu soruyu sorarsam, cesaretle getirirsem, o zaman bu başka hiçbir şekilde yorumlanmayacak. Hangi yönde ve nasıl tepki verdiklerini, nasıl sempati duyup duymadıklarını öğrenmek için sakince bu soruyu sorarım. Peki, hangisi daha iyi, yeni bir örnek, en azından Çin ve Japonya ile ilgili bugünkü önerilerimi ele alalım (40) ... Bu çok ciddi bir sorundur ve bir dereceye kadar devrimimizin kaderi onunla bağlantılıdır. Bu konuda elimizdeki malzeme üzerinde çalışırken sadece madde sorusu değil, bu soruyu nasıl gündeme getirebilirim, hazır bir çözüme rastlar mıyım, faydalar yerine komplikasyonlar olur mu benim girişimim -diğerine göre yorumlanır mı diye düşündüm. Ve şimdi, bu soruyu sakince esasa sokmak yerine, onu tanıttım.

(...)

.... Bana öyle geliyor ki, iyi niyet çabalarıyla, politbüro içinde baskı olmaksızın, ödün vermeden gerçekten vicdanlı, kolektif çalışma olanağını geri getirmek mümkündür ve mümkün olmalı. Bunun tüm parti rejimi üzerinde olumlu bir etkisi olacaktır.

Molotov *. (* Telif hakkı revizyonu ile birlikte VM Molotov'un konuşma metni biçimsel olarak önemli ölçüde revize edildi, tam olarak geri yüklemek mümkün değildi.) Yoldaş Kamenev, [resmi karar hakkında, eğer "süngerlere" bir karar verdiyse, genel olarak haklıydı, bu resmi gerçek dikkate alınmalıdır], gubernia komitesinin kararının resmi olarak doğru olduğunu, ancak Leningrad guberni komitesinin bu kararı değiştirme gereği konusunda ikna edilebileceğini söyledi. Bence sadece [Leningrad Gubernia Komitesi'nin kendisi] Leningrad Gubernia Parti Komitesi'nin kararını değil, aynı zamanda Parti konferansının kararını da hesaba katmalıyız. Ve bu çözüm zaten var.

[Ses. Danışan oldu mu?]

Molotov. [Oldu, ordalardı,] Leningrad'da Merkez Komitesinin bir dizi üyesi vardı ve onlar, sadece il konferansında değil, tüm kolektiflerde tartıştığımız konuyla [Leningrad] ilgili nasıl bir tutum sergilediğini gözlemlediler. [iyi anladığımız şey] Leningrad'a gittik, bunu yazılı bir raporla bildirdik.

(...)

Parti rejimimizde, bir bütün olarak partide veya Leningrad organizasyonunda artık **her şeyin yolunda olduğunu söylemek istemiyorum**. Bunu iddia etmiyorum ve iddia edemiyorum. Kabul ettiğimiz kongre öncesinde partiye parti içi demokrasinin uygulanması için bir çağrı (42) boşuna değildi ve Zinoviev Yoldaş'ın inisiyatifiyle de değildi. Yoldaş Zinoviev, Merkez Komite'nin bu temyizinde yazı işleri komisyonunda yer almasına rağmen, sadece birkaç söz ilave etti. Rejimi düzeltmek, liderlik yöntemlerini yumuşatmak ve iyileştirmek için bu çağrının benimsendiği açıktır. Çoğu durumda, **parti çizgisi üzerindeki baskı**, normal sınırları aşar ve burada düzeltmeler yapılması gerekir. Ancak tüm grupların, herkesin, hatta

eski grupların ve hareketlerin vb. özgürlüğünün savunulması başka bir şeydir. Bu öneri parti kongresinde kabul edilmedi. Diğer ise rejimi iyileştirmeyi, parti içi demokrasinin daha tutarlı bir şekilde uygulanmasını amaçlayan bir [değişim için] öneridir, ikincisi gerekli bir önlemdir.

Stalin. Böylece **parti bir tartışma kulübüne dönüşmesin.**

Molotov. Yaklaştığım şey bu. Kongre önünde ve şimdi Zinoviev Yoldaş'ın önderlik ettiği çizgiyi ele alın. Şimdi pişmanlık duyuyor, bugün diyor: Tövbe ediyorum, demokrasiye karşı hatalar yaptım, ancak parti kongresinden önceki yıl birçok kişinin Zinovyev'in politikalarının aşırı bir şekilde bastırılmasına karşı mücadele etmek zorunda kaldığını biliyoruz. Bu, Troçki Yoldaş sorununu da etkiledi. Bunu herkes biliyordu. XIV Kongresi'nden bu yana ekonomik dönüşün ana hatları çizilmemiş olmasına rağmen, kendini sadece azınlıkta bulan Zinoviev Yoldaş, demokrasi hakkında konuşmaya başladı. [Troçki'ye karşı yaptığımızın gerekli olduğuna inanıyorum, yazılarımın belki de zayıf olmasına rağmen, yine de belirli bir zorunluluktan kaynaklandığına inanıyorum.] Bence, **parti rejiminden bahsederek, o zaman Zinoviev hakkında konuşmayalım.** Parti rejimiyle ilgili olarak, o en aşırıydı, ağzı en sıkı olanıydı ve Ocak 1925'ten itibaren Merkez Komite bu konuda Yoldaş Zinoviev'i tam olarak **durdurmak zorunda kaldı.** Yakın zamana kadar Yoldaş Zinoviev, parti içi demokrasiye olan ihtiyacı diğerlerinden daha az anlamıştı ve en önemlisi, anlamı Yoldaş Zinovyev'in yorumunda yer alan (Lenin Yoldaş tarafından önerilen ve Yoldaş tarafından geliştirilen) yüzde yüz "monolitizm" gerekliliği savunusu ünlüdür.

Şimdi Troçki yoldaş hakkında. **Eğer Troçki** yoldaş kesinlikle doğru bir çizgi izlediğini, görüşlerinden hiçbirini saklamadığını, düşündüğünü söylediğini ispatlamaya çalışıyorsa, itiraf etmeliyim ki, **bu konuda şüphelerim var.** Yoldaş Troçki XIV Kongre hakkında hiçbir yerde konuşmadı. Bu arada, kimse onun XIV Kongresi'nin kararlarını savunmasını yasaklamadı. Yoldaş Troçki, birçok siyasi konuşmasında asla bunu yapmaya çalışmadı.

Troçki. Peki ya tekstil işçileri?

Ses. XIV Kongresi hakkında çok az şeyiniz var.

Molotov. Belki de **en sevdiğiniz konulardan bazıları, "Avrupa ve Amerika" gibi konularınız var**, ancak XIV Kongresi [direktifleri] hakkında değil ve genel **parti kararlarıyla ilgili değil**. Konuşmalardan bahsetmişken, Merkez Komitesinin tüm üyelerini On Dördüncü Kongre kararlarının uygulanmasından ve Merkez Komite kararlarından sorumlu hissettirmeye çalışmalıyız. [Bunlar herhangi bir konuda konuşma hakkına sahip olduklarına, **konu seçiminde özgür olduklarına inanıyorlar, durum böyle değil.**] Partimiz o kadar güçlü ki, **temel sorunlarda** eylem birliği, konuşma birliği için çalışıyor.

Bir soruyla bitireceğim, Evdokimov, Zinoviev ve Kamenev bu toplantının tutanağına neden ihtiyaç duydu? Bu nasıl açıklanabilir? Yoldaş Zinoviev'in oturumun kısaltılması konusunda ısrar etmesini beklemiyordum. Görünüşe göre bu yoldaş Zinoviev, **Partimizde özel bir çizgide yer almaya devam ettiğini vurgulamak istiyor**. Kongrenin bir kararı var- bu bir şey, ancak bazılarının özel bir çizgisi var ve bunu şişirmeye çalışıyorlar [bireysel gerçekler, partinin bireysel hataları, bireysel örnekler] tüm partinin önünde vurgu yapıyor. Bunun için parti rejimine yönelik şiddetli eleştirilere yöneliyorlar ve yine kongre kararlarıyla polemik yapıyorlar. Bu ne için? Bu, XIV Kongresinde alınan hatalı pozisyonun açık bir devamıdır. On Dördüncü Kongre'den önce ve Kongre'nin kendisinde var olan anlaşmazlıklara rağmen, tüm Merkez Komitesinin eylemlerinde birliği sağlamanız çok daha iyi olurdu.

Zinoviev *. (*Düzeltilmemiş not, stenografin notunu içeriyor: "Konuşma neredeyse duyulmuyor.")

Molotov yoldaşın daha birleşik bir ortak çalışma ihtiyacı hakkındaki son sözleriyle ilgili olarak, herkes bunun Politbüro çoğunluğuna bağlı olduğunu anlıyor. Bunu kabul ediyoruz. III. Kongre Hakkında; burada III. Kongre hatırlanıyor. Eğer Yoldaşlar dilerse, elinizdeki belgelerle resmi oluşturabilirsiniz. Yoldaş Lenin ile yaptığımız konferanslarda, elbette **sadece şakayla "hizipler" den söz ettiler**.

Troçki. Doğru*. (* Yazarın revizyonunu içeren transkriptte, LDTrotsky'nin yorumu GEZinoviev tarafından yazılmıştır.)

Zinoviev. O zamanda, Thalheimer yoldaş liderliğindeki bazı Almanlar "zihinlerin elektrikleştirilmesi" hakkında konuştuğunda, Buharin ve benim buna karşı olduğumuzu söylemeye gerek bile yok. O zamanlar daha yeni ana hatları çizilen "açık yazma" taktikleri hakkında tartıştılar. Açık mektuplarla ilgili bazı hatalı şüphelerim vardı. Mart ayaklanması hakkında tartıştılar. Sol tarafından kovulan Levy hakkında tartıştı (43). Levy ile Merkez Komite'den ayrılan Clara Zetkin hakkında tartıştılar. Ve sonunda kongrede genel bir fikirle konuştular. [Bu, elbette, üzerinde anlaşılan ve ortak kararımıza izin veren kısımla ilgili olabilir.]

Bütün bunlar Lenin'in (*önderliği*) altındaydı. Ve o yoldaşlarını nasıl ikna ettireceğini de biliyordu. Herhangi bir konuda yanılmış olan uzlaşmacı yoldaşlara dair bir "teori" yaratmadı (gerçekten bir hata olsa bile). Ve kendi hatalarını nasıl kabul edeceğini de biliyordu: III. Kongre sırasında VI ile de tartıştığımız Levy davası buna bir örnek.

Stalin yoldaş, burada Ekim (*devrimi*) hatamızla (Ekim üzerine anlaşmazlıkla) ilgili tartışmayı gündeme getirdi. O ne yaptığını çok iyi biliyor. **Vladimir İlyiç'in bana, Rykov'a, Kamenev'e ve diğerlerine karşı çok sert önlemler önerdiği kesinlikle doğru.**

Stalin. Rykov [ve diğerleri] ile ilgili olarak, Lenin bir istisna önermedi. Burada Rykov'u karıştıracak hiçbir şey yok. Bu **ayaklanmadan önceydi.**

Zinoviev. [Kabul ediyorum. Oldukça doğru.] **Rykov ve ben aynı hatayı yaptık.** Bunu herkes biliyor. Bunu, "Bolşevizm veya Troçkizm" (44) başlıklı makalemde ve daha önceki birkaç konuşmamda ayrıntılı olarak anlattım. İnanıyorum ki, farklılıklarımız bu çizgide devam etseydi, tabii ki aynı partide olamazdık. Ama devam etmedi, birkaç hafta boyunca, dönemsel olarak kaldılar. Ve Vladimir İlyiç çok kısa bir süre içinde [benimle konuştu, o] tutarsızlığın dönemsel olduğunu söyledi. Beni aradı ve sordu: **yanıldığını gördün mü?** Anlıyorum! - Sonuç? Sonuç! İşte böyle oldu. Bildiğiniz gibi, Vladimir İlyiç iki yıl sonra basında, **düzeltildiği için** bu hataya dönülmemesi gerektiğini yazdı.

Lenin'in girişimiyle, 25 Ekim 1917'den birkaç hafta sonra, bugün beni uzaklaştırdığınız St. Petersburg Konseyi'nin başkanlığına atandım. (45)

Lenin'in girişimiyle Komintern'in başkanı seçildim. Bu hatamdan6 yıl sonra ve ondan önceki 14 yıl boyunca tek bir tutarsızlık olmadan VI ile el ele çalıştık. Bu nedenle Lenin, bu hataya geriye dönmeye gerek olmadığını yazdı.

Troçki. Başka bir şey daha söyledi, **Troçki'nin geçmiş Bolşevizmini hatırlatmaya** gerek olmadığını söyledi.

Zinoviev. Doğru. Buna ek olarak, vasiyetinde, **Stalin yoldaşın** genel sekreterlik görevinden alınması yönünde **önlemleri düşünmenin gerekli olduğunu söyledi** ve sadece Stalin yoldaşın edepsizliğinden değil, aynı zamanda (Stalin'in) Genel sekreterin ellerinde yoğunlaşan muazzam gücü her zaman doğru bir şekilde kullanamayacağı gerçeğiyle motive edildiğini söyledi. (46) Ama ben ve diğerlerinin Stalin Yoldaş hakkında böyle düşünmediğimiz kesinlikle doğrudur. Ve 13. Kongrede, yoldaşça sohbetler ve delegasyonlarda bu görüşe karşı mücadele ettik. **Bizim tam olarak gerekli olan yerde bir hata yapmış olmamız çok mümkündür.**

Molotov. Bu arada savaşıacak hiç kimse yoktu.

Zinoviev. Öyleyse, eğer Vladimir Ilyich'in bize karşı önerdiği şeyi hatırlarsanız, o zaman bunu reddettiğini ve kısa bir süre sonra, hata tarafımızca kabul edildiğinde (basında onlarca kez benim tarafımdan ifade edilmişti), Vladimir Ilyich bu hatanın tükendiğini düşündü ve bizi en sorumlu pozisyonlara yerleştirmek için inisiyatif aldı. Bu arada, **Stalin Yoldaş'ın görevden alınmasına ilişkin önerdiği kararı asla geri almadı.** [Her halükârda, bu var. Eğer bu hikâye hakkında konuşursak, bunu da hatırlamalıyız.]

Son olarak, kavgalarımızın tarihi hakkında. Stalin yoldaş, anlaşmazlıklarımızın Troçki sorunuyla başladığını söyledi. Partide buna çok büyük bir ilgi var ve bu anlaşmazlığın gerçekte nedenlerinin ve boyutlarının neler olduğunu söylemek istiyorum. Ocak 1925'te, Troçki Yoldaş ile ilgili karar verilmeden önce, Merkez Komite üyeleri-Leninistlerin ön toplantısı, bu ön toplantıya katılanların çok iyi bildiği

bir kararı kabul etti. Karar, fikir alışverişi sonucunda alındı: yoldaş Troçki, Politbüro'dan hemen uzaklaştırılmamalıdır; Stalin'in dediği gibi kongre bu karar bağlı olmalıdır. Troçki'nin gelecekte Merkez Komitesine, yani XIV Kongresi'ne **seçmemeye karar verildi**. Üstelik ben ve diğerleri, biz onun derhal Politbüro'dan ayrılmasını talep ettik, çünkü Troçki hakkında söylediklerimizi ülkeye ve partiye anlattıktan sonra, onun Politbüro'da bırakılmaması gerektiğine inandık. **Troçki'yi Merkez Komitesine seçmeme kararı çoğunlukla, iki çekimserle, geri kalanı lehte (45 kişi) alındı**. Kongrede, meseleyi Troçki'nin Merkez Komite'ye seçilmemesine götürmeye karar verildi. Ocak 1925'ti, ama sadece bu değil, XIV Kongresi'nin açılışından birkaç gün önce, özel toplantılarda bizi en azından Troçki'nin Politbüro'dan çıkarılması yönünde açıkça konuşmaktan caydırmak için bazı girişimlerde bulunuldu. XIV Kongresi'nin açılışından iki gün önce, Stalin yoldaş. Yani burada yaygın hatalarımız oldu. Elbette, özellikle benim açımdan, kabul ettiğim gibi, özel bir şevk vardı. Yoldaş Troçki'nin partiyi Bolşevizmden uzaklaştırabileceğini söylediğimizden- ve bunu tüm ülkeye ve partiye söylemenin gerekli olduğunu düşündüğümüzden- o zaman Politbüro'dan ayrılmamız gerektiğini düşündüm. Ancak Stalin ve diğerleri ile gerçek farklılıklarımızın tam da bu noktada olması için, ilişkimizi bilen kişi bunun böyle olmadığını onaylayacaktır. (48)- diyor Stalin. Ama onunla, yani Stalin Yoldaşla birlikte olduğumuzu biliyor, il komitelerinin bir kısmı Troçki'ye karşı daha sert tedbirler lehinde konuşursa, bunun iyi olacağına dair gizli bir karar-talimatı aldılar.

Troçki. Kremnitsky, Chita'dan çıkarılmayı talep etti.

Kosior. Bir tane daha vardı.

Troçki. Kubyak aynı mıydı? * (* Telif hakkı transkriptinde, açıklamanın metni muhtemelen editör tarafından dahil edilmiştir.)

Kosior. Kubyak öyleydi.

Zinoviev. Demekki öyleydi.

Komintern hakkında birkaç söz daha. Stalin Yoldaş. Benim "ajanlarım" bazı kabul edilemez işler yapıyorlardı ve o, Stalin onlara nazikçe davrandı. Bunun tamamen yanlış bir ifade olduğunu beyan ederim. Herhangi bir iş yapmış "aracılar" varsa, onları bulmanız ve tüm sonuçları çıkarmanız gerekir. Yoldaş Guralskye gelince, benim tarafımdan değil, çoğunluk tarafından atanan özel komisyonda, bunların benim "temsilcilerim" olduğu tek bir kelimeyle tespit edilmedi. Genel olarak, sadece bu yoldaşın yabancı partilerin Batı'da kararlar almasını engellemek için çabaladığını ve Merkez Komitesi'nin de gerekli gördüğü sonucuna vardılar. Bu nedenle, bana öyle geliyor ki, Stalin'in bu ifadesi, yalnızca Komintern'de bana karşı "çalışma" hakkında söylediklerimi doğruluyor ve Komintern'de çalışmanın yapılması gereken durumu açıkça gösteriyor.

Stalin, St. Petersburg'da "başarıya" ulaşmak neden bu kadar "kolay" oldu diyor? Çünkü Merkez Komite çoğunluğunun konuşması demokrasiye yönelik bir dürtüyle aynı zamana denk geldi. Bu "dürtü" gerçekten sadece Leningrad'da mı ve Moskova'da mı, örneğin, değil mi? Yoldaş Zhukov şu anda buradaki tek gerçek Leningradlı, çünkü bizler [sahte] "Eski" Leningradlılarız, çünkü burada Yoldaş Uglanova'nın emri altında yaşıyoruz. Zhukov ne diyor? Zhukov, Leningrad örgütünün "hurdaya çıkarılmasının" elbette zor bir şey olduğunu söylüyor. Eğer "baskını" yenilgiden daha çok seviyorsan, buna katılabilirim. Stalin "okolotokh" (*polis*) dediğinde, eğer bu "okolotokh" insanlarından 10, 100, 500, 1000 olsaydı her şey yoluna girecek. Ve birçok "yakınıınızda" olan. Nasıl yani? 7000'i filme alındı çekildi! 90 bin kişilik bir organizasyondaki tüm kolektif büroları dağıtıldı.

Molotov. İyi bilindiği gibi büyük çoğunluğu reddetti.

Zinoviev. Yani bu "okolotokh" lardan çok fazla var. Ve "demokrasi için baskı"nın iyi bir şey olduğunu düşünüyorsanız, aynısını diğer kuruluşlara da söyleyemez misiniz? Merkez Komite'nin demokrasinin gerekliliği kongresi önündeki itiraz mektubuna atıfta bulunuyorsunuz. Ben de bu mektup içindeydim. Ama, bu mektuptan iki hafta sonra, Leningrad örgütü farklı bir görüşü ifade ettiği için Leningrad teşkilatından çıkarılırsa ve onu yağmalayıp

"dolandırıyorlarsa", o zaman bu mektubun etkisi açıktır, [beklendiği gibi] yok edilir [veya en azından ortadan kaldırılır] etkisiz hale getirilir.

Şimdi partide [bu] demokrasi sorunu konusunda bir şaka yok. Bu konuda gerçekten bir şeyler yapılması gerektiğini anlamak gerekiyor. **Partiye demokrasiyi getirmek, baskıyı durdurmak** için [yeni içerik tanıtmak] gerçekten gerekli. 1926'da hem Sovyet hem de profesyonel çizgide demokrasinin peşinde olduğumuzda, köylülerin haklarını genişlettiğimizde, bunu partinin [Leningrad örgütü] ile ilgili olarak da yapmak gerekiyor.

Kolektif çalışma ihtiyacına ilişkin ifadeye gelince, buna tamamen katılıyorum. Ama tekrar ediyorum, bu konu Politbüro'nun çoğunluğuna, Merkez Komitesinin çoğunluğuna bağlı. Her birimiz Merkez Komite'nin koyduğu yerde çalışacağız. Her birimiz, Parti Tüzüğüümüzün, Parti kongre kararlarının ve son kongre kararlarının kendisine izin verdiği her şeyi Parti içinde kendi görüşlerini savunmak için kullanırız.

Kamenev. Burada Troçki, Politbüro'da kolektif bir fikir geliştirmenin ne kadar iyi olacağına dair bir konuşma yaptı. Bence her birimiz bu görüşe katılacağız ve politbüro'da kolektif bir fikir geliştirmenin gerçekten iyi olacağını düşünüyorum. Ama şimdi Stalin'in, kolektif bir fikir üzerinde çalışırken, İlyich'in şu ve bu tür kişileri dışlamayı önerdiğini hatırlamayı neden mümkün bulduğunu soruyorum. Neden bunu yaptı?

Stalin. Çünkü eskiyi hatırlamaya başladın.

Kamenev. Üçüncü Kongre'den sonra İlyiç'in kimseyi partiden atmayı teklif etmediğini söyledik. Aslında durum buydu. Sen şimdi oldukça farklı bir şey öneriyorsun, Kongrede kasten uzak durduğumuz bir yöntem öneriyorsun. Kongrede Stalin'in **Bolşevik karargâhını kendi adı etrafında birleştiremeyeceğini söylediğinde** ve kongre bunu yüksek sesle protesto edip Stalin'i alkışladığında, sadece İlyich'in sözlerini tekrarladığımı ve başka hiçbir şey yapmadığımı söylersem bu alkışlamayı kesebilirdim

Stalin. Neden söylemedin

Kamenev. Çünkü bu tür yöntemlere başvurmak istemiyorum. Partinin çıkarlarını düşünüyorum. Stalin yoldaş, İlyich'in bizi kovmak için önerdiği tutanak içinde tekrarlanmasının gerekli olduğunu düşünüyor. Bunu partinin bilincine baskı yapmak için yapıyor. Ben her şeyi hatırlamaya hazırım, çünkü Vladimir İlyich'in kendisinin uzun zamandır neyi anlattığını hatırlıyorsunuz. Bu öneri **Ekim ayaklanmasından önce yapılmıştı** ve ayaklanma sırasında İlyiç dışında hiç kimse beni ayaklanmayı yürüten İkinci Sovyetler Kongresi'nin Başkanı olarak atamamıştı. Ve sonra kendisi, o sırada Finlandiya'da hapisshanede olmama rağmen, 7. Parti Kongresinde olmamama ve Merkez Komiteye tanıtılmama rağmen, kendisi beni Merkez Komiteye tanıttı ve Merkez Komite ve Bürosu için yapılan sonraki tüm seçimler sırasında, kendisi beni her zaman sergiledi ve eski hatalara atıfta bulunarak bana karşı çıkmaya çalışan herkese karşı çıktı. Nihayet, ölümünden önce Vladimir İlyiç, eserlerini ve arşivini düzenlemeyi bana emanet etti. Buna büyük öğretmenimin en yüksek güveni olarak değer veriyorum ve bunda İlyich'in çalışmamda yaptığım hataları telafi ettiğime inandığını görüyorum. Bu bilinç, **Stalin'in herhangi bir saldırısıyla benden alınamaz.**

Bundan çıkarılacak sonuçlar nelerdir? İlyich, şu ya da bu işçinin itibarını sarsma görevini hiçbir zaman yaratmadı ya da koymadı. Şu anda şu ya da bu işçiyi o anında politik olarak yok etmeye hazırdı, ama hiç kimse bunu İlyich hakkında söylemezdi, böylece İlyich belirli işçi gruplarının itibarını sarsma ve sistematik olarak bu hedefe doğru gitme görevini üstlenirdi. Anlaşmazlıklarımız Troçki'den değil, Stalin Yoldaş'ın., Ağustos 1924'te Pravda gazetesinde bana ve Zinoviev'e karşı konuşmasından geldi 52 ve önderliğe yakın duranların direnişiyle karşılaşmadı mı ve kasıtlı olarak belirlenmiş bir dizi yoldaşın itibarını sarsma görevinin başlangıcı değil miydi ve sonra bu görev bir buçuk yıldır büyük çabalarla yerine getirilmedi mi? Hepsi böyleydi. Bundan sonra, Troçki sorununda anlaşmazlıklara doğru ilerlediğimiz söylenemez. Mesele, Stalin'in [Kamenev' in teorik çalışmayla uğraşmadığını ve Zinovyev'in parti diktatörlüğünü istediğini] yayınlamasıyla başladı. Gazetelerde, Troçki ile herhangi bir anlaşmazlığa bakılmaksızın Zinoviev ve Kamenev'e doğrudan bir

saldırı. Bütün bunlar, kongrede büyük başarı ile sona erdirilen kesin bir siyasi hedefti.

Troçki ile bağlantılı davranış sorununda da birçok yanlış söylendi. Tartışmadan sonuç çıkarmak gerektiğinde, şunu mu dediniz: hayır; biz herhangi bir örgütsel sonuca kararlılıkla karşıyız. Hayır, o zaman bir sonraki kongrede Troçki'yi Merkez Komitesine seçmeyeceğimizi söylediniz. Ve dedik ki ... *. (* Düzeltilmemiş transkript, stenograftan bir not içeriyor: "Voroshilov bir şey söylüyor, ama sen duyulmuyor.") Buradaki herkes kendini iyileştirmek istiyor *. (*Düzeltilmemiş not, stenografin notunu içeriyor: "Rykov-duyulmadı.") Siz ve Buharin buna karşıydınız. Rykov'un bu soruda çekimser kaldığı unutulmamalıdır.

Bunun politik anlamını soruyorum. Gerçekten XIV Kongresi'nin tüm tarihinin bununla açıklanabilmesi için miydi?

Voroshilov. Kime güveniyorsun? Bir buçuk yıldır yaptığımız o tartışmalara ve kavgalara katılmayan insanlara mı? Gözlerinize baka baka açıkça size gülenlere mi. Bunların saf insanlar olduğunu mu düşünüyorsun? Boşuna.

Kamenev. Umarım Yoldaş Voroshilov, bunların nasıl olduğunu bize anlatabilirsin? Ama durum böyleydi, biz Kongre'ye kadar Troçki'nin Politbüro üyesi olamayacağını söylerken, siz Troçki'nin Merkez Komite üyesi olmasına karşı olacağınızı söylediniz ve ilan ettiniz. Onu derhal Devrimci Askeri Şura Başkanlığı görevinden aldık. 53 [Siz] O zamanlar Troçki ile Sovyet çizgisinde değil, parti çizgisinde polemiklere girmiştik ve Sovyet çizgisindeki parti anlaşmazlığından, onun Sovyet görevinden çıkarılmasına yönelik sonuçlar çıkardınız. Biz yanlış olduğunu düşündük. Belki biz yanlışlık [bunu söyledim]. Partinin ruh halini hafife aldık, ancak meseleyi bazılarının Troçki'yi ellerinde tutmak isterken diğerlerinin yapmadığı bir şekilde tasvir etmek düpedüz doğru değildir. Böyle bir şey yoktu.

Molotov. [Öyleydi] Bunun tüm parti rejimini etkileyeceği defalarca kanıtlandı.

Kamenev. Bunun parti rejimini nasıl etkilediğini ve Leningrad'a nasıl yansıdığını gördüm. Dolayısıyla, anlaşmazlıklar söz konusu olduğunda Troçki hiç de önemli değildi. Bunu çok iyi biliyorsun

Stalin. [Belki "mağarada öyledir?"] Belki hatırlarsın "Mağarayı?" (54)

Kamenev. Mağarada hiç bulunmadım ve bu konuda hiçbir şey söyleyemem. Bizim ilk anlaşmazlığımız Troçki ile başlamadı. Benim ve Zinoviev aleyhine makaleyi Troçki yüzünden mi yazdın?

Stalin. Hayır.

Kamenev. Bu kadar. Bu nedenle, artık iki yol izleyebileceğimizi düşünüyorum, parti içi durumu daha da karmaşık hale getirebiliriz ve bu yolda mantığın Voroshilov tarafında olduğunu kabul ediyorum. Voroshilov aramızdaki en mantıklı kişidir ve aynı zamanda tüm sorunları kucaklar. Diyor ki: bir tartışma vardı, örgütsel sonuçlar çıkarılmalı, herkes yerinden edilmeli. Doğru. Ama bana öyle geliyor ki, Zinoviev'i Komintern'de bırakarak, bunu kendiniz yapamıyorsunuz ve yapmak istemiyorsunuz. Öyleyse işleri karmaşıktırmayın ve Zinoviev'i görevinden almaya karar verdiğinizde demokrasiye atıfta bulunmayın. Elbetteki eğer Merkez Komitesi bunu partinin çıkarları için şimdi yapmanın gerekli olmadığını söylerse, birlik çıkarları uğruna, kavgaları ortadan kaldırmak için Leningrad örgütü, Merkez Komitesine isteyerek itaat edecektir. Neyi başaramayacağını düşünüyorsun? Buna kendin inanmıyorsun.

Stalin *.(** Yazarın revizyonunun bulunduğu transkriptte, Stalin'in konuşmasının metni önemli anlam bilimsel ve üslupla ilgili revizyonlara tabi tutulmuş ve bu nedenle sözlü raporda yayınlanmıştır.*)

Devamı

Stalin'in Politbüro toplantısında yaptığı konuşmanın düzeltilmemiş bir metni. 18 Mart, 1926

A source: Transcripts of the meetings of the Politburo of the Central Committee of the RCP (b) -VKP (b) 1923-1938. Moscow. ROSSPEN. 2007. Volume 1 1923-1926. P. 712-713

Archive: RGASPI. F. 17. Op. 163. D. 681. L. 87-91. Script. Typescript.

Stalin. Yoldaş Kamenev'in sözlerini bitirdiği yerden başlayacağım. Eğer Merkez Komite üyelerinden herhangi biri, Yoldaş Zinovyev'in Merkez Komite'ye karşı "silahını bırakmak" istediğine inanıp güven duysaydı, bu konu üzerine konuşmaya gerek kalmayacaktı. Ama şimdiye kadar bunun işaretini görmüyoruz, tam tersine iki kat hazırlandığınızı görüyoruz, herkes görebiliyor. Kesinlikle göğsünüzde bir taş tuttuğunuz ve partiye ateş etmek için savaş mermileri biriktirdiğiniz için, biriniz iki ay içinde her şeyin değişeceğini söylüyor, diğeri "göreceğiz" diyor.

Voroshilov. 14 1 / 2'uncü çıkış.

Stalin. Zinoviev Yoldaş hakkında soru bu yüzden ortaya çıktı. Bu ruh halinizle tekrar "çifte merkeze" dönme girişimi var.

Ayaklanma hakkında, Kamenev bunu hatırladı, Lenin'in... (duyulmuyor) ve beni bir hain olarak azarladığını hatırladı! Evet, neden bunu söylemiyorsun, çok garip bir şey.

Kamenev. Neden 8 yıl boyunca bundan bahsetmediler?

Stalin. Hatırladığına göre, bunun hakkında konuşabileceğimizi düşünüyorum.

Kamenev. Üçüncü Kongrede bunu hatırladınız.

Stalin. Şimdi üçüncü kongre değil. Gerçekleri ele alıyorum. Partide Kamenev ve Zinovyev'in hatalarından **bahsedilemezken**, Buharin'in hatasından her bir yerde ve her yerde söz etmek neden mümkün oluyor? Ne zamandan beri? Bu neden? Bunun hakkında konuşmalıyız, bunun hakkında yazmalıyız ve Partiye öğretmeliyiz. Hatalar olduğunu söylemeliyiz. Buharin Yoldaş'ın hatalarını nasıl yasallaştırdık, Zinovyev'in ve Kamenev'in hataları hakkında konuşulamazken Buharin'in hataları neden evirilip çevirilip eleştirilebilir? Bunun hakkın Konuşabilirsin ve konuşmalısın.

Burada "vasiyeti" hatırladılar. Sanki saklıyormuşuz gibi. Ne diyor bu "vaiyet"? Yoldaş Troçki'yi onun kendi hataları karşısında, dürtmemek gerektiğini... hatalar ki...

Voroshilov. Tesadüf olmayan hatalar.

Stalin. Bukharin ve Pyatakov'un hataları üzerine çok şey söylendi, ancak temel hatalar hakkında tek bir kelime bile söylenmedi (duyulmuyor) uygun olmadığım ve gücümü kötüye kullanabileceğim. Ondan sonra ben **iki kez istifamı talep ettim**, lütfen bırakın beni gideyim ... o zaman söylenenleri kongrede tekrarladık. Ne dedim? İrademi kesinlikle geçtim. Hatalardan bahsettiler, ancak benim **temel hatalarım hakkında tek bir söz söylenmedi**. Sadece bir insan olduğumu söylediler ... (duyulmuyor) ve eşit bir insan bulunması söylendi... Bulun ve koyun. Buyrun, benim için farketmez.

Uzlaşma teorisi üzerine. Troçki yoldaş bundan bahsetti, bunun benim teorim olduğunu söyledi. Ben bu teori hakkında tek kelime etmedim. Her nasılsa uzlaşma teorisinin bir destekçisi olduğum sözleri ortaya çıktı. **Bu doğru değil**. Partide anlaşmazlıklar başladığına göre, mücadele olduğu için **mağlup olanın** kesinlikle uzlaşacağına inanıyorum. Bu olmadan imkânsız. Bana liderlerin bir kısmının taviz vermeyeceği, parti içi mücadelenin en azından bir aşamasını gösterin. Onsuz yapamazsın. Kim kaybederse tehlikeye atılır. Ve bunu, bu teorisinin yazarı olduğum şekilde tasvir etmek yanlıştır. Parti içindeki mücadelenin yasası öyledir ki, mağlup olan uzlaşır. Liderlerin yeniden doğuşuna dair bu teori nedir? Bunun hakkında kim bahsetti?

Troçki. Okudunuz Stalin Yoldaş, beni o kadar çarpıttınız ki siz kendiniz zaten buna inandınız.

Stalin. Liderlerimizin yeniden doğabileceğini okuduğumda ve Alman liderlerle bir benzetme yapıldığında nasıl çarpıtabilirim.

Troçki. Bu bana saldırmak için bahane olarak kullanılmak üzere bilinçli olarak basıldı. Sonuçta, bu Pravda'nın yayın kuruluna gönderildi, neden kimse bana **sözlerimi bu şekilde anlamanın mümkün** olup olmadığını sormadı? Neden arayıp sormadım?

Stalin. Sizi suçlamıyorum, sadece partimizde İlyich'ten sonra **uzlaşma sorununa** ilişkin ilk ciddi adımın Troçki Yoldaş tarafından atıldığına dikkat çekiyorum.

Troçki. Hiç de öyle değil, çünkü o zamanlar ülkede Troçki'nin nüfus kaybetmesine dair bir teori zaten vardı. Yoldaş Rykov bütün

arkadaşlarına ve tanıdıklarına bundan bahsetti, şimdi Troçki'nin nüfusunun azaltılmasının gerekli olduğunu söyledi. Doğruyu mu söylüyorum Yoldaş Rykov?

Rykov. Hatırlamıyorum.

Stalin. Troçki yoldaşın heyecanlanmamasını rica ederim, sadece geçmişin gerçeklerinden bahsediyorum. Makalenizi okuduk. Onu Pravda'ya gönderdiğini söylüyorsun, ama aynı zamanda onu bölgelere gönderdin. Sonuçta, onu sen yazdın, başkası değil. İşçiler bunu biliyorlardı ve Merkez Komitesi bir makaleyi yayınlamayarak kendisini en aptal konuma getiremezdi, - böylece daha sonra Merkez Komitesinin ağzını kapattığını ve Troçki'nin üç bölgede zaten okunmuş olan çağrısının **yayınlanmasını engellediğini söyleyemeyecektin.** Sonra Pravda'ya basılmasını talep eden bir makale gönderdin. Böyle koşullar altında nasıl basmazsın? Ve tüm bunlar, Troçki'nin o sırada Merkez Komitesine karşı bir mücadele yürüttüğü gerçeğiyle açıklanıyor. Yozlaşma hakkındaki makale, Merkez Komitesine karşı mücadelede bir silahtı. Ancak bu makaleden, Trotskiy adına Merkez Komite'nin belirli bir uzlaşması geldi. Bu, parti içi mücadelenin yasasıdır.

Daha sonra Merkez Komite'nin yozlaşması teorisini ele alan ve bunu Leningrad'ın Thermidor teorisi ile tamamlayan Zinoviev ve Kamenev'den bahsetmiyorum bile.

Gerçekler bunlardır.

Bu nedenle, bazı yoldaşların kendilerini temiz gösterme çabaları boşunadır. **Gerçeklerden kaçamazsınız.**

Troçki'den hiçbir itiraz gelmedi, aksine Troçki bu makaleyi yayına gönderdi. Neydi bu? Troçki mücadele etti ve bu mücadeleyi sürdürmenin yollarından biri buydu, yollarından biri de bu makaleydi. Yoldaş Troçki'yi suçlamıyorum. **Mücadelenin yasası bu,** ama bizi suçlamasına izin vermeyin, çünkü bunu biz de yapabildik. Yoldaşlar temiz insanlarmış gibi numara yapmayın. Hepimiz bunu yaptık, hepimiz bunu yapmak zorundaydık çünkü parti içi bir mücadele vardı.

Her mücadele teşhire yol açar, teşhir kaçınılmaz olarak uzlaşmaya yol açar.

Yoldaş Zinoviev burada parti içi demokrasisiyle ilgili genel kurulun başvurusundan bahsetti. Merkez Komitesi'nin kongre öncesinde tüm örgütlerle ilgili genel kurulu parti içi demokrasinin yürütülmesi talebinde bulunursa, bu oldukça ... (duyulmuyor). Garip ilişki bu oldukça ... (duyulmuyor). Garip ilişki. Bu oldukça ... (duyulmuyor). Garip ilişki.

Yoldaşlar tam olarak ne istiyorlar ve ne tür bir demokrasi elde etmeye çalışıyorlar? Tam demokrasi istiyorlarsa, diktatörlük altında tam demokrasinin imkânsız olduğunu kanıtlamaya neredeyse hiç gerek yoktur. Partiyi bir tartışma kulübüne dönüştürmek istiyorlarsa, bunu kabul edemeyiz, çünkü partimiz devrimci mücadelenin ve sosyalist insanın militan bir partisidir, bir tartışma çemberi değil. Partideki bürokratik kalınlardan veya büyümelerden bahsederlerse, o zaman öyledir ve öyle de olacaktır, çünkü parti genellikle dar kapsamlı idari yöntemlerle devlet aygıtından etkilenir. Bununla mücadele edilmeli ve parti içi demokrasiyi genişleterek ve tanıtarak yorulmadan mücadele edeceğiz. Ancak bu genişlemenin sınırsız olamayacağı, Partinin birliğini ve onun proleter disiplini için gerekli belli bir çerçeveye sahip olacağı ve olması gerektiği unutulmamalıdır. Bu olmadan, merkezi bir partinin varlığı düşünülemez.

Biz iktidardayken tam bir garanti olacağını mı düşünüyorsunuz. Diyorum ki, yazın, tam bir garanti yok. Ve ne zaman olmayacak? **Ekonomimiz gelişirken, biz haklıyken.** Çünkü yöneten parti, o kurumlar yığınının güvenmek zorundadır ... (duyulmuyor). Yaklaşık 500 bin aktif işçi, devlet aygıtımızı basitleştirmeye, demokrasiyi yaratmaya çalıştı, bazen bürokratik oldular, **partimizin üzerinde asılı olan bürokrasiyi unutmamalıyız.** Tam demokrasiye, bütün demokrasiye bağlı kalmamamızı, sağlayan nedenler bunlar. **Tam bir demokrasi düşünüyorsanız,** bu konuda açık olun. Tam demokrasi hiçbir şey değildir.

Ses. Demokrasi geçicidir, birkaç aşaması vardır.

Stalin. Mevcut rejime gelince, Troçki yoldaşın konuşmacılardan konuşmasını talep ettiği bu. Değil mi? **Herkese** konuşma ve **her zaman** kendi görüşlerini savunma hakkı vermek için **bunu talep ediyorsunuz.** Değil mi?

Ses. Hayır.

Stalin. Herkese her zaman konuşma ve kendi görüşlerini savunma hakkı vermek mi?

Ses. Hayır.

Stalin. Sonuçta, **Troçki yoldaşın pozisyonunu bile bilmiyoruz,** XIV Kongresi'nin kararları için mi yoksa onlara karşımı, neyi temsil ediyor?

DEVAMI

Troçki *. (* Telif hakkı düzeltilmeli transkriptte, Leonid Troçki'nin konuşmasının metni iki nüsha halinde verilmiştir (ilk versiyon telif hakkına sahiptir, ikincisi bir yeniden basımdır; Yeni revizyon).)

Ne tür bir demokrasiden bahsettiğimizi açıklığa kavuşturmak için araya girebilirsem size bir örnek vereceğim. Moskova'daki bir çalışma hücrelerinde, hücre sekreteri, Troçki'nin makalelerini ve imzalarını burjuvaziye sattığını, para karşılığında raporları okuduğunu, ancak büyük bir ailesi olduğunu, işçilere okumadığını söylüyorlar, para kazanıyor, yüzde 60'ı kendi lehine alıyor, ikincisi, diyor aynı sekreter, Yahudiler Politbüro'da öfkeli ... Ve şimdi bu hücredeki bir grup Bolşevik işçi, bu konuyla ilgili nasıl başvuruda bulunulacağı konusunda istişare etti, ancak üzerine düşünürken korktu, başvuru yapmanın imkânsız olduğuna karar verdi,- onlar aile insanı olduklarını söylüyorlar, bizi sokağa atarlar diyorlar. Bu gerçek bir şey ifade ediyor. Bunun hakkında Politbüro'da Buharin ile konuştum: ne yapmalı? Belki bu bir abartıdır? Ben kendim bunun bir abartı olduğuna inanmaya hazırım ve Buharin'e benimle hücreye gitmesini, bir araştırma yapmasını önerdim. Ama soru şu: Parti işçisinin, hücresinin sekreterinin burjuvazinin imzasının satışı ve Yahudi egemenliği hakkında nasıl propaganda yaptığını **partiye bildirmekten korkması mümkün müdür?** Buharin Yoldaş'a ve kendime sordum: Bu nasıl mümkün olabilir? Maalesef hepimiz bunun mümkün olduğunu

kendimize söylememiz gerekiyor. Bolşevik işçiler, sekreterin Kara Yüzler ajitasyonu ile ilgili şikâyetinde bulunmaya çalıştılar- denediler ama korktular. Böyle bir gerçek daha önce imkânsızdı ama şimdi mümkün hale geldi. Başka bir gerçek: Komsomol üyesi bu konuyla ilgili bir mektup yazdı ve bunun için partiden atılabileceğine inanarak baş aşağı yürüyor. Bu bir gerçektir yoldaşlar ve parti demokrasisi bu tür gerçeklerin imkânsız olduğu bir rejimdir.

Uglanov. Parti komitesine her ne olursa olsun haber vermek gerçekten imkânsız mı yoldaş Troçki?

Troçki. Evet, mesele bu değil, parti işçilerinin fabrikadan kovulacaklarından korkmaları.

Uglanov. Kolektiflerde anti-Semitizm olmadığını gerçekten düşünüyor musunuz?

Troçki. Beni anlamıyorsunuz: anti-Semitizmin her türlü tezahürünün çok kötü olduğu değil, ama bir Bolşeviğin PC'sine bunlardan bahsetmekten korkması.

Stalin. Böyle vakaların olması mümkündür. Bunlar istisnalar. [Yalnızca anti-Semitizm yoktur, Politbüro'nun burjuvaziye imza sattığını söylerler.] Partide böyle şeyler olamaz demeyeceğim.

Molotov. Bununla mücadele edecek araçlarımız var.

Stalin. Evet, bu tür durumlar [var, savaşmalıyız] mümkündür. Proletarya [o kadar kültürlü değil] yeterince kültürlü değil, insanları ayırım gözetmeksizin partiye çekiyoruz ve her zaman böyle bir rezalet yapabilecek insanlar olabilir *. (* Stenograftan bir not: "Duyulmuyor.") [Söylemeliyim, iktidardayız, ülkeyi yönetiyoruz, çünkü sorumlu işçilerimiz günden güne ... (duyulmuyor), çünkü biz her zaman parti içinde bürokrasinin en güçlü izlerine ve güçlü bir mücadele ihtiyacına sahip olacak, ancak partiyi bir tartışma kulübüne dönüştüremiyoruz, etrafımız düşmanlarla çevriliyiz ve dizginleri tamamen çözemiyoruz, bunun için gidemeyiz. Sınırlar dahilinde parti demokrasisine gelince, partinin ana hatlarını çizdiği çerçeveler ve bu kararlara karşı- kimse itiraz etmiyor, XIV Kongresi'nde Merkez

Komite'nin belirlediği çerçeve içinde bunu yapmanın imkânsız olduğunu düşünecek tek bir kişi bile tanımıyorum. Bu zor bir konu, hemen üstesinden gelemeyiz.] Bu kontrol edilmelidir. Bu gibi durumlar için bir tasfiye var, CKK.

Şimdi de Politbüro'nun meslektaş çalışmaları hakkında. Meslektaşla çalışma, eğer yapılırsa iyi bir şeydir. [Parti kararları var, yerine getirilmesi gerekiyor. Politbüro'da kararlar var, bu kararlar alındıktan sonra Politbüro kararları için bir mücadele var. Aynı zamanda bu kararları bombalama, itibarını sarsma girişimleri de var. (bana: böyle gerçekler olmadığını söyleyin.) Ama meslektaş çalışması nasıl yapılır? Ancak parti ve organlarının kararlarına göre yapılabilir. Parti kararlarına uyma isteği, meslektaş çalışmalarının temelidir. Ancak parti kararları ateş altındaysa, meslektaşlık nasıl kurulabilir? İşte en azından bugünün gerçeği. Metne dönüştürme bugün neden gerekliydi? Meslektaşlık için mi?

Kamenev *. (* Yazarın revizyonunu içeren transkriptte, kopya orijinal olarak LD. Trotsky'ye atfedildi, düzeltme IV Stalin tarafından yapıldı.) Ortaya koyduğunuz sorular, bu sorular yazıya döküldü. Beni servis istasyonundan çıkarmak istediğinizde stenografi takdim edildi.

Stalin. Ben değil, ama Merkez Komitesi sizi uzaklaştırdı (61). Transkripsiyon iki yılda yapılır, Politbüro 62, [materyali CC'ye karşı biriktirmeyi amaçlayan özel bir yaklaşımla, bu hissedildi burada, azınlığın çoğunluğa itaat etmesi için kolektif olarak liderlik etmek zordur, bu itaat olmadığında ve koşulsuz uygulama olmadığında, delil temelinde netleştirmek için belge biriktirme girişimleri vardır. Kime ateş açıldı? Kimseye. Demokrasi burada çok zordur] Stenografi birinin isteği üzerine yapılır. Bugün, meslektaşlık için değil, mücadele için stenografi istediniz. Politbüro'da meslektaşlık çalışması sorunu bu şekilde duruyor. Politbüro, mücadele için malzeme arıyor ve yaratıyorsan suçlanacak değil.

Rykov. Leningrad Eyalet Komitesi'nin Komarov Yoldaş'ın Leningrad Konseyi başkanlığına adaylığına ilişkin önerisi oylanıyor. Leningrad Eyalet Komitesinin teklifine itiraz etmemek için bir teklif yapıldı. Bu teklifin arkasında kim var?

Kamenev. Sizden, Lenin'in eserlerinin ilgili cildinde yayınlanmak üzere Lenin Enstitüsüne nakledilen Lenin Yoldaş'ın partiden çıkarılmamızla ilgili mektupların, sözüm ona "yedi" mektubu hakkında sormak istiyorum, yoldaş Stalin.

Stalin. [Mevcut] Sadece bir mektup kaldı, geri kalanı [yırttım], ne yazık ki yok edildi.

Rykov. Yoldaş Tovstukha, Lenin Enstitüsü'nde bir mektup olduğunu söylüyor.

Kamenev. O zaman, Lenin'in eserlerinin ilgili cildinde yayınlanmasını emretmenizi rica ediyorum.

Stalin. [Yayına gerek olmadığına inanıyorum.] Ben talep etmedim, talep etmiyorum.

Ses. Karar vermeden önce içeriğe aşina olmanız gerekir.

Rykov. Okumanız gerek.

Kamenev. Okuyabileceğiniz benim için önemli değil

Ek 1

18 Mart 1926 tarihli Politbüro toplantısının 16 nolu tutanağından alıntı.

Dinlendi:

s. 11. Leningrad Konseyi Başkanı Hakkında.

Çözüldü:

s. 11. Leningrad Gubernia Komitesi genel kurulunun, Yoldaş Zinovyeva yoldaş Komarov'un Leningrad Konseyi * başkanı olarak değiştirilmesine ilişkin kararına itiraz etmeyin. (* Orijinal protokol, IV Stalin tarafından verilen Politbüro kararının biçimsel bir düzeltmesini içerir. (RGASPI. F. 17. Op. 163. D. 553. L. 19.))

1 Toplantıya şunlar katıldı: Politbüro üyeleri- KE Voroshilov, GE Zinoviev, MI Kalinin, VM Molotov, AI Rykov, IV Stalin, LD Troçki; Politbüro aday üyeleri- FE Dzerzhinsky, LB Kamenev, Ya.E. Rudzutak, NA Uglov; CPSU Merkez Komitesi üyeleri (b)- AA

Andreev, AI Dogadov, GE Evdokimov, IP Zhukov, IA Zelensky, EI Quiring, SV Kosior, SS Lobov, AI Mikoyan, VM Mikhailov, II Skvortsov-Stepanov, GV Chicherin, MS Mucizeleri; CPSU(b) Merkez Komitesi aday üyeleri —KV. Gay, Şüphesiz; CPSU(b) Merkez Kontrol Komisyonu Başkanlığı üyeleri- SI Gusev, VV Kuibyshev, AA Solts, SE Chutskaev, MF Shkiryatov, NM Yanson, EM Yaroslavsky.

2 Leningrad Eyalet Komitesi'nin 22 Şubat 1926 tarihli genel kurulu kararından bahsediyoruz "Leningrad İl İcra Komitesi, Başkanlık Divanı ve Leningrad Sovyet'i Başkanlığı'nın oluşumu hakkında." (RGASPI. F. 17. Op. 21. D. 2672. L. 14.)

3 17 Şubat- 15 Mart 1926 tarihleri arasında Moskova'da düzenlenen KEYK'nın VI genişletilmiş genel kurulundan bahsediyoruz.

4 3 Mart 1926 KEYK genel kurulunda CPSU(b) delegasyonu Bürosu, GE Zinoviev'in ECCI Başkanlığı görevinden istifa etmesine ilişkin açıklamasını, kendisini basında yürütülen itibarsızlaştırma kampanyasıyla bağlantılı olarak değerlendirdi. İstifayı reddeden heyet, Zinoviev'in taleplerine bir dizi taviz verdi. Ardından, IV Stalin'in önerisi üzerine, "KI bölümünde Rus tartışmasının ertelenmesinin istenmeyen bir durum olduğuna" karar verildi. (RGASPI. F. 508.Op. 1.D. 11.L. 1-2.)

CPSU'nun 5. XIV Kongresi (b), 18-31 Aralık 1925'te Moskova'da yapıldı. Kongre, Politbüro G. Ye üyelerinin başkanlık ettiği sözde "yeni muhalefeti" kınadı. Nihayet kongre arifesinde şekillenen Zinoviev ve LB Kamenev. Politbüro üyesi ve KEYK başkanı olan Zinoviev, muhalefet için eş raportörlük yaptı.

Leningrad İl Komitesinin yeni bir kompozisyonunun seçildiği 10-12 Şubat 1926'da düzenlenen XXIII CPSU(b) acil il konferansının kararından bahsediyoruz.

7 Ya.V. Sharov, Leningrad Tekstil Vakfı'nın yönetim kurulu başkanıydı.

8 GE Evdokimov, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü anlamına geliyor.

9 GE Evdokimov, XXIII acil bölge konferansına atıfta bulunuyor. FE Dzerzhinsky. Konferans, Tüm Birlik Komünist Partisi'nin (Bolşevikler) XIV Kongresi'nin kararlarına bağlılığını ilan etti ve siyasi ve örgütsel konularda muhalefet çizgisini kınadı. Konferansta Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) Merkez Komitesi'nin "Leningrad parti örgütünün geniş kitlelerine seslenerek hizipçiliği ortadan kaldırmanın en doğru yoluna başvurduğu" belirtildi. (CPSU'nun (b) Leningrad örgütünün XXIII acil konferansının Verbatim raporu L., 1926. S. 108.)

10 Ek 1'e bakınız.

11 14 Ocak 1926'da Politbüro şu kararı kabul etti: "Yoldaş Evdokimov'a Sestroretsk'te iki hafta tedavi izni vermek için, ardından yoldaş Evdokimov Merkez Komite Sekreterliğinde çalışmak üzere Moskova'ya gelmelidir." (RGASPI. F. 17. Op. 3. D. 539. L. 7.) 6 Şubat 1926, GE Evdokimov'un talebi üzerine, doktorların kararına göre Merkez Komitesi Politbüro'su 20 Şubat'a kadar iznini uzattı (Age D. 546. L. 9) ve bir ay sonra 9 Mart 1926'da "yoldaş Evdokimov'a doktorların tanımı gereği bir süre tedavi için izin verilmesi" kararlaştırıldı (Ibid. D. 550. L. 9.)

12 4 Ocak 1926'da Leningrad Gubernia Komitesi, XIV Kongresinin sonuçlarını açıklamak için bir kampanyanın Leningrad'da konuşlandırılmasına ilişkin bir kararı kabul etti. Aynı gün, Politbüro, kongrenin çalışmalarını rapor etmek için Leningrad'a özel bir grup gönderdi: MI Kalinin, MP Tomsky, VM Molotov, AA Andreev, GI Petrovsky, SM Kirov, KE Voroshilov, Ya.E. Rudzutak ve VV Schmidt. (RGASPI. F. 17.Op. 3.D.537.L. 6.)

13 1 Ocak 1926 CPSU(b) Merkez Komitesinin genel kurulunda GE Evdokimov, Merkez Komite Sekreterliği'ne tanıtıldı.

14 Sonbahar iç parti tartışması, LD Troçki'nin 8 Ekim 1923 tarihli mektubuyla başladı, ardından 46 komünistin kendisiyle dayanışma içinde imzaladığı ve ekonomideki ve parti hayatındaki krize işaret eden bir bildiri izledi. Tartışmanın sonuçları, 16-18 Ocak 1924'te gerçekleşen 13. Tüm Birlik Partisi Konferansı'nda özetlendi. **Muhalefeti küçük burjuva bir sapma olarak kınadığı ayrıntılı bir karar aldı.** (Daha fazla

ayrıntı için bakınız: RCP (b): Yirmilerde Parti İç Mücadelesi: Doc. And Mater. 1923, M., 2004.)

15 Priboy, 1922'de kurulan ve sosyo-politik, ekonomik, popüler bilim ve kurgu edebiyatı üreten bir Leningrad yayınevidir. 1927'de yayınevi Gosizdat ile birleştirildi.

16 AI Rykov 1918'de 7. Kongrede ve 1919'da RCP'nin (b) 8. Kongresinde RCP'nin (b) Merkez Komitesine seçilmedi.

17 AA Peterson, CPSU'nun(b) 15. Kongresine kadar Merkezi Kontrol Komisyonu üyesiydi. Aralık 1927'de, Tüm Birlik Komünist Partisi'nin (Bolşevikler) 15. Kongresinde, "Troçkist muhalefetin aktif bir lideri" olarak partiden ihraç edildi.

Komintern'in 18. III Kongresi 22 Haziran- 12 Temmuz 1921 tarihleri arasında Moskova'da yapıldı; çalışmalar sırasında, ateşli tartışmalar, devrimci dalganın geri çekilmesini ve kitle tabanını fethetme ihtiyacını reddeden Alman ve İtalyan Komünist Partilerindeki aşırı sol akımların değerlendirilmesinden kaynaklanıyordu. Kongrede RCP(b) delegasyonu üyeleri, "devrimci saldırı" teorisine ve kitleler arasında komünistlerin çalışma olasılıklarına ilişkin çeşitli değerlendirmeler yaptı. Aşırı sol akımlara yakın bir konum GE Zinoviev, NI Bukharin ve kısmen KB Radek tarafından alındı. VE İÇİNDE. LD Troçki ile ittifak halinde olan Lenin, Üçüncü Kongre'nin kararlarına yansıyan, Komintern'in taktiklerine ilişkin kendi vizyonunu onaylamayı başardı.

19 Nisan 1926, "Politbüro'nun çalışma planı ve 1926 Merkez Komitesi genel kurulu hakkında" konusunun tartışılması sırasında CPSU (b) Merkez Komitesi genel kurulu toplantısında VM Molotov, Merkez Komite Sekreterliği'nin çalışmalarıyla ilgili meselesi, konuşmasında şunları kaydetti: "Merkez Komite Sekreterliğinde, ciddi bir insan sıkıntısı var. Yoldaş Uglanov Moskova çalışmaları ile meşgul, yoldaş Evdokimov kongreden birkaç ay sonra hastaydı. Yoldaş Evdokimov şu anda tedavi görüyor ve doktorların da kabul ettiği gibi muhtemelen iki ay ve belki daha fazla tedavi görmesi gerekecek. Bu bağlamda, şimdi Sekretery'a da Yoldaş Evdokimov'u değiştirme sorununu gündeme getirmenin uygun olacağını düşünüyorum." Merkez Komite genel kurulunun 9 Nisan 1926 tarihli kararıyla GE Evdokimov, Merkez

Komite sekreteri görevinden alındı. (RGASPI. F. 17. Op. 2.D. 220. L. 145.)

2017 Mart 1926'da Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) Merkez Kontrol Komisyonu Sekreterliği AA Peterson'ın başvurusunu değerlendirdi. Kabul edilen karar şunları belirtiyordu: "1) Leningrad eyaletine teklifte bulunun. KK, Yoldaş olayını iyice araştırır. Peterson ve Merkezi Kontrol Komisyonu Sekreterliğini soruşturmanın sonuçları hakkında bilgilendirin. 2) Leningrad GKK'ya, buna ek olarak, son tartışmada muhalefette bulunan parti üyelerinden herhangi birinin, uzmanlık alanında herhangi bir iş yapmadan bırakılacak bir konuma getirilip getirilmediğini tespit etmesi için talimat verin ve nitelikleri ve ayrıca herhangi bir parti işinden çıkarıldıysa ve bu tesbitlenirse, Merkezi Kontrol Komisyonuna bildirilmesi gereken gerekli önlemleri al. 3) Merkez Kontrol Komisyonu üyesi yoldaş. Peterson'ı Merkez Kontrol Komisyonu Parti Kuruluna taraf araştırmacı olarak gönderin. 4) Yoldaş Zinovyev tarafından talep edildiği üzere, PB Merkez Komitesinin üye ve adaylarına ve Tüm Birlik Bolşevik Komünist Partisi Merkez Kontrol Komisyonu Başkanlık Divanı üyelerine ve adaylarına gönderilmesi için tüm yazışmalar. (RGASPI. F. 613. Op. 1. D. 44. L. 192, 193.) Ayrıca bakınız not 17.

21 Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) XIV Kongresi'nin 1 Ocak 1926'da sona ermesinden hemen sonra gerçekleşen Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) Merkez Komitesi plenumundan bahsediyoruz. Politbüro, Orgbüro, Merkez Komite Sekreterliği seçimlerine ve KEYK delegasyonunun onayına adanmıştır. GE Zinoviev plenum sırasında bir açıklama yaptı: "Tüm Birlik Komünist Partisi'nin (Bolşevikler) XIV Kongresi'nin yarattığı durum göz önüne alındığında, doğal olarak artık Komintern'in başkanı olarak kalamam. Merkez Komite genel kurulundan açıklamamı not etmesini ve ondan çıkabilecek kararları almasını istiyorum. "IV Stalin, bu öneriyi reddetmeyi ve delegasyonun eski oluşumunu onaylamayı önerdi. Tartışmanın ardından, GE Zinoviev'in istifası reddedildi. (RGASPI. F. 17. Op. 2. D. 209. Sayfa 6 ob.-8.)

1920'lerin başında ortaya çıkan eski Menşevik NN Sukhanov'un "Devrim Üzerine Notlar" da Bolşevik Parti'nin Yeni Ekonomik Politika

koşulları altında kaçınılmaz burjuva yozlaşması hakkında düşünceler ifade edildi. 1925'teki tartışma sırasında, benzer görüşler GE Zinoviev'e atfedildi.

23 Bkz. Not 18.

b) Merkez Komite üyelerinin konuşmacı olarak konuşmaları, parti ve Komintern kararları çerçevesinde MH ile mutabık kalınarak genel kurullarda yapılmalıdır. "(Ibid.F. 17.Op. 3.D.552.L. 4.)

25- RCP (b) Merkez Komitesi'nin, XIV Parti Kongresinin toplanma sırası, yeri ve tarihi sorusuyla 3-10 Ekim 1925'te toplanan genel kurulu, Politbüro'ya, Merkez Komitesi plenumu adına yerel parti örgütleri, parti kongre hazırlıkları ve saha konferansları düzenlemeyle bağlantılı olarak partinin görevleri hakkında bir mektupla, (RGASPI. F. 17. Op. 2. D. 197. L. 160.) 28 Ekim'de Politbüro, Merkez Komite genel kurulunun temyiz metnini onayladı ve özellikle şöyle dedi: "<. > Şu anda parti XIV Kongresine hazırlanmakla meşgul <...> **bu dönemde parti içi demokrasinin fiili uygulaması son derece titiz ve özel bir tutarlılıkla yürütülmelidir.** Bu, parti kitlelerinin kongrede sorunların tartışılması ve çözümüne en aktif katılımda bulunması gerektiği anlamına gelir <...> Sırayla bir dizi önemli soru ortaya çıktı. Tüm bu konularda tüm parti üyelerine söylenecek şeyler var. Bu konuların resmi olmayan toplantılarımızda, eleştiriden bürokratik yanıtlar olmadan, bu eleştirinin dikkatli bir şekilde değerlendirilmesiyle geniş çapta tartışılması gerekiyor <...>". (Ibid. Op. 3. D. 526. L. 5, 12-18.) Temyiz 29 Ekim 1925'te Pravda'da yayınlandı.

26 Leningrad parti teşkilatındaki mevcut durumla bağlantılı olarak, 28 Aralık 1925 tarihinde CPSU'nun(b) XIV Kongresi, "Leningrad örgütünün tüm üyelerine bir çağrı" kabul ederek, girişimlere son verilmesi çağrısında bulundu " partinin birliğini "zayıflatmak. Leningradskaya Pravda kongre kararında şu ifadelere yer verildi: "Leningradskaya Pravda'nın kongre kararından sonra kongre kararlarına karşı sistematik bir mücadele vermesi, genel parti disiplinini açıkça ihlal etmesi ve partinin kararlarını bozması nedeniyle, kongre Merkez'e talimat veriyor. Komite, "Leningradskaya Pravda" yayın kurulunun kompozisyonunu değiştirmek ve iyileştirmek için acil

önlemler alacak (CPSU XIV Kongresi (b): Verbatim raporu. M.; L., 1926. S. 973.) Aynı gün 28 Aralık SM Zaks-Gladneva II Skvortsov'un (Izvestia'nın editörü) editör gazetelerinin yerini almasının önerildiği bir Merkez Komitesi acil plenumu çağrıldı, Tartışma sırasında teklifler yapıldı: GE Zinoviev - kongreye bir gazete ile ilgili kararını değiştirme teklifi; LD Troçki ve HG Rakovsky - Leningrad Gubernia Komitesi ile bu konuda bir anlaşma yaparak kongre kararlarına "Leningradskaya Pravda" adına sadık tavır sağlamanın diğer yöntemlerini uygulamak, ancak çoğunluk alamadılar. (RGASPI. F. 17. Op. 2. D. 205. L. 11-13.) GE

27. V. Komintern Kongresi, 17 Haziran- 8 Temmuz 1924'te Moskova'da yapıldı, ana kararları GE Zinoviev tarafından dikte edildi.

28Levi Paul, Alman Sosyal Demokrat. III.Kongre'de P. Levy, Mart 1921'de KKE'nin aşırı sol gidişatını eleştirdiği için Komintern'den ihraç edildi. Kongre'de yaptığı konuşmada, "Yüzbinlerce kişinin katıldığı bir mücadeleden sonra birisi bu mücadeleye karşı çıkarsa ve Levy gibi davranırsa, dışlanmalıdır. Bu bitti. "(Lenin VI Tam eser koleksiyonu. T. 44. Moskova, 1970. S. 28-29.) Daha sonra Şubat 1922'de Lenin şunları yazdı: "III. Komintern de aşırı dikkat nedeniyle <...> Dikkatsiz, Solculuğa yönelik bu şüphesiz yanlış sapmanın Komintern'in tüm taktiklerine yanlış bir yön vermemesi kaygısıyla, Levy'yi mümkün olan her şekilde savundum ve kafasını kaybettiğini öne sürdüm (), belki de solun hatalarından duyduğu aşırı korkudan ve kafasını kaybeden komünistlerin onu tekrar "bulduğu" zamanlar oldu. "(Aynı Cilt 44, s. 419.)

24 IV Stalin, RSDLP (b) Merkez Komitesi'nin silahlı bir ayaklanma kararını kabul eden 10 (23) ve 16 (29) Ekim 1917 tarihli toplantılarını aklında tutmaktadır. GE Zinoviev ve LB Kamenev her iki durumda da kabul edilen karara karşı çıktı. 18 (31) Ekim'de Novaya Zhizn gazetesinde Kamenev, kendi ve Zinoviev adına silahlı bir ayaklanmaya karşı konuşarak gizli bir çözümü ortaya koyan bir not yayınladı. Aynı gün VI Lenin "Bolşevik Parti üyelerine bir mektup" ve 19 Ekim (1 Kasım)- "RSDLP Merkez Komitesine Mektup (b)" yazdı. Mektuplarında, eylemi devrime ihanet olarak değerlendirdi, Zinoviev ve Kamenev grev kırıcıları olarak adlandırdı ve partiden

ihraç edilmesini talep etti. (Lenin VIPoly.sobr.soch.T.34.M., 1969. S. 419-422,

30 AG Shlyapnikov 1920-1921'de, RCP (b)Merkez Komitesinin Sovyet ve sendika organlarının çalışmalarına müdahale etmemesi talebini öne süren "İşçi muhalefетinin" liderlerinden biriydi, reddi İşçileri pozisyonlara atamak. Mart 1921'de toplanan RCP'nin (b) X Kongresi muhalefетin eylemlerini eleştirdi. 9 Ağustos 1921'de, RCP(b) Merkez Komitesi'nin Merkez Kontrol Komisyonu üyelerinin katılımıyla yaptığı genel kurul, AG Shlyapnikov'un "tüm siyasi davranışlarını kökten değiştirmesini ... Onun saflarında olduğu Merkez Komitesi. " Ancak partiden ihraç edilmesi, sadece oylama sırasında bir oy yeterli olmadığı için gerçekleşmedi. AG

31 Bu, RCP Merkez Komitesi'nin 18 Mayıs 1921 tarihli plenumunun, Milletvekili Tomsky'nin IV. Tüm Rusya Sendikalar Kongresi'nin liderliğinden ve Tüm -Rusya Merkez Sendikalar Konseyi. Bunun nedeni, Tomsky'nin sendikalar kongresi arifesinde (Mayıs 1921) sendikalar ve parti arasındaki ilişkiler konusundaki tutumuydu. Tüm Rusya Merkez Sendikalar Konseyi başkanı Tomsky'nin davası üzerine RCP (b) Merkez Komitesi'nin özel olarak oluşturulmuş bir komisyonu, IV. Tüm Rusya Sendikalar Kongresi'ndeki eylemlerinde büyük bir ihlal tespit etti, parti disiplini ve Merkez Komitesi genel kurulu kararına katıldı. 31 Mayıs 1921 tarihli Politbüro kararıyla, Tomsky, MSK Türkistan işleri komisyonu başkanı olarak Türkistan'a gönderildi. (RGASPI. F. 17. Op. 3.D. 172. L. 3.)

32 Bolşevik liderliği bölünmenin eşiğine getiren Almanya ve müttefikleri ile ayrı bir barışın sona ermesi üzerine 1918'in başındaki tartışmadan bahsediyoruz. Brest-Litovsk'ta 3 Mart 1918'de barış imzalandı.

33 Bkz. Not 12.

34 CPSU'nun (b) XIV Kongresinde "Leningrad muhalefeti" nin yenilgisinden sonra GE Zinoviev, Komintern kanallarından yabancı komünist partilerdeki ortaklarına farklılıkların özünü iletmeye çalıştı. Zinoviev'in ortakları V. Vujovich ve A. Guralsky, Komintern İcra Komitesi'nin yurtdışına çıkacak bir çalışanı olan G. Gessler'e

talimat verdi. Gezi gerçekleşmemiş olsa da bu niyet, Ocak 1926'da ortaya çıkan çatışmayı inceleyen KEYK'deki CPSU (b) delegasyonu tarafından biliniyordu. Vujovich ve Guralisky kınama cezaları aldı, ikincisi CPSU (b) üyesi olarak Komintern'deki işinden çıkarıldı.

35 RCP (b) Merkez Komitesi Kuzey-Batı Bürosu (Nisan 1921- Kasım 1927)- kuzeydeki Merkez Komitesinin tam yetkili temsilcisi. Murmansk, Novgorod, Petrograd (Leningrad), Pskov, Cherepovets ve Karelya bölgesel parti organizasyonlarının çalışmalarını denetledi.

36 RCP'nin Leningrad taşra teşkilatının XXII konferansı (b) 1-10 Aralık 1925'te gerçekleşti. Ayrıntılar için, sözlü rapora bakınız. (RGASPI. F. 17. Op. 21. D. 2668.)

37 Mart 1921'de Alman komünistler, Orta Almanya'nın polis ve ordu tarafından acımasızca bastırılan bazı bölgelerinde iktidarı ele geçirmeye çalıştı. Üçüncü Komintern Kongresi sırasında, "Mart eylemi" nin değerlendirilmesi etrafında ateşli tartışmalar yapıldı, ancak tutarlı bir şekilde kınanmadı.

Partinin XIV Kongresi sonrası Politbüro toplantılarında Leningrad parti teşkilatının sorunu 4 Ocak 4, 5, 7, 14, 28, 4 Şubat 1926'da değerlendirildi (RGASPI. F. 17. Op. 3. D. 537, 539, 544, 545.)

39 1925'in başında, Batı'da birçok kez Rusya'da bulunan, Rusça bilen Amerikalı komünist ve gazeteci Max Eastman'ın bir kitabı yayınlandı, bir Rus ile evlendi (RSFSR Halk Adalet Komiseri'nin kız kardeşi EV Krylenko NV Krylenko) ve bu sayede, VI Lenin'in son aylarında ve özellikle ölümünden sonra ülkenin en üst siyasi liderliğindeki mücadele hakkında birçok materyal toplayabildi. Eastman, LD Troçki ile görüştü ve onun destekçisiydi. Kitapta Troçki, daha sonra siyasi entrikaların kurbanı olan Rus devriminin gerçek liderlerinden biri olarak tasvir edildi. M. Eastman'ın kitabının yayınlanmasından sonra, Troçki kendisini zor bir durumda buldu- kitaptan birçok gerçek gerçeği çürütmek ya da doğrulamak için. Sırayla, IV

40 18 Mart 1926'da Politbüro'nun bir toplantısında, LD Troçki'nin girişimi üzerine, Japonya sorununu ve Çin-Doğu Demiryolundaki

durumu tartıştı, başkanlığında özel bir komisyon oluşturuldu ve 25 Mart'ta önerilerini sundu. Politbüro'ya.Çin devriminin mevcut aşamasını anlattılar ve "Çin'in önde gelen devrimci güçlerinin ve hatta Sovyet devletinin Çin'e karşı birleşik bir emperyalist cephe yaratmayı **zorlaştırmak** için her şeyi yapması gerektiğini" vurguladılar. Bu bağlamda, SSCB ile Japonya arasındaki ilişkilerdeki tartışmalı sorunları çözmek için bir dizi özel önlem belirlendi. (SSCB'de komünist muhalefet 1923-1927. Leon Troçki'nin arşivlerinden. Derleyen Y. Felshtinsky. T. 1. M., 1990. S. 174-181.)

41 Daha fazla ayrıntı için bakınız: Bolşevik liderlik. Yazışma. 1912-1927. M., 1996. S. 314-315, 320-324.

42 Bkz. Not 25.

43 RCP Merkez Komitesindeki (b) Alman Komünist Partisi tarafından 1921'de organize edilen Orta Almanya işçilerinin ayaklanmasının ("Mart eylemi") değerlendirmesiyle bağlantılı anlaşmazlıklardan bahsediyoruz. KKE liderleri G. Brandler ve A. Thalheimer, devrimci olayların yapay olarak itilmesini savundular ve böylece partinin 1920 sonunda Alman işçi hareketinin diğer akımlarının temsilcilerine yöneldiği "açık mektup" taktiklerini reddettiler. Bu taktiği başlatanlardan biri olan KKE Başkanı P. Levy, "**Mart eylemi**" **nden birkaç gün önce liderlikten çıkarıldı ve daha sonra partiden ve Komintern'den ihraç edildi.** Bkz. Not 28.

44 Madde GE Zinovyev'in "Bolşevizm veya Troçkizm" 30 Kasım 1924'te Pravda gazetesinde yayınlandı.

45 13 Aralık 1917 GE Zinoviev, Petrograd Sovyeti Başkanı seçildi.

46 Bu, "Kongre Mektubu" na atıfta bulunur- VI Lenin tarafından 23, 24, 25 ve 26 Aralık ve 4 Ocak 1923 tarihlerinde yazdırılan notlar (24 Aralık 1922 tarihli mektuba ek) (Lenin VI-348.)

47 "Troçk Yoldaşın konuşması üzerine. I ", 17 Ocak 1925'te Merkez Komitesi ve RCP (b) Merkez Kontrol Komisyonu genel kurulu tarafından kabul edildi ve özellikle şunları söyledi:" 1) Yoldaş Troçki, Bolşevik Parti'ye ait olmanın Parti disiplinine gerçek ve sadece sözlü olarak tabi olmayı ve Leninizm fikirlerine karşı herhangi bir

mücadelenin koşulsuz reddini gerektirdiği anlamında en kategorik uyarıdır. 2) Ordunun liderliğinin, tüm parti otoritesinin bu liderliğin tam desteği olmadan düşünülemeyeceği gerçeği ışığında; böyle bir destek olmadan ordudaki demir disiplini zayıflatma tehlikesi vardır; bir yanda siyasi işçiler konferansı ve SSCB Devrimci Askeri Konseyi hizbi, öte yandan, Troçki yoldaşın askeri çalışmadan çıkarılması lehinde konuşmuşlardır; Nihayet, Troçki yoldaşın 15 / 1-25 tarihli Merkez Komitesine yaptığı açıklamada, Troçki yoldaşın "davanın çıkarılarının, Ön -Devrimci Askeri Konsey "- Troçki yoldaşın SSCB Devrimci Askeri Konseyi'nde çalışmaya devam etmesinin imkânsız olduğunu kabul etmek. 3) Troçki yoldaşın Merkez Komitesindeki daha fazla çalışmasının, **Troçki yoldaşın parti kararlarını ihlal etme veya bunlara uymama yönünde yeni bir girişimde bulunulması durumunda** bir uyarı ile bir sonraki parti kongresine ertelenmesi sorunu Merkez Komitesinin kongreyi beklemeden, Troçki yoldaşın politbüro bileşiminde daha fazla kalacağını kabul etmek zorunda kalacak ve Merkez Komite ve Merkez Kontrol Komisyonu Ortak Toplantısında, Merkez Komite'deki görevinden alınması konusunda bir soru soracaktır. "(RGASPI. F. 17. 2. D. 165. L. 57 ob.-58.)

43 GE Zinoviev, RCP'nin(b) X Kongresinin kararının 7. maddesini aklında bulundurur "Partinin birliği hakkında". Disiplin ihlali veya yeniden canlanma veya hizipçiliğin kabul edilmesi durumunda, hepsi Partiden ihraç edilmeye kadar varan parti cezalarının tedbirleri ve Merkez Komite üyeleriyle ilgili olarak adaylara transferleri ve hatta son çare olarak partiden ihraç ... "(Onuncu Kongre RCP (b): Verbatim rapor. M., 1963. S. 573.)

44 Mart 1918'de İngiltere'den Rusya'ya giden Sovyet hükümetinin temsilcileri, LB Kamenev dahil Finlandiya'da tutuklandı. Temmuz 1918'in sonunda, Kamenev ve diğer birkaç tutuklanan kişi, Petrograd'da tutuklanan Finlandiyalı rehinelerle değiştirildi (daha fazla ayrıntı için bkz: AI Rupasov, AN Chistyakov, LB Kamenev'in Batı Avrupa Misyonu. Tarih soruları. 1998. No. 8. S. 125-131).

RCP'nin 50 VII acil kongresi (b), Brest barışı sorununun nihai kararı için 6-8 Mart 1918'de yapıldı.

51 Bu gerçeği doğrulayan belge bulunamadı. 31 Mart 1923'te Moskova parti konferansında, görevi Lenin'in tüm el yazmalarını toplamak ve yayınlamak olan VI Lenin tarafından bir enstitü kurulması için bir teklifte bulunuldu. LB, Kamenev. Enstitü Müdürü olarak atandı.

52 Muhtemelen LB Kamenev yanılıyor. "Troyka" içindeki çatışmanın başlangıcı, LB Kamenev ve GE Zinovyev'in teorik çalışmalara katılma konusundaki isteksizliğini suçladığı 17 Haziran 1924 tarihli IV Stalin'in "XIII Kongresinin Sonuçları Üzerine" raporuyla atıldı. Lenin'in mirasının yorumlanmasında bir dizi hata. Rapor 20 Haziran'da Pravda'da yayınlandı ve "kolektif liderliğin" sert tepkisine yol açtı. Çatışma CPSU (b) Merkez Komitesi genel kurulunda çözüldü (16-20 Ağustos). 23 Ağustos 1924'te Pravda'da "Proletarya diktatörlüğü ve parti diktatörlüğü sorunu üzerine" imzasız bir makale yayınlandı.

53 Bkz. Not 47.

54 Sözde olandan bahsediyoruz. "Mağara toplantısı". Temmuz 1923'te Kislovodsk'ta tatilde birlikte olan GE Zinoviev ve NI Bukharin, partinin yönetim organlarını yeniden organize etmek için ortak bir teklif ileri sürdüler- Organizasyon Bürosu'nu ortadan kaldırmak ve Sekreteryaya Zinoviev IV Stalin ve LD Troçki'yi tanıtmak için. Bu soruların tartışılması, Kislovodsk yakınlarındaki **bir mağarada gizlice yapıldı**. Toplantıya, orada dinlenen Zinoviev taraftarları da katıldı- GE Evdokimov, MM Lashevich ve MV Frunze ile herhangi bir yeniden yapılanmaya karşı çıkan tek kişi olan KE Voroshilov. "Mağara konferansı"nın önerileri ne Kamenev ne de Stalin tarafından kabul edilmedi. Stalin ise Merkez Komite'deki reform girişimlerini gücünü sınırlandırma arzusu olarak görüyordu.

55 21 Mayıs 1924'te VI Lenin'in genel kurulunun ölümünden sonra düzenlenen RCP(b) Merkez Komitesi genel kurulu, komisyondan Lenin'in belgelerini kabul eden bir mesaj aldı ve şu kararı kabul etti: konu ve heyetlerin duyurusu Ilyich'in belgelerini kabul etmek için komisyon üyeleri tarafından yapılır. "(RGASPI. F. 17. Op. 2. D. 129. L. 2.) Bu karar uyarınca ve **XIII Parti Kongresi Başkanlığı'nın kararıyla, Lenin'in" Kongre'ye Mektubu "okundu.**

56 IV **Stalin ilk defa**, 2 Haziran 1924'te XIII Kongresi'nden sonra düzenlenen bir genel kurulda RCP (b) Merkez Komitesi **Genel Sekreteri olarak görevinden alınmasını istedi** (RGASPI. F. D. 130, 137-139.) **Stalin ikinci kez 19 Ağustos 1924'te Merkez Komite genel kurulunun çalışmaları sırasında istifa dilekçesini yazdı.** (Ibid. F. 558. Op. 11. D. 126. L. 69.) Stalinist sekreter B. Bazhanov'un anılarına göre, bu belge aynı gün, "hizipler genel kurulunda" açıklandı. "Troyka" üyelerinin iç çatışması. CPSU'nun (b) XIV Kongresinde "farklılıklarımızın tarihi" hakkında konuşan GE **Zinoviev, bu dönemden "Stalin tarafından elbette reddettiğimiz istifalar" olarak bahsetti.**

57 IV Stalin, 11 Aralık 1923'te "Pravda" gazetesinde yayınlanan LD Troçki'nin "Yeni Kurs" (parti toplantılarına mektup) tarafından yazılan bir makalesini aklında tutuyor.

58 Hastalık döneminde ve VI Lenin'in yokluğunda ellerinde parti ve devlet iktidarının ana kaldıraçlarını yoğunlaştıran GE Zinoviev, LB Kamenev ve IV Stalin'den bahsediyoruz: Zinovyev, Komintern Yürütme Komitesi başkanı olarak görev yaptı ve Petrograd Sovyeti'ne başkanlık eden Kamenev, SNK ve STO'da VI Lenin'in yerini aldı ve ayrıca, Nisan 1922'den itibaren RCP (b) Merkez Komitesi Genel Sekreterliği görevini üstlenen ve 1923'te bir aygıt "sekreterlik hiyerarşisi" sistemi. Troyka üyeleri arasındaki bazı anlaşmazlıklara rağmen, bu aşamada en çok ortak bir hedefle birleştiler-

59 Termidorcu darbesi- Jakoben diktatörlüğünü deviren ve Fransız Devrimi'ne son veren 27/28 Temmuz 1794 darbesi (cumhuriyet takvimine göre 9. Thermidor II yılı). Bu tarihsel analojiyi kullanarak muhalefet, CPSU (b) Merkez Komitesi'nin çoğunluğunu Termidorcu yozlaşmayla suçladı.

60 LD Troçki gerçeği, Troçki'nin NI Buharin'e 4 Mart 1926 tarihli mektubunda yansıdı (Lev Troçki. Devrimcilerin Portreleri. M., 1991. S. 189-190.)

61 11 Ocak 1926'da Politbüro, "Merkezi ekonomik organların daha ileri çalışmaları hakkında" konusunu ele aldı ve özellikleri şunları söyleyen bir karar verdi: "a) Başkanın özel konumu. SRT'yi iptal etmek, Önceki

SNK aynı zamanda YÜZ KIRMIDIR; b) Cde. Rykov'un Halk Komiserleri Konseyi ve STO'lardan vekilleri yoldaşlar atayacaklar; Rudzutaka, Tsyurupu ve Kuibyshev, Yoldaşlar. Rudzutak ve Kuibyshev'i Halkın Komiserler görevi olarak bırakarak; c) Yoldaş Kamenev'i Halkın Ticaret Komiseri olarak atayın, Tsyurupa yoldaş bu görevden kurtarılır ..." (RGASPI. F. 17, Op. 3.D. 538. L. 3.)

62 Politbüro toplantısının ilk transkripti 2 Ağustos 1923 tarihli dir.

Bireysel Terörizm ve Hindu Müslüman Sorunu Üzerine – 1926

SOL-SWARAJİSTLER, BİREYSEL TERÖRİZM VE HINDU-MÜSLÜMAN SORUNU ÜZERİNE YOLDAŞ JOHNSON'A MEKTUP

JV Stalin

(6 Ağustos 1926)

Johnson Yoldaşa

Sorularınıza cevabım.

1. Hindistan Komünist Partisinin, Swarajistlerin bazı sol çevrelerince uygulanan **bireysel terörizme karşı kararlı bir mücadele yürütmesi gerektiğini düşünüyorum**. Komünist Parti, **bireysel terör taktığının** kitleleri kazanmayı amaçlayan **parti politikasına derinden aykırı olduğunu** sürekli olarak açıklamalıdır. Komünist Parti, bireysel terörizm taktiklerinin kitlelerin girişim gelişimini engellediğini, **kitlelerde pasiflik geliştirdiğini**, bireysel kahramanlar-teröristler ile ilgili olarak fetişizm duygusu geliştirdiğini ve bu nedenle Hindistan'daki devrimci hareket **düşmanlarının eline oynadığını** sürekli olarak açıklamalıdır. Böyle bir politika yürütmenin başlangıçta zor olacağını biliyorum. **Ancak** terör politikasına **karşı bir mücadele olmadan** Hindistan'daki kurtuluş hareketini **gerçekten devrimci yollara sokmanın hiçbir fırsatı olmayacağını da biliyorum**.

2. Sol kanadın Swaraj'dan **çekilmesi konusunu değil**, Swaraj Partisinin sol kanadının **içeriden fethedilmesi** konusunu gündeme getirmeliyiz. Swaraj'daki sol kanadın uyumlu bir fraksiyon haline gelmesini sağlamak gerekir. Enerji boşa gitmeyen sol kanadın çalışmalarını öncelikle Bengal ve Bombay bölgelerine odaklayacağından ve bu alanları kendi tarafına katacağından emin olmak gerekir. Bu iki ana alandaki **temel yayın ve parti organlarının** sol kanat elinde yoğunlaşmasını sağlamalıyız. Sadece sol kanat bu alanlarda güçlendirildikten ve Swaraj'da gerçekten çoğunluk kazandıktan sonra- **ancak o zaman** Swaraj Partisi'nde yönetim organının fethi sorununu gündeme getirmelidir. **Sağ kanat elemanlarının çıkması veya atılması mümkündür**. Bence **bunda yanlış bir şey yok**. Aksine, memnuniyetle karşılanacaktır. Sonra Swaraj atığının bayrağı sol

kanadın elinde kalacak ve tüm Swaraj genel olarak sola hareket edecek ve Hindistan'da gerçekten devrimci kurtuluş hareketinin izine geri dönecek. Kısacası, **sol kanat Swaraj'dan ayrılmamalı, Swaraj'ı içeriden fethetmeli ve ele geçirmelidir.**

3. Swaraj'daki solun İngiliz emperyalizmine karşı **mücadelelerinde her zaman güvenilir ve istikrarlı olmayacağını unutmamalıyız.** Sadece **sağ Swarajistlerin** portföylere (*emperyalistlere servisten sağlanacak çıkara-onlardan resmi bir pozisyon kapmaya*) eğilimli olmadığı, **sol Swarajistlerin** de bazen aynı portföylere hassasiyetle baktığı unutulmamalıdır. **Sol Swarajistinin**, Swaraj'ı kazandıktan sonra, en azından zaman zaman **emperyalistlerin yanına geçmeyeceği garantisi nerede?** Sadece bir garantisi var- **Hindistan'da güçlü bir Komünist Parti.** Sadece Hindistan Komünist Partisinin, Swarajist solunu kuşatacağı ve ileriye taşıyacağı ölçüde, ancak bu ölçüde, geleceğin sol Swarajist hareketine sapan eski oportünist izlerinin asla almayacağına güvenmek mümkün olacaktır. **Komünist Partinin görevi**, başta Bengal ve Bombay bölgelerinde, Hindistan'da **siyasi yaşamın gidişatını** belirleyen alanlarda **kendini güçlendirmektir.** Komünist Partinin görevi, Komünistlerin Hindistan'daki devrimin öncü gücü olmasını sağlamak için bu alanlarda bir yer edinmek, sol Swarajistlere baskı uygulamak ve **onları İngiliz emperyalizmine karşı kararlı bir mücadeleye itmektir.**

4. **Müslümanların İngiltere tarafından kışkırtılan Hindularla mücadelesinde**, siyasi ve dini konularda ve kültürel alanda ulusal eşitliğin ilan edilmesi ve uygulanması anlamında Müslümanlara verilecek **tavizler üzerine bir yön almalısınız.** Hindistan'daki "ulus" lar arası **çatışmaları ortadan kaldırmanın başka yolları yoktur ve olamaz.** Hindular çoğunluktadır, Müslümanlar azınlıktadır. Yani Hindular, **Hindu ve Müslüman emekçi kitlelerin mücadelesini birleştirme ve onları her iki tarafın baş düşmanı, İngiliz emperyalizmine karşı savaşmak için harekete geçirmek,** "ulus" lar arası çatışmaları ortadan kaldırmak için **taviz verebilirler.** Bu araçlar **olmadan**, böyle tavizler olmadan, **korkarım, ulusal çatışmalar yoğunlaşacak** ve Hindistan'daki **güçlü devrimci hareket en azından geçici olarak ulusal çatışmaların kaosa boğulacaktır.**

Yani, **Müslümanlara imtiyaz**, enternasyonalizm temelinde **Müslüman ve Hindu emekçi kitlelerin mücadelelerini baş düşmana, İngiliz emperyalizmine karşı birleştirmek**- Bana göre temel **görev budur**.

Komünist selamlarla,

Stalin

6 Ağustos 1926.

RGASPI, Fon 558, Liste. 11, Belge 139, Sayfa 89-91.

Daktilo.

Faks imzası.

Irina Malenko tarafından Rusça'dan tercüme edilmiştir.

Bolşevikleşme Sorunu

Stalin, Herzogla Röportaj

Şubat 3, 1925

Bolşevikleşmeyi gerçekleştirmek için, en azından bazı temel şartları yaratmak zorunludur: bunlarsız Komünist Partilerini Bolşevikleştirmenin olanağı olamayacaktır.

1- Parti kendisine, sosyal-demokrasinin pratikte yaptığı gibi parlamenter seçim aygıtının bir uzantısı, ya da bazı anarko-sendikalist unsurların bazen iddia ettiği gibi, sendikaların gönüllü ilavesi (*yedeklemesi*) olarak bakmamalı; (*Partiyi*) sendikalardan parlamento fraksiyonuna kadar, proleter örgütlerin bütün diğer biçimlerine önderlik etmekle görevli, proletaryanın sınıf örgütlenmesinin en üst biçimi olarak görmelidir.

2- Parti, özellikle onun önder unsurları, devrimci pratikle ayrılmaz bağlarla bağlı olan Marksizm'in devrimci teorisine en ince ayrıntısına kadar hâkim olmalıdır.

3- Parti, slogan ve direktifleri, basmakalıp formüller ve tarihi analogiler temelinde değil, devrimci hareketin ülke içinde ve uluslararası alandaki somut koşullarının özenli bir tahlili sonucu ortaya çıkarmalıdır ve tüm ülkelerin devrimlerinin deneyimlerini mutlaka hesaba katmalıdır.

4- Parti, bu sloganların ve direktiflerin doğruluğunu, kitlelerin devrimci mücadelesinin potasında denemelidir.

5- Partinin bütün çalışması, özellikle şayet sosyal- demokratik gelenekler henüz içte kökünden halledilmediyse, yeni, devrimci bir çizgide örgütlenmeli, öyle ki Partinin attığı her adım, yaptığı her eylem doğal olarak kitlelerin devrimcileştirmesine, işçi sınıfının geniş kitlelerini devrim ruhuyla hazırlamasına ve eğitmesine hizmet etmelidir.

6 - Parti, çalışmalarında, ilkelere en sıkıca bağlılığı (sektelikle karıştırılmasın!), kitlelerle en fazla bağlarla (khvostizmle- kuyrukçulukla-karıştırılmasın!) birleştirmeyi başarmalıdır, bunsuz

(bunları gerçekleştirmeden), parti sadece kitlelere öğretememekle kalmayacak, aynı zamanda kitlelerden de öğrenemeyecektir; sadece kitlelere önderlik edememek, onları kendi seviyesine ulaştıramamakla kalmayacak, aynı zamanda kitlelerin sesine de kulak veremeyecek ve onların acil ihtiyaçlarını önceden göremeyecektir.

7— Parti, çalışmalarında, uzlaşmaz bir devrimci ruhu (devrimci maceracılıkla karıştırılmasın!), maksimum esneklik ve manevra yeteneğiyle (oportünistlikle karıştırılmasın!) birleştirebilmelidir; bunsuz (*bunları gerçekleştirmeden*), Parti bütün mücadele ve örgüt biçimlerine hâkim olamayacak (*uzmanlaşamayacak*), proletaryanın günlük çıkarlarını, proleter devrimin temel çıkarlarıyla birleştiremeyecek ve çalışmalarında legal ve illegal mücadeleyi birleştiremeyecektir.

8— Parti hatalarını örtbas etmemelidir, eleştiriden korkmamalıdır, kadrolarını kendi hatalarından öğrenerek eğitmeli ve geliştirmelidir.

9— Parti, devrimci proletaryanın özlemlerinin gerçek sözcüleri olacak yeterlilikte mücadeleye özverili ve Leninizm'in strateji ve taktiğin uygulayabilecek yeteneğe sahip, proleter devrimin gerçek önderleri olabilecek yeterlilikte tecrübesi olan ileri savaşımların en ileri unsurlarını ana önder grubuna alabilmelidir.

10— Parti, örgütlerinin bileşimini sistemli bir biçimde geliştirmeli, maksimum birlikteliğe ulaşma anlayışı ile, saflarını yozlaşmış oportünist unsurlardan temizlemelidir.

11— Parti, ideolojik birlik, hareketin hedefleri konusunda berraklık, pratik eylemde birlik ve geniş Parti kitlelerinin Partinin görevlerinin anlaşılması temeli üzerinde oluşan demirden bir disipline ulaşmalıdır.

12— Parti, kendi kararları ve direktiflerinin hayata uygulanışını sistemli bir şekilde soruşturmalı-doğrulamalıdır, bunsuz (*bu denetleme-doğru ya da yanlışlığını belirleme yapılmadan*), bu kararlar ve direktifler, boş vaatlere dönüşme tehlikesindedir, bu geniş proleter kitlelerin Partiye olan güvenlerini yok eder.

Bu ve benzer koşulların yokluğunda, Bolşevikleşme sadece boş bir laftır. Pravda, No. 27, February 3, 1925

Ekim, Lenin ve Gelişmemizin Beklentileri

Pravda Sayı 255

7 Kasım 1925

Stalin, CW 7

Sekiz yıl önce **Ekim'in hazırlık dönemi** ve Ekim'den sekiz yıl sonra, **şimdiki dönem**, arasındaki muazzam **farklılıklar bir yana bırakılırsa**, buna rağmen **ortak bir özellik** gösterdiklerini düşünüyorum. Bu **ortak özellik**, her iki dönemin, devrimimizin gelişmesinde dönüm noktalarını işaretlemeleridir.

O zaman, 1917 yılında, görev **burjuvazinin iktidarından proletaryanın iktidarına geçişin tamamlanmasını** yapmaktı. Şimdi, 1925 yılında söz konusu olan, bütünlüğü içinde sosyalist ekonomi olarak adlandırılmayacak olan günümüz ekonomisinden, **sosyalist ekonomiye, sosyalist toplumun maddi temelini oluşturacak ekonomiye geçişi tamamlamaktır.**

Ekim döneminde, Partimizin Merkez Komitesi 10 Ekim 1917'de Lenin'in önderliği altında silahlı ayaklanmanın örgütlenmesi kararını aldığı anda, durum neydi?

Birincisi, iki Avrupa koalisyonu arasındaki savaş, bütün Avrupa'da sosyalist devrim ögelerinin büyümesi, Rusya'daki devrimi boğmak amacıyla Almanya ile ayrı bir barış tehlikesi. **Bu dış durumla ilgili.**

İkincisi, Partimizin Sovyetlerde **çoğunluğu ele** geçirmesi, bütün ülkede köylü ayaklanmaları, cephelerde devrimci hareketin yükselmesi, burjuva Kerenski hükümetinin tecrit edilmesi ve diğer bir Komilov darbesi tehlikesi. **Bu da iç durumla ilgili.**

Bu, ağırlıklı olarak bir **siyasi mücadele cephesi idi.**

O zaman, dönemeç dönemi, **işçilerin ve köylülerin muzaffer ayaklanması** ve proletarya diktatörlüğünün kurulması ile tamamlandı.

Şimdi, burjuva iktidarının parçalanmasından sekiz yıl sonra, durum nedir?

Birincisi, dünyada iki kampın var olması: sömürge ve bağımlı ülkelerdeki (Çin, Fas, Suriye vb.) devrimci hareketin aşıkâr gelişmesinin yanında, geçici olarak istikrar kazanan kapitalizmin kampı, ve ekonomik gelişmesi ilerleyen ve hem gelişmiş ülkelerin işçilerini ve hem de sömürge ve bağımlı ülkelerin ezilen halklarını etrafında toplayan sosyalizmin, Sovyetler Birliği'nin kampı - kısa bir "dinlenme- **soluklanmayı**" bütün bir dönemi kapsayan kısa bir "**dinlenme-soluklanma** "ya çevirmeyi olanaklı kılan koşullar. **Bu dış durumla ilgili.**

İkincisi, ülkemizin sanayi ve kooperatif gelişmesinin ilerlemesi, işçilerin ve köylülerin maddi durumlarının yükselmesi, proletarya ile köylülük arasındaki karşılıklı ilişkilerin gözle görülür düzelmesi ve işçilerle köylüler arasında. Partimizin otoritesinin pekişmesi- sosyalist inşayı köylülükle birlikte, proletaryanın ve partisinin önderliği altında ilerletmeyi olası kılan koşullar. **Bu da iç durumla ilgili.**

Bu, ağırlıklı olarak bir ekonomik inşa cephesidir.

Şimdiki dönüm noktası döneminin proletaryanın zaferi ile sonuçlanıp sonuçlanmayacağı, inşamızdaki başarıları, Batı'daki ve Doğu'daki devrimci hareketin başarısına ve kapitalist dünyayı paslandıran çelişkilerin gelişmesine bağlıdır.

Sekiz yıl önce görev, proletarya ile **yoksul köylü tabakasını birleştirmek**, **orta köylü tabakalarını tarafsızlaştırmak**, proletarya diktatörlüğünü örgütlemek, emperyalist savaştan çıkmak, bütün ülkelerin proletaryası ile bağları pekiştirmek ve proleter devrim davasını bütün ülkelerde ilerletmek için iki emperyalist ittifak arasındaki ölüm-kalım savaşından yararlanmak ve Rusya'daki burjuva düzenini yıkmaktır.

Bugün, sekiz yıl sonra, görev, bir yandan **proletarya ve yoksul köylülüğü orta köylülükle sağlam bir ittifak temelinde birleştirmek ve proletaryanın bu ittifak içindeki önderliğini** güvence altına almak, sanayimizin gelişmesini ye yeniden donatımını ilerletmek **milyonlarca**

köylü kitlesini kooperatiflere çekmek, ve böylelikle ekonomimizin sosyalist çekirdeğinin kapitalizm unsurları üzerindeki zaferini güvence altına almak ve diğer yandan devrimci proletaryaya kapitalizm üzerinde zaferi için mücadelede yardımcı olmak amacıyla hem bütün ülkelerin proleterleri ve hem de ezilen ülkelerin sömürge halklarıyla ittifakı sağlamaktır.

Orta köylülüğün tarafsızlaştırılması bugün artık yeterli değildir. Şimdi görev, proletarya ile köylülük arasında doğru karşılıklı ilişkilerin kurulması için orta köylülükle sağlam bir ittifak kurmaktır. Çünkü, eğer Lenin'in "köylülükle 10-20 yıllık doğru ilişki ve dünya çapında zafer güvence altına alınırsa" tezi doğruysa, o zaman "... şimdi eşi görülmemiş ölçüde geniş ve büyük bir kitle ve sadece köylülükle birlikte ilerlemek...", * sözleri aynı şekilde doğrudur.

Devlet sanayinin basit gelişimi bugün artık yeterli değildir. Sanayinin savaş öncesi düzeyi hala yetersizdir. **Şimdiki görev**, devlet sanayimizin yeniden donatımı ve yeni bir teknik temelinde daha da gelişmesini ilerletmektir, çünkü, devlet sanayimiz, tipi itibarı ile sosyalist bir sanayidir, o, ülkemizde **proletarya diktatörlüğünün esas temelidir**. Böyle bir temel olmaksızın ülkemizi bir sanayi ülkesine ve NEP Rusya'sının sosyalist bir Rusya'ya dönüştürülmesinden söz etmek olanaksızdır.

Kırda kooperatiflerin basit gelişimi, bugün artık yeterli değildir. Şimdi görev, milyonlarca köylü kitlesini kooperatiflere çekmek ve kırsal alanda da kooperatif bir komünal yaşamı oluşturmaktır; **çünkü proletarya diktatörlüğü altında ve tipi itibarıyla sosyalist bir sanayinin varlığı koşullarında, kooperatif, köylülüğün sosyalist inşa sistemi içine çekilmesinin temel bağlantı aracıdır.**

Bunlar, genelde, ülkemizde sosyalist inşanın zaferi için zorunlu koşullardır.

Parti, sekiz yıl önce, **inanılmaz zorluklara ve bazı birimlerinin yalpalamalarına rağmen**, proletaryanın görevlerini yerine getirilmesinde Leninist tutarlılığı gösterebildiği için, burjuva iktidarı üzerinde zafer kazandı.

Bugün, sekiz yıl sonra, Parti, ulusal ekonomimizde kapitalist unsurlar üzerinde zaferi güvence altına almak için, sayısız zorluklara ve birimlerinde ortaya çıkabilecek yalpalamalara rağmen, önünde duran görevlerin üstesinden gelmekte eski Leninist tutarlılığı gösterebilirse, bütün olanaklara sahiptir.

Proletaryanın gündemdeki görevlerinin yerine getirilmesinde Leninist tutarlılık- bu da keza sosyalist inşanın zaferi için zorunlu şartlardan birisidir.

Pravda Sayı 255

7 Kasım 1925

Stalin

CW 7

Uluslararası Kadınlar Günü

Stalin

İnsanlık tarihinde, **emekçi kadınların katılımının olmadığı ezilenlerin bir tane büyük hareketi yoktur**. Bütün Ezilenlerin en fazla ezilenleri olan emekçi kadınlar, özgürlük hareketinin yüksek yolundan hiçbir zaman ayrı kalmadılar ve asla kalamazlardı. Bilindiği gibi kölelerin kurtuluşu için hareket, **on binlerce kadın şehitleri ve kahramanları cepheye taşıdı**. Serflerin kurtuluşu yolunda savaşçıların saflarında on binlerce emekçi kadın vardı. Ezilen kitlelerin bütün kurtuluş hareketlerinin en kudretlisi, **işçi sınıfının devrimci hareketinin** milyonlarca emekçi kadını kendi bayrağı altında toplamayı sağlayacak bir şey değildir.

Uluslararası Kadınlar günü, işçi sınıfının kurtuluş hareketinin yenilmezliğinin simgesi ve büyük geleceğinin müjdecisidir.

Emekçi kadınlar- işçi ve köylü kadınlar- işçi sınıfının büyük bir yedek kuvvetidir. **Bu yedek kuvvet halkın yarısını oluşturur**. İşçi sınıfının yanında ya da karşısında alacağı saf, Proleter hareketinin kaderini, proleter devriminin ve proleter iktidarının zaferini ya da yenilgisini belirleyecektir. Sonuç olarak, proletaryanın ve onun en ileri müfrezesi olan **Komünist Partisi'nin ilk görevi, kadınları, işçi ve köylü kadınları**, burjuvazinin etkisinden kurtarmak ve onları proletaryanın bayrağı altında siyasi olarak eğitmek ve örgütlemek için kararlı mücadele vermektir.

Uluslararası kadınlar günü, emekçi kadınlar yedek gücünü, proletaryanın yanına kazanmak için bir araçtır.

Ancak emekçi kadınlar **sadece bir yedek güç oluşturmazlar**. Eğer işçi sınıfı doğru bir siyaset takip ederse, onlar burjuvaziye karşı savaşan gerçek bir işçi sınıfı ordusu olabilirler ve olacaklardır. Bu Emekçi kadınların yedek gücünden, **proletaryanın büyük ordusunun yanında omuz omuza çarpışan bir işçi ve köylü kadınlar ordusu oluşturmak**, işte bu işçi sınıfının ikinci ve belirleyici görevidir.

Uluslararası kadınlar günü, işçi ve köylü kadınları, işçi sınıfının yedek gücü olmaktan, proletaryanın kurtuluş hareketinin aktif ordusu içine dönüştürülmesinin bir aracı olmalıdır.

Yaşasın Uluslararası Kadınlar Günü!

Stalin Pravda, No 56, 8 Mart 1925

Stalin, Gürcistan'daki ayaklanma Üzerine 2 Ekim 1924

From the encryption programs about the uprising in Georgia. JV Stalin-
in the Transcaucasian Regional Party. September 2, 1924

Archive source: Soviet village through the eyes of the Cheka-OGPU-
NKVD. 1918-1939. Documents and materials. In 4 volumes / T. 2. p. 239

Archive:CA FSB RF. F. 2. Op. 2. D. 86. L. 40. Certified copy.

171 No

438 / sh

Politbüro'nun 2 Eylül kararnamesi kabul edildi: "Merkez Komitesi tesadüfen Gürcistan'da işlerin iyi gitmediğini GPU'dan öğrendi. Khomeriks ve Chkhikvishvili, 25 Menşevik, Endeks'in infazına ilişkin dam cezasına çarptırıldılar. Ben tesadüfen 182 kişinin infazını öğrendim. Şans eseri NKVD- GPU ve RVSR'den Gürcistan'da oldukça puan kaybettiğimizi ve Makharadze, Sturua, Dolidze, Ruben ve diğerlerini ele geçirdiğimizi öğrendik. Merkez Komite'nin bir takım istek ve taleplerine rağmen Zakkraikom sessiz kalıyor, bize bilgi vermiyor. Merkez Komitesi bu durumu tahammül edilemez olarak görüyor. Gürcistan'daki olaylar, genel büyük bir siyasi öneme sahiptir. Ayaklanmayı bastırmak için kararlı eylem talep eden Merkez Komitesi, tutuklananların toplu olarak infaz edilme politikasını kategorik olarak reddediyor. Merkez Komitesi, Zakchek'in kararları temelinde alınan infaz kararlarının derhal askıya alınmasını talep ediyor.

Merkez Komitesi, Zakkraikom'dan ayaklanmayla ilgili olarak önümüzdeki günler içinde çalışma planının eksiksiz, objektif, sistematik bir şekilde sunulmasını talep ediyor. Zakchek ve Zakkraikom'un Sovyet politikasının en önemli sorunlarının tüm bağımsız bir çözümü kabul edilemez " 1 *.

1 * Belgede şu etiket bulunuyor: "Bu belge, Yoldaş Kuznetsov tarafından 30 Temmuz 1953'te IA Serov Yoldaşın Bakan Yardımcısı tarafından bildirildi. Özel bir arşivde saklanması için bir talimat alındı. "

RCP Merkez Komitesi'nin "dini kuruluşlara karşı tutum" üzerine 30 numaralı genelge mektubu (b). 16 Ağustos 1923

Source: Kremlin archives. In 2 books. / Book. 1. Politburo and Church. 1922-1925- M.- Novosibirsk, "Russian Political Encyclopedia" (ROSSPEN), "Siberian Chronograph", 1997, pp. 414-418

Archive: APREF, f. 3, op. 60, d.12

No. 12-56

Kesinlikle- Gizli kopya]

Tüm GUBKOMLARA, OBKOMLARA, KRAYEV'LERE [OMIT] NATS [IONAL] CC ve BURO CC.

RCP No. 30 Merkez Komitesinin Genelgesi

(Dini kuruluşlara yönelik tutum hakkında).

Merkez Komitesi, tüm parti örgütlerini, din karşıtı propaganda alanında ve genel olarak inananlara ve onların kitlelerine yönelik tutumlar alanında bazı kuruluşlar tarafından işlenen bir dizi ciddi ihlale en ciddi dikkati göstermeye davet eder.

Parti programı şöyle diyor: "Sadece dini fanatizmin pekişmesine yol açacak şekilde, inananların duygularına hakaretten dikkatlice kaçınmak gerekiyor." * XII-inci Parti Kongresinin din karşıtı ajitasyon ve propaganda konusundaki kararı, "genellikle merkezde ve mahallerde kasıtlı olarak uygulanan kaba yöntemlerin, ciddi analiz ve açıklama yerine, inanç nesneleriyle ve ibadetle alay etmenin, işçi kitlelerinin **dinsel önyargılardan kurtulmasını hızlandırmadığını**, tam tersine zorlaştırdığını" doğrulamaktadır... "

Bu arada yerel örgütlerimizden bazıları, Parti programının ve Parti Kongresinin bu **açık ve kesin direktiflerini** sistematik olarak ihlal ediyor.

Irkutsk Eyalet İcra Komitesi tek bir kalem darbesiyle Eyaletteki tüm Baptist cemaatlerinin varlığını durdu ve "siyasi nedenlerle" ibadet evlerini kapattı. Oryol İl İcra Kurulu, kayıt süresinin gecikmiş olması

gerçeğine rağmen, idari emirlere uyulmaması nedeniyle, kayıt yapılmaması nedeniyle il genelindeki kiliseleri ve ibadethaneleri kapattı.

Klyuchinskaya cam fabrikasında Tver vilayetinde ve "komünist öncünün" bir fabrikasında (6 Sobinka) Vladimir Gubernii genel toplantılarda oylama ile kiliselerin, ibadet odalarının kararı aldı ve bu karar yerel yetkililerin kiliseleri kapatmasının temelini oluşturdu ve devamında durum, inanan işçilerle komünistler ve Komsomol üyeleri arasında silahlı bir çatışmaya geldi.

Mtsensk icra komitesi (Oryol eyaleti), kaba bir şekilde her kilisenin 100 ila 500 ruble altın arasında vergilendirilmesini kilise konseylerinin temsilcilerine duyurdu. Kaydolmama ve vergiyi vermeme cezası tutuklama tehdidini ve devamında tutuklamayı izledi. Transkafkasya boyunca, özellikle Gürcistan'da, parti direktiflerine aykırı olarak düzinelerce kilise tamamen yasadışı olarak kapatılıyor, halk arasında karışıklık ve hoşnutsuzluk yaratılıyor. Minsk (Beyaz Rusya), Kharkiv (Ukrayna), Poltava (Ukrayna), Kremenchug (Ukrayna), Loev (Rechitsa bölgesi, Gomel eyaleti), Birzula (Odessa eyaleti, Ukrayna), Simferopol (Kırım) ve güneydeki diğer birçok şehirde ve SSCB'nin güneybatısındaki Yahudi ibadethaneleri yerel yetkililer tarafından kapatıldı.

Bu ve yeterli canlılığa sahip çok sayıda benzer örnekler, Parti'nin bazı yerel örgütlerinin ve yerel makamların **dini inanç özgürlüğü gibi bu kadar önemli bir konuyu** ne kadar dikkatsizce, ciddiye almadan ve hafife alarak ele aldığına tanıklık etmektedir. Görünüşe göre, bu örgütler ve hükümet organları, nüfusun büyük çoğunluğunu temsil eden inananlara karşı kaba ve düşüncesiz eylemleriyle Sovyet rejimine ne kadar büyük derecede zarar verdiklerini ve Partinin kilise yolsuzluğu alanındaki başarılarını boşa çıkartma tehlikesi oluşturduklarını ve **karşı-devrimin eline oynadıklarını anlamıyorlar.**

Yukarıdakilere dayanarak, Merkez Komitesi şu kararları verir:

1) idari kayıt emirlerine uyulmaması gerekçesiyle kiliselerin, ibadethanelerin ve sinagogların kapatılmasının yasaklanması ve bu tür kapatmaların olduğu yerlerde, bu kararın derhal iptal edilmesi;

2) bir ibadet yeri veya bina için bir sözleşmeye giren inananlar grubuna ait ibadet odalarının, binaların vb., inanmayanların veya diğer grupların katılımıyla yapılan toplantılarda oy kullanarak, tasfiye edilmesinin- kapatılmasının yasaklanması;

3) NKYu 1918, madde 11 53'ün talimatına tamamıyla uygun bir şekilde bu tür bir tasfiyenin kabul edilmediğinden, vergilerin ödenmemesi nedeniyle ibadethanelerin, binaların vb., tasfiye edilmesini yasaklanması;

4) "papaz" ve inananlar açıkça karşı-devrimci eylemlerle bağlantılı olmadıkları için "dini nitelikteki" tutuklamaların yasaklanması;

5) dini topluluklara bina kiralarken ve fiyat oranları belirlerken, Rusya Merkez Yürütme Komitesinin 29 / III-23, 54 tarihli kararına kesinlikle uyulması;

6) parti üyelerine kilisenin parçalanması ve dini önyargıların ortadan kaldırılması konusundaki başarımızın, inananlara zulmetmeye bağlı olmadığını- zulüm sadece dini önyargıları güçlendirir- ancak dini önyargıların sabırlı ve düşünceli bir şekilde eleştirisiyle, Tanrı, kült ve din fikirleri hakkında ciddi tarihsel kapsamının inananlara dikkatli bir tavır ve şekilde yapılması yoluyla olduğunu açıklıyor.

7) bu direktifin uygulanması için il komitelerinin, bölge komitelerinin, bölge bürolarının, ulusal Merkez Komitelerin ve bölge komitelerinin sekreterlerinin şahsen atanması.

Aynı zamanda Merkez Komitesi, kiliseye ve müminlere yönelik böyle bir tavrın, kilise ve din topluluklarının dini bir karşı devrim silahına dönüştürmediğini dikkatle gözlemek anlamında **örgütlerimizin uyanıklığını** herhangi bir şekilde zayıflatmaması gerektiğine dikkat çeker.

Merkez Komitesi Sekreteri, Stalin.

16 / VIII 23 y.

Notlar ve Yorumlar:

Dosya, MK RCP Sekreterliği başkanı tarafından imzalanan, 8 Eylül 1923 tarihinde gönderilen MK RCP'nin (b) antetli kağıdına bir not içermektedir. (B) D. Ivanov (?) "Merkezin POLİTBUROSUNA Komite, "Temsilcimizin Merkez Komitesine bağlı Kilise Komisyonu'na getirilmesine ilişkin 10 / V tarihli Politbüro kararını revize edip etmediğinizi size bildirmek için" bir talep ile " Büro'nun 24 / from-23 kararıyla, Zhakov Yoldaş yerine komisyona prot [okol] No. 7 MK önerildi. Kastelovskaya ". Not" ACİL "damgalıdır. RCP Merkez Komitesi Sekreterya Bürosu'nun" 8 / 9-23 "tarih ve gelen numara (L. 121) ile damgası.

Kaynak;

Politbüro ve Kilise, Svitlana M, Erdoğan A

Ekim Devrimi ve Orta Tabaka Sorunu

J. V. Stalin

November 7, 1923

Works, Vol. 5, 1921- 1923

Orta tabakalar sorunu, hiç şüphe bırakmayacak şekilde, **işçi devriminin temel sorunlarından birisidir**. Orta tabakalar köylülük ve küçük kent emekçi insanlarıdır. Onda dokuzu orta tabakalardan oluşan ezilen ulusları da buna eklemek gerekir. Gördüğünüz gibi bunlar, onları ekonomik yapılarının proletarya ile kapitalist sınıfı arasına yerleştirdiği tabakadır. Bu tabakanın ilgili önemi, iki koşullar tarafından belirlenir: **Birincisi**, bu tabakalar, var olan devletlerin nüfusunun çoğunluğunu ya da her durumda nüfusun geniş bir azınlığını oluştururlar; **İkincisi**, bunlar kapitalist sınıfın proletaryaya karşı ordusuna asker sağladığı önemli kaynağı oluştururlar. **Proletarya**, özellikle bizim Cumhuriyetler Birliğimiz gibi bir ülkede, **orta tabakanın ve temel olarak köylülüğün sempati ve desteğini kazanmadan iktidarı elinde tutamaz**. Bu tabakalar **en azından tarafsızlaştırılmazlarsa**, kapitalist sınıftan kopmayı beceremezlerse ve çoğunluğu hala sermayenin ordusuna hizmet ediyorlarsa, **proletarya iktidarı eline geçirmeyi bile ciddi olarak düşünemez**. Bu nedenle, orta tabakalar için mücadele, köylülük için mücadele, hala tamamlanmaktan uzak olan ve gelecekte de devam edecek mücadelenin, 1905'ten 1917'ye kadar **bütün devrimimizin en bariz karakteri olmuştur**.

Fransa'daki 1848 Devriminin yenilgi nedenlerinden birisi, onun Fransız köylülüğü arasında (devrime) sempatik yanıt uyandırmayı sağlayamamalarıdır. Paris Komününün düşmesinin nedenlerinden birisi, orta tabakanın, özellikle köylülüğün muhalefeti ile karşılaşmasıdır. Aynı şey, 1905 Rus Devrimi için de söylenebilir.

Kendilerini Avrupa devrimlerinin deneyimlerine bağlayarak, **Kautsky önderliğindeki, bazı kaba Marksistler**, orta tabaka, özellikle köylülük, işçi devriminin doğuştan düşmanlarıdır, bu nedenle de sonucunda proletaryanın ulusun çoğunluğunu oluşturacağı ve bu nedenle, işçi

devriminin zaferi için uygun şartların yaratılmış olacağı **daha uzun süreli bir gelişmeyi hesaba katmanın gerekliliği sonucuna ulaştılar.**

Bu sonuç temelinde, bu kaba Marksistler, proletaryayı "erken doğumlu"-zamansız bir devrime karşı uyardılar. Bu sonuç temelinde, "ilkenin motivasyonu" nedeniyle, **orta tabakayı tamamen sermayenin kullanımına-emrine terk ettiler.** Bu sonuç temelinde, Rusya'da proletaryanın azınlığı oluşturduğu, Rusya'nın bir köylü ülkesi olduğu ve bu nedenle Rusya'da muzaffer bir işçi devriminin olanaksız olduğu temelinde, Rusya'daki Ekim Devrimi'nin çökeceği kehanetinde bulundular.

İşaret etmeye değer ki, Marksın kendisi, orta tabakalar ve özellikle köylülüğün tamamıyla başka bir değerlendirmesine sahipti. Vulgar Marksistler köylülüğü ellerinden atıp, "ilkel tutarlılıklarıyla yüksek sesle böbürlenerek köylülüğü tamamen burjuvazinin siyasi kullanımına bırakırken, bütün Marksistler in ilkelerine en sadık olan Marks, ısrarla komünist partisine köylülüğü gözden kaçırmamayı, onu proletarya saflarına kazanmayı ve gelecekteki **proleter devrim de onun desteğinin sağlanmasından emin olmayı öğütüyordu.**

Bilindiği gibi, Marks 50'lerde, Şubat Devrimi'nin Fransa ve Almanya'da yenilgisinden sonra, Engels'e ve onun aracılığıyla Almanya komünist partisine yazdığını biliyoruz:

Almanya'da her şey proleter devriminin "Köylü Savaşı"nın ikinci bir yayınıyla desteklenme "olasılığına bağlı olacaktır."¹

Bu, proletaryanın küçük bir azınlık oluşturduğu, proletaryanın 1917 Rusya'sında dan daha az örgütlü olduğu ve köylülüğün, durumu nedeniyle, proleter devrimi destekleme konusunda, 1917 Rusya'sında olduğundan daha az hazır olduğu 50'lerin Almanya'sı hakkında yazılmıştı.

Şüphesiz ki, **Ekim Devrimi**, tüm "yüksek ilkeli" gevezeliklere rağmen, Marks'ın yazdığı "**köylü savaşı**" ve bir "**proleter devrim**" **in mutlu bileşimini temsil etti.**

Ekim Devrimi bu bileşimin mümkün olduğunu ve gerçekleştirilebilirliğini kanıtladı. Ekim Devrim i, **eğer orta tabakayı** özellikle

köylülüğü **kapitalist sınıftan kendine çekmeyi başarır**sa ve **eğer** bu tabakaları sermayenin yedeğinden proletaryanın yedeğine dönüştürmeyi başarabilirse, **proletaryanın iktidarı ele geçirebileceğini ve muhafaza edebileceğini kanıtladı**.

Kısacası: **Ekim Devrimi**, orta tabaka ve özellikle köylülük **sorununu ön plana çıkaran** ve II. Enternasyonal kahramanlarının bütün "teori"lerine ve yakınmalarına rağmen **bu sorunu başarıyla çözen** tüm dünya devrimlerinin ilkiydi.

Eğer bu bağlamda (*meziyet-başarı*) erdemden bir söz edilebilirse, **bu, Ekim Devrimi'nin ilk (meziyeti) erdemidir**.

Ama *başarı* orada kalmadı. Ekim Devrimi, ezilen ulusları proletaryanın çevresinde toplamaya çalışarak daha da ileriye gitti. Bu ulusların nüfusunun onda dokuzunun köylülerden ve küçük kent emekçi insanlarından oluştuğunu yukarda söylemiştik. Ancak bu "ezilen ulus" kavramını bitirmez (*tamamlamaz*). Ezilen uluslar sadece köylülük ve kentin emekçi nüfusu olarak değil, ulus olarak da yani, belirli bir milliyete mensup, belirli bir dili, kültürü, belirli yaşam tarzı, adetleri ve gelenekleri olan emekçiler olarak da ezilirler.

Bu ikili baskı, ezilen ulusların emekçi kitlelerin devrimcileştirmesine yardımcı olmaz, onları baskının temel gücüne karşı savaşıma, sermayeye karşı savaşıma çekmeye yardım edemez. (*Ruşadan İngilizceye Çevirisinde, ya da internete uygulanmasında kesinlikle bir yanlışlık olması gerek. Sözler ya "tek başına...bu olgu...yardım edemez", ya da "'yardım etmekten başka bir etkisi olamaz" anlamında olması gerekir. SM, EA*)

Bu durum, "**proleter devrimi**" sadece "**köylü savaşı**" ile değil, aynı zamanda "**ulusal savaş**" ile de birleştirilerek **proletaryanın başarısının temelini şekillendirdi**. Bütün bunlar, proleter devrimin eyleminin etki alanını Rusya sınırlarının çok ötesine yayılması ve sermayenin derin kaynaklarını tehlikeye sokmakta başarısız kılamazdı.

Egemen ulusun **orta tabakası için savaşım, sermayenin ilk kaynağı için savaşım ise**, ezilen ulusların kurtuluşu için savaşım da zorunlu olarak, sermayenin bazı kaynaklarını (*orta tabakaları*) kazanma

mücadelesi ne dönüşmeyi engelleyemez, bunların en derini, sömürge ve tüm haklarına sahip olmayan halkların **sermayenin boyunduruğundan kurtarma savaşıdır**. Bu sonraki savaşım bitmiş olmaktan çok uzaktır. Hatta henüz ilk belirleyici başarılarla bile elde edememiştir. Ama derin cephe gerisindeki kaynaklar için bu savaşım Ekim Devrimi tarafından başlatıldı ve emperyalizmin daha da gelişmesi, Cumhuriyetler Birliğimizin gücü artması ve Batı'da proleter devrim gelişmesiyle kuşkusuz adım adım yayılacaktır.

Kısacası: Ekim Devrimi, ezilen ve eşit olmayan ülkelerin halk yığınları biçimindeki sermayenin kaynakları için mücadeleyi başlattı, bu kaynakların kazanılması uğruna savaşım bayrağını ilk o yükseltti. **Bu, onun ikinci (meziyeti, erdemi, kazanımı) başarısıdır.**

Ülkemizde **köylülüğün saflara kazanılması, sosyalizm bayrağı altında gerçekleşti**. Köylü toprağı proletaryanın elinde aldı, toprak ağalarını proletaryanın yardımı ile yendi ve iktidara proletaryanın önderliğinde yükseldi; sonuç olarak kendi kurtuluş sürecinin proletaryanın bayrağı altında, onun kıızıl bayrağı altında ilerlediğı ve bunun devam edeceğini hissetmek, kavramak zorundaydı. Önceden köylülere umacı olan sosyalizm bayrağı, köylülüğün dikkatini kazanan ve **onun ezilmişlikten, yoksulluktan ve baskıdan kurtulmasına yardım eden bir bayrak haline dönüştürmekten başka sonuç getiremezdi.**

Aynı şey, ama daha büyük ölçüde, ezilen uluslar için geçerlidir. Ulusların kurtuluşu için savaş-çağırısı, Finlandiya'nın kurtuluşu, İran ve Çin'den askerlerin geri çekilişi, Cumhuriyetler' Birliği'nin oluşturulması, Türkiye, Çin, Hindistan, Mısır halklarına manevi yardımın açıkça yapılması- bu savaş-çağırısı, ilk kez, Ekim Devriminde muzaffer olan insanlardan tarafından seslendirildi. Önceden, ezilen ulusların gözünde baskının simgesi olan Rusya'nın, şimdi, sosyalist olduktan sonra, kurtuluşun bir simgesine dönüşmüş olması gerçeğı, bir tesadüf olarak açıklanamaz.

Aynı şekilde, Ekim Devrimi'nin önderinin adının, Lenin yoldaşın adının, bugün sömürge ve eşit olmayan ülkelerin ayaklar altına alınmış

ve ezilmiş köylüleri ve devrimci aydınları tarafından en sevilen isim olarak açıklanması da bir tesadüf değildir.

Geçmişte Hıristiyanlık, geniş Roma İmparatorluğu'nun ayaklar altına alınan ve ezilen köleleri tarafından kurtuluşunun bir kayası olarak görülmüştü. Şimdi sosyalizmin, emperyalizmin geniş sömürge devletlerinin sakinlerini oluşturan milyonlarca insanın kurtuluş bayrağı haline geleceği noktaya ulaşıyoruz (ve zaten başladı!).

Bu durum un, sosyalizme karşı ön yargılarla savaşımı büyük ölçüde kolaylaştırdığı ve sosyalist düşüncelerin ezilen ülkelerin en kuytu köşelerine kadar yolu açtığından hiçbir kuşku duyulamaz.

Eskiden, bir sosyalistin, ezilen ya da ezen ülkelerin proleter olmayan, orta tabakaların önüne açıkça çıkması zordu, ama bugün o, açıkça (*bunların karşısına*) çıkabilir ve bu tabakalar arasında sosyalizmin düşüncesinin propagandasını yapabilir ve sözlerinin dinleneceğini ve hatta önemseneyeceğini bekleyebilir, çünkü **onun Ekim Devrimi gibi böylesine ikna edici desteği olan bir argümanı var.** Bu da Ekim Devriminin bir sonucudur.

Kısacası: Ekim Devrimi, tüm ulusların ve ırkların orta, proleter olmayan, köylü tabakalarına sosyalist fikirlerin yolunu açtı; o sosyalizm in bayrağını onlar arasında popüler bir bayrak yaptı.

Ekim Devriminin üçüncü (*meziyet-başarı*) erdemi budur.

Pravda, No. 253, November 7, 1923

Not

1 Stalin yukarda Marks ın Nisan 16, 1856 da Engels e mektubundan alıntı yapıyor. "kaynak ", orta tabaka grupları anlamında

JV Stalin'in Moskova ruhban sınıfı davasında idam cezasının onaylanması için anket yoluyla oy veren üyelere notu- Mayıs1922

JV Stalin'in, Moskova din adamları ve inananların durumunda idam cezasının onaylanması için yapılan anketle oylama ile oylamaya ilişkin RCP Merkez Komitesi Politbüro üyelerine notu (8 Mayıs 1922)

A source: Kremlin archives. In 2 books. / Book. 1. Politburo and Church. 1922-1925- M.- Novosibirsk, "Russian Political Encyclopedia" (ROSSPEN), "Siberian Chronograph", 1997, p. 213

Archive: APRF, f. No. 24-7

ACELE. GİZLİ.

POLITBURO'NUN BÜTÜN ÜYELERİNE

Bir Moskova mahkemesi, çoğu rahip olan 11 kişiyi idam cezasına çarptırdı: (8 rahip, 1 odun kesici, tahrikçi, kasap). Kamenev kendimizi iki rahibin idamıyla sınırlamamızı öneriyor.

Sizlerden Kamenev yoldaşın önerisi "lehine" ya da "karşı" oy vermenizi istiyorum. Şahsen mahkeme kararının **iptaline karşı oy kullanıyorum**.

MK SEKRETERİ. Stalin

- L. 9. RCP Merkez Komitesinin ofis işleri için yapılmış, o zamanın daktilo edilmiş kopyası (b). Belgenin Politbüro toplantısının tutanağına ait olduğunu doğrulayan bir damga, 11 Mayıs 1922 tarihli 6 nolu tutanak, 18 inci madde (24-12 nolu). Yaklaşık aynı "6 / V-22" tarihli el yazısı bir karalama. CPSU(b) Merkez Komitesi Gizli Arşivinin bir envanter numarasıyla birlikte damgası. Anket tarihine göre belgenin tarihi (No. 24-12).

- L. 8. Kopyadan sonraki zamanın daktilo edilmiş kopyası. L. 7 (No. 24-12) ile aynı anda yapılmış. Yukarıda, Politbüro toplantı tutanağına ait belgenin üzerinde "6.V. 22 g. "(No. 24-12). Son cümlede Kamenev'in soyadının önündeki " t. " (Yoldaş) formülü kaldırıldı.

----- İlgili, anket için gönderilen yazı;

A source: Kremlin archives. In 2 books. / Book. 1. Politburo and Church. 1922-1925- M.- Novosibirsk, "Russian Political Encyclopedia" (ROSSPEN), "Siberian Chronograph", 1997, p. 197

Archive: APRF, f. 3, op. 60, d.24

No. 24-1Arşiv: APRF, f. 3, op. 60, d.24

2 Mayıs 1922

Politbüro üyeleri

Tt TOMSKY, RYKOV, MOLOTOV.

Politbüro Üyelerinin anketi için gönderildi.

Ivanovo-Voznesensk'teki Devrim Mahkemesi'nin oturumu iki rahibi idama mahkûm etti. (1) Yoldaş **Kalinin**, Devrim Mahkemesi'nin kararının iptal edilmesini öneriyor;

Tt Stalin, Troçki ve Lenin, **aksine**, Devrim Mahkemesi'nin kararını iptal etmemeyi teklif ediyorlar.

Merkez Komitesi Sekreteri I. Stalin

- L. 2. RCP (b) Merkez Komitesinin antetli kağıdında daktiloyla yazılmış orijinal, imza- faks. El yazısıyla tarihin yılı, ayı ve son rakamı. Yuvarlak damga: "RUS KOMÜNİST PARTİSİ BOLSHEVIKS", ortada "Merkez Komitesi "tuğrası ile, belgenin Politbüro toplantı tutanağına ait olduğunu teyit eden damga, 5 numaralı tutanak, 4 Mayıs 1922 tarihli 23. madde (24-5) Sağ üst köşede SBKP Merkez Komitesinin Gizli Arşivlerinin bir envanter numarasıyla (b) damgası vardır.

- L. 3. El yazısı taslak orijinal, imza (?). Sağ alt köşede, belgenin Politbüro toplantı tutanağına ait olduğunu belirten bir damga, 4 Mayıs 1922 tarihli 5 nolu tutanağın 23 nolu paragrafı (24-5). Daktiloyla yazılmış beyaz kâğıttan farklı olarak, adres ve soyadları eksiktir; anketin formülü aşağıdaki gibidir: "PB üyelerinin anketleri için". Yani önce "Yoldaş Kalinin", "Presidium" kelimesi silinmiş. "Tersi" kelimesi satırın üzerine yazılmıştır. Metnin sonunda şu sözler: "Lütfen oy verin."

Notlar ve Yorumlar:

1 25 Nisan 1922'de, Shuya kentindeki olaylarda Yüksek Mahkeme'nin ziyaret oturumunda Ivanovo-Voznesensk şehrinde verilen karardan bahsediyoruz (No. P-109). Mahkeme rahipler Ivan Stepanovich Rozhdestvensky, Pavel Mihayloviç Svetozarov ve meslekten olmayan Pyotr Ivanovich Yazykov'u ölüm cezasına çarptırdı. Ayrıca # 24-2, 24-3, 24-5'e bakın.

Stalin, Bakü Sovyet'inin 6 Kasım 1920 Kutlama Toplantısında yaptığı konuşma – Proleter Diktatörlüğünün Üç Yılı

Report Delivered at a Celebration Meeting of the Baku Soviet
November 6, 1920, Works, Vol. 4, November, 1917- 1920

Yoldaşlar, raporuma başlamadan önce sizlere, Rusya Sovyetleri Tüm Rusya Merkez Yürütme Komitesi'nin, Bakü İşçi Temsilcileri Sovyet'i Halk Komiserlerinin Azerbaycan Devrim Komitesine ve lideri Narimanov yoldaşa ve Cumhuriyetin Devrimci Askeri Konseyi'nin Azerbaycan'ı özgürleştiren ve özgürlüğünü kararlı bir şekilde savunan On birinci Kızıl Ordu'ya coşkun selamlarını iletmek istiyorum. (Alkış.)

Üç yıllık Sovyet iktidarı boyunca Rusya'nın içişlerindeki temel sorunu kuşkusuz onun uluslararası konumu sorunuydu. Sovyet Rusya'nın önemsenmediği, göz ardı edildiği, tanınmadığı bir dönem vardı. Bu, Rusya'da Sovyet iktidarının kurulmasından Alman emperyalizminin yenilgisine kadar olan ilk dönemdi. Bu, Batılı emperyalistlerin- iki koalisyonun, İngiliz ve Almanların birbirlerinin gırtlaklarına sarıldıkları- Sovyet Rusya'yı göz ardı ettikleri, tabiri caizse ona ayıracak zamanları olmadıkları bir dönemdi.

İkinci dönem, Alman emperyalizminin yenilgisinden ve Alman devriminin başlangıcından Denikin'in Tula'nın kapılarına dayanarak Rusya'ya karşı geniş saldırısına kadar olan dönemdi. Rusya'nın o dönemdeki uluslararası konumunun ayırt edici özelliği, İtilafın- Anglo-Fransız-Amerikan koalisyonunun- Almanya'yı mağlup etmesi, tüm mevcut güçlerini Sovyet Rusya'ya karşı yönlendirmesiydi. Bu, sonucunda bir efsane olduğu anlaşılan on dört eyaletten oluşan bir ittifakla tehdit edildiğimiz dönemdi.

Üçüncü dönem, sadece sosyalist bir güç olarak fark edilmekle kalmadığımız, sadece gerçekte tanınmakla kalmayıp aynı zamanda korkulunan şu an içinde bulunduğumuz dönemdir.

İLK DÖNEM

Üç yıl önce, 25 Ekim (7 Kasım Yeni Tarz), 1917'de, Petrograd Sovyet'inin bir avuç Bolşevik üyesi bir araya geldi ve Kerensky'nin sarayını kuşatmaya, zaten morali bozuk askerlerini esir almaya ve

iktidarı o zaman toplanan İşçi, Köylü ve Asker Temsilcileri Sovyetler İkinci Kongresine devretmeye karar verdi.

O zamanlar pek çok kişi bize en iyisinden acayip insanlar, en kötü ihtimalle de "Alman emperyalizminin temsilcileri" olarak baktı.

Uluslararası anlamda bu dönem, Sovyet Rusya'nın tamamen izole edilmiş dönemi olarak adlandırılabilir.

Sadece çevredeki burjuva devletler Rusya'ya düşman değildi; Batı'daki sosyalist "yoldaşlarımız" bile bize güvensizlikle baktılar.

Sovyet Rusya yine de bir devlet olarak hayatta kaldıysa, bunun bir nedeni Batı emperyalistlerinin o zamanda kendi aralarında şiddetli bir mücadele içine girmiş olmalarıdır. Dahası, Rusya'daki Bolşevik deneyimine küçümseyici gözle baktılar: Bolşeviklerin doğal bir şekilde, kendi kendine öleceğine – yok olacağına inanıyorlardı.

İşte ise bu dönem, Rusya'daki eski düzenin yıkıldığı, eski burjuva iktidarın tüm aygıtının yıkıldığı dönem olarak tanımlanabilir.

Teoriden, proletaryanın eski devlet mekanizmasını sadece ele geçirip onu çalıştıramayacağını biliyorduk. Marks'ın bize öğrettiği bu teorik kural, kendimizi Çarlık memurlarının, büro çalışanlarının ve üst proletaryanın belirli bir kesiminin düzenli bir sabotaj aşamasında bulduğumuzda pratikte tamamen doğrulandı- **devlet iktidarının tamamen parçalanması aşaması.**

Burjuva devletin ilk ve en önemli aygıtı olan eski ordu ve generalleri hurda yığınınına atıldı. Bu bize çok pahalıya mal oldu. Bizi bir süre tamamen ordusuz bıraktı ve Brest barışını imzalamak zorunda kaldık. Ancak **başka alternatif yoktu**; tarih bize proletaryayı özgürleştirmenin başka bir yolunu sunmadı.

Burjuvazinin yıkılan, hurda yığınınına atılan bir diğer ve eşit derecede önemli aygıtı, burjuva yönetiminin aygıtı olan bürokrasiydi.

Ülkenin ekonomik idaresi alanında en dikkat çekici şey, burjuva ekonomik organizmasının temel damarı olan bankaların burjuvazinin elinden alınmasıydı. Bankalar burjuvazinin elinden alındı ve ikincisi tabiri caizse, ruhundan mahrum bırakıldı. Sonra eski ekonomik

makineyi parçalama ve burjuvaziye mülksüzleştirme- onu imalathanelerden ve fabrikalardan mahrum bırakmak ve bunları işçi sınıfına devretme işi geldi. Son olarak, eski gıda tedarik mekanizmasının parçalanması ve yiyecek temin edebilecek ve bunu nüfus arasında dağıtabilecek yeni bir mekanizma inşa etme girişimi geldi. Son olarak, Kurucu Meclisin kaldırılması vardı. Bunlar, kabaca, Sovyet Rusya'nın bu dönemde burjuva devlet aygıtını yok etmek için alması gereken önlemlerdi.

İKİNCİ DÖNEM

İkinci dönem, Alman emperyalizmini mağlup eden Anglo-Fransız-Amerikan koalisyonunun Sovyet Rusya'yı yok etmek için çalışmaya başlamasıyla başladı.

Uluslararası olarak bu dönem, İtilaf güçleri ile Sovyet Rusya güçleri arasında bir açık savaş dönemi olarak tanımlanabilir. İlk dönemde göz ardı edildik, küçümsendik ve alay edildiysek, **bu dönemde tam tersine**, tüm kapitalist dünyayı parçalamakla tehdit eden Rusya'daki sözde "anarşi"ye son vermek için bütün karanlık güçler harekete geçti.

İçeride bu dönem, burjuva devletin eski aygıtının yok edilmesinin esasen tamamlandığı ve yeni bir aşama olan bir inşa aşamasının başladığı bir inşa dönemi olarak tanımlanmalıdır; imalathane ve fabrikaların sahiplerinin ellerinden alındığında; gerçek işçi denetimi kurulduğunda ve proletarya kontrolden doğrudan yönetime geçtiğinde ve yıkılanın yerine yeni bir gıda tedarik mekanizması inşa edildiğinde, yok edilenin yerine eyaletlerde ve merkezde yeni bir demiryolu idaresi mekanizması ve eski ordunun yerine yeni bir ordu kurulduğunda, yeni bir inşa aşaması başladı.

İtiraf edilmelidir ki, genel olarak inşa çalışmaları bu dönemde çok duraksamalı bir şekilde ilerledi, çünkü yaratıcı enerjimizin büyük bir kısmı- onda dokuzu- Kızıl Ordu'nun inşasına adanmıştı, çünkü İtilaf güçlerine karşı ölümcül mücadele Sovyet Rusya'nın varlığını tehdit ediyordu ve o dönemde Sovyet Rusya varlığı ancak güçlü bir Kızıl Ordu ile koruyabilirdi. Çabalarımızın boşuna olmadığı da söylenmelidir, çünkü o dönemde Kızıl Ordu, Yudenich ve Kolçak'ı mağlup ederek gücünün tüm kapsamını gösterdi.

Rusya'nın uluslararası konumuna gelince, bu ikinci dönemin Rusya'nın tecridinin kademeli olarak ortadan kaldırılması dönemlerinden biri olduğu söylenebilir. İlk müttefikleri görünmeye başladı. Alman devrimi, sıkı sıkıya bağlı işçi kadroları, komünist kadrolar üretti ve Liebknecht grubu şeklinde yeni bir Komünist Partinin temelini attı.

Fransa'da, daha önce kimsenin dikkat etmediği küçük bir grup olan Lorient grubu, komünist hareketin önemli bir grubu haline geldi. İtalya'da, ilk başta zayıf olan komünist eğilim, çoğunluk neredeyse tüm İtalyan Sosyalist Partisini kucaklamaya başladı.

Doğuda, Kızıl Ordu'nun başarıları, örneğin Türkiye'de İtilaf devletlerine ve müttefiklerine karşı açık bir savaşa dönüşen bir mayalanma başlattı.

Bu dönemdeki burjuva devletlerin kendileri, artık ilk dönemde olduğu gibi Rusya'ya karşı sağlam bir düşmanlık gövdesi değildi, zaman geçtikçe daha da keskinleşen Sovyet Rusya'yı tanıma sorunu üzerine İtilaf devletlerinin kendi içindeki anlaşmazlıklar hakkında bir şey söylemeye gerek yok. Rusya ile müzakere ve anlaşmayı savunan sesler yükselmeye başladı. Estonya, Letonya ve Finlandiya bunlara örneklerdi.

Son olarak, "Rusya'dan Elini Çek!" sloganı, İngiliz ve Fransız işçileri arasında popüler bir slogan haline geldi ve İtilaf devletlerinin Rusya'nın işlerine silah zoruyla doğrudan müdahale etmesini imkânsız hale getirdi. İtilaf, Rusya'ya karşı İngiliz ve Fransız askerleri göndermekten vazgeçmek zorunda kaldı. Kendi takdirine bağlı olarak emir veremeyeceği başkalarının ordularını Rusya'ya karşı kullanmakla yetinmek zorunda kaldı.

ÜÇÜNCÜ DÖNEM

Üçüncü dönem şu an içinde olduğumuz dönemdir. Geçiş dönemi olarak adlandırılabilir. Bu dönemin ilk bölümünün ayırt edici özelliği, ana düşmanı Denikin'i mağlup eden ve savaşın sonunu öngören Rusya'nın, savaş amaçlarına uyarlanmış devlet aygıtını ekonomik inşaatın görevlerine, yeni görevlere dönüştürmeye başlamış olmasıdır.

Oysa eskiden ılık uydu: "Her şey savaş için!" " Her ey Kızıl Ordu için!", " Her ey Yabancı dşmana karşı zafer için!"

Şimdi bu: " Her ey Ekonominin glendirilmesi için!" oldu.

Ancak Denikin'in mağlup edilmesi ve Ukrayna'dan atılmasının ardından balayan nc dönemin bu aşaması, Polonya'nın Rusya'ya saldırısı ile kesintiye uğradı. Burada İtilaf devletlerinin amacı, Sovyet Rusya'nın ekonomik olarak ayağa kalkmasını ve büyük bir dünya gücü haline gelmesini önlemektir. İtilaf bundan korkuyordu ve Polonya'yı Rusya'ya karşı kışkırttı.

Ekonomik inşa için zaten uyarlanmış olan devlet aygıtı yeniden inşa edilmek zorundaydı; Ukrayna, Urallar ve Don bölgesinde oluşturulan İi Orduları, çevrelerindeki savaş birliklerini toplayıp Polonya'ya gönderebilmek için yeniden savaş temeli atılmak zorunda kaldı. Bu dönem, Polonya'nın etkisiz hale getirilmesiyle sona eriyor ve şimdiye kadar yeni dış düşman yok. Tek doğrudan düşman, şu anda Yoldaş Budyonny tarafından ezilen Wrangel tarafından temsil edilen Denikin ordusunun kalıntılarıdır.

Şimdi, en azından kısa bir süre için, Sovyet Rusya'nın, Kızıl Ordu'yu neredeyse bir günde var olan yorulamaz güçlerinin tüm enerjilerini, ekonomik inşa ve fabrikalarımızı, tarımımızı ve gıda acentelerimizi ayağa kaldırmak çalışmalarına yönlendirmek için değerli bir mola vereceğini varsaymak için gerekçeler var.

Dışarıdan, uluslararası olarak, nc dönemin ayırt edici özelliği, düşmanlarımızın Rusya'yı sadece görmezden gelmeyi bırakmaları, sadece onunla savaşmaya balaması değil- hatta Churchill'in Rusya'yı tehdit ettiği efsanevi on dört devletin csn damgalayarak- ama bu, bir dizi yenilgi gördükten sonra onun kötü kullanılmasına izin vermeyecek büyük bir sosyalist halk gücüne dönüştüğünü fark ederek Rusya'dan bile korkmaya baladılar.

İçsel olarak bu dönemin ayırt edici özelliği, Wrangel'in yenilgisiyle Rusya'nın ellerini serbest bırakması ve tüm enerjisini içişlerine ayırmasıdır. Nitekim, gerçekte ekonomik bölümlerimiz ikinci dönemdekinden çok daha iyi, çok daha derinlemesine çalıştığı zaten

gözlemlenebilir. 1918 yazında, Moskova işçileri iki günde bir yağ tortusu ile karıştırılmış yarım kilo ekmeğin sekizde birini aldılar. Bu zor ve sıkıntılı dönem artık geçmişte kaldı. Petrograd'ın yanı sıra Moskova işçileri artık günde bir buçuk pound ekmek alıyor. Bu, gıda bölümlerimizin doğru yönde gittiği, geliştiği, tahıl tedarik etmeyi öğrendiği anlamına geliyor.

İç düşmanlara yönelik politikamıza gelince, üç dönemin hepsinde olduğu gibi, yani proletaryanın tüm düşmanlarını ezme politikası olarak kalır ve öyle kalmaya devam etmelidir. Bu politika elbette bir "evrensel özgürlük" politikası olarak adlandırılmaz- proletarya diktatörlüğü çağında burjuvazimiz için evrensel özgürlük, yani ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü vb., olamaz. İç politikamızın toplamı ve özü, kentin ve ülkenin proleter kesimlerine maksimum özgürlük vermek ve burjuva sınıfının kalıntılarına asgari özgürlüğü bile reddetmektir.

Proletarya diktatörlüğüne dayanan politikamızın özü budur.

BEKLENTİLER

Elbette bu üç yıldaki yapıcı çalışmalarımız istediğimiz kadar etkili olmadı. Ancak işin yapılması gereken zor, imkânsız koşullar, kaçınılamayan ve kazanılamayan, ancak üstesinden gelinmesi gereken koşullar için rezervler ayrılmalıdır.

İlk olarak sıcak çatışma altında inşa etmemiz gerekiyordu. Bir eliyle tuğla örmek ve diğeriyle inşa ettiği şeyi savunmak zorunda olan bir duvarcı ustası hayal edin.

İkincisi, inşa ettiğimiz şey, her birinin kendi özel çıkarının peşinde koştuğu ve bir bütün olarak ülkeyi ilgilendirmede ve ülke çapında ekonominin planlı örgütlenmesi sorununu kendine görev olarak almadığı bir burjuva ekonomisi değildir. Hayır, inşa ettiğimiz sosyalist bir toplumdur. **Bu, toplumun gereksinimlerini bir bütün olarak hesaba katmamız gerektiği, Rusya'nın tamamının ekonomisinin planlı ve bilinçli bir şekilde organize edilmesi gerektiği anlamına gelir.** Bu, hiç şüphesiz, kıyaslanamayacak kadar büyük karmaşık ve zor görevdir.

Yapıcı çabalarımızın maksimum sonuç vermemesinin nedeni budur.

Durum böyle olunca, beklentilerimiz açık: tüm devlet mekanizmamızı savaş amaçlarından ekonomik amaçlara dönüştürme eşiğinde, dış düşmanlarımızın tasfiyesinin eşiğindeyiz. Dış politikamız barış politikasıdır; **biz savaşa inanmıyoruz. Ama eğer savaş bize zorlanırsa-** ve İtilaf devletlerinin düşmanlık tiyatrosunu Güney'e, Transkafkasya'ya nakletmeye çalıştığına dair işaretler varsa- birkaç kez mağlup ettiğimiz İtilaf devletleri bize karşı yeniden savaş verirse kılıcın elimizden kaymasına izin vermeyeceğimizi, ordularımızı dağıtmayacağımızı söylemeye gerek yok. Kızıl Ordu'nun gelişmesini ve eyleme hazır olmasını sağlamak için her türlü çabayı eskisi gibi esnetmeye devam edeceğiz, böylelikle Sovyet Rusya'yı düşmanlarına karşı şimdiye kadar olduğu gibi cesurca ve cesurca koruyabilsin.

Sovyet iktidarının geçmişini gözden geçirirken, üç yıl önce, 25 Ekim 1917'de, biz (o zamanlar zaten Bolşevik olan) Petrograd Sovyet'ini elinde tutan Yoldaş Lenin önderliğinde, küçük bir Bolşevik grubun, küçük bir Kızıl Muhafız ve oldukça küçük ve hala tam anlamıyla güçlendirilmemiş, 200.000-250.000 üyeli Komünist Partisini- ve biz , bu küçük grup, burjuvazinin temsilcilerini yerlerinden ettiğimizi ve iktidarı İşçi Köylü ve Asker Temsilcileri Sovyetleri İkinci Kongresi'ne devrettiğimizi hatırlamadan geçemem.

O zamandan bu yana üç yıl geçti.

Ve şimdi görüyoruz ki, bu dönemde Rusya kendini ateş ve fırtına potasında çelikleştirdi ve büyük bir sosyalist dünya gücü haline geldi.

O zamanlar sadece Petrograd Sovyet'i vardı, şimdi, üç yıl sonra, Rusya'nın bütün Sovyetleri etrafımızda toplanıyor.

Düşmanlarımızın o zamanlar için hazırlandıkları Kurucu Meclis yerine, artık Petrograd Sovyet'inden çıkan Tüm Rusya Sovyetler Merkezi Yürütme Komitesi var.

O zamanlar Petrograd' da isyan çıkaran askeri öğrencilerle baş edebilen, ancak çok zayıf oldukları için bir dış düşmanla savaşamayan Petrograd işçilerinden oluşan küçük bir muhafız grubumuz vardı, şimdi. Kolçak ve Denikin'i mağlup eden Sovyet Rusya'nın

düşmanlarını parçalayan ve şu anda süvarilerimizin denenmiş ve sınanmış lideri Yoldaş Budyonny'nin eliyle Wrangel ordusunun son kalıntılarını da yok eden milyonlardan oluşan **şanlı bir Kızıl' Ordumuz var.**

O zamanlar, üç yıl önce, toplamda yaklaşık 200.000-250.000 üyeden oluşan küçük ve hâlâ tam anlamıyla güçlendirilmemiş bir Komünist Parti vardı, şimdi, üç yıl sonra, Sovyet Rusya'nın geçtiği yangın ve fırtınalardan sonra, 700.000 kişilik çelikten dövülmüş bir parti; üyeleri her an yeniden sıralanabilen ve herhangi bir parti görevinde yüzbinlerce kişiyle yoğunlaşan bir parti; saflarında karışıklık korkusu olmayan, Merkez Komitesinin elini bir sallamasıyla saflarını yeniden oluşturabilen ve düşmana karşı yürüeyebilen bir parti.

O zamanlar, üç yıl önce, Batı'da sadece küçük sempatizan grupları vardı- Fransa'da Lorient, Britanya'da MacLean, Almanya'da kapitalist alçaklar tarafından öldürülen Liebknecht grupları- şimdi, üç yıl sonra, uluslararası devrimci hareketin büyük bir örgütü ortaya çıktı- Üçüncü, Komünist Enternasyonal, önde gelen Avrupa partilerinin: Alman, Fransız, İtalyanların katılımını kazandı. İkinci Enternasyonal'i paramparça eden Komünist Enternasyonal'de, artık uluslararası sosyalist hareketin ana çekirdeğine sahibiz.

İkinci Enternasyonal'in lideri Herr Kautsky'nin devrim tarafından Almanya'dan atılmış olması ve Gürcü han sahipleri ile birlikte geri Tiflis'e sığınmak zorunda kalmış olmaları tesadüf değildir.

Son olarak, **üç yıl önce** ezilen Doğu ülkelerinde devrime kayıtsızlıktan başka bir şey görmezken, şimdi Doğu kıpırdanmaya başladı ve **orada İtilaf' devletlerine, emperyalizme karşı** yönelen çok sayıda kurtuluş hareketlerine tanık oluyoruz. Orada **Devrimci bir çekirdeğimiz**, diğer **tüm sömürgeler ve yarı-sömürgeler için Kemal Hükümeti biçiminde** bir toparlanma merkezi, **burjuva devrimci bir hükümet**, ama İtilaf devletlerine karşı **silahlı mücadele yürüten bir hükümetimiz var.**

Üç yıl önce Doğu'nun harekete geçebileceğini hayal etmeye bile cesaret edemiyorduk, şimdi sadece Doğu'da, burjuva devrimci Türkiye biçiminde devrimci bir çekirdeğe sahip olmakla

kalmıyoruz; aynı zamanda Doğu'nun sosyalist bir organı olan Eylem ve Propaganda Komitesi'ne sahibiz.

Üç yıl önce devrimci anlamda ne kadar fakir olduğumuzu ve şimdi ne kadar zengin olduğumuzu **tüm bu gerçekler** gösteriyor; tüm bu gerçekler bize, Sovyet Rusya'nın yaşayacağını, gelişeceğini ve düşmanlarını yeneceğini beyan etmemiz için zemin sağlıyor.

Şüphesiz, bizim yolumuz en kolay olanı değil; ama aynı şekilde zorluklardan da korkmayacağımız şüphe götürmez. Luther'in iyi bilinen sözlerini yorumlayarak, Rusya şunu söyleyebilir:

"Burada eski, kapitalist dünya ile yeni, sosyalist dünya arasındaki sınır çizgisinde duruyorum. Burada, bu sınır hattında, eski dünyayı paramparça etmek için Batı proleterlerinin ve Doğu köylülerinin çabalarını birleştiriyorum. Tarihin tanrısı benim yardımcım olsun! "

Kommunist (Bakü), No. 157 ve 160, 7 ve 11 Kasım 1920

Stalin'in- 16 Ekim 1917'de Konuşmasından

Meeting of the Central Committee of the R.S.D.L.P.(B.) October 16 (29), 1917, Protocols of the Central Committee of the RSDLP. August 1917 — February 1918 M. — L., State Publishing House, 1929, p. 119.

Lenin Yoldaş, önceki toplantıda Merkez Komitesi tarafından kabul edilen kararı okudu. Kararın iki muhalif oyla kabul edildiğini belirtti. Eğer muhalif yoldaşlar bir açıklama yapmak isterlerse, bir tartışma yapılabilir; bu arada kararın gerekçelerini açıklamaya devam etti.

(...)

Lenin, tartışmanın kararın özüyle sınırlı tutulması ı dileğini dile getirdi.

Eğer tüm kararlar bu şekilde bozulursa (yenilgiye uğrarsa), Zinoviev açısından bundan daha iyisi istenemezdi. Zinoviev şunu söylüyordu: "Sovyetlere İktidar" sloganını ortadan kaldırın ve hükümete baskı uygulayın." Ayaklanma zamanının geldiği söylendiğinde, komplo meselesi diye bir şey olamazdı. Bir ayaklanma siyasi olarak kaçınılmaz olduğu için, ona bir sanat olarak bakmak gerekir. Siyasi olarak bir ayaklanmanın zamanı gelmiştir.

Sadece bir güne yetecek kadar ekmek olduğu için, Parti, **Kurucu Meclis'i bekleyemezdi**. Yoldaş Lenin, kararın onaylanmasını, enerjik hazırlıkların başlamasını ve ne zaman karar vermesinin Merkez Komit'ye ve Sovyet'e bırakılmasını önerdi.

Yoldaş Lenin, devrimin Şubat devrimiyle karşılaştırılamayacağını söyleyerek **Zinoviev'e karşı çıktı**. Doğrudan konuya bir çözüm önerdi.

Stalin podyuma geldi.

IV Stalin'in 16 Ekim 1917'de Bolşevik Merkez Komitesi toplantısında yaptığı konuşma

Bir isyan günü uygundur. Kararı anlamanın tek yolu budur.

Saldırımı beklememiz gerektiğini söyleyebiliriz ama saldırının ne olduğunu tanımlamalıyız; ekmek fiyatları artıyor, Don bölgesine Kazaklar gönderiliyor vb., bunların hepsi bir saldırdır. Askeri bir

saldırı yoksa daha ne kadar bekleyeceğiz? **Kamenev ve Zinoviev'in önerdiği** şey, bu nesnel olarak karşı-devrimin örgütlenme olanağına yol açar: sonsuza dek geri çekileceğiz ve tüm devrimi kaybedeceğiz. Neden bize karşı devrime örgütlenme fırsatı vermemek için, (*ayaklanma*) günü ve koşulları seçme fırsatı vermiyorsunuz? Uluslararası ilişkilerin analizine dönerek, artık daha fazla inanç olması gerektiğini kanıtlıyor. İki çizgi var: **birinci çizgi devrimin zaferine yöneliyor** ve Avrupa'ya bakıyor, ikinci çizgi **devrime inanmıyor** ve sadece muhalefet olmayı bekliyor. Petrograd Sovyet'i, askerlerin geri çekilmesine izin vermeyi reddederek çoktan ayaklanma yoluna girdi.

(...)

KARAR

Toplantı, Merkez Komite'nin kararını tam olarak memnuniyetle karşılıyor ve tam olarak destekliyor, **tüm örgütleri**, tüm işçi ve askerleri kapsamlı ve yoğun bir şekilde **silahlı bir ayaklanmaya** hazırlanmaya, bunun için Merkez Komite tarafından oluşturulan merkezi desteklemeye çağırıyor ve Merkez Komitesi ve Konseyi, uygun bir anı ve uygun saldırı yöntemlerini anında belirteceklerdir.

RSDLP Merkez Komitesi Protokolleri. Ağustos 1917- Şubat 1918 M.- L., Devlet Yayınevi, 1929, s. 119.

Alıntı: Büyük proleter devrimin belgeleri. Cilt 1. Petrograd Sovyeti Askeri Devrim Komitesinin protokolleri ve yazışmalarından. OGİZ, 1938. s. 28-29.

Buz Kırıldı!

Stalin

The St. Petersburg Zvezda, No. 32, April 19, 1912

Ülke köleleştiricilerin ayaklarının altında, zincire vurulmuş durumda.

(*Ülkenin*) Bir halk anayasasına gereksinimi vardı, ama (*bunun yerine*), acımasız zorbalık, "önleyici-tedbirler" ve "ihtiyat" lar aldı.

(*Ülkenin*) bir halk parlamentosuna ihtiyacı vardı, ancak, ona seçkinler Duması, Purischkewitsch ve Gutschkow'un Duması sunuldu.

(*Ülkenin*) konuşma, basın, toplanma, grev ve örgütlenme özgürlüklerine ihtiyacı vardı, ancak her tarafında yıkılmış işçi örgütleri, yasaklanmış gazeteler, tutuklanmış yazarlar, dağıtılmış toplantılar, sürgün edilmiş grevciler görüyor.

(*Ülke*) Köylüler için toprak talep etti, ancak bir avuç köy zenginini memnun etmek için, köylü kitlelerinin toprak açlığını arttıran tarım yasalarını öne sürdü.

Ona "kişi" ve "mülkiyetin" korunacağı sözü verildi, ancak hapisaneler ve sürgün yerleri "güvenilmeyenler"le doldu taşı ve suç araştırma bölüm şefleri, (Kiew ve Tiflis'i hatırlayın!) insanlara gaddarlık ve mülkiyeti yağmalamak için çeteler ve hırsızlarla ittifak içine girdiler

Ona, "refah" ve "bolluk" sözü verildi, ancak köylü tarımı sürekli çöküyor, milyonlarca köylü açlık çekiyor, iskorbüt ve tifo (*hastalıkları*) binlerce kişiyi alıp götürüyor.

Ve ülke buna hep katlandı ve katlanmaya devam etti ...

Daha fazla katlanamayanlar, intihar etti.

Ancak her şey bir son a ulaşmalıdır- ülkenin sabrı sonuna geldi.

Lena kurşunlaması suskunluğun buzunu kırdı ve halk hareketinin ırmağı akmaya başladı.

Buz Kırıldı! ...

Gündemdeki (şimdiki) rejimde bütün kötü ve ölümcül olan, acı çeken Rusya 'nın bütün hastalıkları bütün bunlar bir gerçeğe odaklandı, Lena olayları.

Bu nedenle, grevler ve gösterilere bir sinyal olaarak hizmet eden, Lena' kurşunlamasıdır.

Bu ve sadece bu son gelişen olayları açıklar.

Ve Duma'nın patronları- Oktobristler, Kadetler ve Progressiv ler-yukardan, hükümet temsilcilerinin dudaklarından "açıklamalar" bekliyorlar!

Oktobristler "soruşturma yapıyorlar", Progressivler sadece "soruşturuyor", Kadetler, olayların elinde bazı Treshchenkolardan, rezil kuklalardan bahsetmeyi " fırsat sayıyorlar"!

Ve bu, Makarow'un böbüre "Böyleydi ve böyle olacak" sözlerini, onlara fırlattığı bir zamanda!

Başkent de on binlerce işçi grevde, askerler hareket için hazır, iç karışıklıklar Çanakkale boğazı ile ilgili dış politika sorunumuzu zora sokuyor- ama onlar hala yüksek semalardan yanıt bekliyorlar.

Bunlar Kör! bugün artık sözün, devlet gücünü temsil edenlerde değil, proletaryada olduğunu göremiyorlar.

Stalin

The St. Petersburg Zvezda, No. 32, April 19, 1912

* Progressives- ilericiler- Rus burjuvazisinin Oktobrist ve Kadetler arasında yer alan Liberal Monarşist bir grup. Grubun liderleri Ryabushinsky, konovalov ve diğerleri gibi Moskova sanayicileri.

Gizli Yazışma ve Belgelerden STALIN

Kitaptaki çeviriler çoğunlukla,
Svitlana M. Yoldaş tarafından
Rusça dan İngilizceye Çevrilmiş olan
22 Ciltlik Gizli Sovyet Arşivleri'ndeki
belgelere dayanmaktadır.

Kimi konuşmalar "düzeltilmemiş"
orijinal kaydolduğundan, olduğu gibi,
gramerine bakmadan çevrilmiştir.
Bu nedenle bazı kelime ve cümlelerin
tekrarına rastlayabileceğiniz gibi,
tamamlanmamış cümlelere de
rastlayacaksınız.

Kopya Hakkı Yoktur
Mülkiyeti Devrimcilere Aittir

